APOSTLA GÄRNINGARNA

ELLEN G. WHITE

New Covenant Publications International Ltd. Swedish

Upphovsrätt © 2020. Nytt Förbund Internationella Publikationer

Alla rättigheter förbehållna. Ingen del av denna bok får reproduceras eller överföras i någon form eller på något sätt utan uttryckligt skriftligt tillstånd från upphovsmannen, utom när det gäller korta citat som förkroppsligas i kritiska artiklar och recensioner. Vänligen hänvisa alla relevanta frågor till utgivaren.

Alla rättigheter förbehållna. Ingen del av denna bok får reproduceras eller överföras i någon form eller på något sätt, elektroniskt eller mekaniskt, inklusive kopiering, inspelning eller genom ett informationslagrings- och hämtningssystem - utom av en granskare som kan citera korta avsnitt i en recension som ska tryckas i en tidning eller tidning - utan skriftligt tillstånd från förlaget.

ISBN: 359-2-85933-609-1

ISBN: 359-2-85933-609-1

Katalogisering i Publikationsdata

Redigering och design av: Nytt Förbund Internationell Grupp

Tryckt i Storbritannien.

Första tryckningen 26 maj 2020

Publicerad av: Nytt Förbund Internationella Publikationer

New Covenant Publications International Ltd.,

Kemp House, 160 City Road, London, EC1V 2NX

Besök webbplatsen: www.newcovenant.co.uk

Förskräcklig är den kamp, som äger rum mellan de goda och de onda makterna i viktiga medelpunkter, till hvilka sanningens budbärare kallas att verka. “Vi hafva icke strid mot blod och kött, utan mot herradömen, mot väldigheter, mot världshärskarne i detta mörker, mot ondskans andemakter i himlarymderna”. Ända intill tidens slut kommer att pågå en bitter strid mellan Guds församling och dem, som stå under kontroll af onda änglar. Den tidigare församlingens kristna blefvo ofta kallade att möta mörkrets makter ansikte mot ansikte. Genom sofisteri och förföljelse sökte fienden vända dem bort från den sanna tron. Och i närvarande tid, när alla jordiska tings slut nalkas med hastiga steg, gör satan förtviflade ansträngningar att fånga världen i sina snaror ... I hvarje stad verkar satan ifrigt för att organisera till partier alla dem, som strida mot Guds lag.

Kapitel XXI—På Fjärran Trakter

Apostlagärningarna

Ellen G. White

Denna sida har medvetet lämnats blank.

New Covenant Publications

International Ltd.

Reformationsböcker, Reformerade Sinnen

New Covenant Publications International Ltd.,
Kemp House, 160 City Road, London, EC1V 2NX

Email: newcovenantpublicationsintl@gmail.com

Erkännande

Den här boken är tillägnad Herre Gud.

Förord

New Covenant Publications International kopplar igen läsaren till den gudomliga planen som binder himmel och jord och förstärker evigheten för lagkärlek. Logotypen, förbundets ark representerar intimiteten mellan Kristus Jesus och hans folk och centralen i Guds lag. Som det står skrivet: “Detta ska vara det förbund som jag kommer att sluta med Israels hus säger Herren. Jag kommer att lägga min lag i deras inre delar och skriva det i deras hjärtan och de ska vara mitt folk och jag ska vara deras Gud. ” (Jeremia 31: 31-33; Hebreerbrevet 8: 8-10). I själva verket vittnar det nya förbundet om en inlösen, född av oförminskad strid och förseglad med blod.

I otaliga århundraden har många uthärdat svåra lidande och obegripligt förtryck, beräknat för att utplåna sanning. Särskilt under de mörka åldrarna hade detta ljus blivit väldigt bäddat och täckt av mänskliga traditioner och populär okunnighet, eftersom världens invånare hade föraktat visdom och överträtt förbundet. Kompromissens misslyckande med ökande ondskaper framkallade en sådan plåga av obruten degeneration och diabolisk omänsklighet, att många liv ofrivilligt offrade och vägrade att överge samvetsfriheten. Ändå återupplivades en förlorad kunskap, speciellt under reformationens tid.

1500-talets reformationsperiod utlöste ett ögonblick av sanning, grundläggande förändringar och därmed turbulens, vilket återspeglas i motreformationen. Genom denna volym upptäcker man emellertid den obestridliga betydelsen av denna singulära revolution från reformatorernas och andra modiga pionjärer. Från deras berättelser kan man förstå de rasande striderna, orsakerna till sådant fenomenalt motstånd och övernaturliga ingripanden.

Vårt motto: “Reformationsböcker, Reformerade Sinnen”, accentuerar den distinkta litteraturgenren, sammansatt i en kritisk era och dess inverkan. Det resonerar också hur brådskande personlig reformering, återfödelse och omvandling är. När Gutenbergs tryckpress, tillsammans med översättningsbyrån, spridit principerna för den reformerade tron, för cirka 500 år sedan, skulle den digitaliserade pressen och onlinemedia kommunicera på alla språk sanningsljuset i dessa sista tider.

Innehållsförteckning

Kapitel I—Guds ändamål med sin församling. 4
Kapitel II—De tolf utbildas för evangelii verk. 8
Kapitel III—Det stora uppdraget. 12
Kapitel IV—Pingstdagen. 17
Kapitel V—Andens gåfva. 23
Kapitel VI—Vid tempelporten. 29
Kapitel VII—En varning mot skrymteri. 36
Kapitel VIII—Inför det stora rådet. 40
Kapitel IX—De sju diakonerna. 45
Kapitel X—Den första kristna martyren. 50
Kapitel XI—Evangelium förkunnas i Samarien. 53
Kapitel XII—Från förföljare till lärjunge. 58
Kapitel XIII—Beredelsedagar. 64
Kapitel XIV—En sanningssökare. 68
Kapitel XV—Befrielse ur fängelse. 74
Kapitel XVI—Evangelium förkunnas i Antiokia. 80
Kapitel XVII—Evangelii förkunnare. 85
Kapitel XVIII—Predikande bland hedningarna. 91
Kapitel XIX—Jude och hedning. 97
Kapitel XX—Korsets upphöjelse. 104
Kapitel XXI—På fjärran trakter. 109
Kapitel XXII—Tessalonika. 114
Kapitel XXIII—Berea och Aten. 119
Kapitel XXIV—Korint. 125
Kapitel XXV—Brefven till tessalonikerna. 131
Kapitel XXVI—Apollos i Korint. 138
Kapitel XXVII—Efesus. 145
Kapitel XXVIII—Dagar af möda och pröfning. 150
Kapitel XXIX—Ett budskap af varning och förmaning. 154
Kapitel XXX—Kallade till ett högre lif. 159

Kapitel XXXI—Budskapet hörsammas. 166
Kapitel XXXII—En frikostig församling. 172
Kapitel XXXIII—Arbetande under svårigheter. 178
Kapitel XXXIV—En åt Gud helgad tjänst. 185
Kapitel XXXV—Frälsning för judarna. 192
Kapitel XXXVI—Affall i Galatien. 198
Kapitel XXXVII—Paulus' sista resa till Jerusalem. 201
Kapitel XXXVIII—Paulus i fängelse. 207
Kapitel XXXIX—Förhöret i Cesarea. 218
Kapitel XL—Paulus vädjar till kejsaren. 223
Kapitel XLI—"Med litet vill du öfvertala mig." 226
Kapitel XLII—Resan och skeppsbrottet. 229
Kapitel XLIII—I Rom. 233
Kapitel XLIV—Kejsarens hus. 240
Kapitel XLV—Hvad aposteln skref fran Rom. 244
Kapitel XLVI—Paulus åter i frihet. 252
Kapitel XLVII—Paulus' sista fångenskap. 254
Kapitel XLVIII—Paulus inför Nero. 256
Kapitel XLIX—Paulus' sista bref. 259
Kapitel L—Dömd till döden. 265
Kapitel LI—En trogen underherde. 268
Kapitel LII—Ståndaktig intill änden. 276
Kapitel LIII—Johannes, den älskade. 281
Kapitel LIV—Ett troget vittne. 285
Kapitel LV—Förvandlad genom nåd. 291
Kapitel LVI—Patmos. 297
Kapitel LVII—Uppenbarelsen. 302
Kapitel LVIII—Den segrande församlingen. 310

Kapitel I—Guds ändamål med sin församling.

Församlingen är det redskap i Guds liand, genom hvilket han bringar frälsningen till människorna. Dess ändamål är att tjäna, och dess mission är att utbreda evangelii budskap i världen. Ända från begynnelsen har det varit Guds plan, att hans fullhet och tillräcklighet skulle genom församlingen blifva återspeglad på världen. Församlingens medlemmar, de, som blifvit utkallade från mörkret till hans underbara ljus, hafva i uppdrag att uppenbara hans härlighet. Åt församlingen är öfverlämnad Kristi nåds rikedomar, och genom församlingen skall omsider uppenbaras, till och med för ”herradömena och väldigheterna i det himmelska”, den fullkomliga innebörden af Guds kärlek.

I Guds ord finnas många och underbara löften rörande församlingen. ”Mitt hus skall kallas ett bönehus för alla folk”. ”Och jag skall välsigna dem själfva och landet rundt omkring min höjd. Jag skall låta regn falla i rätt tid; regnskurar till välsignelse skall det blifva”. ”Jag skall åt dem låta en plantering uppväxa, som skall blifva dem till berömmelse, och de som bo i landet skola icke mer bortryckas af hunger, ej heller skola de mer lida smälek af folken. Och de skola förnimma, att jag, Herren, deras Gud, är med dem och att de, Israels hus, äro mitt folk, säger Herren, Herren. Ja, I ären mina får, I ären får i min hjord, människor som I ären, och jag är eder Gud, säger Herren, Herren”.

”I ären mina vittnen, säger Herren, I ären min tjänare, den som jag har utvalt, på det att I mån veta och tro mig och förstå, att det är jag; före mig är ingen gud danad, och efter mig skall ingen komma. Jag, jag är Herren, och förutom mig finnes ingen frälsare. Jag har förkunnat det och skaffat frälsning och låtit eder höra det, jag och ingen främmande gud bland eder. I ären mina vittnen, säger Herren; jag är Gud”. ”Jag, Herren, har kallat dig i rättfärdighet, och jag vill fatta dig vid handen och bevara dig och fullborda i dig förbundet med folket och göra dig till ett ljus för folkslagen, att du må öppna blinda ögon, att du må föra fångar ut ur fängelset, ja, ur fångenskapen dem som sitta i mörkret”.

”Jag bönhör dig i behaglig tid, och jag hjälper dig på frälsningens dag; och jag skall bevara dig och fullborda i dig förbundet med folket, så att du skall upprätta landet och utskifta de förödda arfvedelarna och säga till de fångna: Gån ut, till dem som sitta i mörkret: Kommen fram. De skola finna bete utmed vägarna, ja, betesplatser på alla kala höjder; de skola hvarken hungra eller törsta, ökenhettan och solen skola icke skada dem, ty deras förbarmare skall leda dem och skall föra dem till vattenkällor. Och jag skall göra alla mina berg till öppna vägar och mina farvägar skola byggas höga. …

Jublen, I himlar, och fröjda dig, du jord, och bristen ut i jubel, I berg; ty Herren tröstar sitt folk och förbarmar sig öfver sina betryckta. Men Sion säger: Herren har öfvergifvit mig, Herren har förgätit mig. Kan då en moder förgäta sitt barn, så att hon icke har förbarmande med sin lifsfrukt? Och om hon än kunde förgäta honom, så skulle jag dock icke förgäta dig. Se, på mina händer har jag upptecknat dig; dina murar äro alltid inför mina ögon”.

Församlingen är Guds fasta borg, den fristad, han befäst midt i en upprorisk värld. Allt förräderi å församlingens sida är högförräderi mot honom, som har köpt människosläktet med sin enfödde Sons blod. Ända från begynnelsen hafva trogna själar utgjort Guds församling på jorden. I hvarje tidsålder har Herren haft trogna väktare, som vittnat om honom i det släkte, i hvilket de lefvat. Dessa väktare ha förkunnat varningens budskap, och när de blifvit kallade att aflägga sin rustning, ha andra stått redo att genast upptaga och fortsätta deras arbete. Med dessa sina vittnen har Gud ingått förbundsgemenskap och sålunda förenat församlingen på jorden med församlingen i himmelen. Och han har utsändt sina änglar för att betjäna församlingen, mot hvilken ”dödsrikets portar” icke kunnat bestå.

Gud har uppehållit sin församling genom århundraden af förföljelse, strid och mörker. Icke en enda storm har utbrutit mot den, utan att han varit beredd därför, eller en enda fiende uppstått för att motsätta sig hans verk, utan att han förutsett det. Allt har ägt rum, alleldes såsom han förutsagt. Han har icke lämnat sin församling i mörker, utan i profetiorna uppenbarat, hvad som skulle inträffa, och det hans profeter blifvit inspirerade att förutsäga, har noga blifvit uppfylldt. Så skola ock alla hans afsikter gå i fullbordan. Hans lag är förenad med hans tron, och ingen ondskans makt kan tillintetgöra den. Sanningen är inspirerad af Gud, och han vakar öfver densamma ; den skall ock slutligen triumfera öfver allt motstånd.

Under alla tidsåldrar har församlingen varit som en stad på ett berg. Inom dess gränser ha Guds rena sanningar blifvit alltmer utvecklade för släkte efter släkte under flydda tidsåldrar. Hur svag och bristfällig församlingen än må synas vara, är den dock i särskild bemärkelse föremål för Guds högsta uppmärksamhet och omvårdnad. Den utgör den skådeplats för hans nåd, där han finner behag i att uppenbara sin kraft att omskapa människohjärtan.

”Hvarvid”, sade Kristus, ”skola vi likna Guds rike, eller med hvilken liknelse skola vi beteckna det”? Han kunde icke jämföra det med världens riken ej heller med något samhällstillstånd. Jordiska konungar regera genom tvångsmakt; men från Kristi rike är hvarje köttsligt vapen, hvarje tvångsåtgärd bannlyst. Syftemålet med hans rike är att upplyfta och förädla människorna. Guds församling är det heliga lifvets hofsal, som är uppfylld af de andliga gåfvorna och som står under den Helige Andes ledning och beskydd. Dess medlemmar finna sin lycka i deras lycka, hvilka de bibringa hjälp och välsignelse.

Underbart är i sanning det verk, som Herren har för afsikt att utföra genom sin församling, på det att hans namn må blifva förhärligadt. I Hesekiels syn om hälsofloden finna vi en sinnebild af detta verk: ”Detta vatten rinner fram mot Östra kretsen och flyter ned på Hedmarken och faller därpå ut i hafvet. Vattnet, som fick bryta fram, går alltså till hafvet, och så blifver vattnet där sundt. Och öfverallt dit den dubbla strömmen kommer, där upplifvas alla lefvande varelser.... Och vid strömmen, på dess båda stränder, skola allehanda fruktträd växa upp, hvilkas löf icke skola vissna och hvilkas frukt ej skall taga

slut, utan hvar månad skola de bära ny frukt, ty deras vatten kommer från helgedomen. Och deras frukter skola tjäna till föda och deras löf till läkedom".

Ända från begynnelsen har Gud sökt att genom sitt folk bibringa världen välsignelser. Han gjorde Josef till en lifvets källa för forntidens egyptier. Genom Josefs rättskaffenhet blef hela Egyptens befolkning bevarad från undergång. Så äfven med de vise männen i Babylon — Gud frälste deras lif genom Daniel. Dessa händelser belysa de andliga välsignelser, som komma världen till del genom sanna kristnas förbindelse med den Gud, som Josef och Daniel tjänade. Hvar och en, i hvilkens hjärta Kristus får bo och som uppenbarar hans kärlek för världen, samverkar med Gud för mänsklighetens välsignelse. Från hela hans varelse utflödar det andliga lifvets ström i samma mån han mottager nåd från Frälsaren för att meddela den åt andra.

Gud valde israeliterna för att genom dem uppenbara sin karaktär för människorna. Det var hans önskan, att de skulle vara såsom källor, från hvilka salighetens vatten kunde utflöda till världen. Åt dem voro öfverlämnade de himmelska sanningsskatterna, som uppenbarade Guds vilja. Under Israels tidigare historia hade världens nationer genom sina fördärfliga seder förlorat kunskapen om Gud. De hade en gång känt honom, men " emedan de icke ärat eller tackat honom såsom Gud", utan blifvit "fåfängliga i sina tankar", blef "deras oförnuftiga hjärta förmörkadt". I sin stora nåd förgjorde Gud dem icke, utan gaf dem tillfälle att åter lära känna honom genom hans utvalda folk. Genom den förebildliga offertjänsten skulle Kristus blifva upphöjd för alla nationer, och alla, som såge upp till honom, skulle få lefva. Kristus var själfva grundvalen af den judiska gudstjänsten. Hela det af förebilder och symboler bestående judiska religionssystemet var till sin kärna ett profetiskt evangelium, en framställning, som innefattade löftena om återlösning.

Men Israels barn förlorade ur sikte de dyrbara förmåner, de ägde såsom Guds representanter. De glömde bort Gud och försummade att uppfylla sin heliga mission. De välsignelser, som de mottogo, blefvo ej till någon nytta för världen. Alla sina förmåner använde de endast till sin egen ära. De höllo sig afskilda från världen för att undslippa frestelser. De inskränkande åtgärder, som Gud vidtagit för att hindra dem från att antaga hedniska seder och bruk, förvandlade de till en skiljemur mellan sig själfva och andra folk. De beröfvade Gud den tjänst, han fordrade af dem, och de beröfvade sina medmänniskor religiös ledning och ett heligt föredöme. Deras präster och ledare blefvo formalister, tillfredsställda med en genom lag fastställd religion och urståndsatta att delgifva andra himmelens lefvande sanningar. De voro belåtna med sin egen rättfärdighet och önskade ej, att något nytt element skulle införlifvas med deras religion. Guds goda vilja till människorna antogo de icke såsom något oberoende af dem själfva, utan sammanbundo den med sin egen förtjänst på grund af sina egna goda gärningar. Den tro, som är verksam i kärlek och som renar hjärtat, kunde ej finna något tillfälle till förening med fariseernas af ceremonier och mänskliga förordningar upprättade religion.

Om Israel sade Gud: ”Jag har ju planterat dig såsom ett ädelt vinträd af alltigenom äkta art; huru har du då kunnat förvandlas för mig till vilda rankor af ett främmande vinträd”. ”Israel var ett frodigt vinträd, som satte frukt”. ”Och nu, I Jerusalems invånare och I Juda män, fällen nu eder dom mellan mig och min vingård. Hvad kunde man mera göra för min vingård, än hvad jag har gjort för den? Hvarför bar den då vilddrufvor, när jag väntade, att den skulle bära äkta drufvor? Så vill jag nu kungöra för eder hvad jag skall göra med min vingård: Jag skall taga bort dess hägnad, och den skall gifvas till sköfling; jag skall bryta ned dess mur, och den skall blifva nedtrampad. Jag skall i grund fördärfva den, ingen skall skära den eller gräfva däri. Den skall fyllas med tistel och törne; och molnen skall jag förbjuda att nedsänka regn på den. Ty Herren Sebaots vingård, det är Israels hus; och Juda folk är hans älsklingsplantering. Men när han väntade laglydnad, så fann han lagbrott, och när han väntade rättfärdighet, fann han skriande synd”. ”De svaga stärkten I icke, det sjuka heladen I icke, det sargade förbunden I icke, det fördrifna förden I icke tillbaka, det förlorade uppsökten I icke, utan med förtryck och hårdhet foren I fram mot dem”.

De judiska ledarne ansågo sig själfva för visa att behöfva någon undervisning, för rättfärdiga att behöfva någon frälsning, för ärorika att behöfva den ära, som kommer från Kristus. Frälsaren vände sig därför bort ifrån dem och anförtrodde åt andra de förmåner, de missbrukat, och det verk, de försmått. Guds ära måste uppenbaras, hans ord bekräftas och Kristi rike upprättas i världen. Guds frälsning måste blifva känd bland hedningarna (i öknens städer), och lärjungarne kallades att utföra det verk, som de judiska ledarne uraktlåtit att utföra.

Kapitel II—De tolf utbildas för evangelii verk.

Kristus valde icke det judiska rådets lärda och vältaliga, ej heller Roms mäktiga att utföra hans verk. Han, den störste och skickligaste bland arbetare, gick förbi judarnas självrättfärdiga lärare och valde olärda män till att förkunna sanningar, som skulle förorsaka en väldig väckelse i världen. Dessa män undervisade och utbildade han till ledare i sin församling. De skulle sedan undervisa andra och utsända dem med evangelii budskap. Och för att de måtte vinna framgång i sin verksamhet skulle de beklädas med den Helige Andes kraft. Evangelium skulle icke förkunnas genom mänsklig makt eller visdom, utan genom Guds kraft.

Under tre och ett halft års tid blefvo lärjungarne undervisade af den störste lärare, som världen någonsin kändt. Genom sitt personliga umgange med dem gaf han dem så småningom den bildning, de behöfde för att tjäna honom. Dag efter dag voro de i hans sällskap och samtalade med honom, lyssnande till de uppmuntrande ord, han talade till de trötta och be- tungade, och iakttagande hans underverk, i det han förbarmade sig öfver sjuka och vanlottade. Ibland undervisade han dem, under det de sutto på en bergsluttning, ibland på sjöstranden, och stundom under vandringen från en plats till en annan uppenbarade han för dem Guds rikes hemligheter. Hvarhelst det fanns hjärtan, som voro villiga att anamma det gudomliga budskapet, där utvecklade han för dem sanningarna om frälsningens väg. Han befallde icke lärjungarne att göra det ena eller det andra, utan han sade blott: ”Följ mig”. Han tog dem med sig på sina färder genom landet eller till städerna, så att de måtte vara i tillfälle att höra, hur han undervisade folket. De följde honom från plats till plats. Han delade med dem sitt knappa matförråd, och ofta voro de hungriga och trötta. De voro med honom på de af människor vimlande gatorna såväl som vid sjöstranden och i den ensliga ödemarken. De voro i tillfälle att gifva akt på honom under alla lifvets omständigheter.

Det var vid ordinerandet af de tolf apostlarne, som första steget togs för bildandet af den församling, hvilken efter Kristi himmelsfärd skulle utföra hans mission på jorden. Om denna ordination säger Skriften: ”Han steg upp på berget och kallade till sig dem han själf ville; och de kommo till honom. Och han förordnade tolf, att de skulle vara med honom, och att han skulle utsända dem till att predika”.

Betrakta detta skådespel. Se himmelens Majestät, omgifven af de tolf, som han hade utvalt och som han står i begrepp att afskilja för deras mission. Genom dessa svaga redskap har han för afsikt att i ordets och Andens kraft gifva alla folk tillfälle att anamma frälsningens budskap.

Med en känsla af glädje och tillfredsställelse betraktade Gud och änglarne detta skådespel. Fadern visste, att himmelens ljns skulle utbredas genom dessa män, att det af dem talade ordet skulle genljuda genom kommande släkten ända ned till tidens slut.

Lärjungarne skulle gå ut såsom Kristi vittnen och förkunna för världen, hvad de hade sett och hört. Deras ämbete var det viktigaste, som någonsin blifvit anförtrodt mänskliga väsen, underordnadt endast Kristi ämbete. De skulle vara Kristi medarbetare för människors frälsning. Såsom de tolf patriarkerna voro Israels representanter under gamla testamentets tid, så voro de tolf apostlarne den evangeliska församlingens representanter.

Under sin vistelse på jorden började Kristus nedbryta skiljemuren mellan judar och hedningar samt att predika evangelium för alla folk. Ehuru han själf var jude, umgicks han fritt med samariterna, ej aktande judarnas fariseiska sed med hänsyn till detta föraktade folk. Han sof under deras tak, spisade vid deras bord och predikade på deras gator.

Frälsaren längtade efter tillfälle att för lärjungarne utveckla sanningen rörande nedbrytandet af ”skiljemuren” mellan Israel och de andra folkslagen — den sanningen, att hedningarna skulle blifva judarnas ”medarfvingar” och delaktiga med dem ”i löftet i Kristus Jesus genom evangelium”. Denna sanning blef till dels uppenbarad, när han i Kapernaum belönade höfvitsmannens tro och äfven när han predikade evangelium för invånarna i Sikar. Men ännu tydligare blef den uppenbarad, när han under sitt besök i Fenicien botade den kananeiska kvinnans dotter. Dessa erfarenheter bidrogo till att klargöra för lär- jungarne, att bland dem, som judarna ansågo ovärdiga frälsning, funnos många efter sanningens ljus längtande själar.

Sålunda sökte Kristus hos lärjungarne inprägla den sanningen, att i Guds rike finnas inga gränslinier, intet kastväsende, ingen aristokrati samt att de måste bland alla nationer utbreda budskapet om Frälsarens kärlek. Men det dröjde dock, innan de fattade denna sanning i all dess fullhet, att Gud ”har gjort hela människosläktet af ett blod till att bo på jordens hela yta och har fastställt bestämda tider och gränser för deras boende, på det att de måtte söka Herren, om de till äfventyrs kunde känna sig för och finna honom, ehuru han icke är långt borta från hvar och en af oss”.

Dessa första lärjungar voro mycket olika hvarandra. De skulle blifva världens lärare, och de representerade helt olika karaktärstyper. Om sådana män, som voro så vidt skilda från hvarandra med hänsyn till karaktärsdrag och lefnadsvanor, skulle kunna framgångsfullt utföra det uppdrag, de hade fått, var det nödvändigt för dem att komma till enhet i fråga om känslor, tankar och handlingar. Det var denna enhet Kristus sökte åstadkomma hos dem, och i denna afsikt sökte han bringa dem till enhet med sig själf. Att han innerligt åstundade detta, kan man se af hans bön till sin Fader: ”På det att alla må vara ett, såsom du, Fader, i mig och jag i dig, att ock de må vara ett i oss,... att världen må förstå, att du har sändt mig och älskat dem, såsom du har älskat mig”. Han bad ständigt för dem, att de måtte blifva helgade genom sanningen, och han bad med tillförsikt, ty han visste, att detta verk var förutbestämdt före världens grundläggning. Han visste, att evangelium om riket skulle blifva förkunnadt till ett vittnesbörd för alla folk. Han visste, att sanningen, utrustad med

den Helige Andes kraft, skulle segra i striden mot det onda samt att hans blodsbanér skulle en dag, efter vunnen seger, svaja öfver hans efterföljare.

När Kristi jordiska bana var nära slut och han insåg, att han snart måste lämna sina lärjungar att fullfölja verksamheten utan hans personliga öfverinseende, sökte han uppmuntra dem och bereda dem för hvad de hade att möta i framtiden. Han framhöll ej falska förhoppningar för dem. Han kunde läsa framtiden såsom en uppslagen bok. Han visste, att han snart måste lämna dem såsom får bland ulfvar, att de skulle få lida förföljelse, att de skulle utkastas ur synagogorna och att de skulle få försmäkta i fängelser. Han visste äfven, att somliga af dem måste lida döden för sitt vittnesbörd om honom. Delvis upplyste han dem äfven härom, hvarvid han talade tydligt och bestämdt, så att de i pröfningens stund måtte, vid hågkomsten af hans ord, hafva kraft och mod att tro på honom såsom Återlösaren.

Han talade äfven hoppets och uppmuntringens ord till dem. ”Edert hjärta vare icke oroligt”, sade han, ”Tron på Gud och tron på mig. I min Faders hus äro många boningar; om så icke vore, skulle jag hafva sagt eder det; jag går bort för att bereda eder rum. Och när jag har gått bort och beredt eder rum, skall jag komma tillbaka och taga eder till mig, på det att hvarest jag är, där skolen ock I vara. Och hvart jag går, veten I, och vägen veten I”. För eder skull kom jag till världen; för eder har jag verkat. När jag går bort, skall jag ändå fortfara att verka för eder. Jag kom till världen för att uppenbara mig för eder, på det att I måtten tro. Jag går till min ochh eder Fader för att samverka med honom för eder skull.

”Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den, som tror på mig, äfven han skall göra de gärningar, som jag gör; och större än dessa skall han göra, ty jag går till min Fader”. Kristus menade icke härmed, att de skulle göra större ansträngningar, än han hade gjort, men deras verksamhet skulle blifva mera omfattande. Han syftade ej allenast på underverk, men på allt, som skulle utföras genom den Helige Andes inflytelse. ”När Hugsvalaren kommer”, sade han, ”hvilken jag skall sända eder från Fadern, sanningens Ande, som utgår ifrån Fadern, han skall bära vittnesbörd om mig. Men I bären ock vittnesbörd; ty I hafven varit med mig från begynnelsen”.

Dessa ord blefvo uppfyllda på ett förunderligt sätt. Sedan den Helige Ande utgjutits på pingstdagen, voro lärjungarne så uppfyllda med kärlek till sin Frälsare och dem han dött för att frälsa, att hjärtan försmältes af deras ord och böner. De talade i den Helige Andes kraft, och under inflytelsen af denna kraft blefvo tusentals omvända.

Såsom Kristi representanter skulle apostlarne hafva en afgjord inflytelse på världen. Den omständigheten, att de voro ringa, skulle ej förminska deras inflytelse, utan fast hellre föröka den; ty deras åhörares sinnen skulle vändas från dem till Frälsaren, som, ehuru osynlig, ännu samverkade med dem. Apostlarnas lära samt deras uppmuntrande och modingifvande ord skulle visa alla, att det icke var i deras egen kraft de verkade, utan i Kristi kraft. I öd- mjukhet skulle de förklara, att den, som judarna hade korsfäst, var lifvets

furste, den lefvande Gudens Son, och att de i hans namn utförde samma gärningar, som han hade gjort.

I sitt afskedssamtal med lärjungarna natten före korsfästelsen gjorde Frälsaren ingen antydning om det lidande, han hade utstått eller ännu komme att genomgå. Han talade ej om den nesliga död, som förestod honom, men han sökte intrycka på deras sinnen det, som kunde stärka deras tro och leda dem att skåda framåt till den sällhet, som väntar segervinnaren. Han fröjdade sig i medvetenhet om, att han kunde och skulle göra till och med mer för sina efterföljare, än han lofvat; att från honom skulle utflöda kärlek och nåd, som skulle rena själens tempel och göra dem lika honom till sin karaktär; att hans sanning, utrustad med Andens kraft, skulle gå ut segrande och för att segra.

”Detta har jag talat till eder”, sade han, ”på det att I mån hafva frid i mig; i världen hafven I betryck, men varen vid godt mod: jag har öfvervunnit världen”. Kristus dukade ej under ej heller blef han missmodig, och hans lärjungar skulle visa samma orubbliga tro. De skulle verka, såsom han hade verkat, sökande kraft af honom därtill. Och om än deras väg skulle tillspärras af skenbara omöjligheter, skulle de dock genom hans nåd gå framåt, misströstande om intet, men hoppandes allt.

Kristus hade fullbordat det verk, som han hade fått i uppdrag att utföra. Han hade utvalt dem, som skulle fortsätta hans mission bland människorna, och han sade: ”Jag är förhärligad i dem. Och nu är jag icke mer i världen, men dessa äro i världen, och jag kommer till dig. Helige Fader, bevara dem i ditt namn, hvilka du har gifvit mig, på det att de må vara ett, såsom ock vi”. ”Men icke för dessa allenast beder jag, utan ock för dem, som genom deras ord skola tro på mig; på det att alla må vara ett.... Jag i dem och du i mig, att de må vara fullkomnade till ett, och att världen må förstå, att du har sändt mig och älskat dem, såsom du har älskat mig”.

Kapitel III—Det stora uppdraget.

Efter Kristi död voro lärjungarna nära nog förkrossade af missmod. Deras Mästare hade blifvit förkastad, dömd och korsfäst. Prästerna och rådsherrarne hade hånfullt förklarat: ”Andra har han hulpit; sig själf kan han icke hjälpa. Är han Israels konung, så stige han nu ned från korset, och vi skola tro honom”. Hoppets sol hade gått ned för lärjungarna, och deras hjärtan voro försänkta i nattens mörker. De upprepade ofta dessa ord: ”Vi hoppades, att han var den, som skulle förlossa Israel”. Modfällda och med en känsla af öfvergifvenhet, kommo de ihåg hans ord: ”Om de göra detta med det friska trädet, livad skall då ske med det torra”.

Vid flera tillfällen hade Jesus sökt att afslöja framtiden för sina lärjungar, men de hade icke gifvit akt på hvad han sade. På grund däraf kom hans död som en öfverraskning för dem, och när de sedermera drogo sig till minnes, hvad som hade skett, och insågo resultatet af sin otro, blefvo de uppfyllda af sorg. När Kristus blef korsfäst, trodde ej lärjungarna, att han skulle uppstå. Han hade tydligen sagt dem, att han skulle uppstå på den tredje dagen, men de hade ej kunnat fatta, hvad han menade. Denna brist på fattningsförmåga lämnade dem vid hans död alldeles utan hopp. De blefvo bittert missräknade. Deras tro kunde ej genomtränga det mörker, som lägrat sig öfver deras synkrets. Allt föreföll dem dunkelt och hemlighetsfullt. Om de hade trott Frälsarens ord, huru mycken sorg skulle de då ej hafva besparat sig själfva!

Förkrossade af missmod, sorg och förtviflan, samlades lärjungarna i en öfre sal samt tillslöto och riglade dörrarna af fruktan för att drabbas af samma öde som deras älskade Lärare. Det var här Frälsaren visade sig för dem, sedan han hade uppstått.

Under fyrtio dagar stannade Kristus på jorden och förberedde lärjungarna för det verk, som förelåg dem, samt förklarade för dem, hvad de ej förut kunnat förstå. Han talade om profetiorna rörande sin första ankomst, om den behandling han skulle röna från judarna och om sin död, på samma gång visande, att alla detaljer af dessa profetior hade blifvit noggrannt uppfyllda. Han sade dem, att de skulle betrakta denna uppfyllelse af profetiorna som en borgen för att Guds kraft skulle åtfölja dem i deras framtida verksamhet. Därpå läsa vi: ”Då öppnade han deras sinne, så att de förstodo Skrifterna, och han sade till dem: Så är det skrifvet; och så måste Kristus lida och på den tredje dagen uppstå från de döda, och bättring och syndernas förlåtelse predikas i hans namn bland alla folk och först i Jerusalem”. Och han tillade: ”Men I ären mina vittnen om detta”.

Under dessa dagar, som Kristus tillbringade med sina lärjungar, vunno de nya erfarenheter. Deras tro stärktes, i det de lyssnade till sin älskade Mästares tolkning af Skriften i ljuset af de händelser, som hade inträffat.. De kommo därhän, att de kunde säga: ”Jag vet, på hvem jag tror”. De började inse beskaffenheten och utsträckningen af sin verksamhet samt att förstå, det de måste förkunna för världen de sanningar, som blifvit dem anförtrodda.

Händelserna i Kristi lif, hans död och uppståndelse, de profetior, som utpekade dessa händelser, frälsningsplanens hemligheter, Jesu makt att förlåta synder — allt detta hade lärjungarna varit ögonvittnen till, och nu hade de fått i uppdrag att utbreda kunskapen därom i världen. De skulle förkunna fridens och frälsningens evangelium, som genom Frälsarens kraft bringar frälsning till hvarje ångerfull själ.

Kristus gaf sina lärjungar detta uppdrag, innan han uppfor till himmelen. Han sade till dem, att de skulle blifva förvaltare af det testamente, i hvilket han testamenterade till världen det eviga lifvets skatter. I hafven varit vittnen till mitt lif af uppoffring för världen, sade han. I hafven sett mitt arbete för Israel. Och ehuru mina egna ej ville komma till mig, att de måtte få lif, ehuru prästerna och rådsherrarne hafva gjort med mig efter eget godtycke och ehuru de förkastat mig, vill jag gifva dem ett nytt tillfälle att anamma Guds Son. I hafven sett, att jag mottager alla, som komma till mig och bekänna sina synder. Den, som kommer till mig, vill jag ingalunda kasta ut. Till eder, mina lärjungar, öfverlämnar jag nu detta nådens budskap. Det är ämnadt för både judar och hedningar, först dock för Israel och sedan för alla nationer, tungomål och folk. Alla, som tro, skola förenas till en församling.

Detta evangelii uppdrag är Kristi rikes stora missionsurkund. Lärjungarna ålades att verka nitiskt för själars frälsning, att framhålla nådens inbjudning för alla. De skulle icke vänta, att folket skulle komma till dem, utan de skulle gå till folket med sitt budskap.

Lärjungarna skulle föra sitt verk framåt i Kristi namn. I hvarje ord och handling skulle de draga folkets uppmärksamhet till hans namn, såsom ägande den lifskraft, genom hvilken syndare kunde blifva frälsta. Deras tro skulle vara riktad på honom, som är källan till all nåd och kraft. I hans namn skulle de göra sina begär kunniga för Fadern och erhålla svar på sina böner. De skulle döpa i Faderns, Sonens och den Helige Andes namn. Kristi namn skulle vara deras lösen, deras utmärkelsetecken, deras föreningsband, auktoriteten för deras handlingar och källan till deras framgång. Ingenting inom hans rike skulle erkännas, om det icke bure hans namn och underskrift.

När Kristus gaf sina lärjungar i uppdrag att gå ut i hans namn och insamla alla troende i församlingen, framhöll han tydligt för dem nödvändigheten af att bibehålla en okonstlad enkelhet. Ju mindre af yttre ståt och åtbörder de förevisade, dess större skulle deras inflytelse vara för det goda. Lärjungarna skulle tala på samma okonstlade sätt, som Kristus hade talat. De skulle intrycka på sina åhörares sinnen de lärdomar, som han hade meddelat dem.

Kristus gaf ej sina lärjungar den föreställningen, att deras arbete skulle blifva lätt. Tvärtom uppenbarade han för dem den stora sammansvärjning af onda makter, som de hade att kämpa mot. De måste strida ”mot herradömen, mot väldigheter, mot världshärskarne i detta mörker, mot ondskans andemakter i himlarymderna”. Men de skulle icke lämnas allena i denna kamp. Han gaf den försäkringen, att han skulle vara med dem, och att om de gingo

ut i tro, skulle Allmaktens sköld beskydda dem. Han uppmanade dem att vara tappra och starka, ty en, som är mäktigare än änglar, skulle stå i deras led — den himmelska härskarans anförare. Han försåg dem med tillräckliga medel för verkets utförande, och han antog själf ansvaret för dess framgång. Så länge de trodde hans ord och samverkade med honom, kunde de ej misslyckas. Han uppmanade dem att gå ut till alla folk, till jordens mest aflägsna befolkade trakter, och han försäkrade dem, att han skulle vara med dem äfven där. Arbeten i tro och förtröstan, ville han säga, ty den tid skall aldrig komma, då jag öfvergifver eder. Jag skall alltid vara med eder och hjälpa eder att utföra edra plikter, leda, hugsvala, helga, uppehålla eder, hjälpande eder att tala sådana ord, som skola leda människors uppmärksamhet till himmelen.

Kristi själfuppoffring för människan var i alla hänseenden fullständig. Försoningens villkor hade blifvit uppfylldt. Det verk, som han kommit till denna världen att utföra, var fullbordadt. Han hade vunnit riket. Han hade eröfrat det från satan och blifvit arfvingen till allting. Nu var han på väg till Guds tron för att mottaga den himmelska härskarans hyllning. Iklädd en oinskränkt myndighet, gaf han nu lärjungarna deras uppdrag: ”Gån fördenskull ut

och gören alla folk till lärjungar, döpande dem till Faderns och Sonens och den Helige Andes namn, lä- rande dem att hålla allt det jag har befallt eder. Och se, jag är med eder alla dagar intill världens ände”.

Strax innan Kristus lämnade sina lärjungar, framhöll han ännu en gång sitt rikes natur. Han påminde dem om åtskilliga ting, som han förut framställt rörande detta rike. Han förklarade, att det icke var hans afsikt att upprätta ett timligt rike här i världen. Han hade icke blifvit tillsatt att regera som jordisk monark på Davids tron. När lärjungarna frågade honom: ”Herre, skall du i denna tid återupprätta riket åt Israel”? svarade han: ”Det tillkommer icke eder att veta tider eller stunder, dem Fadern har fastställt genom sin egen makt”. Det var ej nödvändigt för dem att skåda längre in i framtiden, än de redan fått genom den uppenbarelse han gifvit dem. De skulle nöja sig med att förkunna evangelii budskap.

Nu skulle lärjungarna snart förlora Kristi synliga närvaro, men de skulle i stället få ny kraft af höjden. De skulle få mottaga den Helige Ande i all fullhet, och sålunda skulle de beseglas för sitt ämbete. ”Se”, sade Frälsaren, ”jag sänder öfver eder min Faders löfte. Men I, blifven kvar i Jerusalem, till dess I varden beklädda med kraft af höjden”. ”Ty Johannes döpte i vatten, men I skolen varda döpta med den Helige Ande icke många dagar härefter”. ”I skolen undfå kraft, när den Helige Ande kommer öfver eder, och I skolen vara mina vittnen både i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och intill jordens ände”.

Frälsaren visste, att intet argument, hur logiskt det än måtte vara, kunde försmälta ett hårdt människohjärta eller tränga igenom dess omgifvande skal af själfviskhet och världslighet. Han visste, att lärjungarna måste beklädas med kraft från höjden och att evangelii budskap

skulle kunna vinna framgång, endast då det förkunnades af hjärtan, som uppvärmts, och af läppar, som gjorts vältaliga genom en lefvande kunskap om honom, som är vägen, sanningen och lifvet. Det fordrades stor skicklighet att utföra det verk, som öfverlämnats åt lärjungarna, ty de hade att kämpa mot en djup och kraftig flod af ondska. En vaksam och beslutsam anförare stod i spetsen för mörkrets makter, och Kristi efterföljare kunde kämpa för det rätta endast med den hjälp, som Gud kunde gifva dem genom sin Helige Ande.

Kristus sade till sina lärjungar, att de skulle begynna sitt arbete i Jerusalem. Den staden hade bevittnat hans underbara uppoffring för människosläktet. Där hade han, i mänsklig skepnad, vandrat omkring bland människorna och samtalat med dem; men endast få förstodo, huru nära himmelen kommit till jorden. Där hade han blifvit dömd och korsfäst. I Jerusalem bodde många, som i hemlighet trodde på Jesus af Nasaret som Messias, och många, som hade blifvit bedragna af prästerna och rådsherrarne. För dessa måste evangelium förkunnas. De måste kallas till omvändelse. Den underbara sanningen, att endast genom Kristus kunde syndernas förlåtelse erhållas, måste tydliggöras för dem. Och nu, medan hela Jerusalem talade om de uppskakande händelser, som ägt rum de sistförflutna veckorna, var rätta tiden för lärjungarnas predikan att göra det djupaste intryck.

Under sin verksamhetstid på jorden hade Jesus ständigt förehållit lärjungarna den omständigheten, att de skulle vara ett med honom i hans verk för världens frälsning från syndens träldom. När han utsände de tolf och senare de sjuttio att förkunna Guds rike, förehöll han dem deras skyldighet att delgifva andra, hvad han hade kungjort för dem. Under hela sin verksamhet beredde han dem för personligt arbete, som skulle utbredas mer och mer, allt eftersom de troendes antal ökades, intill dess det nådde jordens yttersta trakter. Den sista lärdom, han gaf sina lärjungar, var den, att de blifvit anförtrodda frälsningens glada nyheter för hela världen.

När tiden kommit, att Kristus skulle uppfara till sin Fader, tog han sina lärjungar med sig så långt ut som till Betania. Här stannade han, och de samlade sig omkring honom. Här uttalade han med uträckta händer en välsignelse öfver dem, såsom ville han försäkra dem om sitt beskydd och sin omvårdnad, hvarpå han sakta upptogs från dem. ”Och det begaf sig, att i det han välsignade dem, skildes han från dem och upptogs till himmelen”.

Medan lärjungarna blickade uppåt för att uppfånga en sista skymt af sin uppfarande Herre, mottogs han af en jublande änglaskara. Under det dessa änglar eskorterade honom till himmelens hofsal, sjöngo de triumferande: ”I riken på jorden, sjungen till Guds ära, lofsägen Herren, Sela, honom, som far fram på de uråldriga himlarnas himmel.... Gifven Gud makten; öfver Israel är hans härlighet, och hans makt är i skyarna”.

Medan lärjungarna ännu stodo och sågo upp mot himmelen, ”se, då stodo två män hos dem i hvita kläder, hvilka ock sade: I galileiske män, hvarför stån I och sen mot himmelen?

Denne Jesus, som har blifvit upptagen från eder till himmeien, han skall så komma, som I hafven sett honom uppfara till himmelen".

Lärjungarna skulle aldrig förglömma löftet om Kristi återkomst. Samme Jesus, som de hade sett uppfara till himmelen, skulle komma igen för att taga till sig alla dem, som troget tjänat honom här på jorden. Samma röst, som hade sagt till dem: "Se, jag är med eder alla dagar intill världens ände", skulle hälsa dem välkomna att bo i hans rike.

Såsom i den förebildliga offertjänsten öfversteprästen lade åsido den öfversteprästliga skruden och iklädde sig den vanliga hvita prästkåpan, så lade Kristus åsido sin konungsliga skrud och uppenbarade sig i mänskligt kött för att blifva människans syndoffer och öfverstepräst. Och såsom öfversteprästen, sedan han förättat tjänsten i det allra heligaste, åter visade sig för folket i sin öfversteprästliga skrud, så skall Kristus komma för andra gången, iklädd de hvitaste kläder, så hvita, "att ingen valkare på jorden kan göra dem så hvita". Han skall komma i sin och sin Faders härlighet, åtföljd af hela änglaskaran.

Då uppfylles Kristi löfte till lärjungarna: "Jag skall komma tillbaka och taga eder till mig". Dem, som hafva älskat honom och väntat hans ankomst, skall han kröna med ära och odödlighet. De rättfärdiga döda skola uppstå ur sina grafvar, och de lefvande skola upptagas tillsammans med dem för att möta Herren i luften. Då skola de höra Jesu röst, ljufvare än någon musik, de någonsin lyssnat till här på jorden, och han skall säga till dem: Eder kamp är slut. "Kommen, I min Faders välsignade, och tagen i besittning det rike, som eder är tillredt från världens grudläggning".

Icke underligt, att lärjungarna fröjdade sig i hoppet om sin Herres återkomst!

Kapitel IV—Pingstdagen.

När lärjungarna kommo tillbaka från Oljeberget till Jerusalem, väntade folket att i deras anletsdrag finna uttryck af sorg, missräkning och nederlag, men fann i stället tillfredsställelse och segerfröjd. De sörjde nu ej öfver felslagna förhoppningar. De hade sett den uppståndne Frälsaren, och de afskedsord, han talade till dem, genljödo nu ständigt i deras öron.

I lydnad för Kristi befallning förbidade nu lärjungarna i Jerusalem uppfyllelsen af Faderns löfte — Andens utgjutelse. De voro dock icke sysslolösa under denna tid. Berättelsen därom säger, att ”de voro alltid i templet, prisande och lofvande Gud”. De voro äfven församlade för att bedja och göra sina begär kunniga för Fadern i Jesu namn. De visste, att de hade en representant i himmelen, en försvarare inför Guds tron. Med högtidlig vördnad böjde de knä, upprepande löftet: ”Allt livad I bedjen Fadern i mitt namn, det skall han gifva eder. Hittills hafven I icke bedt om något i mitt namn. Bedjen, och I skolen få, på det att eder glädje må vara fullkomnad”. Allt högre sträckte de trons hand med det kraftiga argumentet: ”Kristus är den, som har dött, ja, än mer, har uppstått, som ock sitter på Guds högra sida, som ock manar godt för oss”.

Under det lärjungarna väntade uppfyllelsen af löftet, ödmjukade de sina hjärtan i sann ånger och bekände sin otro. Vid hågkomsten af de ord, Jesus hade talat till dem före sin död, förstodo de nu bättre deras innebörd. De blefvo påminda om sanningar, som hade gått dem ur minnet, och dessa upprepade de nu för hvarandra. De förebrådde sig själfva för att de hade så missuppfattat Frälsaren. Den ena scenen efter den andra ur hans underbara lif framträdde nu för deras sinnen såsom ett panorama. Vid begrundandet af hans rena och heliga lif tyckte de, att ingen möda vore för svår, intet offer för stort, om de endast kunde genom sitt lif vittna om älskvärdheten af Kristi karaktär. O, om de blott vore i tillfälle att åter genomlefva de sistförflutna tre åren,, hur annorlunda skulle de icke uppföra sig! Om de blott kunde få se Mästaren igen, med hvilken ifver skulle de ej bevisa honom sin kärlek! Huru uppriktig var ej nu deras sorg öfver att de hade bedröfvat honom med ett enda ord eller en enda handling af otro! Men de erforo tröst vid tanken på att han hade förlåtit dem. Och nu fattade de ett fast beslut att, så långt de möjligen kunde, godtgöra sin otro genom att oförskräckt bekänna honom inför världen.

Lärjungarna bådo innerligt om nåd att kunna på lämpligt sätt umgås med människorna och att tala sådana ord, som kunde leda syndare till Kristus. All tvedräkt och all traktan efter att vara hvarandra öfverlägsna bannlystes, och de voro innerligt förenade genom kristlig brödrakärlek. I det de kommo i allt innerligare gemenskap med Gud, insågo de, hvilken stor förmån de åtnjutit, därigenom att det förunnats dem att hafva personligt umgänge med Frälsaren. Och deras hjärtan fylldes med bedröfvelse vid tanken på huru ofta de bedröfvat honom genom sin senfärdighet eller oförmåga att fatta de lärdomar, han sökte meddela dem för deras bästa.

Dessa beredelsedagar voro dagar af djup hjärterannsakning. Lärjungarna kände sitt andliga behof och bådo innerligt till Herren om den heliga smörjelse, som skulle göra dem skickliga att deltaga i arbetet för själars frälsning. De bådo ej om välsignelse allenast för sig själfva, utan de kände en börda för andras frälsning. De visste, att evangelium skulle utbredas i hela världen, och de bådo om den kraft, som Jesus lofvat dem.

Under patriarkernas tidsålder hade den Helige Andes inflytelse .ofta uppenbarats på ett märkbart sätt, men aldrig i sin fullhet. Nu efterkommo lärjungarna Frälsarens uppmaning att bedja om denna gåfva, och i liimmelen lade Kristus sin bön till deras böner. Han gjorde anspråk på Andens gåfva, på det att han måtte utgjuta den öfver sitt folk.

”Och när pingstdagen var inne, voro de alla endräktigt tillsamman. Då vardt plötsligt ett dån från himmelen, såsom af ett framfarande häftigt väder, och uppfyllde hela huset, där de sutto”.

Anden kom öfver de väntande, bedjande lärjungarna i sådan ymnighet, att den nådde hvarje hjärta. Den Evige uppenbarade sig i kraft för sin försam- ling. Det tycktes, som om denna inflytelse hade under långa tidsåldrar tillbakahållits, och nu gladde sig himmelen öfver att kunna öfver församlingen utgjuta Andens nådeskatter. Och under Andens inflytelse blandades de ångerfullas bekännelser med de förlåtnas lofsånger. Man hörde tacksägelsens ord och äfven profetians röst. Hela himmelen åsåg detta skådespel och beundrade den makalösa och outgrundliga kärlekens visdom. Hänförd af beundran utropade aposteln: ”Däruti består kärleken”. De mottogo den erbjudna gåfvan. Och hvad blef resultatet? Andens svärd, ånyo skärpt med kraft och blixtrande af himmelens ljungeldar, trängde genom otrons mörker, och tusentals blefvo omvända på en enda dag.

”Det är nyttigt för eder, att jag bortgår”, sade Kristus till sina lärjungar, ”ty om jag icke bortgår, kommer icke Hugsvalaren till eder; men när jag har gått bort, skall jag sända honom till eder”. ”Men när han, sanningens Ande, kommer, skall han leda eder till hela sanningen, ty han skall icke tala af sig själf, utan allt hvad han har hört, det skall han tala, och det kommande skall han förkunna eder”.

Kristi himmelsfärd utgjorde den signal, som tillkännagaf, att tiden var inne, då den utlofvade välsignelsen skulle utgjutas. Det var på detta de skulle vänta, innan de begynte sin verksamhet. När Kristus inträdde genom himmelens portar, omslöts han af änglarna, som upphöjde honom på tronen och gåfvo honom sin hyllning. När denna ceremoni var slut, utgöts den Helige Ande i rika strömmar öfver lärjungarna, och Kristus blef då i sanning förhärligad, ja, med den härlighet, som han hade hos sin Fader från all evighet. Andens utgjutelse på pingstdagen var himmelens tillkännagifvande, att kröningsceremonien hade ägt rum. I öfverensstämmelse med sitt löfte hade Kristus sändt sina efterföljare den Helige Ande från himmelen såsom ett tecken på, att han som präst och

konung mottagit all myndighet i himmelen och på jorden och nu var den smorde, som stod öfver sitt folk.

”Och dem syntes tungor såsom af eld, hvilka fördelade sig och satte sig på hvar och en af dem. Och de vordo alla uppfyllda af den Helige Ande och begynte tala på andra tungomål, efter som Anden gaf dem att tala”. Den Helige Ande antog skepnaden af eldtungor och hvilade på de församlade. Detta var en symbol af den gåfva, som då bestods på lärjungarna och iståndsatte dem att ledigt tala språk, som de ej förut kände till. Tungornas utseende af eld betecknar det stora nit, som skulle utmärka apostlarnas verksamhet, och den kraft, som skulle åtfölja densamma.

”I Jerusalem voro judar boende, gudfruktiga män af allehanda folk, som äro under himmelen”. Under förskingringen hade judarna blifvit kringspridda öfver hela den då bebodda världen, och under deras fångenskap hade de lärt sig tala olika språk. Många af dessa judar voro vid detta tillfälle i Jerusalem för att öfvervara de religiösa högtiderna. Hvarje kändt tungomål var alltså representeradt bland de församlade. Denna mångfald af språk skulle hafva varit ett stort hinder för evangelii utbredande, och därför afhjälpte Gud genom ett underverk denna bristfällighet hos apostlarna. Den Helige Ande gjorde för dem hvad de ej själfva kunde hafva gjort på en hel lifstid.

”Och när detta ljud skedde, kom folket i mängd tillsamman, och de vordo bestörta, emedan hvar och en hörde, att de talade hans eget språk. Och alla häpnade och förundrade sig, sägande till hvarandra: Se, äro icke alla dessa, som tala, galileer? Och huru kunna vi då hvar och en höra sitt modersmål”?

Prästerna och rådsherrarna blefvo mycket uppbragta öfver dessa underbara företeelser, men de vågade icke gifva sina hätska känslor fritt lopp af fruktan för att utsätta sig för folkets raseri. De hade dödat den föraktade nasareen, men här voro nu hans efterföljare, olärda män från Galileen, hvilka på alla då kända språk berättade om hans lif och verksamhet. Prästerna, som föresatt sig att förklara lärjungarnas förunderliga makt på något naturligt sätt, påstodo, att de voro druckna af det vin, som tillredts för högtiden. Några af de okunnigaste bland de närvarande antogo denna antydan som sanning; men de mera förståndiga visste, att den var falsk, och de, som förstodo de olika språken, intygade, att lärjungarna talade dem riktigt och med ledighet.

Som svar på prästernas beskyllning visade Petrus, att livad de sågo var en direkt uppfyllelse af Joels profetia, i det denne profet förutsagt, att en sådan kraft skulle komma öfver vissa individer för att bereda dem för ett särskildt verk. Petrus sade: ”I judiska män och I alla, som bon i Jerusalem! Detta vare eder veterligt, och lyssnen till mina ord. Ty dessa äro icke druckna, såsom I menen; det är ju tredje timmen på dagen. Utan detta är det som är sagdt genom profeten Joel: Och det skall ske i de yttersta dagarna, säger Gud: Jag skall utgjuta af min Ande öfver allt kött, och edra söner och edra döttrar skola profetera, och edra

ynglingar skola se syner, och edra äldste skola drömma drömmar, och öfver mina tjänare och öfver mina tjänarinnor skall jag i de dagarna utgjuta af min Ande, och de skola profetera".

Petrus vittnade med tydlighet och kraft om Kristi död och uppståndelse: "I män af Israel, hören dessa ord: Jesus från Nasaret, en man, som för eder af Gud blifvit vitsordad genom krafter och under och tecken, hvilka Gud har gjort genom honom bland eder, såsom I ock själfva veten, honom,... som efter Guds fastställda råd och förutseende var utlämnad, hafven I tagit och genom orättfärdigas händer fastnaglat och dödat. Honom har Gud uppväckt, sedan han lossat dödens vånda, emedan det icke var möjligt, att han skulle behållas af döden".

Petrus hänvisade icke till hvad Kristus själf hade sagt för att bekräfta sin ståndpunkt, ty han visste, att åhörarnas fördomar voro så stora, att dylika hänsyftningar ej skulle hafva någon verkan. Men han talade till dem om David, som af judarna betraktades som en af deras patriarker: "Ty David säger om honom : Jag hade Herren för mina ögon alltid, ty han är på min högra sida, på det att jag icke må vackla. Fördenskull gladde sig mitt hjärta, och min tunga fröjdade sig, och äfven mitt kött skall hvila på förhoppning. Ty du skall icke lämna min själ i dödsriket och icke låta din helige se förgängelse.... I män och bröder, man kan öppet säga till eder om patriarken David, att han är både död och begrafven, och hans graf finnes ibland oss intill denna dag". Han "talade om Kristi uppståndelse, att han icke skulle lämnas i dödsriket, och att hans kött icke skulle se förgängelse. Denne Jesus har Gud uppväckt, hvarom vi alla äro vittnen".

Denna scen är högst intressant. Se, huru folket tillströmmar från alla håll för att lyssna till lärjungarnas vittnesbörd om sanningen, såsom den är i Kristus Jesus. De tränga sig in, tills templet är öfverfullt. Prästerna och rådsherrarna äro där med ondskans prägel på sina ansikten och sina hjärtan uppfyllda af obevekligt hat mot Kristus samt sina händer ännu besudlade af det blod, de utgöto, när de korsfäste världens Återlösare. De hade väntat att finna apostlarna försagda under förtryckets och mordets starka hand men finna dem i stället vara fullkomligt oförskräckta och uppfyllda med den Helige Ande, kraftigt bedyrande, att Jesus af Nasaret hade utgått från Gud. De höra dem djärft förklara, att den, som så nyligen blifvit försmädad och förnedrad, slagen af grymma händer och korsfäst, var lifvets Furste och att han nu var upphöjd till Majestätets tron i himmelen.

Somliga af dem, som lyssnade till apostlarna, hade tagit verksam del i att döma och döda Jesus. De hade blandat sina röster med pöbelns, då de fordrade, att han skulle korsfästas. När Jesus och Barabbas stodo inför dem i domssalen och Pilatus frågade: "Hvilken viljen I, att jag skall gifva eder lös"? ropade de: "Icke denne, utan Barabbas". Och när Pilatus lämnade Kristus i deras händer, sägande: "Tagen I honom och korsfästen honom; ty jag finner icke något brott hos honom"; "oskyldig är jag i denne mans blod", ropade de: "Hans blod komme öfver oss och öfver våra barn".

Nu hörde de dessa lärjungar bedyra, att det var Guds Son, som de hade korsfäst. Prästerna och rådsherrarna bäfvade af fruktan, medan folket greps af inre öfvertygelse och ångest. ”Då de hade hört detta, fingo de ett styng i hjärtat och sade till Petrus och de andra apostlarna: I män och bröder, livad skola vi göra”? Bland dem, som lyssnade till lärjungarna, voro äfven gudfruktiga judar, som voro uppriktiga i sin tro. Den kraft, som åtföljde talarens ord, öfvertvgade dem om, att Jesus verkligen var Messias.

”Petrus sade till dem: Gören bättring, och hvar och en af eder låte döpa sig i Jesu Kristi namn till syndernas förlåtelse; och I skolen undfå den Helige Andes gåfva. Ty åt eder är löftet gifvet och åt edra bam och åt alla, som fjärran äro, så många, som Herren, vår Gud, skall kalla härtill”.

Petrus sökte intrycka på de öfverbevista åhörarnas sinnen den omständigheten, att de hade förkastat Kristus, emedan de blifvit bedragna af prästerna och rådsherrarna, och om de fortforo att se upp till dessa och ej vågade erkänna Kristus, förrän de gjorde det, så skulle de aldrig komma att tro på honom. Ehuru dessa mäktiga män bekände sig vara gudfruktiga, fikade de efter jordisk ära och rikedom. De voro icke villiga att komma till Kristus för att få ljus.

Under inflytelsen af denna flod af gudomligt ljus framstodo de sanningar, som Kristus hade förklarat för lärjungarna, i strålande klarhet. Det täckelse, som hade förhindrat, dem från att se slutet af det, som blifvit afskaffadt, var nu undanröjdt, så att de kunde tydligen förstå ändamålet med Kristi mission samt beskaffenheten af hans rike. De kunde tala om Frälsaren med kraft, och i det de utvecklade frälsningens plan för sina åhörare, blefvo många öfver- bevista. De stadgar och vidskepelser, som prästerna hade inpräglat hos dem, bortsopades, och Frälsarens lära blef antagen.

”De, som då gärna mottogo hans ord, läto döpa sig; och på den dagen förökades församlingen med omkring tre tusen själar.”

De judiska ledarna förmodade, att Kristi verk skulle sluta med hans död, men de fingo i stället bevittna pingstdagens underbara scener. De hörde lärjungarna med aldrig hittills förspord kraft och ifver predika Kristus, och de sågo deras ord bekräftas med tecken och under. I Jerusalem, självfva hufvudsätet för judendomen, bekände tusentals offentligen sin tro på Jesus af Nasaret som Messias.

Lärjungarna blefvo förvånade och utom sig af glädje öfver den rika skörd af själar deras predikan medförde. De betraktade dock icke denna underbara skörd som en följd af sina egna bemödanden; de visste, att de endast fullföljde andra mäns arbete. Ända sedan Adams fall hade Kristus öfverlämnat åt utvalda tjänare att utså ordets säd i mänskliga hjärtan, och under sitt eget lif på jorden hade han själf utsått sanningens säd och vattnat den med sitt eget blod. De omvändelser, som inträffade på pingstdagen, utgjorde frukten af detta utsäde, skörden af Kristi verksamhet, uppenbarad i kraften af hans lära.

Apostlarnas argument, ehuru tydliga och öfverbevisande, skulle icke i och för sig hafva fördrifvit de fördomar, som inga bevis förut kunnat rubba. Men den Helige Ande intryckte dessa argument på åhörarnas hjärtan med gudomlig kraft. Apostlarnas ord kommo såsom skarpa pilar från den Allsmäktige och öfvebevisade människorna om den förskräckliga skuld de dragit öfver sig, i det de förkastat och korsfäst härlighetens Herre.

Genom Kristi undervisning hade lärjungarna kommit till kännedom om sitt behof af den Helige Ande, och genom Andens undervisning blefvo de slutligen fullt beredda för sitt lifsverk. De voro nu ej längre okunniga och obildade; de voro ej längre som en samling af oberoende enheter eller som disharmoniska och stridiga element. Deras förhoppningar voro ej längre riktade till världslig storhet. De voro endräktiga, af ”ett hjärta och en själ”. Deras tankar voro upptagna med Kristus, och deras syftemål var att främja hans rike. Till sinne och karaktär hade de blifvit lika sin Mästare, och man kunde se, att ”de hade varit med Jesus”.

På pingstdagen erhöllo de en fullhet af ljus från höjden, och nu utvecklades för dem de sanningar, som de ej kunde förstå, medan Kristus var hos dem. Med en tro och förvissning, som de aldrig förut erfarit, anammade de nu de heliga skrifternas läror. Att Kristus var Guds Son, var för dem ej längre endast en trossak. De visste nu, att han verkligen var Messias, ehuru han varit iklädd mänsklig natur, och de omtalade sin erfarenhet inför världen med en tillförsikt, som visade, att Gud var med dem.

De kunde nu utan tvekan och tvifvel uttala namnet Jesus, ty var han icke deras vän och äldre broder? De ägde en så innerlig gemenskap med Jesus, att de sutto med honom i det himmelska. Huru brinnande voro icke deras ord, när de vittnade om honom! Deras hjärtan voro genomträngda af en kärlek, så fullkomlig, så djupgående, så vidtomfattande, att de manades att gå ända till jordens ändar för att vittna om ” Jesu kraft. De voro uppfyllda af innerlig längtan efter att främja det verk, Jesus hade begynt. De insågo sin stora skuld till Gud och kände ansvarigheten af sitt verk. Stärkta genom den Helige Andes gåfva, gingo de ut, fulla af nit, för att vinna segrar för korset. Anden upplifvade dem och talade genom dem. Deras ansikten voro upplysta af Kristi frid. De hade helgat sina lif åt hans tjänst, och själfva deras ansiktsdrag vittnade om, att de hade helt öfverlämnat sig åt honom.

* * * * *

Kapitel V—Andens gåfva.

Kristus var nära slutet af sin jordiska verksamhet, då han gaf sina lärjungar löftet om den Helige Ande. Han stod i skuggan af korset, fullkomligt medveten om den hörda af skuld, som skulle hvila på honom som världens syndoffer. Men innan han öfverlämnade sig att offras, undervisade han sina lärjungar med hänsyn till den högst viktiga och fullkomliga gåfva, som han skulle skänka sina efterföljare — en gåfva, som skulle iståndsätta dem att delaktiggöra sig af nådens oändliga skatter. ”Jag skall bedja Fadern”, sade han, ”och han skall gifva eder en annan Hugsvalare, att han skall förblifva hos eder evinnerligen, sanningens Ande, hvilken världen icke kan undfå, emedan hon icke ser honom, icke heller känner honom ; men I kännen honom, ty han förblifver hos eder och skall vara i eder”. Frälsaren åsyftade den tid, då den Helige Ande skulle komma att utföra ett mäktigt verk såsom hans representant. Det onda, som hade hopat sig under långa århundraden, skulle motverkas af den Helige Andes kraft.

Hvad blef resultatet af Andens utgjutelse på pingstdagen? De glada nyheterna om en uppstånden Frälsare utbreddes till den bebodda världens yttersta trakter. I det lärjungarna förkunnade den frälsande nådens budskap, läto hjärtan beveka sig af dess kraft. Från alla håll förökades församlingen af sådana, som blifvit omvända. Sådana, som affallit, blefvo åter omvända. Syndare förenade sig med de troende i att söka den kostbara pärlan. Somliga af de bittraste motståndarna till evangelium blefvo nu dess försvarare. Denna profetia gick i fullbordan: ”Den skröpligaste skall på den tiden vara såsom David, och Davids hus skall vara .... såsom Herrens ängel framför dem”. Hvarje kristen såg i sin broder en uppenbarelse af gudomlig kärlek och nåd. Alla hade ett gemensamt intresse, en enda sak, som de ansågo värd att eftersträfva och som uppslukade alla andra. De troendes hela önskan och sträfvan var att uppenbara Kristi karaktär i sitt dagliga lif samt att verka för utvidgandet af hans rike.

”Apostlarna afgåfvo med stor kraft vittnesbördet om Herren Jesu Kristi uppståndelse; och stor nåd var öfver dem alla”. Under deras verksamhet kom mo utvalda män till församlingen, hvilka villigt anammade sanningen och helgade sina lif åt att för andra kungöra det hopp, som hade fyllt deras egna hjärtan med frid och glädje. Inga hotelser kunde hindra eller afskräcka dem härifrån. Herren talade genom dem, och då de gingo från plats till plats, fingo de fattiga hora evangelium predikas för dem, och i mångas hjärtan fick den gudomliga nåden utföra sitt underverk.

Så kraftigt kan Gud verka i och genom människor, när de låta sig behärskas af den Helige Ande.

Löftet om den Helige Ande är ej begränsadt till någon viss tidsålder eller något bestämdt släkte. Kristus förklarade, att hans Andes gudomliga inflytelse skulle åtfölja hans efterföljare till tidens ände. Ända från pingstdagen till närvarande tid har Hugsvalaren

blifvit sänd till alla, som helt öfverlämnat sig åt Herren och hans verk. Till alla, som anammat Kristus som en personlig Frälsare, har Anden kommit såsom rådgifvare, heliggörare, ledare och vittne. Ju innerligare de troendes gemenskap varit med Gud, dess tydligare och kraftigare hafva de vittnat om sin Frälsares kärlek och förlåtande nåd. De män och kvinnor, som under förföljelsens och pröfningens långa tidsåldrar åtnjutit Andens rika närvaro i sitt lif, hafva framstått för världen såsom tecken och under af Guds nåd. Inför både änglar och människor hafva de uppenbarat den omskapande kraften af Guds återlösande kärlek.

De, som på pingstdagen bekläddes med kraft från höjden, blefvo ej därigenom befriade från ytterligare frestelser och pröfningar. Under det de buro vittnesbörd om sanning och rättfärdighet, angrepos de upprepade gånger af sanningens fiende, som sökte beröfva dem deras kristliga erfarenhet. De voro nödsakade att kämpa med alla sina gudagifna förmågor för att kunna uppnå Kristi fullhets åldersmått såsom kristna män och kvinnor. De bådo dagligen om ny nåd och kraft att kunna gå framåt och uppåt till fullkomlighet. Under den Helige Andes inverkan kunde äfven den svagaste genom tro på Gud förkofra sina anförtrodda gåfvor till ett heligare och ädlare lif. I den mån de i ödmjukhet underkastade sig den Helige Andes omdanande inflytelse, blefvo de delaktiga af gudomens fullhet och förvandlades till likhet med det gudomliga.

Ingen förändring har under tidernas lopp ägt rum med hänsyn till det löfte, Kristus gaf vid sitt afskedsmöte, då han lofvade sända den Helige Ande såsom sin representant. Det beror ej på någon inskränkning å Guds sida, att Guds rika nådeskatter ej alltid tillfalla oss. Om vi ej alltid få erfara uppfyllelsen af Guds löfte, såsom vi kunde få, så ligger felet däri, att vi ej uppskatta löftet, så mycket som vi borde. Alla kunna få Anden i dess fullhet, om de äro villiga att mottaga den. Hvarhelst man ej fäster mycket afseende vid behofvet af den Helige Ande, där finner man andlig torka, andligt mörker samt andlig aftyning och död. Man tillåter obetydliga saker att så upptaga sinne och hjärta, att den gudomliga kraft, som är nödvändig för församlingens tillväxt och framgång och som skulle tillförsäkra den alla andra välsignelser, utestänges, ehuru den erbjudes i oändligt mått.

Då nu Andens gåfva är det medel, som meddelar oss kraft, hvarför hungra och törsta vi då ej mer därefter? Hvarför utgör det icke ämnet för våra samtal, våra böner, vår predikan? Herren är mer beredvillig att gifva den Helige Ande till dem, som tjäna honom, än föräldrar äro att gifva sina barn goda gåfvor. Hvarje Guds tjänare bör bedja om en ny döpelse af den Helige Ande för hvarje dag. Kristliga arbetare böra samlas med hvarandra för att bedja om särskild hjälp, om himmelsk visdom, att de må veta, huru de skola planera och utföra sina planer på ett visligt sätt. De böra i synnerhet bedja Gud i rikt mått utgjuta sin Ande öfver sina utvalda tjänare på de olika missions- fälten. Hans Andes närvaro hos dessa arbetare skall gifva sanningens förkunnande en sådan kraft, som all världens ära och visdom ej kan skänka dem.

Den Helige Ande bor hos hvarje Gud hängifven arbetare, livar han än må befinna sig. De ord, som talades till lärjungarna, gälla äfven oss. Hugsvalaren hör äfven oss till. Anden meddelar den kraft, som uppehåller hvarje sträfvande, kämpande själ under alla omständigheter, midt under världens hat och under känslan af hennes egna felsteg och nederlag. När vi drabbas af sorg och lidande och vår framtid synes mörk och oroande, då är det som den Helige Ande, såsom svar på trons bön, bringar hugsvalelse till vårt försmäktande hjärta.

Den omständigheten, att en individ visar ovanlig andlig ifver under utomordentliga omständigheter, är ej något bevis på, att han är en kristen. Helighet består ej i hänryckning; den består i att fullkomligt öfverlämna viljan åt Gud, i att efterlefva hvarje ord, som utgår af Guds mun, i att göra vår himmelske Faders vilja, i att förtrösta på Gud såväl under pröfvande och mörka dagar som under ljusa, i att vandra i tro och icke i åskådning; den är en orygglig förtröstan på Gud, fullkomlig hvila i hans kärlek.

Det är ej af någon väsentlig betydelse för oss att vara i stånd till att förklara just hvad Anden är. Kristus säger oss, att Anden är Hugsvalaren, ”sanningens Ande, som utgår ifrån Fadern”. Det säges tydligen om den Helige Ande, att han i sitt verk att leda människorna till sanningens kunskap icke skall ”tala af sig själf”.

Den Helige Andes natur är en hemlighet. Människor kunna icke förklara honom, ty Gud har icke up- penbarat honom för dem. Människor teorisera, i det de sammanställa vissa bibelställen och draga sina egna slutsatser från dem; men det skulle ej stärka församlingen att antaga dessa åsikter. Tystnad är guld, då det gäller sådana hemligheter, som äro för djupa för det mänskliga förståndet att fatta.

Den Helige Andes ämbete är klart framställdt i följande ord från Jesu egna läppar: ”När han kommer, skall han öfverbevisa världen om synd och om rättfärdighet och om dom”. Det är den Helige Ande, som öfverbevisar om synd. Om syndaren fogar sig efter Andens lifgifvande inflytelse, skall han blifva förd till omvändelse och komma att inse betydelsen af att lyda Herrens fordringar.

För den ångerfulle syndaren, som hungrar och törstar efter rättfärdighet, uppenbarar den Helige Ande Guds Lamm, som borttager världens synd. ”Af mitt skall han taga och förkunna eder,” sade Kristus. ”Han skall lära eder allt och påminna eder allt, hvad jag har sagt eder”.

Anden är gifven som ett pånyttfödande medel för att göra den genom Återlösarens död förvärfvade frälsningen verksam. Anden söker ständigt draga människornas uppmärksamhet till det offer, som gjordes på Golgata kors, att utveckla för världen Guds kärlek och att för den om synd öfverbevisade själen uppenbara Skriftens dyrbara sanningar.

Sedan Anden öfverbevist om synd och för sinnet framställt rättfärdighetens måttstock, drager han vårt hjärta från jordiska ting och fyller själen med längtan efter helighet. ”Han skall leda eder till hela sanningen”, förklarade Frälsaren. Om människan är villig att låta sig omdanas, skall Anden styra så, att hela hennes varelse blir helgad. Anden skall taga gudomliga ting och intrycka dem på själen. Genom dess kraft skall lifvets väg blifva så uppenbar, att ingen behöfver fara vilse.

Ända från begynnelsen har Gud verkat medelst sin Ande genom mänskliga redskap för utförandet af sin plan för människosläktets frälsning. Detta se vi i patriarkernas erfarenhet. Detsamma var förhållandet med församlingen i öknen på Moses tid. ”Din gode Ande sände du att undervisa dem”. Och i apostlarnas dagar utfördes kraftiga gärningar för församlingen genom den Helige Ande. Samma kraft, som uppehöll patriarkerna, som gaf Kaleb och Josua deras tro och mod och som gjorde den apostoliska församlingen så framgångsfull, har äfven uppehållit Guds trogna barn under hvarje följande tidsålder. Det var genom den Helige Andes kraft, som den valdensiska församlingen under den mörka tidsåldern beredde vägen för reformationen. Framgång vanns äfven genom samma kraft af de ädla män och kvinnor, som voro banbrytare för den nyare tidens missionsverksamhet och som öfversatt Bibeln på de flesta nationers språk och dialekter.

Och ännu i dag använder Gud sin församling såsom det medel, hvarigenom han upplyser världen om sitt uppsåt. Korsets budbärare gå i vår tid från stad till stad och från land till land, beredande vägen för Kristi återkomst. Guds lag upphöjes; den Allsmäktiges Ande verkar på människornas hjärtan, och de, som böja sig för dess inflytelse, blifva Guds och sanningens vittnen. På många platser se vi åt Gud helgade män och kvinnor beflita sig om att meddela andra det ljus, som för dem själfva tydliggjort fräls- ningsvägen genom Kristus. Och i den mån de låta sitt ljus lysa, i likhet med dem, som på pingstdagen blefvo döpta med den Helige Andes dop, mottaga de mer och mer af Andens kraft. Sålunda skall hela jorden slutligen blifva upplyst af Guds härlighet.

Å andra sidan finnas somliga, hvilka, i stället för att visligen göra bruk af de tillfällen, som nu yppa sig, afbida någon särskild tid af andlig uppfriskning för att blifva skickliggjorda att upplysa andra. De försumma nuvarande plikter och förmåner och tillåta sitt ljus att lysa dunkelt, medan de skåda framåt till en tid, då de utan någon ansträngning å sin sida skola få mottaga en särskild välsignelse, som skall omskapa dem och bereda dem för Herrens tjänst.

Det är sant, att på ändens tid, då Gud håller på att afsluta sitt verk på jorden, skola åt Gud helgade troende, som ifrigt tjäna honom under den Helige Andes ledning, få mottaga Guds särskilda ynnest och välsignelse. Under bilden af arlaoch serlaregnet, som faller vid såningsoch skördetiden, liafva de ebreiska profeterna förutsagt en särskild utgjutelse af Anden öfver församlingen. Andens utgjutelse i apostlarnas dagar, var början till arlaeller

vårregnet, och härliga blefvo i sanning dess följder. Ända till tidens ände skall Andens närvaro förspörjas inom den sanna församlingen.

Men nära slutet af jordens skördetid har Gud lofvat en särskild utgjutelse af de andliga gåfvorna för att bereda församlingen för Människosonens återkomst. Denna utgjutelse af Anden liknas vid särlaregnet, och det är om denna nya kraft de kristna skola bedja skördens Herre, ”när vårregnets tid är inne”. Som svar på denna bön skall han då gifva regn ”i ymnigt mått ”. ”Han gifver eder höstregn,... han, som också förut har sändt ned öfver eder regn, både höst och vår”.

Men om medlemmarna af Guds församling i våra dagar ej hafva en lefvande förbindelse med källan till andlig tillväxt, skola de ej vara beredda för skördetiden. Om de ej hålla sina lampor putsade och brinnande, skola de gå miste om det större mått af andlig kraft, som behöfves för särskilda tider.

Endast de, som ständigt mottaga nya förråd af andlig kraft, skola få det mått däraf, som de dagligen behöfva och som de hafva förmåga att göra bruk af. I stället för att skåda framåt i tiden till något tillfälle, då de genom en särskild utgjutelse af andlig kraft skulle såsom genom ett underverk blifva beredda att vinna själar för Kristus, öfverlämna de sig nu dagligen åt Herren, att han må göra dem till sådana käril, som äro passande att bruka i hans tjänst. De iakttaga dagligen de tillfällen, som yppa sig för att tjäna Herren. Dagligen vittna de om sin Mästare, hvar de än befinna sig, vare sig i den anspråkslösa hemkretsen eller i någon offentlig verksamhet.

För den arbetare, som är Gud hängifven, ligger det en underbar hugsvalelse i den tanken, att till och med Kristus under sin verksamhet på jorden dagligen bad sin Fader om ny kraft, och från detta böneumgänge med Gud gick han ut till dagens arbete för att hjälpa och välsigna andra. Se, huru Guds Son knäfaller i bön till sin Fader! Ändock han är Guds Son, stärker han sin tro genom bön, och genom böneumgänge med himmelen samlar han ny styrka att stå emot det onda och betjäna människorna i deras behof. Som den äldre brodern af vårt släkte känner han väl till alla deras behof, hvilka lida af svagheter och lefva i en värld af synd och frestelser, men dock önska att tjäna honom. Han vet, att de budbärare han utsänder äro svaga och felande människor, men han lofvar att hjälpa alla, som öfverlämna sig helt åt hans tjänst. Hans eget exempel gifver oss försäkran om att ifrig, uthållig bön till Gud i tro — en tro, som leder oss att helt förtrösta på Gud och att utan omsvep öfverlämna oss åt hans verk — skall blifva besvarad med den Helige Andes bistånd i striden mot synden.

Hvarje Guds tjänare, som följer Kristi exempel, skall vara beredd att mottaga och bruka den kraft, som Gud lofvat sin församling för mognandet af jordens skörd. I det evangelii budbärare morgon efter morgon böja knä inför Herren och förnya sina löften att på nytt helga sig åt hans tjänst, skall han skänka dem sin Andes upplifvande och helgande kraft.

Vid upptagandet af dagens plikter hafva de den tillförsikten, att den Helige Andes osynliga närvaro iståndsätter dem att vara ”Guds medarbetare”.

Kapitel VI—Vid tempelporten.

Kristi lärjungar hade en djup känsla, af sin egen oförmåga, och under ödmjukhet och bön förenade de sin svaghet med hans kraft, sin okunnighet med hans visdom, sin ovärdighet med hans rättfärdighet, sin fattigdom med hans outtömliga rikedom. Sålunda stärkta och utrustade, tvekade de ej, att gå framåt i sin Mästares tjänst.

En kort tid efter den Helige Andes utgjutelse och strax efter en stund af brinnande bön, fingo Petrus och Johannes, då de stodo i begrepp att gå in i templet, vid den s. k. sköna tempelporten se en ofärdig, som var fyratio år gammal och som allt ifrån moderlifvet varit behäftad med lidande och svaghet. Denne olycklige man hade länge önskat få se Jesus, på det att han måtte blifva helbrägdagjord; men han var nästan hjälplös och långt skild från den store läkarens verksamhetsfält. Genom sina ifriga böner bevekte han slutligen några af sina vänner att bära honom till den sköna tempelporten, men då han anlände dit, fann han, att den, till hvilken han ställt sitt hopp, hade blifvit grymt dödad.

Hans missräkning tilldrog sig deras sympati, hvilka visste, huru länge han med innerlig längtan hoppats att blifva botad af Jesus, och dagligen buro de honom till templet, så att förbigående af medömkan måtte bevekas att bidraga något till hans nödtorft. När Petrus och Johannes gingo förbi, bad han dem om en allmosa. Dessa två lärjungar betraktade honom medlidsamt, och Petrus sade: ”Se på oss! Och han gaf akt på dem, väntande att få något af dem. Då sade Petrus: Silfver och guld har jag icke”, När Petrus sålunda omtalade sin fattigdom, sänktes den ofärdiges ögon mot marken; men hans ansikte ljusnade strax, då aposteln tillade: ”Men livad jag har, det gifver jag dig: I Jesu Kristi, nasareens, namn, stå upp och gå”!

”Och han fattade honom vid högra handen och reste upp honom, och strax blefvo hans fötter och fotknölar stärkta, och han sprang upp och stod och gick och följde dem in i templet, gick och sprang och prisade Gud. Och allt folket såg honom gå och prisa Gud, och de kände igen honom, att det var den som, för att få allmosa, plägade sitta vid den sköna tempelporten, och de uppfylldes med häpnad och bestörtning öfver det, som hade vederfarits honom. Och då han höll sig till Petrus och Johannes, lopp allt folket till dem vid den så kallade Salomonska pelargången och voro häpna”. De häpnade öfver, att lärjungarna kunde utföra underverk liknande dem, som Jesus utförde. Här var nu denne man, som i fyratio år varit en hjälplös krympling, fröjdande sig öfver sina lemmars fulla bruk och lycklig i tron på Jesus.

När lärjungarna sågo folkets förvåning, frågade Petrus: ”Hvarför undren I häröfver, eller hvarför fästen I ögonen på oss,.liksom hade vi af egen kraft eller gudaktighet åstadkommit, att denne går”! Och han förklarade, att underverket hade utförts i Jesu, nasareens, namn och genom hans förtjänst, hvilken Gud hade uppväckt från de döda. ”Genom tron på hans

namn har hans namn stärkt denne, hvilken I sen och kännen; och tron, som är genom honom, har nu gifvit honom denna fulla hälsa i allas eder åsyn".

Apostlarna talade tydligt om den stora synd, judarna begått, i det de förkastade och korsfäste lifvets furste, men de voro försiktiga att ej drifva sina åhörare till förtviflan. Petrus sade: "I förnekaden den helige och rättfärdige och begärden, att en mandråpare skulle skänkas eder. Och lifvets furste dräpten I, honom, hvilken Gud har uppväckt från de döda, hvarom vi äro vittnen.... Och nu, mina bröder, vet jag, att i hafven gjort det af oförstånd, likasom ock edra rådsherrar; men Gud har så fullbordat hvad han har förutsagt genom alla sina profeters mun, att Kristus skulle lida". Och han förklarade, att den Helige Ande manade dem till ånger och omvändelse, samt bedyrade, att det ej fanns något hopp om frälsning, med mindre de försäkrade sig om hans nåd, hvilken de hade korsfäst. Endast genom tron på honom kunde deras synder blifva förlåtna.

"Bättren eder därför och omvänden eder", ropade Petrus, "att edra synder må varda utplånade, på det att tider af vederkvickelse må komma från Herrens ansikte".

"I ären barn af profeterna och af det förbund, hvilket Gud gjorde med våra fäder, då han sade till Abraham: Och i din säd skola alla släkter på jorden varda välsignade. För eder först och främst har Gud uppväckt sin tjänare Jesus och sändt honom till att välsigna eder, då hvar och en af eder omvänder sig från sin ondska".

Sålunda predikade lärjungarna om Kristi uppståndelse. Många bland dem, som lyssnade, hade väntat få höra detta vittnesbörd,och då de nu fingo höra det, trodde de. Det påminde dem om de ord, Jesus hade talat, och de förenade sig nu med dem, som anammade evangelium. Den säd, som Frälsaren hade sått, sprang sålunda upp och bar frukt.

Medan lärjungarna talade till folket, "uppträdde mot dem prästerna och befälhafvaren öfver tempelvakten och sadduceerna, förtretade däröfver, att de lärde folket och förkunnade i Jesus uppståndelsen från de döda".

Efter Kristi uppståndelse hade prästerna utbredt både när och fjärran det falska ryktet, att lärjungarna hade kommit och bortstulit hans kropp, medan den romerska vakten sof. Man kan då ej undras öfver, att det misshagade dem, när de hörde Petrus och Johannes predika att den, som de dödat, uppstått. Det var synnerligen sadduceerna, som blefvo uppbragta häröfver. De befarade, att deras favoritlära och deras anseende stodo på spel.

Den nya läran vann många anhängare, och både fariseer och sadduceer voro af den meningen, att om dessa nya lärare tillätes fortsätta med sitt predikande, skulle deras egen inflytelse råka i större fara, än när Jesus var på jorden. Följaktligen företog sig befälhafvaren af tempelvakten med tillhjälp af ett antal sadduceer att arrestera Petrus och Johannes och förpassa dem till fängelse, emedan det då redan var för sent på dagen att förhöra dem.

Lärjungarnas fiender kunde ej annat än blifva öfverbevista om, att Jesus hade uppstått från de döda. Bevisen därför voro för tydliga att kunna sättas i fråga. Det oaktadt förhärdade de sina hjärtan och ville ej ångra den förskräckliga handling, de begingo, då de dödade Jesus. De judiska rådsherrarna hade många och klara bevis för, att apostlarna talade och handlade under den Helige Andes ingifvelse, men de satte sig hårdnackadt mot sanningens budskap. Kristus hade icke kommit på det sätt, de förväntat, och änskönt de tidtals varit öfverbevista om, att han var Guds Son, kväfde de sin öfvertygelse och korsfäste honom. I sin nåd gaf Gud dem dock ännu flera bevis, och nu hade de ännu ett tillfälle att omvända sig till honom. Han utsände sina lärjungar att säga till dem, att de hade korsfäst lifvets furste, och i denna förskräckliga beskyllning gafs dem ännu en kallelse till omvändelse. Men de judiska lärarna kände sig trygga i sin egen rättfärdighet och ville icke medgifva, att lärjungarna talade under ingifvelse af den Helige Ande, när de beskyllde dem för att hafva korsfäst Kristus.

Sedan prästerna en gång börjat sätta sig emot Kristus, blef hvarje dylik motsägelse, de rönte, en ny driffjäder för dem att fortsätta på samma bana, och de blefvo alltmer hårdnackade. De kunde hafva låtit sig bevekas, men de ville icke. De blefvo ej afskurna från frälsning, därför att de voro skyldiga och förtjänade döden eller därför att de hade dödat Guds Son, utan därför att de uthärdade i sitt motstånd mot Gud. De vidblefvo envist att förkasta ljuset, och de kväfde den inre öfvertygelse, som den Helige Ande gifvit dem. Den ande, som härskar i olydnadens barn, verkade i dem och ledde dem till att misshandla de män, genom hvilka Gud utförde sitt verk. Ondskan i deras uppror stegrades med hvarje påföljande handling af motstånd mot Gud och det budskap, han gifvit sina tjänare att förkunna. Hvarje dag de vägrade att omvända sig, fortskredo de allt längre i sitt uppror och beredde sig för att skörda hvad de själfva hade sått.

Guds vrede drabbar icke oomvända syndare på grund af de synder, de hafva begått, utan fastmer därför, att de vid hvarje kallelse till omvändelse fortfarande sätta sig emot och upprepa sitt förkastande af det ljus, som gifves dem. Om de judiska ledarna låtit beveka sig af den Helige Andes öfverbevisande kraft, skulle de hafva fått förlåtelse; men de voro beslutna att icke gifva efter. Det är genom ett dylikt envist motstånd som syndaren försätter sig själf i ett sådant tillstånd, att Guds Ande ej kan påverka hans sinne.

Dagen efter den ofärdige blifvit botad, voro Hannas och Kaifas tillika med andra öfverhetspersoner samlade i templet för att förhöra fångarna, som de läto föra fram inför sig. I just detta rum och inför några af dessa män hade Petrus så skamligt förnekat sin Herre. Detta rann honom nu klart i sinnet, då han själf framställdes för att blifva förhörd. Och nu fick han tillfälle att försona sin feghet.

De närvarande, som kommo ihåg, hur Petrus hade betett sig vid sin Mästares förhör, smickrade sig själfva med den tanken, att man nu kunde skrämma honom genom att hota honom med fängelse och död. Men den Petrus, som förnekade Kristus i hans mörkaste

pröfningsstund, var obetänksam och självsäker, helt olik den Petrus, som nu stod inför det stora rådet. Sedan hans fall vid det tillfället, hade han blifvit omvänd. Han var ej längre stolt och skrytsam, utan ödmjuk och tillbakadragen. Han var uppfylld af den Helige Ande, och med tillhjälp af denna kraft var han nu besluten att utplåna vanäran af sitt fall genom att hedra det namn, han en gång förnekat.

Prästerna hade så till vida undvikit att nämna Jesu korsfästelse och uppståndelse. Men nu voro de, på grund af sitt beslut, nödsakade att fråga de anklagade, hur den ofärdige mannen hade blifvit botad. ”Af hvilken makt eller i hvilket namn hafven I gjort detta”? frågade de.

Med heligt mod och i Andens kraft förklarade nu Petrus: ”Vare det veterligt för eder alla och för hela Israels folk, att genom Jesu Kristi, nasareens, namn, hvilken I hafven korsfäst, och hvilken Gud har uppväckt från de döda, genom honom står denne helbrägda inför eder. Han är den sten, som af eder som byggningsmän vardt förkastad och som har blifvit en hörnsten; och i ingen annan är frälsningen, ty det är icke något annat namn under himmelen, bland människor gifvet, i hvilket vi skola blifva frälsta”.

Detta oförskräckta svar förbryllade de judiska ledarna. De hade förmodat, att lärjungarna skulle blifva utom sig af fruktan och sinnesförvirring, när de kommo inför rådet. Men i stället talade de, såsom Kristus hade talat, med en så öfverbevisande kraft, att motståndarna blefvo nedtystade. Det fanns intet spår af feghet i Petrus’ röst, då han förklarade om Kristus: ”Han är den sten, som af eder såsom byggningsmän vardt förkastad, och som har blifvit en hörnsten”.

Petrus använde här en språkbild, som prästerna väl kände till. Profeterna hade talat om den förkastade stenen, och Kristus sade själf vid ett tillfälle till prästerna och de äldste: ”Hafven I aldrig läst i Skrifterna: Den sten, som byggningsmännen för kastade, han har blifvit en hörnsten. Af Herren har han blifvit detta och är underbar i våra ögon. Fördenskull säger jag till eder, att Guds rike skall tagas ifrån eder och gifvas till ett folk, som gör dess frukt. Och den, som faller på den stenen, han skall krossas, men den, på hvilken stenen faller, honom skall han slå i stycken”.

Under det prästerna lyssnade till apostlarnas djärfva ord, förnummo de, att ”de hade varit med Jesus”.

Det säges om lärjungarna, att de vid slutet af det skådespel, som ägde rum på förklaringsberget, ”sågo ingen utan Jesus allena” — i dessa ord finna vi hemligheten af det lif och den kraft, som utmärkte den tidigare församlingens historia. Lärjungarna kände sitt behof af Kristus, när de först fingo lyssna till hans ord. De sökte, de funno, de följde honom. De voro med honom i templet, vid bordet, på bergsluttningen, ute på fältet. De voro såsom elever omkring sin lärare, dagligen mottagande den eviga sanningens lärdomar från hans läppar.

Efter Kristi himmelsfärd erforo de ännu, att han, full af kärlek och ljus, var närvarande hos dem. Detta var en personlig närvaro. Frälsaren själf, han, som vandrat och talat och bedit med dem, som talat hugsvalande och hoppingifvande ord till deras hjärtan, hade, medan ännu fridens ord låg på hans läppar, blifvit upptagen till himmelen. Då änglavagnen mottog honom, nåddes deras öron af hans ord: ”Se, jag är med eder alla dagar intill världens ände”. Han uppfor till himmelen i mänsklig gestalt. Lärjungarna visste, att han inför Guds tron ännu var deras vän och Frälsare; att han ännu hyste samma sympati för dem; att han skulle evinnerligen identifiera sig med den lidande mänskligheten. De visste, att han nu framställde för Fadern förtjänsten af sitt utgjutna blod, visande sina sårade händer och fötter såsom ett minne af det pris, han hade betalt för de återlösta. Denna tanke stärkte dem att uthärda försmädelse för hans skull. Deras förening med honom var starkare nu, än då han var hos dem i egen person. En inneboende Frälsares ljus, kärlek och kraft utstrålade från dem, så att de, som sågo det, förundrade sig däröfver.

Kristus erkände de ord, som Petrus talade till hans försvar. Tätt invid lärjungen stod ett kraftigt vittne — den man, som blifvit botad genom ett underverk. Utseendet af denne man, som kort förut varit en hjälplös krympling, men nu var fullkomligt återställd, var en slående bekräftelse af Petrus’ vittnesbörd. Präster och rådsherrar förblefvo tysta. De kunde icke motsäga Petrus’ förklaring, men voro icke desto mindre beslutna att förhindra lärjungarna från att utbreda sin lära.

Kristi förnämsta underverk, hans uppväckande af Lasarus, hade beseglat prästernas beslut att undanrödja Jesus och hans underbara gärningar, som hastigt undergräfde den inflytelse, de hade öfver folket. De hade korsfäst honom, men här var nu ett ogensägligt bevis för att de ej lyckats förebygga utförandet af underverk i hans namn, ej heller hade de lyckats förhindra utbredandet af de sanningar, han förkunnade. Allaredan hade den ofärdiges botande och apostlarnas predikningar förorsakat stor uppståndelse i Jerusalem.

För att dölja sitt bryderi befallde prästerna och rådsherrarna, att apostlarna skulle föras ut, så att de kunde öfverlägga sinsemellan. De voro alla ense om, att det vore fruktlöst att förneka, att mannen blifvit botad. Gärna skulle de genom falska förklaringar hafva för allmänheten doldt det underverk, som blifvit utfördt, men det vore nu omöjligt att så göra, ty det hade blifvit utfördt på ljusa dagen inför en stor folkskara, och ryktet därom hade redan utbredt sig till tusentals. De hade emellertid kommit till den slutsatsen, att apostlarnas verk nu måste bringas till ett slut, i annat fall skulle Jesus vinna en stor mängd efterföljare. De skulle då själfva komma • i vanrykte, ty man skulle hålla dem ansvariga för att hafva dödat Guds Son.

Men oaktadt prästerna så gärna önskade undanrödja apostlarna, vågade de ej mer än hota dem med det svåraste straff, om de fortfore att predika eller verka i Jesu namn. De inkallade dem därför åter för rådet och tillsade dem strängeligen att icke mer lära i Jesu namn. Men

härtill svarade Petrus och Johannes: ”Om det är rätt inför Gud att höra eder mer än Gud, därom mån I döma; ty vi kunna icke förtiga, hvad vi hafva sett och hört”.

Prästerna hade med nöje straffat dessa män för deras orygglіga trohet i deras heliga kall, men de fruktade folket, ”eftersom alla prisade Gud för det, som hade skett”. Apostlarna blefvo därför efter upprepade hotelser och förbud frigifna.

Medan Petrus och Johannes sutto i fängelse, bådo de andra lärjungarna för dem utan återvändo, ty de kände till judarnas ondska och de befarade, att den grymhet, de hade visat mot Kristus, kunde komma att upprepas. Efter sin frigifvelse gingo apostlarna genast till de andra lärjungarna och omtalade för dem utgången af förhöret. Stor blef då de troendes fröjd. ”De upphofvo endräktigt sin röst till Gud och sade: Herre, du är Gud, som har gjort himmelen och jorden och hafvet och allt hvad i dem är, som genom din tjänares, vår fader Davids, mun genom den Helige Ande har sagt: Hvarför larmade hedningar och tänkte folk fåfänglighet? Jordens konungar reste sig upp, och furstarna församlade sig tillhopa mot Herren och hans Smorde. Ty i denna stad hafva i sanning mot din helige tjänare Jesus, hvilken du har smort, både Herodes och Pontius Pilatus, jämte hedningarna och Israels stammar, förenat sig för att göra allt hvad din hand och ditt råd förut hade beslutit, att det skulle ske. Och nu, Herre, se till deras hotelser och gif dina tjänare att med all frimodighet tala ditt ord, i det att du uträcker din hand till att bota sjuka och för att tecken och under må göras genom din helige tjänare Jesu namn”.

Lärjungarna bådo, att de måtte erhålla mycken kraft i sin predikoverksamhet; ty de insågo, att de komme att möta samma hårdnackade motstånd, som Kristus hade mött, när han var på jorden. Och medan de sålunda endräktigt bådo i tro, erhöllo de sitt svar. Rummet, där de voro samlade, skakades, och de blefvo ånyo uppfyllda med den Helige Ande. Deras hjärtan fylldes med frimodighet, och de gingo åter ut att predika Guds ord i Jerusalem. ”Och apostlarna afgåfvo med stor kraft vittnesbördet om Herren Jesu Kristi uppståndelse”, och Gud välsignade rikligen deras verksamhet.

Den princip, som apostlarna så oförfäradt försvarade, när de till svar på befallningen att icke mer tala i Jesu namn, förklarade: ”Om det är rätt inför Gud att höra eder mer än Gud, därom mån I döma”, är densamma, som evangelii anhängare i reformationens dagar kämpade för att bibehålla. När de tyska furstarna år 1529 församlades vid riksdagen i Speier, upplästes kejsarens påbud, som inskränkte religionsfriheten och förbjöd all vidare utbredning af reformationens läror. Det tycktes då, som om man hade helt tillintetgjort världens hopp. Skulle furstarna antaga detta påbud? Skulle de skaror, som ännu sutto i mörker, beröfvas evangelii ljus? För hela världen betydelsefulla frågor stodo här på spel. De, som antagit den reformerta tron, kommo tillsammans, och deras enhälliga beslut var: ”Vi förkasta detta beslut; i samvetssaker har flertalet ingen rätt”.

Vi måste i våra dagar beslutsamt bibehålla samma princip. Sanningens och religionsfrihetens fana, som svajade öfver grundläggarna af den evangeliska församlingen och öfver alla Guds vittnen under de förflutna århundradena, har blifvit öfverlämnad åt oss, som kämpa i den sista stora striden. Ansvarigheten för denna stora gåfva hvilar på dem, som Gud välsignat med stort ljus i hans ord. Vi måste anamma hans ord såsom den högsta auktoriteten i allt. Vi måste erkänna den världsliga regeringsmakten såsom förordnad af Gud inom vissa gränser. Men när dess fordringar komma i strid med Guds fordringar, måste vi lyda Gud mer än människor. Guds ord måste upphöjas öfver alla mänskliga lagar. Ett ”så säger Herren” får ej åsidosättas för ett ”så säger församlingen” eller ett ”så säger staten”. Kristi krona måste upphöjas öfver alla jordiska regenters kronor.

Det fordras ej af oss, att vi skola trotsa världsliga myndigheter. Våra ord, vare sig i tal eller skrift, böra vara försiktigt öfvervägda, så att vi ej må säga något, som kan tydas såsom stridande mot gällande lag och ordning. Vi böra icke säga eller göra något, som onödigtvis skulle lägga hinder i vår väg. Vi böra gå framåt i Kristi namn och försvara de sanningar, som han anförtrott oss. Om vi blifva förbjudna att göra detta, kunna vi svara med apostlarna: ”Om det är rätt inför Gud att höra eder mer än Gud, därom mån I döma; ty vi kunna icke förtiga, hvad vi hafva sett och hört”.

Kapitel VII—En varning mot skrymteri.

Gud välsignade evangelii förkunnande i Jerusalem, så att en stor skara kom till tron på Jesus. Många af dessa första troende blefvo genom judarnas ofördragsamhet genast skilda från sina familjer och vänner, och det blef nödvädigt att förse de behöfvande med föda och husrum.

Härom säges det: ”Icke heller fanns ibland dem någon behöfvande”, och det beskrifves, huru man härvid gick till väga. Sådana ibland de troende, som hade penningar och ägodelar, delade med sig till andras nödtorft. De sålde sina hus eller landtegendomar och lade penningarna för apostlarnas fötter, ”och åt hvar och en utdelades, efter som han behöfde”.

Denna frikostighet hos de troende var en frukt af Andens utgjutelse. Hos dem, som trodde, var det ”ett hjärta och en själ”. De voro alla gemensamt intresserade i främjandet af den mission, som öfverlämnats åt dem, och i deras hjärta fanns alltså intet rum för någon girighet. Deras kärlek till bröderna och den sak, som blifvit dem anförtrodd, var större än deras kärlek till penningar och ägodelar. Deras gärningar visade, att de värderade människors själar långt högre än jordens rikedom.

Så blir det alltid, när Guds Ande får kontrollera lifvet. De, hvilkas hjärtan blifva uppfyllda af Kristi kärlek, skola följa hans exempel, som blef fattig för deras skull, att de genom hans fattigdom måtte blifva rika. Penningar, tid och inflytelse skola de värdera endast som medel för främjandet af evangelii verk. Så var förhållandet inom den första församlingen. Och när det blir uppenbart, att medlemmarna i nutidens församling under inflytelsen af Guds Andes kraft till den grad skilt sitt hjärta från jordiska ting, att de äro villiga att uppoffra sig för att deras medmänniskor må få höra frälsningens budskap, då skola de sanningar, som förkunnas, hafva en kraftig inflytelse på åhörarna.

I skarp kontrast till detta de troendes exempel stod Ananias’ och Saffiras beteende. Deras af ingifvelsens penna nedtecknade erfarenhet har lämnat en mörk fläck på den apostoliska församlingens historia. Tillika med andra hade de varit i tillfälle att lyssna till det evangelium, apostlarna predikade. Jämte andra troende voro de närvarande, när, efter apostlarnas brinnande bön, rummet, där de voro församlade, ”skakades,... och de blefvo alla uppfyllda med den Helige Ande”. Sanningens öfverbevisande kraft grep alla de närvarande, och under Andens direkta inflytelse hade Ananias och Saffira aflagt ett högtidligt löfte att gifva Herren allt de erhöllo genom försäljningen af en egendom, som de ägde.

Efteråt bedröfvade Ananias och Saffira den Helige Ande genom att gifva efter för frestelse till girighet. De begynte ångra sitt löfte, och snart förlorade de det ljufva inflytandet af den välsignelse, som upptändt en innerlig önskan i deras hjärtan att utföra stora ting för Kristi sak. De tyckte, att de hade förhastat sig och att de borde närmare öfverväga sitt löfte. De samtalade därom och kommo till det beslutet att ej uppfylla hvad de lofvat. De sågo

emellertid, att de, som öfverlämnade sina ägodelar till hjälp åt fattiga trossyskon, blefvo högt aktade bland de troende, och de blygdes öfver att låta bröderna veta, att deras själfviska hjärtan kände förtrytelse öfver det högtidliga löfte de gifvit. De beslöto därför att sälja sin egendom och skänka blott en del däraf under föregifvande, att det var allt, medan de i verkligheten behöllo en stor del för sig själfva. Sålunda kunde de fordra att erhålla sitt dagliga bröd från den allmänna kassan, under det de aktades högt af sina bröder.

Men Gud hatar skrymteri och falskhet. Ananias och Saffira praktiserade bedrägeri mot Gud, och de buro falskt vittnesbörd inför den Helige Ande; men deras synd ådrog dem snarligen ett svårt straff. När Ananias framlade sin gåfva, sade Petrus: ”Ananias, hvarför har satan uppfyllt ditt hjärta, att du skulle ljuga för den Helige Ande och taga undan af värdet för gården? Var han icke din, då du hade honom kvar, och var han icke, då han blifvit såld, i ditt våld? Hvarför har du i ditt hjärta föresatt dig denna gärning? Du har icke ljugit för människor, utan för Gud. Men då Ananias hörde dessa ord, föll han ned och gaf upp andan; och stor räddhåga kom öfver alla, som hörde detta”.

”Var han icke din, då du hade honom kvar”? frågade Petrus. Ingen otillbörlig inflytelse hade utöfvats på Ananias för att tvinga honom att uppoffra sina ägodelar för det allmänna goda. Det stod honom fritt att handla, som han ville. Men genom hans försök att bedraga lärjungarna hade han ljugit för den Allsmäktige.

”Omkring tre timmar därefter kom hans hustru in utan att veta livad som hade skett. Då svarade Petrus henne: Säg mig, sålden I gården för så mycket? Och hon sade: Ja, för så mycket. Men Petrus sade till henne: Hvarför haden I kommit öfverens att fresta Herrens Ande? Se, deras fötter, som hafva begrafvit din man, äro för dörren, och de skola bära ut dig. Och strax föll hon ned för hans fötter och gaf upp anaan; och när de unga männen kommo in, funno de henne död och buro ut och begrofvo henne bredvid hennes man. Och stor räddhåga kom öfver hela församlingen och öfver alla, som hörde detta”.

I sin oändliga visdom såg Gud, att det var nödvändigt att genom denna stränga uppenbarelse af sin vrede värna den unga församlingen mot att blifva demoraliserad. De troendes antal förökades hastigt, och församlingen skulle hafva råkat i stor fara, om under denna hastiga tillökning män och kvinnor hade inkommit i församlingen, hvilka tjänade mammon på samma gång de föregåfvo sig tjäna Gud. Denna straffdom bevisade, att människor kunna icke bedraga Gud, som känner hjärtats dolda synder, och att han icke låter gäcka sig. Den var utsedd som en varning för församlingen, att den skulle akta sig för skenhelighet och skrymteri och för att söka bedraga Gud.

Ej allenast för den första församlingen, utan äfven för alla kommande släkten gafs detta varnande exempel på Guds afsky för girighet, bedrägeri och skrymteri. Ananias och Saffira hyste först girighet i sina hjärtan, och deras önskan att behålla för eget bruk det de hade lofvat åt Herren ledde dem till bedrägeri och skrymteri.

Gud har gjort utbredandet af frälsningens evangelium beroende af sitt folks gåfvor och bemödanden. Frivilliga gåfvor tillika med tionden utgöra den kassa, som Herren använder för att föra sitt verk framåt. Af de medel, Gud anförtrott människan, gör han anspråk på en viss del, nämligen tionden. Han lämnar alla frihet att för sig själfva afgöra, om de vilja gifva mer eller ej. Men när en person manas under den Helige Andes inflytelse till att lofva en viss gåfva, så har den personen ej längre någon rättighet till den sålunda åt Herren helgade delen. Löften af detta slag människor emellan anses vara bindande; borde icke då de löften vi gifva Gud vara ännu mera bindande? Äro samvetslöften mindre bindande än skrifna öfverenskommelser, som göras människor emellan?

När gudomligt ljus med ovanlig klarhet och kraft instrålar i hjärtat, manas själfviskheten att upplåta sin hand och bidraga till Guds verks främjande. Må emellertid ingen föreställa sig, att satan skall låta denna maning göra sig gällande utan protest. Han finner ej behag i att se Guds rike gå framåt på jorden. Han kommer med en antydning, att det gifna löftet innebär för mycket, att det kunde urståndsätta den, som gifvit det, att framgångsfullt fortgå med sina affärer eller att tillse familjens behof.

Det är Gud, som välsignar människorna med ägodelar, och han gör detta, så att de må blifva i stånd till att bidraga till främjandet af hans sak. Han gifver dem solsken och regn. Han gör marken fruktbärande. Han gifver hälsa och förmåga att förvärfva rikedomar. Alla våra välsignelser komma från hans frikostiga hand, och han önskar, att vi skola visa vår tacksamhet genom att återgifva honom en del i tionde och gåfvor — i tackoffer och frivilliga offer. Om medel inkomme i öfverensstämmelse med denna gudomliga plan — en tiondedel af all vår inkomst tillika med frikostiga gåfvor — så skulle det finnas tillräckligt med medel i Herrens skattkammare för främjandet af hans verk.

Men människornas hjärtan blifva förhärdade genom själfviskhet, och i likhet med Ananias och Saffira frestas de att tillbakahålla en del af värdet, medan de föregifva sig uppfylla Guds fordringar. Många slösa sina medel på själfviska njutningar. Män och kvinnor tillfredsställa sitt begär efter nöjen och lyx, medan de äro ganska knappa med hvad de offra åt Gud. De glömma, att Gud skall en dag fordra noggrann räkenskap för de pund, han gifvit dem att förvalta, och att han lika litet skall mottaga den njugga del, de föra till hans skattkammare, som han antog Ananias' och Saffiras gåfva.

Genom det stränga, straff, som drabbade dessa menedare, vill Gud lära oss, huru djupt han hatar och föraktar allt skrymteri och bedrägeri. I sitt föregifvande att hafva gifvit allt ljögo Ananias och Saffira för den Helige Ande, och som en följd däraf förlorade de båda detta och det tillkommande lifvet. Samme Gud, som straffade dem, fördömer allt falskt vittnesbörd äfven i våra dagar. En falsk tunga är en styggelse för honom. Han betygar, att i den heliga staden skall "intet orent inkomma och ingen, som gör styggelse och lögn". Må enhvar orygglig fasthålla den principen att alltid tala sanning. Må denna princip blifva inpräglad i själfva lifvet. Att leka kurra gömma med sanningen och begagna omsvep för

att befordra egna intressen medför skeppsbrott för tron. ”Stån därför omgjordade kring edra länder med sanning”. Den, som talar osanning, säljer sin själ på en billig marknad. Hans lögner torde synas honom vara ursäktliga under vissa omständigheter och torde till och med se nödvändiga ut för att genomdrifva någon affär, som ej kunde utföras på ett strängt ärligt sätt; men följden blir, att han snart förlorar sitt förtroende för alla andra. Opålitlig, som han själf är, anser han äfven alla andra vara opålitliga.

Denna synd hos Ananias och Saffira blef oförtöfvadt straffad. Samma synd har ofta blifvit upprepad i församlingens följande historia, och den begås af många i våra dagar. Och den är ännu lika föraktlig i Guds ögon som på apostlarnas tid, ehuru Gud ej så uppenbarligen visar sitt misshag nu som då. Varningen är gifven; Gud har tydligen tillkännagifvit sitt förakt för denna synd, och alla, som hängifva sig åt skrymteri och girighet, kunna vara förvissade om, att de störta sig själfva i fördarf.

Kapitel VIII—Inför det stora rådet.

Det var korset, vanärans och smärtans symbol, som bragte hopp och frälsning till världen. Lärjungarna voro ringa och fattiga män, utan annat vapen än Guds ord. Det oaktadt gingo de ut i Kristi kraft för att omtala den förunderliga berättelsen om krubban och korset och för att segra gent emot allt motstånd. Utan jordisk ära och erkännande voro de dock troshjältar. Från deras läppar flödade den gudomliga vältalighetens ord, som upprörde hela världen.

I Jerusalem, hvarest de mest inrotade fördomar existerade och där de mest förvända idéer voro rådande rörande honom, som blifvit korsfäst som ogärningsman, fortforo lärjungarna att frimodigt tala lifvets ord, framställande för judarna Kristi mission och verk, hans korsfästelse, uppståndelse och himmelsfärd. Präster och rådsherrar lyssnade med förvåning till apostlarnas tydliga och rättframma vittnesbörd. Apostlarna hade i sanning blifvit del-aktiga af den uppståndne Frälsarens kraft, och deras arbete åtföljdes af tecken och under, som bidrogo till att dagligen öka de troendes antal. Man bar ut de sjuka på gatorna samt ”lade dem i sängar och på bårar, på det att då Petrus kom gående, åtminstone hans skugga måtte öfverskygga någon af dem”. Äfven sådana, som voro plågade af onda andar, fördes till apostlarna. Stora skaror samlades omkring dem, och de helbrägdagjorda prisade Gud med hög röst och förhärligade Frälsarens namn.

Prästerna och rådsherrarna sågo, att Kristus sålunda blef upphöjd öfver dem. När sadduceerna, som icke trodde på någon uppståndelse, hörde apostlarna predika, att Kristus hade uppstått från de döda, upptändes deras vrede, ty de insågo, att om apostlarna tillätos att perdika en uppstånden Frälsare och att utföra underverk i hans namn, skulle alla snart förkasta den läran, att det ej funnes någon uppståndelse, och sadduceernas sekt skulle snart blifva upplöst. Fariseerna åter voro uppbragta däröfver, att lärjungarnas lära undergräfde de judiska ceremonierna och gjorde offersystemet af intet värde.

Hittills hade alla försök att undertrycka den nya läran varit fåfänga; men nu föresatte sig både sadduceer och fariseer, att lärjungarnas arbete skulle förhindras, emedan det ådagalade, att de voro skyldiga till Jesu död. Fyllda af harm, buro därför prästerna händer på Petrus och Johannes och satte dem i allmänt häkte.

Ledarna inom den judiska nationen hade alldeles misslyckats att uppfylla Guds ändamål med sitt folk. De, som haft i uppdrag att vara sanningens ljusbärare, hade ej varit trogna i sitt kall, och nu valde Gud andra att utföra detta verk. I sin blindhet gåfvo nu dessa ledare fritt lopp åt hvad de ansågo vara en rättfärdig harm mot dem, som höllo på att omstörta deras älsklingsteorier. De ville ej medgifva, att det ens var möjligt för dem att missförstå Skrifterna eller att de hade tillämpat eller tolkat dem orätt. De uppförde sig som om de förlorat förståndet. Hvilken rättighet, sade de, hafva dessa lärare, somliga af dem endast

ringa fiskare, att framställa åsikter, som äro i direkt strid mot de läror, vi hafva inpräglat hos folket! Fast beslutna att undertrycka dessa åsikter, kastade de nu apostlarna i fängelse.

Genom denna behandling kunde man dock icke skrämma lärjungarna eller göra dem missmodiga. Den Helige Ande påminde dem om hvad Kristus sagt: ”En tjänare är icke för mer än hans herre. Hafva de förföljt mig, så skola de ock förfölja eder; hafva de hållit mitt ord, så skola de ock hålla edert. Men allt detta skola de göra eder för mitt namns skull, ty de känna icke den, som har sändt mig”. ”De skola utesluta eder från synagogorna, ja, en tid kommer, då hvar och en, som dräper eder, skall mena sig göra Gud en tjänst.... Men detta har jag talat till eder, på det att, när den tiden kommer, I mån komma ihåg, att jag har sagt eder det”.

Himmelens Gud, världsalltets härskare, tog lärjungarnas sak i sina egna händer, ty det var mot hans verk dessa judiska ledare förde sin strid. Om natten kom Herrens ängel och öppnade fängelseporten och sade till lärjungarna: ”Gån åstad och uppträden och talen i templet till folket alla dessa lifvets ord”. Denna befallning var alldeles motsatsen till den, som gifvits af de judiska rådsherrarna; men sade apostlar- na: Vi kunna icke göra detta, förrän vi hafva rådfrågat oss med öfverheten och fått dess tillåtelse? Nej; Gud hade sagt: ”Gå”! och de lydde. ”De gingo i dagningen in i templet och lärde”.

När Petrus och Johannes visade sig hland de troende och omtalade, huru ängeln hade fört dem direkt förbi soldaterna, som vaktade fängelset, och bjudit dem åter upptaga det afbrutna arbetet, blefvo bröderna uppfyllda med förvåning och glädje.

Emellertid hade öfversteprästen och de, som voro med honom, sammankallat ”rådet och alla de äldste bland Israels barn”. Prästerna och rådsherrarna hade beslutat anklaga lärjungarna för uppvigling af folket och att hafva mördat Ananias och Saffira samt för sammansvärjning mot prästerna för att beröfva dem deras myndighet. De hoppades kunna så uppvigla pöbeln, att den skulle taga hela saken om hand och behandla lärjungarna på samma sätt, som de hade behandlat Jesus. De voro icke okunniga därom, att många, som icke trodde på Kristus, hade tröttnat på de judiska myndigheternas godtyckliga regering och ifrigt åstundade en förändring. Prästerna fruktade, att om dessa missnöjda individer antoge den lära, som förkunnades af apostlarna och erkände Jesus som Messias, så skulle hela folkets vrede upptändas mot de religiösa ledarna, som då skulle blifva beskyllda för att hafva mördat Kristus. De beslöto därför att vidtaga kraftiga åtgärder att förhindra detta.

När de nu skulle låta hämta fångarna, huru bestörta blefvo de icke öfver underrättelsen, att fängelsets dörrar voro omsorgsfullt låsta och att vaktarna stodo på sin plats, medan man icke någonstädes kunde finna fångarna!

Snart därpå kom den förvånande underrättelsen: ”Se, de män, hvilka I haden insatt i fängelset, de uppträda i templet och lära folket. Då gick befälhafvaren tillika med tjänarne och hämtade dem, dock utan våld; ty de fruktade för folket, att de skulle blifva stenade”.

Ehuru apostlarna blifvit så underbart räddade från fängelset, undsluppo de dock icke att blifva förhörda och straffade. Kristus hade sagt, när han ännu var hos dem: ”Tagen I eder tillvara. Ty de skola antvarda eder till domstolar”. Gud gaf dem ett bevis på sin kärlek och en försäkran om sin närvaro genom att sända sin ängel att befria dem ur fängelset. Nu var det deras tur att lida för hans skull, hvilkens evangelium de förkunnade.

I berättelserna om profeterna och apostlarna finna vi många ädla exempel på trohet mot Gud. Kristi vittnen hafva uthärdat fängelse, misshandling, ja, äfven död hellre än att öfverträda ett af Guds bud. Ingen under hela evangelii tidsålder har varit mera tapper än Petrus och Johannes voro vid detta tillfälle. Ingen fruktan eller tvekan kunde skönjas i hvarken deras ord eller hållning, när de för andra gången stodo inför de män, som tycktes hafva föresatt sig att bringa dem om lifvet. Och när öfversteprästen sade: ”Hafva vi icke allvarligen bjudit eder att icke lära i detta namn? Och se, I hafven uppfyllt Jerusalem med eder lära och viljen draga öfver oss denne mannens blod”, svarade Petrus: ”Man måste lyda Gud mer än människor”. Det var en ängel från himmelen, som befriade dem ur fängelset och bad dem lära i templet. De gjorde alltså detta i lydnad för en gudomlig befallning, och de måste fortfara att göra det, hvad det än måtte kosta.

Då kom inspirationens Ande öfver lärjungarna; de anklagade blefvo anklagare och beskyllde rådets medlemmar för att hafva dödat Kristus. Petrus förklarade: ”Våra fäders Gud har uppväckt Jesus, hvilken I hafven upphängt på trä och dödat. Honom har Gud med sin högra hand upphöjt till en höfding och en frälsare för att gifva Israel bättring och syndernas förlåtelse; och vi äro vittnen om allt detta, såock den Helige Ande, hvilken Gud har gifvit dem, som lyda honom”.

Så uppbragta blefvo judarna öfver dessa ord, att de beslöto att taga lagen i sina egna händer och utan vidare rannsakning och utan de romerska officerarnas myndighet döda fångarna. De voro allaredan skyldiga till Kristi blod, och nu voro de ifriga att besudla sina händer med Kristi vittnens blod.

Men i rådet fanns en man, som insåg, att det var Guds röst, som talat genom lärjungarna. Denne var fariseen Gamaliel, en lärd och högt ansedd man, som hade godt rykte om sig. Han kunde klart inse, att den våldsgärning, prästerna hade i sinnet att utföra, skulle medföra förskräckliga följder. Innan han talade till de närvarande, begärde ban, att fångarna skulle föras ut. Han kände väl de karaktärer, han hade att göra med. Han visste, att Kristi mördare ej skulle tveka att göra hvad som helst för att utföra sina afsikter.

Därpå talade han lugnt och betänksamt, sägande: ”I män af Israel, sen eder före, hvad I ämnen göra med dessa män. Ty för en tid sedan uppträdde Teudas och gaf sig ut för att vara något, och till honom slöt sig en hop af omkring fyra hundra män; och han blef dödad, och alla, som hade trott på honom, blefvo skingrade ock tillintetgjorda. Efter honom uppträdde Judas, galileern, i skattskrifningens dagar, och han bragte mycket folk till affall

och drog dem efter sig; äfven han omkom, och alla, som trodde på honom, blefvo förskingrade. Och nu säger jag eder: Befatten eder icke med dessa män och låten dem vara; ty är detta anslag eller detta verk af människor, så skall det varda omintet; men är det af Gud, så kunnen I icke göra det omintet; sen till, att I icke mån finnas strida mot Gud själf".

Prästerna insågo, att Gamaliel hade rätt, och de voro nödsakade att foga sig efter hans råd. De kunde dock knappast underkufva sitt hat, och det var med möda de läto lärjungarna gå, sedan de hudflängt dem och åter under hotelse af dödsstraff befallt dem att ej mer predika i Jesu namn. "Och så gingo de ut från rådet, glada däröfver, att de befunnits värdiga att lida smälek för det namnets skull. Och de upphörde icke, att hvar dag i templet och i husen lära och förkunna evangelium om Kristus Jesus".

Kort före sin korsfästelse hade Kristus testamenterat åt lärjungarna sin frid: "Frid efterlämnar jag åt eder, min frid gifver jag eder; icke gifver jag eder, såsom världen gifver. Edert hjärta vare icke oroligt ej heller försagdt".3 Denna frid är icke den frid, som kommer genom världslikställighet. Kristus förvärfvade aldrig frid genom att ingå förbund med det onda. Den frid, som Kristus lämnade sina lärjungar, är inre hellre än yttre frid — en frid, som under alla strider och svårigheter alltid skulle förblifva hos hans vittnen.

Kristus sade om sig själf: "I skolen icke mena, att jag har kommit för att sända frid på jorden. Jag har icke kommit för att sända frid utan svärd". Fridsfursten utgjorde ännu stridsäpplet. Den, som kommit för att förkunna glada nyheter samt ingifva hopp och glädje i människornas hjärtan, blef orsak till en strid, som ännu rasar djupt i det mänskliga hjärtat och uppväcker dess eldiga passioner. Och han säger till sina efterföljare: "I världen hafven I betryck". "De skola bära händer på eder och förfölja eder och antvarda eder till synagogor och fängelser och draga eder fram för konungar och furstar för mitt namns skull". "I skolen utlämnas äfven af föräldrar och bröder och fränder och vänner, och somliga af eder skola de döda".

Denna profetia har blifvit uppfylld med största noggrannhet. Kristi efterföljare ha varit föremål för hvarje förolämpning, vanära och grymhet, som satan kunnat egga det mänskliga hjärtat att uppfinna. Och denna profetia kommer ännu att uppfyllas på ett bokstafligt sätt, ty det köttsliga hjärtat är ännu fientligt mot Guds lag och vill ej vara densamma underdånigt. Världen är ej mer i harmoni med Kristi principer i våra dagar, än den var på apostlarnas tid. Samma hat, som framkallade ropet: "Korsfäst! korsfäst!" och som föranledde förföljelsen mot lärjungarna, verkar ännu i otrons barn. Samma anda, som under de mörka tidsåldrarna öfverlämnade män och kvinnor åt fängelser, bannlysning och död, som uppfann inkvisitionens tortyrredskap, anstiftade Bartolomei-nattens blodbad och antände Smithfields bål, verkar ännu med samma hat i det opånyttfödda hjärtat. Sanningens historia har alltid framställt striden mellan rätt och orätt. Förkunnandet af evangelium har alltid skett under motstånd, faror, förlust och lidande.

Hvaruti bestod deras styrka, som under flydda tider lidit förföljelse för Kristi skull? Den bestod i förening med Gud, förening med den Helige Ande, förening med Kristus. Försmädelse och förföljelse ha åtskilt många jordiska vänner, men detta har aldrig skilt de trogna från Kristi kärlek. Aldrig är den bepröfvade själen mera älskad af Frälsaren, än då hon lider förföljelse för sanningens skull. ”Jag skall älska honom och uppenbara mig för honom”, sade Kristus. När den troende står inför världslig domstol för sanningens skull, står Kristus vid hans sida. När han är innestängd inom fängelsets murar, uppenbarar Kristus sig för honom och fröjdar hans hjärta med sin kärlek. När han lider döden för Kristi skull, säger Frälsaren till honom: De kunna döda kroppen, men de kunna icke skada själen. ”Varen vid godt mod; jag har öfvervunnti världen”, ”Frukta icke, ty jag är med dig; var icke försagd, ty jag är din Gud. Jag styrker dig, jag hjälper dig, jag uppehåller dig med min rättfärdighets högra hand”.

”De, som förtrösta på Herren, de äro såsom Sions berg, som icke vacklar, utan förblifver evinnerligen. Jerusalem omhägnas af berg, och Herren omhägnar sitt folk, ifrån nu och till evig tid”. ”Från förtryck och våld skall han förlossa deras själ, och deras blod skall aktas dyrt i hans ögon”.

”Herren Sebaot, han skall beskärma dem;... Herren, deras Gud, skall på den tiden gifva dem seger, ty de äro ju det folk, som han har till sin hjord. Ja, ädelstenar äro de i en krona, strålande öfver hans land”.

Kapitel IX—De sju diakonerna.

”I dessa dagar, då lärjungarnas antal förökades, begynte de grekiska judarna att knorra mot ebreerna däröfver, att deras änkor blefvo förbisedda vid det dagliga betjänandet”.

Församlingen utgjordes i början af många olika klasser af folk och olika folkslag. Då Anden utgöts på pingstdagen, ”voro i Jerusalem judar boende, gudfruktiga män af allehanda folk, som äro under hela himmelen”. Bland den judiska lärans anhängare i Jerusalem voro somliga, som vanligen kallades greker, och mellan dessa och judarna i Palestina hade länge existerat misstroende och stridigheter.

Deras hjärtan, som blifvit omvända under apostlarnas verksamhet, hade blifvit uppmjukade och förenade genom kristlig kärlek. Trots förut hysta fördomar, voro alla i harmoni med hvarandra. Satan visste, att så länge denna harmoni existerade, vore det lönlöst för honom att söka hämma den evangeliska sanningens utbredande; han sökte därför draga för- del af gamla tänkesätt i hopp om att därigenom blifva i stånd att införa upplösande element i församlingen.

Häraf kom det sig, att när lärjungarnas antal förökades, lyckades fienden väcka misstankar hos somliga, som förr i tiden haft den vanan att betrakta sina trosbröder med afundsfulla känslor och att finna fel med sina andliga ledare, och så begynte de grekiska judarna att knorra mot ebreerna. Orsaken härtill var en föregifven försumlighet mot de grekiska änkorna vid fördelningen af deras dagliga nödtorft. Någon som helst ojämlikhet härutinnan skulle hafva varit i strid mot evangelii anda; det oaktadt hade satan lyckats uppväcka misstankar. Nu måste man genast vidtaga åtgärder för undanrödjandet af all orsak till dylik klagan, så att ej fienden finge tillfälle att vinna seger i sina försök att åstadkomma söndring bland de troende.

Jesu lärjungar hade uppnått en kris i sin erfarenhet. Som kloka ledare, samarbetande i Andens kraft, lyckades dock apostlarna hastigt utbreda evangelii verk, som anförtrotts åt dem. Församlingen tillväxte alltjämt, och denna tillväxt medförde motsvarande allt större ansvar för dem, som hade uppsikt öfver församlingen. Ingen ensam man eller ens en ensam kommitté af män kunde under någon längre tid ensam bära detta ansvar, utan fara att bringa församlingen i någon svårighet. Det var alltså af nöden, att det ansvar, som burits af några få i församlingens tidigare historia, nu skulle fördelas på flera. Apostlarna måste nu taga ett viktigt steg med hänsyn till utvecklingen af evangelisk ordning inom församlingen genom att på andra lägga en del af de bördor, som hittills burits af dem själfva.

De sammankallade därför ett möte af de troende, och under den Helige Andes ledning uppgjordes en plan för ett bättre ordnande af församlingens arbetskrafter. Tiden hade kommit, sade apostlarna, då de andliga ledarna, som hade uppsikt öfver församlingen, skulle befrias från skyldigheten att fördela lifsförnödenheter bland de fattiga, så att de måtte få helt ägna sin tid åt predikandet af evangelium. ”Utsen därför, bröder”, sade de, ”sju män

bland eder, hvilka hafva godt rykte om sig och äro fulla af den Helige Ande och visdom, hvilka vi kunna anställa för detta behof. Men vi vilja ägna oss ständigt åt bönen och ordets tjänst". Detta råd följdes. Genom bön och händers påläggning blefvo sju män högtidligen af skilda till diakoner.

Detta tillsättande af sju män för särskilda åligganden, befanns vara till stor välsignelse för församlingen. Dessa diakoner ägnade särskild uppmärksamhet åt enskilda medlemmars behof såsväl som åt församlingens finansiella intressen i allmänhet; och genom ett klokt skötande af sina åligganden och genom sitt gudliga exempel voro de till ansenlig hjälp för sina medarbetare, i det de bidrogo till att förena församlingens olika intressen till ett sammanhängande helt.

Att detta steg var i öfverensstämmelse med Guds vilja ses däraf, att det genast medförde goda resultat. "Och Guds ord växte, och lärjungarnas antal förökades mycket i Jerusalem, och en stor hop af prästerna blefvo tron lydaktiga". Denna skörd af själar var resultatet af såväl diakonernas nit och kraft i utförandet af sina plikter som af den större frihet apostlarna fingo att utföra sitt kall. Den omständigheten, att dessa bröder genom ordination blifvit afskilda för ett särskildt arbete, hindrade dem icke från att undervisa folket i läran; ty de voro fullt skickliga att undervisa andra i sanningen, och de deltogo i detta verk med stor entusiasm och framgång.

Åt den första församlingen var anförtrodt ett ständigt tilltagande arbete — att upprätta medelpunkter för ljus och välsignelse, hvarhelst det fanns uppriktiga själar, som voro villiga att helga sig själfva åt Kristi tjänst. Evangelium skulle utbredas öfver hela världen, och korsets budbärare kunde ej förvänta att uppfylla en så viktig mission, om de ej förblefve förenade genom den kristliga enhetens band, sålunda uppenbarande för världen, att de voro ett med Kristus i Gud. Hade. icke deras gudomlige ledare bedit till Fadern: "Bevara dem i ditt namn, hvilka du har gifvit mig, på det att de må vara ett, såsom ock vi". Och hade han icke sagt om sina lärjungar: "Världen har hatat dem, emedan de icke äro af världen"! Hade han icke innerligen bedit sin Fader, att de måtte "vara fullkomnade till ett", "att världen må tro, att du har sändt mig"? Deras andliga lif och kraft var beroende af en innerlig förening med den, som hade gifvit dem i uppdrag att förkunna evangelium.

Endast i den mån de voro förenade med Kristus, kunde de hoppas att äga Andens kraft och att himmelens änglar skulle samverka med dem. Med dessa gudomliga hjälpares bistånd kunde de modigt bestå i kampen och vinna seger i den oupphörliga striden mot mörkrets makter. I den mån de fortforo att verka i enhet, skulle himmelska budbärare gå före dem och öppna vägen för dem; de skulle bereda människors hjärtan för sanningens mottagande, och många skulle vinnas för Kristus. Så länge de endräktigt samverkade, skulle församlingen gå framåt, "skön såsom månen, strålande såsom solen, öfvervältigande såsom en härskara under sitt baner". Ingenting kunde då hejda hennes framgång. Hon

skulle gå från seger till seger och härligt uppfylla sin gudomliga mission genom att förkunna evangelium för hela världen.

Den församlingsorganisation, som upprättades i Jerusalem, skulle utgöra ett mönster för organiseringen af församlingar på alla andra platser, där sanningens budbärare skulle vinna själar för Kristus. De, som fingo ansvaret att hafva allmän uppsikt öfver församlingen, skulle icke regera som herrar öfver Guds arfvedel, utan de skulle som visa herdar ”vårda Guds hjord,... såsom föredömen för hjorden”. Och diakonerna skulle vara män, ”som hafva godt rykte om sig och äro fulla af den Helige Ande och visdom”. Dessa män skulle vara förenade för att med fast beslutsamhet försvara och bibehålla det rätta. Härmed skulle de utöfva en samfäld inflytelse öfver hjorden.

Längre fram i den tidigare församlingens historia, då många grupper af troende i olika delar af världen hade bildats till församlingar, blef församlingsorganisationen ännu mer utvecklad för att man skulle kunna bibehålla ordning och verka i harmoni. Hvarje medlem blef uppmanad att utföra väl sin del. Enhvar ålades att visligen bruka de gåfvör, han fått. Somliga hade af den Helige Ande beklädts med särskilda gåfvor— ”först apostlar, för det andra profeter, för det tredje lärare, sedan verkande krafter, sedan gåfvorna att bota sjuka, att undsätta behöfvande, att styra och att på åtskilliga sätt tala med tungor”. Men alla dessa klasser skulle verka i harmoni med hvarandra.

”Gåfvorna äro mångahanda, men Anden är densamme. Och ämbetena äro mångahanda, men Herren är densamme. Och kraftverkningarna äro mångahanda, men det är samme Gud, som verkar allt i alla. Men åt livar och en gifves Andens uppenbarelse till gagn. Ty åt en gifves genom Anden att tala vishet, åt en annan att tala kunskap efter samme Ande, åt en annan tro genom samme Ande, åt en annan gåfvorna att bota sjuka genom samme Ande, åt en annan kraftverkningar, åt en annan profetia, åt en annan bedömande af andar, åt en annan åtskilliga slags talande med tungor, åt en annan uttydningen af det med tungor talade. Men allt detta verkar den ene och samme Anden, utdelande åt hvar och en sitt, såsom han vill. Ty likasom kroppen är en och har många lemmar, men alla lemmarna i kroppen, fastän de äro många, äro en kropp, så är det ock med Kristus ”.

Allvarliga äro i sanning de plikter, hvilka åligga dem, som äro kallade att vara ledare i Guds församling på jorden. I teokratiens dagar, då Mose ensam sökte bära bördor, som voro så tunga, att han snart skulle hafva dukat under, blef han af Jetro tillrådd att föranstalta om en vislig fördelning af ansvaret. ”Du må vara folkets målsman inför Gud”, var Jetros råd, ”och framlägga deras ärenden inför Gud. Och du må upplysa dem om stadgar och lagar och kungöra dem den väg de skola vandra och hvad de skola göra ”.Jetro rådde honom än vidare att välja män, som skulle vara föreståndare, ”somliga öfver tusen, andra öfver hundra, andra öfver femtio och andra öfver tio”. Dessa skulle vara ”dugliga män, som frukta Gud, pålitliga män, som hata orätt vinning”. Deras uppgift var att ”alltid döma

folket", så att Mose kunde fri- tagas från det dryga ansvaret att ägna uppmärksamhet åt en mängd mindre detaljer, hvilka kunde lika visligt ombesörjas af åt Gud helgade biträden.

De, som genom Guds försyn hade fått ansvarsfulla platser såsom ledare inom församlingen, skulle ägna sin tid och sina krafter åt viktigare saker, som fordra särskild visdom och hjärtegodhet. Det är ej Guds vilja, att sådana män skola anlitas för afgörande af bisaker, som andra äro dugliga att sköta om. "Kommer något viktigare ärende före, må de hänskjuta det till dig, men alla ringare ärenden må de själfva afdöma", var Jetros förslag till Mose. "Så skall du göra din börda lättare därigenom, att de bära den med dig. Om du vill så göra och Gud så bjuder dig, skall du kunna hålla ut; och allt folket här skall då kunna gå hem i frid".

I harmoni med denna plan valde Mose "dugliga män ur hela Israel och gjorde dem till hufvudmän för folket, till föreståndare, somliga öfver tusen, andra öfver hundra, andra öfver femtio och andra öfver tio". Dessa skulle alltid döma folket. "Alla svårare ärenden skulle de hänskjuta till Mose, men alla ringare ärenden skulle de själfva afdöma".

Längre fram i tiden valde Mose sjuttio äldste, som skulle dela ansvaret med honom och äfven vara ledare under honom. Dessa medhjälpare voro män med värdighet, sund omdömesförmåga och mycken erfarenhet. Då han vid ordinationen ålade dessa äldste, hvad de skulle göra, uppgaf han några af de drag, som göra en person skicklig att vara en vis föreståndare för församlingen. "Hören efter, hvad edra bröder hafva sig emellan", sade Mose; "och om någon har en sak med sin broder eller med en främling, som bor hos honom, så dömen rättvist mellan dem. I skolen icke hafva anseende till någons person, när I dömen, utan höra den ringe såväl som den höge; I skolen icke frukta för någon man, ty domen hör Gud till".

Då konung David nalkades slutet af sin regeringstid, höll han ett allvarligt tal till dem, som buro ansvar med hänsyn till Guds verk på den tiden. Han kallade till "Jerusalem alla Israels höfdingar, stamhöfdingarna och härafdelningarnas höfvitsmän, dem som voro i konungens tjänst, och öfveroch underhöfvitsmännen och uppsyningsmännen öfver alla konungens och hans söners ägodelar och boskap, så ock hofmännen och hjältarna och alla tappra stridsmän". Och den ålderstigne konungen stod upp inför dem och förmanade dem "inför hela Israel, Herrens församling, och inför vår Gud, som hör det: Hållen och frågen efter alla Herrens, eder Guds, bud".

David hade äfven ett särskildt budskap till Salomo, som kallades att öfvertaga en ansvarsfull,. ledande post: "Och du, min son Salomo, lär att känna din faders Gud och tjäna honom med hängifvet hjärta och med villig själ; ty Herren rannsakar alla hjärtan och förstår alla uppsåt och tankar. Om du söker honom, så låter han sig finnas af dig, men om du öfvergifver honom, så förkastar han dig evinnerligen. Så se nu till; ty Herren har utvalt dig.... Var frimodig och gå till verket".

Samma fromhetens och rättvisans principer, som skulle följas af Guds folks föreståndare på Moses och Davids tid, skulle vara gällande äfven för dem, som fingo i uppdrag att förestå Guds nybildade församling under den evangeliska tidsåldern. Vid ordnandet af kyrkans angelägenheter och tillsättandet af skickliga män att handhafva dessa, följde apostlarna de höga principer, som äro angifna härför i gamla testamentet. De vidhöllo, att den, som är kallad att handhafva en ledande ställning inom församlingen, ”bör vara oförvitlig, såsom Guds förvaltare, icke egenkär, icke ondsint, icke drinkare, icke våldsam, icke sniken efter slem vinning, utan gästfri, det godas vän, tuktig, rättfärdig, helig, återhållsam, hållande sig till det trovärdiga ordet, i öfverensstämmelse med läran, på det att han må vara mäktig både att förmana genom den hälsosamma läran och att tillrättavisa de motsägande”.

Den ordning, som upprätthölls inom den första kristna församlingen, gjorde det möjligt för dess medlemmar att samverka med framgång, såsom en väl disciplinerad arme, iklädd Guds vapenrustning. Ehuru de troende voro förskingrade öfver ett stort område, voro de dock alla lemmar af en kropp; de voro alla i harmoni med hvarandra och verkade för ett och samma mål. Då någon tvedräkt uppstod i en lokalförsamling, såsom det hände längre fram i Antiokia och på andra platser, tilläts den ej åstadkomma en splittring i församlingen, utan då de troende själfva ej kunde utreda svårigheten, hänsköts den till det allmänna rådet, som utgjordes af delegater från de olika lokalförsamlingarna tillika med apostlarna och de äldste, som innehade ansvarsfulla ämbeten. Sålunda möttes satans försök att angripa en församling på någon afsides liggande plats af ett förenadt motstånd från alla församlingarna, och fiendens planer att splittra och fördärfva omintetgjordes.

”Gud är icke oordningens utan fridens Gud”, ”såsom i de heligas alla församlingar”. Han fordrar, att ordning och system skola följas i skötandet af nutidens församlingsangelägenheter, lika mycket som han fordrade det fordomdags. Han vill, att hans verk skall främjas med grundlighet och noggrannhet, så att han kan godkänna det. Kristen skall vara förenad med kristen, församling med församling, alla mänskliga redskap samverkande med de gudomliga, alla under den Helige Andes ledning och alla förenade i att förkunna för världen de glada nyheterna om Guds nåd.

* * * * *

Kapitel X—Den första kristna martyren.

Stefanus, den förnämste bland de sju diakonerna, var en man af djuprotad gudsfruktan och fast tro. Han var jude till börden, men talade det grekiska språket samt var hemmastadd i grekiska seder och bruk. Tillfällen yppade sig alltså för honom att predika evangelium i de grekiska judarnas synagogor. Han nitälskade mycket för Kristi sak och predikade sin tro på Kristus med stor frimodighet. Lärda rabbiner och lagtolkare inläto sig i diskussion med honom och trodde sig lätt kunna kullslå hans argument. Men ”de förmådde icke stå emot den visdom och den ande, hvarmed han talade”. Han talade ej allenast i den Helige Andes kraft, men det visade sig äfven, att han var väl hemmastadd i profetiorna och hade god lagkunskap. Han försvarade på ett mästerligt sätt de sanningar han förfäktade, och hans motståndare blefvo totalt nedgjorda. På honom uppfylldes löftet: ”Läggen därför på edra hjärtan, att I icke i förväg tänken på huru I skolen försvara eder; ty jag skall gifva eder mun och visdom, hvilken alla edra motståndare icke skola kunna motsäga eller motstå”.

När prästerna och rådsherrarna sågo den kraft, som åtföljde Stefanus’ predikan, uppfylldes de af bittert hat mot honom. I stället för att gifva sig på grund af de bevis, han framställde, beslöto de att nedtysta honom genom att taga hans lif. Vid flera tillfällen hade de genom mutor förmått de romerska myndigheterna att utan anmärkning förbigå sådana fall, då judarna tagit lagen i sina egna händer, förhört, dömt och afrättat fångar i öfverensstämmelse med sin nationalsed. Stefanus’ fiender betviflade icke, att de åter utan fara för sig själfva kunde gå till väga på samma sätt. De beslöto emellertid att våga försöket, i det de grepo Stefanus och förde honom inför det stora rådet.

Lärda judar tillkallades från närgränsande länder för att vara behjälpliga vid försöket att omintetgöra fångens argument. Saulus från Tarsus var också närvarande och tog en framstående del i det mordiska anslaget. Genom sin vältalighet och sin rabbinska logik sökte han öfvertyga folket om att Stefanus predikade farliga och vilseledande läror. Men i Stefanus mötte han en, som hade en fullständig uppfattning af Guds afsikt med spridningen af evangelium till andra nationer.

Prästerna och rådsherrarna kunde icke hålla stånd mot Stefanus’ klara och lugna argument, och de beslutade därför att göra ett exempel af honom; och på samma gång de sålunda tillfredsställde sitt hämndgiriga hat, skulle de injaga en sådan fruktan hos andra, att de skulle afhållas från att antaga hans lära. Genom bestickning fick man personer att vittna falskt mot honom, sägande, att de hade hört honom tala hädiska ord mot templet och mot lagen. ”Vi hafva hört honom säga”, förklarade de, att ”Jesus, denne nasaré, skall nedbryta detta rum och förändra de stadgar, som Mose har gifvit oss”.

Då Stefanus stod inför sina domare att försvara sig mot dessa anklagelser, upplystes hans ansikte af ett gudomligt ljus, ”och alla, som sutto i rådet, fäste ögonen på honom och sågo

hans ansikte likasom en ängels ansikte". Många, so msågo detta, blefvo förskräckta och beslöjade sina ansikten, men rådsherrarnas hårdnackade otro och fördomar vacklade ej.

När Stefanus tillfrågades, hur det förhöll sig med beskyllningen mot honom, begynte han sitt försvarstal med en klar, genomträngande röst, som kunde höras öfver hela rättssalen. Med ord, som höllo de församlade i spänd uppmärksamhet, genomgick han i korta drag Guds utvalda folks historia. Han visade sig vara väl hemmastadd i den judiska religionsförfattningen och den andliga, genom Kristus nu uppenbarade betydelsen däraf. Han upprepade Moses förutsägelse om Messias' ankomst: "En profet, lik mig, skall Gud åt eder uppväcka af edra bröder; honom skolen I höra" Han visade tydligt, att han var trogen mot Gud och mot den judiska läran, på samma gång han framhöll, att den lag, som judarna förtröstade på för frälsning, ej var i stånd till att frälsa Israel från afguderi. Han visade, hur Kristus tillhörde hela den judiska historien. Han hänvisade till Salomos byggande af templet och till Salomos och Esaias ord: "Icke bor den Högste i det, som är gjordt med händer, såsom profeten säger: Himmelen är min tron, och jorden är min fotapall. Hvad hus viljen I bygga åt mig, säger Herren, eller hvilket är rummet för min hvila? Har icke min kand gjort allt detta"?

När Stefanus kom till denna punkt i sitt tal, uppstod tumult bland folket. När han talade om Kristus i förbindelse med profetiorna och talade såsom han gjorde, om templet, låtsade öfversteprästen, som om han intagits af fasa, och han slet sönder sin mantel. För Stefanus var detta ett tecken på, att hans röst snart komme att för evigt nedtystas. Han såg, hvilket motstånd, hans ord rönte, och han visste, att han nu aflade sitt sista vittnesbörd. Ehuru han endast kommit som bäst i gång med sin predikan, skyndade han nu att afsluta den.

Plötsligt afbrytande sin historiska berättelse, riktade han nu sitt tal till sina ursinniga domare, i det han ropade: "I hårdnackade och oomskurna till hjärta och öron! I stån alltid emot den Helige Ande; såsom edra fäder, så ock I. Hvilken af profeterna hafva icke edra fäder förföljt? De hafva ock dräpt dem, som förutsade den Rättfärdiges tillkommelse, hvilkens förrädare och dråpare I hafven blifvit, I, som hafven fått lagen genom änglars medverkan, men icke hållit honom".

Nu blefvo prästerna och rådsherrarna utom sig af raseri. Uppförande sig mer som vilddjur än som människor, skärande sina tänder, rusade de på Stefanus. I de grymma ansikten, som omgåfvo honom, kunde fången läsa sitt öde, men han ryggade icke tillbaka. All fruktan för döden hade flytt. Han kände ingen förskräckelse inför de vredgade prästerna och den rasande pöbeln. Den seen, som föresväfvat hans sinnes syn, försvann. Himmelens portar stodo öppna för honom, och han kunde skåda in i den himmelska staden och se den strålande härligheten i Guds salar, och han såg Kristus, såsom om han just hade rest sig från sin tron för att skynda till sin tjänares hjälp. Med hänryckning utropade Stefanus: "Se, jag ser himmelen öppen och Människosonen stå på Guds högra sida".

Stefanus' beskrifning af den härliga syn han såg var mer än hans förföljare kunde tåla. De höllo för sina öron, så att de ej kunde höra hvad han sade, ropade med hög röst och rusade ursinnigt mot honom och "drefvo honom ut ur staden". "Och de stenade Stefanus, som åkallade och sade: Herre Jesus, mottag min ande! Och han böjde sina knän och ropade med hög röst: Herre, tillräkna dem icke denna synd! Och när han hade sagt detta, af somnade han".

Ingen laglig dom hade fällts öfver Stefanus, och de romerska myndigheterna blefvo mutade med stora summor för att de ej skulle undersöka förhållandet.

Stefanus' martyrdöd gjorde ett djupt intryck på alla, som bevittnade den. Minnet af hans förklarade ansikte, hans ord, som rörde allas hjärtan, som hörde dem, fastnade djupt i deras sinnen och intygade sanningen af hvad han hade framhållit. Hans död var en bitter pröfning för församlingen, men Saulus kunde aldrig glömma martyrens tro och ståndaktighet eller den härlighet, som strålade från hans ansikte.

Under det Stefanus förhördes och dödades, tycktes Saulus vara besjälad af ett otygladt nit. Sedan förargades han öfver sin hemliga känsla af öfvertygelse om att Stefanus blifvit ärad af Gud, just då han blef vanärad af människor. Saulus fortfor att förfölja Guds församling, uppsökande och gripande de kristna i deras hem samt öfverlämnande dem åt prästerna och rådsherrarna att af dem kastas i fängelse och dödas. Hans nit i främjandet af denna förföljelse var en fasa för de kristna i Jerusalem. De romerska myndigheterna vidtogo ej några särskilda mått och steg för att hindra detta verk, utan i stället histodo de i hemlighet judarna för att förlika sig med dem och vinna deras bevågenhet.

Efter Stefanus' död blef Saulus upptagen som medlem i det stora rådet såsom en erkänsla för de tjänster, han gjort vid detta tillfälle. Han var ännu en tid ett mäktigt redskap i satans händer för främjandet af motståndet mot Gruds Son. Men snart skulle denne obeveklige förföljare blifva en uppbyggare af den församling, som han nu sökte nedrifva. En mäktigare än satan hade valt Saulus till att taga den dödade Stefanus' plats att predika och lida för Kristi namn och att vida utsprida de glada nyheterna om frälsning genom hans blod.

Kapitel XI—Evangelium förkunnas i Samarien.

Efter Stefanus' död ntbröt en så svår förföljelse mot de kristna i Jerusalem, att de alla blefvo "förskingrade till olika trakter af Judeen och Samarien". Saulus "förödde församlingen, gick omkring i husen och släpade ut både män och kvinnor och lät sätta dem i fängelse". Om sitt nit i detta grymma verk sade han själf längre fram i tiden: "Jag trodde ock själf, att jag borde med all makt sätta mig emot Jesu, nasareens, namn, hvilket jag ock gjorde i Jerusalem; och många af de heliga satte jag i fängelser.... Och genom straff, hvilka jag ofta pålade dem i alla synagogor, tvang jag dem till hädelse och gick så långt i raseri mot dem, att jag förföljde dem till och med ända in i utländska städer". Att Stefanus ej var den ende, som fick lida döden, kan man se af Saulus' egna ord: "Många af de heliga satte jag i fängelser,... och då de dräptes, gaf jag min röst därtill".

Vid denna tid framträdde Nikodemus och bekände öppet och modigt sin tro på den korsfäste Frälsaren. Nikodemus var medlem af det stora rådet, och tillika med andra hade han fått ett djupt intryck af Jesu lära. Under det han bevittnat Jesu underbara gärningar, hade han i sitt eget sinne blifvit öfverbevist om, att denne var den från Gud utsände. För stolt att öppet bekänna sin sympati med den galileiske läraren, sökte han få ett hemligt samtal med honom. I detta samtal utvecklade Jesus för honom frälsningens plan och sin mission i världen. Nikodemus tvekade dock ännu. Han gömde emellertid sanningen i sitt hjärta, utan att den under tre års tid bar någon synbar frukt. Men ehuru han icke offentligen erkändt Kristus, hade han dock ofta vid det stora rådets sammanträden förhindrat prästerna från att utföra sina planer med hänsyn till att döda Jesus. När slutligen Jesus hängde på korsets träd, kom Nikodemus ihåg de ord, han hört honom uttala den natten, då han hade samtal med honom: "Likasom Mose upphöjde ormen i öknen, så måste Människosonen varda upphöjd". Och han såg nu i Jesus världens återlösare.

Med Josef af Arimatea hade Nikodemus burit utgifterna för Jesu begrafning. Lärjungarna fruktade då för att offentligen visa sig vara Kristi efterföljare, men Josef och Nikodemus hade modigt kommit dem till hjälp. Dessa rika och aktade mäns bistånd var just hvad de behöfde i denna mörka stund. De voro i stånd till att göra för sin döde Mästare, hvad de fattiga lärjungarna omöjligen kunde göra; och de voro till en stor del genom sin rikedom och inflytelse skyddade i denna sin handling från prästernas och rådsherrarnas hat och ondska.

När nu judarna sökte förgöra den unga försam- lingen, tog Nikodemus den i försvar. Han stod ej längre tvekande och frågande, utan uppmuntrade lärjungarnas tro och använde sin rikedom till församlingens underhåll i Jerusalem och till främjandet af evangelii verk. De, som förut hade högaktat honom, hatade och förföljde honom nu, och han blef snart utblottad på denna världens ägodelar; men han vacklade dock icke i sitt försvar af sin tro.

Den förföljelse, som drabbade församlingen i Jerusalem, föranledde ett kraftigt utbredande af evangelium. Ordets predikan hade vunnit stor framgång i denna stad, och det var fara för att lärjungarna komme att dröja där för länge och alldeles förgäta det uppdrag, de hade fått af Frälsaren, nämligen att gå ut i hela världen. De glömde den principen, att kraft till att motstå det onda bäst vinnes genom nitisk verksamhet, och de begynte tänka, att det ej fanns något verk så viktigt som det att beskydda församlingen i Jerusalem från fiendens angrepp. I stället för att uppfostra de nyomvände till att utbreda evangelium bland dem, som icke hade hört det, voro de i fara att slå in på en bana, som skulle göra dem tillfredsställda med hvad de redan hade uträttat. Gud lät därför förföljelse utbryta för att hans representanter skulle skingras omkring till olika trakter, där de kunde verka för andra. Drifna från Jerusalem, gingo de troende ”omkring och förkunnade evangelii ord”.

Bland clem, till hvilka Frälsaren hade gifvit uppdraget att gå ut och göra ”alla folk till lärjungar”, voro många med ringare lefnadskall — män och kvinnor, som hade lärt att älska sin Herre och som beslutat sig för att följa hans föredöme i oegennyttig tjänst. Till dessa ödmjuka tjänare såväl som till de lärjungar, som hade varit Frälsarens följeslagare under hans jordiska vandring, blef en dyrbar mission anförtrodd; de skulle meddela världen det glada budskapet om frälsning genom Kristus.

Under den förskingring, som förföljelsen åstadkom, gingo de kristna omkring och verkade med stort nit för missionen. De kände det stora ansvar, som hvilade på dem. De visste, att de hade lifvets bröd för en af andlig hunger döende värld; och Kristi kärlek tvingade dem till att bryta detta bröd åt alla, som hungrade därefter. Herren utförde ett stort verk genom dem. Hvarhelst de gingo, blefvo sjuka botade och de fattiga fingo höra evangelium.

Filippus, en af de sju diakonerna, var en bland dem, som blifvit drifna från Jerusalem; han”kom ned till en stad i Samarien och predikade Kristus för dem. Och folket aktade endräktigt på det, som sades af Filippus, när de hörde och sågo de tecken, som han gjorde. Ty från många, som hade orena andar, foro dessa ut,... och många lama och halta vordo botade. Och i den staden vardt stor glädje”.

Kristi budskap till den samaritiska kvinnan, med hvilken han talade vid Jakobs brunn, hade burit frukt. Sedan hon lyssnat till hans ord, gick hon in i staden Sikar och sade till folket: ”Kommen och sen en man, som har sagt mig allt hvad jag har gjort. Icke är väl han Kristus”? Då gick folket med henne och hörde Jesus tala, och många trodde på honom. Och då de gärna ville höra mer, bådo de honom stanna hos dem. Han blef då kvar hos dem två dagar, ”och mycket flera trodde för hans ords skull”.

När Jesu lärjungar blefvo drifna från Jerusalem, funno många af dem en säker tillflykt i Samarien. Sa- mariterna hälsade dessa evangelii budbärare välkomna, och de omvända judarna insamlade en dyrbar skörd bland dem, som en gång varit deras bittraste fiender.

Filippus' arbete i Samarien vann stor framgång. Häröfver kände han sig så uppmuntrad, att han sände till Jerusalem efter mer hjälp. Apostlarna kunde nu mera fullständigt fatta betydelsen af Kristi ord: "I skolen vara mina vittnen både i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och intill jordens ändar".

Medan Filippus ännu var i Samarien, blef han tillsagd af en himmelsk budbärare att "gå söderut den vägen, som går ned från Jerusalem till Gasa.... Och han stod upp och gick". Han satte ej kallelsen i fråga, ej heller tvekade han att lyda; ty han hade lärt, att det alltid är bäst att foga sig efter Guds vilja.

"Och se, en etiopisk man, en hofman och mäktig herre hos drottning Kandace i Etiopien, som var satt öfver hela hennes skattkammare, hade kommit till Jerusalem för att där tillbedja, och han var nu stadd på hemvägen och satt i sin vagn och läste profeten Esaia". Denne etiopiske man ägde godt rykte om sig och hade en vidsträckt inflytelse. Gud såg, att denne man skulle efter sin omvändelse utbreda det ljus han fått och utöfva en kraftig inflytelse för främjandet af evangelii verk. Guds änglar omgåfvo denne efter ljus sökande själ, och han kände sig dragen till Frälsaren. Genom den Helige Andes bemedling kom han i beröring med en, som kunde leda honom till ljuset.

Filippus blef af Anden tillsagd att gå till denne man och för honom förklara den profetia, som han läste. "Gå fram och följ med denna vagn", sade An-

den. När Filippus kom fram till honom, frågade han hofmannen: "Förstår du, hvad du läser? Och denne sade: Huru skulle jag väl kunna det, utan att någon undervisar mig? Och han bad Filippus stiga upp och sätta sig bredvid honom". Den skrift han läste var Esaias' profetia om Kristus: "Såsom ett får vardt han förd till slaktning, och såsom ett lamm är tyst för den, som klipper det, så öppnar han icke sin mun. I hans förnedring vardt hans dom borttagen, och hvem kan beskrifva hans släkte ? ty hans lif borttages från jorden".

"Om hvem säger profeten detta," frågade hofmannen, "om sig själf eller om någon annan"? Då framställde Filippus för honom den stora sanningen om återlösningsplanen. Begynnande med det skriftstället, "förkunnade han för honom evangelium om Jesus".

Hofmannen blef alldeles intagen af förklaringen öfver detta skriftställe, och han var genast villig att anamma ljuset. Han gjorde icke sitt höga ämbete till en ursäkt för att icke antaga evangelium. "Under det de färdades vägen fram, kommo de till ett vatten, och hofmannen sade: Se vatten! Hvad hindrar, att jag döpes? (Men Filippus sade: Om du tror af hela ditt hjärta, så må det ske. Och han svarade: Jag tror Jesus Kristus vara Guds Son.) Och han befallde, att vagnen skulle stanna; och de stego båda ned i vattnet, både Filippus och hofmannen, och han döpte honom. Och när de hade stigit upp ur vattnet, ryckte Herrens Ande bort Filippus, och hofmannen såg honom icke mera, ty han for sin väg och var glad. Och Filippus vardt funnen i Asdod; och han vandrade omkring och förkunnade evangelium i alla städer, till dess han kom till Cesarea".

Denne etioper representerar en stor klass, som behöfver få undervisning af sådana missionärer som Filippus — män, som gärna lyssna till Guds röst och äro villiga att gå hvarthelst han sänder dem. Det finns många, som läsa Bibeln, men ej kunna förstå, hvad de läsa. Öfverallt i världen finnas män och kvinnor, som skåda med längtande blickar upp mot himmelen. Många bedja, gråta och forska för att finna ljus eller blifva delaktiga af Guds nåd och den Helige Ande. Många stå alldeles vid gränsen till Guds rike, väntande blott på att blifva insamlade.

En ängel ledsagade Filippus till en person, som sökte efter ljus och som var redo att anamma evangelium. Så skola ock änglar nu för tiden leda de arbetare, som tillåta den Helige Ande att helga deras tungor och förädla deras hjärtan. Den ängel, som sändes till Filippus, kunde själf hafva utfört detta verk för den etiopiske hofmannen, men Gud utför ej sitt verk på det sättet. Hans plan är, att människor skola verka för sina medmänniskors frälsning.

Troende i alla tidsåldrar hafva haft del i den mission, som öfverlämnades till de första lärjungarna. Enhvar, som anammat evangelium, har fått heliga sanningar att meddela världen. Guds trogna barn hafva alltid varit framgångsrika missionärer, som användt sina medel och krafter till hans namns ära samt visligen användt sina gåfvor i hans tjänst.

Vi böra hämta uppmuntran och lärdom från de kristnas oegennyttiga verksamhet under flydda tider. Medlemmarna af Guds församling böra nitälska för Guds rike, fria från världslig äregirighet; de böra vandra i hans fotspår, som gick omkring och gjorde väl mot alla. Besjälade af sympati och barmhärtig- het, böra de betjäna dem, som stå i behof af hjälp, samt för syndare framställa Frälsarens stora kärlek. Sådant arbete kräfver möda och uppoffring, men det medför stor lön. De, som af rent uppsåt ägna sig däråt, skola se själar vinnas för Frälsaren; ty oemotståndlig är den inflytelse, som åtföljer ett praktiskt utförande af det gudomliga uppdraget.

Det är ej predikanter allenast, som blifvit ålagda att gå ut och uppfylla detta uppdrag. Hvar och en, som anammar Kristus, är kallad att verka för sina medmänniskors frälsning. ”Anden och bruden säga: Kom! Och den, som hör det, han säge: Kom ”! Hela församlingen har fått i uppdrag att gifva världen denna inbjudning. Hvar och en, som själf fått höra inbjudningen, bör återskalla den från höjd och dal, ropande: ”Kom”!

Det är en skadebringande missuppfattning att antaga, att arbetet för själars frälsning hvilar endast på predikanterna. Den troende, som i ödmjukhet helgat sitt lif åt Gud och som vingårdens Herre gifvit en börda för själars frälsning, bör uppmuntras af dem, som innehafva mera ansvarsfulla befattningar. De, som äro ledare inom Guds församling, böra förstå, att Frälsarens uppdrag är gifvet till alla, som tro på hans namn. Gud skall i sin vingård utsända många, som icke blifvit genom händers påläggning ordinerade till predikanter.

Hundratals, ja tusentals, som hört frälsningens budskap, stå ännu sysslolösa på torget, då de i stället kunde vara upptagna med någon nyttig tjänst för Herren. Till sådana säger Kristus: ”Hvarför stån I här hela dagen fåfänga”? Och han tillägger: ”Gån ock I uti vingården”. Hvarför besvaras icke

denna Herrens kallelse af många flera? Är det emedan de tro sig själfva vara ursäktade, därför att de ej kunna tala från predikstolen! Måtte sådana få klart för sig, att det utom predikstolen finnes ett stort verk att utföra för församlingmedlemmar, som nitälska för Guds sanning.

Länge har Gud väntat att få se församlingen besjälas af det beredvilliga tjänandets anda, så att hvarje medlem verkade för honom i öfverensstämmelse med sin förmåga. När medlemmarna af Guds församling utföra på de behöfvande fälten hemma eller utomlands det verk, som åligger dem såsom en uppfyllelse af evangelii uppdrag, då skall världen snart blifva varnad och vår Herre och Frälsare återkomma till denna jorden i stor makt och härlighet. ”Detta evangelium om riket skall varda predikadt i hela världen till ett vittnesbörd för alla folk, och då skall änden komma”.

* * * * *

Kapitel XII—Från förföljare till lärjunge.

Bland de framstående judar, som blefvo grundligt upprörda öfver den framgång, som evangelii förkunnande rönte, var Saulus från Tarsus. Han var romersk medborgare till börden, men af judisk härkomst, och sin kunskapsbildning hade han fått i Jerusalem under de mest framstående rabbiner. ”Af Israels släkt och Benjamins stam, en ebré af ebreer, efter lagen en farisé, efter nitet en förföljare af församlingen, efter den rättfärdighet, som är i lagen, ostrafflig”. Af rabbinerna ansågs han vara en lofvande yngling, och man hyste höga förhoppningar, att han komme att blifva en skicklig och nistisk försvarare af den gamla läran. Hans upphöjelse till medlem af det stora rådet gaf honom makt och inflytelse.

Saulus hade tagit en liflig del i att förhöra och döma Stefanus, och de slående bevisen på Guds närvaro hos martyren hade föranledt Saulus att betvifla rättfärdigheten af den sak, han hade förenat sig med mot Kristi efterföljare. Han var mycket orolig häröfver, och i sitt bryderi vädjade han till dem, för hvilkas visdom och omdömesförmåga han hade fullt förtroende. Prästerna och rådsherrarna lyckades slutligen öfvertyga honom om att Stefanus var en hädare, att den Kristus, som denne martyr hade predikat, var en bedragare samt att de, som hade de heliga ämbetena i den judiska gudstjänsten, måste hafva rätt.

Paulus genomgick dock en svår kamp, innan han kom till denna slutsats. Men hans lärdom och fördomar, hans respekt för sina forna lärare och den stolta känsla, han inflytelse gaf honom, eggade honom till uppror mot samvetets röst och Guds nåd. Och sedan han tillfullo inbillat sig, att prästerna och de skriftlärda hade rätt, blef han mycket bitter i sitt motstånd till de läror, som förkunnades af Jesus’ lärjungar. Hans ifriga bemödanden att draga heliga män och kvinnor inför domstolarna, där somliga dömdes till fängelse och somliga äfven till döden af ingen annan orsak än den, att de trodde på Jesus, förorsakade mycken sorg och förstämning inom den nybildade församlingen och föranledde många att fly för att rädda sina lif.

De, som blifvit kringspridda genom denna förföljelse, ”gingo nu omkring och förkunnade evangelii ord”. Damaskus var en af de städer, de kommo till, och här vunno de många anhängare för Jesu lära.

Prästerna och rådsherrarna hoppades att kunna undertrycka detta ”kätteri” genom vaksamma bemödanden och en sträng förföljelse. Nu ansågo de det nödvändigt att på andra platser vidtaga samma åtgärder, som de vidtagit i Jerusalem. Saulus erbjöd sig att resa till Damaskus i detta ärende. Med en anda af ”hot och mord mot Herrens lärjungar” gick

han ”till öfversteprästen och begärde af honom bref till synagogorna i Damaskus, att om han funne några, som tillhörde den vägen, män och kvinnor, skulle han föra dem bundna till Jerusalem”. Sålunda utrustad med ”fullmakt och uppdrag från öfversteprästerna” begaf Saulus sig i sin mandoms kraft och uppeldad af en missriktad nitälskan, åstad på den

minnesvärda resa, som skulle så egendomligt afslutas med en fullständig vändning i hela hans lif.

På sista dagen af denna resa, ”vid middagstiden”, då de trötta vägfararna nalkades Damaskus, fingo de full utsikt öfver ett vidsträckt slättland med bördiga åkrar och fruktbärande trädgårdar, vattnade af svalkande strömmar från de omgifvande bergen. Efter en lång färd genom öde trakter voro sådana naturscener i sanning uppfriskande. Medan Saulus och hans följeslagare med beundran betraktade dessa fruktbara ängder och den nedom liggande staden, blef han och de, som voro med honom, plötsligen, såsom han senare förklarar, kringstrålade af ”ett sken från himmelen, klarare än solens glans”, så härligt, att dödligas ögon ej kunde uthärda det. Förblindad och förvirrad föll Saulus till marken.

Medan skenet ännu omgaf dem, hörde Saulus en röst tala till honom och säga på ebreiska: ”Saul,Saul, hvarför förföljer du mig? Och han sade: Hvem är du, Herre? Och Herren sade: Jag är Jesus, som du förföljer. Dig är svårt att spjärna mot udden”.

Uppfyllda af fruktan och nästan förblindade af det bländande skenet, hörde Saulus’ kamrater en röst, men sågo ingen människa. Men Saulus förstod den röst, som hade talat, och för honom uppenbarade sig tydligen det väsen, som talade, nämligen Guds Son. I det härliga väsen, som stod inför honom, såg han den korsfäste. Frälsarens anletsdrag blef för evigt intryckta på den till marken slagne judens själ, medan de ord, som talades, trängde in i hans hjärta med öfvervältigande kraft. I de mörka kamrarna af hans själ inströmmade en flod af ljus, som uppenbarade hela hans förflutna lifs okunnighet och villfarelse samt hans närvarande behof af den Helige Andes upplysande kraft.

Saulus insåg nu, att han i förföljelsen af Jesu lärjungar i verkligheten varit satans tjänare. Han fann, att hans öfvertygelse med hänsyn till det rätta och hans skyldighet i denna sak voro till stor del grundade på hans orygglіga förtroende till prästerna och rådsherrarna. Han hade trott dem, då de påstodo, att berättelsen om Kristi uppståndelse var en förslagen uppfinning af lärjungarna. Då nu Jesus själf uppenbarade sig för honom, blef han öfvertygad om sannfärdigheten af lärjungarnas påstående rörande denna sak.

I denna stund, då själen genomströmmades af himmelskt ljus, var Saulus’ sinne i liflig verksamhet. Den heliga skrifts profetior öppnades för hans förstånd. Han såg, hurusom judarnas förkastande af Kristus, hans korsfästelse, uppståndelse och himmelsfärd hade blifvit förutsagda af profeterna och att han sålunda bevisades vara den utlofvade Messias. Stefanus’ predikan, som slutade med att han stenades, rann nu Saulus lifligt i hågen, och han insåg, att martyren hade verkligen sett Guds härlighet, när han sade: ”Se, jag ser himmelen öppen och Människosonen stå på Guds högra sida”. Prästerna hade förklarat

detta för hädelse, men Saulus visste nu, att det var sanning.

Hvilken uppenbarelse var icke allt detta för förföljaren! Nu var Saulus viss om, att Messias hade kommit till jorden såsom Jesus af Nasaret och att han blifvit förkastad och korsfäst af dem, han kom att frälsa. Han visste äfven, att Kristus hade segrande uppstått ur grafven och att han farit upp till himmelen. I detta ögonblick af gudomlig uppenbarelse kom Saulus med förskräckelse ihåg, att Stefanus, som vittnade om en korsfäst och uppstånden Frälsare, hade med hans samtycke blifvit dödad och att han senare varit orsaken till att många andra af Jesu värdiga efterföljare hade under grym förföljelse drabbats af samma öde.

Frälsaren hade talat till Saulus genom Stefanus, hvilkens klara resonering ej kunde motsägas. Den lärde juden hade sett martyrens ansikte återspegla ljuset af Kristi härlighet, ”liksom en ängels ansikte”. Han hade bevittnat Stefanus’ fördragsamhet mot sina fiender och hans förlåtande sinnelag. Han hade äfven sett den uthållighet och underdånighet, som uppenbarades hos många af dem, som på hans inrådan fingo lida förföljelse. Han hade till och med sett somliga med glädje uppoffra lifvet för sin tro.

Allt detta hade gjort ett djupt intryck på Saulus och ibland nästan öfvervältigat honom med den öfvertygelsen, att Jesus var den utlofvade Messias. Vid sådana tillfällen hade han kämpat hela nätter mot denna öfvertygelse, men hade hvarje gång kommit till det resultatet, att Jesus icke var Messias och att hans efterföljare voro bedragna svärmare.

Nu hade Kristus talat till Saulus med sin egen röst, sägande: ”Saul, Saul, hvarför förföljer du mig”? Och frågan: ”Hvem är du, Herre”? blef besvarad af samma röst: ”Jag är Jesus, som du förföljer”. Kristus ställer sig här i sitt folks ställe. Genom att förfölja Jesu efterföljare hade Saulus riktat ett slag direkt mot himmelens Herre. I sina falska beskyllningar mot dem hade han falskeligen vittnat mot världens Frälsare.

Saulus tviflade ej ett ögonblick på, att den, som talade till honom, var Jesus af Nasaret, den länge väntade Messias, Israels hugsvalare och återlösare. Förvånad och skälfvande af rädsla frågade han: ”Hvad skall jag göra, Herre”? Och Herren sade till honom: ”Stå upp och gå in i staden, och det skall varda dig sagdt, hvad du bör göra”.

När härligheten försvunnit och Saulus stod upp, fann han, att han förlorat sin synförmåga. Den bländande klarheten af Kristi härlighet hade varit för stark för hans naturliga ögon, och när den försvann, befann han sig i djupaste mörker. Han trodde, att hans blindhet var ett straff från Gud, därför att han förföljt Kristi efterföljare. Han stapplade framåt i det förskräckliga mörkret, och under fruktan och förvåning hjälpte hans följeslagare honom, i det de ”togo honom vid handen och ledde honom in i staden”.

På morgonen af denna händelserika dag hade Saulus nalkats Damaskus med känslor af tillfredsställelse öfver det förtroende, som öfversteprästerna skänkt honom. De hade gifvit honom ett allvarligt, ansvarsfullt uppdrag, nämligen att främja den judiska religionen genom att, om möjligt, i Damaskus förhindra spridningen af den nya tron. Han hade föresatt

sig, att lians mission skulle krönas med framgång, och han såg framåt med glad förhoppning om en rik erfarenhet.

Men huru annorlunda, än han förväntade, blef icke hans ankomst till staden! Slagen med blindhet, hjälplös, plågad af samvetsagg, oviss om hvilket annat straff väntade honom, uppsökte han lärjungen Judas' hem, och här fick han tillfälle nog att bedja och öfvertänka, livad som händt.

Under tre dagars tid "såg han icke och hvarken åt eller drack". Dessa dagar af själsångest voro för honom såsom år. Med djup själsångest erinrade han sig om och om igen den del han hade i Stefanus' martyrdöd. Med fasa tänkte han på den skuld, han ådragit sig, därigenom att han tillåtit prästernas och rådsherrarnas hat och fördomar att kontrollera sig, äfven då Stefanus' ansikte strålade af himmelskt ljus. Med bedröfvelse och en förkrossad anda drog han sig till minnes de många gånger, han hade tillslutit sina ögon och öron för de mest slående bevis och oaflåtligen påskyndat förföljelsen mot dem, som trodde på Jesus af Nasaret.

Dessa dagar af självrannsakning och förödmjukelse tillbringades i ensamhet. De troende hade blifvit varnade rörande afsikten med Saulus' besök i Damaskus, och de fruktade, att han spelade någon hemlig roll för att så mycket lättare kunna bedraga dem, och därför undveko de att komma i beröring med honom och gåfvo honom ej sin sympati. Han kände ingen önskan att vädja till de oomvända judarna, med hvilka han, enligt förut uppgjord plan, ämnat förena sig i förföljelsen mot de troende; ty han visste, att de ville icke ens lyssna till berättelsen om hvad som händt honom. Han tycktes alltså vara afskild från all mänsklig medlidsamhet. Hans enda hopp om hjälp stod till en nådig Gud, till hvilken han ock vände sig med förkrossadt hjärta.

Under de långa timmar, Saulus var i ensamhet med Gud, drog han sig till minnes många af de skriftställen, som syftade på Kristi första ankomst. Med ett af öfverbevisning skärpt minne genomgick han i sitt sinne många af de profetior, som handlade om detta ämne. I det han öfvervägde deras betydelse, blef han förvånad öfver, att han varit så blind och oförståndig, samt öfver judarnas blindhet i allmänhet, i det de hade förkastat Jesus som den utlofvade Messias. Allt syntes nu klart för hans upplysta sinne. Han visste, att hans fördomar och otro hade försvagat hans andliga synförmåga och sålunda förhindrat honom från att i Jesus af Nasaret se den i profetiorna omtalade Messias.

I den mån Saulus öfverlämnade sig åt den Helige Andes öfverbevisande kraft, såg han sitt lifs bristfälligheter och erkände Guds lags djupgående fordringar. Han, som hade varit en stolt farisé, viss om att han var rättfärdigad genom sina goda gärningar, böjde sig nu inför Gud i barnslig ödmjukhet, bekännande sin ovärdighet och åberopande sig på en korsfäst och uppstånden Frälsares förtjänst. Han längtade efter att komma i full harmoni och

gemenskap med Fadern och Sonen, och han uppsände brinnande böner till nådens tron om den förlåtelse och det antagande af Gud, som han så innerligen längtade efter.

Den ångerfulle fariseens böner voro icke förgäfves. Hans hjärtas innersta tankar och förnimmelser blefvo omskapade af den gudomliga nåden och hans ädlare förmågor och känslor kommo i harmoni med Guds eviga uppsåt. Kristus och hans rättfärdighet blefvo nu dyrbarare för Saulus än hela världen.

Saulus' omvändelse är en slående belysning af den Helige Andes undergörande kraft att öfverbevisa människorna om synd. Han hade verkligen trott, att Jesus af Nasaret hade öfverträdt Guds lag och lärt människorna, att den ej längre var bindande. Men efter sin omvändelse erkände Paulus Jesus såsom den, hvilken kommit till världen för att försvara sin Faders lag. Han var öfverbevist om, att Jesus var upphofsmannen till hela det judiska offersystemet. Han såg, att vid korsfästelsen mötte förebilden sin motbild och att Jesus hade uppfyllt gamla testamentets profetior rörande Israels återlösare.

I berättelsen om Saulus' omvändelse finna vi viktiga grundsatser framställda, hvilka vi alltid böra hålla i minnet. Saulus blef förd i direkt förbindelse med Kristus, och Kristus hade utvalt honom för ett stort verk. Saulus var ett af Kristi utvalda redskap, men Kristus omtalade dock ej genast, för hvilket verk, han hade bestämt honom. Han häjdade honom på hans bana och öfverbevisade honom om synd. Men när Saulus frågade: "Hvad vill du, att jag skall göra"? lät Kristus honom komma i förbindelse med sin församling för att af den erhålla kunskap om Guds vilja rörande honom.

Det underbara ljus, som upplyste Saulus' mörka själ, kom från Kristus, men äfven Kristi lärjungar skulle göra något för honom. Kristus hade uppenbarat sig och verkat öfverbevisning; nu var den botfärdige i ett tillstånd, under hvilket han kunde mot- taga undervisning från dem, som Gud hade ordinerat därtill.

När Saulus i sin ensamhet i Judas' hus fortfor att åkalla Gud, uppenbarade Herren sig i en syn för "en lärjunge vid namn Ananias" och omtalade för honom, att Saulus bad och var i behof om hjälp. "Stå upp och gå till den gatan, som kallas den raka, och sök i Judas' hus en man vid namn Saulus, från Tarsus ; ty se, han beder. Och han har i en syn sett en man vid namn Ananias, komma in och lägga handen på honom, på det att han skulle få sin syn igen".

Ananias kunde knappast tro ängelns ord; ty rapporterna om den bittra förföljelse, som Saulus hade uppväckt mot de heliga i Jerusalem, voro vidsträckt utspridda. Han begynte därför göra invändningar, sägande: "Herre, jag har af många hört om denne man, huru mycket ondt han har gjort dina heliga i Jerusalem, och här har han fullmakt af öfversteprästerna att fängsla alla dem, som åkalla ditt namn". Men befallningen upprepades: "Gå; ty denne är mig ett utkoradt redskap till att bära mitt namn inför hedningar och konungar och Israels barn".

Ananias efterkom ängelns befallning och uppsökte den man, som hade uttalat sådana hotelser mot alla, som trodde på Jesu namn; och läggande sin hand på den botfärdige och ångerfulle syndaren, sade han: ”Saul, mi broder, Herren har sändt mig, Jesus, som syntes dig på vägen, där du kom, på det att du skall få din syn igen och uppfyllas med den Helige Ande. Och strax föll ifrån hans ögon såsom fjäll, och han fick sin syn igen och stod upp och vardt döpt”.

Sålunda stadfäste Kristus sin organiserade för- samlings myndighet och förenade Saulus med sina utvalda tjänare på jorden. Hans församling, som var hans representant på jorden, var skyldig att leda ångerfulla syndare in på lifvets väg.

Många hafva den föreställningen, att de äro ansvariga inför Kristus allena för sitt ljus och sin erfarenhet, oberoende af hans erkända efterföljare på jorden. Jesus är syndares vän, och hans hjärta ömmar för alla i deras elände. Han har all makt i himmelen och på jorden, men han respekterar de redskap, han ordinerat för människors upplysning och frälsning. Han visar syndaren till församlingen, som han gjort till ett medel för världens upplysning.

När Saulus, midt under det han var förblindad af villfarelser och fördomar, fick en uppenbarelse af Kristus, som han förföljde, blef han förd i omedelbar förbindelse med församlingen, som är världens ljus. I förevarande fall representerar Ananias Kristus och äfven församlingens tjänare på jorden, som blifvit valda att tjäna i Kristi ställe. I Kristi ställe berör Ananias Saulus’ ögon, så att han återfår sin syn. I Kristi ställe lägger han sin hand på honom, och i det han beder i Kristi namn, kommer den Helige Ande öfver Saulus. Allt utföres i Kristi namn och genom hans auktoritet. Kristus är källan; församlingen är det medel, genom hvilket han meddelar sig med människorna.

Kapitel XIII—Beredelsedagar.

Sedan Paulus blifvit döpt, afslutade han sin fasta och stannade ”några dagar med de lärjungar, som voro i Damaskus; och strax predikade han i synagogorna Jesus, att han var Guds Son”. Med stor frimodighet framhöll han nu, att Jesus af Nasaret var den länge förväntade Messias, att han ”dött för våra synder, enligt Skrifterna, och att han har blifvit begrafven och att han har uppstått på tredje dagen”, hvarefter han blifvit sedd af de tolf och af andra. ”Allra sist”, tillägger Paulus, ”vardt han ock sedd af mig, som är såsom en otidigt född”. Hans argument från profetiorna voro så följdriktiga och hans bemödanden så uppenbart åtföljda af Guds kraft, att judarna blefvo förbryllade och voro ur stånd att motsäga honom.

Judarna blefvo storligen förvånade, när de fingo höra om Paulus omvändelse. Den, som hade begifvit sig till Damaskus med ”fullmakt och uppdrag från prästerna” att arrestera och inför domstol anklaga de troende, predikade nu ifrigt evangelium om en korsfäst och uppstånden Frälsare, uppmuntrande dem, som redan voro Jesu lärjungar, och ständigt omvändande allt flera till den lära, som han en gång så nitiskt bekämpat.

Paulus var förut känd som ifrig försvarare af den judiska religionen och outtröttlig förföljare af dem, som trodde på Jesus. Modig, självständig och ihärdig skulle hans förmågor och hans bildning hafva iståndsatt honom att spela nästan hvilken roll som helst. Han kunde resonnera med utomordentlig klarhet, och genom sarkastiska infall kunde han framställa sin opponent i ett ingalunda smickrande ljus. Men nu sågo judarna denne yngling med så lofvande framtidsutsikter förenad med dem, som han förut förföljt, och utan fruktan predikande i Jesu namn.

En general, som stupar på slagfältet, är en förlust för sin egen här, men fienden vinner ingen ökad styrka genom hans död. Men när en framstående härförare förenar sig med den fientliga hären, så förlorar man ej blott hans tjänst, utan dem, han öfvergår till, vinna äfven en stor fördel därigenom. Herren kunde lätt hafva röjt Saulus från Tarsus ur vägen, och den förföljande makten skulle därigenom hafva förlorat mycket. Men i sin nådiga försyn sparade Gud ej allenast Saulus’ lif, utan han omvände honom äfven, sålunda öfverförande en kämpe från fiendens här till Kristi här. Paulus var en vältalig man och en skarp kritiker, med orubbliga föresatser och osvikligt mod, och som sådan ägde han just de förmågor, som behöfdes inom den tidigare församlingen.

När Paulus predikade Kristus i Damaskus, blefvo alla, som hörde honom, förvånade och sade: ”Är icke detta den, som i Jerusalem förödde dem, som åkalla detta namn? Och hit hade han kommit i afsikt att föra dem bundna till öfversteprästerna”. Paulus betygade, att den förändring, som försiggått hos honom, med hänsyn till hans tro, icke härledde sig från fanatism eller någon tillfällig ingifvelse, utan orsaken därtill var öfverväldigande bevis. I sin framställning af evangelium sökte Paulus tydligen utlägga de profetior, som åsyftade

Kristi första ankomst. Han visade tydligt, att dessa profetior blifvit bokstafligen uppfyllda genom Jesus af Nasaret. Grundvalen för hans tro var det fasta profetiska ordet.

Under det Paulus fortfor att förmana sina bestörta åhörare, ”att de skulle bättra sig och omvända sig till Gud, görande gärningar, som tillhöra bättringen”, tilltog han ”i kraft mer och mer och förbryllade de judar, som bodde i Damaskus, bevisande, att denne var Kristus”. Men många förhärdade sina hjärtan och hörsammade icke budskapet; och snart förvandlades deras förvåning öfver hans omvändelse till bittert hat, liknande det de visat mot Jesus.

Paulus rönte så starkt motstånd i Damaskus, att han ej kunde fortsätta sin verksamhet där. Ett budskap från himmelen uppmanade honom därför att lämna denna stad för en tid, och han ”for bort till Arabien”, där han fann en säker tillflyktsort.

Här, i öknens enslighet, hade Paulus gynnsamt tillfälle för studium och stilla betraktelse. Lugnt tänkte han öfver sina förflutna erfarenheter och sökte en grundlig omvändelse. Han sökte Gud af hela sitt hjärta, ej unnande sig någon ro, förrän han viss- te, att lians ånger var antagen och hans synd förlåten. Han längtade efter den förvissningen, att Jesus skulle vara med honom i hans kommande verksamhet. Han bannlyste från sin själ alla fördomar och stadgar, som hittills hade kontrollerat hans lif, och mottog nu undervisning från sanningens källa. Jesus meddelade sig med honom och befäste honom i tron samt skänkte honom ett rikt mått af visdom och nåd.

När människans sinne kommer i umgänge med Guds sinne, det ändliga med det oändliga, kan den verkan, som utöfvas på kropp, sinne och själ, ej uppskattas. Genom ett sådant umgänge med Gud erhålles den högsta bildning. Detta är Guds sätt att utbilda oss. ”Sök nu förlikning och frid med honom”, är hans budskap till människan.

Det allvarliga uppdrag, som gafs åt Paulus vid det tillfälle, då Ananias besökte honom, hvilade med tilltagande tyngd på hans hjärta. När Ananias sade till honom: ”Saul, min broder, haf din syn igen”, och Paulus för första gången skådade denne fromme mans ansikte, sade Ananias till honom under ingifvelse af den Helige Ande: ”Våra fäders Gud har utkorat dig till att känna hans vilja och se den Rättfärdige och höra hans muns röst, ty du skall vara honom ett vittne inför alla människor om hvad du har sett och hört. Och nu, hvarför dröjer du? Stå upp och låt döpa dig och aftvå dig dina synder, åkallande hans namn”.

Dessa ord voro i harmoni med de ord Jesus själf uttalade till Saulus under resan till Damaskus: ”Res dig upp och stå på dina fötter; ty därför har jag blifvit uppenbarad för dig, att jag skall utse dig till en tjänare och till ett vittne både om hvad du har sett och om det, för hvars skull jag skall uppenbara mig för dig; och jag skall rädda dig från ditt folk och från hedningarna, till hvilka jag sänder dig för att öppna deras ögon, att de må omvända sig

från mörker till ljus och från satans makt till Gud, att de genom tron på mig må få syndernas förlåtelse och arfslott ibland dem, som äro helgade".

I det Paulus öfvervägde dessa ting i sitt hjärta, kom han till en allt klarare insikt rörande hvad det betydde att vara "genom Guds vilja kallad till Jesu Kristi apostel". Hans kallelse hade icke kommit "från människor eller genom någon människa, utan genom Jesus Kristus och Gud Fader". Det honom föreliggande verkets stora betydelse föranledde honom att flitigt granska de heliga skrifterna, att han måtte kunna predika evangelium, "icke med vist tal, på det att icke Kristi kors måtte förlora sin kraft", utan "i Andens kraft och bevisning", så att hans åhörares tro "icke måtte bero af människors vishet, utan af Guds kraft".

Vid rannsakandet af Skriften lärde Paulus, att i alla tider "icke många visa efter köttet, icke många mäktiga, icke många ädlingar äro kallade. Utan det i världen dåraktiga har Gud utvalt, på det att han skulle komma de vise på skam, och det i världen svaga har Gud utvalt, på det att han skulle komma det starka på skam. Och det i världen oädla och föraktade har Gud utvalt, och det, som intet var, på det att han skulle göra om intet det, som något var, på det att intet kött må berömma sig inför honom". I det Paulus sålunda betraktade världens visdom i korsets ljus, höll han före, att han ej "visste något annat än Jesus Kristus och honom korsfäst".

Under sin senare verksamhet förlorade Paulus aldrig ur sikte denna visdomens och kraftens källa. Hör hvad han säger många år efteråt: "För mig är lifvet Kristus". Och vidare: "Jag räknar ock allt såsom förlust mot det öfverträffande i min Herre Jesu Kristi kunskap, för hvilkens skull jag har blifvit förlustig alltsamman och räknar det såsom afskräde, på det att jag må vinna Kristus och varda funnen i honom, icke hafvande min rättfärdighet, som kommer af lagen, utan den som kommer genom tro på Kristus, rättfärdigheten af Gud på grund af tron; till att känna honom och hans uppståndelses kraft och delaktigheten i hans lidanden".

Paulus lämnade Arabien och "vände tillbaka till Damaskus", där han nu "talade frimodigt i Herrens namn". Ur stånd att motsäga hans visdom och argument, "rådslogo judarna sinsemellan om att döda honom". Stadens portar blefvo noga bevakade dag och natt för att hindra hans flykt. Denna kris föranledde lärjungarna att söka Gud innerligt, och slutligen togo de honom en natt "och släppte ned honom genom muren, nedhissande honom i en korg".

Efter denna flykt från Damaskus kom Paulus till Jerusalem. Det var nu omkring tre år, sedan han blef omvänd. Hans förnämsta afsikt med att nu besöka Jerusalem var, såsom han sedermera förklarade, "att lära känna Kefas" (Petrus). Vid sin ankomst till staden, där han en gång varit väl känd såsom Saulus-förföljaren, "försökte han att sluta sig till lärjungarna, men de voro alla rädda för honom, emedan de icke trodde, att han var en lärjunge". Det var svårt för dem att tro, att en farisé som varit så ofördragsam och gjort så mycket för att

omintetgöra församlingen, kunde hafva blifvit en uppriktig Jesu efterföljare. ”Men Barnabas tog honom till sig och förde honom till apostlarna och förtäljde för dem, huru han hade sett Herren på vägen, och att han hade talat med honom, och huru han i Damaskus hade frimodigt talat i Jesu namn”.

Så snart lärjungarna hörde detta, mottogo de honom såsom en bland dem. Och snart fingo de bevis nog för att han hade en äkta kristlig erfarenhet. Hedningarnas blifvande apostel var nu i den stad, där många af hans forna kamrater bodde. Han längtade nu efter tillfälle att för dessa judiska ledare förklara de profetior, som åsyftade Messias och som nu blifvit uppfyllda genom Frälsarens ankomst. Paulus var förvissad om, att dessa lärare i Israel, med hvilka han en gång varit så väl bekant, voro lika uppriktiga och ärliga, som han själf hade varit. Men han hade missuppfattat sina judiska bröders anda, och han skulle blifva bittert besviken i sina förhoppningar rörande deras omvändelse. Ehuru han ”talade frimodigt i Herrens namn, och han talade och tvistade med de grekiska judarna”, ville ej de, som stodo i spetsen för det judiska samfundet, tro honom, ”men de sökte efter att döda honom”. Hans hjärta uppfylldes nu af sorg. Han kände sig villig att uppoffra till och med sitt lif, om han därigenom kunde bringa några till sanningens kännedom. Med blygsel tänkte han på den verksamma del han tagit i att döda Stefanus; och han sökte nu utplåna det falska rykte, som påbördats denne Herrens tjänare genom att försvara den sanning, för hvilken Stefanus hade uppoffrat sitt lif.

Bekymrad för dem, som icke ville tro, var Paulus, såsom han själf efteråt omtalar i templet, försänkt i hön till Gud, då han kom i hänryckning och af en himmelsk budbärare fick detta bud: ”Skynda och gå snarligen ut från Jerusalem; ty de skola icke mottaga ditt vittnesbörd om mig”.

Paulus var benägen att stanna kvar i Jerusalem, där han kunde få tillfälle att möta sina motståndare. Det syntes honom vara fegt att fly, om han genom att stanna kvar kunde blifva i stånd att öfverbevisa några af de halsstarriga judarna om sanningen af evangelii budskap, äfven om hans kvarstannande skulle kosta honom lifvet. Han svarade därför: ”Herre, de veta själfva, att jag i fängelse insatte och i synagogorna hudflängde dem, som trodde på dig; och när Stefanus’, ditt vittnes, blod utgöts, var ock jag närvarande och samtyckte och vaktade deras kläder, som dödade honom”. Men det var ej i harmoni med Guds rådslut, att hans tjänare skulle onödigtvis blottställa sitt lif, och den himmelske budbäraren svarade därför: ”Gå; ty jag skall sända dig långt bort till hedningarna”.

När bröderna fingo höra om den uppenbarelse Paulus haft, påskyndade de hans hemliga flykt från Jerusalem, af fruktan för att han komme att blifva lönnmördad. ”De förde honom ned till Cesarea och sände honom bort till Tarsus”. Till följd af att Paulus sålunda aflägsnat sig från staden upphörde för en tid judarnas bittra motstånd; församlingen fick ro, och under denna tid förökades den med många troende.

Kapitel XIV—En sanningssökare.

Under sina missionsresor besökte aposteln Petrus äfven de troende i Lydda. Här botade ban en man vid namn Eneas, som under en tid af åtta år legat till sängs och var lam. ”Eneas, Jesus Kristus botar dig”, sade aposteln. ”Stå upp och bädda åt dig”. ”Strax stod han upp. Och honom sågo alla, som bodde i Lydda och i Saron, och de omvände sig till Herren”.

I Joppe, som ligger nära Lydda, bodde en kvinna vid namn Dorkas, en lärjunginna, som var allmänt älskad på grund af sina goda gärningar och allmosor. Hon sökte reda på dem, som behöfde kläder eller som voro i behof af sympati, och hon betjänade fritt de fattiga och de bedröfvade. Hennes skickliga fingrar voro mera verksamma än hennes tunga.

”Och det begaf sig i de dagarna, att hon vardt sjuk och dog”. Församlingen i Joppe kände den förlust, de lidit, och då de troende hörde, att Petrus var i Lydda, sände de bud till honom ”och bådo honom utan dröjsmål komma till dem. Då stod Petrus upp och gick med dem. Och när han kom dit, förde de honom upp i salen, och omkring honom ställde sig alla änkorna, gråtande och visande honom alla de lifklädnader och mantlar, som Dorkas hade gjort, medan hon var med dem”. När man betänker, hur hjälpsam Dorkas var, medan hon lefde, kan man ej undras öfver, att de sörjde, att varma tåredroppar föllo ned på det liflösa stoftet.

Apostelns hjärta rördes af sympati, när han såg deras bittra sorg. Han befallde, att de gråtande vännerna skulle lämna rummet, hvarpå han föll på sina knän och bad innerligen till Gud, att han skulle återställa Dorkas till lif och hälsa. Sedan vände han sig till den döda och sade: ”Tabita, stå upp. Och hon öppnade sina ögon, och när hon fick se Petrus, satte hon sig upp”. Dorkas hade varit till stor välsignelse för församlingen, och det var därför Gud behagligt att föra henne tillbaka från ”fiendens land”, på det att hennes skicklighet och idoghet ännu en tid måtte vara till välsignelse för andra och att äfven Kristi sak måtte främjas genom denna uppenbarelse af hans makt.

Medan Petrus ännu var kvar i Joppe, blef han kallad af Gud att fara till Cesarea och förkunna evangelium för Kornelius.

Kornelius var en romersk höfvitsman. Han var rik och ädelmodig och åtnjöt mycket anseende och förtroende i den ställning han innehade. Ehuru hedning till födelse, uppfostran och bildning, hade han genom beröring med judarna fått kännedom om Gud, och han tjänade honom af rent hjärta, bevisande uppriktigheten af sin tro genom medlidsamhet med de fattiga. Han var känd nära och fjärran genom sina allmosor, och genom sitt rättfärdiga lif hade han godt rykte bland både judar och hedningar. Hans inflytelse var till välsignelse för alla, med hvilka han kom i beröring. Den inspirerade berättelsen omtalar honom såsom ”from och gudfruktig med hela sitt hus, gifvande många allmosor åt folket och bedjande till Gud alltid”.

Kornelius trodde på Gud såsom himmelens och jordens skapare, och han höll honom i vördnad och erkände hans myndighet samt sökte hans ledning i lifvets alla angelägenheter. Han var trogen mot Herren i sitt hemlif och i sina ämbetsärenden. Han hade upprättat ett Guds altare i sitt hem; ty han vågade ej utföra sina planer eller bära ansvar utan Guds hjälp.

Kornelius trodde på profetiorna och förväntade Messias, men han hade ingen kännedom om evangelium såsom uppenbaradt i Kristi lif och död. Han var icke medlem af det judiska samfundet, och rabbinerna skulle hafva betraktat honom såsom hedning och såsom oren. Men samme helige väktare, som sade om Abraham: ”Jag känner honom”, kände äfven Kornelius och sände honom ett budskap direkt från himmelen.

Det var under en bönestund, ängeln visade sig för Kornelius. Då höfvitsmannen blef tilltalad vid namn, vardt han förfärad, ehuru han visste, att budet kom från Gud, och han sade: ”Hvad är det, Herre”? Ängeln svarade: ”Dina böner och dina allmosor hafva uppstigit till hågkomst inför Gud; och sänd nu några män till Joppe och hämta Simon, som ock kallas Petrus. Han gästar hos en viss Simon, en garfvare, som äger ett hus vid hafvet”.

Den noggrannhet, hvarmed dessa anvisningar blefvo gifna, till och med angifvande dens yrke, hos hvilken Petrus bodde, visar, att hvarje människas lefnadsförhållanden och sysselsättning under lifvets alla förhållanden äro kända i himmelen. Gud känner såväl den ringe dagsverkarens arbete och erfarenheter som konungens på hans tron.

”Sänd nu några män till Joppe och hämta Simon”. Sålunda visade Gud sin aktning för evangelii ämbete och för sin organiserade församling. Ängeln blef ej sänd för att meddela Kornelius berättelsen om korset. En man, som i likhet med höfvitsmannen själf var underkastad mänskliga svagheter och frestelser, skulle berätta för honom om den korsfäste och uppståndne Frälsaren.

Gud väljer ej såsom sina representanter bland människorna änglar, som aldrig hafva fallit, utan mänskliga väsen, som äro frestade i likhet med dem, som de söka frälsa. Kristus iklädde sig mänskligt kött, så att han måtte kunna nå människan i hennes förnedring. Det behöfdes en Frälsare, som var både Gud och människa, för att kunna frälsa världen. Och till män och kvinnor har öfverlämnats det heliga uppdraget att förkunna ”Kristi outgrundliga rikedom”.

I sitt allvisa råd bringar Herren sådana, som söka efter ljus, i beröring med medmänniskor, som känna sanningen. Det är Guds plan, att de, som mottagit ljus, skola meddela det till dem, som sitta i mörker. Människor, som hämta sin kunskap från den stora visdomskällan, göras till redskap, till verksamma tjänare, genom hvilka evangelium utöfvar sin omskapande kraft på människosjälen.

Kornelius efterkom med glädje den gudomliga befallningen. Så snart ängeln hade gått, ”kallade han till sig två af sina tjänare och en from krigsman af dem, som ständigt voro med honom, och förtäljde för dem alltsammans och sände dem till Joppe”.

Efter sitt samtal med Kornelius gick ängeln till Petrus i Joppe. Vid detta tillfälle höll Petrus på att bedja uppe på taket af det hus, där han bodde, och vi läsa, att han ”vardt hungrig och ville hafva mat, och under det att de tillredde den, kom en hänryckning öfver honom”. Den hunger, som Petrus kände, var ej en hunger endast efter kroppslig föda. Från hustaket kunde han se Joppe och den kringliggande nejden, och vid denna anblick väcktes hos honom en hunger efter hans landsmäns frälsning. Han kände en innerlig önskan att i Skrifterna få utpeka de profetior, som talade om Kristi lidande och död.

I sin hänryckning såg Petrus ”himmelen öppen och ett käril, likt en stor linneduk, komma ned, hvilket, bundet i fyra hörn, sänkte sig ned till jorden, i hvilket voro alla fyrfota och krälande djur på jorden och himmelens fåglar. Och en röst kom till honom: Stå upp, Petrus, slakta och ät! Men Petrus sade: Ingalunda, Herre; ty aldrig har jag ätit något oheligt och orent. Och åter kom en röst för andra gången till honom : Hvad Gud har renat må du ej anse oheligt. Och detta skedde tre gånger, och så vardt kärilet åter upptaget till himmelen”.

Genom denna syn erhöll Petrus både bestraffning och undervisning. Den uppenbarade för honom Guds afsikt att hedningarna tillika med judarna skulle genom Kristi död blifva arfvingar till frälsningens välsignelser. Ingen af lärjungarna hade ännu predikat evangelium för hedningarna. Den skiljemur, som Kristus genom sin död nedbrutit, existerade ännu i deras sinne, och deras verksamhet hade varit inskränkt till judarna, ty de betraktade hedningarna såsom uteslutna från evangelii välsignelser. Nu sökte Herren undervisa Petrus om den gudomliga planens världsomfattande utsträckning.

Många af hedningarna hade med intresse lyssnat till Petrus och de andra apostlarna, när de predikade evangelium, och många af de grekiska judarna hade börjat tro på Kristus; men Kornelius’ omvändelse skulle blifva den första af någon betydelse bland hedningarna.

Tiden var inne, då den af Kristi församling påbörjade verksamheten skulle antaga en helt annan prägel. Den dörr, som de från judendomen omvända hade tillslutit för hedningarna, skulle nu upplåtas. Och de hedningar, som anammade evangelium, skulle betraktas såsom stående på samma ståndpunkt som de judiska lärjungarna, utan att behöfva iakttaga stadgan rörande omskärelsen.

Vi se, hur försiktigt Herren gick tillväga för att öfvervinna de i Petrus’ sinne genom judisk uppfostran inrotade fördomarna mot hedningarna. Genom synen om linneduken med dess innehåll sökte han befria apostelns sinne från denna fördom samt att intrycka på hans hjärta den viktiga sanningen, att i himmelen finnes intet anseende till person; att hedningarna äro lika dyrbara i hans åsyn som judarna; att genom Kristus kunna hedningarna blifva delaktiga af evangelii välsignelser och privilegier.

När Petrus var försänkt i djupt begrundande af synens betydelse, hade de män, som Kornelius sändt från Joppe, anländt och de stodo nu utanför porten till hans bostad. Då sade Anden till honom: ”Se, tre män söka dig. Stå därför upp och stig ned och gå med dem, utan att tvifla; ty jag har sändt dem”.

För Petrus var denna befallning ganska profvande, och motbjudande kändes hvarje steg han tog för att efterkomma den; men han vågade ej neka att lyda. Han gick ned till männen och sade: ”Se, jag är den, som I söken. För hvad orsak ären I här”? De omtalade för honom sitt egendomliga ärende: ”Kor-nelius, en höfvitsman, en rättfärdig man, som fruktar Gud och som har vittnesbörd af hela det judiska folket, har fått en uppenbarelse af en helig ängel att hämta dig till sitt hus och höra ord af dig”.

I lydnad för den undervisning, han just erhållit från Gud, lofvade aposteln att följa med dem. Följande morgon begåfvo de sig iväg till Cesarea, och sex af Petrus’ bröder i Joppe följde med. Dessa skulle vara vittnen till allt, han skulle säga eller göra under detta sitt besök hos hedningarna; ty Petrus visste, att han komme att affordras en förklaring öfver en så direkt öfverträdelse af judiskt skick och lära.

När Petrus inträdde i hedningens hem, hälsade Kornelius honom icke såsom en vanlig besökare, utan såsom en från Gud utsänd och af himmelen ärad man. I Österlandet har man för sed att böja sig för en furste och andra höga personer, och barnen böja sig för föräldrarna; men Kornelius blef så öfvervältigad af vördnad för den man, Gud hade sändt att undervisa honom, att han föll ned inför hans fötter och tillbad honom. Detta var för Petrus en fasaväckande handling, och han reste upp honom och sade:”Stå upp; jag är ock en människa”.

När de män, Kornelius utsände, hade begifvit sig iväg för att utföra sitt ärende, sammankallade han ”sina fränder och närmaste vänner”, att äfven de måtte få höra evangelii ord,”och när Petrus anlände, fann han en stor skara, som väntade att få höra, hvad han hade att säga.

Petrus sade till de församlade, att det icke var lofligt för en jude att umgås med utlänningar, och om han gjorde detta, skulle det medföra ceremoniell besmittelse. ”I veten”, sade han, ”att det icke är lofligt, att en judisk man umgås med en utlänning eller går till honom, men mig har Gud lärt att icke kalla någon människa ohelig eller oren. Därför kom jag ock utan gensägelse, när jag blef efterskickad, och frågar nu, för hvad orsak I hafven skickat efter mig”.

Kornelius omtalade då sin erfarenhet och hvad ängeln hade sagt till honom, tilläggande: ”Då sände jag strax till dig, och du gjorde väl, att du kom. Så äro vi nu alla här inför Gud för att höra allt, som har blifvit dig befalldt af Gud”.

Petrus sade: ”I sanning inser jag, att Gud icke har anseende till person, utan i hvarje folk är den, som fruktar honom och öfvar rättfärdighet, honom täckelig”

Aposteln fortsatte sedan att predika om Kristus för den församlade skaran af uppmärksamma åhörare. Han framhöll hans lif, hans underverk, hans förrådande och korsfästelse, hans uppståndelse och himmelsfärd samt hans verk i himmelen såsom människans representant och försvarare. I det Petrus hän visade de närvarande till Jesns såsom syndarens enda hopp, framstod för hans sinne ännu klarare betydelsen af den syn, han hade haft, och hans hjärta uppeldades af de sanningar, som han framhöll för sina åhörare.

Plötsligen blef hans predikan afbruten genom den Helige Andes utgjutelse. ”Medan Petrus ännu talade dessa ord, föll den Helige Ande på alla dem, som hörde hans tal; och alla de troende af omskärelsen, som hade kommit med Petrus, blefvo bestörta öfver att den Helige Andes gåfva vardt utgjuten äfven öfver hedningarna, ty de hörde dem tala med tungor och prisa Gud”.

”Då svarade Petrus: Icke kan väl någon förmena dessa vatten för att blifva döpta, när de hafva fått den Helige Ande, såsom ock vi? Och han befallde, att de skulle döpas i Jesu Kristi namn”.

Sålunda bragtes evangelium till dem, som hade varit främmande för löftets förbund, och de blefvo gjorda till medborgare med de heliga och till medlemmar af Guds husfolk. Kornelius’ och hans husfolks omvändelse var blott en förstlingskärfve af den skörd, som skulle insamlas. Från detta hus utbredde sig ett vidsträckt nådens verk inom denna hedniska stad.

Än i dag söker Gud efter själar såväl bland de höga som de ringa. Det finns många sådana män som Kornelius — män, som Herren önskar bringa i förbindelse med sitt verk i världen. De sympatisera med Guds folk, men de äro hårdt bundna vid världen. Det fordras moraliskt mod för dem att intaga sin ståndpunkt för Kristus. Särskilda bemödanden böra göras för dessa själar, som sväfva i stor fara på grund af sitt ansvar, sina släktingar och sina affärsförbindelser.

Gud vill hafva ödmjuka och nitiska arbetare,’ som äro villiga att förkunna evangelium äfven för de högre klasserna. Vid sanna omvändelser skola underverk utföras — underverk, som vi ej nu bevittna. De största män på denna jorden stå ej utom gränsen af en undergörande Guds kraft. Om de, som äro Guds medarbetare, vilja taga hvarje tillfälle i akt samt tappert och troget utföra sin plikt, skall Gud omvända män, som innehafva höga samhällsställningar, män med stor lärdom och inflytelse. Under inflytelsen af den Helige Andes kraft komma många att anamma de gudomliga sanningarna. Då sådana män blifva upplysta om sanningen, skola de såsom redskap i Guds hand meddela ljuset åt andra. De skola känna en särskild börda för själar inom denna försummade klass. Tid och penningar

skola helgas åt Guds verk, och församlingen skall få ny kraft och förmåga att främja Guds verk.

Gud föranstaltade om, att Kornelius erhöll mer ljus i sanningen, emedan han troget vandrat i det ljus, han redan fått. En budbärare utsändes från den himmelske Konungens hof till såväl den romerske höfvitsmannen som till Petrus, på det att Kornelius måtte komma i beröring med den som kunde meddela honom större ljus.

Det finns många, som stå Guds rike närmare, än vi förmoda. I denna mörka, syndiga värld har Herren många dyrbara klenoder, till hvilka han skall leda sina budbärare. Öfverallt finnas sådana, som komma att ställa sig på Kristi sida. Många skola uppskatta gudomlig visdom mer än all jordisk fördel, och de skola blifva trogna ljusbärare. Tvingade af Kristi kärlek, skola de öfvertala andra att komma till honom.

När bröderna i Judeen fingo höra, att Petrus hade gått till en hednings hus och predikat till dem, som församlats där, blefvo de förvånade och förnärmade. De fruktade, att ett sådant tillvägagående, som föreföll dem förmätet, skulle vara en motsägelse till hans egen lära. När de åter träffade Petrus, klandrade de honom strängt, sägande: ”Du har gått in till oomskurna män och ätit med dem”.

Petrus framställde då för dem hela förhållandet. Han omtalade sin erfarenhet i förbindelse med den syn han haft och vidhöll, att han däraf fått lära, att man ej längre skulle iakttaga den ceremoniella skillnaden mellan omskuren och oomskuren och ej längre betrakta hedningen såsom oren. Han omtalade den befallning han fått att gå till hedningarna, om budbärarnas ankomst, angående sin färd till Cesarea och om sammanträffandet med Kornelius. Han upprepade det hufvudsakliga af sitt samtal med höfvitsmannen och hvad denne berättat om den syn han haft och i hvilken han blifvit tillsagd att eftersända Petrus.

”När jag begynte tala”, sade Petrus, i det han berättade sin erfarenhet, ”föll den Helige Ande på dem, såsom ock i förstone på oss. Och jag kom ihåg Herrens ord, huru han hade sagt:Johannes döpte med vatten, men I skolen döpas med den Helige Ande. Och nu har Gud gifvit dem lika gåfva med oss, som kommit till tro på Herren Jesus Kristus, hvem var då jag, att jag skulle kunna hindra Gud”?

Mot denna berättelse kunde bröderna ingenting invända. De blefvo tvärtom öfvertygade därom, att Petrus förfaringssätt var en direkt uppfyllelse af Guds plan samt. att deras fördomar och inskränkthet voro direkt stridande mot evangelii anda, och de prisade Gud, sägande: ”Så har då Gud gifvit äfven hedningarna bättring till lif”.

Sålunda nedbrötos fördomarna utan någon strid, den trånga formalismen, som inrotats under långa tider, förkastades, och vägen var öppnad för utbredandet af evangelium bland hedningarna.

Kapitel XV—Befrielse ur fängelse.

”Vid samma tid bar konung Herodes händer på några af församlingen för att misshandla dem”.

Vid denna tid regerade Herodes Agrippa öfver Judeen under romerske kejsaren Klaudius. Herodes var äfven tetrark i Galileen. Han bekände sig till den judiska tron och var synbarligen mycket nitisk med hänsyn till att uppfylla den judiska lagens ceremonier. Han önskade stå i gunst hos judarna, ty han hoppades därigenom kunna försäkra sig om sina ämbetsplatser och sina hederstitlar. I denna afsikt förföljde han Kristi församling, förödande de troendes hus och egendom samt kastande församlingens ledare i fängelse. Bland dessa var Jakob, Johannes’ broder, som han lät döda med svärd, såsom en annan Herodes hade låtit halshugga Johannes döparen. Då han såg, att detta behagade judarna väl, lät han äfven sätta Petrus i fängelse.

Det var under påskhögtiden dessa grymheter föröfvades. På samma gång judarna firade sin förloss- ning ur Egyptens träldom och visade stort nit för Guds lag, öfverträdde de hvarje princip i denna lag genom att förfölja och döda dem, som trodde på Kristus.

Jakobs död förorsakade stor sorg och förskräckelse bland de troende. När så äfven Petrus sattes i fängelse, började hela församlingen fasta och bedja.

Herodes rönte stort bifall af judarna, därför att han lät döda Jakob, ehuru somliga klandrade det privata sätt, hvarpå denna handling utfördes, påstående, att en offentlig afrättning skulle ha verkat mera afskräckande på de troende och dem, som sympatiserade med dem. Herodes kvarhöll därför Petrus i fängelse i afsikt att än mera tillfredsställa judarna genom att offentligen afrätta honom. Det antyddes emellertid, att det vore förenadt med fara att afrätta den åldrige aposteln inför allt det folk, som då var församladt i Jerusalem. Man fruktade, att ett sådant skådespel kunde väcka känslor af sympati hos den stora folksamlingen.

Prästerna och de äldste fruktade äfven, att Petrus kunde taga tillfället i akt att hålla ett af dessa kraftiga tal, som så ofta föranledt folket att närmare begrunda Jesu lif och karaktär — tal, som de med alla sina argument aldrig kunnat motbevisa. Petrus’ nit i att framhålla sanningen om Kristus hade ledt många att anamma evangelium, och rådsherrarna fruktade, att man skulle af konungen fordra hans frigifvande, om han gåfves tillfälle att försvara sin tro inför en så stor skara af folk, som kommit till staden för att tillbedja.

Genom att Petrus’ afrättning på grund af föregifna orsaker uppsköts till efter påskhögtiden, fingo för samlingens medlemmar tid för djup hjärterannsakning och innerlig bön. De bådo utan återvändo för Petrus, ty det tycktes för dem omöjligt att undvara honom i verksamheten. De insågo, att de voro i en belägenhet, i hvilken de behöfde Guds särskilda hjälp, om Kristi församling ej skulle blifva omintetgjord.

Emellertid kommo tillbedjare från alla nationer till templet, som blifvit invigdt för gudsdyrkan och som stod där i sin bländande skönhet och prakt, glittrande af guld och ädelstenar. Men Jehova kunde ej längre finnas i detta härliga palats. Som nation hade Israel skilt sig från Gud. När Kristus vid slutet af sin jordiska verksamhet betraktade det inre af detta tempel, sade han: ”Se, edert hus skall lämnas eder öde”. Hittills hade Guds Son kallat templet sin Faders hus, men då han nu trädde ut ur dess praktfulla rum, upphörde för evigt Guds närvaro i det tempel, som byggts för hans ära.

Dagen för Petrus’ afrättning blef slutligen bestämd, men de troende fortforo ännu i bön. Och medan deras sympati och alla deras krafter togos i anspråk under brinnande bönerop om hjälp, vakade Guds änglar öfver aposteln i hans fängelsecell.

Herodes kom ihåg, hur apostlarna vid ett annat tillfälle kommit ut ur fängelset, och han vidtog därför särskilda försiktighetsmått. För att omintetgöra alla möjligheter för undflykt sattes Petrus under bevakning af sexton soldater, som i olika afdelningar skiftesvis bevakade honom dag och natt. I sin cell satt han ständigt mellan två soldater och var bunden med två kedjor, hvilka voro fästade omkring handleden af en af dessa soldater. Han kunde således ej röra sig, utan att soldaterna märkte det. Med fängelseportarna väl tillbommade och med en stark bevakning vid dem fanns ingen utsikt till räddning eller flykt. Men i människans yttersta nöd får Gud tillfälle att visa sin kraft.

Petrus förvarades i en cell, som var uthuggen i själfva klippan, och ingången därtill var starkt tillspärrad, och de vakthafvande soldaterna höllos ansvariga för fångens kvarhållande i fängelset. Men riglar och bommar och den romerska vakten, hvilket allt synbarligen gjorde det omöjligt för någon mänsklig hjälp att komma till fångens undsättning, skulle göra Guds seger ännu mera fullständig i räddningen af Petrus. Herodes upplyfte sin hand mot allsmäktig Gud, men han skulle blifva grundligt besegrad. Gud skulle nu få tillfälle att visa sin makt genom att rädda det dyrbara lif, som judarna sökte förgöra genom sina stämplingar.

Vi ha kommit till den sista natten, innan Petrus skulle afrättas. En mäktig ängel utsändes från himmelen att rädda Petrus. De starka portarna, som inneslöto Guds helige tjänare i den dystra fängelsecellen, öppnas utan människohänder. Den Högstes ängel träder in, och portarna tillslutas utan minsta ljud. Han träder in i cellen, och där ligger Petrus i en fullkomlig förtröstans lugna slummer.

Det ljus, som omgifver ängeln, upplyser hela cellen, men väcker icke aposteln. Icke förrän han beröres af ängelns hand och han hör en röst säga: ”Stå genast upp!” vaknar han så mycket, att han kan se sin cell upplyst af himmelens ljus och en ängel i strålande härlighet stående inför honom. Ofrivilligt lyder han de uttalade orden, och då han upplyfter sina händer, blir han varse, att kedjorna hafva fallit af.

Åter ljuder den himmelske hudbärarens röst till honom:”Omgjorda dig och tag på dig dina skor”. Och åter fogar Petrus sig ofrivilligt efter den gudomliga befallningen, ty alltsammans tyckes för honom som en dröm eller syn. Ännu en gång höres ängeln tala: ”Tag på dig din mantel och följ mig”. Så skrider han mot dörren, åtföljd af den vanligen så språksamme Petrus, som dock nu är stum af öfverraskning. De stiga båda öfver vakten och nå den starkt tillbommade porten, som öppnas af sig själf och tillslutes åter, medan vakten både inom och utom förblifver tyst och stilla på sin post.

De nå den andra porten, som likaledes är bevakad både inom och utom. Den svänger upp lika ljudlöst som den första, och så snart de gått igenom, tillslutes den lika ljudlöst. På samma sätt passera de genom den yttre porten och befinna sig slutligen på gatan. Inga ord uttalas, och intet ljud af fotsteg höres. Omgifven af ett bländande sken, skrider ängeln framåt, åtföljd af Petrus, som ännu är förvirrad och tror alltsammans vara en dröm. Sålunda fortsätta de en gata fram, och då ängeln nu fullbordat sin mission, försvinner han helt plötsligt.

Det himmelska ljuset försvann så småningom, och Petrus fann sig själf omsluten af djupt mörker, men så snart hans ögon blifvit vana därvid, minskades det, hvarvid han upptäckte, att han var ute på gatan, där den kyliga nattluften svalkade hans panna. Han insåg nu, att han var fri och befann sig på en gata, där han ofta förr varit och den han morgonen förut väntat se för sista gången.

Petrus sökte nu återkalla i minnet, hvad han genomgått under de senaste ögonblicken. Han kom ihåg, att han hade insomnat mellan två soldater och att han då var bunden samt att man aftagit honom sandalerna och den yttre manteln. Nu fann han vid undersökning, att han var fullständigt klädd. Hans svullnade handleder voro ej längre fjättrade. Han visste nu, att hans frigörelse ej var blott en drömbild eller en syn, utan en stor verklighet. Följande dag skulle han hafva blifvit förd ut för att afrättas, men se, en ängel hade befriat honom ur fängelset och räddat honom från döden! ”Då nu Petrus kom till sig igen, sade han: Nu vet jag för visso, att Herren har utsändt sin ängel och räddat mig från Herodes’ hand och från allt hvad judarnas folk har väntat”.

Aposteln gick genast till det hus, där bröderna voro församlade och där de voro förenade i innerlig bön för honom. ”När han klappade på dörren till porten, kom en tjänsteflicka vid namn Rode ut för att höra hvem det var. Och då hon igenkände Petri röst, lät hon i glädjen icke upp porten, utan lopp in och berättade, att Petrus stod utanför porten. Och de sade till henne: Du är från dina sinnen. Men hon bedyrade, att så var. Då sade de: Det är hans ängel. Men Petrus fortfor att klappa, och när de öppnade, fingo de se honom och blefvo bestörta. Då vinkade han åt dem med handen, att de skulle tiga, och omtalade för dem, huru Herren hade fört honom ut ur fängelset”. Och Petrus gick ”därifrån och begaf sig till en annan ort”. De troendes hjärtan voro nu fyllda af glädje och tacksägelse, därför att Gud hört och besvarat deras böner och räddat Petrus ur Herodes ’ hand.

Följande dag var en stor skara folk samlad för att bevittna apostelns afrättning. Herodes skickade ämbetsmän till fängelset för att hämta Petrus, som skulle föras till afrättningsplatsen under stor förevisning af skyltvakter och vapenglitter ej allenast för att man skulle hindra fångens flykt, utan äfven för att injaga fruktan hos alla, som sympatiserade med honom, och för att visa konungens makt.

När fångvaktarne vid fängelsedörren funno, att fången hade undkommit, grepos de af fasa. Det hade blifvit dem strängt förelagdt, att de med sitt lif voro ansvariga för fångens lif, och på grund häraf hade de vidtagit särskilda och utomordentliga försiktighetsmått. När ämbetsmännen kommo för att hämta fången, voro soldaterna ännu vid fängelsedörren, som ännu var riglad och tillbommad, och kedjorna voro ännu fästa omkring soldaternas handleder. Men fången var borta.

När rapporten om Petrus' flykt bragtes till Herodes, blef han utom sig af vrede och raseri. Han beskyllde fångvaktarna för otrohet och befallde, att de skulle dödas. Herodes visste, att ingen mänsklig makt hade kunnat rädda Petrus, men han ville ingalunda erkänna, att en gudomlig makt omintetgjort hans planer, utan trotsade fräckt Gud.

En kort tid efter Petrus' underbara befrielse ur fängelset for Herodes till Cesarea. Under sin vistelse där tillställde han en stor fest, som var afsedd att väcka folkets beundran och vinna dess bifall. Denna fest bevistades af nöjeslystna från alla håll, och man hängaf sig åt fråsseri och vindrickande. Med stor pomp och ståt visade Herodes sig inför folket och höll ett oratoriskt festtal. Han var klädd i en af silfver och guld skimrande skrud, som glittrade i solens ljus och bländade åskådarnas ögon. Hans impone- rande, majestätiska utseende och hans vältalighet gjorde ett kraftigt intryck på den samlade folkskaran. Redan berusade af vin, blefvo de lätt hänryckta och bedårade af hans utseende och hans vältaliga ord, och vilda af förtjusning öfverröstade de honom med smicker och loford, ropande, att ingen dödlig kunde hafva ett sådant utseende eller vara i besittning af sådan vältalighet. De förklarade vidare, att de alltid respekterat honom som en regent, men skulle nu tillbedja honom som en gud.

Somliga af de röster, som nu så förhärligade denne nedrige syndare, hade några år förut höjt det vilda ropet: Bort med Jesus! Korsfäst honom! Korsfäst honom! Judarna hade förkastat Kristus, hvars kläder voro grofva och ofta trådslitna, men dock omslöto ett hjärta af gudomlig kärlek. Under detta ringa yttre kunde deras ögon icke se lifvets och härlighetens Herre, ej ens då hans makt uppenbarades inför dem i gärningar, som intet mänskligt väsen kunde utföra. Men de voro nu färdiga att som en gud tillbedja en högmodig konung, under hvars ståtliga skrud af silfver och guld fanns ett fördärfvadt och grymt hjärta.

Herodes visste, att han ej förtjänade denna hyllning och de loford, som han blef föremål för, men han mottog dock folkets afgudadyrkan såsom om han varit en gud. Hans hjärta

klappade af segerfröjd, och ett uttryck af tillfredsställd stolthet hvilade öfver hans ansikte, då han hörde ropet: ”Guds röst är detta och icke en människas”.

Men plötsligt kom en förskräcklig förändring öfver honom. Hans ansikte blef blekt som döden och förvridet af smärta. Stora droppar af svett fram- pressades ur hans porer. Han stod för ett ögonblick såsom förstenad af smärta och fasa; därpå vände han sitt dödsbleka ansikte mot sina förskräckta vänner och ropade med förtviflan: Den, som I upphöjen såsom en gud, har träffats af döden.

Under den mest kvalfulla ångest bars han bort från denna scen af ståt och glam. Ett ögonblick förut hade han varit det stolta föremålet för en ofantlig folkskaras hyllning och loford; nu insåg han, att han var i händerna på en långt mäktigare härskare, än han själf var. Han begynte lida af samvetsagg. Han kom ihåg den oefterlåtliga förföljelse, han utöfvat mot Kristi efterföljare. Han erinrade sig den grymma befallning han gifvit, att den oskyldige Jakob skulle af rättas och hur han beslutit att döda aposteln Petrus. Han påminde sig, hur han i grämelse och raseri öfver sin missräkning hade utkräft en orättfärdig hämnd af fångvaktarna. Han kände, att Gud nu begynt att straffa den skoningslöse förföljaren. Han fann ingen lisa i kroppslig smärta och hjärteångest, och han kunde ej heller vänta någon.

Herodes kände väl den lag, som säger: ”Du skall inga andra gudar hafva jämte mig”. Och han visste, att då han mottog folkets hyllning, fyllde han sitt syndamått och ådrog sig Jehovas rättvisa vrede.

Samma ängel, som hade kommit från den kungliga salen i liimmelen för att rädda Petrus, var det sändebud, som bragte Guds vrede och straffdom öfver Herodes. Ängeln vidrörde Petrus för att väcka honom från hans slummer. Men detta var ett helt annat vidrörande än det, hvarigenom den ogudaktige konungens stolthet slogs ned, då den Allsmäktiges straffdom drabbade honom. Under denna vedergäl- lande kemsökelse från Gud dog Herodes under stor ångest och kroppslig smärta.

Denna uppenbarelse af gudomlig rättvisa hade en kraftig inflytelse öfver folket. Ryktet, att Kristi apostel hade genom ett underverk blifvit räddad från fängelse och död, medan hans förföljare träffats af Guds förbannelse, utbredde sig i alla länder och föranledde många att tro på Kristus.

Alla dessa erfarenheter — Filippus blir af en ängel visad vägen till en sanningssökare, Kornelius får genom en ängel ett budskap från Gud, en ängel befriar Petrus ur fängelse, där han satt under dödsdom — alla dessa visa, hvilken innerlig förbindelse, som existerar mellan himmelen och jorden.

Dessa berättelser om änglabesök borde uppmuntra och stärka Guds tjänare. I vår tid lika mycket som i apostlarnas dagar fara himmelska sändebud hit och dit på jorden, sökande att trösta de bedröfvade, att beskydda de oomvända, och för att vinna människors hjärtan för

Kristus. Vi kunna icke se dem personligen, men de äro icke desto mindre med oss, ledsagande, styrande, skyddande.

Himmelen och jorden komma nära hvarandra genom den hemlighetsfulla stegen, hvars fot står på jorden, medan dess öfre ände når den Eviges tron i himmelen, och på hvars strålande trappsteg Guds änglar ständigt fara upp och ned, förande de nödställdas och lidandes böner till vår himmelske Fader samt bringande välsignelse och hopp, uppmuntran och hjälp till människors barn. Dessa ljusets änglar omgifva själen med en himmelsk atmosfär och lyfta den uppåt mot det osynliga och eviga. Yi kunna ej se deras gestalter med våra naturliga ögon. Endast med våra andliga ögon kunna vi urskilja himmelska ting. Endast det andliga örat kan upptäcka harmonien hos de himmelska rösterna.

”Herrens ängel slår sitt läger omkring dem, som frukta honom och befriar dem”. Gud gifver sina änglar i uppdrag att rädda hans utvalda från olycka, att skydda dem från ”pesten, som går fram i mörkret” och från ”farsoten, som ödelägger vid middagens ljus”. Änglar hafva gång efter annan talat med människor, såsom en vän talar med sin vän, samt räddat dem ur fara. Ofta hafva änglars uppmuntrande ord gifvit de trogna nytt mod och lyft deras sinnen upp öfver det jordiska, så att de i tron kunnat se de hvita kläderna, kronan och segerpalmerna, som skola räckas segervinnarna, när de en gång samlas omkring den stora hvita tronen.

Det är änglarnas mission att komma i innerlig beröring med de pröfvade, de lidande, de frestade. De betjäna outtröttligt dem, för hvilka Kristus har dött. När syndare blifva förda till Frälsaren, skynda änglar till himmelen med den glada nyheten därom, och då blir det fröjd bland den himmelska härskaran. Det ”varder glädje i himmelen öfver en enda syndare, som bättrar sig, mer än öfver nio och nittio rättfärdiga, som ingen bättring behöfva”. En rapport föres till himmelen öfver hvarje framgångsfull ansträngning att fördrifva mörkret och utbreda budskapet om Jesus. När sådana handlingar omtalas inför Fadern, utgår ett brus af glädje från den himmelska härskaran.

Himmelens herradömen och väldigheter äro djupt intresserade i den strid, som Guds tjänare under synbarligen ogynnsamma omständigheter utkämpa på jorden. Nya eröfringar göras, nya ärekransar vinnas, i det de kristna samlas omkring sin Frälsares banér och gå ut för att kämpa trons goda kamp. Hela änglahären står till tjänst för Guds ödmjuka, förtröstande folk, och då Herrens arbetskår här på jorden uppstämmer sina lofsånger, förenar den himmelska sångkören sina röster med den i lof och tacksägelse till Gud och hans Son.

Vi behöfva lära bättre förstå änglarnas heliga mission. Hvarje Guds barn bör ihågkomma, att himmelska väsen äro ständigt närvarande för att hjälpa. Osynliga himmelska härar omgifva ständigt dem, som ödmjukt tro Guds löften och förtrösta på honom. Keruber, serafer och änglar, som äro ”starka hjältar”, stå på Guds högra sida, och de äro ”alla tjänsteandar, som utsändas till tjänst för deras skull, som skola ärfva frälsning”.

Kapitel XVI—Evangelium förkunnas i Antiokia.

Sedan lärjungarna genom förföljelse blifvit förskingrade, utbreddes evangelii budskap ganska fort i de trakter, som lågo utom Palestinas gränser, och grupper af troende uppstodo här och där på platser, som blefvo viktiga medelpunkter för evangelii utbredande. Somliga af lärjungarna ”vandrade omkring ända till Fenicien och Cypern och Antiokia och talade ordet”. Deras verksamhet inskränktes vanligen till ebréerna och de grekiska judarna, af hvilka stora kolonier funnos vid denna tid i nästan alla städer i världen.

Bland de platser, där evangelium mottogs med glädje, nämnes äfven Antiokia, som vid den tiden var Syriens hufvudstad. Den vidsträckta handel, som bedrefs från denna folkrika medelpunkt, drog mycket folk af olika nationaliteter till Antiokia. Denna stad hade dessutom namn af att vara en gynnsam plats för dem, som älskade hvila. och nöjen, emedan den hade ett hälsosamt läge och vackra omgifningar och emedan där fanns mycken rikedom och bildning. I apostlarnas dagar hade den blifvit uppfylld af lyx och ogudaktighet.

Evangelium blef offentligen förkunnadt i Antiokia af vissa lärjungar från Cypern och Cyrene. Deras nitiska verksamhet kröntes med framgång, ty ”Herrens hand var med dem, och en stor mängd trodde och omvände sig till Herren”.

”Ryktet härom kom till den församlings öron, som var i Jerusalem, och de sände Barnabas till Antiokia”. Vid sin ankomst till detta sitt nya verksamhetsfält såg Barnabas, att Guds nåd redan varit verksam där, och då ”vardt han glad och förmanade dem alla att med fast hjärta hålla sig till Herren”.

Barnabas ’ verksamhet i Antiokia blef rikligen välsignad, så att ytterligare många blefvo lagda till de troendes antal. I det verksamheten utvecklades kände Barnabas alltmer behofvet af lämplig hjälp för att kunna föra verket framåt, allt eftersom Guds försyn öppnade vägen därför. Han reste därför till Tarsus för att uppsöka Paulus, som efter sin afresa från Jerusalem en tid förut verkat i ”Syriens och Ciliciens trakter”, predikande ”evangelium om den tro, hvilken han fordom sökte utrota”. Barnabas lyckades också finna Paulus och äfven att öfvertala honom att blifva hans personliga medarbetare i evangelii verk.

I den folkrika staden Antiokia fann Paulus ett förträffligt verksamhetsfält. Hans lärdom, visdom och nit utöfvade en kraftig inflytelse på invånarna och besökarna i denna bildningens stad, och han bevisade sig vara just den hjälp, som Barnabas behöfde. Under två års tid verkade de troget tillsammans som predikanter och förde många själar till en frälsande kunskap om Jesus af Nasaret, världens Återlösare. Det var i Antiokia lärjungarna först blefvo kallade kristna. De erhöllo detta namn därför, att Kristus var det förnämsta temat i deras predikningar, deras undervisning och samtal. De talade ständigt om hvad som händt under hans jordiska mission, när hans lärjungar åtnjöto den stora förmånen af hans personliga närvaro. De betraktade oupphörligen hans lära och hans helbrägdagörande

underverk. Med darrande läppar och tårfyllda ögon berättade de om hans ångest och lidande i örtagården, om hans förrådande, förhör och afrättning, om hur han i ödmjukhet och tålamod bar den vanära och det lidande, som hans fiender drogo öfver honom, samt den gudomliga medömkan och kärlek han visade, när han bad för dem, som förföljde honom. Med förkärlek läto de sitt sinne äfven dväljas vid sådana ämnen som hans uppståndelse och himmelsfärd samt hans verk i himmelen såsom medlare för fallna människor. Hedningarna kunde därför lämpligen kalla dem kristna, enär de predikade Kristus och tillbad Gud i Kristi namn.

Det var Gud, som gaf dem namnet kristna. Detta är ett kungligt namn, hvilket gifves alla, som förena sig med Kristus. Det var om detta namn Jakob sedermera skref: ”Är det icke de rika, som förtrycka eder, och är det icke de, som draga eder inför domstolarna? Är det icke de, som häda det sköna namnet, hvarmed I ären benämnda”? Och Petrus säger angående den troende: ”Om han lider såsom kristen, skämme han sig icke utan prise Gud för detta namn”. ”Om I blifven smädade för Kristi namns skull, saliga ären I, ty härlighetens och Guds Ande hvilar öfver eder”.

De kristna i Antiokia kände med sig, att Gud var villig att verka i dem ”både vilja och gärning för sitt välbehags skull”. Enär de bodde midt ibland ett folk, som ej tycktes ha mycken lust för de eviga tingen, sökte de vinna de uppriktigas uppmärksamhet och intresse, så att de för dem måtte aflägga ett bestämdt och tydligt vittnesbörd om honom, som de älskade och tjänade. I sin ringa tjänst lärde de sig förtrösta på den Helige Andes kraft för att lifvets ord måtte frambringa frukt. Sålunda vittnade de dagligen genom sin vandel och handel, att de trodde på Jesus.

De kristnas exempel i Antiokia borde vara en inspiration för alla kristna i vår tids stora städer. Fastän det är i öfverensstämmelse med Guds plan, att utvalda arbetare, som hafva helt öfverlämnat sig åt Herren och som äro begåfvade, stationeras i större städer för att där taga ledningen i den offentliga verksamheten, så är det Guds vilja, att äfven församlingsmedlemmarna, som bo i dessa städer, skola med de pund, de erhållit af Gud, verka för själars frälsning. De, som helt ägna sig åt Guds verk, kunna vänta rika välsignelser. Då sådana arbetare söka att vinna själar för Jesus, skola de finna, att många, som aldrig kunde hafva vunnits på något annat sätt, vinnas genom en vislig personlig verksamhet.

Guds verk i våra dagar står i behof af lefvande representanter af Bibelns sanningar. De ordinerade predikanterna kunna icke ensamma varna de stora städerna. Till detta arbete kallar Gud ej blott predikanter, utan äfven läkare, sjukvårdare, bibelarbetare och andra åt honom helgade troende, som hafva olika gåfvor och äro väl hemmastadda i Guds ord och som äfven hafva erfarit kraften af hans nåd. Tiden flyr hastigt sin kos, och ännu finns mycket att uträtta. Alla medel och redskap måste tagas med i beräkningen, att hvarje tillfälle må blifva visligen användt.

Paulus' verksamhet i Antiokia tillsammans med Barnabas stärkte honom i hans öfvertygelse, att Herren kallat honom till att utföra ett särskildt verk för hednavärlden. Vid hans omvändelse hade Herren sagt honom, att han skulle blifva ett vittne bland hedningarna ”för att öppna deras ögon, att de må omvända sig från mörker till ljus och från satans makt till Gud, att de genom tron.... må få syndernas förlåtelse och arfslott bland dem, som äro helgade”. Ängeln, som kom till Ananias, hade sagt till Paulus : ”Denne är mig ett utkoradt redskap till att bära mitt namn inför hedningar och konungar och Israels barn”. Och längre fram i sin kristliga erfarenhet fick Paulus själf, medan han bad i Jerusalems tempel, besök af en ängel från himmelen, som sade till honom: ”Gå; ty jag skall sända dig långt bort till hedningarna”.

Herren hade sålunda kallat Paulus att verka på de vidsträckta hednafälten. För att bereda honom för detta stora och svåra uppdrag hade Herren bringat honom i nära gemenskap med sig själf och låtit honom i en hänförande syn se den himmelska härligheten. Han hade gifvit honom det ämbetet att kungöra den ”hemlighet, som under eviga tider varit förtegad”, Guds ”viljas hemlighet”, ”som bland andra släkten icke har blifvit kungjord för människornas barn, såsom hon nu genom Anden har blifvit uppenbarad för hans heliga apostlar och profeter, nämligen att hedningarna äro medarfvingar och höra till samma kropp och äro delaktiga med oss i löftet i Kristus Jesus genom evangelium, hvars tjänare jag har blifvit”, säger Paulus och tillägger: ”Mig, den allra ringaste bland alla heliga, har denna nåd blifvit gifven, att bland hedningarna förkunna evangelium om Kristi outgrundliga rikedom och upplysa alla, hurudan hushållningen är med den hemlighet, som från evighet har varit fördold i Gud, alltings skapare, på det att Guds mångfaldiga vishet nu skulle genom församlingen varda kunnig för herradömena och väldighe.terna i det himmelska, efter det uppsåt af evighet, hvilket han har verkställt i Kristus Jesus, vår Herre”.

Herren hade rikligen välsignat Paulus' och Barnabas' verksamhet under det år, de voro kvar hos trossyskonen i Antiokia. Men de hade ännu icke formligen blifvit ordinerade till evangelii ämbete. De hade nu uppnått en ståndpunkt i sin kristliga erfarenhet, då Gud ämnade anförtro åt dem ett svårt missionsföretag, för hvars utförande de behöfde hvarje fördel, som kunde erhållas genom församlingen.

”Men i Antiokia, i den därvarande församlingen, voro profeter och lärare, Barnabas och Simeon, som kallades Niger, och Lucius från Cyrene, och Manaen .... och Saulus. Under det att dessa förrättade Herrens tjänst och fastade, sade den Helige Ande: Afskiljen åt mig Barnabas och Saulus för det verk, hvartill jag har kallat dem”. Innan de utsändes till den hedniska världen som missionärer, blefvo de högtidligen ordinerade genom fasta och bön och händers påläggning. Sålunda blefvo de af församlingen bemyndigade ej blott att undervisa i sanningen, utan äfven att döpa och att organisera församlingar — de hade blifvit beklädda med full kyrklig makt.

Den kristna församlingen inträdde just nu i ett viktigt tidskede. Man skulle nu börja med ifver och kraft att utbreda evangelii budskap bland hedningarna, och som en frukt däraf skulle församlingen blifva storligen förstärkt genom en stor insamling af själar. De apostlar, hvilka blifvit valda att stå i spetsen för detta arbete, skulle utsättas för misstankar, fördomar och afund. Deras lära om nedbrytandet af ”afskrankningens skiljemur”, som så länge skilt den hedniska världen från den judiska, skulle helt naturligt utsätta dem för den beskyllningen, att de voro kätterska, och många nitiska judekristna skulle komma att ifrågasätta deras bemyndigande såsom evangelii tjänare. Gud förutsåg dessa svårigheter, som hans tjänare komme att möta, och för att deras arbete måtte stå öfver allt klander, gaf han genom uppenbarelse församlingen föreskrift om att offentligen ordinera apostlarna för deras ämbete. Denna akt var ett offentligt erkännande, att de af Gud fått sitt uppdrag att bland hedningarna förkunna evangelii glada budskap.

Både Paulus och Barnabas hade redan förut fått sitt uppdrag från Gud själf, och den ceremoni, som utfördes genom händers påläggning, gaf dem ingen ny nåd eller förmåga. Det var blott en yttre form, som visade, att den ordinerade blifvit vald till att innehafva ett ämbete, samt ett erkännande af hans myndighet i detta ämbete. Församlingens sigill blef sålunda satt på Guds verk.

För juden var denna ceremoni betydelsefull. En judisk fader lade sina händer vördnadsfullt på barnens hufvud, när han välsignade dem. Så lade ock öfversteprästen sin hand på offrets hufvud, när det blef framfördt att offras. Och när den antiokiska församlingens äldste lade sina händer på Paulus och Barnabas, bådo de i och med denna handling Gud välsigna apostlarna i det de ägnade sig åt det särskilda verk, som de fått i uppdrag att utföra.

Längre fram i tiden blef denna ceremoni storligen missbrukad. Man tillskref den nämligen en otillbörlig betydelse, som om den ordinerade med ens blefve fullständigt skickliggjord för allt evangeliskt arbete. Men vid ordinationen af dessa två apostlar finna vi ingen antydan om att de ensamt genom händernas påläggning erhöllo någon särskild gåfva. Vi finna blott en enkel berättelse om ceremoniens utförande och dess betydelse för deras framtida verksamhet.

De omständigheter, som stodo i förbindelse med Paulus’ och Barnabas’ afskiljande genom den Helige Ande för ett särskildt ämbete, visa tydligt, att Herren verkar genom sina tillsatta redskap inom sin organiserade församling. Några år förut, strax efter att Guds beslut rörande Paulus först blef uppenbaradt för honom af Frälsaren själf, bragtes Paulus i beröring med medlemmar af den nybildade församlingen i Damaskus. Denna församling behöfde ej heller länge vara i okunnighet med hänsyn till den omvände fariseens personliga erfarenhet. Och nu, då det gudomliga uppdrag, som då blef gifvet, skulle än vidare fullkomnas, vittnade den Helige Ande ånyo, att Paulus var ett utkoradt redskap för evangelii kungörande bland hedningarna, samt ålade församlingen att ordinera honom och hans medarbetare. Under det den antiokiska församlingens föreståndare ”förrättade

Herrens tjänst och fastade, sade den Helige Ande: Afskiljen åt mig Barnabas och Saulus för det verk, hvartill jag har kallat dem".

Gud har gjort sin församling på jorden till en ljusbärare, och genom den meddelar han sin vilja och sina beslut. Han gifver icke någon af sina tjänare en erfarenhet, som är oberoende af eller som står i strid med själfva församlingens erfarenhet. Han skänker ej heller en enda individ kunskap om sin vilja för hela församlingen, medan han låter församlingen, Kristi kropp, vara i mörker. I sitt gudomliga råd ställer han sina tjänare i nära förbindelse med församlingen, på det att de må hafva mindre förtroende för sig själfva och större förtroende för andra, som stå under Guds särskilda ledning för att främja hans verk.

Det har alltid funnits sådana som varit benägna att inom församlingen handla själf ständigt. De tycktes ej kunna inse, att sinnets självständighet kan föranleda det mänskliga redskapet att hafva för mycket förtroende till sig själf och att förlita sig på sitt eget omdöme hellre än att respektera sina trosbröders råd och sätta värde på deras omdöme, synnerligen på deras, som Gud utvalt till att vara hans folks ledare. Gud har beklädt sin församling med särskild myndighet och makt, som ingen har rättighet att försmå eller förakta, ty den, som gör det, föraktar Guds röst.

De, som äro benägna att betrakta sitt eget omdöme såsom afgörande, sväfva i stor fara. Satan beflitar sig alltid om att skilja sådana från dem, som äro ljusbärare och genom hvilka Gud verkat för att uppbygga och utbreda sitt verk på jorden. Att försumma eller förakta dem som Gud tillsatt att bära ledares ansvar i förbindelse med sanningens främjande, vore blott att förkasta de medel, som Herren förordnat till hjälp, uppmuntran och styrka för hans folk. Om någon ar- sig åt detta verk, voro Petrus, Jakob och Johannes, hvilka kände sig förvissade om, att Gud hade kallat dem att predika Kristus bland sina landsmän i hemlandet. Troget och visligt verkade de, vittnande om de ting, de hade sett och hört, åberopande sig på det fasta profetiska ordet, i det de bemödade sig att öfvertyga "hela Israels hus,... att denne Jesus", som judarna korsfäst, hade "Gud gjort till Herre och till Kristus".

Kapitel XVII—Evangelii förkunnare.

Sedan Paulus och Barnabas blifvit ordinerade af bröderna i Antiokia, foro de ”sålunda utsända af den Helige Ande,... ned till Seleucia och seglade därifrån till Cypern”. Därmed började apostlarnas första missionsresa.

Cypern var en af de platser, till hvilka de troende hade flytt från Jerusalem på grund af den förföljelse, som rasade där efter Stefanus’ död. Det var från Cypern vissa män hade kommit till Antiokia, förkunnande ”evangelium om Herren Jesus”. Barnabas var själf ”bördig från Cypern”, och nu besökte han och Paulus tillika med Johannes, som ock kallas Markus, en släkting till Barnabas, denna ö.

Johannes’ moder var omvänd till den kristna religionen, och hennes hem stod alltid öppet för apostlarna. Där voro de alltid välkomna och där kunde de alltid finna ro och hvila. Det var under ett af apostlarnas besök i detta hem, som Johannes föreslog för Paulus och Barnabas, att han skulle följa med dem på deras missionsresa. Han erfor, att Guds välbehag hvilade öfver honom, och han längtade att få ägna sig helt åt evangelii verk.

Ankomna till Salamis ”förkunnade de Guds ord i judarnas synagogor.... Och sedan de hade genomvandrat hela ön ända till Pafos, funno de där en viss trollkarl, en falsk profet, en jude vid namn Barjesus, som var hos ståthållaren Sergius Paulus, en förståndig man. Denne kallade till sig Barnabas och Saulus och begärde att få höra Guds ord. Men Elymas, trollkarlen — ty det betyder hans tillnamn — satte sig upp mot dem och sökte att afvända ståthållaren från tron”.

Det är icke utan strid satan tillåter, att Guds rike främjas på jorden. Det ondas härskaror äro invecklade i en oupphörlig strid mot dem, som Gud tillsatt att sprida evangelium, och dessa mörkrets makter äro synnerligen verksamma, när sanningen framhålles inför framstående individer, som äro ärliga och rättskaffens. Så förhöll det sig, när Sergius Paulus, ståthållaren på Cypern, lyssnade till evangelii budskap. Han hade kallat till sig apostlarna för att få undervisning rörande det budskap, de kommit till ön att förkunna. Nu begynte de onda makterna verka genom trollkarlen Elymas och sökte genom sina fördärfliga antydningar att afvända honom från tron och tillintetgöra Guds plan.

Sålunda verkar alltid den store fienden för att i sina led kvarhålla inflytelserika män, hvilkas omvändelse kunde blifva af stor nytta för Guds sak. Men Guds trogne tjänare behöfver ej frukta nederlag från fienden; ty det är hans förmån att vara beklädd med makt från ofvan att motstå hvarje satanisk inflytelse.

Ehuru hårdt antastad af satan, hade Paulus mod att bestraffa den person, genom hvilken fienden verkade. Paulus ”uppfylldes med den Helige Ande och fäste ögonen på honom och sade: O du, som är full af allt bedrägeri och all arglistighet, du djäfvulens barn, fiende till all rättfärdighet, skall du icke upphöra att förvända Herrens räta vägar? Och se, nu är

Herrens hand öfver dig, och du skall vara blind och icke se solen till en tid. Och strax föll töcken och mörker öfver honom, och han gick omkring och sökte vägledare. När då ståthållaren såg, hvad som hade skett, trodde han och förundrade sig öfver Herrens lära".

Trollkarlen hade tillslutit sina ögon för evangelii sanningar, och i rättfärdig harm lät Herren honom förlora sin naturliga syn. Denna blindhet var dock blott tillfällig och var afsedd att varna honom, att han måtte omvända sig och söka förlåtelse af Gud, som han hade så svårt förolämpat. Genom denna hemsökelse tillintetgjordes hans bedrägliga trolldom, hvarigenom han ville skada Kristi sak. Den omständigheten, att han nödgades trefva sig fram i mörkret, var ett bevis för' alla, att de underverk, som apostlarna hade utfört och som Elymas förklarade vara blott taskspeleri, utfördes genom gudomlig makt. Ståthållaren blef öfverbevist om sanningen af apostlarnas lära och anammade evangelium.

Elymas var icke någon lärd man, men han hade särskilda anlag, som gjorde honom till ett skickligt redskap för satan. De, som predika Guds sanning, komma att möta fienden i många olika skepnader. Ibland skola de möta honom i lärda, men oftare i okunniga män, som han inöfvat, så att de kunna med framgång bedraga själar. Det är hvarje Kristi tjänares plikt att stå troget på sin post, fruktande Gud och förlitande på hans makt, och sålunda kan han vara i stånd att åstadkomma förvirring bland satans härar och att vinna seger i Herrens namn.

Paulus och hans medarbetare fortsatte sin resa och anlände till Perge i Pamfylien. Deras färd var tröttsam. De mötte många svårigheter och försakelser och voro på alla sidor omgifna af faror. I de byar och städer, som de färdades genom, och utefter de ensliga landsvägarna hotades de af både synliga och osynliga faror. Men Paulus och Barnabas hade lärt sig att förtrösta på Guds makt att rädda och hjälpa. Deras hjärtan voro uppfyllda af brinnande kärlek för mot fördärfvet rusande själar. Såsom trogna herdar, hvilka sökte efter det förlorade fåret, tänkte de ej på sin egen ro eller bekvämlighet. De glömde sig själfva och aktade hvarken trötthet, hunger eller köld. De hade endast ett mål i sikte — att frälsa dem, som hade förirrat sig från fårahuset.

Det var här Johannes, öfverväldigad af fruktan och missmod, en tid vacklade i sitt beslut att ägna sig helt och hållet åt Herrens verk. Han var ej van vid svårigheter, och de faror och försakelser, som han måste genomgå under resan, gjorde honom modlös. Han hade verkat med framgång under gynnsamma omständigheter, men nu, midt ibland motstånd och faror, som så ofta möta banbrytaren, kunde han ej uthärda svårigheter såsom en god korsets stridsman. Han måste ännu lära sig att uthärda faror, förföljelser och motstånd med tapperhet och mod. Medan de andra apostlarna gingo framåt trots tilltagande motstånd, begynte Johannes hjärta att frukta, han förlorade modet och ville ej fortsätta längre, utan återvände till Jerusalem.

Detta Johannes' beteende föranledde Paulus att fälla ett ofördelaktigt omdöme om honom, ja, att för en tid döma honom tämligen hårdt. Barnabas däremot var benägen att döma honom mildare på grund af hans oerfarenhet. Han ville dock gärna, att Johannes skulle fortsätta i missionsarbetet, ty han såg hos honom förmågor, som kunde göra honom till en skicklig arbetare för Kristus. Barnabas' intresse för Johannes blef äfven rikligen belönadt under senare år; ty den unge mannen öfverlämnade sig omsider helt och hållet åt Herren och förkunnandet af evangelium på svåra missionsfält. Under Guds rika välsignelse och Barnabas' visa ledning utvecklades han till en framgångsrik arbetare.

Paulus blef efteråt försonad med Johannes och mottog honom såsom en medarbetare. Han rekommenderade honom äfven till kolosserna såsom en "medarbetare för Guds rike", en, som hade varit honom "till hugnad". Och en kort tid före sin död sade han om honom, att han varit "till god nytta med sin tjänst".

Sedan Johannes lämnat Paulus ocli Barnabas, besökte de Antiokia i Pisidien, där de på sabbatsdagen gingo in i judarnas synagoga och satte sig ned. "Och sedan lagen och profeterna hade blifvit förelästa, sände synagogans föreståndare till dem, sägande: I män och bröder, hafven I något förmaningsord till folket, så talen". Efter en sådan inbjudning "stod Paulus upp, gaf tecken med handen och sade: I män af Israel och I, som frukten Gud, hören". Sedan följde en underbar predikan. Han gaf en berättelse om Herrens styrelse med judarna ända från deras förlossning ur den egyptiska träldomen samt om den utlofvade Frälsaren af Davids säd, och han framhöll utan fruktan, att "af hans säd uppväckte Gud, efter sitt löfte, åt Israel en Frälsare, Jesus, sedan Johannes, före hans uppträdande, hade predikat bättringens döpelse för hela Israels folk. Och när Johannes fullbordade sitt lopp, sade han: Hvem menen I mig vara? Jag är det icke, men se, efter mig kommer den, hvilkens skor jag icke är värdig att lösa af hans fötter". Sålunda predikade han med kraft om Jesus såsom människornas Frälsare, den i profetiorna förutsagde Messias.

Sedan han gjort denna förklaring, sade han: "I män och bröder, barn af Abrahams släkte, och de bland eder, som frukta Gud! Till eder har ordet om denna frälsning blifvit sändt. Ty emedan Jerusalems invånare och deras rådsherrar icke kände honom, hafva de ock genom sin dom uppfyllt profeternas utsagor, hvilka hvar sabbat föreläsas".

Paulus tvekade ej att framhålla den rena sanningen med hänsyn till att de judiska ledarna förkastat Frälsaren. "Och ehuru de icke funno någon dödssak", förklarade aposteln, "bådo de Pilatus, att han måtte dödas. Och när de hade fullbordat allt det, som var skrifvet om honom, togo de honom ned från trät och lade honom i en graf. Men Gud har uppväckt honom från de döda. Och han har varit sedd i många dagar af dem, som med honom hade gått upp från Galileen till Jerusalem och som äro hans vittnen inför folket".

"Och vi förkunna eder", fortsatte aposteln, "det glada budskapet om det löfte, som var gjordt åt fä- derna, att detta har Gud uppfyllt åt oss, deras barn, därigenom att han har

uppväckt Jesus, såsom det ock är skrifve t i den andra psalmen: Du är min son; i dag har jag födt dig. Och därom, att han har uppväckt honom från de döda, så att han icke mer skall återvända till förgängelse, har han så sagt: Jag skall gifva eder det heliga, som är lofvadt David, det vissa. Därför säger han ock på ett annat ställe: du skall icke låta din helige se förgängelse. Ty då David för sin samtid hade tjänat Guds vilja, afsomnade han och vardt lagd till sina fäder och såg förgängelse; men den, som Gud har uppväckt, han såg icke förgängelse".

Och sedan Paulus sålunda talat till judarna om uppfyllelsen af väl kända profetior angående Messias, predikade han för dem omvändelse och syndernas förlåtelse genom Jesu, deras Frälsares, förtjänst. "Därför vare det eder veterligt, I män och bröder", sade han, "att genom honom varder eder förkunnad syndernas förlåtelse, och att från allt, hvarifrån I icke kunden rättfärdiggöras genom Moses lag, varder livar och en som tror rättfärdigad i honom".

Guds Ande verkade genom det ord, som talades, så att hjärtan blefvo rörda. Aposteln hänvisade till det gamla testamentets profetior, och hans förklaring, att dessa hade blifvit uppfyllda i den mission, som Jesus af Nasaret hade utfört på jorden, öfverbevisade mången själ, som längtade efter Messias' ankomst. Och hans försäkran, att det "glada budskapet" om frälsning var för både judar och hedningar utan skillnad, bragte hopp och glädje till dem, som icke hade blifvit räknade bland Abrahams barn efter köttet.

När judarna gått ut ur synagogan, bådo hedningarna, att "samma ord måtte nästa sabbatsdag blifva talade till dem". Och när mötet var upplöst, "följde många af judarna och de gudfruktiga proselyterna med Paulus och Barnabas, hvilka talade till dem och förmanade dem att stadigt förblifva vid Guds nåd". Dessa voro sådana, som den dagen hade anammat det glada budskapet.

Det intresse, som Paulus' predikan hade väckt i Antiokia i Pisidien, gjorde, att "den följande sabbaten kom nästan hela staden tillsammans för att höra Guds ord". Men när judarna sågo de stora folkskarorna, blefvo de afundsamma och begynte häda och motsäga Paulus.

"Då togo Paulus och Barnabas mod till sig och sade: Till eder måste Guds ord först talas, men då I stöten det från eder och icke ansen eder själfva värdiga det eviga lifvet, se, så vända vi oss till hedningarna. Ty så har Herren bjudit oss: Jag har satt dig till ett ljus för hedningar, att du skall vara till frälsning intill jordens ända".

"Och när hedningarna hörde detta, vordo de glada och prisade Herrens ord, och de trodde, så många, som voro bestämda till evigt lif". De fröjdade sig storligen öfver, att Kristus erkände dem som Guds barn, och de lyssnade med tacksamma hjärtan till det talade ordet. De, som trodde, meddelade nitiskt evangelii budskap till andra, och sålunda "spridde sig Herrens ord öfver hela landet".

Många hundra år förut hade inspirationens penna beskrifvit detta hedningarnas mottagande af evangelium, men profetiorna därom hade blifvit endast dunkelt förstådda. Osea hade sagt: ”Men antalet af Israels barn skall blifva såsom hafvets sand, som man livarken kan mäta eller räkna; och det skall ske, att i stället för att det har varit sagdt till dem: I ären icke mitt folk, skola de kallas den lefvande Gudens barn”. Och vidare:”Och jag skall plantera henne åt mig i landet och förbarma mig öfver LoRuhama och säga till Lo-Ammi: Du är mitt folk. Och det skall svara: Du är min Gud”.

Frälsaren själf förutsade, då han var här på jorden, att evangelium skulle förkunnas bland hedningarna. I liknelsen om vingården förklarade han för de obotfärdiga judarna: ”Guds rike skall tagas ifrån eder och gifvas åt ett folk, som gör dess frukt”. Och efter sin uppståndelse gaf han sina lärjungar i uppdrag att ”gå ut i hela världen” och ”göra alla folk till lärjungar”. De skulle ej förbigå någon, utan ”predika evangelium för hela skapelsen”.

Då Paulus och Barnabas började verka bland hedningarna i Antiokia i Pisidien, upphörde de icke med att verka bland judarna på andra platser, hvarhelst gynnsamma tillfällen yppade sig och intresserade åhörare funnos. Senare predikade Paulus och hans medarbetare evangelium för både judar och hedningar i Tessalonika, Korint, Efesus och andra störré städer. Men hädanefter ägnade de sig förnämligast åt uppbyggandet af Guds rike på hedniskt område, bland folk, som icke hade någon eller endast ägde föga kunskap om den sanne Guden och hans Son.

Paulus och hans medarbetares hjärtan ömmade för dem, som voro ”utan Kristus, afskilda från Israels samfund och främmande för löftets förbund, utan hopp och utan Gud i världen”. Genom det outtröttliga arbete, som utfördes af hedningarnas apostlar, blefvo de, som voro ”främlingar och gäster” och som ”fordom voro fjärran”, upplysta om, att de ”kom-

mit nära genom Kristi blod”, och att de genom tro på hans försoningsoffer kunde blifva ”medborgare med de heliga och Guds husfolk”.

Med en ständigt tilltagande tro verkade Paulus oupphörligen för uppbyggandet af Guds rike bland dem, som Israels lärare hade försummat. Han upphöjde ständigt Jesus Kristus såsom ”konungars Konung och herrars Herre” och förmanade de troende att vara ”rotade och uppbyggda i honom och befästade i tron”.

För dem som tro är Kristus en säker grundval, en lefvande klippa, på hvilken både judar och hedningar kunna bygga. Den är stor nog för alla, och den är stark nog att uppbära hela världens tyngd och börda. Denna stora sanning framhöll Paulus mycket tydligt. Då hans verksamhetstid nalkades sitt slut, sade han till en del troende hedningar, som förblifvit trofasta i sin kärlek till evangelii sanningar : ”I ären.... uppbyggda på apostlarnas och profeternas grund, där hörnstenen är Jesus Kristus själf”.

När evangelium började blifva mera allmänt spridt i Pisidien, företogo sig de otroende judarna i Antiokia i sin blinda fördomsfullhet att ”uppegga de kvinnor, som fruktade Gud och voro ansedda, och de förnämsta männen i staden och uppväckte en förföljelse mot Paulus och Barnabas och drefvo dem från sina gränser”.

Apostlarna blefvo dock icke missmodiga öfver denna behandling. De kommo ihåg sin Mästares ord: ”Saliga ären I, när de försmäda och förfölja eder och, ljugande, säga allt ondt mot eder för min skull. Glädjens och fröjden eder, ty eder lön är stor i him-

melen; ty sammalunda hafva de förföljt profeterna, som voro före eder”.

Evangelii budskap rönte framgång, och apostlarna hade alla skäl att känna sig uppmuntrade. Deras verksamhet hade blifvit rikligen välsignad bland pisidierna i Antiokia, och de troende, som de lämnade där att för en tid ensamma fortsätta arbetet, ”voro uppfyllda med fröjd och den Helige Ande”.

Kapitel XVIII—Predikande bland hedningarna.

Från Antiokia i Pisidien foro Paulus och Barnabas till Ikonium. Här, liksom i Antiokia, började de sin verksamhet i en synagoga bland sitt eget folk, och de rönte god framgång: ”En stor mäng af både judar och greker trodde”. Men det gick i Ikonium som på andra platser, där apostlarna verkat: ”De judar, som icke trodde, uppviglade och retade hedningarnas sinnen mot bröderna”.

Apostlarna läto sig dock icke afvändas från sin mission, ty många blefvo intresserade och antogo Kristi evangelium. Trots motstånd, afund och fördom fortsatte de sin verksamhet och ”talade frimodigt i förtröstan på Herren”, och Gud ”gaf vittnesbörd till sin nåds ord, låtande tecken och under ske genom deras händer”. Dessa bevis på Guds närvaro och välsignelse hade en kraftig inflytelse på dem, hvilkas sinnen voro mottagliga för Andens öfverbevisning, och ytterligare många anammade evangelii budskap.

Den omständigheten, att det af apostlarna förkunnade budskapet vann allt flera anhängare, väckte afund och hat hos de otrogna judarna, som föresatte sig att med ens göra slut på apostlarnas verksamhet. Genom falska och öfverdrifna rapporter lyckades de hos stadens myndigheter väcka farhågor för att hela staden möjligen kunde uppviglas till uppror. De förklarade, att ett stort antal folk sällade sig till apostlarna, och de antydde, att under denna rörelse låg någon hemlig och farlig afsikt.

På grund af sådana beskyllningar blefvo apostlarna gång på gång förda inför myndigheterna. De försvarade emellertid sig själfva med en sådan klarhet och vishet och deras framställning af hvad de lärde var så sansadt och sammanhängande, att det hela gjorde ett kratftigt intryck till deras fördel. Myndigheterna vågade ej döma dem, ehuru de hyste fördomar mot dem på grund af de falska uppgifter, som kommit till deras öron om dem. De nödgades medgifva, att hvad Paulus och Barnabas lärde gjorde människorna till dygdiga och laglydiga medborgare samt att stadens moral och ordning skulle förbättras, om deras läror blefve antagna.

Sanningens budskap blef vida kändt genom det motstånd, som lärjungarna rönte. Judarna sågo, att deras försök att hindra den nya lärans utbredande hade endast till följd, att allt flera antogo den. ”Menigheten i staden söndrade sig, och somliga höllo med judarna, och somliga med apostlarna”.

Denna vändning i saken gjorde judarnas ledare så uppbragta, att de beslöto med våld vinna sitt mål. Genom att uppegga den okunniga, stojande pöbeln lyckades de åstadkomma ett upplopp, hvars orsak tillskrefs lärjungarnas lära. Genom denna falska beskyllning hoppades de kunna vinna öfverhetens bistånd för verkställandet af sitt beslut. De ämnade ej gifva apostlarna något tillfälle att försvara sig, utan låta pöbeln träda emellan och göra slut på Paulus’ och Barnabas’ verksamhet genom att stena dem.

Några otrogna, som voro vänligt stämda mot apostlarna, varnade dem för judarnas ondskefulla afsikter och uppmanade dem att icke onödigtvis blottställa sig för pöbelns raseri, utan fly för att rädda sina lif. Paulus och Barnabas lämnade därför obemärkt Ikonium, och de troende fingo en tid ensamma sköta om arbetet där i staden. Apostlarna hade dock för afsikt att vid ett lugnare tillfälle återvända och fullborda det påbegynta arbetet.

I hvarje tidsålder och i hvarje land ha Guds tjänare mött bittert motstånd från dem, som uppsåtligen förkastat himmelens ljus. Ofta hafva evangelii fiender genom falska beskyllningar skenbarligen vunnit seger och tillspärrat vägen, så att Guds tjänare ej kunnat nå folket. Men sådana segrar äro endast tillfälliga, och när verksamheten åter upptages, har Gud ofta gifvit sanningen de största segrar och iståndsatt sina tjänare att upprätta härliga åminnelser till Guds namns ära.

Drifna genom förföljelse från Ikonium, gingo apostlarna till Lystra och Derbe i Lyakonien. Dessa städer voro till största delen bebodda af vidskepliga hedningar, bland hvilka dock funnos några, som voro villiga att lyssna till evangelii budskap och att anamma det. På dessa platser och i den omgifvande landsbygden beslöto nu apostlarna att verka i hopp om att undvika judisk fördom och förföljelse.

I Lystra fanns ingen judisk synagoga, oaktadt några judar voro bosatta i staden. Många af Lystras invånare förrättade sin gudstjänst vid ett tempel, som var invigdt åt Jupiter. När Paulus och Barnabas anlände till staden och begynte förklara evangelii enkla sanningar, sökte många förbinda deras lära med sina egna, med Jupiters dyrkan förbundna vidskepelser.

Apostlarna sökte upplysa dessa afgudadyrkare om Gud, Skaparen, och om hans Son, människosläktets Frälsare. De drogo först deras uppmärksamhet till Guds underbara verk i naturen — solen, månen och stjärnorna, årstidernas sköna ordningsföljd, de majestätiska snöbekrönta bergen, de resliga träden och andra olika naturunder, som uppenbarade en vishet, som öfvergår all mänsklig fattningsförmåga. Genom dessa den Allsmäktiges under fäste apostlarna hedningarnas tankar på världsalltets store härskare.

Sedan apostlarna tydliggjort dessa grundsanningar rörande Skaparen, framhöllo de för stadens invånare Guds Son, som kom från himmelen till vår värld, emedan han älskade människors barn. De omtalade hans lif här på jorden och hans mission, hans förkastande af dem han kom för att frälsa, hans förhör och korsfästelse, hans uppståndelse och hans uppfarande till himmelen för att där blifva människans ställföreträdare. Sålunda predikade Paulus och Barnabas med ande och kraft Guds evangelium i Lystra.

Vid ett tillfälle, då Paulus predikade till folket om Kristus såsom de sjukas och lidandes helbrägdagörare och hjälpare, såg han bland sina åhörare en krympling, hvars ögon voro fästa på honom och som mottog och trodde hans ord. Paulus kände djupt medlidande för

den olycklige mannen, och han såg, att mannen hade ”tro till att varda hulpen”. Midt i en församling af afgudadyrkare befallde Paulus krymplingen att stå på sina fötter. Hittills hade den olycklige mannen endast kunnat intaga en sittande ställning; men på Paulus’ befallning stod han nu genast för första gången i sitt lif upp på sina fötter. I och med denna trosöfning erhöll han styrka, och den, som varit en krympling, ”sprang upp och begynte gå”.

”Då folket såg, hvad Paulus hade gjort, upphofvo de sin röst och sade på lyakoniska: Gudarna hafva stigit ned till oss i människogestalt”. Denna förklaring öfverensstämde med en tradition bland dem, nämligen att gudarna ibland besökte jorden. Barnabas kallade de Jupiter, gudarnas fader, på grund af hans ärevördiga utseende, hans värdiga hållning samt hans milda och medlidsamma anletsdrag. Paulus trodde de vara Merkurius, ”emedan han var den, som förde ordet”, var ifrig och liflig samt vältalig, i det han varnade och förmanade.

Invånarna i Lystra ville visa sin tacksamhet och öfvertalade därför Jupiters präst att bevisa apostlarna ära, i det han ”förde fram oxar och kransar till portarna och ville offra tillika med folket”. Paulus och Barnabas, som hade dragit sig undan för att hvila, visste ingenting om de förberedelser som blifvit gjorda, förrän de fingo höra ljudet af musik och entusiastiska rop från en stor folkskara, som samlats omkring huset, där de uppehöllo sig.

När apostlarna fingo reda på orsaken till besöket och det larmande jublet, ”refvo de sönder sina kläder och sprungo ut bland folket”, i hopp om att kun- na hindra vidare demonstrationer. Med stark, genomträngande röst, som kunde höras öfver folkets larm, gjorde Paulus anspråk på allas uppmärksamhet, och när tumultet ”slutligen upphörde, sade han: ”I män, hvarför gören I detta? Äfven vi äro människor, af samma natur som I, och förkunna eder evangelium, att I skolen omvända eder från dessa fåfängliga gudar till den lefvande Guden, som har gjort himmelen och jorden och hafvet och allt som är i dem, hvilken i de förgångna tidsåldrarna har tillåtit alla hedningar att gå sina egna vägar, och likväl har han icke låtit sig vara utan vittnesbörd, görande godt, från himmelen gifvande oss regn och fruktbara tider och mättande våra hjärtan med mat och glädje”.

Oaktadt apostlarna bestämdt förnekade, att de voro gudar och oaktadt Paulus sökt rikta folkets uppmärksamhet till den sanne Guden såsom det enda väsen, som är värdigt att mottaga hyllning, var det nästan omöjligt att afvända hedningarna från att offra. Så fast öfvertygade voro de, att dessa män verkligen voro gudar, och så stor var deras entusiasm, att de ogärna ville medgifva sitt misstag. Enligt den bibliska berättelsen var det ”med möda” folket stillades.

Stadsborna resonnerade nu om hur de hade med egna ögon sett den undergörande kraft, som utöfvades af apostlarna. De hade sett en krympling, som aldrig förut varit i stånd att gå, fröjda sig öfver fullständig återställelse till hälsa och krafter. Endast efter mycket öfvertalande och många förklaringar rörande sin egen och Barnabas mission såsom

representanter af himmelens Gud och af hans Son, den store helbrägdagöraren, lyckades Paulus få folket till att afstå från verkställandet af sitt beslut.

Paulus' och Barnabas' verksamhet i Lystra blef plötsligt afbruten på grund däraf, att vissa illvilliga judar från Antiokia och Ikonium vid underrättelsen om apostlarnas framgång bland Lyakoniens invånare föresatt sig att förfölja dem. Dessa judar kommo till Lystra och lyckades där snart hos folket uppväcka samma bitterhet, som låg på djupet af deras egna hjärtan. Genom falska beskyllningar lyckades de inbilla dem, som nyss förut betraktat Paulus och Barnabas såsom gudomliga väsen, att de i verkligheten voro värre än mördare och hade följaktligen förtjänat döden.

Stadsbornas missräkning, när de blifvit förhindrade att offra åt apostlarna, gjorde det nu lättare för dem att slå helt om, hvilket de också gjorde med en ifver liknande den de visade, när de upphöjde dem som gudar. Uppeldade af judarna, lade de nu planer för att angripa apostlarna med våld. Judarna uppmanade dem att icke låta Paulus tala, föregifvande som orsak, att han komme att förtrolla folket, om han finge tillfälle därtill.

Evangelii fiender verkställde också dessa sina mordiska planer. Invånarna i Lystra gåfvo efter för det onda inflytandet, och grepos af ett sataniskt raseri, så att de togo Paulus till fånga och stenade honom. Aposteln trodde nu, att hans slut hade kommit. Han påmindes lifligt om den grymma del han utfört, då Stefanus' stenades till döds. Svårt skadad och utmattad af smärta, föll han till marken, och de "släpade honom ut ur staden, menande, att han var död".

I denna mörka och pröfvande stund förblefvo de troende i Lystra, hvilka blifvit omvända till Jesu lära genom Paulus' verksamhet, ståndaktiga och trogna mot sanningen. Fiendernas orimliga motstånd och grymma förföljelse tjänade endast till att stadfästa dessa nitiska bröder i deras tro; och nu, trots fara och förolämpning, visade de sin trohet genom att sörjande samla sig omkring Paulus', såsom de förmodade, döda kropp.

Huru förvånade blefvo de icke, när, midt under deras gråt och klagan, aposteln plötsligt lyfte upp sitt hufvud och stod upp med lof och tacksägelse på sina läppar! För de troende var denna oväntade återställelse af Guds tjänare ett under af gudomlig makt och liksom en försäkran, att himmelen bifallit deras förändring af tro. Deras glädje var obeskriflig, och de prisade Gud med förnyad tro och förtröstan.

Bland dem, som blifvit omvända i Lystra och som varit ögonvittne till Paulus' lidanden, var en yngling, som efteråt skulle blifva en framstående arbetare för Herren och som med aposteln skulle dela de fröjder och pröfningar, som äro förbundna med banbrytarens verksamhet på hårda missionsfält. Denne ynglings namn var Timoteus. När Paulus släpades ut ur staden, var denne yngling en af dem, som samlades omkring den synbarligen liflösa kroppen och som såg honom, illa skadad och betäckt med blod, stå upp på sina fötter och prisa Gud, som låtit honom få lida för Kristi skull.

Dagen efter Paulus blifvit stenad, gingo apostlarna till Derbe, där Gud välsignade deras verksamhet, så att många själar blefvo vunna för Kristus. Men ”sedan de hade förkunnat evangelium i den sta- den och gjort många till lärjungar”, var hvarken Paulus eller Barnabas nöjd med att fara till nya platser, förrän de i tron stadfäst de nyomvända, som de en tid nödgats lämna utan någon tillsyn på de platser, där de nyligen verkat. Oförskräckta för hotande faror, ”vände de tillbaka till Lystra och till Ikonium och till Antiokia, styrkande lärjungarnas själar, förmanande dem att förblifva i tron”. Många hade anammat evangelii glada budskap och hade sålunda blottställt sig för vanära och motstånd. Dessa sökte aposteln stadfästa i tron, så att det utförda verket måtte blifva beståndande.

Såsom en viktig faktor i de nyomvändas andliga förkofran lade apostlarna sig vinning om att omgärda dem med evangelii betryggande förordningar. Församlingar bildades på alla platser i Lyakonien och Pisidien, där det fanns troende. Män valdes för de olika församlingssysslorna, och behörig ordning och system infördes för verkställandet af alla angelägenheter, som hörde till de troendes andliga välfärd.

Detta var i harmoni med den gudomliga planen att förena alla troende till en kropp i Kristus, och Paulus följde noga detta framgångssätt under hela sin verksamhet. På alla platser, där själar genom Paulus’ verksamhet anammade Kristus såsom sin Frälsare, blefvo de på behörig tid organiserade till församling. Detta skedde äfven när de troende voro blott få till antalet. De kristna blefvo sålunda undervisade om hur de skulle vara hvarandra till hjälp, ihågkommande löftet: ”Hvarest två eller tre äro församlade i mitt namn, där är jag midt ibland dem”.

Och Paulus glömde ej de församlingar, som han sålunda upprättat. Vården om dem hvilade på hans sinne med ständigt tilltagande tyngd. Huru liten de troendes grupp än var, hyste han en ständig ängslan för dess välfärd. Han vakade ömt öfver de små församlingarna, ty han insåg, att de voro i behof af särskild omvårdnad för att dess medlemmar skulle kunna stadfästas i sanningen och lära sig att med flit och uppoffring verka för sin omgifning.

I alla sina sträfvanden att främja missionen sökte Paulus och Barnabas följa Kristi exempel med hänsyn till villig uppoffring samt trogen och nitisk verksamhet för själars frälsning. De rådfrågade sig icke med sina naturliga böjelser eller togo hänsyn till personliga bekvämligheter, utan med ifrig bön och oeftergifligt nit utsådde de sanningens säd. Och i det apostlarna verkade, voro de måna om att gifva dem, som anammade evangelium, praktisk undervisning, som kunde blifva till oberäkneligt värde för dem. Denna anda af brinnande ifver och gudsfruktan gjorde ett varaktigt intryck på de nyomvändas sinnen med hänsyn till den stora betydelsen af evangelii budskap.

När begåfvade män blefvo omvända, såsom t. ex. Timoteus, voro Paulus och Barnabas angelägna om att visa dem nödvändigheten af att verka i Herrens vingård. Och när apostlarna gingo till en ny plats, förlorade icke dessa män sin tro, utan tillväxte i tro och

kunskap. De hade blifvit troget undervisade rörande Herrens väg och hade äfven blifvit lärda, huru de kunde oegennyttigt, nitiskt och oupphörligt verka för sina medmänniskors frälsning. Denna omsorgsfulla undervisning för de nyomvända var af stor be tydelse för den underbara framgång, som utmärkte apostlarnas verksamhet, då de predikade evangelium i hedniska länder.

Den första missionsresan var nära fullbordad. Öfverlämnande de nybildade församlingarna åt Herrens omvårdnad, foro apostlarna till Pamfylien, ”och sedan de hade förkunnat ordet i Perge, foro de ned till Attalia och seglade därifrån till Antiokia”.

* * * * *

Kapitel XIX—Jude och hedning.

Sedan Paulus och Barnabas anländt till Antiokia i Syrien, från hvilken plats de blifvit utsända på sin mission, togo de första tillfället i akt att församla de troende och för dem omtala, ”huru stora ting Gud hade gjort med dem och huru han hade upplåtit trons dörr för hedningarna”. Församlingen i Antiokia var stor och tillväxte ständigt. Som denna stad var en medelpunkt för missionsverksamheten, utgjorde denna församling en af de viktigaste grupper af troende bland de kristna på den tiden. Dess medlemmar hade kommit från många olika folkklasser bland såväl judar som hedningar.

Under det apostlarna förenade sig med föreståndarna och medlemmarna i Antiokia i nitisk verksamhet för att vinna många själar för Kristus, kommo några troende judar från Judeen, hvilka tillhörde ”fariseernas parti”, och de lyckades uppväcka en fråga, som snart urartade till en omfattande strid inom församlingen och åstadkom stor förvirring bland de troende hedningarna. Med stor bestämdhet betygade dessa judaiserande lärare, att man ej kunde blifva frälst, med mindre man läte omskära sig och hölle hela ceremoniallagen.

Paulus och Barnabas motverkade med bestämdhet denna falska lära och sökte förhindra framställningen af detta ämne för hedningarna. Men bland de troende judarna i Antiokia funnos dock många, som instämde med bröderna från Judeen.

De omvända judarna voro i allmänhet icke benägna att fortgå i sanningens ljus så fort, som Gud öppnade vägen för dem. Af den framgång apostlarna rönte i sin verksamhet bland hedningarna var det klart, att bland de senare komme många flera att anamma Kristus än bland judarna. Judarna befarade, att om deras inskränkande lagar och ceremonier ej gjordes bindande för hedningarna såsom ett villkor för församlingsgemenskap, så skulle judarnas nationella egendomligheter, hvilka hittills gjort dem till ett från andra nationer afskildt folk, alldeles försvinna från dem, som anammade evangelii budskap.

Judarna hade alltid känt sig stolta öfver sin af Gud förordnade gudstjänst, och många af dem, som blifvit omvända till Kristi lära, tyckte ännu, att emedan Gud en gång tydligen förordnat, huru ebréerna skulle utöfva sin gudstjänst, så var det ej troligt, att han skulle godkänna någon förändring af denna. De påstodo bestämdt, att de judiska lagarna och ceremonierna borde införas i den kristna religionens ritualer. Det tog en lång tid för dem att få klart för sig, att ceremonialsystemets offringar blott förebildade Guds Sons död, genom hvilken förebilden mötte mot- bilden och att den mosaiska tidsålderns förordningar och ceremonier naturligtvis icke längre kunde vara bindande.

Före sin omvändelse hade Paulus ansett sig själf såsom ostrafflig ”efter den rättfärdighet, som är i lagen”. Men sedan hans hjärta blifvit förändradt, hade han fått en tydlig uppfattning af Frälsarens mission såsom människosläktets återlösare, hedningarnas såväl som judarnas, och han hade lärt skillnaden mellan en lefvande tro och en död formalism. I ljuset af evangelium hade den gamla tidens stadgar och ceremonier, som öfverlämnats åt

Israel, fått en ny och djupare betydelse. Det, som dessa voro en skugga af, hade ägt rum, och de, som lefde under evangelii tidsålder, hade blifvit fritagna från deras iakttagelse. Guds oföränderliga lag, de tio budorden, höll dock Paulus ännu till såväl anden som bokstafven.

Mycken diskussion och tvedräkt uppstod i församlingen i Antiokia rörande omskärelsen. Då medlemmarna i församlingen slutligen befarade, .att en splittring kunde uppstå bland dem, om diskussionen fortsattes, beslöto de att sända Paulus och Barnabas tilllika med någfa andra ansvariga män från församlingen till Jerusalem för att framlägga denna sak för apostlarna och de äldste där. Där komme de äfven att sammanträffa med delegater från andra församlingar samt med dem, som hade kommit till Jerusalem för att bevista de instundande högtiderna. All tvedräkt rörande denna fråga skulle upphöra, till dess den allmänna rådsförsamlingen hunnit fatta ett afgörande beslut i saken. Detta beslut skulle då allmänt antagas af de olika församlingarna i alla delar af landet.

Under resan till Jerusalem besökte apostlarna de troende i de städer, genom hvilka de foro, och uppmuntrade dem genom att omtala sina erfarenheter i Guds verk och hedningarnas omvändelse.

I Jerusalem samlades delegaterna från Antiokia med bröderna från de andra församlingarna, som voro samlade till ett allmänt möte, och de omtalade för dem den framgång, de hade rönt i sin verksamhet bland hedningarna. Sedan redogjorde de för den förvirring, som åstadkommits, därigenom att vissa omvända fariseer hade kommit till Antiokia och förklarat, att de omvända bland hedningarna måste låta omskära sig och hålla hela Mose lag, om de skulle blifva frälsta.

Denna fråga blef lifligt diskuterad i denna allmänna församling. Flera andra frågor, som voro nära förbundna med frågan om omskärelsen, fordrade också grundlig öfverläggning. En sak, som skulle afgöras, var den ståndpunkt man skulle intaga med hänsyn till mat, som offrats åt afgudar. Många af de omvända hedningarna bodde bland okunnigt och vidskepligt folk, som ofta offrade åt afgudar; Prästerna af denna hedniska gudsdyrkan drefvo en ansenlig handel med de offer, som bragtes till dem, och judarna fruktade, att de omvända hedningarna skulle bringa kristendomen i vanrykte genom att köpa sådan mat, som offrats åt afgudar, därigenom mer eller mindre sanktionerande afgudiska seder.

Vidare voro hedningarna vana att äta kött af djur, som blifvit kväfda till döds, medan judarna fått undervisning från Gud om att när djur dödades för att användas till föda, skulle man noga tillse, att blodet aftappades, ty eljest ansågs köttet icke vara dug- ligt till föda. Gud hade gifvit judarna dessa förordningar för att bevara deras hälsa. Judarna betraktade det som synd att använda blod som föda af den orsak, att lifvet är i blodet och blodet utgjutes på grund af synden.

Hedningarna däremot togo blodet från offerdjuren och använde det till föda. Judarna kunde icke tro, att de borde förändra de förordningar, som de fått direkt från Gud. Under sådana förhållanden kunde judar och hedningar ej äta vid samma bord, utan att de senares beteende blefve till anstöt för de förra.

Hedningarna, synnerligen grekerna, voro liderliga, och det var därför fara för att somliga, som ej blifvit grundligt omvända, skulle bekänna sig till den kristna tron, utan att öfvergifva sina onda vanor. De kristna judarna kunde icke fördraga den osedlighet, som af hedningarna ej ens betraktades som brottslig. Judarna ansågo det därför vara högst rimligt, att omskärelsen och för resten hela ceremoniallagen skulle iakttagas af de omvända hedningarna såsom ett bevis på deras uppriktighet och kristliga nit. De trodde, att man härigenom kunde förhindra att sådana inkommo i församlingen, som bekände sig tro på Kristus, utan att hafva blifvit verkligt omvända och hvilka sedermera kunde genom sin osedlighet och sina obehärskade vanor bringa vanära öfver deras sak.

De olika punkter, som voro invecklade i afgörandet af den under diskussion varande frågan, tycktes för rådet förete oöfverstigliga hinder. Men den Helige Ande hade redan afgjort denna fråga, hvars rätta afgörande var nödvändigt för den kristna försam- lingens framgång, om icke till och med för själfva dess bestånd.

”Då det vardt mycken tvist, stod Petrns upp och sade till dem: I män och bröder! I veten, att Gud för länge sedan har bland eder gjort det val, att genom min mun hedningarna skulle höra evangelii ord och blifva troende”. Han ansåg, att den Helige Ande hade redan afgjort den omtvistade frågan genom att med lika kraft nedkomma öfver både oomskurna hedningar och omskurna judar. Han berättade ånyo om den syn han haft om linneduken, som var uppfylld af allehanda fyrfota djur, hvilka han fått befallning att slakta och äta. När han nekade att göra detta under föregifvande, att han aldrig ätit något orent, fick han till svar: ”Hvad Gud har renat må ej du anse oheligt”.

Petrus framhöll den uppenbara meningen af dessa ord, som talades till honom, strax innan han fick kallelse att gå till höfvitsmannen och undervisa honom om tron på Kristus. Den syn, Petrus hade, visade, att Gud ej har anseende till person, utan mottager och erkänner alla, som frukta honom. Petrus berättade vidare om sin förvåning, då den Helige Ande föll öfver både hedningar och judar, då han talade sanningens ord till de församlade i Kornelius’ hus. Samma ljus och härlighet, som återspeglades från de omskurna judarnas ansikten, strålade äfven från de oomskurna hedningarnas ansikten. Detta var Guds varning till Petrus mot att göra någon skillnad mellan judar och hedningar; ty Kristi blod hade renat alla från deras synder.

Vid ett föregående tillfälle hade Petrus resonnerat med sina bröder angående Kornelius’ och hans vänners omvändelse samt sin vistelse hos dem. När han då talade om den Helige Andes utgjutelse öfver hedningarna, förklarade han: ”Om nu Gud har gifvit dem lika gåfva

med oss, som kommit till tro på Herren Jesus Kristus, hvem var då jag, att jag skulle kunna hindra Gud" Och nu sade han med samma ifver och kraft: " Och Gud, som känner hjärtan, har lämnat dem sitt vittnesbörd därigenom, att han har gifvit den Helige Ande åt dem så väl som åt oss, och han har icke gjort någon skillnad mellan oss och dem, då han genom tron renat deras hjärtan. Hvarför fresten I då nu Gud med att på lärjungarnas hals lägga ett ok, hvilket hvarken våra fäder eller vi förmådde bära"! Detta ok var ej de tio budorden, såsom somliga, hvilka sätta sig emot Guds lags bindande fordringar, vilja påstå, utan Petrus åsyftade här ceremonialsystemets fordringar, som blefvo afskaffade genom Kristi död.

Petrus' tal bragte de församlade till en ståndpunkt, där de med tålamod kunde lyssna till Paulus och Barnabas, som nu berättade sin erfarenhet under sin verksamhet bland hedningarna. "Då teg hela hopen och hörde på Barnabas och Paulus, som förtäljde, huru stora tecken och under Gud hade gjort genom dem bland hedningarna".

Jakob bar äfven ett bestämdt vittnesbörd, förklarande, att det var Guds afsikt att på hedningarna bestå samma förmåner och välsignelser, som han skänkt judarna.

Den Helige Ande ansåg rådligt att ej påbörda de omvända hedningarna den ceremoniella lagens stadgar och ceremonier, och apostlarna voro i harmoni med den Helige Ande rörande denna punkt. Jakob förde ordet vid denna rådsförsamling, och hans slutord voro: "Därför är min mening, att man icke bör betunga dem af hedningarna, som omvända sig till Gud "

Härmed afslutades diskussionen. Denna händelse omstörtar den romersk-katolska kyrkans lära, att Petrus var församlingens hufvud. De, hvilka såsom påfvar gjort anspråk på att vara hans efterträdare, hafva inga bibliska bevis för sin ståndpunkt. Ingen omständighet i Petrus' lif bekräftar den läran, att han såsom den Högstes vice regent blef upphöjd öfver sina bröder. Om de, som förklara sig vara Petrus' efterträdare, hade följt hans exempel, skulle de alltid hafva varit nöjda med att förblifva likställiga med sina bröder.

Vid detta tillfälle synes Jakob ha blifvit vald till att offentliggöra det beslut, som fattades af rådet. Och utslaget var, att ceremoniallagen, synnerligen förordningen om omskärelsen, ej skulle påtvingas hedningarna, ja, ej ens anbefallas till dem. Jakob sökte göra det klart för sina bröder, att hedningarna genom sin omvändelse till Gud gjort en stor förändring i sitt lif och man därför borde vara ganska försiktig att ej besvära dem med brydsamma och tvifvelaktiga frågor af mindre vikt, så att de blefve missmodiga i sina försök att följa Kristus.

De omvända hedningarna skulle dock afstå från sådana seder, som voro oförenliga med kristendomens principer. Apostlarna och de äldste kommo därför öfverens om att genom bref föreskrifva hedningarna att afhålla sig från mat, som blifvit offrad åt afgudar, från blod och från det, som har blifvit kväft, samt från skörlefnad. Man skulle förmana dem att hålla

Guds bud och att föra ett heligt lefverne. Man skulle äfven försäkra dem, att de, som förklarade omskärelsens stadga vara bindande, ej gjorde detta med apostlarnas samtycke.

Paulus och Barnabas rekommenderades vidare till dem såsom män, ”som hafva vågat sitt lif för vår Herre Jesu Kristi namn”. Judas och Silas blefvo sända med apostlarna för att muntligen meddela hedningarna det beslut, rådet i Jerusalem fattat: ”Den Helige Ande och vi hafva funnit för godt att icke pålägga eder någon ytterligare tunga utom dessa nödvändiga stycken, att I skolen afhålla eder från det, som blifvit offradt åt afgudar, och från blod och från det, som har blifvit kväft, och från skörlefnad. Om I noga akten eder för detta, skall eder väl gå. Faren väl”! Dessa fyra Guds tjänare blefvo sända till Antiokia med denna epistel och detta budskap, som skulle göra slut på all strid rörande denna sak, ty detta var den högsta jordiska myndighetens beslut.

Det råd, som afgjorde denna stridsfråga, utgjordes af apostlar och lärare, som haft mest att göra med upprättandet af församlingarna bland till kristendomen omvända judar och hedningar tillika med valda delegater från olika platser. Äldste från Jerusalem och deputerade från Antiokia voro där; de mest framstående församlingarna voro representerade. Rådets öfverläggningar skedde i öfverensstämmelse med en upplyst omdömesförmåga och med den värdighet en genom Guds vilja upprättad församling ägde. Vid behandlingen af denna fråga insågo de alla, att Gud själf besvarat frågan genom att utgjuta den Helige Ande öfver hedningarna, och de visste, att det var rådligast för dem att följa Andens ledning.

Det fordrades ej, att hela den kristna församlingen skulle rösta i denna fråga. ”Apostlarna och de äldste”, män af inflytelse och god omdömesförmåga, uppställde och utfärdade skrifvelsen, som därpå blef allmänt antagen af de kristna församlingarna. Det fanns dock några, som icke voro belåtna därmed, en del äregiriga och självförmätna bröder, som hade andra tankar i saken. Dessa män företogo sig att verka på egen hand. De voro mycket benägna att klandra och att föreslå nya planer samt att söka nedrifva hvad de, som ordinerats till att förkunna evangelii budskap, hade uppbyggt. Ända från början har församlingen mött dylika hinder, och så kommer förhållandet att blifva ända till tidens slut.

Jerusalem var judarnas hufvudstad, och här rådde den största inskränkthet och ofördragsamhet. Det var naturligt för de kristna judar, som bodde i närheten af templet, att låta sina tankar dväljas vid de särskilda förmåner, som judarna åtnjöto såsom en nation. När de sågo, hur den kristna församlingen afvek från judendomens ceremonier och stadgar samt förstodo, att de judiska sederna snart skulle i ljuset af den nya tron förlora sin heliga beskaffenhet, blefvo många förbittrade på Paulus, emedan han var den, som mest bidragit till denna förändring. Icke ens alla lärjungarna voro beredvilliga att antaga rådets beslut. Somliga ifrade för ceremoniallagen och betraktade Paulus med ogunst, emedan de tyckte, att hans principer voro vacklande med hänsyn till den judiska lagens bindande kraft.

Detta omfattande beslut af det allmänna rådet återställde förtroendet bland de troende hedningarna, och Guds verk rönte god framgång. Församlingen i Antiokia hade den förmånen att få behålla Judas och Silas en tid, dessa särskilda budbärare, som kommit dit med apostlarna, när de återvände från mötet i Jerusalem. Som de ”själfva voro profeter, förmanade” Judas och Silas ”bröderna med många ord och styrkte dem”. Dessa gudfruktiga män stannade kvar i Antiokia en längre tid. Äfven ”Paulus och Barnabas vistades i Antiokia, där de, jämte många andra, lärde och förkunnade Herrens ord”.

Vid ett senare tillfälle besökte Petrus Antiokia och vann mångas förtroende genom sitt förståndiga umgänge med de omvända hedningarna. Han fortfor en tid att handla i öfverensstäinmelse med det ljus, han fått från himmelen, och han lyckades så till vida öfvervinna sina naturliga fördomar, att han kunde sitta till bords med omvända hedningar. Men när vissa judar, som ifrade för ceremoniallagen, kommo från Jerusalem, begick Petrus af oförstånd det felet att ändra sitt uppträdande gent emot de omvända hedningarna. ”Och med honom skrymtade äfven de öfriga judarna, så att ock Barnabas rycktes med i deras skrymteri”. Denna uppenbarelse af svaghet hos dem, som varit respekterade och älskade som ledare, gjorde ett smärtsamt intryck på de troende hedningarna. Församlingen hotades af söndring. Men Paulus, som såg den fördärfliga inflytelse Petrus’ tvehågsenhet utöfvade på församlingen, bestraffade honom offentligen för att han sålunda handlat mot sin egentliga tro. I församlingens närvaro frågade Paulus Petrus: ”Om du, som är en jude, lefver på hedniskt sätt och icke på judiskt sätt, huru kan du tvinga hedningarna att lefva på judiskt sätt”?

Petrus insåg sitt misstag och begynte genast att, så långt i hans förmåga stod, motverka det onda, som han hade åstadkommit. Gud, som känner änden från begynnelsen, lät Petrus uppenbara denna karaktärssvaghet, på det att den pröfvade aposteln måtte se, att hos honom själf fanns intet, som han kunde berömma sig af. Äfven de bästa kunna begå misstag, när de lämnas åt sig själfva. Gud förutsåg, att den tid skulle inträffa, då somliga skulle falla i den villfarelsen att för Petrus och hans föregifne efterträdare göra anspråk på företrädesrättigheter, som tillhöra Gud allena. Och denna uppgift om apostelns svaghet skulle utgöra ett bevis på att äfven han var en felande människa och ej i något af seende kunde räkna sig för bättre än de andra apostlarna.

Berättelsen om denna afvikelse från rätta principer utgör en allvarlig varning till dem, som bekläda höga förtroendeposter inom Guds verk, att de må iakttaga sträng uppriktighet och troget stå fast vid principer. Ju större det ansvar är, gom blifvit dem ålagdt, och ju större tillfällen de hafva att diktera och styra, dess mer skada skola de säkerligen åstadkomma, om de ej troget vandra på Herrens väg och verka i harmoni med de beslut, som fattats af de troende i allmän rådplägning.

Sedan Petrus så många gånger begått misstag, sedan han fallit och blifvit upprättad, sedan han tjänat Herren under en så lång tid och gjort grundlig bekantskap med Kristus och

iakttagit hans rättframma lif i öfverensstämmelse med rätta principer, sedan han fått så mycken undervisning, vunnit så många gåfvor, så mycken kunskap och inflytelse genom ordets förkunnande— är det icke underligt, att han sedan skulle göra sig skyldig till skrymteri, att män- niskofruktan skulle förleda honom till att dölja sin verkliga tro för att vinna aktning? Är det icke underligt, att han skulle vackla i sitt vidhållande af det rätta? Må Gud gifva hvarje människa nåd att se sin hjälplöshet, sin oförmåga att själf styra sin lefnadsfarkost rakt och säkert in i hamnen!

Paulus var i sin verksamhet ofta nödgad att stå ensam. Han mottog undervisning direkt från Gud, och han vågade ej i ringaste mån gå emot sina principer. Tidtals voro hans bördor tunga, men han höll fast vid det rätta. Han insåg, att församlingen aldrig finge bringas under kontroll af mänsklig makt. Mänskliga stadgar och traditioner måste ej gifvas rum i stället för uppenbarad sanning. Utbredandet af evangelii budskap finge aldrig hindras af människors fördomar och önskningar, hvilken ställning de än måtte innehafva inom församlingen.

Paulus hade offrat sig själf och alla sina förmågor åt Herrens verk. Han hade mottagit evangelii sanningar direkt från himmelen, och under hela sin verksamhet bibehöll han en lefvande förbindelse med himmelska väsen. Gud hade undervisat honom med hänsyn till att onödiga bördor ej skulle påläggas de omvända hedningarna. När t. ex. de troende judarna i församlingen i Antiokia upptogo frågan om omskärelsen, kände Paulus Guds Andes vilja rörande denna fråga och intog en fast och orygglig ståndpunkt, som hade till följd, att församlingarna blefvo befriade från judiska förordningar och ceremonier.

Men ehuru Paulus personligen mottagit undervisning från Gud, hade han inga förvända idéer om personligt ansvar. På samma gång han väntade ledning direkt från Gud, var han alltid redo att erkänna den myndighet, som blifvit gifven de troende i deras församlingsgemenskap. Han kände sitt behof af att rådfråga sig med sina bröder; och när frågor af större betydelse uppkommo, gladde han sig öfver att få framlägga dem för församlingen och att gemensamt med sina bröder få bedja Gud om visdom att kunna fatta rätta beslut. Till och med ”profeternas andar äro profeterna undergifna”, förklarade han. ”Ty Gud är icke oordningens utan fridens Gud”. Liksom Petrus lärde han, att alla, som voro förenade i församlingsgemenskap, skulle vara hvarandra undergifna.

Kapitel XX—Korsets upphöjelse.

Efter en tid af missionsverksamhet i Antiokia föreslog Paulus för sin medarbetare, att de borde företaga en andra missionsresa. ”Låtom oss nu”, sade han till Barnabas, ”fara tillbaka och se till alla våra bröder i alla de städer, i hvilka vi hafva förkunnat Herrens ord, huru det är med dem”.

Både Paulus och Barnabas hade en ömmande känsla för dem, som antagit evangelii budskap under deras verksamhet, och de längtade efter att se dem igen. Denna känsla förlorade Paulus aldrig. Till och med när han var på aflägsna missionsfält, långt borta från de trakter, där han begynte sin verksamhet, kände han ständigt en maning att uppmuntra trossyskonen på dessa trakter att förblifva trogna, ”fullbordande helgelsen i Guds räddhåga”. Han sökte ständigt hjälpa dem att modigt gå framåt i kristlig erfarenhet, starka i tron, nitiska och helhjärtade i sin hängifvenhet åt Gud och hans verk för främjandet af hans rike.

Barnabas var villig att följa med Paulus, men han önskade, att äfven Markus skulle följa med. Markus hade nu åter beslutat att ägna sig åt Herrens verk. Paulus var dock ej villig att gå in på Barnabas’ förslag. Han ”fann skäligt att icke taga med sig” den, som lämnat dem i behofvets stund under deras första missionsresa. Han kände sig icke benägen att urskulda Markus för dennes svaghet, i det han öfvergaf verksamheten för hemmets trygghet och bekvämligheter. Paulus menade, att den, som hade så liten stadga, var opassande för ett arbete, som fordrade tålamod, självförsakelse, mod, hängifvenhet och beredvillig uppoffring, ja, lifvets uppoffring, om det skulle fordras. Och så skarp blef striden rörande denna sak, att Paulus och Barnabas skildes åt, medan den senare fullföljde sin öfvertygelse och tog Markus med sig. ”Barnabas tog Markus med sig och af seglade till Cypern. Men Paulus utvalde åt sig Silas och for bort, sedan han af bröderna blifvit anbefalld åt Guds nåd”.

Paulus och Silas reste genom Syrien och Cilicien, stärkande de därvarande församlingarna, samt ankommo slutligen till Derbe och Lystra i provinsen Lyakonien. Det var i Lystra Paulus hade blifvit stenad, men det oaktadt finna vi honom nu åter på denna farliga plats. Han längtade efter att få veta, huru de, som genom hans verksamhet antagit evangelium, bestodo profvet under all pröfning. Och han blef ej missräknad, ty han fann, att de kristna i Lystra ännu tsodo fast i sin tro trots det bittra mostånd, de hade rönt.

Här sammanträffade Paulus åter med Timoteus, som varit ett ögonvittne till hans lidande under hans förra besök i Lystra, och det intryck Timoteus då fick hade under tidens lopp sjunkit allt djupare i hans hjärta, till dess han blifvit förvissad om, att det var hans skyldighet att helt uppoffra sig för missionsverksamheten. Han kände sig mycket nära förbunden med Paulus, och han längtade efter att få vara med honom i verksamheten och bistå honom i den mån han kunde.

Silas, Paulus' medarbetare, var en bepröfvad Herrens tjänare, begåfvad med profetians ande; men verksamhetsfältet var så stort, att flera arbetare behöfde utbildas. Paulus fann Timoteus vara en man, som insåg, att det verk, som utfördes af ordets förkunnare, var heligt, en man, som icke skulle låta sig afskräckas af lidande och förföljelse och som var villig att mottaga undervisning. Men då Timoteus var en opröfvad yngling, vågade aposteln icke påtaga sig ansvaret för hans utbildning för evangelii ämbete, utan att först lära känna hans karaktär och förflutna lif.

Timoteus' fader var grek och hans moder judinna. Ända från sin barndom hade alltså Timoteus varit känd med de heliga skrifterna. Den fromhet Paulus fann i Timoteus' hemlif var sund och sansad. Hans moders och mormoders tro på Guds heliga ord var en ständig påminnelse om välsignelsen af att göra Guds vilja. Guds ord var den regel, efter hvilken dessa två gudfruktiga mödrar hade uppfostrat Timoteus. Den andliga kraft, han mottagit genom de lärdomar, som han fått af dem, bevarade hans läppar rena från ondt tal samt värnade honom mot de onda inflytelser, som omgåfvo honom. Den undervisning, han erhöll i sitt hem, stod alltså i samverkan med den förberedelse, som Gud gaf honom för att han skulle blifva i stånd att bära ansvarighet och pröfningar.

Paulus såg, att Timoteus var trogen, stadig och pålitlig, och han valde honom därför till sin kamrat i verksamheten och på sina resor. De, som undervisat Timoteus i hans barndom, blefvo nu belönade, då de fingo se den omhuldade sonen så innerligen förenad med den store aposteln. Timoteus var blott en yngling, när han blef vald af Gud att vara en lärare; men sanna principer hade blifvit så grundligt inpräglade hos honom under hans tidigare uppfostran, att han nu var beredd att bistå Paulus i hans arbete. Fastän ung bar han sitt ansvar med kristlig ödmjukhet. .

Såsom en försiktighetsåtgärd gaf Paulus Timoteus det visliga rådet att låta omskära sig, dock icke emedan Gud fordrade det, utan emedan han ville undvika klander från judarnas sida för att bättre kunna verka bland dem. Paulus komme under sin verksamhet att resa från stad till stad i olika länder, och därunder finge han ofta tillfälle att predika Kristus såväl i judarnas synagogor som i andra offentliga lokaler. Om det då blefve kändt, att hans medarbetare vore oomskuren, kunde judarna i sin fördom och sin ofördragsamhet göra denna omständighet till ett stort hinder för hans verksamhet. Allestädes mötte aposteln hårdnackadt motstånd och bitter förföljelse. Han önskade delgifva såväl sina judiska bröder som hedningarna evangelii kunskap, och därför sökte han undanröja hvarje möjlig orsak, som fienderna kunde finna till motstånd, för så vidt det ej komme i strid med hans tro. Men på samma gång han tog så stor hänsyn till judarnas fördomar, så både trodde och lärde han, att det var af ingen betydelse, huruvida man var omskuren eller icke, utan Kristi evangelium var allt i alla.

Paulus älskade Timoteus såsom sin "sannskyldige son i tron". Den store aposteln, som ofta talade med den unge lärjungen rörande de historiska uppgifterna i de heliga skrifterna under

deras resor från plats till plats, gaf honom utförlig undervisning om huru han skulle framgångsfullt verka för •själars frälsning. Både Paulus och Silas sökte under sitt umgänge med Timoteus att allt djupare intrycka på hans sinne den heliga och allvarliga beskaffenheten af en evangelii förkunnares kall och plikter.

I sitt arbete sökte Timoteus alltid råd och undervisning af Paulus. Han handlade icke af ingifvelser, utan tog sig tid för lugnt öfvervägande, ej tagande något steg, utan att först öfvertyga sig, om det vore Herrens vilja. Den Helige Ande fann i honom en, som kunde ombildas till ett passande tempel för den gudomliga närvaron.

I den mån Bibelns lärdomar införlifvas med vår dagliga vandel, utöfva de en djupgående och varaktig inflytelse på karaktären. Timoteus inhämtade dessa lärdomar och praktiserade dem. Han hade inga särdeles lysande förmågor, men hans arbete var värdefullt, emedan han brukade sina af Gud erhållna förmågor i Mästarens tjänst. Hans kännedom om praktisk gudsfruktan utmärkte honom framför andra troende och iståndsatte honom att utöfva en kraftig inflytelse.

De, som verka för själars frälsning, måste uppnå en djupare, fullständigare och tydligare kunskap om Gud än den, som vinnes på vanligt sätt. De måste använda all sin kraft i Mästarens tjänst. De hafva fått en hög och helig kallelse, och om de skola vinna själar som sin lön, måste de stå i innerlig gemenskap med Gud och dagligen mottaga nåd och kraft från källan till all välsignelse. ”Ty Guds nåd har uppenbarats med frälsning för alla människor och lärer oss att försaka ogudaktigheten och de världsliga lustarna och lefva tuktigt och rättfärdigt och gudligt i denna världen, väntande det saliga hoppet och uppenbarelsen af den store Gudens och vår Frälsares, Jesu Kristi, härlighet, hvilken har utgifvit sig själf för oss, på det att han skulle återlösa oss från all orättfärdighet och rena åt sig ett egendomsfolk, som beflitar sig om goda gärningar”.

Innan de gingo ut på ett nytt missionsfält, besökte Paulus och hans följeslagare de församlingar, som hade bildats i Pisidien och trakterna däromkring. ”Och hvar de foro fram genom städerna ålade de dem att hålla de stadgar, som voro beslutade af apostlarna och de äldsta i Jerusalem. Så befästades nu församlingarna i tron och förökades till antal hvar dag”.

Aposteln kände ett djupt ansvar för dem, som blifvit omvända under hans verksamhet. Öfver allting annat längtade han efter att se dem vara trogna, ”mig till berömmelse”, sade han, ”på Kristi dag, att jag icke har fåfängt lupit eller fåfängt arbetat”. Han var ständigt angelägen om att hans arbete måtte frambringa frukt. Han insåg, att han själf kunde gå miste om frälsningen, om han ej gjorde sin skyldighet och om församlingen försummade att samverka med honom för själars frälsning. Han visste, att predikandet ensamt ej var nog att iståndsätta de troende att fasthålla lifvets ord. Han visste, att de måste undervisas så småningom genom bud på bud, här litet och där litet, för att de skulle blifva skickliggjorda att deltaga i Kristi verk.

Det är en allmän grundsats, att om de gåfvor och krafter, som Gud förlänat oss ej blifva använda, aftyna de och dö bort. Sanning, som icke efterlefves och delgifves åt andra, förlorar sin helande och lifgifvande kraft. Häraf härledde sig apostelns farhågor, att han kunde misslyckas med hänsyn till att framställa hvarje människa fullkomlig i Kristus. Hans hopp om att vinna himmelen fördunklades, när han tänkte på möjligheten af felsteg å sin sida, hvilka kunde hafva till följd, att församlingen finge en mänsklig i stället för en gudomlig prägel. Hans kunskaper, hans vältalighet, hans underverk, hans åskådning af eviga scener, när han blef hänryckt till den tredje himmelen — allt detta skulle vara af intet värde, om genom hans otrohet i verksamheten de, för hvilka han verkade, komme att gå miste om Guds nåd. Följaktligen sökte Paulus både muntligen och skriftligen att uppmuntra dem, som anammat Kristus, till att föra ett sådant lif, att de kunde vara ”otadeliga och rena, Guds ostraffliga barn midt ibland ett vrångt och förvändt släkte,... såsom ljus i världen, fasthållande lifvets ord”.

Hvarje sann Guds tjänare känner djupt sin ansvarighet för deras andliga tillväxt, som stå under hans vård, och han längtar att se dem vara Guds medarbetare. Han inser, att på hans trohet i utförandet af det verk, som Gud gifvit honom, beror i stor mån församlingens välfärd. Med outtröttligt nit söker han inspirera de troende med en längtan efter att vinna själar för Kristus, ihågkommande, att hvarje ny medlem, som ingår i församlingen, utgör ett ytter- ligare redskap för återlösningsplanens fullbordande.

Sedan Paulus och Silas besökt församlingarna i Pisidien och de kringliggande trakterna, foro de tilllika med Timoteus till ”Frygien och det Galatiska landet”, där de förkunnade frälsningens budskap med stor kraft. Galaterna voro afgudadyrkare, men när apostlarna predikade för dem, fröjdade de sig öfver deras budskap om frihet från syndens träldom. Paulus och hans medarbetare predikade läran om rättfärdiggörelse genom tron på Kristi försoningsoffer. De framställde Kristus såsom den, hvilken vid åsynen af det fallna människosläktets tillstånd kom till denna jord för att återlösa människorna genom ett lif af lydnad för Guds lag och genom att lida straffet för människans öfverträdelse af denna lag. Och i ljuset af korset begynte många, som aldrig förut känt den sanne Guden, att fatta Faderns stora kärlek.

Sålunda fingo galaterna undervisning i grundsanningarna rörande ”Gud Fader” och ”vår Herre Jesus Kristus, som har gifvit sig själf för våra synder; på det att han skulle uttaga oss från den närvarande onda världen, efter Guds och vår Faders vilja”. Genom ”trons predikan” mottogo de Guds Ande och blefvo ”Guds barn genom tron i Kristus Jesus”.

Paulus’ uppförande bland galaterna var sådant, att han sedermera kunde säga: ”Jag beder eder, blifven såsom jag”. Hans läppar hade berörts af lefvande kol från altaret, och han var i stånd till att öfvervinna kroppsliga svagheter och att framhålla Jesus såsom syndarens enda hopp. De, som voro i tillfälle att lyssna till honom, förstodo, att han hade varit med Jesus. Beklädd med kraft af höjden, var han i stånd att jämföra andligt med andligt samt

att. nedrifva satans fästningsverk. Hjärtan blefvo förkrossade genom hans framställning af Guds kärlek, sådan Gud uppenbarade den i utgifvandet af sin enfödde Son, och många leddes till att fråga: Hvad måste jag göra för att blifva frälst?

Detta sätt att framställa evangelium utmärkte apostelns arbete under hela den tid, han verkade bland hedningarna. Alltid framställde han för dem Golgata kors. ”Vi predika icke oss själfva”, sade han under de senare åren af sin verksamhet, ”utan Kristus Jesus såsom Herre och oss själfva såsom edra tjänare för Jesu skull. Ty Gud är den, som bjöd ljuset lysa utur mörkret och lyste i våra hjärtan, på det att kunskapen om Guds härlighet i Jesu Kristi ansikte skulle framlysa”.

De åt Gud hängifna budbärare, som under det kristna tidehvarfvets tidigare år förkunnade det glada budskapet om frälsning till en förtappad värld, tillåto inga tankar om självupphöjelse att på något sätt rubba deras framställning om Kristus och honom korsfäst. De fikade icke efter vare sig myndighet eller företräde. De dolde sig själfva i sin Frälsare samt upphöjde endast frälsningsplanen och Kristus, begynnaren och fullbordaren af denna plan. Kristus såsom densamme i går och i dag och desslikes i evighet var ämnet för deras förkunnelse.

Om de, som nu för tiden predika Guds ord, ville allt högre upplyfta Kristi kors, skulle deras verksamhet röna mycket större framgång. Om syndare kunna förmås att kasta en forskande blick på korset och erhålla en full åskådning af den korsfäste Frälsaren, så skola de fatta djupet af Guds barmhärtighet och af sin egen syndfullhet.

Kristi död är ett bevis på Guds stora kärlek till människan; den är vår lösen, som försäkrar oss om frälsning. Att taga korset från den kristne kan liknas vid solens utplånande från himlarymden. Korset bringar oss i nära gemenskap med Gud och försonar oss med honom. Med den ömhet och miskundsamhet, som utmärker en faders kärlek, skådar Jehova ned på det lidande, som hans Son uthärdade för att frälsa människan från evig död, och antager oss i den älskade.

Utan korset kunde människan icke hafva någon förening med Fadern. På korset bero alla våra förhoppningar. Från det strålar ljuset af Frälsarens kärlek, och när syndaren från korsets fot skådar upp till den, som dog för att frälsa honom, kan han fröjda sig med outsäglig glädje; ty hans synder äro förlåtna. Böjande sig i tron invid korset, uppnår han där den högsta plats en människa kan uppnå.

Genom korset lära vi förstå, att vår Fader i himmelen älskar oss med en oändlig kärlek. Kunna vi undras öfver, att Paulus utropade: ”Från mig vare det fjärran att berömma mig, om icke af vår Herre Jesu Kristi kors”? Det är äfven vår sälla förmån att berömma oss af korset samt att helt öfverlämna oss själfva åt honom,.som utgifvit sig själf för oss. Sedan kunna vi, med våra ansikten upplysta af det från Golgata utströmmande ljuset, gå ut för att utbreda detta ljus till dem, som sitta i mörker.

Kapitel XXI—På fjärran trakter.

Tiden hade kommit, då evangelium skulle förkunnas utom gränserna af Mindre Asien. Vägen begynte öppnas, så att Paulus och hans medarbetare kunde gå öfver till Europa. Vid Troas, som ligger nära Medelhafvet, ”visade sig en syn för Paulus om natten: En macedonisk man stod och bad honom och sade: Far öfver till Macedonien och hjälp oss”.

Denna kallelse var oafvislig och medgaf ej något dröjsmål. ”När han hade sett synen”, säger Lukas, som följde med Paulus, Silas och Timoteus på deras resa till Europa, ”sökte vi strax att fara därifrån till Macedonien, emedan vi däraf förstodo, att Herren hade kallat oss att predika evangelium för dem. Yi afseglade således från Troas och foro vägen till Samotrace och dagen därefter till Neapolis och därifrån till Filippi, som är den första staden i den delen af Macedonien och ett nybygge”.

”På sabbaten”, fortsätter Lukas, ”gingo vi utom porten längs med en flod, där man plägade bedja, och satte oss ned och talade med de kvinnor, som hade sammankommit. Och en kvinna, som fruktade Gud, vid namn Lydia, en purpurkrämerska från staden Tyatira, hörde på, och Herren öppnade hennes hjärta”. Lydia mottog sanningen med glädje. Hon och hennes hus blefvo omvända och döpta, och hon bad apostlarna att stanna hos henne, så länge de voro där på platsen.

Då dessa korsets budbärare gingo omkring och lärde folket, följde en tjänsteflicka, som hade en spådomsande, efter dem och ropade: ”Dessa människor äro Guds, den Högstes, tjänare, som för oss förkunna frälsningens väg. Och detta gjorde hon många dagar”.

Denna kvinna var ett af satans förnämsta redskap, som skaffade sina herrar mycken inkomst med sin spådom. Hennes inflytelse hade bidragit till att stärka afguderiet. Satan visste, att hans rike var angripet, och han använde denna kvinnas spådom såsom ett medel att mostå Guds verk, ty han hoppades på detta sätt kunna blanda sitt sofisteri med de sanningar, som predikades af dem, som kommit dit med evangelii budskap. Det vissnesbörd, som hon gaf, var till skada för sanningens sak, emedan det drog tankarna bort från apostlarnas lära och bragte evangelium i vanrykte, hvarigenom många föranleddes att tro, att apostlarna, som talade genom Guds Ande och kraft, voro drifna af samma ande, som denna satans tjänarinna.

För en tid ägnade apostlarna detta motstånd ej någon uppmärksamhet. Men då det slutligen blef odrägligt, befallde Paulus genom ingifvelse af den Helige Ande den onde anden att lämna kvinnan. Hon tystnade med ens, och detta bevisade, att apostlarna voro Guds tjänare samt att demonen eller den onde anden hade erkändt, att de voro det, och lydt deras befallning.

Då den onde anden lämnat henne och hon blifvit återställd till sitt rätta sinne, valde hon att blifva en Kristi efterföljare. Då fruktade hennes herrar, att det var ute med deras inkomst

från hennes spådom, och om de tilläte apostlarna att fortfara med sitt evangeliska arbete, komme deras inkomst att snart . helt och hållet taga slut.

I staden funnos många andra, som voro intresserade i den vinst, som erhölls genom sataniska bedrägerier, och dessa fruktade nu för inflytelsen af en kraft, som kunde så med ens göra slut på deras affär, och de begynte därför offentligen sätta sig mot Guds tjänare. De fasttogo apostlarna och förde dem inför stadens styresmän, anförande denna anklagelse mot dem: ”Dessa människor, som äro judar, väcka stor oro i vår stad och förkunna stadgar, hvilka det icke är tillåtet för oss, som äro romare, att antaga eller hålla”.

Folket råkade nu i vildt uppror och reste sig mot lärjungarna. Den rådande upploppsandan bifölls af myndigheterna, som refvo ytterkläderna från apostlarna och befallde, att de skulle hudflängas. ”Och sedan de hade mycket slagit dem, kastade de dem i fängelse och befallde fångvaktaren att säkert bevaka dem. Och när denne hade fått en sådan befallning, kastade han dem i det inre fängelserummet och fastsatte deras fötter i stocken”.

Apostlarna ledo sålunda förfärliga smärtor på grund af den ställning de måste intaga i fängelset, men de klagade icke. I sin mörka och ödsliga cell uppmuntrade de i stället hvarandra med bön till Gud samt lofsånger, därför att de aktats värdiga att lida smälek för hans namns skull. Deras hjärtan försmäktade ej, ty de brunno af innerlig kärlek till sin Frälsares sak. Paulus tänkte på de förföljelser, som genom hans bemedling bragts öfver Kristi lärjungar, och han fröjdade sig öfver, att han nu kunde se och känna kraften af de härliga sanningar, som han en gång föraktade.

De andra fångarna förvånades öfver att höra bön och sång från det inre fängelserummet. De voro vana vid att höra skrik och klagan, förbannelser och svordomar störa nattens stillhet, men aldrig förr hade de hört bön och sång från den dystra cellen. Både vakten och fångarna förundrade sig öfver detta och frågade sig själfva, hvem det kunde vara, som kunde så fröjda sig midt under köld, hunger och smärta.

Emellertid återvände styresmännen till sina hem och rosade sig själfva öfver att de genom att i tid inskrida lyckats afvärja ett upplopp. Men på vägen fingo de höra vidare detaljer om de mäns karaktär och verksamhet, hvilka de hudflängt och satt i häkte. De sågo den kvinna, som hade blifvit befriad från satans inflytelse, och de förvånades öfver den förändring, som försiggått i hennes anletsdrag och hennes uppträdande. Hon hade förut varit till mycket besvär för staden, men nu var hon stilla och fredlig. De insågo, att de män, hvilka de pålagt den romerska lagens stränga straff, med all sannolikhet voro oskyldiga, och de voro förtretade på sig själfva för hvad de gjort samt beslutade sig att följande morgon gifva befallning om att apostlarna skulle hemligen befrias och ledsagas utom staden, där de kunde vara trygga för den rasande pöbeln.

Men på samma gång dessa människor voro grymma och hämndgiriga eller brottsligen försumliga med hänsyn till det stora ansvar, som hvilade på dem, kom dock Gud nådeligen

ihåg sina tjänare. Hela himmelen var intresserad i de män, som ledo förföljelse för Kristi skull, och änglar utsändes att besöka fängelset. Jorden bäfvade, då deras fötter vidrörde densamma. De starkt tillbommade fängelseportarna öppnades, och bojorna lossnade från fångarnas händer och fötter, och fängelset upplystes af ett klart ljus.

Fångvaktaren hade förvånats öfver de sånger och böner, han hört från de fängslade apostlarna. När de fördes in i sin cell, hade han sett deras svullna kropp och blödande sår, och han hade själf befallt, att deras fötter skulle sättas i stocken. Han hade väntat att från dem få höra bittra klagorop och förbannelser, men han fick i stället höra lofsånger. Medan han lyssnade till dessa, föll han i djup sömn, ur hvilken han väcktes af den jordbäfning, som skakade fängelsets murar.

Förskräckt rusade han upp och såg alla fängelseportarna stå öppna, och han intogs af fruktan, att fångarna möjligen hade flytt. Han kom ihåg, med hvilka stränga order Paulus och Silas blifvit anförtrodda åt honom kvällen förut, och han var viss om, att han komme att få lida döden för sin skenbara försumlighet. I sin bittra ångest häröfver tyckte han det vara bättre att få dö för egen hand än att underkasta sig en vanhederlig afrättning. Han drog därför sitt svärd och stod just i begrepp att döda sig själf, då han fick höra Paulus tilltala honom med dessa uppmuntrande ord: ”Gör dig själf intet ondt; ty vi äro alla här”. Hvarje fånge var kvar på sin plats till följd af den gudomliga makt, som utöfvades af en medfånge.

Den stränga behandling apostlarna rönt af fångvaktaren hade ej väckt någon hämndkänsla hos dem. Paulus och Silas voro i stället besjälade af Kristi anda. Deras hjärtan voro så uppfyllda af Frälsarens kärlek, att de hyste ej något agg mot sina förföljare.

Fångvaktaren släppte sitt svärd och befallde, att man skulle skaffa dit ljus, hvarpå han skyndade sig in i det inre fängelserummet. Han önskade se, hurudana män dessa fångar voro, som med sådan vänlighet återgäldade den grymhet de fått röna. Framkommen till apostlarna föll han ned på golfvet inför dem och bad om deras förlåtelse. Sedan förde han dem ut på den yttre gården och frågade” Herrar, hvad skall jag göra, att jag må varda frälst”?

Fångvaktaren skälfde af fruktan, då han såg Guds vrede uppenbarad i jordbäfningen. När han trodde, att fångarna undkommit, var han färdig att taga sig själf afdaga. Men allt detta syntes nu som en småsak i jämförelse med den nya, besynnerliga fruktan, som intagit honom, och den längtan han kände efter att äga den ro och glädje, som apostlarna visade under lidande och förolämpning. Han såg huru deras ansikten voro upplysta af himmelens ljus. Han visste, att Gud genom ett underverk räddat deras lif, och nu fingo spåkvinnans ord en egendomlig kraft för honom: ”Dessa människor äro Guds, den Högstes, tjänare, som för oss förkunna frälsningens väg”.

Under djup förödmjukelse bad han apostlarna visa honom vägen till lifvet. ”Tro på Herren Jesus Kristus, så varder du och ditt hus frälst”, svarade de. Och de ”talade Herrens ord för

honom och för alla dem, som voro i hans hus". Fångvaktaren tvådde därpå apostlarnas sår och betjänade dem på andra sätt. Och han och hela hans hus blefvo döpta. En helig inflytelse förnams bland fångarna, och allas sinnen blefvo öppnade, så att de lyssnade till de sanningar, apostlarna framställde. De voro öfverbevisade om, att den Gud, som dessa män tjänade, hade genom ett underverk befriat dem från fångenskapen.

Invånarna i Filippi hade blifvit mycket förskräckta genom jordbäfningen, och när styresmännen följande dag fingo underrättelse om hvad som händt under natten, blefvo de förskräckta och sände rättstjänare att försätta apostlarna i frihet. Men Paulus förklarade: "De hafva hudflängt oss offentligen utan rannsakning och dom, ehuru vi äro romare, och kastat oss i fängelse, och nu vilja de hemligen utdrifva oss. Nej, icke så; utan må de själfva komma och föra oss ut".

Apostlarna voro romerska medborgare, och det var olagligt att hudflänga en romare utan för de värsta brott och att beröfva honom hans frihet utan lämplig rannsakning. Paulus och Silas hade blifvit offentligen häktade, och nu nekade de att blifva frigifna utan en offentlig förklaring från styresmännen.

När detta berättades för styresmännen, blefvo de förskräckta, ty de befarade, att apostlarna skulle anklaga dem inför kejsaren. De gingo därför genast till fängelset och bådo Paulus och Silas om ursäkt för den orättvisa och grymhet, som begåtts mot dem, och de förde dem personligen ut ur fängelset och bådo dem att lämna staden. De fruktade för apostlarnas inflytelse öfver folket och för den makt, som så underbart uppenbarats och räddat dessa oskyldiga män.

Apostlarna handlade i öfverensstämmelse med den undervisning de fått af Kristus och ville ej tvinga sig på någon, som icke önskade mottaga dem. "De gingo ut ur fängelset och gingo in till Lydia, och när de hade sett bröderna och förmanat dem, foro de bort".

Men de ansågo icke sin verksamhet i Filippi vara fruktlös. De hade rönt mycket motstånd och förföljelse; men Guds mellankomst till deras fördel och omvändelsen af fångvaktaren och hans hus mer än godtgjorde den vanära och det lidande de hade genomgått. Ryktet om deras orättvisa häktande och deras underbara befrielse spreds öfver hela denna trakt, och därigenom blef apostlarnas mission känd för många, som eljes ej skulle ha fått upplysning därom.

Paulus' verksamhet i Filippi medförde upprättandet af en församling där, hvars medlemsantal ständigt ökades. Hans nit och gudsfruktan och framför allt hans beredvillighet att lida för Kristi skull utöfvade en djup och varaktig inflytelse på de omvända. De värderade de dyrbara sanningar, för hvilka apostlarna hade uppoffrat så mycket, samt hängåfvo sig själfva af hela sitt hjärta åt sin Återlösares sak.

Att denna församling ej undslapp förföljelse kan man se af ett uttryck i Paulus' bref till filipperna. Han säger: "Åt eder har den nåden blifvit gifven, att icke allenast tro på Kristus, utan ock lida för hans skull, emedan I hafven samma kamp, som I hafven sett hos mig och nu hören om mig". Så fasta voro de dock i tron, att han förklarar: "Jag tackar min Gud, vid all min hågkomst af eder, då jag alltid i alla mina böner för eder alla gör bönen med glädje, för edert deltagande i evangelium från den första dagen intill nu".

Förskräcklig är den kamp, som äger rum mellan de goda och de onda makterna i viktiga medelpunkter, till hvilka sanningens budbärare kallas att verka. Paulus säger:"Vi hafva icke strid mot blod och kött, utan mot herradömen, mot väldigheter, mot världshärskarne i detta mörker, mot ondskans andemakter i himlarymderna". Ända intill tidens slut kommer att pågå en bitter strid mellan Guds församling och dem, som stå under kontroll af onda änglar.

Den tidigare församlingens kristna blefvo ofta kallade att möta mörkrets makter ansikte mot ansikte. Genom sofisteri och förföljelse sökte fienden vända dem bort från den sanna tron. Och i närvarande tid, när alla jordiska tings slut nalkas med hastiga steg, gör satan förtviflade ansträngningar att fånga världen i sina snaror. Han uppfinner många planer för att upptaga människornas sinnen och vända uppmärksamheten bort från de sanningar, som äro väsentliga för frälsning. I hvarje stad verkar satan ifrigt för att organisera till partier alla dem, som strida mot Guds lag. Ärkebedragaren söker införa förvillande och till uppror uppviglande element, och människor uppeldas af ett nit, som icke är i öfverensstämmelse med kunskap.

Ogudaktigheten håller på att utvecklas till en aldrig förr uppnådd grad, och många af evangelii predikanter ropa:"Frid och säkerhet". Men Guds trogna budbärare skola stadigt fortsätta i sitt arbete. Iklädda himmelens rustning, skola de oförskräckt gå framåt till seger, aldrig gifvande efter i striden, förrän hvarje själ, som de kunna nå, lyssnat till sanningens budskap för denna tid.

Kapitel XXII—Tessalonika.

Från Filippi reste Paulus och Silas till Tessalonika. Här erhöllo de tillåtelse att tala till stora församlingar i den judiska synagogan. Deras utseende visade, hvilken skymflig behandling de nyligen varit utsatta för, samt nödvändiggjorde en förklaring af hvad som ägt rum. Denna förklaring gåfvo de utan att upphöja sig själfva; i stället ärade och upphöjde de honom, som hade räddat dem på ett så underbart sätt.

Då Paulus predikade för tessalonikerna, hänvisade han till gamla testamentets profetior angående Messias. Kristus själf hade under sin vistelse på jorden öppnat lärjungarnas sinnen för dessa profetior. ”Han begynte med Mose och alla profeterna och uttydde för dem det, som i alla skrifterna rörde honom”. Petrus hade likaledes tagit sina bevis från gamla testamentet, när han framhållit Kristus. Så vädjade äfven Paulus till skrifterna, som förutsade Kristi födelse, lidande, död, uppståndelse och him- melsfärd. Genom Moses och profeternas inspirerade vittnesbörd bevisade han tydligt, att Jesus af Nasaret var Messias, samt visade, att ända från Adams dagar var det Kristi röst, Som talat genom patriarker och profeter.

Tydliga och utförliga profetior hade blifvit gifna angående den utlofvade Frälsaren. Till Adam gafs försäkran om en kommande Återlösare. Den dom, som uttalades öfver satan var för våra första föräldrar ett löfte om återlösning genom Jesus Kristus. Gud sade: ”Jag skall sätta fiendskap mellan dig och kvinnan och mellan din säd och hennes säd. Denna skall söndertrampa ditt hufvud, och du skall stinga den i hälen”.

Till Abraham gafs det löftet, att världens Frälsare skulle komma i hans släktlinje: ”I din säd skola alla folk på jorden välsigna sig”. ”Han säger icke: och säderna, såsom talade han om många, utan såsom om en: och din säd, hvilken är Kristus ”.

Mose profeterade tydligen om en kommande Messias, då han nalkades slutet af sin bana såsom Israels ledare och lärare. Han sade: ”En profet bland ditt folk, af dina bröder, en som är mig lik, skall Herren, din Gud, uppväcka åt dig; på honom skolen I höra”; Och Mose försäkrade israeliterna, att Gud själf hade uppenbarat detta för honom på berget Horeb, i det han sade: ”En profet skall jag uppväcka åt dem bland deras bröder, en som är dig lik, och jag skall lägga mina ord i hans mun, och han skall tala till dem allt, hvad jag bjuder honom”.

Messias skulle komma från en kunglig släktlinje, ty i en af Jakob uttalad profetia säger Herren: ”Spiran skall icke vika ifrån Juda, icke härskarstafven från hans fötter, till dess han kommer till Silo och folken blifva honom hörsamma”.

Esaia profeterade: ”Ett skott skall skjuta upp ur Isais afhuggna stam, och en telning från dess rötter skall bära frukt. ”Böjen edra öron hit och kommen till mig; hören, så får eder själ lefva. Jag vill sluta med eder ett evigt förbund: att I skolen undfå all den trofasta nåd

jag har lofvat David. Se, honom har jag satt till ett vittne för folken, till en furste och laggifvare för folken. Ja, du skall kalla på folkslag, som du icke känner, och folkslag, som icke känna dis:, skola hasta till dig, för Herrens, din Guds, skull, för Israels Heliges skull, när han förhärligar dig".

Jeremias vittnade om Återlösarens ankomst såsom en furste af Davids hus: "Se, dagar skola komma, säger Herren, då jag skall uppväcka åt David en rättfärdig telning, och han skall regera såsom konung och hafva framgång och skall skaffa rätt och rättfärdighet på jorden. I hans dagar skall Juda varda frälst och Israel bo i trygghet; och detta skall vara det namn man skall gifva honom: Herren är vår rättfärdighet". Och vidare: "Så säger Herren: Aldrig skall den tid komma, då icke en afkomling af David sitter på Israels hus' tron, aldrig den tid, då icke en afkomling af de levitiska prästerna gör tjänst inför mig och alla dagar frambär brännoffer och förbränner spisoffer och anställer slaktoffer".

Till och med Messias' födelsestad var förutsagd: "Men du Bet-Lehem Efrata, som är så ringa för att vara bland Juda släkter, af dig skall åt mig utgå en, som skall blifva en furste i Israel, en hvilkens härkomst tillhör förgångna åldrar, forntidens dagar".

Det verk, som Frälsaren skulle utföra på jorden, var utförligt förutsagdt: "På honom skall Herrens ande hvila, vishets och förstånds ande, råds och starkhets ande, Herrens kunskaps och fruktans ande. Han skall hafva sitt välbehag i Herrens fruktan; och han skall icke döma efter som ögonen se eller skipa lag efter som öronen höra". Den sålunda smorde skulle "förkunna glädjens budskap för de saktmodiga", han var sänd "till att läka dem, som hafva ett förkrossadt hjärta, till att predika frihet för de fångna och förlossning för de bundna, till att predika ett nådens år från Herrens och en hämndens dag från vår Gud, en dag, då han skall trösta alla sörjande, då han skall så skicka för de sörjande i Sion, att hufvudprydnad gifves dem i stället för aska, glädjeolja i stället för sorg, högtidskläder i stället för en bedröfvad ande; och de skola kallas rättfärdighetens terebinter, Herrens plantering, genom hvilken han förhärligar sig".

"Se, öfver min tjänare, som jag uppehåller, min utkorade, till hvilken min själ har behag, öfver honom har jag låtit min ande komma; han skall utbreda rätten bland folken. Han skall icke skria eller ropa och icke låta höra sin röst på gatorna. Ett brutet rör skall han ické sönderkrossa, och en tynande veke skall han icke utsläcka; han skall utbreda rätten, så att sanning får råda. Hans kraft skall icke förtyna eller brytas, intill dess att han har grundat rätten på jorden; hafsländer vänta efter hans lag".

Med öfverbevisande kraft resonnerade Paulus från gamla testamentets skrifter, att "Kristus måste lida och uppstå från de döda". Hade icke Mika profeterat: "Med ris slår man Israels domare på kin den"? Och hade icke den utlofvade genom Esaia profeterat om sig själf: "Jag höll fram min rygg åt dem, som slogo mig, och mina kinder åt dem, som ryckte mig i skägget; jag skylde icke mitt ansikte mot försmädelse och spott"? Genom psalmisten hade

Kristus förutsagt den behandling han skulle röna af människor: ”Jag är .... till smälek bland män, föraktad af folket. Alla, som se mig, bespotta mig; de spärra upp munnen, de skaka hufvudet: Befall dig åt Herren! Han befrie honom, han rädde honom, ty han har ju behag till honom”. ”Jag kan räkna alla mina ben; de skåda därpå, de se med lust på mig. De skifta mina kläder mellan sig och kasta lott om min klädnad”. ”Främmande har jag blifvit för mina bröder och en främling för min moders barn. Ty nitälskan för ditt hus har förtärt mig, och dina försmädares smädelser hafva fallit öfver mig”. ”Smälek har krossat mitt hjärta, så att jag är vanmäktig; jag väntade på medlidande, men där var intet, och på tröstare, men jag fann ingen”.

Esaias profetior om Kristi lidande och död äro så tydliga, att de ej kunna missförstås. ”Hvem trodde hvad som predikades”, säger profeten, ”och för hvem var Herrens arm uppenbar? Han sköt upp såsom en ringa telning inför honom, såsom ett rotskott ur torr jord. Han hade ingen gestalt eller fägring; när vi sågo på honom, kunde hans utseende icke behaga oss. Föraktad var han och öfvergifven af människor, en smärtornas man och förtrogen med krankhet; han var såsom en för hvilken man skyler sitt ansikte, så föraktad, att vi höllo honom för intet. Men det var våra krankheter han bar,våra smärtor, dem lade han på sig, medan vi höllo honom för att vara hemsökt, tuktad af Gud och pinad. Ja, han var sargad för våra öfverträdelsers skull och slagen för våra missgärningars skull, näpsten var lagd på honom, att vi måtte få frid, och genom hans sår blifva vi helade. Vi gingo alla vilse såsom får, hvar och en af oss ville vandra sin egen väg, men Herren lät allas vår missgärning drabba honom. Han blef plågad, fastän han ödmjukade sig och icke öppnade sin mun, lik ett lamm, som föres bort att slaktas, och lik ett får, som är tyst inför dem som klippa det — ja, han öppnade icke sin mun. Undan våld och dom blef han borttagen, men hvem i hans släkte betänker detta? Ja, han rycktes bort ifrån de lefvandes land, och för mitt folks öfverträdelses skull kom plåga öfver honom”.

Till och med hans dödssätt har på förhand blifvit antydt. Såsom kopparormen hade blifvit upphöjd i öknen, så skulle den kommande Återlösaren blifva upphöjd, ”på det att hvar och en, som tror på honom, icke må förgås utan hafva evigt lif”.

”Om man då frågar honom: Hvad är det för sår du har på din kropp? så skall han svara: Dem har jag fått där hemma, hos mina närmaste”. ”Och bland de ogudaktiga fick han sin graf — bland de rika kom han först när han var död — fastän han ingen orätt hade gjort och fastän svek icke fanns i hans mun. Det behagade Herren att slå honom med krankhet: om hans lif så blefve ett skuldoffer, då skulle han få se afkomlingar och länge lefva, och Herrens vilja skulle genom honom hafva framgång”.

Men den, som skulle lida döden genom onda människors händer, skulle uppstå igen såsom segrare öfver synden och grafven. Under den Allsmäktiges inspiration vittnade Israels ljuflige sångare om uppståndelsens härliga morgon. ”Äfven min kropp”, utropar han gladt,

”får bo i trygghet. Ty du skall icke lämna min själ åt dödsriket, du skall icke låta din fromme se grafven”.

Paulus visar, hur innerligt Gud hade sammanlänkat offertjänsten med de profetior, hvilka åsyftade den, som skulle ”likt ett lamm föras bort att slaktas”. Messias skulle gifva sitt lif som ”ett skuldoffer”. Esaia skådade ned genom tiden och såg de scener, som stodo i förbindelse med Frälsarens försoningsverk, och han vittnade, att Guds Lamm ”utgaf sitt lif i döden och blef räknad bland öfverträdare, han, som bar mångas synder och bad för öfverträdarna ”.

Den i profetiorna förutsagde Frälsaren skulle komma, icke såsom en världslig konung att förlossa den judiska nationen från jordiska förtryckare, utan såsom en människa bland människor för att lefva i fattigdom och förnedring samt till sist blifva föraktad, förkastad och dödad. Den i gamla testamentets skrifter förutsagde Frälsaren skulle offra sig själf som ett offer för det fallna människosläktet och sålunda uppfylla den brutna lagens alla fordringar. I honom skulle offersystemets förebilder möta sin motbild, och hans död på korset skulle visa betydelsen af hela den judiska religionsförfattningen.

Paulus omtalade för judarna i Tessalonika, hvilket nit han brukade hafva för ceremoniallagen och hvilken underbar erfarenhet han hade gjort i närheten af Damaskus. Före sin omvändelse hade han förtröstat på en nedärfd gudsfruktan, ett falskt hopp. Hans tro var då ej ankrad i Kristus, utan han förtröstade i stället på former och ceremonier. Hans nit för lagen hade ej varit förbundet med tro på Kristus och var alltså ej af något värde. På samma gång han skrutit öfver att vara ostrafflig i uppfyllelsen af la- gens gärningar, hade han nekat att mottaga honom, som allena kunde göra lagen värdefull.

Men allt detta blef förändradt vid hans omvändelse. Jesus af Nasaret, som han hade förföljt genom att förfölja hans heliga, uppenbarade sig för honom såsom den utlofvade Messias. Förföljaren fick se honom såsom Guds Son, den, som hade kommit till jorden såsom en uppfyllelse af profetiorna och som i sitt lif uppfyllde den heliga skrifts alla fordringar.

I det Paulus med helig frimodighet predikade evangelium i synagogan i Tessalonika, utgöts en flod af ljus öfver den sanna betydelsen af helgedomstjänstens förordningar och ceremonier. Han drog sina åhörares sinnen bortom den jordiska tjänstförrättningen och Kristi tjänstgöring i den himmelska helgedomen till den tid, då Kristus fullbordat sitt medlareverk och återkommer i stor makt och härlighet för att upprätta sitt rike på jorden. Paulus trodde på Kristi andra ankomst. Så tydligt och kraftigt framställde han sanningarna angående denna händelse, att många af hans åhörare fingo ett outplånligt intryck däraf.

Under tre på hvarandra följande sabbater predikade Paulus för tessalonikerna och resonnerade med dem ur Skrifterna angående Kristi lif, hans död, uppståndelse, medlareverk och framtida härlighet, han, som var ”det från världens grudläggning slaktade

Lammet". Han upphöjde Kristus, ty en rätt uppfattning af Kristi medlareverk upplåter gamla testamentets skrifter och gifver oss tillträde till deras rika skatter.

Stora folksamlingar lyssnade med spänd uppmärksamhet till evangelii sanningar, som förkunnades med stor kraft. "Några af dem trodde och föllo till Paulus och Silas, äfvensom en stor mängd af de greker, som fruktade Gud, och icke få af de förnämsta kvinnorna".

Apostlarna mötte här såsom på andra platser ett hårdnackadt motstånd. De judar, som icke trodde, blefvo "fulla af nit". Dessa judar hade ej då den romerska maktens välvilja, emedan de ej så länge förut förorsakat ett upplopp i Rom. De betraktades därför med misstankar, och deras frihet var mer eller mindre inskränkt. De sågo nu ett tillfälle att draga fördel af vissa omständigheter att återvinna Roms gunst och på samma gång kasta vanära öfver apostlarna och dem, som blifvit omvända till kristendomen.

Detta gjorde de genom att förena sig med "några illasinnade män af dagdrifvarne ", och med dessas tillhjälp lyckades de åstadkomma "ett upplopp i staden". I hopp om att finna apostlarna ställde de sig vid Jasons hus, men de kunde ej finna hvarken Paulus eller Silas. Och då de icke funno dem, uppenbarade de sitt raseri och sin missräkning genom att släpa "Jason och några bröder till stadens styresmän, ropande: De, som hafva uppviglat hela världen, dessa äro ock här, och Jason har tagit mot dem såsom gäster, och de handla alla tvärt emot kejsarens påbud och säga, att en annan, nämligen Jesus, är konung".

Enär Paulus och Silas ej kunde anträffas någonstädes, togo stadens styresmän borgen af de troende i staden för att de skulle bevara freden. Som man befarade vidare våldsamheter, "sände bröderna strax, under natten, Paulus och Silas till Berea".

De, som nu för tiden framhålla impopulära sanningar, behöfva ej blifva missmodiga, om de ibland ej röna ett mera vänligt mottagande, äfven af sådana, som bekänna sig vara kristna, än Paulus och hans medarbetare rönte af de folk, bland hvilka de verkade. Korsets budbärare måste utrusta sig själfva med vaksamhet och bön samt gå fram med tro och frimodighet, alltid verkande i Jesu namn. De måste upphöja Kristus såsom människans medlare i den himmelska helgedomen, den, på hvilken gamla testamentets offringar syftade och genom hvilkens försoningsoffer öfverträdarna af Guds lag kunna finna förlåtelse och frid.

* * * * *

Kapitel XXIII—Berea och Aten.

I Berea fann Panins judar, som voro villiga att undersöka de sanningar, han framställde. Lukas säger om dem: ”Dessa voro ädlare än de i Tessalonika och mottogo ordet med all villighet, dagligen forskande i skrifterna, om det så förhölle sig. Många af dem blefvo därför troende, äfvensom icke få ansedda grekiska kvinnor och män”.

Bereanernas sinnen voro icke inskränkta genom fördomar. De voro villiga att undersöka de läror, som predikades af apostlarna. De rannsakade de heliga skrifterna, men icke af nyfikenhet utan för att få upplysning om hvad som blifvit skrifvet om den utlofvade Messias. De rannsakade dagligen de inspirerade uppgifterna, och i det de jämförde skriftställe med skriftställe, stodo himmelens änglar vid deras sida och upplyste deras sinnen och intryckte sanningarna på deras hjärtan.

Hvarhelst evangelii sanningar förkunnas, skall därigenom den, som uppriktigt önskar att göra det rätta, ledas till att flitigt rannsaka skriften. Om nu under världshistoriens afslutande scener de, som få höra de pröfvande sanningarna för denna tid förkunnas, ville följa bereanernas exempel, dagligen rannsakande Bibeln och med Guds ord jämförande de budskap, som bringas till dem, skulle det finnas ett mycket större antal af sådana, som troget vandrade i Guds bud. Men när impopulära bibelsanningar framställas, uraktlåta många att göra denna undersöknina:. De äro icke i stånd till att framlägga bevis mot Bibelns tydliga läror, och likväl vilja de icke än grundligare undersöka dem. Somliga taga för gifvet, att om än dessa läror äro sanna, så är det sak samma, om de antaga det nya ljuset eller icke, och de hålla fast vid de vackra fabler, som fienden gör bruk af för att leda människorna på villospår. Sålunda blifva de förblindade af villfarelse och afskära sin förbindelse med himmelen.

Alla skola få sin dom i öfverensstämmelse med det ljus de hafva fått. Herren utsänder sina sändebud med frälsningens budskap, och dem som få tillfälle att lyssna därtill, skall han hålla ansvariga för det sätt, hvarpå de behandla hans tjänares ord. De, som uppriktigt söka efter sanning, skola noga undersöka de framställda lärorna i ljuset af Guds ord.

De otrogna judarna i Tessalonika, som voro uppfyllda af hat och afund mot apostlarna, voro icke nöjda därmed, att de lyckats drifva dem från sin egen stad, utan de följde dem till Berea och uppviglade där det sämre folket mot dem. Som bröderna fruktade, att de kunde begå någon våldsgärning mot Paulus, sände de honom till Aten, beledsagad af några bereaner, som nyligen blifvit troende.

Sålunda blefvo sanningens lärare förföljda från stad till stad. Men Kristi fiender kunde icke hindra evangelii framgång, ehuru de lyckades göra det ganska svårt för apostlarna att fortsätta med sin verksamhet. Paulus sträfvade dock stadigt framåt, fast besluten att uppfylla den Guds afsikt, som uppenbarats för honom i synen i Jerusalem: ”Jag skall sända dig långt bort till hedningarna”.

Paulus' hastigå afresa från Berea beröfvade honom det tillfälle, han hoppats få att besöka bröderna i Tessalonika.

Vid sin ankomst till Aten sände aposteln de bereanska bröderna tillbaka med bud till Silas och Timoteus, att de genast skulle komma till honom. Timoteus hade kommit till Berea, innan Paulus for därifrån, och tillsammans med Silas stannade han kvar där för att fortsätta med den så väl påbegynta verksamheten samt att undervisa de nyomvända.

Aten var den hedniska världens hufvudstad. Paulus fann ej här ett okunnigt och lättroget folk, såsom i Lystra, utan ett folk, som var beryktadt för sin lärdom och bildning. Öfverallt möttes hans ögon af bildstoder af folkets afgudar och dess afgudade hjältar i historien, och vitterheten, medan praktfulla byggnader och målningar representerade dess nationella härlighet och dess så allmänt utbredda gudadyrkan. Folket var förtjust öfver de sköna och praktfulla konstverken. Hvart man än vände sig, såg man helgedomar och tempel, hvilkas uppförande kostat oerhörda summor, resa sina massiva former mot höjden. I krig vunna segrar och beryktade mäns handlingar höllos i åminnelse genom statyer, tempel och med inskrift försedda stenar. Allt detta gjorde Aten till ett ofantligt konstgalleri.

Vid åskådningen af all denna skönhet och prakt i en stad, som helt hängaf sig åt afguderi, väcktes hos Paulus en djup nitälskan för Gud, som han öfverallt såg vanhedrad, och hans hjärta ömmade för atenarna, hvilka, trots sin bildning, voro okunniga om den sanne Guden.

Aposteln lät sig icke bedragas af hvad han såg i denna medelpunkt för konst och vetenskap. Hans andliga sinne var så intaget af himmelska ting, att härligheten af de skatter, hvilka aldrig skola förgås, gjorde denna omgifvande pomp och ståt värdelös i hans ögon. Då han betraktade stadens utomordentliga prakt, insåg han, hvilken förtrollande makt den utöfvade öfver dem, som voro intresserade i konst och vetenskap, och på grund af allt detta insåg han den stora betydelsen af det verk, som här förelåg honom.

I denna stora stad, där Gud ej dyrkades, kände Paulus sig mycket ensam, och han längtade efter sina medarbetares sympati och bistånd. Det tycktes honom, som om han var alldeles utan vänner. I sitt bref till tessalonikerna uttrycker han sina känslor i följande ord: "Ensamma kvar i Aten". Hinder, som syntes oöfvervinneliga, kommo i hans väg, så att det såg hopplöst ut för honom att få något tillfälle att vinna folkets uppmärksamhet.

Men Paulus var dock ej sysslolös under den tid han väntade på Silas och Timoteus. Han "samtalade i synagogan med judarna och med dem, som fruktade Gud, och på torget dagligen med dem, som han träffade". Men hans förnämsta arbete i Aten var att bringa frälsningens nyheter till dem, som ej hade någon klar uppfattning om Gud och om hans uppsåt rörande det fallna människosläktet. Aposteln komme snart att få med hedendomen att göra i dess mest inställsamma och förföriska form.

Det dröjde ej länge, innan atenarna upptäckte, att en egendomlig lärare kommit till staden och att han framhöll nya och egendomliga läromeningar. Somliga uppsökte därför Paulus och samtalade med honom, och snart samlades en hop åhörare omkring dem. Somliga voro färdiga att göra spe af Paulus, i det de ansågo honom stå på en mycket lägre nivå än de själfva med hänsyn till lärdom och samhällsställning, och de sade föraktligt bland sig själfva: ”Hvad kan väl denne pratmakare vilja säga”? Och ”emedan han predikade för dem evangelium om Jesus och om uppståndelsen”, sade andra: ”Han tyckes vara en förkunnare af främmande gudar”.

Bland dem, som träffade Paulus på torget, voro ”några såväl af de epikureiska som af de stoiska filosoferna”, men dessa såväl som alla andra, hvilka kommo i beröring med honom, upptäckte snart, att han ägde mera lärdom än de hade. Hans intellektuella förmågor tilldrogo sig de lärdas respekt, medan hans allvarliga, logiska resonnerande och hans vältalighet höll det församlade folkets uppmärksamhet. Hans åhörare måste erkänna, att han icke var någon nybörjare, utan kunde möta alla klasser med öfverbevisande argument till stöd för de läror, han framhöll. Oförsagd stod aposteln där och mötte sina motståndare med deras egna argument, nedslående logik med logik, filosofi med filosofi, vältalighet med vältalighet.

Hans hedniska motståndare påminde honom om Sokrates’ öde, som blifvit dömd till döden, emedan han framhöll främmande gudar, och de rådde Paulus att icke riskera sitt lif på samma sätt. Men apostelns föredrag åliördes med spänd uppmärksamhet, och med sin okonstlade visdom vann han deras respekt och beundran. Han kunde icke nedtystas af filosofernas vetenskap eller skarpa infall, och när de sågo, att han beslutat sig för att fullgöra sitt ärende bland dem och under alla omständigheter framställa, livad han hade att säga, beslöto de att lyssna till honom.

Han beledsagades därför till Mars’ kulle eller Areopagen. För atenarna var denna en af de heligaste platser i hela staden, och det, som inträffat där, var af sådan art, att folket hyste en vidskeplig vördnad, ja, somliga till och med ett slags hemlig fasa därför. Det var här, som religiösa saker ofta noga öfvervägdes af män, som hade i uppdrag att döma i alla viktigare såväl moraliska som borgerliga frågor.

Här, långt aflägsnad från de af folk vimlande gatornas stoj och brådskande affärslif, kunde man ostördt lyssna till hvad aposteln hade att säga. Omkring honom voro samlade skalder, konstnärer och filosofer, Atens lärda och visa, och de sade till honom: ”Kunna vi få veta, hvilken denna nya lära är, om hvilken du talar? Ty främmande ting bringar du för våra öron. Vi vilja därför veta, hvad detta skall vara”.

I denna allvarliga och ansvarsfulla stund var aposteln lugn och självbehärskad. Han hade ett budskap af största betydelse att förkunna, och de ord, som föllo från hans läppar,, öfvertygade hans åhörare, att han icke var någon tidsfördrifvande pratmakare. ”I

ateniensiske män”! sade han. ”Jag ser, att I uti allt ären mycket benägna för gudsdyrkan; ty under det jag har gått omkring och noga betraktat edra hel- gedomar, har jag äfven funnit ett altare, på hvilket stod skrifvet: Åt en okänd gud. Det I således dyrken utan att känna det, detta förkunnar jag för eder”. Trots all sin intelligens och allmänna lärdom voro dessa människor okunniga om den Gud, som skapat världsalltet. Men ibland dem funnos likväl sådana, som längtade efter större ljus, som trefvande sökte efter den Evige.

Med sin hand uträckt mot templet, som var uppfylldt af afgudar, utgöt Paulus sin själ i ett afslöjande af atenarnas falska religion. De visaste bland hans åhörare förvånades öfver hvad de hörde. Han visade sig vara väl upplyst rörande deras konst, litteratur och religion. Pekande på deras bildstoder och afgudar förklarade han, att Gud ej kunde liknas vid något, som mänskligt snille hade frambragt. Dessa utskurna bilder kunde ej i den ringaste bemärkelse föreställa Jehovas härlighet. Han påminde dem om, att dessa bilder ej hade lif, utan måste betjänas af människohänder för att kunna röra sig, och därför voro de, som tillbådo dem, i alla afseenden öfverlägsna dessa sina afgudar.

Paulus förde sina afgudiska åhörares sinnen utom gränserna för deras falska religion till en sann åskådning af den Gud, som de kallade en ”okänd gud”. Detta gudomsväsen, som han nu förkunnade för dem, var ej beroende af människor och behöfde intet bistånd från mänskliga händer för att uppehålla sin makt och härlighet.

Folket fylldes af förtjusning och beundran öfver Paulus’ brinnande och logiska framställning af den sanne Gudens egenskaper — af hans skapande makt och hans nådiga styrelse. Med brinnande vältalighet sade aposteln: ”Den Gud, som hr gjort världen och allt hvad däruti är, denne, som är himmelens och jordens Herre, bor icke i tempel, som äro gjorda med händer, ej heller betjänas han af människors händer, såsom vore han i behof .af något, emedan han själf åt alla gifver lif och ande och allt”. Himlarna vore icke stora nog att rymma Gud, huru skulle då tempel, gjorda af människohänder, kunna göra det!

I en tidsålder af kastväsende, då mänskliga rättigheter ofta ej kunde vinna erkännade, framställde Paulus den stora sanningen om mänsklighetens broderskap, förklarande, att Gud ”har gjort hela människosläktet af ett blod till att bo på jordens hela yta”. I Guds ögon stå alla människor på samma ståndpunkt, hvarje människa bör framför allt visa trohet mot sin Skapare. Sedan framhöll aposteln, huru genom hela Guds handlingssätt med människan hans nådiga uppsåt löper såsom en gyllene tråd. Han ”har fastställt bestämda tider och gränser för deras boende, på det att de måtte söka Herren, om de till äfventyrs kunde känna sig för och finna honom, ehuru han icke är långt borta från hvar och en af oss”.

Pekande på de förträffliga profven på mänsklig utveckling framför sig, målade han med ord, som han lånat från en af deras egna skalder, den evige Guden såsom en fader, hvilkens barn de voro. ”I honom lefva vi och röra oss och äro till”, sade han, ”såsom ock några af edra skalder hafva sagt: Ty vi äro ock hans släkte. Äro vi nu Guds släkte, så böra vi icke

mena, att gudomen är lik guld eller silfver eller sten, ett bildverk af mänsklig konst och uppfinning".

"Men sedan Gud sålunda haft öfverseende med okunnighetens tider, bjuder han nu människorna, att alla allestädes skola bättra sig". Under de tidsåldrar af mörker, som föregingo Kristi första ankomst, var den gudomlige härskaren mycket fördragsam mot de hedniska afgudadyrkarna; men nu hade han genom sin Son sändt människorna sanningens ljus, och han förväntade, att alla skulle omvända sig till honom för att blifva frälsta, ej allenast de fattiga och ringa, utan äfven de stolta filosoferna och världens furstar. "Emedan han har fastställt en dag, på hvilken han skall döma världen med rättfärdighet, genom en man, hvilken han har därtill bestämt, erbjudande tron åt alla, i det han har uppväckt honom från de döda". Då Paulus talade om uppståndelsen från de döda, "gjorde somliga gäck däraf, och andra sade: Vi vilja ännu en gång höra dig därom".

Så af slutades apostelns verksamhet i Aten, medelpunkten för den hedniska bildningen, ty atenarna ville ej öfvergifva sitt afguderi, utan vände sig bort från den sanna religionens ljus. Man kan ej vänta annat af dem, som äro tillfredsställda med sina egna gärningar. Ehuru atenarna skröto öfver sin lärdom och bildning, blefvo de ständigt alltmera fördärfvade och tillfredsställda med afguderiets invecklade hemligheter.

Bland dem, som lyssnade till Paulus, voro några, som blefvo öfverbevisade i sina sinnen; men de ville ej ödmjuka sig och erkänna Gud och antaga frälsningsplanen. En syndare kan ej omvändas genom vältalighet och argument. Guds kraft allena kan tilllämpa sanningen på hjärtat. Den, som fortfarande vänder sig bort från denna kraft, kan ej blifva berörd. Grekerna sökte visdom, men det oaktadt var korsets budskap en dårskap för dem, emedan de värderade sin egen vishet högre än den vishet, som är ofvanefter.

I atenarnas mänskliga lärdom och vishet finna vi orsaken till, att evangelii budskap rönte så liten framgång bland dem. De världsvisa, som komma till Kristus såsom arma, förtappade syndare, skola blifva visa till frälsning; men de, som komma såsom beryktade män, upphöjande sin egen vishet, skola ej få det ljus och den kunskap, som han allena är i stånd att meddela.

Sålunda mötte Paulus hedendomen på sin tid. Hans verksamhet i Aten blef emellertid ej alldeles utan frukt. Dionysius, en af de mest framstående borgarna, och några andra anammade evangelii budskap och förenade sig med de troende.

Inspirationen har gifvit oss denna inblick i atenarnas lif, hvilka, trots all sin lärdom, bildning och konst, likväl voro så försjunkna i brottslighet, på det att vi måtte få se, huru Gud genom sin tjänare bestraffade afguderiet och stolta, själf rättfärdiga människors synder. Apostelns ord samt beskrifningen af hans ståndpunkt och omgifningar, såsom uppdragna af inspirationens penna, skulle för kommande släkten bära vittne om hans

orygglіga tro, hans mod i ensamhet och motgång samt den seger han vann för kristendomen i själfva medelpunkten af hedendomens stora mörker.

Paulus' ord utgöra en dyrbar kunskapsskatt för församlingen. Han var i en sådan ställning, att han kunde lätt hafva talat sådant, som skulle hafva uppretat hans stolta åhörare och bragt svårigheter öfver honom själf. Om hans tal varit ett direkt anfall på deras gudar och stadens stormän, så skulle han hafva utsatt sig för att drabbas af samma öde som Sokrates. Men med en skicklighet, som härflöt från gudomlig kärlek, drog han varsamt deras sinnen bort från de hedniska gudarna genom att för dem uppenbara den ende sanne Guden, som de hittills ej hade lärt känna.

"Talet om korset är en dårskap för dem, som varda förtappade, men för oss, som varda frälsta, är det en Guds kraft. Ty det är skrifvet: Jag skall göra om intet de visas vishet och' förkasta de förståndigas förstånd". "Det i världen dåraktiga har Gud utvalt, på det att han skulle komma de visa på skam, och det i världen svaga har Gud utvalt, på det att han skulle komma det starka på skam. Och det i världen oädla har Gud utvalt, och det, som intet var, på det att han skulle göra om intet det, som något var". Många af världens mest framstående lärda och statsmän skola i de yttersta dagarna vända sig bort från ljuset, emedan världen i sin vishet ej känner Gud. Detta oaktadt anstår det Guds tjänare att taga hvarje tillfälle i akt och framhålla sanningen för dessa män. Somliga skola också erkänna sin okunnighet rörande gudomliga ting och skola blifva ödmjuka lärjungar vid Jesu, den store mästarens, fötter.

I hvarje försök att nå de högre klasserna behöfva . Guds tjänare en stark tro. Förhållandet torde förefalla dystert, men i den mörkaste stund kan ljus erhållas från ofvan. De, som älska och tjäna Gud, skola få sin kraft förnyad dag från dag. De hafva tillgång till den Oändliges vishet, så att de ej må förirra sig, då de verka för fullbordandet af hans planer. Må då dessa evangelii arbetare hålla sin första tillförsikt fast intill änden, ihågkommande, att Guds sannings ljus skall lysa midt i det mörker, som omsluter värl- den. Man bör aldrig blifva mismodig vid utförandet af Guds verk. Guds hängifna tjänares tro skall uthärda hvarje pröfning, som lägger sig i dess väg. Gud kan och vill skänka sina tjänare all den kraft de behöfva samt all den vishet, som växlande behof kräfva. Han skall mer än uppfylla den på honom förtröstande själens största förhoppningar.

* * * * *

Kapitel XXIV—Korint.

Under det första århundradet af det kristna tidehvarfvet var Korint en af de ledande städerna ej allenast i Grekland, utan i hela världen. Greker, judar och romare tillika med resande från alla länder fyllde dess gator, jäktande efter affärer eller nöjen. Som Korint var en stor och viktig handelsstad, lätt tillgänglig från alla delar af det romerska riket, utgjorde den en viktig plats för upprättandet af minnesstoder åt Gud och hans sanning.

Bland de judar, som nedslagit sina bopålar i Korint, voro Aqvilas och Priskilla, hvilka sedermera blefvo framstående Kristi tjänare. Paulus lärde känna dessa personers karaktär och besökte deras hem.

Ända från början af sin verksamhet i denna talrikt besökta stad såg Paulus på alla sidor svåra hinder för verksamhetens främjande. Staden var nästan helt och hållet försänkt i afguderi. Venus var deras mest dyrkade gudinna, och tillbedjandet af Venus stod i förbindelse med många sedefördärfvande cere- monier. Korintierna hade blifvit beryktade till och med bland hedningarna för sin gräsliga osedlighet. De tycktes ej ägna någon tanke eller omsorg åt något annat än närvarande nöjen och lättsinnighet.

Vid predikandet af evangelium i Korint följde aposteln en helt annan metod än den, som utmärkte hans verksamhet i Aten. Då han var i sistnämnda stad, sökte han lämpa sitt predikosätt efter åhörarnas karaktär: han mötte vetenskap med vetenskap, logik med logik, filosofi med filosofi. När han nu tänkte öfver den tid, som han tillbringat där, och insåg, att hans predikande i Aten ej frambringat mycken frukt, beslöt han sig för att i Korint följa en annan verksamhetsmetod i sin sträfvan att fängsla de bekymmerslösas och likgiltigas uppmärksamhet. Han beslöt därför att undvika vidlyftiga argument och diskussioner och att bland korintierna ej veta ”något annat än Jesus Kristus och honom korsfäst”. Han skulle predika för dem, ”icke i öfvertalande ord af mänsklig vishet, utan i Andens och kraftens bevisning”.

Jesus, som Paulus skulle framställa för grekerna i Korint, såsom Kristus, var en jude af ringa härkomst, uppfostrad i en stad, som var beryktad för sin ogudaktighet. Han hade blifvit förkastad af sitt eget folk och slutligen korsfäst som en förbrytare. Grekerna trodde, att det mänskliga släktet behöfde förädlas, men de hade den föreställningen, att man kunde ernå sann upphöjelse och ära endast genom filosofi och vetenskap. Kunde Paulus leda dem till att tro, att hvarje förmåga af deras väsende kunde förädlas genom tro på denne ringe judes frälsande kraft?

För stora skaror af människor i närvarande tid är Golgata kors omgifvet af heliga minnen. Man kan ej tänka på korsfästelsens scener utan en känsla af helig vördnad. Men i Paulus’ dagar betraktades korset med känslor af fasa och afsky. Att såsom frälsare af människosläktet försvara och framhålla en, som blifvit dödad på korset, skulle då helt naturligt framkalla begabberi och motstånd.

Paulus visste ganska väl, hur hans budskap komme att mottagas af både judar och greker i Korint. ”Vi predika den korsfäste Kristus”, medgaf han, ”för judarna en förargelse och för grekerna en dårskap”. Bland hans judiska åhörare voro många, som komme att förargas öfver det budskap, han nu stod i begrepp att förkunna för dem. Och i grekernas tycke komme hans ord att vara idel dårskap. Han skulle anses vara sinnessvag, om han sökte visa, att korset hade någon förbindelse med människosläktets upphöjelse eller frälsning.

Men för Paulus var korset af den allra största betydelse. Ända sedan han slutade med att förfölja den korsfäste nasaréens efterföljare, hade han aldrig upphört att upphöja korset. Vid det tillfället fick han en inblick i Guds oändliga kärlek, sådan den är uppenbarad i Kristi död, och en underbar förändring ägde rum i hans lif, så att alla hans planer och lifsföremål kommo i harmoni med himmelen. Från den stunden hade han varit en ny människa i Kristus Jesus. Han visste genom personlig erfarenhet, att en syndare, som en gång får se Faderns kärlek, såsom uppenbarad i uppoffringen af hans Son, och som låter sig bevekas af den gudomliga inflytelsen, får erfara en förändring i hjärtat, så att Kristus därefter blir allt och i alla.

Paulus blef vid sin omvändelse inspirerad af en innerlig längtan efter att bistå sina medmänniskor, så att de kunde få skåda Jesus af Nasaret såsom den lefvande Gudens Son, som var mäktig att omskapa och frälsa. Hela sitt lif ägnade han därefter åt ständiga bemödanden att framhålla den korsfästes kärlek och makt. Hans stora, medlidsamma hjärta omfattade alla klasser. ”Jag står i skuld”, förklarade han, . ”både hos greker och barbarer, både hos visa och ovisa”. Kärleken till härlighetens Herre, som han så strängt förföljt genom att förfölja hans heliga, var nu den ledande principen, den drifvande kraften i hela hans vandel. Om någonsin hans ifver på pliktens väg begynte aftyna, var en enda blick på korset och på den underbara kärlek det uppenbarar nog att förmå honom att åter omgjorda sitt sinnes länder och sträfva framåt på självförsakelsens väg.

Se, huru aposteln predikar i synagogan i Korint, resonnerande från Moses och profeternas skrifter, förande sina åhörares tankar ända ned till uppenbarelsen af den utlofvade Messias. Lyssna till honom, då han förklarar Återlösarens verk såsom människosläktets store öfverstepräst, den, som genom uppoffringen af sitt eget lif skulle utverka försoning för synden en gång för alla samt sedan begynna sin tjänstgöring i den himmelska helgedomen. Paulus’ åhörare fingo klart för sig, att den Messias, som de hade förbidat, hade redan kommit; att hans död var motbilden af helgedomstjänstens offer och att hans tjänstgöring i den himmelska helgedomen var den stora verklighet, som kastade sin skugga tillbaka i tiden och förklarade det judiska prästerskapets tjänst.

Paulus betygade ”för judarna, att Jesus var Kristus”. Genom gamla testamentets skrifter visade han, att Messias skulle komma af Abrahams och Davids släktlinjer enligt profetiorna och judarnas förväntan. Sedan spårade han Jesu härkomst från Abraham ned genom den kunglige psalmisten. Han uppläste profeternas vittnesbörd rörande beskaffenheten af det

verk, som den utlofvade Messias skulle utföra, och det mottagande, han skulle röna på jorden. Och slutligen visade han, att alla dessa förutsägelser hade blifvit uppfyllda i Jesu, nasaréens lif, mission och död.

Paulus visade, att Kristus hade kommit för att erbjuda frälsning först och främst till den nation, som förväntade Messias' ankomst såsom fulländningen af deras förhoppningar och såsom själfva slutstenen i deras nationella härlighet. Men den nation han kom för att skänka lif hade förkastat honom och valt till sin ledare en annan, som skulle störta dem i fördärf. Han sökte intrycka på sina åhörares sinnen den omständigheten, att de endast genom omvändelse kunde räddas från hotande ruin. Han uppenbarade deras okunnighet rörande de skriftställen, hvilka de mest rosade sig öfver att förstå. Han bestraffade deras världslikställighet, deras fikande efter höga ämbeten, titlar och stå samt deras oerhörda självviskhet.

I Andens kraft omtalade Paulus sin egen underbara omvändelse och sin tro på gamla testamentets skrifter, som blifvit så fullständigt uppfyllda af Jesus, nasaréen. Han talade med sådant allvarligt nit, att hans åhörare kunde ej annat än se, att han af hela sitt hjärta älskade den korsfäste och uppståndne Frälsaren. De sågo, att hans sinne var fäst vid Kristus och att hela hans lif tillhörde Herren. Så intrycksfulla voro hans ord, att endast de, som voro uppfyllda med det bittraste hat mot den kristna religionen, kunde förblifva orörda af desamma.

Men judarna i Korint tillslöto sina ögon för de bevis, som så tydligt framställdes af aposteln, och ville ej lyssna till hans förmaningar. Samma anda, som hade ledt dem till att förkasta Kristus, fyllde dem med bitterhet och raseri mot hans tjänare, och om ej Gud på ett särskildt sätt beskyddat honom, så att han måtte fortfara att förkunna evangelium bland hedningarna, skulle de hafva gjort slut på hans lif.

"Men då de gjorde invändningar och hädade, skakade han sina kläder och sade till dem: Edert blod komme öfver edert hufvud. Oskyldig skall jag från denna stund gå till hedningarna. Och han gick därifrån och gick hem till en man, vid namn Justus, som fruktade Gud, och hvars hus låg intill synagogan".

Silas och Timoteus hade kommit från Macedonien för att hjälpa Paulus, och de verkade tillsammans bland hedningarna. För hedningar såväl som för judar predikade Paulus och hans medarbetare Kristus såsom det fallna människosläktets Frälsare. De. undveko invecklade och utspunna resonnemang och fäste sig vid de egenskaper, som utmärkte alltings Skapare, världsalltets härskare. Deras hjärtan glödde af kärlek till Gud och till hans Son, och de vädjade till hedningarna, att de skulle begrunda det oändliga offer, som blifvit gjordt för människans skull. De visste, att om de, som länge hade famlat omkring i hedendomens mörker, blott kunde få syn på det ljus, som utströmmade från Golgata kors,

skulle de blifva dragna till Frälsaren. ”När jag har blifvit upphöjd från jorden”, hade Jesus förklarat, ”skall jag draga alla till mig”.

Dessa evangelii förkunnare i Korint kunde se de förskräckliga faror, som hotade de själar, för hvilka de verkade, och det var med en känsla af ansvar de framställde sanningen, såsom den är i Jesus. Deras budskap hade ett enkelt, tydligt och bestämdt ljud — det var en lifvets lukt till lif eller en dödens lukt till död. Men det var ej allenast med ord de förkunnade evangelium, utan äfven genom sitt dagliga lefverne. Guds änglar samverkade med dem, och hans nåd och kraft uppenbarades i mångas omvändelse. ”Krispus, synagogföreståndaren, kom till tro på Herren med hela sitt hus; och många af korintierna hörde och trodde och blefvo döpta”.

Det hat, som judarna alltid hyste till apostlarna, blef nu bittrare. Den omständigheten, att Krispus hade blifvit omvänd och döpt, förargade i stället för att öfverbevisa dessa hårdnackade motståndare. De kunde ej framlägga några argument, som nedgjorde Paulus’ predikan, och i saknad af några bevis däremot måste de taga sin tillflykt till bedrägeri och ondskefulla anfall. De smädade evangelium och Jesusnamnet. I deras blinda vrede voro för dem inga ord för bittra, inga medel för nedriga att bruka. De kunde ej förneka, att Kristus hade utfört underverk, men de förklarade, att han gjort det genom satans makt, och de voro djärfva nog att påstå, att Paulus’ underverk utfördes genom samma makt.

Ehuru Paulus hade vunnit ansenlig framgång i Korint, förlorade han nästan modet vid åsynen af ogudaktigheten i denna fördärfvade stad. Den förnedring, han bevittnade bland hedningarna, samt det förakt och den förolämpning, han rönte af judarna, förorsakade honom stor ångest. Han begynte tänka, att det icke var rådligt att försöka bilda en församling af det material, som han fann där.

Då han begynte lägga planer för att lämna staden och fara till ett mera lofvande fält och då han innerligen sökte Gud i bön för att få visshet om, hvad han borde göra, uppenbarade Herren sig för honom i en syn och sade:”Frukta icke utan tala och tig icke; ty jag är med dig, och ingen skall angripa dig till att göra dig skada, emedan jag har mycket folk i denna stad”. Paulus förstod häraf, att han skulle stanna kvar i Korint och att Herren ville se till, att den utsådda säden komme att bära frukt. Sålunda stärkt och uppmuntrad, fortfor han att verka där med nit och ihärdighet.

Apostelns verksamhet var ej inskränkt till offentliga föredrag. I Korint funnos många, som icke kunde nås på detta sätt. Han använde därför mycken tid för husbesök, sålunda inlåtande sig i samtal med folket i deras hem. Han besökte äfven de sjuka och bedröfvade, tröstade de lidande och upplyfte de förtryckta. Och han upphöjde Jesu namn i allt hvad han sade och gjorde. Sålunda fortfor han att verka ”i svaghet och i fruktan och i mycken bäfvan”. Han bäfvade för möjligheten, att hans predikan kunde uppenbara det mänskliga i stället för det gudomliga.

”Vishet tala vi dock”, sade han senare, ”bland de fullkomliga, men en vishet, som icke tillhör denna världen eller denna världens yppersta, hvilka varda om intet, utan vi tala Guds hemlighetsfulla vishet, den fördolda, hvilken Gud före tidens begynnelse har förut bestämt till vår härlighet, och hvilken ingen af

denna världens yppersta har känt, ty om de hade känt henne, så hade de icke korsfäst härlighetens Herre, utan, såsom det är skrifvet: Hvad intet öga har sett och intet öra hört och hvad i ingen människas hjärta har uppstigit, hvad Gud har beredt åt dem, som älska honom. Men för oss har Gud uppenbarat det genom sin Ande, ty Anden utrannsakar allt, ja, ock Guds djupheter. Ty hvilken människa vet hvad i människan är, utom människans ande, som är i henne? Så vet ock ingen hvad i Gud är, utom Guds Ande”.

”Men vi hafva icke fått världens ande, utan den Ande, som är af Gud, att vi må känna det, som blifvit oss skänkt af Gud; hvilket vi ock uttala, icke med ord, som mänsklig vishet lärer, utan med ord, som Anden lärer, så att vi förbinda andeligt med andeligt”.

Paulus insåg, att han hade ingen tillräcklighet i sig själf, utan var beroende på den Helige Ande, hvilkens nådiga inflytelse uppfyllde hans hjärta och tog allt förnuft till fånga under Kristi lydnad. Han sade om sig själf, att han alltid förde ”omkring Jesu död i sin kropp, på det att ock Jesu lif” måtte uppenbaras i hans kropp. Kristus var medelpunkten i allt hvad aposteln predikade. ”Jag lefver”, sade han, ”icke mera jag, utan Kristus lefver i mig”. Det egna jaget doldes, medan Kristus uppenbarades och upphöjdes.

Paulus var vältalig. Innan han blef omvänd, hade han ofta sökt att göra intryck på sina åhörare genom hänförande vältalighet. Men nu lade han allt detta åsido. I stället för att använda poetiska beskrifningar eller fantasirika framställningar, som kunde behaga känslorna och tjäna som näring för inbillningen, men som icke kunde beröra den dagliga erfarenheten, sökte han genom ett okonstladt språk intrycka på hjärtat de sanningar, som äro af väsentlig betydelse. En fantasirik framställning af sanningen kan väcka hänförelse, men alltför ofta lämnar den sålunda framställda sanningen ej den näring, som är nödvändig för att stärka och befästa den troende i lifvets strider. Den kämpande själens omedelbara behof och närvarande pröfningar kunna afhjälpas endast genom en praktisk undervisning i kristendomens grundsanningar.

Paulus verksamhet i Korint blef ej utan frukt. Många upphörde med sin afgudadyrkan för att tjäna den lefvande Guden, och en stor församling blef där upprättad under Kristi banér. Somliga af de djupast sjunkna bland hedningarna räddades såsom under af Guds nåd och Kristi blods kraft att rena från synd.

Den stegrade framgång, som Paulus rönte, i det han predikade Kristus, uppeggade de otrogna judarna till allt större motstånd. De ”uppträdde endräktigt mot Paulus och förde honom inför domstolen”, inför Gallion, som då var ståthållare i Akaja. De väntade, att myndigheterna då, såsom vid föregående tillfällen, skulle hålla med dem, och på ett

högljudt och ursinnigt sätt framlade de sina anklagelser mot aposteln, sägande: ”Denne förleder människorna att dyrka Gud mot lagen”.

Den judiska religionen stod under den romerska maktens skydd, och Paulus’ anklagare trodde, att han sannolikt skulle öfverlämnas till denna makt att förhöras och dömas, om de kunde fastställa sin anklagelse mot honom, att han öfverträdde deras religions lagar. De hoppades sålunda åvägabringa hans död. Men Gallion var en ärbar man, och han ville ej så lätt låta sig bedragas af dessa hätska, illistiga judar. Han blef förargad öfver deras ofördragsamhet och egenrättfärdighet, och han fäste ej någon uppmärksamhet vid anklagelsen. Paulus beredde sig på att tala till sitt självförsvar, men Gallion sade honom, att det var ej nödvändigt. Sedan vände Gallion sig till de vredgade anklagarna och sade: ”Vore något brott eller något elakt streck begånget, o judar, så vore det skäligt, att jag fördroge eder; men är det spörsmål om ord och namn och eder lag, så mån I själfva se eder om; ty i sådana saker vill jag icke vara domare. Och han dref dem bort från domstolen”.

Både judar och greker hade med ifver afvaktat Gallions beslut; och att han så hastigt afbröt detta mål såsom ej ägande någon offentlig betydelse, var signalen för judarna att aflägsna sig, förbluffade och fulla af raseri. Ståthållarens beslutsamma handlingssätt öppnade ögonen på den larmande pöbeln, som hade stått på judarnas sida. För första gången under Paulus’ verksamhet i Europa öfvergick pöbeln till Paulus, och midt under ögonen på ståthållaren, som ej lade något hinder i vägen, anföllo de den förnämste af apostelns anklagare. ”Då togo alla grekerna fast synagogföreståndaren Sostenes och slogo honom inför domstolen, och Gallion skötte icke alls därom”. Kristendomen vann här en afgörande seger.

Paulus dröjde ”där ännu i många dagar”. Om han vid denna tid nödgats lämna Korint, så hade de, som anammat tron på Jesus, kommit i en farlig belägenhet. De förargade judarna skulle då hafva tagit tillfället i akt och förföljt de kristna, till dess de utrotat dem på den trakten.

Kapitel XXV—Brefven till tessalonikerna.

Silas' och Timoteus' ankomst från Macedonien, medan Paulus ännu var kvar i Korint, hade storligen uppmuntrat aposteln. De bragte honom glada nyheter om den tro och kärlek, som visades af dem, som anammat sanningen under evangelii budbärares första besök i Tessalonika. Paulus kände djupt intresse och deltagande för dessa troende, som under stora svårigheter och pröfningar förblifvit trogna mot Gud. Han längtade efter att aflägga ett personligt besök hos dem, men då detta ej var möjligt nu, skref han till dem.

I sitt första bref till tessalonikerna uttrycker aposteln sin tacksamhet till Gud för de glädjande nyheterna om deras tilltagande tro. Han säger: ”Så hafva vi fördenskull, mina bröder, i all vår nöd och bedröfvelse blifvit hugsvalade med afseende på eder genom eder tro. Ty nu lefva vi, om I stån fast i Herren. Ty hvilken tack kunna vi återgälda Gud för eder för all den glädje, hvarmed vi glädjas för eder skull inför vår Gud, natt och dag på det ifrigaste bedjande, att vi måtte få se edert ansikte och fullborda, hvad som brister i eder tro”?

”Vi tacka Gud alltid för eder alla, tänkande på eder i våra böner, oaflåtligen inför Gud och vår Fader ihågkommande edert verk i tron och edert arbete i kärleken och eder uthållighet i hoppet på vår Herre Jesus Kristus”.

Många af de troende i Tessalonika hade omvändt sig ”till Gud från afgudarna, till att tjäna den lefvande och sanne Guden”. De hade mottagit ”ordet under stort betryck”, och deras hjärtan hade blifvit uppfyllda ”med den Helige Andes fröjd”. Aposteln förklarade, att de i sin trohet mot Herren hade ”blifvit föredömen för alla troende i Macedonien och Akaja”. Denna berömmelse var ej oförtjänt, ty ”från eder”, skref han, ”har ljudet af Herrens ord utgått icke allenast i Macedonien och Akaja, utan öfverallt har eder tro på Gud kommit ut, så att vi behöfva icke tala något därom”.

De troende i Tessalonika voro sanna missionärer. Deras hjärtan brunno af helig ifver för Frälsaren, som hade förlossat dem från fruktan för ”den tillkommande vreden”. Genom Kristi nåd hade en underbar förändring ägt rum i deras lif, och Herrens ord, såsom de förkunnade det, åtföljdes af gudomlig kraft. Hjärtan vunnos för de framställda sanningarna, och de troendes antal ökades.

I detta sitt första bref omtalar Paulus det sätt, hvarpå han verkat bland tessalonikerna. Han förklarar, att han ej sökt vinna själar genom svek eller list, utan ”såsom vi af Gud hafva pröfvats värdiga att få evangelium oss ombetrodt, så tala vi, icke så- som vi ville täckas människor, utan Gud, som pröfvar våra hjärtan. Ty hvarken hafva vi någonsin uppträdt med smickrets språk, såsom I veten, eller med girighetens hyckleri, Gud är vårt vittne, ej heller sökande pris af människor, hvarken af eder eller af andra, fastän vi, såsom Kristi apostlar, hade kunnat uppträda med myndighet, utan vi hafva varit milda bland eder. Såsom

en ammande kvinna omhuldar sina barn, så längtade vi efter eder och ville gärna dela med eder icke allenast Guds evangelium, utan äfven våra lif, emedan I hafven blifvit oss kära".

"I ären vittnen och äfven Gud", fortsätter aposteln, "huru heligt och rättfärdigt och ostraffligt vi uppträdde hos eder, som tron, likasom I veten, huru vi förmanade och uppmuntrade och besvuro hvar och. en af eder, såsom en fader sina barn, att vandra värdigt Gud, som kallar eder till sitt rike och sin härlighet".

"Och därför tacka ock vi oaflåtligen Gud, att, då I undfingen det af oss predikade Guds ord, I mottogen det icke såsom människors ord, utan såsom det sannerligen är, såsom Guds ord, hvilken ock är verksam i eder, som tron". "Ty hvem är väl vårt hopp eller vår glädje eller vår berömmelses krona? Eller ären icke också I det inför vår Herre Jesus vid hans tillkommelse? Ty I ären vår ära och fröjd".

I detta bref till bröderna i Tessalonika sökte Paulus gifva dem undervisning rörande de dödas verkliga tillstånd. Han talade om de döda såsom sofvande — i ett tillstånd af omedvetenhet: "Men jag vill icke, att I skolen vara i okunnighet, mina bröder, om de afsomnade, på det att I icke mån sörja såsom de andra, som icke hafva något hopp. Ty om vi tro, att Jesus har dött och uppstått, så skall ock Gud likaledes genom Jesus med honom framföra dem, som äro afsomnade Ty Herren själf skall stiga ned från himmelen, med befallande rop, med öfverängels röst och med Guds basun, och de, som hafva dött i Kristus, skola uppstå först. Därefter skola vi, som lefva och äro kvar, tillika med dem bortryckas i skyar till Herrens möte i luften, och så skola vi vara med Herren alltid. Så trösten nu hvarandra med dessa ord".

Tessalonikerna hade ifrigt fattat den tanken, att Kristus skulle komma för att förvandla de lefvande troende och taga dem till sig själf. De hade noga bevarat sina vänners lif, så att de icke skulle dö och förlora den välsignelse, som de förväntade att få vid sin Herres återkomst. Men den ene efter den andre af deras kära hade bortryckts från dem, och med ångest hade de för sista gången skådat deras ansikten och knappast vågat hoppas att få möta dem i ett kommande lif.

Men när Paulus' bref öppnades och upplästes, erhöll församlingen stor glädje och hugsvalelse af de ord, som uppenbarade de dödas verkliga tillstånd. Paulus visade, att de, som lefva, när Kristus kommer igen, skola ej möta sin Herre före dem, som hafva afsomnat i Jesus. Ärkeängelns röst och Guds basun skola tränga ända ned till dessa sofvande, och de döda i Kristus skola uppstå först, innan de lefvande rättfärdiga iklädas odödlighet. "Därefter skola vi, som lefva och äro kvar, tillika med dem bortryckas i skyar till Herrens möte i luften, och så skola vi vara med Herren alltid. Så trösten nu hvarandra med dessa ord".

Det hopp och den glädje, som detta löfte gaf den unga församlingen i Tessalonika kunna vi knappast göra oss någon föreställning om. De trodde och värderade högt det bref, som

de hade fått från sin fader i evangelium, och de kände sina hjärtan värmas af en innerlig kärlek till honom. Han hade sagt dem dessa ting förut; men deras sinnen voro då så upptagna med nya och främmande läror, som de sökte fatta, att man ej kan undras öfver, att en del punkter ej då blifvit riktigt uppfattade. Men de hungrade efter sanning, och Paulus' gaf dem nytt hopp och ny kraft samt en fastare tro på och en innerligare kärlek till den, som genom sin död hade framburit lif och oförgänglighet i ljuset.

Nu fröjdade de sig i förvissningen om, att deras troende vänner skulle uppstå från grafven för att lefva för evigt i Guds rike. Det mörker, som hade omgifvit de dödas hvilorum, skingrades. En ny gloria krönte den kristna tron, och de sågo en ny härlighet i Kristi lif, död och uppståndelse.

”Så skall ock Gud likaledes genom Jesus med honom framföra dem, som äro afsomnade”. Så skref Paulus. Många gifva detta ställe den tolkningen, att Jesus skall föra med sig de sofvande från himmelen; men Paulus menade, att såsom Kristus blef uppväckt från de döda, så skall Gud kalla de sofvande heliga från deras grafvar och taga dem med sig till himmelen. Dyrbara hugsvalelse, härliga hopp, ej allenast för församlingen i Tessalonika, utan äfven för alla kristna, hvar de än må vara!

Under sin verksamhet i Tessalonika hade Paulus så fullständigt framhållit ämnet om-tidens tecken, visande hvilka händelser, som skulle äga rum före Människosonens uppenbarelse i himmelens skyar, att han ej ansåg det nödvändigt att nu skrifva utförligt om detta ämne. Han hänvisade dock till hvad han förut lärt. ”Om tiderna och stunderna”, sade han, ”hafven I icke behof af att något skrifves till eder, ty I veten själfva väl, att Herrens dag kommer som en tjuf om natten. När de säga: Det är frid och säkerhet, då kommer ett plötsligt fördärf öfver dem”.

I världen finnas nu många, som tillsluta sina ögon för de bevis, som Kristus gifvit för att varna människorna angående sin återkomst. De söka nedtysta alla farhågor, fastän tidens tecken gå hastigt i fullbordan och världen hastar mot den tid, då Människosonen skall uppenbaras i himmelens skyar. Paulus lär, att det är synd att vara likgiltig med hänsyn till de tecken, som föregå Kristi andra ankomst. De, som äro försumliga i denna sak, kallar han för nattens och mörkrets barn. Men de vaksamma uppmuntrar han med dessa ord: ”Men I, mina bröder, ären icke i mörker, så att den dagen skall öfverfalla eder såsom en tjuf, ty I ären alla ljusets barn-och dagens barn; vi höra icke natten eller mörkret till. Låtom oss därför icke sofva såsom de andra, utan låtom oss vaka och vara nyktra”.

Apostelns lära rörande denna sak är af största betydelse för församlingen i vår tid. För dem, som lefva så nära denna världens ände, äro dessa Paulus' ord af särskild vikt: ”Men vi, som höra dagen till, låtom oss vara nyktra, iklädda trons och kärlekens pansar, med frälsningens hopp till hjälm; ty Gud har icke bestämt oss till vrede utan till att vinna frälsning genom

vår Herre Jesus Kristus, som har dött för oss, på det att, ehvad vi vaka eller sofva, vi måtte lefva tillika med honom".

En vaksam kristen är en verksam kristen, som nitiskt söker att göra allt i sin förmåga för att främja evangelii verk. I samma mån lians kärlek till Frälsaren tilltager, ökas äfven hans kärlek till hans medmänniskor. Han har svåra pröfningar, såsom hans Mästare hade, men han tillåter ej hemsökelser att förbittra hans sinne eller förtaga honom hans frid. Han vet, att. pröfningar, som bäras med tålamod, skola rena och förädla hans karaktär samt bringa honom i innerligare gemenskap med Kristus. De, som äro delaktiga i Kristi lidanden, skola äfven vara delaktiga i hans hugsvalelse och få del i hans härlighet.

Paulus säger vidare i sitt bref till tessalonikerna: "Men vi bedja eder, mina bröder, att kännas vid dem, som arbeta bland eder och äro edra föreståndare i Herren och förmana eder, och att hålla dem synnerligen kära för deras arbetes skull. Varen fridsamma inbördes "

De troende i Tessalonika besvärades mycket af män, som kommo ibland dem med svärmiska idéer och läror. Somliga voro benägna att "vandra oskickligt .... och icke arbeta, utan befatta sig med onyttiga ting". Församlingen hade blifvit rätt organiserad, och män hade blifvit valda att betjäna den som föreståndare och diakoner. Men somliga af medlemmarna voro egenvilliga och otåliga och ville ej erkänna dessa mäns myndighet. De gjorde anspråk på rättighet att döma i privata angelägenheter och äfven att offentligen påtruga församlingen sina egna åsikter. På grund häraf kallade aposteln de troendes uppmärksamhet till den respekt och undergifvenhet, som man bör visa mot dem, som blifvit valda att innehafva ämbetsmyndighet inom församlingen.

I sin omsorg om att de troende i Tessalonika skulle vandra i gudsfruktan förmanade aposteln dem att uppenbara praktisk gudaktighet i sitt dagliga lif. "För öfrigt, mina bröder", skref han, "bedja vi nu och förmana eder i Herren Jesus, att, såsom I hafven fått lära af oss, huru I bören vandra och täckas Gud, I alltmera måtten förkofras. Ty I veten, hvilka bud vi hafva gifvit eder genom Herren Jesus. Ty detta är Guds vilja, eder helgelse, att I afhållen eder från skörlefnad. Ty Gud har icke kallat oss till orenhet utan i helgelse".

Aposteln kände sig i stor grad ansvarig för de under hans verksamhet omvända trossyskonens andliga förkofran. Hans önskan för dem var att de måtte utvecklas i kunskap om den ende sanne Guden och den han har sändt Jesus Kristus. Under sin verksamhet besökte han ofta små grupper af män och kvinnor, som älskade Jesus, och bad tillsammans med dem, bedjande af Gud, att han skulle lära dem, huru de skulle bibehålla en lefvande förbindelse med honom. Ofta samrådde han med dem rörande de bästa metoderna för att bringa evangelii sannings ljus till andra. Och ofta, när han var skild från dem, som han sålunda verkat för, bad han Gud bevara dem från det onda och hjälpa dem att vara nitiska, verksamma missionärer.

Ett af de kraftigaste bevisen på sann omvändelse är kärlek till Gud och till människorna. De, som anamma Jesus som sin Frälsare, känna en djup, uppriktig kärlek till andra, som hafva samma dyrbara tro. Sålunda förhöll det sig med de troende i Tessalonika. Härom skref aposteln: ”Om brödrakärleken hafven I icke behof af att jag skrifver till eder, ty I ären själfva lärda af Gud att älska hvarandra; ty I gören det ock mot alla bröderna, som äro i hela Macedonien ; men vi förmana eder, mina bröder, att allt mera däri förkofras och att sätta eder ära i att vara stilla och sköta edert eget och arbeta med edra händer, såsom vi hafva bjudit eder, på det att I mån vandra ärbart i förhållande till dem, som äro utanför, och icke behöfva något”.

”Och eder göre Herren rika och öfverflödande i kärleken till hvarandra och till hvar man, såsom ock vi äro till eder, att han måtte styrka edra hjärtan till att vara ostraffliga i helighet inför Gud och vår Fader vid vår Herre Jesu Kristi tillkommelse med alla sina heliga ’ ”Och vi uppmana eder, mina bröder: Förmanen de oordentliga, trösten de klenmodiga, tagen eder an de svaga, varen långmodiga mot alla. Sen till,, att ingen vedergäller någon ondt för ondt, utan faren alltid efter att göra det goda mot hvarandra och mot hvar man. Varen alltid glada; bedjen utan återvändo ; varen tacksamma i allting, ty detta är Guds vilja i Kristus Jesus med afseende på eder”.

Aposteln förmanade tessalonikerna att akta sig för att försmå den profetiska gåfvan, och i följande ordalag ålade han dem att försiktigt skilja mellan det falska och det sanna:”Utsläcken icke Anden; för akten icke profetior; pröfven allt och behållen del goda”. Han uppmanade dem att ”afhålla sig från allt slags ondt”. Därpå afsutade han sitt bref med en bön, att Gud måtte helga deras varelse, att hela deras ”ande, själ och kropp” måtte behållas ”ostraffliga vid vår Herre Jesu Kristi tillkommelse. Trofast är den, som kallar eder, han skall ock göra det”.

Den undervisning, som Paulus gaf tessalonikerna i sitt första bref rörande Kristi andra ankomst, var i fullkomlig harmoni med livad han hade lärt dem förut. Det oaktadt missuppfattade somliga af bröderna hans ord. De fingo den föreställningen, att han uttryckte en förhoppning om att själf få lefva, tills han fick bevittna Frälsarens återkomst, och denna föreställning ökade deras entusiasm och ifver. De, som förut undandragit sig sitt ansvar och försummat sina plikter, blefvo nu ännu mer ihärdiga i att framhålla sina falska åsikter.

I sitt andra bref sökte Paulus att rätta deras missuppfattning af hans lära och att framställa för dem sin verkliga ståndpunkt. Han uttryckte åter sin tilllit till deras uppriktighet och sin tacksamhet för att deras tro var så fast och att deras kärlek öfverflödade till hvarandra och till deras Mästares sak. Han skref, att han framställde dem för andra församlingar såsom ett exempel på tålamod och en uthållig tro, som modigt bestod profvet under förföljelse och andra svårigheter, och han förde deras tankar framåt till Kristi andra ankomst, då Guds folk skulle få hvila från alla sina bekymmer och umbäranden.

”Vi själfva”, skref han, ”berömma oss af eder i Guds församlingar för edert tålamod och eder tro i alla edra förföljelser och i de bedröfvelser, hvilka I uthärden,... och att gifva eder, som bedröfvens, vederkvickelse med oss, när Herren Jesus varder uppenbar från himmelen med sin makts änglar, i eldslåga, för att hämnas på dem, som icke känna Gud och icke lyda vår Herre Jesu Kristi evangelium, hvilka skola lida straff, evigt fördärf från Herrens ansikte och från hans krafts härlighet.... Fördenskull bedja vi alltid för eder, att vår Gud ville anse eder värdiga kallelsen och krafteligen fullborda hvarje godhetens uppsåt och trons verk, på det att vår Herre Jesu Kristi namn må varda förhärligadt i eder och I uti honom, efter vår Guds och Herren Jesu Kristi nåd”.

Men innan Kristus komme igen, skulle viktiga, i profetian förutsagda händelser äga rum. Härom säger aposteln: ”Men vi bedja eder, mina bröder, angående vår Herre Jesu Kristi tillkommelse och vårt församlande till honom, att I icke hastigt låten rubba eder från besinningen eller förskräcka eder, hvarken genom ande eller genom tal eller genom något bref, såsom från oss, såsom om Herrens dag vore för handen. Ingen bedrage eder på något sätt; ty dessförinnan måste affallet ske och syndens människa, fördärfvets son, varda uppenbar, som sätter sig emot och upphäfver sig öfver allt, som kallas Gud eller heligt, så att han sätter sig i Guds tempel såsom en Gud och föregifver sig själf vara Gud”.

Apostelns ord finge icke missförstås. Man skulle ej lära, att han på grund af särskild uppenbarelse varnat tessalonikerna rörande Kristi omedelbara återkomst. En sådan uppfattning skulle förorsaka förvirring med hänsyn till tron, och missräkning leder ofta till otro. Aposteln rådde därför bröderna att ej mottaga något sådant budskap såsom från honom, och han fortsatte att betona den omständigheten, att den af profeten Daniel så tydligt beskrifna påfvemakten skulle ännu uppstå och föra krig mot Guds heliga folk. Det vore fåfängt att förvänta Herrens återkomst, innan denna makt hade utfört sitt hädande och dödsbringande verk, ”Minnens I icke”, frågade Paulus, ”att jag sade eder detta, när jag ännu var hos eder”?

Förskräckliga voro de pröfningar, som skulle drabba den sanna församlingen. Och redan då, när aposteln skref, hade ”laglöshetens hemlighet” begynt att verka. Den utveckling, som däraf skulle äga rum i framtiden, skulle ske ”efter [se eng. öfvers.] satans verksamhet med all lögnens kraft och tecken och under och med allt orättfärdighetens bedrägeri bland dem, som varda förtappade”.

Högst allvarliga äro apostelns ord rörande dem, som ej mottaga ”kärleken till sanningen”. ”Fördenskull”, förklarade han om alla, som uppsåtligen förkasta sanningens budskap, ”skall Gud sända dem kraftig villfarelse, så att de skola tro lögnen, på det att alla må varda dömda, som icke hafva trott sanningen, utan haft sin lust i orättfärdigheten”. Människorna kunna icke ostraffadt förkasta de nådefulla varningar, som Gud sänder dem. Gud tager sin Ande från dem, som ej upphöra med att förkasta dessa varningar, och han öfverlämnar dem åt de villfarelser, de så mycket älska.

Sålunda framställde Paulus det onda verk, som skulle utföras af den laglösa makt, hvilken skulle fortfara under långa århundraden af mörker och förföljelse, innan Kristi andra ankomst skulle inträffa. De troende i Tessalonika hade hoppats på en snar förlossning; nu blefvo de uppmanade att modigt med Guds fruktan för sina ögon upptaga det dem föreliggande arbetet. Aposteln förmanade dem att icke försumma sina plikter eller sjunka ned i sysslolös förbidan. Efter förhoppningsfull väntan på omedelbar förlossning skulle det dagliga lifvets bestyr och det motstånd de måste möta kännas dubbelt motbjudande. Han uppmuntrade dem därför till ståndaktighet i tron, sägande:" Stån därför nu fast, mina bröder, och hållen eder vid de lärdomar, I hafven inhämtat, vare sig genom vårt tal eller vårt bref. Men vår Herre Jesus Kristus själf och vår Gud och Fader, som har älskat oss och i nåd gifvit oss en evig hugsvalelse och ett godt hopp, han hugsvale edra hjärtan .och stadfäste eder i allt godt ord och verk". "Men trofast är Herren, hvilken skall stadfästa eder och bevara eder för det onda. Och vi tillförse oss af eder i Herren, att I både gören och skolen göra, livad vi bjuda eder; men Herren styre edra hjärtan till Guds kärlek och till Kristi tålamod".

Gud hade gifvit de troende deras arbete. Genom deras orubbliga fasthållande af sanningen skulle de till andra utbreda det ljus, de själfva mottagit. Aposteln uppmanade dem att icke förtröttas att göra det goda, och han framhöll som exempel sin egen flit i timliga saker, på samma gång han arbetade med outtröttligt nit för främjandet af Kristi verk. Han tillrättavisade dem, som hade öfverlämnat sig åt sysslolöshet och befattade sig med onyttiga ting; han förmanade dem att "arbeta i stillhet och äta sitt eget bröd". Han förmanade äfven församlingen att skilja sig från hvar och en, som icke ville följa Guds tjänares undervisning. "Hållen honom dock icke för en ovän", sade han, "utan förmanen honom som en broder".

Paulus afslutar äfven detta sitt andra bref till tessalonikerna med en bön att bland lifvets möda och besvär Guds frid och vår Herres Jesu Kristi nåd måtte vara deras hugsvalelse och stöd.

Kapitel XXVI—Apollos i Korint.

Paulus reste från Korint till Efesus för att verka där. Han var på väg till Jerusalem för att öfvervara en förestående högtid, och han kunde därför stanna i Korint endast en kort tid. Han resonnerade med judarna i synagogan, och så gynnsamt intryck gjorde han på dem, att de bådo honom fortsätta med sin verksamhet bland dem. Hans plan att besöka Jerusalem förhindrade honom från att stanna då, men han lofvade att återvända till dem, om Gud ville. Aqvilas och Priskilla hade följt honom till Efesus, och han lämnade dem där för att fortsätta med den påbörjade verksamheten.

Det var vid denna tid, som en viss ”jude vid namn Apollos, bördig från Alexandria, en vältalig man, mäktig i skrifterna”, kom till Efesus. Han hade hört Johannes döparen predika och hade mottagit omvändelsens dop, och han var ett lefvande vittne till, att profetens verksamhet ej varit förgäfves. Skriften säger om Apollos, att ”han hade blifvit undervisad om Herrens väg, och brinnande i Anden talade och lärde han grundligt det, som angick Herren, ehuru han endast kände till Johannes’ döpelse”.

Under sin vistelse i Efesus begynte Apollos ”tala frimodigt i synagogan”.. Bland hans åhörare voro Aqvilas och Priskilla, hvilka, då de funno, att han ännu ej till fullo mottagit evangelii ljus, togo ”honom till sig och framställde för honom ännu grundligare Guds .väg”. Genom deras undervisning erhöll han en klarare uppfattning af skrifterna och blef en af de skickligaste försvararna af den kristna läran.

Apollos önskade gå vidare och besöka Akaja, och bröderna i Efesus skref och ”uppmuntrade lärjungarna att mottaga honom” såso men lärare, hvilken var i full harmoni med Kristi församling. Han gick till Korint, där han genom offentlig verksamhet och husbesök ”kraftigt vederläde judarna offentligen, bevisande genom skrifterna, att Jesus var Kristus”. Paulus hade planterat sanningens säd, och Apollos vattnade den nu. Den framgång, som Apollos rönte i att predika evangelium, föranledde somliga af de troende att upphöja hans arbete öfver det, som utfördes af Paulus. Denna jämförelse mellan personer uppväckte en partianda inom församlingen, som hotade att storligen förhindra evangelii arbete.

Under den tid af ett och ett halft år, som Paulus tillbringat i Korint, hade han afsiktligen framhållit evangelium i dess enkelhet. Icke ”med höga ord eller med hög vishet” hade han kommit till korintierna, utan med fruktan och bäfvan och ”i Andens och kraftens bevisning” hade han framhållit ”Guds vittnesbörd”, på det att deras ”tro icke måtte bero af människors vishet, utan af Guds kraft”.

Paulus hade nödvändigtvis lämpat sin undervisning efter församlingens tillstånd. ”Och jag, mina bröder, kunde icke tala till eder såsom till andliga”, förklarade han senare till dem, ”utan såsom till köttsliga, såsom till barn i Kristus. Mjölk gaf jag eder att dricka och icke mat, ty den fördrogen I då icke ännu, och I fördragen den icke ens nu”. Många af de troende

i Korint hade varit senfärdiga till att lära, hvad han sökt lära dem. Deras framgång i andelig kunskap hade ej hållit jämna steg med de förmåner och tillfällen de åtnjutit. Medan de skulle hafva gjort stor framgång i kristlig erfarenhet samt varit i stånd till att förstå och praktisera Guds ords djupare sanningar, stodo de ännu på samma ståndpunkt, där lärjungarna stodo, när Kristus sade till dem: ”Jag har ännu mycket att säga eder, men I kunnen icke nu bära det”. Afund, misstänksamhet och anklagelser hade tillslutit många af de troendes hjärtan i Korint för den Helige Ande, som ”utrannsakar allt, ja, ock Guds djupheter”. Huru visa de än måtte vara i världsliga ting, voro de såsom späda barn, när det gällde Kristi kunskap.

Det hade varit Paulus’ verk att undervisa de korintiska bröderna angående de första stegen, själfva alfabetet, af den kristna tron. Han hade varit nödsakad att undervisa dem såsom de mest okunniga rörande den gudomliga kraftens verkningar på hjärtat. Vid den tiden voro de icke i stånd till att fatta frälsningens hemligheter; ty ”en naturlig människa fattar icke det, som tillhör Guds Ande, ty det är henne en dårskap, och hon kan icke begripa det, emedan det måste andligen bedömas”. Paulus hade försökt att utså säden, medan andra skulle vattna den. De, som kommo efter honom, skulle föra verket framåt från den punkt, där han lämnade det, på behörig tid gifvande andeligt ljus och andelig kunskap i den mån församlingen var i stånd till att mottaga.

Ända från början af sin verksamhet i Korint insåg aposteln, att han måste vara ganska försiktig vid framställningen af de stora sanningar, han önskade underveisa dem i. Han visste, att han hade bland sina åhörare stolta försvarare af mänskliga teorier och falska religionssystems förfäktare, hvilka blindt famlade omkring i hopp om att i naturens bok finna teorier, som vore i strid mot verkligheten af det andeliga och odödliga lif vet, såsom det är uppenbaradt i skrifterna. Han visste äfven, att det funnes sådana, som genom kritik skulle söka omstörta den kristliga tolkningen af det uppenbarade ordet samt att tviflare skulle bemöta Kristi evangelium med hån och bespottelse.

Under försöket att leda själar till korsets fot undvek Paulus att direkt bestraffa dem, som voro liderliga, eller att visa, huru vederstygglig deras synd var i en helig Guds åsyn. Han sökte hellre framhålla för dem lifvets sanna syftemål och intrycka på deras sinnen de lärdomar, som blefvo framställda af den gudomlige läraren, hvilka, om de blefvo mottagna, skulle lyfta dem upp ur världslighet och synd till ett lif af renhet och rättfärdighet. Han fäste sig i synnerhet vid praktisk gudaktighet och den helighet, som de måste nå, hvilka skola räknas värdiga ett hem i Guds rike. Han längtade att få se evangelii ljus skingra deras sinnens mörker, så att de måtte se, huru vederstyggliga deras osedliga vanor voro i Guds åsyn. Därför var han särskildt ifrig att bland dem fram- hålla Kristus och honom korsfäst. Han sökte visa dem, att deras viktigaste studium och största glädje måste vara frälsningens sanning genom omvändelse till Gud och tro på Herren Jesus Kristus.

Filosofen vänder sig bort från frälsningens ljus, emedan det kommer hans stolta teorier på skam. Världsmänniskan vill icke mottaga det, emedan det beröfvar henne hennes jordiska afgudar. Paulus insåg, att människorna måste förstå Kristi karaktär, innan de kunna älska honom eller beskåda korset med trons öga. Här i tiden måste det studium begynna, som i all evighet skall blifva de återlöstas lofsång och vetenskap. Endast i korsets ljus kan människosjälens sanna värde beräknas.

Guds nåds förädlande inflytelse förändrar människans naturliga sinnelag. Himmelen skulle icke vara önskvärd för de köttsligt sinnade. Deras naturliga, ohelgade hjärtan skulle ej känna sig dragna till denna rena och heliga plats, och de skulle där ej finna någon trefnad, om det också vore möjligt för dem att komma dit. Det naturliga hjärtats böjelser måste underkufvas af Kristi nåd, innan den fallna människan blir passande för himmelen och kan njuta af att umgås med rena och heliga änglar. Den gudomliga kärleken uppfyller människans hjärta, när hon dör till synden och uppstår till ett nytt lif i Kristus. Hennes förstånd helgas, hon dricker från sällhetens och kunskapens outtömliga källa, och den eviga dagens ljus upplyser hennes lefnadsstig, ty hennes hjärta är ständigt uppfylldt af lifvets ljus.

Paulus hade sökt intrycka på sina korintiska bröders sinnen den omständigheten, att han och de evangelii förkunnare, som voro med honom, voro blott män, som af Gud fått i uppdrag att framställa sanningen, att de alla voro inbegripna i samma verksamhet och att de alla voro lika beroende på Gud för framgång i densamma. Den diskussion, som uppstått inom församlingen rörande olika evangelii förkunnares relativa skicklighet, var ej i öfverensstämmelse med Guds vilja, utan härledde sig från det naturliga hjärtats böjelser. ”Ty när en säger: jag håller mig till Paulus, och en annan: jag till Apollos, ären I icke då köttsliga? Hvad är då Paulus? Hvad är Apollos? De äro tjänare, genom hvilka I blifvit troende, och detta såsom Herren har gifvit åt hvar och en. Jag har planterat, Apollos har vattnat, men Gud gaf växten. Så är nu hvarken den något, som planterar, eller den som vattnar, utan Gud, som gifver växten”.

Det var Paulus, som först predikat evangelium i Korint och som bildat en församling där. Detta var det verk, som Herren gifvit honom i uppdrag att utföra. Senare kommo genom Guds ledning andra arbetare dit för att utföra sin del. Den utsådda säden måste vattnas, och detta skulle Apollos göra. Han följde Paulus i hans verksamhet för att gifva vidare undervisning och underlätta den utsådda sädens utveckling. Han vann folkets kärlek, men det var Gud, som gaf skörden. Det är icke mänsklig makt utan gudomlig, som åstadkommer en förändring af människohjärtat. De, som plantera, och de, som vattna, kunna ej gifva säden kraft att växa; de verka endast för Gud såsom hans utvalda redskap, samarbetande med honom i hans verk. Till honom hör därför den ära och berömmelse, som stå i förbindelse med framgång.

Guds tjänare äga icke alla samma gåfvor, men de äro alla hans medarbetare. Enhvar måste mottaga undervisning från den store Läraren för att sedan meddela denna lärdom till andra. Gud har gifvit ett särskildt arbete till enhvar af sina budbärare. Gåfvorna äro mångfaldiga, men alla Guds tjänare måste verka i harmoni med hvarandra under kontroll af den Helige Andes helgande inflytelse. I det de förkunna frälsningens evangelium, skola många blifva öfverbevisade och omvända genom Guds makt. Det mänskliga redskapet är doldt med Kristus i Gud, och Kristus framstår såsom ”härlig framför tio tusen”, helt och hållet älskvärd.

”Men den, som planterar, och den, som vattnar, äro ett, och hvar och en skall få sin lön efter sitt arbete. Ty vi äro Guds medhjälpare; I ären Guds åkerfält, Guds byggnad”. I detta bibelställe liknar aposteln församlingen vid ett åkerfält, där jordbrukarna arbeta, vårdande de vinträd, som Herren har planterat. Han liknar dem äfven vid en byggnad, som växer till ett heligt tempel i Herren. Gud är den, som förestår arbetet, och han gifver hvarje arbetare den syssla, som han skall utföra. Alla skola arbeta under Guds öfverinseende, och de skola låta honom verka för och genom dem. Han gifver dem anlag och skicklighet, och om de följa hans undervisning, kröner han deras bemödanden med framgång.

Guds tjänare skola verka tillsammans i vänlig harmoni, förekommande ”hvarandra med hedersbevisning”. Ingen bör inlåta sig i ovänlig kritik eller söka nedrifva en annans arbete, och intet partiväsende bör existera. Hvarje människa, som af Herren fått sig anförtrodt ett budskap, har ett särskildt verk att utföra. Enhvar har sin egen personlighet, som han ej bör låta uppgå i någon annans. Det oaktadt bör enlivar verka i harmoni med sina bröder. I sin verksamhet skola Guds tjänare väsentligen vara ett. Ingen bör uppsätta sig själf till en kritiker och tala nedsättande om sina medarbetare eller på något sätt förringa dem. Under Guds styrande hand skall enhvar utföra det honom ålagda arbetet, respekterad, älskad och uppmuntrad af de andra arbetarna. Tillsammans skola de föra verket framåt till fullbordan.

Dessa principer framställer Paulus utförligt i sitt första bref till korintierna. Han talar där om ”Kristi tjänare” såsom ”förvaltare af Guds hemligheter” och om deras arbete säger han: ”Så söker man nu hos förvaltarna intet annat än att hvar och en skall finnas trogen. Men mig är det en ganska ringa ting, att jag varder dömd af eder eller af en mänsklig dag; jag dömer mig icke heller själf. Ty jag vet intet med mig; dock är jag icke därigenom rättfärdigad; men den, som dömer mig, är Herren. Dömen därför icke i förtid, innan Herren kommer, hvilken ock skall bringa i ljuset hvad i mörker är fördoldt och uppenbara hjärtans uppsåt. Och då skall hvar och en få sitt pris af Gud”.

Ingen människa har fått i uppdrag att döma mellan Guds olika tjänare. Herren allena kan bedöma människans verk, och han skall gifva enhvar hvad honom tillkommer. Aposteln fortsätter och säger, i det han direkt åsyftar de jämförelser, som blifvit gjorda mellan hans verksamhet och den, som utförts af Apollos: ”Detta, mina bröder, har jag tillämpat på mig och på Apollos för eder skull, på det att I af oss måtten lära att icke tänka utöfver det, som

är skrifvet, att I icke uppblåsens mot en för en annans skull. Ty hvem utmärker dig? Och hvad har du, som du icke har undfått! Men om du också har undfått något, hvarför berömmer du dig, såsom om du icke hade undfått det”?

I tydliga ordalag framhöll Paulus för församlingen de faror och de svårigheter, han och hans medarbetare tåligt uthärdat i sin verksamhet för Kristus. Han förklarade: ”Ända till denna stund både hungra och törsta vi och äro nakna och varda kindpustade och hafva intet stadigt hem och sträfva och arbeta med våra händer. Då vi blifva bannade, välsigna vi; då vi förföljas, fördraga vi; då vi smädas, tala vi goda ord; vi hafva blifvit såsom världens afskum och allas afskräde intill denna stund. Icke för att komma eder att blygas skrifver jag detta, utan såsom mina älskade barn förmanar jag eder. Ty om I än hade tio tusen tuktomästare i Kristus, så hafven I dock icke många fäder; ty i Kristus Jesus har jag födt eder genom evangelium”.

Den, som utsänder evangelister såsom sina representanter, vanhedras, när åhörarna visa en så stark dragning till somliga mera omtyckta predikanter, att de äro ovilliga att erkänna andra lärares verksamhet. Herren sänder ej alltid sitt folk hjälp i öfverensstämmelse med dess egen önskan, utan i öfverensstämmelse med dess behof; ty människor äro kortsynta och kunna icke se, hvad som kan lända till deras högsta goda. Det är sällan en predikant äger alla de förmågor, som äro nödvändiga för att utrusta en församling med hvad sann kristendom fordrar; därför sänder Gud den ofta andra predikanter, af hvilka enhvar utmärker sig för egenskaper, som de andra icke hafva.

Församlingen bör med tacksamhet mottaga dessa Kristi tjänare, såsom den skulle mottaga Mästaren själf. Den bör söka draga all möjlig nytta af den undervisning, som hvar och en af dem gifver den från Guds ord. De sanningar, som Guds tjänare delgifva församlingen, skola mottagas och värderas i ödmjukhet, men ingen af dem bör afgudas.

Genom Kristi nåd blifva Guds tjänare skickliggjorda till att vara ljusets och välsignelsens budbärare. Då de genom brinnande, ihärdig bön blifva uppfyllda af den Helige Ande och gå ut på fältet med en innerlig önskan att frälsa själar, och med hjärtan fulla af nit för att korset skall segra, skall deras arbete krönas med framgång. Om de ej söka ådagalägga mänsklig vishet och att upphöja sig själfva, skola de utföra ett verk, som kan bestå mot satans angrepp. Många själar skola vändas från mörkret till ljuset, och församlingar skola upprättas. Människor skola omvändas till Kristus och icke till mänskliga redskap. Det egna jaget skall hållas i bakgrunden, och endast Jesus, den korsfäste, skall framstå i alla våra handlingar.

De, som nu verka för Kristus, kunna uppenbara samma utmärkande karaktärsdrag, som uppenbarades af dem, som förkunnade evangelium i den apostoliska tidsåldern. Gud är ännu lika beredvillig att förläna sina tjänare kraft, som han var att skänka kraft åt Paulus och Apollos, åt Silas och Timoteus, åt Petrus, Jakob och Johannes.

På apostlarnas tid fanns det några förledda själar, som föregåfvo sig tro på Kristus, men som dock nekade att visa respekt för hans sändebud. De förklarade, att de följde inga mänskliga lärare, utan mottogo undervisning direkt från Kristus utan till- hjälp af evangelii förknnnare. De voro egensinniga och ville ej foga sig efter församlingens röst. Sådana sväfvade i stor fara för att blifva bedragna.

Gud har i församlingen satt såsom hjälpare personer af olika förmågor, på det att Anden genom de mångas förenade visdom må kunna uppnå det önskade resultatet. Män, som handla i öfverensstämmelse med sina egna utpräglade karaktärsdrag och ej vilja draga i ok med andra, som hafva en långvarig erfarenhet i Guds verk, skola blifva så förblindade af självtillit, att de ej kunna skilja mellen det falska och det sanna. Det är icke rådligt att välja sådana till ledare inom församlingen; ty de skulle följa sina egna tycken och planer utan hänsyn till sina bröders tankar. Det är lätt för fienden att verka genom sådana, som själfva ständigt behöfva råd och därunder åtaga sig att vaka öfver själar i sin egen kraft, utan att först hafva lärt ödmjukhet af sin Frälsare.

Intryck äro icke i och för sig själfva tillräckliga såsom pålitlig ledtråd för våra plikter. Fienden får ofta människor att tro, att det är Gud, som leder dem, när de i verkligheten blott följa sina egna ingifvelser. Men om vi omsorgsfullt vaka och söka råd af våra bröder, skall Herren upplysa oss om sin vilja, ty ”han leder de saktmodiga rätt, han lär de saktmodiga sin väg”.

Bland de första kristna funnos sådana, som ej ville erkänna hvarken Paulus eller Apollos, men betraktade Petrus som sin ledare. De påstodo, att Petrus hade stått Mästaren närmast, då han var på jorden, medan Paulus hade varit en förföljare af de troende. Deras åsikter och känslor voro fjättrade af fördomar. De uppenbarade icke den fördomsfrihet och ömlijärtenhet, som visa, att Kristus bor i hjärtat.

Det var fara för att denna partianda skulle blifva till stor skada för den kristna församlingen, och Paulus blef af Herren undervisad att allvarligt förmana och protestera däremot. Till dem, som sade: ”Jag håller mig till Paulus, jag till Apollos, jag till Kefas, jag till Kristus”, framställde aposteln denna fråga: ”Är då Kristus delad? Icke har väl Paulus blifvit korsfäst för eder? Eller hafven I blifvit döpta till Paulus’ namn”? Och han förmanade: ”Ingen berömme sig därför af människor, ty allt är edert. Det må nu vara Paulus eller Apollos eller Kefas eller värld eller lif eller död eller det, som nu är, eller det, som skall komma, allt är edert; men I ären Kristi, och Kristus är Guds”.

Paulus och Apollos voro fullkomligt eniga. Den senare kände sig missräknad och var mycket bedröfvad på grund af tvedräkten i församlingen i Korint; men han drog ingen fördel af det företräde, som visades honom, ej heller uppmuntrade han partiandan, utan aflägsnade sig plötsligt från stridsfältet. När Paulus senare manade honom att ånyo besöka

Korint, vägrade han att göra det, och han verkade icke där mera, förrän en lång tid efteråt, då det andliga tillståndet förbättrats inom församlingen.

Kapitel XXVII—Efesus.

Under den tid Apollos var i Korint, uppfyllde Paulus sitt löfte att åter besöka denna stad. Han hade aflagt ett kort besök.i Jerusalem samt tillbringat någon tid i Antiokia, platsen för hans tidigare verksamhet. Därifrån reste han genom Mindre Asien och ”genomfor efter hvartannat det Galatiska landet och Frygien”, besökande de församlingar, som han själf hade upprättat, samt stärkande de kristnas tro.

På apostlarnas tid var den västra delen af Mindre Asien känd som Asiens romerska provins. Efesus, dess hufvudstad, var en viktig handelsstad. Dess hamn var uppfylld af skepp och dess gator af folk från alla länder. I likhet med Korint var Efesus ett lofvande fält för missionsverksamhet.

Judarna, som nu voro kringspridda i alla civiliserade länder, förväntade i allmänhet Messias’ ankomst. Många af dem hade under sina besök vid de årliga högtiderna i Jerusalem gått ut till Jordan- floden för att lyssna till Johannes döparen på den tid, då han predikade där. De hade hört honom framställa Jesus såsom den utlofvade Messias, och de hade utbredt nyheterna härom till alla delar af världen. Sålunda hade Gud beredt vägen för apostlarnas verksamhet.

Vid sin ankomst till Efesus fann Paulus tolf bröder, hvilka, i likhet med Apollos, hade varit Johannes döparens lärjungar och därunder fått upplysning om Kristi mission. De hade icke Apollos’ förmågor, men med samma uppriktiga tro sökte de utbreda den kunskap de hade fått.

Dessa bröder visste ingenting om den Helige Andes mission. När Paulus frågade dem, om de hade mottagit den Helige Ande, svarade de: ”Vi hafva icke ens hört, om någon helig Ande är till”. ”Hvartill hafven I då blifvit döpta?” frågade Paulus, hvarpå de svarade: ”Till Johannes’ dop”.

Då framställde aposteln för dem de stora sanningar, som utgöra grundvalen af den kristnes hopp. Han berättade för dem om Kristi lif på jorden och om hans grymma och nesliga död. Han framhöll, huru lifvets Herre hade sönderslitit grafvens fjättrar och segrat öfver döden. Han upprepade Frälsarens uppdrag till sina lärjungar: ”Mig är gifven all makt i him melen och på jorden. Gån fördenskull ut och gören alla folk till lärjungar, döpande dem till Faderns och Sonens och den Helige Andes namn”. Han talade äfven till dem om Kristi löfte att sända Hugsvalaren, genom hvilken mäktiga tecken och under skulle utföras, och han beskref, hur härligt detta löfte hade blifvit uppfylldt på pingstdagen.

Med djupt intresse samt tacksamhet och glädje lyssnade dessa bröder till Paulus’ ord. Genom tron fattade de den underbara sanningen om Kristi försoningsoffer och anammade honom såsom sin återlösare. De blefvo sedan döpta i Jesu namn; och när Paulus ”lade händerna på dem”, mottogo äfven de den Helige Andes dop, hvarigenom de blefvo i stånd

till att tala andra språk och att profetera. Sålunda blefvo de skickliggjorda till att verka som missionärer i Efesus och äfven att gå ut och förkunna evangelium i Mindre Asien.

Emedan dessa män hade en ödmjuk och läraktig anda, vunno de en erfarenhet, som skickliggjorde dem att gå ut som arbetare på skördefältet. Af deras exempel kunna de kristna få en dyrbar lärdom. Det finns många, som ej göra mycken framgång i det kristliga lifvet, emedan de äro för själftillräckliga att vara lärjungar. De äro nöjda med en ytlig kunskap i Guds ord. De önska icke förändra sin tro eller vandel, och följaktligen beflita de sig ej om att erhålla större ljus.

Om Kristi efterföljare ifrigt sökte efter visdom, skulle de komma in på rika sanningsfält, som de förut icke alls känt till. Den, som helt öfverlämnar sig åt Gud, skall ledas af hans hand. Han kan vara ringa och till utseendet obegåfvad; men om han med ett hjärta, uppfylldt af kärlek och förtröstan, lyder hvarje fingervisning med hänsyn till Guds vilja, skola hans förmågor helgas, förädlas och stärkas samt hans själsförmögenheter utvecklas. I den mån han uppskattar den gudomliga visdomens lärdomar, skall han anförtros ett heligt uppdrag, och han skall iståndsättas att göra sitt lif till en ära för Gud och till en välsignelse för världen. ”När dina ord upplåtas, gifva de ljus och skänka förstånd åt de enfaldiga”.

Många nu för tiden äro lika okunniga om den Helige Andes verk, som de troende i Efesus voro, och detta oaktadt det i hela Bibeln ej finnes en sanning, som är tydligare framställd än denna. Profeter och apostlar hafva talat om detta ämne. Kristus själf fäster vår uppmärksamhet vid växtriket såsom en belysning på den Helige Andes verk i att underhålla det andliga lifvet. Vinträdets saft uppstiger från trädets rot och fyller grenarna; sålunda underhålles växtligheten, och blommor och frukt frambringas. Så genomströmmas också själen af den Helige Andes lifgifvande kraft, som utgår från Frälsaren, ombildande hjärtats känslor och bevekelsegrunder och bringande tankarna i lydnad för Guds vilja, hvarigenom människan iståndsättes att frambringa en dyrbar skörd af heliga gärningar.

Upphofsmannen till detta andliga lif är osynlig, och det sätt, hvarpå detta lif underhålles och delgifves, kan ej förklaras genom . mänsklig filosofi. Det sätt, hvarpå Guds Ande verkar, är dock alltid i harmoni med det skrifna ordet. Såsom det förhåller sig i den naturliga världen, så ock i den andliga. Det naturliga lifvet uppehålles hvarje ögonblick genom gudomlig kraft, dock ej genom ett direkt underverk, utan genom de välsignelser, till hvilka vi hafva åtgång. Sålunda underhålles äfven det andliga lifvet genom användandet af medel, som Gud förser oss med. Om en Kristi efterföljare önskar växa upp till ”en fullkommen man, till Kristi fullhets åldersmått”, måste han nära sig af lifvets bröd och dricka af salighetens vatten. Han måste vaka och bedja och arbeta, i allting fogande sig efter den undervisning, som Gud gifvit oss i sitt ord.

I dessa omvända judars erfarenhet finna vi en annan lärdom. När de blefvo döpta af Johannes, förstodo de ej till fullo Jesu mission som världens syndoffer. De hyllade svåra

villfarelser. Men när de fingo mera ljus, anammade de med glädje Kristus såsom sin Frälsare, och med detta steg framåt kom äfven en förändring i deras plikter. I den mån de mottogo en renare tro, inträdde en motsvarande förändring i deras lefverne. Som ett bevis på denna förändring och ett erkännade af deras tro på Kristus blefvo de omdöpta i Jesu namn.

Paulus hade som sedvanligt begynt sin verksamhet i Efesus genom att predika i judarnas synagoga. Han fortfor att verka där under tre månader, ”samtalande med dem och öfvertygande dem om det, som hör till Guds rike”. I början rönte han ett gynnsamt mottagande; men här såsom på andra fält uppstod snart ett starkt motstånd. ”Några förhärdade sig och trodde icke, utan talade illa inför menigheten”. Och då de envist fortforo att förkasta evangelium, upphörde aposteln med att predika i synagogan.

Guds Ande hade verkat med och genom Paulus i hans arbete för sina landsmän. Tillräckliga bevis hade blifvit framställda för att öfvertyga alla, som uppriktigt önskade få upplysning om sanningen. Men många läto sig behärskas af fördomar och otro och ville ej böja sig för de klaraste bevis. Af fruktan för att de omvändas tro kunde blifva förvänd genom ett ständigt umgänge med dessa sanningens motståndare, skilde Paulus sig från dem och samlade lärjungarna i en grupp för sig själfva samt fortfor med sin offentliga undervisning i Tyrannus’ skola. Tyrannus var en ganska ansedd lärare.

Paulus märkte, att ”en stor och kraftig dörr” öppnades för honom, oaktadt han hade ”många motståndare”. Efesus var ej allenast den präktigaste, utan äfven den ogudaktigaste bland Asiens städer. Vidskepelse och sinnliga nöjen härskade öfverallt bland den vimlande befolkningen. Brottslingar af alla slag funno skydd i skuggan af stadens tempel, och de mest förnedrande brott florerade.

Efesus var en populär medelpunkt för dyrkandet af Diana. Ryktet om det praktfulla templet, som byggts för ”efesiernas Diana”, hade utbredt sig öfver hela Asien, ja, öfver hela världen. Dess oöfverträffliga skönhet gjorde det till ej allenast stadens utan äfven hela nationens stolthet. Den afgud, som förvarades inom detta tempel, hade enligt en gängse sägen fallit ned från himmelen. Symboliska skriftecken voro inristade på den, hvilka man tillskref en stor kraft. Efesierna hade skrifvit böcker för att tolka betydelsen af dessa skriftecken.

Bland dem, som flitigt studerade dessa kostbara böcker, voro många trollkarlar, hvilka utöfvade en kraftig inflytelse öfver de vidskepliga, som dyrkade Diana-bilden i detta tempel.

Aposteln Paulus rönte särskilda bevis på Guds ynnest under sin verksamhet i Efesus. Guds kraft åtföljde hans bemödanden, och många blefvo botade för sina sjukdomar. ”Gud gjorde icke ringa krafter genom Paulus’ händer, så att man till och med tog dukar och skört, som hade kommit vid hans kropp, och lade dem på de sjuka, och sjukdomarna öfvergåfvo dem och de onda andarna foro ut från dem”. Dessa uppenbarelser af en öfvernaturlig makt voro

mycket kraftigare, än hvad invånarna i Efesus någonsin förut bevittnat, och de voro af sådan beskaffenhet, att de icke kunde efterapas af taskspelarens skicklighet eller trollkarlens konster. Som dessa underverk utfördes i Jesu, nasaréens, namn, fick folket tillfälle att se, att himmelens Gud var mäktigare än trollkarlarna, som tillbådo gudinnan Diana. Herren upphöjde sålunda sin tjänare, och det inför själfva afgudadyrkarna, högt öfver de mäktigaste och mest gynnade af trollkarlarna.

Men den Gud, för hvilken äfven de onda andarna måste visa underdånighet och som gifvit sina tjänare makt öfver dem, stod nu i begrepp att bringa större skam och nederlag öfver dem, som föraktade och vanhelgade hans heliga namn. Trolldomskonsten var förbjuden i den mosaiska lagen under hotelse af dödsstraff, men detta oaktadt hade den tid efter annan i hemlighet praktiserats af affallna judar. Vid tiden för Paulus' besök till Efesus funnos i staden ”några af de kringvandrande judiska besvärjarna”, hvilka, då de sågo de underverk, som utfördes af honom, ”togo sig före att nämna Herren Jesu namn öfver dem, som hade de onda andarna”. Ett dylikt försök gjordes af ”sju söner af Skevas, en judisk öfverstepräst”. Då de funno en man, som var besatt af en ond ande, sade de till honom: ”Vi besvärja eder vid Jesus, hvilken Paulus predikar”. Men ”den onde anden svarade och sade till dem: Jesus känner jag, och Paulus vet jag af, men hvilka ären I? Då sprang mannen, i hvilken den onde anden var, på dem och vardt dem öfvermäktig och våldförde sig på dem, så att de, nakna och sårade, flydde bort ur det huset”.

Här gåfvos alltså ogensägliga bevis för Kristi namns helighet och den fara de utsatte sig för, hvilka togo detta namn på sina läppar utan tro, att Frälsarens mission var af gudomligt ursprung. ”Räddhåga föll öfver dem alla, och Herren Jesu namn vardt prisadt”.

Fakta, som förut varit fördolda, blefvo nu framlagda i ljuset. Somliga af de troende hade icke till fullo förkastat sina vidskepelser, när de antogo kristendomen. De fortforo ännu till en del att praktisera trollkonsten. Öfverbevisade om det orätta härutinnan, kommo nu ”många af dem, som trodde, och bekände och yppade sina gärningar”. Detta goda verk sträckte sig äfven till somliga af trollkarlarna själfva, så att ”flera, som hade öfvat vidskepliga konster, bu ro ihop sina böcker och brände upp dem i allas åsyn, och när man sammanräknade deras värde, fann man det uppgå till femtio tusen silfverpenningar. Så mäktigt växte Herrens ord och visade sin kraft”.

Genom att uppbränna sina trolldomsböcker visade dessa omvända efesier, att de nu hatade hvad de en gång funnit behag i. Det var synnerligen med och genom trolldom de hade förolämpat Gud och kommit i fara. De visade nu sin förtörnelse öfver denna synd, och härigenom gåfvo de bevis på sann omvändelse.

Dessa afhandlingar om besvärjelse och trolldom innehöllo regler och formulär för samtal med onda andar — upplysning om huru man kunde begära hjälp och erhålla underrättelser från dem. Lärjungarna skulle hafva utsatt sig för frestelse, om de hade behållit dessa

böcker; och om de hade sålt dem, skulle de hafva utsatt andra för frestelse. De hade afsagt sig mörkrets välde, och de ville nu göra hvilken uppoffring som helst för att tillintetgöra dess makt. San- ningen segrade sålunda öfver människornas fördomar och deras penningekärlek.

Genom denna uppenbarelse af Kristi makt vanns i själfva vidskepelsens näste en stor seger för kristendomen. Inflytelsen af hvad som ägt rum fick en vidsträcktare utbredning än Paulus anade, och detta blef en kraftig påstötning till framgång för Kristi verk. Ännu lång tid efter att aposteln slutat sitt lefnadslopp hade människorna dessa scener i friskt minne, hvilket bidrog till att själar vunnos för evangelii sak.

Man antager gärna, att den hedniska vidskepelsen försvunnit inför det tjugonde århundradets civilisation. Men Guds ord och det verkliga förhållandet visa, att trollkonster praktiseras i våra dagar lika fullt som i forntiden. Det forna trolldomssystemet är i verkligheten detsamma som nutidens spiritism. Satan finner tillträde till tusentals sinnen under föregifvande att vara någon afliden vän. Men den heliga skrift förklarar, att ”de döda veta alls intet”. Deras tankar, deras kärlek, deras hat hafva försvunnit. De döda samtala icke med de lefvande. Men trogen sin första listighet använder satan nu detta bedrägeri för att vinna kontroll öfver människornas sinnen.

Genom spiritismen sättas många sjuka, sörjande och nyfikna genom samtal i förbindelse med onda andar. Alla, som våga inlåta sig på detta, beträda farlig mark. Guds sanningsord uppenbarar, hvad Gud tänker om dem. I forntiden uttalade han en sträng dom öfver en konung, som begärde råd af en hednisk gud: ”Är det därför, att ingen Gud finnes i Israel, som I gån bort för att fråga Baal-Serub, guden i Ekron? Fördenskull säger Herren så: Du skall icke stiga ned från den säng, i hvilken du stigit upp, utan du skall döden dö”.

Hedniska tiders besvärjare finna sin motsvarighet i nutidens spiritistiska medier och spådomsandar. De hemlighetsfulla röster, som talade i Endor och i Efesus, fortsätta ännu att genom lögnaktiga ord vilseföra människors barn. Kunde slöjan lyftas från våra ögon, skulle vi se onda änglar, som begagna sig af alla slags konstgrepp för att bedraga och förstöra. Satan är alltid framme med sin förtrollande kraft, hvarhelst en inflytelse utöfvas för att förmå människorna att glömma Gud. Under denna inflytelse blifva de ovarsamma snart förvillade till sitt sinne och fördärfvade till sina själar. Apostelns förmaning till församlingen i Efesus bör hörsammas af Guds folk i våra dagar: ”Hafven ingen delaktighet i mörkrets ofruktbara gärningar, utan hellre till och med bestraffen dem”.

Kapitel XXVIII—Dagar af möda och pröfning.

Under mer än tre års tid var Efesus medelpunkten för Paulus' verksamhet. En blomstrande församling bildades här, och från denna stad utbredde sig evangelium öfver den romerska provinsen i Asien bland både judar och hedningar.

Aposteln hade under en längre tid haft i sinnet att företaga en annan missionsresa. Han ”föresatte sig i anden att genom Macedonien och Akaja fara till Jerusalem och sade: Sedan jag varit där, måste jag ock se Rom”. I harmoni med denna plan sände han till Macedonien ”två af sina medhjälpare, Timoteus och Erastus”. Men då han insåg, att evangelii sak i Efesus ännu fordrade hans närvaro, beslöt han att stanna kvar, till dess pingsten var öfver. En händelse ägde dock snart rum, som påskyndade hans afresa.

En gång om året höllos särskilda festligheter i Efesus till ära för gudinnan Diana, till följd hvaraf ett stort antal folk drogs dit från alla delar af provinsen. Dessa festligheter utmärkte sig för den stör- sta pomp och ståt. Och de inneburo en stor frestelse för dem, som nyligen kommit till tron. Den grupp af troende, som samlades i Tyrannus' skola, utgjorde ett skärande missljud i den festliga kören, och den fick lida mycket spott och hån. Paulus' verksamhet hade tilldelat den hedniska gudstjänsten ett kraftigt slag. Följden hade blifvit, att den nationella högtiden ej blef så talrikt bevistad, och äfven tillbedjarnas entusiasm hade betydligt aftagit. Inflytelsen af Paulus' lära sträckte sig vida längre än till dem, som blefvo omvända till tron. Många, som icke öppet bekände sig till den nya läran, blefvo så till vida upplysta, att de förlorade allt förtroende för sina hedniska gudar.

Det fanns äfven en annan orsak till missnöje. En vidsträckt och vinstgifvande affär hade utvecklats i Efesus genom tillverkningen och försäljningen af Diana-tempel i miniatyr. De, som voro intresserade i denna affär, funno, att deras inkomster därpå minskades, och alla voro af den meningen, att denna ogynnsamma vändning härledde sig från Paulus' verksamhet.

En guldsmed, vid namn Demetrius, som förfärdigade Diana-tempel af silfver, kallade tillsammans de arbetare, som sysselsatte sig med dylikt arbete, och sade: ”I män, I veten, att vi hafva vår utkomst af detta arbete, och I sen och hören, att denne Paulus, icke blott i Efesus, utan nästan i hela Asien, har öfvertalat och förvändt mycket folk, sägande, att de icke äro gudar, som göras med händer. Men det är fara värdt, att icke allenast denna vår näringsgren kommer att försmås, utan ock den stora gudinnan Dianas tempel varder aktadt för intet och äfven hen- nes härlighet kommer att lida afbräck, hvilken hela Asien och hela världen dyrkar”. Dessa ord uppeggade folket. ”De blefvo uppfyllda med vrede och ropade, sägande: Stor är efesiernas Diana”.

Ryktet om detta tal utbredde sig hastigt. ”Hela staden uppfylldes af förvirringen”. Man sökte förgäfves att finna Paulus. Hans bröder, som fått en aning om faran, hade skyndsamt

fört honom bort från staden. Gud hade sändt sina änglar att beskydda aposteln; hans tid att lida martyrdöden hade ännu icke kommit.

Då föremålet för upprorsmakarnas raseri ej kunde finnas, togo de ”Kajus och Aristarkus, som voro macedonier och Paulus’ reskamrater”, och släpade dem med sig till skådeplatsen.

Paulus’ gömställe var ej långt därifrån, och han fick snart höra om den fara, som hotade hans älskade bröder. Han glömde då sin egen fara och ville med ens gå till skådeplatsen för att tala till pöbeln, men ”lärjungarna tillstadde honom det icke”. Kajus och Aristarkus voro ej det byte, som folket sökte efter, och man trodde ej, att de sväfvade i någon synnerlig fara. Men om de finge se apostelns bleka och matta ansikte, så skulle det uppegga upprorsmakarnas värsta raseri, och det skulle ej finnas den ringaste möjlighet att rädda hans lif.

Paulus var ännu angelägen om att försvara sanningen inför folkskaran, men ett budskap från skåde platsen lugnade honom till slut. ”Några af asiarkerna, som voro hans vänner, sände till honom och bådo honom att icke gifva sig in på skådeplatsen”.

Tumultet tilltog fortfarande. ”Så ropade de nu, den ene så och den andre så; ty menigheten var för- virrad, och de flesta visste icke, livarför de liade kommit tillsammans”. Den omständigheten, att Paulus och några af hans kamrater voro af judisk släkt, gjorde, att judarna blefvo angelägna att visa, att de icke sympatiserade med honom och hans verk. De sköto därför fram en af sin egen nation för att framställa saken för folket. Denne var Alexander, en kopparsmed, om hvilken Paulus efteråt sade, att han hade gjort honom mycket ondt. Alexander var en man med ansenliga förmågor, och han gjorde allt han kunde för att vända folkets raseri helt mot Paulus och hans kamrater. Men när upprorsmakarna sågo, att Alexander var en jude, ”började de ropa med en mun och skriade vid pass två timmar: Stor är efesiernas Diana”.

Till slut tröttnade de, och en tillfällig tystnad uppstod. Då framträdde kanslern i staden och lyckades på grund af sitt ämbete lugna dem och få dem att lyssna till honom. Han mötte dem på deras egen mark och visade, att det fanns ingen anledning för ett sådant upplopp. Han vädjade till deras förstånd och sade: ”I män af Efesus, hvilken är väl den männi ska, som icke vet, att efesiernas stad är tempelvårdarinna åt den stora Diana och åt den från himmelen nedfallna bilden? Då nu detta är oemotsägligt, bören I ock lugna eder och intet förhastadt företaga. Ty I hafven dragit fram dessa män, som hvarken äro tempelrånare eller eder gudinnas försmädare. Om nu Demetrius och hans hadtverkare hafva sak mot någon, så hållas ju rättegångsdagar, och ståthållare finnas. Må de gå till rätta med hvarandra. Men om I hafven något annat påstående att göra, så skall det afgöras i den lagliga folkförsamlingen. Ty vi löpa till och med fara att ställas till ansvar för upplopp för denna dagens skull, emedan intet skäl finnes, hvarmed vi skola kunna försvara denna folkskockning. Och med dessa ord fick han församlingen att åtskiljas”.

I sitt tal hade Demetrius sagt: ”Det är fara värdt, att.... denna vår näringsgren kommer att försmås”. Dessa ord uppenbara den egentliga orsaken till uppploppet i Efesus och äfven till den förföljelse, som apostlarna rönte i sin verksamhet. Demetrius och hans fackmän insågo, att genom predikandet och utbredandet af evangelium komme deras affär med tillverkandet af bilder att ruineras. De hedniska prästernas och handtverkarnas inkomst stod på spel, och på grund häraf uppväckte de ett bittert motstånd mot Paulus.

Kanslern m. fl. ämbetsmän hade framställt Paulus inför folket såsom oskyldig till någon olaglig handling. Detta var en ny seger för kristendomen öfver villfarelse och vidskepelse. Gud hade upprest en framstående kansler till att försvara hans apostel och hålla det upproriska folket i tygel. Paulus’ hjärta var uppfylldt af tacksamhet till Gud, att hans lif blifvit sparadt och att kristendomen ej bragts i vanära genom uppploppet i Efesus.

”Då nu uppploppet var stilladt, kallade Paulus lärjungarna till sig, förmanade dem och tog afsked af dem och begaf sig därifrån för att resa till Macedonien”. På denna resa åtföljdes han af två trogna bröder från Efesus, Tykikus och Trofimus.

Paulus’ verksamhet i Efesus var nu afslutad. Han hade verkat oafbrutet under många pröfningar och djup ångest. Han hade lärt folket offentligen och från hus till hus, undervisande och varnande dem under många tårar. Han hade ständigt rönt motstånd från judarna, som icke läto något tillfälle gå sig ur händerna, utan att uppegga folkets känslor mot honom.

På samma gång Paulus sålunda kämpade mot allt mostånd, med outtröttligt nit främjande evangelii verk och bevakande den ännu i tron oerfarna församlingens intressen, bar han på sitt hjärta en tung börda för alla församlingarna.

Underrättelsen om alfall inom några af de församlingar han bildat förorsakade honom djup sorg. Han fruktade, att hans arbete för dem skulle befinnas vara fåfängt. Mången sömnlös natt tillbragte han i bön och djupt öfvervägande, när han fick höra om de metoder, som användes för att omintetgöra hans arbete. I den mån han hade tillfälle och församlingarnas tillstånd fordrade det, skref han till dem, gifvande dem bestraffning, råd, förmaning och uppmuntran. I dessa bref talar ej aposteln om sina egna pröfningar, dock få vi en och annan skymt af hans möda och lidande för Kristi sak. Hudflängning och fångenskap, köld, hunger och törst, faror på land och på haf, i stad och i öken, från hans egna landsmän, från hedningar och från falska bröder — allt detta uthärdade han för evangelii skull. Han blef ”smädad”, ”bannad”, hållen för ”världens af skum och allas afskräde”, ”rådvill”, ”förföljd”, ”på allt sätt trängd”, utsatt ”hvar stund för faror”, i sin kropp alltid förande omkring Jesu död.

Midt under oafbruten storm af motstånd, fienders larm och vänners alfall begynte den oförfärade aposteln nästan förlora modet. Men han skådade tillbaka på Golgata samt fortsatte att med ny ifver utbreda kunskapen om den korsfäste. Han vandrade samma

blodbestänkta stig, som Kristus hade gått före honom. Han sökte ej blifva befriad från kampen, förrän han skulle aflägga sin rustning, vid Återlösarens fötter.

* * * * *

Kapitel XXIX—Ett budskap af varning och förmaning.

Sitt första bref till församlingen i Korint skref aposteln Paulus under senare tiden af sin vistelse i Efesus. För inga andra hade han känt ett djupare intresse och arbetat med mer outtröttlig ifver än för de troende i Korint. Han hade verkat bland dem under ett och ett halft år, dragande deras sinnen till den korsfäste och uppståndne Frälsaren såsom den enda vägen till frälsning samt enträget förmanat dem att förlita sig på hans nåds omskapande kraft. Innan de, som bekände sig till kristendomen, blefvo intagna i församlingen, gaf han dem utförlig och särskild undervisning med hänsyn till den kristnes förmåner och plikter, och han hade med stort nit sökt hjälpa dem att vara trogna i uppfyllelsen af sitt dopsförbund.

Paulus hade djup insikt i den strid, som hvarje själ måste utkämpa mot de onda makter och inflytelser, hvilka ständigt söka bedraga och snärja; och han hade verkat outtröttligt för att stärka och stadfästa dem, som voro nybörjare i tron. Han hade uppmanat dem att helt öfverlämna sig åt Gud, ty han visste, att den, som icke gör det, har ej helt öfvergifvit synden utan de naturliga begären söka ännu behålla sitt herravälde öfver honom, och frestelserna förvirra hans samvete.

Detta öfverlämnande åt Gud måste vara fullständigt. Hvarje svag, tviflande, kämpande själ, somutan förbehåll fogar sig efter Herrens vilja, försättes i direkt förbindelse med de medel, som iståndsätta henne att öfvervinna. Hon kommer i nära förbindelse med himmelen, och får i hvarje nöd och profiling hjälp af Guds änglar.

Medlemmarna af församlingen i Korint voro omgifna af afguderi och sinnliga njutningar af den mest lockande beskaffenhet, men så länge Paulus var kvar hos dem, hade dessa inflytelser ej mycken makt öfver dem. Apostelns fasta tro, hans brinnande böner och allvarliga undervisning och framför allt hans gudliga lefverne hade hjälpt dem att förneka sig själfva för Kristi skull hellre än att finna behag i syndens nöjen.

Men sedan Paulus lämnade dem, uppstodo ogynnsamma förhållanden bland dem: ogräset, som fienden hade utsått, begynte visa sig bland hvetet, och snart utvecklades de onda frukterna. Detta var en tid af svåra pröfningar inom församlingen i Korint. Aposteln var ej längre hos dem för att upplifva deras nit och bistå dem i deras försök att lefva i harmoni med Guds vilja. Många af dem blefvo så småningom vårdslösa och likgiltiga samt tillåto sina naturliga böjelser att få kontroll öfver dem. Den, som så ofta manat dem till att lefva ett högre lif af renhet och rättfärdighet, var ej längre hos dem, och icke så få, som vid sin omvändelse bortlagt sina onda vanor, återgingo nu till hedendomens skändligheter.

Paulus hade skrifvit till församlingen och förmanat medlemmarna att icke umgås med dem, som ej ville afstå från sitt oordentliga lefverne; men många af de troende förvände apostelns ord och gåfvo dem en annan betydelse samt sökte däri en ursäkt för att de uraktläto att följa hans undervisning.

Församlingen afsände ett bref till Paulus, hvari man bad om råd rörande åtskilliga saker, men ingenting nämndes däri om de svåra synder, som existerade i församlingen. Aposteln fick dock genom den Helige Ande ett kraftigt intryck af att man sökt dölja församlingens verkliga tillstånd och att syftemålet med detta bref var att få honom till att göra uttalanden, som brefskrifvarna kunde förvända till sin egen fördel.

Vid denna tid anlände till Efesus några medlemmar af Kloes husfolk, en kristlig familj, som åtnjöt högt anseende i Korint. Paulus utfrågade dem om tillståndet i Korint, och de omtalade, att församlingen var söndersliten genom tvedräkt. De oenigheter, som hade uppstått under Apollos' besök, hade storligen ökats. Falska lärare sökte förmå medlemmarna att förkasta Paulus' undervisning. Evangelii läror och förordningar hade blifvit förvrängda. Högmod, afguderi och ett lösaktigt lefverne voro i ständigt tilltagande bland dem, som en gång nitälskat för ett kristligt lefverne.

Af denna framställning insåg Paulus, att hans värsta farhågor blifvit mer än besannade. Han gaf dock ej efter för den påträngande tanken, att hans arbete i Korint var fruktlöst. Med ångestfullt hjär-

ta och under många tårar sökte han råd af Gud. Han skulle med glädje genast hafva aflagt ett besök i Korint, om det varit rådligast att göra så. Men han visste, att de troende i sitt dåvarande tillstånd ej skulle få någon nytta af hans verksamhet, och därför sände han Titus att bereda vägen för honom, så att han själf kunde besöka dem framdeles. Undertryckande alla personliga känslor med hänsyn till deras handlingar, som hade uppenbarat ett så besynnerligt tillstånd af andligt fördärf, samt under innerlig tro och förtröstan på Gud skref aposteln till församlingen ett af sina mest lärorika och värdefulla bref.

Med ovanlig klarhet besvarade han de frågor, som församlingen förelagt honom, samt framhöll principer, hvilkas efterföljd skulle leda dess medlemmar till en högre andlig ståndpunkt. De voro i fara, och han ville ej försumma att i denna kritiska ställning söka nå deras hjärtan. Troget varnade han dem för de hotande farorna och bestraffade dem för deras synder. Han drog deras uppmärksamhet ånyo till Kristus och sökte återupplifva deras forna nitälskan för sann kristendom.

Apostelns stora kärlek till de troende i Korint uppenbaras i hans ömma hälsning till församlingen. Han påminde dem om deras erfarenhet, då de blefvo omvända från afguderi till att tjäna den sanne Guden, och om den Helige Andes gåfva, som de hade mottagit, samt att det var deras saliga förmån att ständigt göra framsteg i det kristliga lifvet, intill dess de uppnådde den renhet och helighet, som är i Kristus Jesus. Han skref, att "I uti alla stycken hafven blifvit rika i honom, i allt ord och all kunskap, såsom vittnesbördet om Kristus har blifvit stadfäst hos eder, så att I icke stån efter i någon nådegåfva, medan I vänten vår Herre Jesu Kristi uppenbarelse".

Paulus talade tydligen om de tvister, som hade uppstått inom församlingen i Korint, och förmanade medlemmarna att afstå från all tvedräkt. ”Jag förmanar eder, mina bröder, vid vår Herre Jesu Kristi namn, att I fören alla samma tal, och att inga söndringar må finnas bland eder, utan att I ären fullkomnade i ett sinne och i en mening”.

Aposteln ansåg sig hafva frihet att nämna, huru och genom hvem han fått upplysning om söndringen inom församlingen. ”Af Kloes husfolk har det blifvit berättadt för mig om eder, mina bröder, att tvister äro bland eder”.

Paulus var en inspirerad apostel. De sanningar, som han framställde för andra, hade han mottagit ”genom uppenbarelse”; men Herren uppenbarade dock ej alltid sitt folks tillstånd på detta direkta sätt. I förevarande fall hade de, som voro intresserade i den korintiska församlingens framgång och hade sett dessa fördärfliga ting smyga sig in i den, framställt denna sak för aposteln; och genom de gudomliga uppenbarelser, som han hade fått förut, var han i stånd att bedöma utvecklingen i församlingen. De, som uppriktigt sökte efter ljus, antogo hans budskap såsom ett uttryck af Kristi sinne, ehuru Herren icke hade gifvit honom någon ny uppenbarelse för detta särskilda tillfälle. Herren hade visat honom de svårigheter och faror, som skulle uppkomma inom församlingarna, och när detta onda visade sig, visste aposteln hvad det betydde. Han var tillsatt att försvara och beskydda församlingen. Han skulle vaka öfver själar såsom den, hvilken måste göra räkenskap för Gud. Var det då icke rättmätigt och resonligt, att han ägnade uppmärksamhet åt dessa rapporter om tvedräkt och anarki bland dem? Visserligen. Och den bestraffning han sände dem var visserligen lika mycket skrifven under den Helige Andes ingifvelse som något af hans öfriga bref.

Aposteln nämnde ingenting om de falska lärare, som sökte tillintetgöra frukterna af hans verksamhet. På grund af det mörker och den söndring, som existerade inom församlingen, var det visligt af honom att ej förarga den med sådana hänsyftningar af fruktan för att helt och hållet drifva somliga bort från sanningen. Han kallade församlingsmedlemmarnas uppmärksamhet till sitt eget arbete bland dem såsom utfördt af ”en vis byggmästare ”, som lagt grunden för en annan att bygga på. Men han sökte ej härigenom upphöja sig själf, utan förklarade: ”Vi äro

Guds medhjälpare”. Han gjorde ej anspråk på någon egen vishet, utan erkände, att endast genom Guds makt hade han blifvit iståndsatt att framhålla sanningen på ett sätt, som var behagligt för Gud. Förenad med Kristus, den störste af alla lärare, hade Paulus varit i stånd till att meddela undervisning från den gudomliga visdomen, som motsvarade alla klassers behof och som var tillämplig på alla tider, platser och omständigheter.

Bland de mera allvarliga onda förhållanden, som utvecklats bland de troende i Korint, var en återgång till många af hedendomens vanärande seder. En af de först omvända hade fallit så djupt, att hans osed liga vandel var en öfverträdelse till och med af den hedniska världens måttstock rörande denna sak. Aposteln förmanade församlingen innerligen att skil- ja sig

från ”den, som är ond”. ”Veten I icke”, sade han, ”att litet surdeg syrar hela degen? Bortrensen den gamla surdegen, på det att I mån blifva en ny deg, såsom I ären osyrade”.

Ett annat ondt, som hade insmugit sig i församlingen, var, att bröder gingo till rätta med hvarandra inför otrogna. Det hade gjorts tillräckliga anstalter för att inom de troendes egen krets afgöra tvister bröder emellan. Kristus gaf själf tydlig undervisning därom, i det han lämnade följande råd: ”Om din broder syndar mot dig, så gå och tillrättavisa honom mellan dig och honom allena. Om han hör dig, så har du vunnit din broder. Men om han icke hör dig, så tag med dig ännu en eller två, på det att hvar sak må bestämmas efter två eller tre vittnens utsago. Men hör han dem icke, så säg det till församlingen. Hör han icke heller församlingen, så vare han för dig såsom hedningen och publikanen. Sannerligen säger jag eder: Allt hvad I binden på jorden, det skall vara bundet i himmelen, och allt livad I lösen på jorden, det skall vara löst i himmelen”.

Till de troende i Korint, som glömt denna tydliga undervisning, gaf Paulus följande ingalunda otvetydiga förmaning och bestraffning: ”Djärfves någon af eder, som har sak mot en annan, att gå till rätta inför de orättfärdiga och icke inför de heliga? Eller veten I icke, att de heliga skola döma världen? Och om världen dömes af eder, ären I då ovärdiga att döma i de ringaste mål? Veten I icke, att vi skola döma änglar? Mycket mer då i timliga saker. Om I nu hafven timliga saker att afdöma, så sätten I dem, som äro föraktade i församlingen, till domare. Eder till blygd säger jag detta. Finnes då bland eder icke nå-

gon vis man, som kan blifva skiljedomare för sin broder? Utan broder går till rätta med broder, och detta inför otrogna. Det är redan i allmänhet en brist hos eder, att I gån till rätta med hvarandra. Hvarför låten I icke hellre göra eder orätt?... Men I gören själfva orätt och skada, och detta mot bröder. Eller veten I icke att orättfärdiga icke skola ärfva Guds rike”?

Satan söker ständigt väcka misstro, oenighet och fiendskap bland Guds folk. Vi frestas ofta till att tycka, att våra rättigheter blifvit kränkta, till och med då det ej finnes någon verklig orsak för sådana känslor. De, som älska sig själfva mer än Kristus och hans verk, sätta sina egna intressen främst och använda nästan hvilka medel som helst att försvara och bibehålla dem. Äfven bland dem, som synas vara samvetsgranna kristna, finnas många, som af högmod och för höga tankar om sig själfva hindras att enskildt gå till dem, som de tro hafva förirrat sig, och tala med dem i en kristlig anda samt bedja med och för dem. När de tro sig förorättade af sina bröder, gå de ofta till rätta med dem i stället för att följa Frälsarens regel.

Kristna böra icke vädja till världsliga domstolar för att afgöra tvister, som uppstått mellan församlingsmedlemmar. Sådana tvister böra afgöras bland dem själfva eller af församlingen i harmoni med Kristi undervisning. Kristi ödmjuka efterföljare böra hellre lida orättvisa, hellre låta sig blifva bedragna än att yppa sina trossyskons synder för världen.

Lagsökningar bröder emellan bringa vanära öfver sanningens sak. Kristna, som lagsöka hvarandra, blottställa församlingen för fiendernas hån och gifva mörkrets makter orsak att

triumfera. De såra Kristus på nytt och öppet vanära honom. Genom att ej taga hänsyn till den myndighet, som Gud gifvit församlingen, visa de förakt för honom själf.

I detta sitt bref till korintierna sökte Paulus visa dem Kristi makt att bevara dem från det onda. Han visste, att de kunde blifva starka i den Allsmäktiges kraft, om de ville uppfylla de fastställda villkoren. Paulus förmanade dem att uppfylla hans fordringar, till hvilken de vid sin omvändelse hade helgat sina lif, ty därigenom skulle de iståndsättas att sönderslita syndens bojor och utveckla helighet i Herrens fruktan. ”I ären Kristi”, förklarade han. ”I ären icke edra egna.... I ären dyrt köpta. Så prisen nu Gud i eder kropp och eder ande, hvilka tillhöra Gud”.

Aposteln framställde tydligt följderna af att affalla från ett lif af renhet och helighet och nedsjunka till hedendomens fördärfliga seder. ”Faren icke vilse”, skref han. ”Hvarken horkarlar eller afgudadyrkare eller äktenskapsbrytare .... eller tjufvar eller giriga eller drinkare eller smädare eller roffare skola ärfva Guds rike”. Han förmanade dem innerligt att kontrollera sina lustar och begär. ”Veten I icke”, frågade han, ”att eder kropp är ett den Helige Andes tempel, hvilken bor i eder och som I hafven af Gud”?

Paulus ägde stora intellektuella förmågor, men hans lif uppenbarade en ännu värdefullare visdoms kraft, som gaf honom en snabb fattningsförmåga och uppfyllde hans hjärta med sympati samt bragte honom i nära beröring med andra, iståndsättande honom att väcka deras bättre natur och uppmuntra dem till att sträfva efter ett högre lif. Hans hjärta var uppfylldt af brinnande kärlek till de troende i Korint. Han längtade att se dem uppenbara en inre fromhet, som skulle betrygga dem mot frestelse. Han visste, att satans synagoga komme att lägga hinder i vägen för hvarje steg på den kristna vädjebanan, och att de måste kämpa och uthärda i kampen för hvarje dag. De måste värna sig mot fiendens listiga angrepp, afvärja gamla vanor och naturliga böjelser samt alltid vaka och bedja. Paulus visste, att det högre lifvet i Kristus kunde lefvas endast genom mycken bön och ständig vaksamhet, och detta sökte han göra tydligt för dem. Men han visste äfven, att i den korsfäste Kristus erbjödos de en kraft, som vore tillräcklig att omvända själen och iståndsätta dem att motstå alla frestelser till det onda. Iförda trons sköld och med ordets svärd i sin hand, skulle de vara utrustade med en inre kraft, hvarmed de kunde slå tillbaka fiendens alla angrepp.

De troende i Korint behöfde en djupare erfarenhet i det, som tillhörde Gud. De visste ännu ej till fullo, hvad det betydde att se hans härlighet och blifva förvandlade från karaktär till karaktär. De hade sett blott de första strålarna af denna härlighets dagbräckning. Paulus önskade, att de skulle blifva uppfyllda af all Guds fullhet samt mer och mer lära känna honom, som är ”lik en morgonrodnad”, och fortfara att lära af honom, till dess de uppnå middagshöjden af evangelii fullkomliga tro.

Kapitel XXX—Kallade till ett högre lif.

I hopp om att lifligare kunna intrycka på de korin tiska brödernas sinnen den stora betydelsen af orygglig självbehärskning, sträng återhållsamhet och outtröttligt nit i Kristi tjänst gjorde Paulus i sitt bref till dem en slående jämförelse mellan den kristnes kamp och de beryktade kapplöpningar, som höllos i närheten af Korint på vissa tider. Af alla spel, som voro gängse bland grekerna och romarna, voro dessa kapplöpningar de äldsta och mest omtyckta. De bevittnades af konungar, adelsmän och statsmän. Förnäma och rika ynglingar togo del i dem och ryggade ej tillbaka för någon möda eller disciplin, som var nödvändig för att vinna segerlönen.

Alla, som deltogo i dessa täflingar, måste följa stränga regler, från hvilka ingen afvikelse var tillåten. De, som önskade deltaga i dem för att vinna någon segerlön, måste bereda sig därför genom stränga öfningar. Skadliga vanor i diet eller någon annan njutning, som kunde försvaga sinnets eller kroppens krafter, voro strängt förbjudna. För att kunna hafva någon förhoppning om framgång i dessa prof på styrka och snabbhet måste musklerna vara starka och smidiga samt nerverna väl under kontroll. Hvarje rörelse måste vara säker, hvarje steg snabbt och fast, och de fysiska krafterna måste utvecklas till det yttersta.

När de täflande framträdde inför den väntande folkmassan, utropades deras namn, och kapplöpningens regler blefvo tydligt framställda. Alla började täflingen på en gång, och åskådarnas spända uppmärksamhet ingåfvo dem en fast beslutsamhet att vinna. Domarne sutto i närheten af banans mål, så att de kunde gifva noga akt på de täflandes rörelser från början till slut och gifva lönen åt den, som verkligen vunnit den. Om någon hann målet först genom att göra bruk af någon olaglig fördel, så tillerkändes han icke lönen.

I dessa kapplöpningar utsatte sig de täflande för stora faror. Somliga repade sig aldrig från den oerhörda fysiska ansträngningen. Icke så sällan föllo män på banan, medan blodet strömmade ur deras mun och näsa, och understundom störtade en täflande död till marken just som han var färdig att gripa segerkransen. Men möjligheten att blifva skadad för hela lifstiden eller att förlora lifvet ansågs ej vara för stor risk i jämförelse med den ära, som den erhöll, hvilken afgick med seger.

Då segervinnaren nådde sitt mål, fylldes luften med åskådarnas bifallsrop, så att de omkringliggande kullarna och bergen genljödo af deras eko. I full åskådning af den stora folkmassan räckte domaren honom segertecknet — en krans för hans hufvud och en palmkvist att bäras i hans högra hand. Han blef prisad öfver hela landet. Äfven hans föräldrar fingo dela hans ära. Till och med den stad, där han bodde, blef beryktad, därför att den gifvit världen en så stor atlet.

I sin hänsyftning på dessa täflingar såsom en bild af den kristnes kamp betonar Paulus de förberedelser, som voro nödvändiga för att vinna seger — den föregående disciplinen, återhållsamhet i mat och dryck samt absolut nykterhet. ”Hvar och en”, säger han, ”som

deltager i en täflingskamp, är återhållsam i allt". De täflande afhöllo sig från hvarje njutning, som kunde, försvaga deras fysiska krafter, och genom en sträng och ständig träning gjorde de sina muskler starka och uthålliga. Sålunda blefvo de i stånd till att på täflingsdagen anstränga sina krafter till det yttersta. Huru mycket mer borde icke den kristne, som sträfvar efter en evig segerlön, bringa sina naturliga begär till underdånighet under sitt eget förnuft och under Guds vilja! Han borde aldrig låta sin uppmärksamhet upptagas af nöjen, lyx eller makligt lif. Alla hans vanor och lustar måste underkastas den strängaste disciplin. Han måste kontrolleras af ett förnuft, som är upplyst af Guds ord och som låter sig ledas af Guds Ande.

Men äfven sedan allt detta blifvit gjordt, måste den kristne anstränga sig till det yttersta för att vinna seger. I de korintiska kapplöpningarna gjordes den största ansträngning under de sista sprången, för att snabbheten ej skulle minskas. Så skall ock den kristne, då han närmar sig målet, sträfva framåt med större nit och beslutsamhet, än då han begynte sitt lopp på den kristna vädjebanan.

Paulus jämför den förgängliga krona, som erhålles af segervinnaren i en jordisk täflingskamp, med den oförgängliga härlighet, som skall skänkas segervinnaren i den kristnes kamp. De, som deltaga i den förra, göra det, säger han, "för att få en förgänglig krona, men vi en oförgänglig " För att vinna en förgänglig segerlön sparade de grekiska kapplöparna ingen möda och undandrogo sig ingen disciplin. Yi sträfva efter en segerlön af oändligt större värde, nämligen det eviga lifvets krona. Hur mycket mer omsorg borde vi ej då ådagalägga i vår sträfvan och hur mycket mer villiga borde vi ej vara till uppoffring och självförsakelse!

I brefvet till ebréerna utpekas den uppriktiga och orubbliga beslutsamhet, som bör kännetecknа den kristnes kamp för det eviga lifvet: "Må fördenskull ock vi, då vi hafva rundt omkring oss en så stor sky af vittnen, aflägga allt, som tynger, och synden, som alltid låder vid oss, och med uthållighet löpa i den täflingskamp, som är oss förelagd, och se på trons begynnare och fullkomnare, Jesus". Afund, hat, onda tankar och onda ord, girighet — dessa äro de tyngder, som den kristne måste aflägga för att kunna vinna i täflingskampen för evigt lif. Hvarje vana eller handlingssätt, som leder till synd eller vanärar Kristus, måste bortläggas, hvad det än må kosta. Himmelens välsignelse kan ej hvila öfver den människa, som öfverträder rättfärdighetens eviga principer. En enda hyllad synd är tillräcklig att fördärfva karaktären och vilseleda andra.

Frälsaren sade: "Om din hand är dig till förförelse, så hugg henne af. Det är dig bättre att ingå i lifvet lytt, än att hafva båda händerna och fara till helvetet, till den outsläckliga elden, där deras mask icke dör och elden icke utsläckes. Och om din fot är dig till förförelse, så hugg honom af. Det är dig bättre att ingå i lifvet halt, än att hafva båda fotterna och kastas till helvetet". Om det kan anses nödvändigt att afskära en hand eller en fot för att rädda

kroppen från döden, hur mycket ifrigare borde icke den kristne vara att blifva af med synden, som medför själens död!

De täflande i de gamla grekiska spelen, som hade underkastat sig självförsakelse och sträng disciplin, voro ändå icke säkra om att vinna seger. ”Veten I icke”, frågade Paulus, ”att de, som löpa på vädjebanan, löpa väl alla, men en får segerlönen”? Huru hårdt de löpande än ansträngde sig att nå målet, kunde endast en få segerlönen. Endast en hand kunde gripa den eftersträfvade segerkransen. Somliga kunde anstränga sig till det yttersta för att vinna den, men just som de uträckte handen för att fatta tag i den, greps den af en annan.

Så är dock ej förhållandet i den kristna täflingskampen. Ingen enda, som uppfyller villkoren, skall blifva missräknad vid vädjebanans slut. Ingen, som är nitisk och håller ut intill änden, skall misslyckas. Denna kamp är ej en kamp för de snabbfotade och de starka. Hvarje Guds barn, såväl den svagaste som den starkaste, kan få bära den oförgängliga härlighetens krona. Alla, som genom Guds nåd bringa sitt lif i harmoni med Kristi vilja, kunna blifva segervinnare. Att i lifvets alldagliga bestyr rätta sig efter Guds ords principer betraktas alltför ofta såsom af ringa betydelse — en alldeles för ringa sak att ägnas någon uppmärksamhet. Men inför det stora mål, som vi sö- ka uppnå, kan ingenting, som hjälper eller hindrar oss i vår sträfvan att vinna det, anses vara af ringa betydelse. Hvarje handling ökar tyngden i lifvets vågskål antingen för seger eller nederlag. Och den belöning, som segervinnaren får, skall blifva i öfverensstämmelse med det nit och den ihärlighet, hvarmed han kämpat för att vinna den.

Aposteln jämförde sig med en man, som löper på en täflingsbana och anstränger sig af alla krafter att uppnå målet. ”Jag löper därför så”, säger han, ”som när det icke gäller något ovisst; jag fäktar såsom en, hvilken icke hugger i vädret, men jag späker min kropp och underkufvar honom, på det att jag icke må predika för andra och själf icke hålla profvet”. Paulus underkastade sig själf en sträng disciplin, så att hans löpande på den kristna vädjebanan ej måtte misslyckas eller dess utgång blifva tvifvelaktig. Orden: ”jag späker min kropp”, betyda bokstafligen att genom sträng disciplin underkufva önskningarna, böjelserna och lustarna.

Paulus fruktade, att han själf ej skulle hålla profvet med hänsyn till hvad han predikade för andra. Han visste, att hans verksamhet för andra skulle vara förgäfves, om han ej i sitt eget lif rättade sig efter de principer, som han hyllade och predikade. Hans samtal, hans inflytelse, hans bestämda föresats att afstå från självviska njutningar måste uppenbara, att hans religion var ej blott en bekännelse, utan en daglig och lefvande förening med Gud. Det var ett mål, som han ständigt höll i sikte och ifrigt sträfvade att uppnå, nämligen ”rättfärdigheten af Gud på grund af tron”.

Paulus visste, att hans kamp mot det onda skulle vara så länge han lefde. Han insåg ständigt sitt be- hof af sträng vaksamhet öfver sig själf, så att ej världsliga lustar måtte besegra hans

andliga nit. Han kämpade ständigt till det yttersta mot naturliga böjelser. Han glömde aldrig det ideal, som skulle uppnås, och detta ideal sökte han nå genom lydnad för Guds lag. Hans ord, lians handlingar, hans begär — allt ställde han under Guds Andes kontroll.

Det var denna rena och odelade beslutsamhet att segra i kampen för det eviga lifvet, som Paulus längtade att se uppenbarad hos de troende i Korint. Han visste, att det betydde ingenting mindre än en oafbruten lifstidskamp för dem, om de skulle uppnå det ideal, som Kristus hade förelagt dem. Han uppmanade dem att kämpa redligt, dag ut och dag in eftersträfvande moralisk förträfflighet och sann gudsfruktan. Han förmanade dem innerligt att aflägga hvarje hindrande tyngd och att sträfva framåt mot fullkomlighetens mål i Kristus Jesus.

Paulus kallade korintiernas uppmärksamhet till det forna Israels erfarenheter — till de välsignelser, som belönade deras lydnad, och till de straffdomar, som följde på deras öfverträdelser. Han påminde dem om huru Gud genom tecken och under hade fört dem ut ur Egypten under skydd af molnstoden om dagen och af eldstoden om natten. Sålunda fördes de tryggt genom Röda hafvet, medan egyptierna, som vågade försöket, dränktes i dess sammanstörtande vågor. Genom dessa underverk hade Gud erkänt Israel som'sin församling. De "åto alla samma andliga mat och drucko alla samma andliga dryck, ty de drucko ur en andlig klippa, som medföljde dem, och klippan var Kristus". Under hela sin vandring hade israeliterna Kristus till sin ledare. Den slagna klippan förebildade Kristus, som skulle blifva slagen för människornas öfverträdelser, på det att frälsningens ström måtte utflöda till alla.

Oaktadt Gud var så nådig mot israeliterna, lät han sina domar drabba dem på grund af det begär, de hyste i sina hjärtan efter Egyptens lyx och kräslighet och på grund af deras uppror mot honom. Aposteln förmanade de troende i Korint att akta på den lärdom, som de kunde draga af Israels erfarenhet. "Men detta har blifvit förebilder för oss", sade han, "att vi icke skola hafva begärelse till det onda, såsom de hade begärelse därtill". Han visade, hur begärelse till det onda och ett lösaktigt lefverne hade ledt dem till utöfvande af synder, som ådragit dem Guds vrede. Den gudsfruktan, som de hade, när de lyssnade till lagens förkunnande från Sinai berg, förkastade de, när de satte sig ned till att äta och dricka och därpå stodo upp till att leka samt när de tillbådo den gyllene kalf, som de hade förfärdigat och som skulle representera Gud. Och ett stort antal israeliter föllo i öknen på grund af sina skändliga synder, sedan de deltagit i en kräslig fest i förbindelse med Baal-Peors tillbedjan. Guds vrede upptändes, och på hans befallning kom en farsot bland dem, som kräfde tjugutre tusen offer.

Aposteln förmanade korintierna: "Må därför den, som tycker sig stå, se till att han icke faller". Om de blefve skrytsamma och öfvermodiga samt upphörde med att vaka och bedja, skulle de falla i svåra synder, hvilka skulle ådraga dem Guds vrede. Men Paulus ville icke, att de skulle duka under för missmod och förtviflan, därför gaf han dem denna försäkran :

”Gud är trofast, som icke skall tillåta, att I blif- ven frestade öfver eder förmåga, utan med frestelsen äfven gifva utgången, att I mån kunna uthärda henne”

Paulus förmanade sina bröder att fråga sig själfva, hvilken inflytelse deras ord och handlingar skulle utöfva på andra, samt att ej göra något, huru oskyldigt det i och för sig själft måtte vara, som kunde gifva sken af att de hyllade afguderi eller som kunde blifva till anstöt för dem, som voro svaga i tron. ”Således, antingen I äten eller dricken eller hvadhelst I gören, gören allt till Guds ära. Varen icke till anstöt hvarken för judar eller greker eller för Guds församling”.

Apostelns varningsord till församlingen i Korint hafva sin tillämpning på alla tider och äro synnerligen beaktansvärda för våra dagar. Med afguderi syftade han ej allenast på tillbedjandet af afgudar, utan äfven på själfviska sträfvanden, maklighetsbegär samt tillfredsställelsen af en onaturlig aptit och sinnliga lustar. Blotta bekännelsen att tro på Kristus och en skrytsam kännedom om sanningen göra ej en människa till kristen. En religion, som endast söker tillfredsställa ögat, örat och smaken och som hyllar själfviska njutningar, är icke Kristi religion.

Genom en jämförelse mellan församlingen och människokroppen kunde aposteln ganska trälfande belysa det nära och innerliga släktskapsförhållande, som bör existera mellan medlemmarna i Kristi församling. Härom skref han: ”Ty i en Ande hafva vi alla blifvit döpta till en kropp, antingen vi äro judar eller greker, trälar eller fria, och hafva alla druckit af en Ande. Ty kroppen är icke heller en lem, utan många. Om foten skulle säga: emedan jag icke är hand, så tillhör jag icke kroppen, skulle han därför icke tillhöra kroppen? Och om örat skulle säga: emedan jag icke är öga, så tillhör jag icke kroppen, skulle det därför icke tillhöra kroppen? Om hela kroppen vore öga, hvar blefve då hörseln? Vore han hel och hållen hörsel, hvar blefve då lukten? Men nu har Gud satt hvar och en af lemmarna i kroppen, såsom han har velat. Och om alla lemmarna vore en enda lem, hvar blefve då kroppen? Men nu äro väl lemmarna många, men kroppen är en. Ögat kan icke säga till handen: jag behöfver dig icke, ej heller hufvudet till fotterna: jag behöfver eder icke.... Gud har så sammanfogat kroppen, att han har gifvit den ringare lemmen en större heder, på det att ingen söndring må vara i kroppen, utan lemmarna må hafva samma omsorg för hvarandra. Och om en lem lider, så lida alla lemmarna med, och om en lem äras, så fröjda sig alla lemmarna med. Men I ären Kristi kropp och lemmar, hvar och en efter sin del”.

Med ord, som från den dagen intill närvarande tid varit en källa till inspiration och uppmuntran för män och kvinnor, framställde aposteln sedan den stora betydelsen af den kärlek, som Kristi efterföljare böra hysa och utöfva: ”Om jag talade med människors och änglars tungor, men icke hade kärlek, så vore jag en klingande malm eller en ljudande cymbal. Och om jag hade profetia och visste alla hemligheter och all kunskap, och om jag hade all tro, så att jag kunde förflytta berg, men icke hade kärlek, så vore jag intet. Och om

jag utskiftade alla mina ägodelar och gåfve min kropp att brännas, men icke hade kärlek, så vore det mig till intet nyttigt".

Huru hög bekännelse man än må hafva, så är man icke en sann Kristi lärjunge, om hjärtat icke är uppfylldt af kärlek till Gud och medmänniskor. Ägde man än aldrig så stor tro och makt att utföra underverk, skulle denna tro utan kärlek vara värdelös. Man kunde visa stor frikostighet, men om man af någon annan bevekelsegrund än sann kärlek utgåfve alla sina ägodelar till de fattiga, skulle denna handling ej vinna Guds ynnest. Ägde en individ ett nit, som ej ryggade tillbaka för martyrdöden, men ej härflöte från kärlek, skulle han af Gud betraktas som en bedragen svärmare eller en äregirig skrymtare.

"Kärleken är långmodig och mild, kärleken afundas icke, kärleken förhäfver sig icke, han uppblåses icke". Den renaste glädje härleder sig från den största ödmjukhet. De kraftigaste och ädlaste karaktärer uppbyggas på en grundval af tålamod, kärlek och undergifvenhet för Guds vilja.

Kärleken "skickar sig icke ohöfviskt, han söker icke sitt, han förtörnas icke, han tillräknar icke det onda". Den kristliga kärleken ställer andras bevekelsegrunder och handlingar i det mest gynnsamma ljus. Den söker icke onödigtvis att blotta deras felsteg; den lyssnar icke gärna till ogynnsamma rapporter, utan söker hellre påminna om andras goda karaktärsdrag.

Kärleken "gläder sig icke öfver orättfärdigheten, men han gläder sig med sanningen. Han fördrager allting, han tror allting, han hoppas allting, han tål allting". En sådan kärlek "upphör aldrig". Den kan aldrig förlora sitt värde; den är en himmelsk gåfva. Som en dyrbar skatt skall den bäras af dess ägare in genom portarna till Guds stad, det nya Jerusalem.

"Men nu förblifva tro, hopp, kärlek, dessa tre; men störts ibland dem är kärleken".

Vid nedsättandet af den moraliska måttstocken bland de troende i Korint hade somliga förkastat några grunddrag i sin tro. Somliga gingo härvid så långt, att de förnekade läran om uppståndelsen. Paulus bemötte denna villfarelse med ett tydligt vittnesbörd om de ojäfaktiga bevisen för Kristi uppståndelse. Han förklarade, att Kristus efter sin död "har uppstått på tredje dagen efter skrifterna", och att han därefter "vardt sedd af Kefas, sedan af de tolf. Sedan vardt han sedd af mer än fem hundra bröder på en gång, af hvilka de flesta ännu lefva, men några äro afsomnade. Därefter vardt han sedd af Jakob, och sedan af alla apostlarna. Allra sist vardt han ock sedd af mig, som är såsom en otidigt född".

Med öfverbevisande kraft framställde aposteln den stora sanningen om uppståndelsen. Han sade: "Om det icke finnes någon de dödas uppståndelse, så är Kristus icke heller uppstånden. Men om Kristus icke är uppstånden, så är vår predikan fåfäng, så är ock eder tro fåfäng. Då befinnas vi ock vara falska Guds vittnen, enär vi vittnat mot Gud, att han har uppväckt Kristus, hvilken han icke har uppväckt, om verkligen de döda icke uppstå. Ty om de döda icke uppstå, så är icke heller Kristus uppstånden. Men om Kristus icke är

uppstånden, så är eder tro fåfäng, och I ären ännu i edra synder. Så äro ock de förtappade, som hafva afsomnat i Kristus. Om vi allenast i detta lifvet hafva hoppet till Kristus, så äro vi de uslaste af alla människor. Men nu är Kristus uppstånden från de döda och har blifvit en förstling bland de afsomnade".

Aposteln riktade brödernas tankar framåt i tiden till uppståndelsemorgonens segerfröjd, då alla de sofvande heliga skola uppväckas ur sina stoftbäddar för att sedan vara hos sin Herre för evigt. "Se", förklarade aposteln, "jag säger eder en hemlighet: Vi skola icke alla afsomna, men alla skola vi förvandlas i ett nu, i ett ögonblick, vid den yttersta basunen; ty basunen skall ljuda, och de döda skola uppstå oförgängliga, och vi skola förvandlas. Ty detta förgängliga måste ikläda sig oförgänglighet, och detta dödliga ikläda sig odödlighet. Men när detta förgängliga har iklädt sig oförgänglighet och detta dödliga har iklädt sig odödlighet, då skall det ord fullbordas, som är skrifvet: Döden är uppslukad i seger. Du död, hvar är din udd; du dödsrike, hvar är din seger? ... Men Gud vare tack, som gifver oss segern genom vår Herre Jesus Kristus"!

Härlig är den seger, som väntar de trogna. Aposteln såg de möjligheter, som förestodo bröderna i Korint, och han sökte framställa för dem det, som kunde upplyfta dem öfver det själfviska och fåfängliga och som kunde förhärliga lifvet med odödlighetens hopp. Han förmanade dem innerligt att troget fasthålla sin höga kallelse i Kristus Jesus. "Mina älskade bröder", bad han, "varen fasta, orubbliga, öfverflödande i Herrens verk alltid, vetande, att edert arbete icke är fåfängt i Herren".

Af det framställda se vi, huru aposteln på ett afgörande och intrycksfullt sätt sökte rätta de falska och farliga vanor, som fått öfverhanden i församlingen i Korint. Han talade bestämdt, men dock med en brinnande kärlek för deras själars frälsning. I de varningar och bestraffningar han gaf dem erhöllo de ljus från Guds tron att uppenbara de dolda synder, som höllo på att befläcka deras lif. Huru skulle hans budskap blifva mottaget?

Sedan brefvet afsändts, begynte Paulus befara, att hvad han hade skrifvit möjligen kunde för djupt såra dem, som han önskade hjälpa till ett bättre lif. Han kände en smärtsam farhåga, att de möjligen kunde drifvas längre bort, och han önskade ibland att återkalla sina ord. De, som i likhet med aposteln hafva känt ett djupt ansvar för älskade församlingar eller anstalter, kunna bäst förstå hans andes betryck och hans själfförebråelse. Guds tjänare, som bära ansvar i hans verk för denna tiden, hafva nog i sin verksamhet fått erfara samma strider och ängslan, som den store aposteln måste genomgå. Nedtryckt af tvedräkt inom församlingen, rönande blott otacksamhet och utsatt för förräderi af somliga, från hvilka han väntade sympati och understöd, samt inseende den fara, som hotade de församlingar, som tillläto ogudaktighet att existera bland medlemmarna, och därför tvingad till att troget bestraffa synden, nedtyngdes han på samma gång af en fruktan för att han behandlat dem med för stor stränghet. Med bäfvande hjärta afväntade han att få höra, huru hans budskap blifvit mottaget.

Kapitel XXXI—Budskapet hörsammas.

Från Efesus begaf sig Paulus ut på en annan missionsresa, under hvilken han hoppades att ännu en gång få besöka de platser i Europa, där han varit förut. Han dröjde en tid i Troas ”för att predika Kristi evangelium”, och här fann han några, som voro villiga att lyssna till hans budskap. ”En dörr var öppnad för mig i Herren”, sade han sedermera om sitt arbete på denna plats. Men ehuru hans bemödanden i Troas voro så framgångsfulla, kunde han ej stanna länge där. Yården af alla församlingarna hvilade tungt på hans hjärta, och i synnerhet hade han omsorg om församlingen i Korint. Han hade hoppats att möta Titus i Troas och att af honom få upplysning om hur hans budskap hade blifvit mottaget; men härutinnan blef han missräknad. ”Jag hade ingen ro i min ande”, skref han rörande sin erfarenhet, ”emedan jag icke fann min broder Titus”. Han lämnade därför Troas och for öfver till Macedonien, där han i Filippi träffade Timoteus.

Under denna tid af ängslan för församlingen i Korint hoppades Paulus dock det bästa, ehuru han stundom erfor en känsla af djup bedröfvelse vid tanken på att hans råd och förmaningar möjligen kunde missförstås. ”Vårt kött hade ingen ro”, skref han senare, ”utan vi voro på allt sätt trängda; utifrån strider, inifrån förskräckelser. Men Gud, som hugsvalar de nedslagna, hugsvalade oss genom Titus’ ankomst”.

Denne trogne budbärare bragte den glädjande nyheten, att en underbar förändring hade försiggått bland de troende i Korint. Många hade mottagit den undervisning, som Paulus gaf dem i sitt bref, och hade omvändt sig från sina synder. Deras lif var ej längre en vanära för kristendomen, men utöfvade däremot en kraftig inflytelse till fördel för praktisk gudaktighet.

Häröfver blef aposteln så glad, att han sände ett annat bref till de troende i Korint och uttryckte sin stora glädje däröfver, att ett godt verk blifvit utfördt bland dem. ”Om jag ock bedröfvade eder med brefvet, så ångrar jag det icke”. När han plågades af fruktan för att hans ord skulle blifva föraktade, ångrade han ibland, att han skrifvit så bestämdt och så strängt. ”Och om jag än ångrade det”, fortsätter han, ”så gläder jag mig nu, icke därför att I blefven bedröfvade, utan att I blefven bedröfvade till bättring. Ty I blefven bedröfvade efter Guds sinne, på det att I icke genom oss skulle lida någon skada. Ty den sorg, som är efter Guds sinne, kommer åstad bättring till frälsning, som man icke ångrar”. Den omvändelse, som frambringas genom inflytelsen af Guds nåd på hjärtat, leder till syndens bekännelse och öfvergifvande. Sådana voro de frukter, som apos- teln förklarade blifvit synliga hos de troende i Korint. ”Hvilken ifver har det icke åstadkommit hos eder, hvilket ursäktande, hvilken förtrytelse, hvilken fruktan, hvilken längtan, hvilket nit”!

Under en längre tid hade Paulus burit en börda på sitt hjärta för medlemmarna inom församlingarna, en börda, som höll på att blifva honom alltför tung. Falska lärare hade sökt att tillintetgöra hans inflytelse bland de troende och att få dem att antaga deras läror i stället

för evangelii sanningar. Det betryck och de svårigheter, som vederfarits aposteln, antyder han i följande ord: ”Vi vilja icke, mina bröder, att I skolen vara okunniga om vårt betryck, som har träffat oss i Asien, att vi öfvermåttan blifvit betungade, utöfver förmåga, så att vi ock misströstade om lifvet”.

Men nu var en orsak till hans ängslan undanröjd. Då han erhöll meddelande om att hans bref blifvit väl upptaget af bröderna i Korint, begynte han tacka och prisa Gud i följande ord: ”Välsignad vare Gud och vår Herre Jesu Kristi Fader och all hugsvalelses Gud, som hugsvalar oss i allt vårt betryck, att vi må kunna hugsvala dem, som äro i allehanda betryck med den hugsvalelse, hvarmed vi själfva af Gud hugsvalas! Ty såsom Kristi lidanden rikligen komma öfver oss, så kommer ock vår hugsvalelse rikligen genom Kristus. Ehvad vi nu lida betryck, så är det till eder hugsvalelse och frälsning, eller vi hugvsalas, så är det eder hugsvalelse, som visar sig verksam i tålamod vid samma lidanden, som äfven vi lida. Och vårt hopp om eder är stadigt, emedan vi veta, att såsom I delen lidandena, så delen I ock hugsvalelsen”.

Då Paulus uttryckte sin glädje öfver deras omvän- delse och tillväxt i nåden, tillskref han Gud all äran för denna förändring till hjärta och lefverne. ”Men Gud vare tack, som alltid förer oss i triumf i Kristus och uppenbarar lukten af sin kunskap genom oss allestädes! Ty vi äro Kristi vällukt för Gud, bland dem, som varda frälsta, och bland dem, som varda förtappade”. På den tiden var det sed, att en general, som segrat på slagfältet, förde med sig ett antal fångar såsom bevis på den seger han vunnit. Vid sådana tillfällen buro utvalda män rökelse i spetsen för segertåget, och lukten från denna rökelse var för de fångar, som skulle afrättas, ”en dödslukt till död”, tillkännagifvande för dem, att tiden nalkades för deras afrättning, medan för de fångar, som funnit nåd hos sina tillfångatagare, var den ”en lifslukt till lif”, visande, att dagen för deras frigifvande var nära.

Paulus var nu uppfylld af tro och hopp. Han var förvissad om, att satan icke skulle triumfera öfver Guds verk i Korint, och han utgöt sitt hjärta i lof och tacksägelse. Han och hans medarbetare skulle fira denna seger öfver Kristi och sanningens fiender genom att gå ut med förnyad ifver för att utbreda kunskapen om Frälsaren. Såsom en rökelse skulle evangelii vällukt utbreda sig öfver hela världen. För dem, som anammade Kristus, skulle detta budskap blifva ”en lifslukt till lif”, medan det för dem, som fortsatte i sin otro, skulle blifva ”en dödslukt till död”.

Paulus insåg den stora utsträckning detta verk skulle få, och han utropade: ”Hvem är härtill skicklig”? Hvem är i stånd till att predika Kristus på ett sådant sätt, att hans fiender ej kunna få någon rättvis anledning att förakta budbärarna eller det budskap de förkunna? Paulus önskade intrycka på de troende det stora ansvar, som hvilade på dem, som förkunnade evangelium. Trohet i ordets förkunnande tillika med ett rent och därmed öfverensstämmande lif — endast detta kan göra predikantens arbete antagligt för Gud och

till nytta för själar. Nutidens predikanter, som känna bördan af sitt viktiga kall, ha orsak att med aposteln utropa: ”Hvem är härtill skicklig”?.

Det fanns sådana, som hade beskyllt Paulus för att hafva fördömt sig själf genom hvad han skref i sitt första bref. Aposteln åsyftade detta, då han nu frågade församlingsmedlemmarna, om de sålunda dömde hans bevekelsegrunder. ”Begynna vi nu åter att förorda oss själfva”, frågade han. ”Eller behöfva vi väl, såsom somliga, förordande bref till eder eller förordande bref från eder”? Troende, som flytta till nya platser, medtaga ofta rekommendationsbref från den församling de tillhört; men de ledande predikanter, som hade bildat dessa församlingar, behöfde ingen sådan rekommendation. De troende i Korint, hvilka hade blifvit förda från afgudadyrkan till tron på evangelium, utgjorde själfva den enda rekommendation, som Paulus behöfde. Deras antagande af sanningen och den reform, som ägt rum i deras lif, var ett vältaligt vittnesbörd om hur troget aposteln hade verkat bland dem samt visade, att han hade myndighet att gifva råd, bestraffa och förmana såsom en Kristi tjänare.

Paulus betraktade bröderna i Korint som ett så dant vittnesbörd. Han skref härom: ”Vårt bref ären I, inskrifvet i våra hjärtan, kändt och läst af alla människor, då det är uppenbart, att I ären ett Kristi bref, tillkommet genom vår tjänst, skrifvet icke med bläck, utan med lefvande Guds Ande, icke på taflor af sten utan på hjärtats taflor af kött”.

Syndares omvändelse och deras helgande i sanningen utgör det kraftigaste bevis en predikant kan hafva på att han blifvit af Gud kallad till predikoämbetet. Beviset för hans kallelse är tecknadt på de omvändas hjärtan, och de bära vittne därom genom sitt kristliga lif. Kristus har fått rum i deras hjärtan och blifvit deras härlighetshopp. En predikant erhåller mycken uppmuntran och kraft af dessa tecken på sin kallelse.

Kristi tjänare i våra dagar böra erhålla samma vittnesbörd, som det församlingen i Korint gaf Paulus och hans verksamhet. Men oaktadt det i vår tid finnas många predikanter, är det dock stor brist på skickliga och Gud verkligt helgade lärare — sådana, hvilkas hjärtan äro uppfyllda af Kristi kärlek. Högmod, självförmätenhet, kärlek till världen, tadel, bitterhet och afund utgöra den frukt, som många bära, hvilka bekänna sig till Kristi religion. Deras lefverne, så helt olikt Frälsarens lif, är ofta ett bedröfligt vittnesbörd om beskaffenheten af den predikoverksamhet, under hvilken de blefvo omvända.

En individ kan ej vederfaras någon större ära än att vara af Gud antagen som en skicklig evangelii förkunnare. Men de, som Herren välsignar med kraft och framgång i verksamheten, yfvas icke däröfver. De erkänna, att de äro helt beroende på Herren, ty de känna, att de äga ingen skicklighet af sig själfva. Med Paulus säga de: ”Icke att vi af oss själfva äro skickliga att tänka något, såsom af oss själfva, utan vår skicklighet är från Gud, hvilken ock har gjort oss skickliga att vara ett nytt förbunds tjänare”.

En sann tjänare utför Mästarens verk. Han inser, att han har ett viktigt verk att utföra, att han står i samma förhållande till församlingen, som Kristus gjorde. Han verkar outtröttligt för att leda syndare till ett ädlare och högre lif, på det att de må få segervinnarens lön. Hans läppar äro berörda af lefvande kol från altaret, och han upphöjer Jesus såsom syndares enda hopp. De, som höra honom, förnimma, att han varit i nära umgänge med Gud genom brinnande och verksam bön. Den Helige Ande har hvilat öfver honom, hans själ har uppeldats af den lefvande elden från himmelen, och han är i stånd att jämföra andligt med andligt. Makt är honom gifven att nedrifva satans fästningsverk. Hjärtan förkrossas genom hans framställning af Guds kärlek, så att mången frågar: ”Hvad skall jag göra, att jag må varda frälst”?

”Därför, då vi hafva detta ämbete, efter den barmhärtighet, som oss vederfarits, så förtröttas vi icke, utan hafva frånsagt oss alla skammens smygvägar och vandra icke i illfundighet och förfalska icke heller Guds ord, utan genom sanningens uppenbarande förorda vi oss hos hvarje mänskligt samvete inför Gud. Men om ock vårt evangelium är förtäckt, så är det förtäckt hos dem, som varda förtappade, hos hvilka denna världens gud har förblindat de otrognas sinnen, att för dem icke skall stråla ljuset af Kristi härlighets evangelium, hvilken är Guds afbild. Ty vi predika icke oss själfva, utan Kristus Jesus såsom Herre och oss själfva såsom edra tjänare för Jesu skull. Ty Gud är den, som bjöd ljuset lysa utur mörkret och lyste i våra hjärtan, på det att kunskapen om Guds härlighet i Jesu Kristi ansikte skulle framlysa”.

Sålunda upphöjde aposteln Guds nåd och kärlek, såsom uppenbarade i det heliga kall, han fått sig anförtrodt i egenskap af Kristi tjänare. Genom Guds öfverflödande nåd hade han och hans bröder uppehållits under svårigheter, lidanden och faror. De hade icke lämpat sin tro och lära efter sina åhörares önskningar ej heller uraktlåtit att framhålla de för frälsning väsentliga sanningarna för att göra sin predikan mera tilldragande. De hade förkunnat sanningen på ett enkelt och klart sätt under innerlig bön, att själar måtte komma till besinning och omvända sig. Och de hade beflitat sig om att föra ett med sin lära öfverensstämmande lefverne, så att den framställda sanningen måtte anbefalla sig till hvarje människas samvete.

”Vi hafva denna skatt”, fortfor aposteln, ”i lerkäril, på det att den öfversvinneliga kraften må vara Guds och icke af oss”. Gud kunde hafva sändt syndfria änglar att förkunna sanningen, men det skulle icke hafva öfverensstämt med hans frälsningsplan. Han väljer därtill människor, som äro behäftade med svagheter, till redskap, medelst hvilka han kan utföra sitt verk. Den ovärderliga skatten lägges i lerkäril. Genom människor skola hans välsignelser delgifvas världen. Genom dem skall hans härlighet genomtränga syndens mörker. I kärlek skola de betjäna de nödställda och i synden nedsjunkna och hjälpa dem fram till korsets fot. Och i all sin verksamhet skola de gifva all ära och allt pris åt honom, som står öfver allt och alla.

Paulus visade, då han talade om sin egen erfarenhet, att han icke af själfviska bevekelsegrunder valt att tjäna sin Frälsare, ty hans lefnadsbana hade varit beströdd med pröfningar och frestelser. Härom skref han: ”Vi äro på allt sätt trängda, men icke under tryckta, rådvilla, men icke rådlösa, förföljda, men icke öfvergifna, nederslagna, men icke förlorade; vi föra alltid omkring Jesu död i vår kropp, på det att ock Jesu lif må i vår kropp varda uppenbart”.

Han påminde sina bröder om att såsom Kristi budbärare voro han och hans medarbetare ständigt i faror. De svårigheter de måste uthärda nedbröto så småningom deras krafter. ”Ty vi, som lefva”, säger han, ”öfverlämnas alltid åt döden för Jesu skull, på det att ock Jesu lif må uppenbaras i vårt dödliga kött. Således är nu döden verksam i oss, men lifvet i eder”. I kroppsliga lidanden, mödor och försakelser vandrade dessa Kristi budbärare på dödens stig. Men det, som verkade död hos dem, medförde lif och hälsa för bröderna i Korint, hvilka genom tron på sanningen gjordes delaktiga af det eviga lifvet. På grund häraf skulle Jesu efterföljare akta sig, att de icke genom försumlighet och missnöje göra Guds tjänares bördor och pröfningar ännu större.

”Vi hafva samma trons Ande”, fortsatte Paulus, ”så — enligt livad som är skrifvet: Jag trodde, därför talade jag — tro ock vi, därför tala vi ock”. Fullt öfvertygad om verkligheten af den honom anförtrodda sanningen kunde ingenting förmå Paulus att skrymtaktigt behandla Guds ord eller dölja sin själs öfverbevisning. Han ville icke förskaffa sig rikedom, ära eller världsliga nöjen genom att foga sig efter världens åsikter. Ehuru han ständigt hotades af martyrdöden för den lära, som han predikat för korintierna, lät han dock ingenting afskräcka sig; ty han visste, att den, som hade dött och uppstått igen, kunde uppväcka honom ur grafven och framställa honom för Fadern.

”Allt sker för eder skull”, sade han, ”på det att nåden, som öfverflödat, må för de mångas tacksägelsers skull rikligen lända till Guds pris”. Apostlarna predikade icke evangelium för att upphöja sig själfva. Det var förhoppningen om att kunna frälsa själar, som föranledde dem att ägna hela sitt lif åt detta verk. Och samma förhoppning afhöll dem från att på grund af hotande faror eller verkliga lidanden upphöra med sina bemödanden.

”Därför förtröttas vi icke”, säger Paulus, ”utan om ock vår utvärtes människa förgås, så förnyas dock den invärtes dag efter dag”. Aposteln var ej okunnig om fiendens makt; men midt under det hans fysiska krafter aftogo, fortfor han troget och oförfäradt att förkunna Kristi evangelium. Iklädd hela Guds vapenrustning, kämpade denne korsets hjälte sig framåt i striden. Och hans segerglädje visade, att han vann segrar. Riktande sin trosblick på de trognas lön, utropade han med segerfröjd: ”Ty vår bedröfvelse, som är kort och lätt, bereder åt oss på öfversvinneligt sätt i öfversvinneligt mått en evig fullvikt af härlighet, åt oss, som icke se efter de ting, som synas, utan efter dem, som icke synas; ty de ting, som synas, äro timliga, men de, som icke synas, äro eviga”.

Mycket allvarlig och rörande är apostelns vädjan till bröderna i Korint att ånyo betrakta sin Återlösares outsägliga kärlek. ”I känner vår Herres Jesu Kristi nåd”, säger han, ”att han, ehuru rik, vardt fattig för eder skull, på det att I genom hans fattigdom skullen varda rika”. I veten den upphöjda ställning, från hvilken han kommit, och det förnedringens djup, till hvilket han nedstigit. Och sedan han en gång beträdt självförsakelsens och uppoffringens stig, vände han icke tillbaka, förrän han gifvit sitt lif. Det fanns ingen hvila för honom mellan tronen och korset.

Paulus dröjde vid den ena punkten efter den andra, så att de, som komme att läsa detta bref, måtte till fullo fatta Frälsarens förunderliga förnedring för deras skull. Han framställde Kristus, såsom han var, då han var jämlik Gud och med honom mottog änglarnas tillbedjan, och sedan beskref han detta gudomliga väsens bana ända ned till det lägsta djup af förnedring. Paulus kände sig öfvertygad om, att all självviskhet skulle bannlysas från deras lif, om de kunde fatta Guds Sons häpnadsväckande uppoffring af sig själf. Han visade, hur han hade lämnat sin härlighet och frivilligt underkastat sig den mänskliga naturens alla förhållanden samt ödmjukat sig själf som en tjänare och blifvit ”lydig intill döden, ja, intill korsets död”, på det att han måtte upplyfta den fallna människan ur hennes förnedring till ett tillstånd af hopp och sällhet i himmelen.

När vi betrakta den gudomliga karaktären i korsets ljus, se vi nåd, ömmande medlidsamhet och förlåtande kärlek blandade med rättvisa och rättfärdighet. Vi se midt på tronen ett väsen, som i sina händer och på sina fötter bär märkena efter hvad han lidit för att försona människan med Gud. Vi se den evige Fadern, som bor i ett otillgängligt ljus, mottaga oss arma människor på grund af sin Sons förtjänst. Vredens moln, som hotade oss med endast ångest och förtviflan, upplyses nu af korsets ljus och uppenbarar Guds handskrift: Lef, syndare, lef! Du ångerfulle ocli troende själ, lef! Jag har betalt lösepenningen.

Då vi så betrakta vår Frälsare, dröja vi på stranden af ett gränslöst kärleksh af. Ord fattas oss, då vi försöka att beskrifva denna kärlek. Vi betrakta hans lif på jorden, hans uppoffring af sig själf för oss, hans tjänstgöring i himmelen såsom vår försvarare samt de boningar han nu bereder för dem, som älska honom, och vi kunna endast utropa: O, hvilken höjd och hvilket djup af Kristi kärlek! ”Däruti består kärleken, icke att vi hafva älskat Gud, men att han har älskat oss och sändt sin enfödde Son till försoning för våra synder”. ”Sen, hurudan kärlek Fadern har bevisat oss, att vi kallas Guds barn”.

Hos hvarje sann lärjunge brinner denna kärlek såsom en helig eld på hjärtats altare. Det var på jorden Guds kärlek uppenbarades genom Kristus. Det är på jorden hans barn skola återspegla denna kärlek genom ett oklanderligt kristligt lefverne. Då skola syndare ledas till korset för att se Guds Lamm.

* * * * *

Kapitel XXXII—En frikostig församling.

I sitt första bref till församlingen i Korint gaf Paulus de troende undervisning om de allmänna principer, som underligga underhållandet af Guds verk på jorden. Vid beröringen af sin apostoliska verksamhet frågade han:

”Hvem tjänar någonsin i krig på egen sold? Hvem planterar en vingård och äter icke af dess frukt? Eller hvem vaktar en hjord och äter icke af hjordens mjölk? Icke talar jag väl detta efter människosätt? Eller säger icke äfven lagen detsamma? Ty i Moses lag är skrifvet: Du skall icke binda munnen till på oxen, som tröskar. Icke bekymrar sig väl Gud om oxar? Eller säger han det icke helt och hållet för vår skull? Ty för vår skull blef det skrifvet, att den, som plöjer, bör plöja på en förhoppning, och att den, som tröskar, bör göra det i hopp att få sin del”.

”Om vi hafva sått åt eder det andeliga ”, frågar aposteln vidare, ”är det för mycket, om vi skulle skörda af edert lekamliga? Om andra hafva den rättighe- ten hos eder, månne icke ännu mer vi! Men vi hafva icke begagnat denna rättighet, utan vi fördraga allt för att icke förorsaka något hinder för Kristi evangelium. Veten I icke, att de, som förrätta tempeltjänsten, få sin föda ifrån templet, och att de, som tjäna vid altaret, få sin del med altaret! Likaså har ock Herren förordnat, att de, som förkunna evangelium, skola lefva af evangelium”.

Aposteln åsyftade här Herrens plan för underhållandet af prästerna, som tjänade i templet. De, som voro afskilda för detta heliga ämbete, underhöllos af sina bröder, hvilka de betjänade med andliga välsignelser. ”De af Levis söner, som få prästtjänsten, hafva befallning att enligt lagen taga tionde af folket, det är, af sina bröder”. Herren valde Levis stam för de heliga ämbeten, som hörde till templet och prästerskapet. Om prästen sades det: ”Honom har Herren, din Gud, utvalt,... på det att han och hans söner alltid må stå och göra tjänst i Herrens namn”. En tiondedel af inkomsten gjorde Herren anspråk på såsom sin egen, och han betraktade den, som behöll denna del för sitt eget bruk, som en bedragare.

Det var denna plan Paulus åsyftade, när han sade: ”Likaså har ock Herren förordnat, att de, som förkunna evangelium, skola lefva af evangelium”. Och han sade, då han senare skref till Timoteus: ”Arbetaren är värd sin lön”.

Tiondesystemet var endast en del af Guds plan för hans verks underhåll. Han förordnade dessutom, att man skulle gifva gåfvor och offer. Under det judiska offersystemet blef folket undervisadt att hysa en frikostig anda med hänsyn till Guds verks underhåll och för lindrandet af de fattigas nöd. Vid sär- skilda tillfällen skulle gifvas frivilliga gåfvor. Vid inbärgandet af skörden och vinträdets frukt blef den första frukten af grödan, af kornet, vinet och oljan, helgade som ett tackoffer åt Herren. Hvad som var kvar på skördefälten lät man de fattiga få. Den första afkastningen af ullen samt af säden, sedan den blef tröskad, afskildes för Guds räkning. Så gjorde man äfven med allt förstfödt bland boskapen, och ett

återlösningspris betaltes för den förstfödde sonen. Denna förstling skulle frambäras inför Herren i helgedomen och blef sedan tillägnad prästerna.

Genom detta system af gåfvor sökte Herren lära israeliterna, att de i allting skulle ställa honom först. Härigenom påmindes de, att Gud var den egentlige ägaren af deras åkrar, deras boskap och deras fårahjordar; att det var han, som sände dem regn och solsken för grödans utveckling och mognande. Allt de hade var hans, och de voro endast förvaltare af hans ägodelar. ”Den, åt hvilken man har anförtrott mycket, af honom skall man fordra mer”, förklarade Frälsaren. Den frikostighet, som fordrades af ebréerna, var till stor del afsedd för deras egen nation; men i våra dagar är Guds verk utbredt öfver hela jorden. Kristus har öfverlämnat evangelii skatter i händerna på sina efterföljare, och på dem har han lagt ansvaret för utbredandet i hela världen af de glada nyheterna om frälsning. Visserligen är då det ansvar, som hvilar på oss, mycket större än det, som hvilade på det gamla Israel.

I den mån Guds verk utvidgar sig skall uppropen om hjälp tilltaga i antal. För att besvara dessa upprop måste de kristna efterkomma denna befallning: ”Fören full tionde till förrådshuset, så att i mitt hus finnes mat”. Om de, som bekänna sig vara kristna, troget iakttoge Guds fordringar med hänsyn till tionde och gåfvor, skulle hans förrådshus vara fullt. Man skulle ej behöfva taga sin tillflykt till utställningar, lotterier och fester för att insamla penningar för evangelii verks underhåll.

Människorna frestas till att bruka sina inkomster för själfviska njutningar, i tillfredsställelsen af aptiten, i prålande klädedräkt eller i en öfverdådigt rik möblering af sina hem. Många församlingsmedlemmar tveka ej att slösa sina penningar på sådana ting, men när man beder dem om en skärf till främjandet af Herrens verk, börja de framlägga ursäkter; och då de anse, att de för sken skull ej gärna kunna undgå att gifva något, gifva de ett belopp, som är långt ringare, än hvad de ofta lägga ut för onödiga njutningar. De visa ingen verklig kärlek till Kristi tjänst, ingen ifver för själars frälsning. Kan man undras öfver, att en sådan kristens lif är sjukligt, inskränkt och ofruktbärande ?

Den, hvars hjärta glöder af Kristi kärlek, skall betrakta det ej allenast som en plikt, utan äfven som ett nöje att få vara behjälplig i befrämjandet af det högsta och heligaste verk, som någonsin blifvit öfverlämnadt åt människor, nämligen att för världen framställa godhetens, nådens och sanningens skatter.

Det är girighetens anda, som leder människan att för själfvisk njutning behålla sådana medel, som med rätta tillhöra Gud, och denna anda är lika afskyvärd i hans ögon nu, som då han genom profeten strängt bestraffade sitt folk, sägande: ”Menen I då, att en människa får röfva från Gud? Ty I röfven ju från mig. Åter frågen I: På hvad sätt hafva vi röfvat från dig? Jo, i fråga om tionden och offergärden. Förbannelse har drabbat eder, men ändå röfven I från mig, så många I ären”.

En frikostig anda är af himmelskt ursprung. Den fann sitt största uttryck, då Kristus uppoffrade sitt lif på korset. För vår skull utgaf Fadern sin enfödde Son, och Kristus lämnade allt han hade hos sin Fader och uppoffrade sig själf för att frälsa oss. Golgata kors bör slå an på frikostighetens känslor hos hvarje själ, som bekänner sig vara Frälsarens efterföljare. Den princip, som korset framställer, är att gifva, ständigt gifva. ”Den, som säger sig förblifva i honom, han är ock pliktig att själf så vandra, som han vandrade”.

En självfisk anda däremot är från satan. Den princip, som belyses hos de världsligt sinnade, är att ständigt samla för egen del. Sålunda hoppas man kunna vinna lycka och bekvämlighet, men den skörd, som kommer att följa på ett sådant sående, blir elände och död.

Guds barn kunna ej fritagas från förpliktelsen att återlämna till honom den del, som han gör anspråk på, förrän han upphör att välsigna sina barn. De böra ej blott återlämna till honom den del, som tillhör honom, utan äfven bringa frikostiga gåfvor till honom såsom tackoffer. Med glada hjärtan böra de helga åt sin Skapare förstlingen af alla sina inkomster, sina mest utvalda ägodelar, sin bästa och heligaste tjänst. Sålunda skola de vinna rika välsignelser. Gud själf skall göra sådana själar till en vattnad trädgård, hvars vatten aldrig tryter. Och när den sista stora skörden insamlas, skola de kärfvar, som de äro i stånd att bringa till sin Mästare, utgöra en lön för det oe- gennyttiga sätt, hvarpå de brukat de pund Mästaren skänkt dem.

Guds utvalda tjänare borde aldrig vara nödsakade att gå ut på missionsfältet på egen hand utan bröders sympati och hjärtliga understöd. Församlingsmedlemmarna böra handla liberalt mot dem, som öfvergifva världsliga sysselsättningar för att ägna sig helt åt Herrens verk. Guds sak röner mycket större framgång, när hans tjänare blifva uppmuntrade. Men när de på grund af medlemmars självviskhet ej kunna få sitt rättmätiga understöd, blifva deras händer mer eller mindre bundna, och de blifva storligen hindrade i sitt arbete.

Guds misshag upptändes mot dem, som bekänna sig vara hans efterföljare, men likväl tillåta åt honom helgade arbetare, som uppoffra sitt lif åt verksamheten, att lida nöd. De måste göra räkenskap ej allenast för det de missbrukat sin Herres medel, utan äfven för den nedslagenhet och hjärteångest deras tillvägagående förorsakat hans trogna tjänare. De, som blifva kallade till predikoämbetet samt uppoffra all världslig utkomst för att efterkomma denna kallelse, böra för sina självförsakande bemödanden erhålla tillräcklig lön, så att de kunna underhålla sig själfva ocli sina familjer.

Trogna arbetare kunna erhålla god betalning för såväl kroppssom själsarbete inom olika världsliga befattningar. Är då icke det arbete, som fordras för att utbreda sanningen eller leda själar till Kristus, af större betydelse än något annat ? Och äro icke de, som troget utföra detta arbete, berättigade till ett lämpligt understöd? Genom vår uppskattning af det

relativa värdet af arbete för andligt och för fysiskt väl- befinnande visa vi, hur högt vi uppskatta det himmelska i jämförelse med det jordiska.

Om det skall finnas tillräckligt med penningar i missionskassan för predikanternas underhåll och för att möta de kraf, som göras på oss med hänsyn till underhållandet af olika missionsföretag, är det nödvändigt att Guds folk gifver frikostigt och med beredvilligt hjärta. Det är predikantens allvarliga plikt att hålla församlingsmedlemmarna underrättade om missionens behof och att uppmuntra dem att vara frikostiga. När detta uraktlåtes och församlingarna försumma att förse andra med hvad de behöfva, så lider ej allenast Herrens verk skada, utan de troende beröfvas den välsignelse, som skulle hafva kommit dem till del.

Äfven de, som äro mycket fattiga, böra bringa sin skärf till Guds förrådskammare. De skola blifva delaktiga i Kristi nåd genom att öfva självförsakelse för att hjälpa dem, som äro i mera behöfvande omständigheter än de själfva. Den fattige mannens gåfva, som är en frukt af självförsakelse, är inför Gud såsom en välluktande rökelse. Hvarje handling af självförsakelse stärker gifmildhetens anda i gifvarens hjärta samt bringar honom i innerligare gemenskap med Guds Son, som var rik, men blef fattig för vår skull, på det att vi genom hans fattigdom måtte blifva rika.

Den fattiga änkans handling, i det hon lade två skärfvar — allt hvad hon hade — i offerkistan, har blifvit upptecknadt till uppmuntran för dem, som kämpa mot armod, men ändå önska med sina gåfvor i någon mån hjälpa till att främja Guds verk. Kristus kallade lärjungarnas uppmärksamhet till denna kvinna, som hade gifvit ”hela sitt lifsuppehälle”. Han uppskattade hennes gåfva högre än de stora gåfvor, som ej fordrade någon självuppoffring. Af sitt öfverflöd hade de gifvit en ringa del. Men denna kvinna hade förnekat sig själf till och med lifvets förnödenheter för att kunna skänka denna lilla gåfva, därunder förtröstande på Gud, att han skulle förse henne med hvad hon behöfde för morgondagen. Om henne förklarade Frälsaren: ”Sannerligen säger jag eder: Denna fattiga änka lade in mer än alla de andra, som lade in i offerkistan”. Sålunda lärde han dem, att en gåfvas värde räknas icke efter beloppets storlek, utan efter dess förhållande till hvad som är kvar och efter gifvarens bevekelsegrund.

I sin verksamhet bland församlingarna var aposteln Paulus outtröttlig i sina bemödanden att uppmuntra de nyomvända till att utföra stora ting för Guds verk. Han uppmuntrade dem ofta till frikostighet. Till de äldste i Efesus sade han om sin förra verksamhet bland dem: ”I allt har jag visat eder, att så måste man arbeta och antaga sig de svaga och ihågkomma Herren Jesu ord, att han själf sade: Saligare är gifva än taga”. Och till korintierna sade han: ”Den, som sår sparsamt, han skall ock skörda sparsamt, och den, som sår med välsignelse, han skall ock skörda med välsignelse. Hvar och en efter som han vill i sitt hjärta, icke med olust eller af tvång! Ty Gud älskar en glad gifvare”.

Nästan alla troende i Macedonien voro fattiga på denna världens ägodelar, men deras hjärtan öfverflödade af kärlek till Gud och hans sanning, och de gåfvo af ett villigt hjärta för evangelii utbredande. Deras frikostighet framhölls som ett exempel för andra församlingar, när allmänna kollekter upptogos i de hedniska församlingarna för de troende judarnas undsättning. I sitt bref till de troende i Korint kallar aposteln deras uppmärksamhet till ”den Guds nåd, som har blifvit gifven i Macedoniens församlingar, att under mycken bepröfvelse i lidande deras öfverflödande glädje och deras djupa fattigdom har flödat öfver, så att de rikligen gifvit i enfald. Ty efter förmåga, jag betygar det, och öfver förmåga gåfvo de själfmant, bedjande oss med mycken enträgenhet om den ynnesten att få deltaga i undsättningen till de heliga”.

Denna offervilighet hos de troende i Macedonien härledde sig från den omständigheten, att de hade af hela sitt hjärta öfverlämnat sig åt Gud. ”Sig själfva gåfvo de först åt Herren” under den Helige Andes inflytelse, och sedan voro de äfven villiga att skänka frikostigt af sina medel för evangelii verks underhåll. Man beliöfde icke nödga dem att gifva. Nej, de fröjdade sig öfver förmånen att få förneka sig själfva äfven det nödvändiga för att förse andra med hvad de behöfde. När aposteln tyckte, att de gingo för långt, bådo de honom innerligen att mottaga deras gåfva. I sin enfaldighet och uppriktighet och i sin kärlek till bröderna gladde de sig öfver att få förneka sig själfva. Sålunda öfverflödade deras hjärtan af gifmildhetens frukter.

När Paulus sände Titus till Korint för att stärka de troende där, tillsade han honom att uppbygga församlingen i gifvandets och uppoffringens dygd. Senare förmanade han dem ock själf genom ett personligt bref, däri han säger: ”Såsom I uti allt öfverflöden, i tro och i tal och i kunskap och i all ifver och i eder kärlek till oss, så sen till, att I ock öfverflöden i denna nåd”. ”Fullborden nu ock verkställandet, på det att, likasom hågen var att vilja, så ock fullbordandet måtte framgå af ägandet. Ty om hågen är för handen, så är han välbehaglig i mån af hvad han äger, icke i mån af hvad han icke äger ”Men Gud är mäktig att låta all nåd öfverflöda till eder, på det att I uti allt mån alltid hafva nog och öfverflöda till allt godt verk,... så att I uti allt varden rika till all gifmildhet i enfald, hvilken genom oss verkar tacksägelse till Gud ’

Oegennyttig frikostighet försatte den tidigare församlingen i en hänryckning af glädje; ty de troende visste, att deras bemödanden underlättade evangelii utbredande till dem, som sutto i mörker. Deras frikostigliet vittnade, att de ej hade mottagit Guds nåd förgäfves. Hvad annat än Andens helgelse kunde frambringa en sådan gifmildhet? Detta var ett nådens underverk såväl för troende som för icke troende.

Andlig förkofran är nära förknippad med den kristliga uppoffringens anda. Kristi efterföljare böra finna glädje däri att i sitt lif få uppenbara sin Återlösares gifmildhet. När de gifva till Herren, hafva de den förvissningen, att deras skatter gå före dem till de himmelska salarna. Önskar du att försätta din egendom i säkerhet? Lägg den då i de händer,

som bära korsfästelsens märken. Önskar du att njuta af den? Bruka den då till välsignelse för de nödställda och lidande. Önskar du att hafva framgång i förvärfvandet af ägodelar? Lyd då den gudomliga befallningen: ”Ära Herren med dina ägodelar och med förstlingen af all din gröda, så skola dina lador fyllas med ymnighet och af vinmust skola dina pressar flöda öfver”. Men om du söker att behålla dina ägodelar för själfviska ändamål, skola de blifva dig till evig förlnst. Däremot erhålla de Guds stämpel, så snart de uppoffras för Gud. De förseglas med hans oföränderlighet.

Gud förklarar: ”Sälla ären då I, som fån så vid alla vatten”. Den, som ständigt delar med sig af Guds gåfvor för främjandet af Guds sak eller för lindrandet af mänsklighetens nöd, skall ej blifva fattig. ”Den ene utströr och får dock mer, den andre spar öfver höfvan, men blifver allenast fattigare”. Såningsmannen förökar sin säd genom att kasta ut den. Så äfven med den, som troget utdelar Guds gåfvor. Han förökar sina välsignelser genom att dela dem med andra. Kristus har lofvat: ”Gif, så skall eder varda gifvet. Ett godt mått, packadt, skakadt och öfverflödande, skall man gifva i edert sköte”.

* * * * *

Kapitel XXXIII—Arbetande under svårigheter.

Paulus undlät ej att undervisa de nyomvända rörande de heliga skrifternas lära om lämpligt underhåll för Guds verk, och han gjorde äfven anspråk på rättighet ”att vara fri ifrån arbete”, d. ä. från världslig sysselsättning för ekonomiskt underhåll, för att kunna ägna sig åt evangelii verk. Vid olika tillfällen under sin verksamhet i civilisationens storstäder arbetade han det oaktadt för att således få sin dagliga utkomst.

Bland judarna betraktades ej kroppsligt arbete såsom någonting ovanligt nedsättande. Genom Mose hade de fått undervisning om, hur de skulle lära sina barn att vara arbetsamma, och det betraktades som synd att låta dem vara okunniga om kroppsligt arbete. Man betraktade kunskap i det praktiska lifvet såsom någonting väsentligt äfven för sådana barn, som uppfostrades för heliga ämbeten. Hvarje yngling, vare sig hans föräldrar voro rika eller fattiga, fick lära sig något yrke. De föräldrar, som försum- made att gifva sina barn en sådan uppfostran, ansågos afvika från den undervisning, de liade fått af Herren. I öfverensstämmelse med denna sed liade Paulus redan tidigt fått lära sig tältmakeri.

Före sin omvändelse innehade Paulus en hög ansvarspost och var således ej beroende af kroppsligt arbete för sitt underhåll. Men hvad han sålunda förtjänat förbrukade han i sin verksamhet för Kristus, och därefter arbetade han då och då i sitt yrke för sitt underhåll. Detta gjorde han i synnerhet på sådana platser, där hans bevekelsegrunder möjligen kunde missförstås.

Det är i Tessalonika, som Paulus först uppgifves ha underhållit sig själf genom sina händers arbete, under det han predikade ordet. I sitt bref till de troende där påminner han dem om, att han arbetade för att ”icke vara någon till tunga”, och han tillägger: ”I minnens, mina bröder, vårt arbete och vår möda; natt och dag arbetande, för att icke vara någon af eder till tunga, predikade vi ibland eder Guds evangelium”. Och i sitt andra bref förklarar han vidare, att han och hans medarbetare icke ”för intet ätit bröd hos någon”, medan de voro hos dem. ”Natt och dag” arbetade vi, skrifver han, ”för att icke vara någon af eder till tunga, icke därför att vi icke hafva rättighet därtill, utan på det att vi skulle framställa oss såsom ett föredöme för eder, att I måtten efterlikna oss”.

I Tessalonika hade Paulus träffat några, som ej ville arbeta med sina händer. Det var om denna klass af människor han sedermera skref: ”Ty vi höra, att några vandra oskickligt bland eder och arbeta icke, utan befatta sig med onyttiga ting. Men sådana bjuda och förmana vi genom vår Herre Jesus Kristus, att de arbeta i stillhet och äta sitt eget bröcl”. Under sin verksamhet i Tessalonika hade Paulus varit försiktig att gifva sådana ett rätt föredöme. ”Också gåfvo vi eder”, säger han, ”när vi voro hos eder, det budet: Om någon icke vill arbeta, skall han icke heller äta”.

I livarje tidsålder har satan sökt tillintetgöra Guds tjänares bemödanden genom att införa i församlingen en svärmisk anda. Så förhöll det sig i Paulus’ dagar, och så tillgick det äfven

i senare århundraden under reformationens tid. Wycliffe, Luther och många andra, som genom sin inflytelse och tro blefvo världen till välsignelse, råkade ut för de snaror, genom hvilka fienden söker indraga öfverspända, opålitliga och ohelgade sinnen i svärmeriets garn. Bedragna själar hafva drifvit den läran, att sann helighet höjer sinnet öfver alla jordiska tankar och leder individen att helt afhålla sig från världsligt arbete. Andra, som tolkat vissa skriftställen på ett högst vidrigt sätt, hafva lärt, att det är synd att arbeta, att kristna böra ej bekymra sig om sin egen och sina familjers ekonomiska underhåll, utan ägna sina lif åt andliga ting. Aposteln Paulus' lära och exempel äro en bestraffning för sådana vidriga åsikter.

Paulus var ej för sitt underhåll helt beroende af sina händers arbete, medan han var i Tessalonika. Längre fram i tiden, när han skref till de troende filipperna och tackade för de gåfvor, han erhållit af dem, nämnde han om sin erfarenhet i denna stad sålunda: ”Äfven i Tessalonika sänden I mig både en och två gånger till mitt behof”. Denna hjälp hindrade honom dock icke från att gifva bröderna i Tessalonika ett föredöme med hänsyn till arbetsamhet, på det att ingen skulle kunna hafva någon orsak att beskylla honom för girighet och på det att de, som hyste svärmiska åsikter om kroppsligt arbete, måtte därigenom få en praktisk bestraffning.

Vid sitt första besök i Korint befann Paulus sig bland ett folk, som hyste misstankar mot främlingar. Grekerna på sjökusten voro skarpsinniga handelsmän. De hade så länge öfvat sig i sluga affärsmetoder, att de kommit att tro, att vinst var gudaktighet och att det var berömvärdt att kunna förtjäna penningar, sak samma om det skedde på ärligt eller oärligt sätt. Paulus kände till dessa affärsmäns egendomliga karaktärsdrag, och han ville ej gifva någon anledning att säga, att han predikade evangelium för att rikta sig själf. Han kunde hafva gjort anspråk på underhåll från dem han predikade evangelium för i Korint, men han var villig att afstå därifrån, för att hans framgång såsom Herrens tjänare ej måtte skadas genom en orättvis misstanke, att han predikade evangelium för ekonomisk vinning. Han sökte undanröja all anledning till ofördelaktiga missuppfattningar, så att det budskap han förkunnade ej måtte förlora något af sin kraft.

Kort efter sin ankomst till Korint fann Paulus ”en jude vid namn Aqvilas, bördig från Pontus, som nyligen hade kommit från Italien, och Priskilla, hans hustru”. Denne man ”hade samma handtverk” som Paulus. Han och hans hustru hade blifvit bannlysta genom Klaudius' påbud, hvarigenom alla judar fingo befallning att lämna Rom, och de hade kommit till Korint och här upprättat en tältmakeriaffär. Paulus fick reda på, att de voro gudfruktiga och sökte undvika de fördärfiiga inflytelser, som omgåfvo dem, och han ” stannade hos dem och arbetade.... Och han talade i synagogan på alla sabbater och öfvertygade både judar och greker”.

Senare kommo Silas och Timoteus till Korint för att bistå Paulus i verksamheten, och de medförde medel från församlingarna i Macedonien till understöd för denna verksamhet.

I sitt andra bref till korintierna, som Paulus skref efter han hade bildat en stor församling där, framhöll han sitt framgångssätt bland dem, som följer: ”Eller har jag väl gjort synd däri, att jag har förnedrat mig, på det att I skullen blifva upphöjda, när jag för intet förkunnade eder Guds evangelium! Andra församlingar har jag plundrat och tagit lön af dem för att kunna tjäna eder; och då jag var hos eder och led brist, föll jag ingen till last; ty det som fattades mig, fyllde bröderna, när de kommo från Macedonien, och på allt sätt har jag aktat mig och skall jag akta mig att vara eder till tunga. Så visst som Kristi sanning är i mig, skall denna min berömmelse icke förstummas i Akajas landsändar”.

Paulus omtalar, hvarför han hade gått tillväga på detta sätt i Korint. Han gjorde det för att ”afskära tillfället för dem, som söka tillfälle” att bringa vanära öfver honom. På samma gång han arbetade med att förfärdiga tält, arbetade han ock troget med att förkunna evangelium. Han säger själf om sin verksamhet: ”En apostels tecken hafva bland eder blifvit gjorda med allt tålamod genom tecken och under och krafter”. Och han tillägger: ”Ty i livad annat stycke hafven I väl blifvit eftersatta för de andra församlingarna än däri, att jag själf ej har legat eder till last? Förlåten mig denna oförrätt. Se, nu för tredje gången är jag redo att komma till eder och skall icke ligga eder till last; ty jag söker icke edert, utan eder.... Jag vill mycket gärna uppoffra och uppoffras för edra själar”.

Under sin långvariga verksamhet i Efesus tillika med trakten däromkring, där han under tre år utförde en framgångsrik missionsverksamhet, arbetade han återigen i sitt yrke. I denna stad liksom i Korint gladde sig Paulus öfver Aqvilas’ och Priskillas närvaro, ty de hade följt med honom på hans återresa til Asien vid slutet af hans andra missionsresa.

Några voro emot, att Paulus arbetade med sina händer, och de förklarade, att det icke var passande för en evangelii förkunnare att göra det. Hvarför skulle Paulus, som var en missionär af högsta rang, förbinda handtverksarbete med ordets predikande? Var ej arbetaren värd sin lön? Hvarför skulle han i sitt yrke tillbringa tid, som man tyckte borde kunna användas för bättre ändamål?

Men Paulus betraktade ej den tid han tillbringade på detta sätt såsom förlorad. På samma gång han arbetade tillsammans med Aqvilas med att förfärdiga tält, stod han äfven i förbindelse med den store Läraren och tog hvarje tillfälle i akt att vittna om Frälsaren och att hjälpa dem, som voro i andlig nöd. Hans sinne var alltid öppet för att mottaga andlig kunskap. Han gaf sina medarbetare andlig undervisning, på samma gång han satte ett värdigt exemepel med hänsyn till flit och grundlighet. Han var en kvick och duglig arbetare samt skicklig i affärer, på samma gång han var ”brinnande i anden” och tjänade Herren. Under sitt hvardagliga arbete kom han i beröring med en klass af människor, som han ej kunnat nå på annat sätt. Han visade dem han umgicks med, att färdig- het i ett handtverk är en Guds gåfva, som förlänar oss såväl förmågan att utföra ett visst arbete som visdom att göra det på ett rätt sätt. Han lärde dem att ära Gud äfven i hvardagligt arbete. Hans

genom hårdt arbete härdade händer förminskade ej kraften af hans vältalighet som evangelii förkunnare.

Paulus arbetade ibland både natt och dag ej allenast för sitt eget underhåll, utan äfven för att hjälpa sina medarbetare. Han delade sin förtjänst med Lukas, och han bistod äfven Timoteus. Stundom gick han själf hungrig för att kunna lindra andras nöd. Hos honom fanns ingen egenkärlek. Då han nalkades slutet på sin verksamhet och han i Miletus höll sitt afskedstal till de äldste i Efesus, kunde han hålla upp sina slitna händer och säga: ”Silfver eller guld eller kläder har jag af ingen begärt. Men I veten själfva, att dessa mina händer hafva gjort tjänst för mina behof och för dem, som hafva varit med mig. I allt har jag visat eder, att så måste man arbeta och antaga sig de svaga och ihågkomma Herren Jesu ord, att han själf sade: Saligare är gifva än taga”.

Om predikanter tycka, att de lida svårigheter och försakelser i sitt arbete för Kristus, låt dem då föreställa sig vara i den verkstad, där Paulus arbetade. Låt dem komma ihåg, att medan denne af Gud utvalde tjänare arbetade med att tillverka tält, arbetade han för att förtjäna det bröd, som han redan såsom apostel hade förtjänat.

Arbete är en välsignelse, icke en förbannelse. En känsla af lättja fördrifver gudaktigheten och bedröfvar Guds Ande. En pöl af stillastående vatten sprider stank och sjukdom, men en flytande ström för med sig hälsa och glädje, hvarhelst den går fram. Paulus visste, att de, som försummade kroppsligt arbete, blefvo snart försvagade till sin hälsa. Han önskade lära de unga predikanterna, att de genom sådant arbete, som bringar deras muskler i verksamhet, skulle få styrka att hålla ut i de mödor och försakelser, som väntade dem på missionsfältet. Och han insåg, att hans lära skulle sakna kraft och lif, om han försummade lämplig kroppsrörelse.

De lättjefulla gå miste om den värderika erfarenhet, som vinnes genom ett troget utförande af lifvets hvardagliga plikter. Tusentals mänskliga varelser synas ej lefva för något annat än att förbruka de välsignelser, som Gud i sin nåd skänker dem. De glömma att bringa tackoffer till Herren för de gåfvor, som han anförtrott dem. De hafva förgätit, att de genom ett visligt bruk af de åt dem lånade punden skola frambringa något och ej blott förbruka dem. Om de rätt förstode det arbete, Herren önskar, att de skola utföra såsom hans hjälpande hand, så skulle de ej söka undslippa ansvar.

Den framgång en yngling röner, som känner sig kallad af Gud att predika, beror i stor mån på det sätt, hvarpå han börjar sin verksamhet. De, som äro kallade af Gud att verka såsom predikanter, gifva bevis på sin höga kallelse samt söka genom alla lämpliga medel att utbilda sig själfva till skickliga arbetare. De söka vinna en erfarenhet, som gifver dem förmåga att lägga planer, att bilda församlingar samt att igångsätta och genomdrifva ett företag. De veta, att de hafva ett heligt kall, och därför söka de genom självdisciplin blifva mer och mer lika sin Mästare, så att de kunna uppenbara hans godhet och kärlek och

sanning. Och när de sålunda visa sig flitigt vilja ut- veckla de gåfvor de fått, bör församlingen gifva dem lämplig hjälp.

Man bör icke uppmuntra alla, som känna sig kallade att predika, att från församlingen söka fullt underhåll för sig själfva och sina familjer. Det är fara för, att somliga, som ha mindre erfarenhet, kunna ruineras genom smicker och ovislig uppmuntran att vänta fullt understöd utan något bemödande å sin egen sida. De medel, som helgats åt Guds verks främjande, böra ej förbrukas af män, som önska predika endast för att få sin utkomst, sålunda sökande tillfredsställa en längtan efter att lefva makligt och bekvämt.

Unga män, som önska uppöfva sina gåfvor att predika, kunna draga en god lärdom från det exempel Paulus satte genom sitt handlingssätt i Tessalonika, Korint, Efesus och på andra platser. Ehuru han var en vältalig predikant och vald af Gud att utföra ett särskildt verk, kände han sig aldrig för god att utföra kroppsligt arbete, ej heller tröttnade han i att uppoffra sig för den sak han så mycket älskade. ”Ända till denna stund”, skref han till korintierna, ”både hungra och törsta vi och äro nakna och varda kindpustade och hafva intet stadigt hem och sträfva och arbeta med våra händer. Då vi blifva förbannade, välsigna vi; då vi förföljas, fördraga vi”.

Paulus utförde gärna de lägsta såväl som de största sysslor, ehuru han var en af de största bland mänskliga lärare. Han arbetade villigt i sitt yrke, närhelst omständigheterna syntes fordra det under hans verksamhet för Mästaren. Men han var alltid färdig att lämna sitt handtverk för att motverka evangelii fiender eller för att taga ett särskildt gynnsamt tillfälle i akt för att vinna själar för Kristus. Hans nit och idoghet utgöra en bestraffning mot lättja och maklighetslust.

Paulus’ exempel vittnade mot den föreställningen, som begynte vinna burskap inom församlingen, att evangelium kunde framgångsfullt förkunnas endast af sådana, som voro helt och hållet befriade från behofvet af att arbeta med sina händer. Han visade på ett praktiskt sätt, hvad som kunde uträttas af åt Gud helgade lekmän på många platser, där folket ej varit i tillfälle att få höra evangelii sanningar. Hans tillvägagående inspirerade många ringå arbetare med en önskan att göra hvad de kunde för främjandet af Guds verk, under det de på samma gång underhöllo sig själfva genom sitt dagliga arbete. Aqvilas och Priskilla hade ej blifvit kallade att ägna all sin tid åt missionsverksamheten ; men Gud kunde dock bruka dessa ödmjuka arbetare till att mera fullständigt upplysa Apollos om sanningens väg. Herren använder olika redskap för utförandet af sina planer; och ehuru män med särskilda gåfvor väljas att ägna alla sina krafter åt evangelii verk genom undervisning och predikan, hafva många andra, som aldrig blifvit ordinerade genom händers påläggning, blifvit kallade att utföra ett viktigt arbete för själars frälsning.

Självunderhållande missionärer hafva ett stort fält framför sig. Många kunna vinna en värdefull erfarenhet i evangelisk verksamhet, under det de använda en del af sin tid i något

världsligt yrke. På detta sätt kunna skickliga arbetare utvecklas för viktig tjänst på behöfvande missionsfält.

Guds självförsakande tjänare, som arbetar outtröttligt i ordet och läran, bär en tung börda på sitt hjärta. Han mäter icke sitt arbete med så många timmar om dagen, och han har ingen tanke på sin daglön, ej heller låter han ogynnsamma förhållanden hindra sig från att utföra sina plikter. Från himmelen har han fått sitt uppdrag, och från himmelen förväntar han sin lön, när han fullbordat det åt honom anförtrodda verket.

Det är Guds afsikt att sådana arbetare skola vara befriade från onödig ängslan, att de må helt fritt kunna efterkomma Paulus' förmaning till Timoteus: "Eftertänk detta, var däri, på det att din förkofran må vara uppenbar för alla". På samma gång de böra se till, att de erhålla tillräcklig kroppsrörelse för att bibehålla sinne och kropp vid god hälsa, är det dock icke Guds plan, att de skulle nödgas ägna en stor del af sin tid åt världsliga befattningar.

Dessa trogna arbetare, huru villiga de än må vara att uppoffra sig i arbetet, äro ej fritagna från frestelser. När de komma i bekymmer och trångmål på grund af att församlingen försummar att utföra sin del med hänsyn till lämpligt understöd, blifva somliga grymt angripna af frestaren. De blifva mycket nedslagna, när de se, att deras verksamhet värderas så litet. Visserligen är det sant, att de ej vänta få sin egentliga lön förrän på domens dag, och detta håller modet uppe; men deras familjer måste hafva föda och kläder, så länge de äro här i lifvet. Om de kunde känna sig fritagna från det uppdrag de hafva fått af Gud, skulle de gärna begynna arbeta med sina händer. Men de veta, att deras tid tillhör Gud, ehuru de, som skulle förse dem med tillräckliga medel för deras dagliga uppehälle, äro så kortsynta. De besegra frestelsen att antaga någon befattning, genom hvilken de kunde försätta sig i oberoende omständigheter, och de fortfara att verka för främjandet af den sak, som de älska högre än sitt lif. Men för att göra detta torde de tvingas att följa Paulus' exempel och använda en del af sin tid i något kroppsligt arbete, medan de på samma gång söka i någon mån uppfylla sin plikt att predika evangelium. Detta göra de icke för att främja sina egna intressen, utan för att främja Guds verk på jorden.

Guds tjänare tycka det ibland vara omöjligt att utföra det verk, som borde utföras, emedan medel fattas för att fullfölja arbetet till en god utgång. Somliga befara, att de ej kunna utföra, livad de känna sig förpliktade att utföra med alla de medel de hafva till hands. Men om de gå framåt i tro, skall Gud uppenbara sin frälsning, och deras bemödanden skola krönas med framgång. Den, som har befallt sina efterföljare att gå ut i hela världen, skall äfven understödja hvarje arbetare, som i lydnad för hans befallning söker förkunna hans budskap.

I utförandet af sitt verk gör Herren ej alltid vägen tydlig för sina tjänare. Han pröfvar understundom sina barns förtroende till honom genom att låta omständigheter uppkomma, hvilka tvinga dem att gå framåt i tro. Ofta låter han dem komma i trångmål och pröfningar

och uppmanar dem att gå framåt, när deras fötter redan tyckas beröra Jordans vatten. När vid sådana tider Guds tjänares böner uppstiga till honom i fast tro, öppnar han vägen för dem och leder dem fram till ännu större uppgifter.

När Guds tjänare inse sitt ansvar med hänsyn till de behöfvande fälten i Guds vingård samt i Mästarens anda verka outtröttligt för själars omvändelse, skall Guds änglar bereda vägen för dem, och de medel, som behöfvas för att föra verket framåt, skola inflyta. De, som fått del af Guds sannings ljus, skola bidraga frikostigt till understödjandet af det verk, som utförts för dem. De skola beredvilligt besvara hvarje upprop om hjälp, och Guds Ande skall beveka deras hjärtan att underhålla Herrens verk ej allenast i hemlandet, utan äfven på utländska fält. Sålunda skola arbetskrafterna stärkas i främmande länder, och Herrens verk skall gå framåt enligt hans bestämda plan.

* * * * *

Kapitel XXXIV—En åt Gud helgad tjänst.

Kristus har i sitt lif och sin lära gifvit oss en fullkomlig belysning på en oegennyttig tjänst, som har sin upprinnelse hos Gud. Gud lefver icke för sig själf. Genom världens skapelse och genom att uppehålla allting betjänar han ständigt andra. ”Han låter sin sol gå upp öfver onda och goda och låter regna öfver rättfärdiga och orättfärdiga”. Denna idealtjänst har Fadern öfverlämnat åt sin Son, som han ställde i spetsen för människosläktet för att genom hans. exempel lära dem hvad det betyder att tjäna andra. Hela hans lif stod under tjänandets lag, och han betjänade alla.

Jesus sökte om och om igen grundfästa denna princip bland lärjungarna. När Jakob och Johannes framställde sin begäran rörande främsta platsen, sade han: ”Hvilken som vill blifva stor bland eder, han skall vara eder tjänare, och hvilken som vill blifva främst ibland eder, han vare eder dräng; likasom Människosonen icke har kommit för att låta tjäna sig, utan för att tjäna och gifva sitt lif till lösen för många”.

Sedan Kristus uppfor till himmelen, har han utfört sitt verk på jorden genom utvalda representanter, genom hvilka han talar till människors barn och betjänar dem i deras behof. Församlingens stora hufvud leder sitt verk genom mänskliga redskap, som Gud ordinerat till att vara hans representanter.

De, som blifvit kallade af Gud att genom ordets förkunnande verka för uppbyggandet af hans församling, innehafva en högst ansvarsfull ställning. I Kristi ställe skola de öfvertyga män och kvinnor om nödvändigheten att låta försona sig med Gud, och de kunna uppfylla detta uppdrag endast i den mån de mottaga visdom och kraft från ofvan.

Kristi sändebud äro de andliga förmyndarna af det folk, som anförtrotts åt deras vård. Deras arbete liknas vid en väktares. I forna tider blefvo ofta väktare utposterade på stadsmurarna, där de hade en fördelaktig utsikt och kunde i tid varna för en fiendes annalkande. På deras trohet var stadsbornas trygghet beroende. Vid bestämda tider skulle de ropa till hvarandra för att förvissa sig om att alla voro vakna och att ingen hade råkat ut för någon olycka. Uppmuntrande eller varnande rop buros från den ene till den andre, till dess ekot däraf genljöd kring hela staden.

Till hvarje ordets tjänare säger Herren: ”Dig, du människobarn, har jag nu satt till en väktare för Israels hus, på det att du, när du hör ett ord från min mun, må varna dem å mina vägnar. Om jag säger till den ogudaktige: Du ogudaktige, du måste dö och då du icke har sagt något till att varna den ogudaktige för hans väg, då skall väl den ogudaktige dö genom sin missgärning, men hans blod skall jag utkräfva af din hand. Men om dn har varnat den ogudaktige för hans väg, att han måtte vända om ifrån den, och han likväl icke har vändt om ifrån sin väg, då skall visserligen han dö genom sin missgärning, men du själf har räddat din själ”.

Dessa profetens ord visa, hvilket stort ansvar hvilar på dem, som blifvit satta till förmyndare öfver Guds församling, som förvaltare af Guds hemligheter. De skola stå som väktare på Sions murar och ropa larm vid fiendens annalkande. Själar sväfva i fara för att duka under för frestelse, och de skola förgås, om ej Guds tjänare fylla sitt uppdrag. Om för någon orsaks skull deras sinnen blifva så förslöade, att de ej kunna urskilja hatande faror och folket genom deras försumlighet förgås, skall Gud kräfva de förlorades blod ur deras händer.

Väktarne på Sions murar hafva den förmånen att lefva i så nära gemenskap med Gud, att Guds Ande kan genom dem varna män och kvinnor för hotande fara och anvisa dem en säker tillflyktsort. De skola troget varna dem för öfverträdelsens oundvikliga följder, och de skola troget värna församlingens intressen. De få aldrig minska sin vaksamhet. Hvarje förmåga af deras varelse måste användas i deras arbete. De måste gifva basunen ett tydligt ljud. De arbeta ej för att få lön, utan därför, att de känna sig förpliktade därtill, ty de inse, att en förbannelse hotar dem, om de icke predika evangelium. Valda af Gud och beseglade med Kristi blod, äro de under förpliktelse att rädda män och kvinnor från det förestående fördärfvet.

Den predikant, som är en Kristi medarbetare, har djup känsla af heligheten af sitt verk samt af den möda och uppoffring, som fordras för att med framgång utföra det. Han söker ej att göra det lätt och bekvämt. Han förgäter sig själf. I sitt sökande efter förlorade får känner han icke, att han själf är trött, förfrusen och hungrig. Han har blott ett mål i sikte — att frälsa de förtappade.

Den, som tjänar under Emanuels blodbestänkta fana, måste vara beredd för arbete, som kräfver en hjältes ansträngningar och tålmodig uthållighet. Korsets stridsman står orygglig i främsta ledet under striden. När fienden tränger hårdt på, vänder han sig till sin fasta borg för att erhålla bistånd, och i det han åberopar sig på Herrens löften i ordet, stärkes han för stundens plikter. De segrar, han vinner, göra honom ej högmodig, utan föranleda honom att förtrösta ännu mer på den Allsmäktige. Förlitande sig på hans makt är han i stånd till att framhålla frälsningens budskap så kraftigt, att det gör djupt intryck på dem, som höra det.

Den, som är ordets lärare, måste själf vara medveten om, att han lefver i ständigt umgänge med Gud genom bön och genom betraktelse af hans ord; ty häri ligger hemligheten till hans andliga styrka. Umgänge med Gud skall förläna predikantens bemödanden en kraft, som är större än inflytelsen af hans predikan. Han får ej tillåta sig att vara denna kraft förutan. Med en ifver, som ej kan motstås, måste han kämpa med Gud i bön för att erhålla styrka för lifvets plikter och pröfningar och för att hans läppar må beröras af Andens lefvande glöd. I alltför många fall hafva Kristi representanter fattat de eviga verkligheterna alltför ytligt. Om människorna vilja vandra med Gud, skall han följa dem i den remnade klip- pan. Sålunda dolda kunna de skåda Gud, såsom Mose skådade honom. Genom den kraft och det

ljus, som han delgifver dem, kunna de fatta och uträtta mer, än de med sitt begränsade omdöme trott vara möjligt.

Satan lyckas ganska lätt i sina listiga anslag mot sådana, som äro nedtryckta af missmod. Låt den predikant, som är färdig att duka under för nedslagenhet, göra sina behof kunniga inför Gud. Paulus förtröstade mest på Gud, när himmelen var såsom koppar öfver honom. Han kände tidens vedermöda bättre än de flesta. Lyssna till hans triumferande rop, midt under det han genom frestelser och strider sträfvade uppåt mot himmelen: ”Vår bedröfvelse, som är kort och lätt, bereder åt oss på öfversvinneligt sätt i öfversvinneligt mått en evig fullvikt af härlighet, åt oss, som icke se efter de ting, som synas, utan efter dem, som icke synas”. Paulus höll alltid sina ögon riktade på det osynliga och det eviga. Han förtröstade på Gud, och häri låg hans styrka midt under hans strider mot öfvernaturliga makter. I åskådningen af den Osynlige vinner själen ett mod och en styrka, som nedbryter världens förtrollande kraft öfver sinnet och karaktären.

En predikant bör fritt umgås med det folk han verkar bland, så att han genom närmare bekantskap med dem må kunna veta, huru han skall lämpa sina predikningar efter deras behof. Hans predikan är blott som en inledning till den personliga verksamheten, som han sedermera bör utföra. Han bör besöka människorna i deras hem samt med brinnande nitälskan och i ödmjukhet samtala och bedja med dem. Det finns familjer, som aldrig kunna nås af Guds ords sanningar, om ej hans nåds förvaltare gå in i deras hem och utpeka för dem en bättre väg. Men ingen kan göra detta med mindre hans hjärta klappar i harmoni med Jesu hjärta.

Mycket är innefattadt i denna befallning: ”Grå ut på vägar och gärden och nödga dem att komma in, på det att mitt hus må varda fullt ” Låt predikanten framhålla sanningen i familjer och komma i nära beröring med dem, för hvilka han verkar. När han sålunda samverkar med Gud, skall Gud bekläda honom med andlig kraft. Kristus skall leda honom i hans arbete och gifva honom ord att tala, som skola sjunka djupt ned i åhörarnas hjärtan. Hvarje predikant kan vara i den ställning, att han kan säga med Paulus: ”Jag har icke undandragit mig att förkunna allt Guds råd”. ”Jag har icke undandragit mig något, som kunnat vara till gagn, utan offentligen och i hemmen predikat och lärt eder .... om bättringen till Gud och tron på vår Herre Jesus Kristus”.

Frälsaren gick från hus till hus, botande de sjuka, tröstande de bedröfvade, lindrande de lidandes smärtor, talande frid till de ångerfulla. Han tog de små barnen i sin famn och välsignade dem samt talade ord af hopp och hugsvalelse till trötta mödrar. Med osviklig ömhet och mildhet sökte han fördrifva hvarje form af mänskligt elände och lidande. Han verkade icke för sig själf, utan för andra. Det var hans mat och dryck att bringa hopp och styrka till alla, med hvilka han kom i beröring. Och när män och kvinnor lyssnade till de sanningar, som föllo från hans läppar och som vöro så olika rabbinernas traditioner och

dogmer, lyste hoppets sol in i deras hjärtan. I all hans undervisning låg ett allvar, som beklädde hans ord med öfverbevisande kraft.

Guds tjänare måste lära sig att verka som Kristus verkade, att utvälja från hans sannings fatabur sådana ord, som kunna lindra andlig nöd hos dem de verka för. Endast på detta sätt kunna de fylla sitt uppdrag. Samme Ande, som var i Kristus, då han meddelade åt andra den undervisning, han själf ständigt mottog, skall utgöra källan till deras kunskap och hemligheten af deras kraft i främjandet af Frälsarens verk i världen.

Somliga predikanter hafva icke vunnit framgång, emedan de icke ägnat Herrens verk sitt odelade intresse. En predikant bör ej låta sitt sinne upptagas af något annat än den stora och viktiga kallelsen att leda själar till Frälsaren. De fiskare, som Jesus kallade, lämnade genast sina fisknät och följde honom. Predikanten kan icke utföra Guds verk på ett antagligt sätt, på samma gång hans sinne är upptaget med stora affärsföretag. Att sålunda dela intresset förslöar den andliga förnimmelsen. Sinnet och hjärtat upptagas af jordiska ting, medan andliga ting blifva af underordnad betydelse. Man söker foga sitt arbete för Gud efter omständigheterna i stället för att ordna omständigheterna så, att man kan verka för Gud.

Predikanten behöfver sina bästa krafter för sin höga kallelse. Hans krafter tillhöra Gud, och han bör därför icke befatta sig med spekulationer eller andra företag, som draga honom bort från det stora verk, som han fått af Gud. ”Ingen, som gör krigstjänst”, förklarar Paulus, ”invecklar sig i näringsbestyr, på det att han må täckas den, som har antagit honom till krigstjänst”. Sålunda betonar aposteln predikantens behof af att helt helga sig åt Mästarens tjänst. Den predikant, som är helt helgad åt Gud, inlåter sig

icke i affärer, som hindra honom från att helt ägna sig åt sitt heliga kall. Han sträfvar icke efter jordisk ära eller rikedom; hans enda lifsmål är att framhålla Frälsaren, som uppoffrat sig själf för fallna människor, på det de måtte erhålla det eviga lifvets skatter. Hans högsta önskan är icke att samla jordiska skatter, utan fastmer att för de likgiltiga och otrogna framhålla evighetens verkligheter. Någon torde framhålla för honom företag, som lofva stor världslig vinst, men för sådana frestelser har han blott ett svar: ”Hvad skall det hjälpa en människa, om hon vinner hela världen, men förlorar sin själ”?

Satan framställde denna lockelse för Kristus, emedan han visste, att världen aldrig skulle blifva återlöst, om han antagit den. Och under olika förklädningar framställer han ännu i våra dagar samma frestelse för Guds tjänare, ty han vet, att de, som låta sig bedåras däraf, skola ej förblifva sin kallelse trogna.

Det är icke Guds vilja, att hans tjänare skola söka efter jordiska rikedomar. Paulus skref härom till Timoteus: ”Ty girigheten är en rot till allt ondt, till hvilken somliga hafva haft lust och därigenom farit vilse från tron och tillfogat sig många kval. Men du, Guds människa, fly sådant och far efter rättfärdighet, gudaktighet, tro, kärlek, tålamod,

saktmodighet". Genom exempel såväl som lära böra Kristi representanter bjuda "dem, som äro rika i denna världen, att de icke högmodas eller sätta sitt hopp på oviss rikedom, utan på den lefvande Guden, som gifver oss allt rikligen till åtnjutande, att de göra godt, varda rika på goda gärningar, äro gifmilda och dela med sig, samlande sig en god grund för det tillkommande, att de må fatta det rätta lifvet".

Aposteln Paulus' erfarenheter och undervisning rörande den heliga beskaffenheten af hans verk utgöra en hjälp och en inspiration för dem, som fått samma evangelii ämbete. Hans hjärta brann af kärlek till syndare, och han använde alla sina krafter för själars vinnande. En mera självförsakande och ihärdig arbetare har aldrig funnits. De välsignelser han erhöll uppskattade han som så många fördelar, som han kunde bruka till välsignelse för andra. Han tog hvarje tillfälle i akt att tala om Frälsaren eller att hjälpa dem, som voro i nöd. Han gick från plats till plats, predikande evangelium och upprättande församlingar. Hvarhelst folket ville lyssna till honom, sökte han att motverka det onda samt att leda människornas fötter in på rättfärdighetens väg.

Paulus glömde icke de församlingar, som han hade upprättat. Sedan han fullbordat en missionsresa, plägade han och Barnabas besöka de församlingar, som förut upprättats, samt hos dem utvälja män, som de kunde bereda att gå ut och förkunna evangelium.

Detta tillvägagående innehåller en viktig lärdom för nutidens predikanter. Aposteln gjorde det till en del af sin verksamhet att utbilda unga män för predikoämbetet. Han tog dem med sig på sina missionsresor, och sålunda vunno de en erfarenhet, som sedermera iståndsatte dem att utföra ansvarsfullt arbete. När de voro skilda åt, höll Paulus sig dock underrättad om deras arbete, och hans bref till Timoteus och Titus vittna om hans intresse för deras framgång.

Erfarna predikanter nu för tiden utföra ett ädelt arbete, då de, i stället för att ensamma söka bära hela ansvaret, utbilda unga arbetare och lägga en del af bördorna på deras skuldror.

Paulus glömde aldrig det ansvar, som hvilade på honom såsom Kristi sändebud. Han visste, att Gud skulle hålla honom ansvarig, om på grund af hans otrohet någon själ ginge förlorad. Han förklarade om evangelium: "Hvars tjänare jag har blifvit, efter den Guds hushållning, som blifvit mig gifven med afseende på eder, att till fullo förkunna Guds ord, den hemlighet, som från tidsåldrarnas och släkternas begynnelse har varit fördold, men som nu blifvit uppenbarad för hans heliga, för hvilka Gud har velat kungöra, huru rik bland hedningarna härligheten är af denna hemlighet, som är Kristus i eder, härlighetens hopp, hvilken vi förkunna, förmanande hvar människa och lärande livar människa med all vishet, på det att vi må kunna framställa hvar människa såsom fullkommen i Kristus Jesus, hvarpå jag ock arbetar och kämpar, efter hans verkan, som kraftigt verkar i mig".

Dessa ord framställa för Kristi tjänare ett högt mål, dock ej för högt att uppnås af alla, som ställa sig under den store Lärarens kontroll och dagligen mottaga undervisning i hans skola.

Guds kraft är oändlig, och den, som med sitt stora behof innesluter sig med Herren, kan vara förvissad om att få det, som för hans åhörare skall blifva en lifvets lukt till lif.

Paulus' skrifter visa, att en evangelii förkunnare bör vara en lefvande belysning af de sanningar, som han framhåller, icke gifvande "i något någon anstöt, på det att ämbetet icke må blifva klandradt". Af sitt eget arbete har han lämnat oss följande beskrifning i sitt bref till de troende i Korint: "Vi bevisa oss i allting såsom Guds tjänare, i mycket tålamod, i bedröfvelser, i nöd, i trångmål, i hugg och slag, i fängelser, i uppror, i mödor, i vakor, i fastor, i renhet, i kunskap, i långmodighet, i mildhet, i den Helige Ande, i oskrymtad kärlek, i sanningens ord, i Guds kraft, genom rättfärdighetens vapen till höger och till vänster, genom ära och smälek, genom ondt rykte och godt rykte, såsom bedragare och dock sannfärdiga, såsom okända och dock väl kända, såsom döende, och se, vi lefva, såsom tuktade, och dock icke dödade, såsom bedröfvade och dock alltid glada, såsom fattiga och dock många rika görande, såsom intet hafvande och dock allting ägande".

Till Titus skref han: "Förmana likaledes de unga männen att vara tuktiga och visa dig själf i allt såsom ett föredöme i goda gärningar, och visa i läran renhet, värdighet, sundt och ostraffligt tal, på det att motståndaren må blygas, då han icke har något ondt att säga om oss".

Det finnes ingenting mera dyrbart i Guds ögon än hans tjänare, som gå ut till jordens öde trakter för att utså sanningens säd med förhoppning om skörd. Ingen utom Kristus kan riktigt fatta djupet af den ängslan, som hans tjänare känna, när de söka efter de förlorade fåren. Han skänker dem sin Ande, och genom deras bemödanden ledas själar till att vända sig från synden till rättfärdigheten.

Gud önskar män, som äro villiga att lämna sina jordbruk eller affärer, ja, äfven sina familjer, om så skulle fordras, för att blifva hans misisonärer. Hans kallelse till sådana skall äfven blifva besvarad. I den förflutna tiden har det funnits män, som under påverkan af Kristi kärlek och de förlorades nödrop lämnat hemmets bekvämligheter och vänkretsens umgänge, ja, till och med hustru och barn, och farit långt bort till hednalanden att förkunna nådens budskap till afgudadyrkare och vilda folkslag. Många hafva därunder förlorat lifvet, men andra hafva uppstått och fortsatt deras arbete. Sålunda har Kristi verk utbredt sig steg för steg, och den under tårar utsådda säden har burit rika skördar. Kunskapen om Gud har blifvit vida utbredd, och korsets fana har planterats i hednalanden.

Predikanten bör anstränga sig till det yttersta för en enda syndares omvändelse. Den själ, som Gud har skapat och Kristus har återlöst, är mycket dyrbar på grund af de möjligheter, som föreligga densamma, de andliga förmåner den äger, de förmågor den kan få, om den lefvandegöres genom Guds ord, och den odödlighet den kan ernå genom det hopp, som framställes i evangelium. Om Kristus lämnade de nittionio för att uppsöka ett enda förloradt får, kan han då vänta någonting mindre af oss? Månne vi icke förråda vårt heliga

kall och förolämpa Gud, om vi uraktlåta att verka, såsom Kristus verkade, och att uppoffra, såsom han uppoffrade?

En sann Guds tjänare känner en innerlig längtan efter att frälsa själar. Härför uppoffrar han tid och krafter, och han ryggar ej tillbaka för mödosamma sträfvanden; ty han måste låta andra få del af de sanningar, som bringat hans egen själ så stor frid och glädje. Kristi Ande hvilar öfver honom. Han ifrar för själars frälsning, såsom den där måste göra räkenskap för sitt handlingssätt. Med sitt öga riktadt på Golgata kors, skådande den upphöjde Frälsaren, förlitande sig på hans nåd, förvissad om hans närvaro intill änden såsom sin sköld, sin kraft, sin duglig- het, fortgår han i sin verksamhet för Gud. Med inbjudningar och förmaningar, blandade med försäkringar om Guds kärlek, söker han vinna själar för Jesus, och i himmelen räknas han bland dem, som äro ”de kallade, utkorade och trogna”.

* * * * *

Kapitel XXXV—Frälsning för judarna.

Efter många oundvikliga förhinder ankom Paulus slutligen till Korint, den stad, där han arbetat under så djup ängslan och som äfven sedan han lämnade den varit föremål för hans innerliga omsorg. Han fann, att många af dem, som kommo till tron där, ännu älskade honom såsom den, som först delgifvit dem evangelii ljus. När han hälsade på dessa lärjungar och fick erfara bevis på deras trohet och nit, fröjdade han sig, att hans arbete i Korint ej hade varit förgäfves.

De troende i Korint, hvilka en gång varit så benägna att förglömma sin höga kallelse i Kristus Jesus, hade utvecklat en stark kristlig karaktär. Deras ord och handlingar visade, hvad Guds nåds omskapande kraft förmår göra, och de hade nu en kraftig inflytelse för det goda i denna hufvudort för hedendom och vidskepelse. I umgänget med sina älskade kamrater i arbetet och med dessa trogna bröder fann aposteln hvila för sin trötta och ängsliga själ.

Under sin vistelse i Korint fann Paulus tid att skåda framåt till nya och vidsträcktare verksamhetsfält. Hans påtänkta resa till Rom upptog nu särskildt hans tankar. En af hans käraste förhoppningar och mest omhuldade planer var att se den kristna tron få fast rotfäste i den då kända världens stora medelpunkt. En församling hade redan blifvit upprättad i Rom, och aposteln önskade erhålla de närvarande kristnas samverkan i det arbete, som han hade i sinnet att utföra i Italien och andra länder. För att bereda vägen för inträde bland dessa bröder, af hvilka många ännu voro främlingar för honom, sände han dem ett bref, i hvilket han tillkännagaf sin afsikt att besöka Rom samt sin förhoppning att plantera korsets fana i Spanien.

I sitt bref till romarna framhöll Paulus evangelii stora principer. Han framställde sina åsikter i de frågor, som då voro under diskussion inom judiska och hedniska församlingar, samt visade, att de förhoppningar och löften, som en gång särskildt tillhört judarna, erbjödos nu äfven åt hedningarna.

Med stor klarhet och kraft framställde aposteln läran om rättfärdiggörelse genom tron på Kristus. Han hade den förhoppningen, att andra församlingar äfven kunde draga nytta af den undervisning, som han sände till de kristna i Rom. Men huru dunkelt var likväl ej hans förutseende rörande den vidtomfattande inflytelse, som hans ord skulle utöfva! Under alla tidsåldrar har den stora sanningen om rättfärdighet genom tron utgjort ett kraftigt fyrbåksljus, som lyst förlorade syndare in i lifvets hamn. Det var detta ljus, som förskingrade det mörker, som omtöcknade Luthers sinne, och för honom uppenbarades Jesu blods kraft att rena från synd. Samma ljus har för tusentals af synden betryckta själar upplyst vägen till den sanna källan till förlåtelse och frid. För detta bref till församlingen i Rom har hvarje kristen stor orsak att prisa Gud.

I detta sitt bref omtalade Paulus fritt den börda han kände för judarna. Ända sedan han blef omvänd hade han hyst en innerlig längtan att hjälpa sina judiska bröder till en klarare uppfattning af evangelii budskap. ”Mitt hjärtas önskan och min bön till Gud är för dem, att de må blifva frälsta”, förklarade han.

Detta var ej blott en tillfällig känsla hos aposteln. Han bad ständigt till Gud för israeliterna, som ej hade lyckats erkänna Jesus af Nasaret som den utlofvade Messias. Han försäkrade de troende i Rom: ”Jag talar sanning i Kristus — jag ljuger icke; mitt samvete bär mig vittnesbörd i den Helige Ande — att jag har stor sorg och oaflåtligt kval i mitt hjärta. Ty jag önskade, att jag själf vore förbannad ifrån Kristus för mina bröders skull, som äro mina anförvanter efter köttet, hvilka äro israeliter, hvilka barnaskapet tillhör och härligheten och förbunden och lagstiftningen och gudstjänsten och löftena, och hvilka fäderna tillhöra, och från hvilka Kristus är efter köttet, hvilken är Gud öfver allting, välsignad evinnerligen. Amen”.

Judarna voro Guds utvalda folk, genom hvilket han hade för afsikt att välsigna hela människosläktet. Gud hade upprest många profeter bland dem. Dessa hade förutsagt, att en Återlösare skulle komma och att han skulle blifva förkastad och dödad af dem, som borde hafva varit de första att igenkänna honom som den utlofvade Messias.

Profeten Esaia skådade ned genom seklerna och såg, huru profet efter profet och slutligen äfven Guds Son blefvo förkastade, och han fick en ingifvelse att skrifva om huru Återlösaren blef anammad af dem, som aldrig förut varit räknade bland Israels barn. Paulus hänvisar till denna profetia och säger: ”Och Esaia dristar sig till och säger: Jag har blifvit funnen af dem, som icke sökte mig, jag ar blifvit uppenbar för dem, som icke frågade efter mig. Men om Israel säger han: Hela dagen har jag uträckt mina händer till ett ohörsamt och genträfvigt folk”.

Men oaktadt Israel förkastade Guds Son, förkastade Gud icke Israel. Lyssna till Paulus, i det han fortsätter med sitt argument: ”Så säger jag nu: Icke har väl Gud förkastat sitt folk? Bort det; ty äfven jag är en israelit, af Abrahams säd, af Benjamins stam. Gud har icke förkastat sitt folk, hvilket han hade förut känt. Eller veten I icke hvad skriften säger om Elias, huru han uppträder inför Gud mot Israel, sägande: Herre, de hafva dräpt dina profeter och nedbrutit dina altaren, och jag har blifvit lämnad allena kvar, och de fara efter mitt lif? Men hvad säger honom Guds svar? Jag har låtit kvar åt mig sju tusen män, som icke hafva böjt knä för Baal. Likaså finnes ock i denna tiden en kvarlefva enligt utkorelsen af nåd”.

Israel hade stapplat och fallit, men detta gjorde det icke omöjligt för dem att stå upp igen. Som svar på frågan: ”Icke hafva de väl stött emot, på det att de skulle falla”? svarar aposteln: ”Bort det; utan genom deras fall har frälsningen vederfarits hedningarna, för att väcka dem till ifver. Men har nu deras fall blifvit världens rikedom och deras förminskning blifvit hedningarnas rikedom, huru mycket mer deras fullhet! Men till eder, hedningar,

säger jag: Så vidt jag nu är hedningarnas apostel, ärar jag mitt ämbete, om jag tilläfventyrs kan uppväcka dem, som äro mitt kött, till ifver, och frälsa några af dem. Ty om deras förkastelse är världens försoning, hvad skall då deras upptagande blifva annat än lif ifrån de döda”?

Det var Guds afsikt att hans nåd skulle uppenbaras såväl bland hedningarna som bland israeliterna. Detta hade blifvit tydligt framställdt i gamla testamentets profetior. Aposteln gör bruk af några af dessa profetior i sitt argument. ”Har icke krukomakaren makt öfver leret”, frågar han, ”till att af samma massa göra ett käril till heder, ett annat till vanheder? Men om Gud, ehuru han vill visa sin vrede och kungöra sin makt, med stor långmodighet har fördragit sin vredes käril, som voro tillredda till förtappelse, och det för att uppenbara sin härlighets rikedom öfver sin barmhärtighets käril, hvilka han förut har beredt till härlighet! Såsom sådana har han ock kallat oss, icke allenast af judarna, utan ock af hedningarna, såsom han ock säger hos Osea: Det, som icke var mitt folk, det skall jag kalla mitt folk, och den icke älskade, henne skall jag kalla den älskade ; och det skall ske, att på den ort, där det har varit sagdt till dem: I ären icke mitt folk, där skola de kallas den lefvande Gudens barn”.

Men oaktalt Israel afföll som nation, fanns det en ansenlig kvarlefva af sådana judar, som skulle blifva frälsta. Vid tiden för Frälsarens första ankomst funnos trogna män och kvinnor, som med glädje hade mottagit Johannes döparens budskap och därigenom ledts till att ånyo forska i profetiorna, som förutsade Messias. Den första kristna församlingen bildades af dessa trogna judar, som erkände Jesus af Nasaret vara den, efter hvilkens ankomst de hade längtat. Det är denna kvarlefva Paulus åsyftar i följande förklaring: ”Är förstlingen helig, så är ock hela degen helig, och om roten är helig, så äro ock grenarna heliga”

Paulus liknar de öfverblifna i Israel vid ett ädelt oljeträd, från hvilket somliga af grenarna blifvit afbrutna, medan han liknar hedningarna vid grenarna af ett vildt oljeträd, hvilka blifvit inympade i det goda trädet. Härom skrifver han till de troende hedningarna: ”Om några af grenarna hafva blifvit afbrutna, och du, som är af ett vildt oljeträd, har blifvit inympad bland dem och med dem delaktig af oljeträdets rot och fetma, så förhäf dig icke öfver grenarna. Men om du förhäf ver dig, så bär du ju icke roten, utan roten dig. Du torde då säga: Grenarna blefvo afbrutna, på det att jag skulle inympas. Rätt så; de blefvo afbrutna genom otron, men du står genom tron. Var icke stolt i ditt sinne, utan var i räddhåga. Ty har Gud icke skonat de naturliga grenarna, torde han icke heller skona dig. Så se nu Guds godhet och stränghet, stränghet mot dem, som föllo, och godhet mot dig, så framt du förblifver i godheten; annars varder ock du afhuggen”.

Genom otro och förkastande af himmelens plan rörande Israel hade detta folk som en nation förlorat sin förbindelse med Gud. Men de grenar, som hade blifvit skilda från det ursprungliga trädet, kunde Gud åter inympa i det sanna trädet, åter förena dem med det

sanna Israel — kvarlefvan, som förblifvit trogen mot sina fäders Gud. Aposteln säger om dessa af- brutna grenar: ”Äfven de skola inympas, om de icke förblifva i otron, ty Gud är mäktig att åter inympa dem”. Och till hedningarna skrifver han: ”Om du har blifvit afhuggen från det af naturen vilda oljeträdet och mot naturen inympad i ett ädelt oljeträd, huru mycket mer skola då ej dessa, som äro naturliga grenar, inympas i sitt eget oljeträd! Ty jag vill icke, mina bröder, att I skolen vara i okunnighet om denna hemlighet — på det att I icke mån anse eder själfva för vise — att förhärdelse har endels träffat Israel till dess hedningarnas fullhet har ingått”.

”Och så skall hela Israel varda frälst, såsom det är skrifvet: Från Sion skall förlossaren komma, och han skall bortskaffa ogudaktigheterna från Jakob. Och detta skall vara mitt förbund med dem, då jag borttager deras synder. Efter evangelium äro de fiender, för eder skull, men efter utkorelsen äro de älskade, för fädernas skull. Ty Guds nådegåfvor och kallelse äro sådana, att han icke ångrar dem. Ty såsom ock I fordom icke trodden på Gud, men nu hafven fått barmhärtighet genom dessas otro, så hafva nu ock dessa icke trott, på det att genom den barmhärtighet, som har vederfarits eder, äfven de måtte få barmhärtighet. Ty Gud har inneslutit alla under otro, på det att han skulle förbarma sig öfver alla”.

”O hvilket djup af rikedom och visdom och kunskap hos Gud! Huru outgrundliga äro icke hans domar, och huru outrannsakliga hans vägar! Ty hvem har känt Herrens sinne? Eller hvem har varit hans rådgifvare? Eller hvem har gifvit honom något förut, så att det skulle varda honom återbetaldt? Ty af honom och genom honom och till honom äro alla ting. Honom vare ära i evighet! Amen”. Sålunda visar Paulus, att Gud är mer än mäktig att omskapa såväl judarnas hjärtan som hedningarnas samt skänka alla, som tro på Kristus, de välsignelser, som lofvades åt Israel. Han upprepar Esaias ord om Guds folk: ”Är än antalet af Israels barn såsom sanden i hafvet, så skall blott kvarlefvan varda frälst, ty en afgörande och kort räkenskap skall Herren hålla på jorden; Och såsom Esaia har förutsagt: Om Herren Sebaot icke hade lämnat oss säd öfrig, så hade vi blifvit såsom Sodom och hade blifvit lika Gomorra”.

Vid den tid, då Jerusalem blef förstördt och templet lades i ruiner, blefvo många tusen judar sålda för att tjäna som trälar i hedniska länder. De förskingrades nu bland världens hednafolk som vrak på en öde strand. Under aderton hundra år hafva judarna ströfvat omkring från land till land öfver hela världen, och ingenstädes hafva de fått lof att återvinna sin forna ställning som en nation. Missrepresenterade, hatade, förföljda från tid till tid, hafva de fått en smärtsam lott.

Oaktadt den förskräckliga dom, som uttalades öfver judarna som en nation på den tid, då de förkastade Jesus af Nasaret, har det i alla tidsåldrar funnits ädla och gudfruktiga judar bland både män och kvinnor, som i tysthet uthärdat sina lidanden. Gud har hugsvalat deras hjärtan under hemsökelser och har haft medlidande med dem i deras beklagliga ställning. Han har hört de brinnande böner, som uppstigit från sådana, som af uppriktigt hjärta sökt

att få en rätt uppfattning af hans ord. Somliga hafva fått nåd att i den ödmjuke nasaréen, som deras förfäder förkastade och korsfäste, se Israels sanne Messias. I den mån deras sinnen fattat betydelsen af de för dem väl kända profetior, som så länge varit fördunklade af traditioner och misstolkningar, hafva deras hjärtan uppfyllts af tacksamhet till Gud för den outsägliga gåfva, hvilken han skänkt hvarje människa, som anammat Kristus såsom sin personlige Frälsare.

Det är denna klass af judar Esaia åsyftar i denna sin profetia: ”Så skall blott kvarlefvan varda frälst”. Från Paulus’ dagar intill närvarande tid har Gud genom sin Ande kallat såväl judar som hedningar till omvändelse. ”Gud har icke anseende till personen”, förklarar Petrus. Paulus betraktade sig själf såsom stående ”i skuld både hos greker och barbarer” såväl som hos judarna; men han medgaf alltid, att judarna hade en afgörande fördel öfver alla andra, ”främst det, att Guds utsagor blifvit dem ombetrodda”. Han förklarar, att evangelium ”är en Guds kraft till frälsning för hvar och en, som tror, för juden först, så ock för greken; ty i detta uppenbaras Guds rättfärdighet af tro till tro, såsom det är skrifvet: Den rättfärdige skall lefva af tro”. Det är om detta Kristi evangelium, lika gällande för judar som för hedningar, som Paulus talar, då han i detta bref till romarna säger, att han ”skämmes icke vid evangelium”.

När detta evangelium blir i sin fullhet framställdt för judarna, skola många bland dem anamma Kristus som Messias. Bland kristna predikanter finnas i allmänhet endast få, som känna sig förpliktade att verka för det judiska folket; men till dem, som så ofta blifvit försmådda, såväl som till alla andra skall budskapet om nåd och hopp i Kristus blifva förkunnadt.

Vid förkunnandet af evangelii afslutande budskap, då ett särskildt verk skall utföras för folk, som förut varit försummade, väntar Gud af sina budbärare, att de skola särskildt intressera sig för judarna, som de finna förskingrade i alla delar af världen. Vid framhållandet af gamla testamentets skrifter i ljuset af nya testamentet för att förklara Jehovas eviga uppsåt skall detta ämne blifva för många bland judarna som dagningen till en ny skapelse, som själens uppvaknande på nytt. Då de få se den evangeliska tidsålderns Kristus omtalad i gamla testamentets skrifter och få klart för sig, att nya testamentet är en tydlig förklaring af det gamla, skola deras slumrande sinnesförmågor vakna, och de skola erkänna Kristus såsom världens Frälsare. Många skola genom tron anamma Jesus såsom sin återlösare. För dem blifva då dessa ord uppfyllda: ”Åt alla dem, som mottogo honom, gaf han makt att blifva Guds barn, dem, som tro på hans namn”.

Bland judarna finnas sådana, som i likhet med Saulus, äro mäktiga i skrifterna, och dessa skola med förunderlig kraft framhålla oföränderligheten af Guds lag. Israels Gud skall låta detta äga rum i vår tid. Guds arm är ej för kort, att den ej kan frälsa. I det hans tjänare i tro verka för de länge försummade och föraktade skall hans frälsning uppenbaras.

”Därför säger Herren så till Jakobs hus, han, som förlossade Abraham: Nu skall Jakob icke mer behöfva blygas, nu skall hans ansikte ej vidare blekna; ty när han, när hans barn få se mina händers verk ibland sig, då skola de hålla mitt namn heligt, de skola hålla Jakobs Helige helig och förskräckas för Israels Gud. Ty de förvillade skola då få förstånd, och de knorrande skola mottaga lärdom”.

Kapitel XXXVI—Affall i Galatien.

Under sin vistelse i Korint hade Paulus orsak att hysa allvarliga farhågor rörande en del af de församlingar, som redan blifvit bildade. Under inflytelsen af falska lärare, som hade uppstått bland de troende i Jerusalem, begynte tvedräkt, irrläror och grofva synder att hastigt sprida sig bland de troende i Galatien. Dessa falska lärare uppblandade evangelii sanningar med judiska stadgar. De åsidosatte det beslut, som hade fattats af apostlarnas råd i Jerusalem, och sökte påtvinga de omvända hedningarna den ceremoniella lagens förordningar.

Ställningen var kritisk. De fördärfliga inflytelser, som sålunda inkommit i församlingarna, hotade dem med en snar upplösning. Detta smärtade Paulus djupt, och han ängslades mycket öfver denna uppenbara brytning bland dem, som han så troget hade undervisat i evangelii principer. Han skref genast till de troende, som sålunda fallit i villfarelse, och blottade de falska teorier, som de hade antagit, samt be- straffade med stor stränghet dem, som begynt affalla från tron. Sedan han hälsat bröderna med dessa ord: ”Nåd vare med eder och frid af Gud Fader och vår Herre Jesus Kristus”, tillställde han dem följande skarpa tillrättavisning: ”Jag förundrar mig, att I så snart låten afvända eder från den, som har kallat eder i Kristi nåd, till ett annat slags evangelium, hvilket icke är ett annat; endast att några finnas, som förvilla eder och vilja förvända Kristi evangelium. Men om ock vi eller en ängel från himmelen annorlunda predikade evangelium för eder, än vi hafva predikat för eder, han vare förbannad! Såsom vi förut hafva sagt, så säger jag ock nu åter: Om någon för eder annorlunda predikar evangelium, än I hafven undfått, han vare förbannad”! Paulus ’ lära hade varit i harmoni med skrifterna, och den Helige Ande hade bekräftat hans verksamhet; därför förmanade han sina bröder att icke lyssna till någonting, som var i strid med de sanningar, som han hade lärt dem.

Aposteln bad dessa troende galater att noga öfverväga sina första erfarenheter i det kristliga lifvet. ”O, I oförståndiga galater”, utropar han, ”hvem har tjust eder, inför hvilkas ögon Jesus Kristus förut blifvit målad såsom korsfäst? Detta vill jag allenast veta af eder: Hafven I undfått Anden af lagens gärningar eller af trons predikan? Ären I så oförståndiga? I hafven begynt i Anden; skolen I nu lykta i köttet? Hafven I då förgäfves erfarit så mycket, om det eljest verkligen är förgäfves? Den, som gifver eder Anden och verkar krafter bland eder, gör han det genom lagens gärningar eller genom trons predikan”?

Sålunda ställde Paulus de troende galaterna inför deras eget samvetes domstol samt sökte hejda dem från att gå vidare på villfarelsens bana. Förtröstande på Guds makt att frälsa samt nekande att erkänna de affallnas läror, sökte aposteln visa galaterna, att de hade blifvit storligen bedragna, men att de genom omvändelse till sin förra tro på evangelium ännu kunde besegra satan i hans planer. Han intog en fast ståndpunkt på sanningens och rättfärdighetens sida, och den orygglige tro, han visade på det budskap han hade förkunnat för dem, ledde många, som hade begynt att tvifla, till att förnya sin trohet mot Frälsaren.

Huru annorlunda uppträdde ej Paulus mot galaterna än mot bröderna i Korint! De troende i Korint bestraffade han med försiktighet och ömhet; men mot galaterna var han ganska sträng. De troende i Korint hade blifvit öfvervunna af frestelse. De blefvo bedragna af falska lärares listiga sofisteri, en framställning af villfarelse under sanningens förklädnad, och på detta sätt blefvo de förvillade och vilseförda. För att lära dessa att skilja mellan det falska och det sanna, fordrades försiktighet och tålamod. Stränghet eller ovisligt hastverk å Paulus' sida skulle hafva tillintetgjort hans inflytelse öfver inånga af dem, som han så gärna önskade hjälpa.

Men i församlingen i Galatien hade uppenbar villfarelse inkommit och höll på att utränga evangelii budskap. Kristus, trons sanna grundval, blef i verkligheten förkastad för judendomens föråldrade ceremonier. Aposteln såg, att om de troende i Galatien skulle räddas från de farliga inflytelser, som hotade dem, måste afgörande mått och steg vidtagas och de strängaste varningar gifvas.

Hvarje Kristi tjänare bör lära sig att lämpa sin verksamhet efter tillståndet bland dem, som han söker att hjälpa. Ömhet, tålamod, beslutsamhet och ståndaktighet äro nödvändiga karaktärsdrag; men dessa måste utöfvas med en klok urskiljningsförmåga. Att handla visligt med olika klasser under olika tillstånd och förhållanden fordrar en visdom och urskiljningsförmåga, som blifvit upplyst och helgad genom Guds Andes inflytelse.

I sitt bref till de troende i Galatien omtalade Paulus i korthet de ledande händelserna i förbindelse med sin egen omvändelse och sina tidigare erfarenheter i det kristliga lifvet. Han ville härigenom visa dem, att det var genom en särskild uppenbarelse af gudomlig kraft, som han blef ledd till att se och fatta evangelii stora sanningar. Det var genom undervisning direkt från Gud, som Paulus föranleddes att varna och förmana galaterna på ett så allvarligt och bestämdt sätt. Han skref ej på ett tveksamt och tviflande sätt, utan med en förvissning, som härledde sig från en fast öfverbevisning och absolut kännedom om det verkliga förhållandet. Han framställde tydligt skillnaden mellan mänsklig undervisning och den undervisning, som erhölls direkt från Kristus.

Aposteln uppmanade galaterna att lämna de falska ledare, som hade fört dem på afvägar, samt att återvända till den tro, som kännetecknats af ogensägliga bevis på Guds bifall. De män, som hade försökt att få dem att förkasta sin tro på evangelium, voro skrymtare, oheliga i sitt hjärta och fördärfvade i sitt lefverne. Deras religion bestod blott i en mängd ceremonier, genom hvilkas iakttagande de väntade att vinna Guds ynnest. De kände ingen dragning till det evangelium, som fordrade lydnad för ordet: "Utan att en varder född på nytt, kan han icke se Guds rike". De tyckte, att en religion, som var grundad på en sådan lära, fordrade för stor uppoffring, och de fasthöllo därför sina villfarelser, bedragande sig själfva och andra.

Att antaga yttre religionsformer i stället för ett heligt hjärta och ett heligt lefverne är ännu lika behagligt för den opånyttfödda naturen som i de dagar, då dessa judiska lärare lefde. Nu såväl som då finnas falska religionslärare, och många lyssna med ifver till deras teorier. Satan beflitar sig alltid om att leda människornas sinnen bort från salighetens hopp genom tron på Kristus och lydnad för Guds lag. I hvarje tidsålder lämpar ärkefienden sina frestelser efter fördomarna och böjelserna hos dem han söker bedraga. I den apostoliska tiden ledde han judarna till att upphöja ceremoniallagen och förkasta Kristus; i vår tid lyckas han få många kristna bekännare att under föregifvande att hedra Kristus vanära den moraliska lagen och att tro den läran, att dessa bud kunna öfverträdas utan fara för straff. Det är hvarje Guds tjänares plikt att intaga en bestämd och afgörande ståndpunkt gent emot dessa förvändare af tron och att modigt blotta deras irrläror med sanningens ord.

I sitt försök att återvinna galaternas förtroende försvarade Paulus på ett mästerligt sätt sin ståndpunkt som en Kristi apostel. Han förklarade sig vara en apostel, ”icke från människor eller genom någon människa, utan genom Jesus Kristus och Gud Fader, som har uppväckt honom från de döda”. Icke från människor utan från himmelens högsta myndighet hade han fått sitt uppdrag. Och hans ställning hade blifvit erkänd af ett allmänt råd i Jerusalem, efter hvars beslut han hade rättat sig i hela sin verksamhet bland hedningarna.

Det var icke för att upphöja sig själf, utan för att upphöja Guds nåd, som Paulus sålunda för dem, som förnekade hans apostlaämbete, framlade bevis för att han ansåg sig ”i intet afseende stå efter de höge apostlarna”. De, som sökte förringa hans kallelse och verk, satte sig mot Kristus, hvilkens nåd och kraft uppenbarades genom Paulus. Aposteln blef på grund af fiendens motstånd nödsakad att handla med bestämdhet för att bibehålla sin ställning och myndighet.

Paulus förmanade dem, som en gång hade känt Guds kraft i sitt lif, att återvända till sin första kärlek till evangelii sanningar. Med ogensägliga argument framhöll han för dem deras saliga förmån att blifva fria män och kvinnor i Kristus, genom hvilkens försonande nåd alla, som helt öfverlämna sig åt honom, blifva beklädda med hans rättfärdighet. Han vidhöll den åsikten, att hvarje själ, som önskar blifva frälst, måste hafva en sann personlig erfarenhet i de ting, som tillhöra Gud.

Apostelns enträgna förmaning blef ej fruktlös. Den Helige Ande verkade med stor kraft, och många, hvilkas fötter hade beträdt främmande stigar, vände om till sin förra tro på evangelium, och de blefvo sedan ståndaktiga i den frihet, hvarmed Kristus hade gjort dem fria. Deras dagliga lif uppenbarade nu Andens frukter: ”kärlek, fröjd, frid, långmodighet, mildhet, godhet, trohet, saktmodighet, återhållsamhet”. Guds namn blef förhärligadt, och de troendes antal förökades med många nya själar på dessa trakter.

Kapitel XXXVII—Paulus' sista resa till Jerusalem.

Paulus önskade så gärna att hinna till Jerusalem före påshögtiden, enär han då skulle få tillfälle att träffa dem, som kommo från alla delar af världen för att öfvervara denna högtid. Han närde ständigt den förhoppningen, att han på något sätt skulle komma i tillfälle att fördrifva fördomarna hos sina otrogna landsmän, så att de måtte blifva ledda till att mottaga evangelii dyrbara ljus. Han önskade äfven besöka församlingen i Jerusalem och öfverlämna åt den de gåfvor, som inom de hedniska församlingarna samlats för de fattiga bröderna i Judeen. Och han hoppades äfven att genom detta besök åstadkomma en innerligare förening i tron mellan de judar och hedningar, som blifvit omvända till evangelium.

Sedan han fullbordat sitt arbete i Korint, beslöt han att segla direkt till en af hamnstäderna på Palestinas kust. Alla förberedelser voro gjorda härför, och han stod i begrepp att stiga ombord på ett skepp, när han fick underrättelse om en stämpling bland ju- darna mot lians lif. Under den förflutna tiden hade dessa fiender till tron ännu aldrig kunnat genomdrifva sina planer att omintetgöra apostelns verksamhet.

Den framgång, som predikandet af evangelium rönte, uppväckte ånyo judarnas vrede. Från alla håll fick man höra om spridningen af den nya läran, genom hvilken judarna fritogos från iakttagandet af ceremoniallagens förordningar och hedningarna fingo jämlika privilegier med judarna såsom Abrahams barn. I sin predikan i Korint framställde han samma argument, som han så kraftigt uttryckt i sina epistlar. Hans bestämda förklaring, att ”där icke är grek och jude, omskärelse och förhud”, betraktades af hans fiender såsom djärf hädelse, och de beslutade, att hans röst skulle nedtystas.

På grund af denna varning beslöt Paulus att resa genom Macedonien. Han måste därför uppgifva sin plan att nå Jerusalem i tid för påskhögtiden, men han hoppades komma dit före pingsten.

Med Paulus och Lukas följde ”Sopatrus från Berea och af tessalonikerna Aristarkus och Sekundus och Kajus från Derbe och Timoteus och från Asien Tykikus och Trofimus”. Paulus förde ock med sig från de hedniska församlingarna en stor summa penningar, som han hade för afsikt att öfverlämna till de bröder, som förestodo verksamheten i Judeen. Och på grund häraf var det som dessa representativa bröder från de församlingar, som hade skänkt dessa medel, blifvit ombedda att följa med honom till Jerusalem.

Paulus stannade öfver påsken i Filippi. Endast Lukas blef kvar med honom här, medan de öfriga fortsatte resan till Troas för att invänta honom där. Filipperna voro de mest kärleksfulla och trogna bland dem, som blifvit omvända under Paulus' verksamhet, och under de åtta dagar denna högtid varade, åtnjöt han ett fridfullt och lyckligt umgänge med dem.

Fem dagar senare ankommo Paulus och Lukas till Troas, där de åter träffade sina reskamrater, och de stannade hos de troende där i sju dagar.

Sista dagen de uppehöllo sig i Troas samlades bröderna ”för att bryta bröd”. Den omständigheten, att deras älskade lärare stod i begrepp att lämna dem, föranledde ett större antal än vanligt att komma tillsammans. De samlades i en sal i öfre våningen, där aposteln i sin stora kärlek till dem och angelägenhet om deras välfärd predikade ända till midnatt.

Vid ett af de öppna fönstren satt en yngling vid namn Eutykus. I sin farliga ställning insomnade han och föll ned på den öppna gården. Detta förorsakade icke så liten uppståndelse. Ynglingen upptogs som död, och många samlades omkring honom, sörjande och gråtande. Men Paulus trängde sig fram genom folkhopen och omfamnade ynglingen under ifrig bön till Gud att återställa den döde till lif. Och hans bön blef hörd. Öfver de sörjandes jämmer och klagogråt hördes apostelns röst, i det han sade: ”Varen icke oroliga, ty hans själ är i honom”. Häröfver fröjdade sig de troende storligen och kommo åter tillsammans i den öfre salen. Här hade de nu brödsbrytelse, hvarpå Paulus talade ”länge med dem, ända till dagningen”.

Det skepp, hvarpå Paulus och hans reskamrater skulle fara vidare, var färdigt att afsegla, hvarför bröderna skyndade sig ombord. Men Paulus föredrog att taga en genväg tvärs öfver landudden från Troas till Assos, där skeppet skulle göra ett kort uppehåll. Härigenom fick han tillfälle för betraktelse och bön. De svårigheter och faror, som voro förenade med hans besök i Jerusalem, tillika med den ståndpunkt församlingen intagit till honom och hans verk såväl som ställningen på andra missionsfält lade sig nu tungt på hans sinne, och han tog därför tillfället i akt och bad Gud innerligt om styrka och ledning.

På vägen söderut från Assos foro de förbi Efesus, den stad, där aposteln häde verkat en längre tid. Paulus hade haft en innerlig önskan att besöka församlingen där, ty han hade viktiga råd att gifva den. Men vid närmare öfvervägande beslöt han att påskynda sin resa, ty han önskade, ”om det vore möjligt, inträffa pingstdagen i Jerusalem”. Vid Miletus fick han dock veta, att skeppet komme att dröja så länge där, att han möjligen kunde få tillfälle att sammanträffa med bröderna i Efesus, som låg endast sextio kilometer (trettio eng. mil) därifrån. Han sände därför bud till de äldste i Efesus och uppmanade dem att skyndsamt komma till Miletus, så att han måtte få tillfälle att samtala med dem, innan resan fortsattes vidare.

De äldste efterkommo genast denna kallelse, och Paulus höll ett kraftigt och hjärtegripande förmaningsoch afskedstal till dem. ”I veten”, sade han, ”huru jag, ända från den första dagen af min ankomst till Asien, alltid har umgåtts med eder, tjänande Herren i all ödmjukhet under många tårar och frestelser, som hafva träffat mig genom judarnas försåt, och huru jag icke har undandragit mig något, som kunnat vara till gagn, utan offentligen

och i hemmen predikat och lärt eder, vittnande för både judar och greker om bättringen till Gud och tron på vår Herre Jesus Kristus”.

Paulus upphöjde alltid Guds lag, på samma gång han framhöll, att det fanns ingen kraft i lagen att frälsa människorna från olydnadens straff. De, som ha syndat, måste omvända sig från sina synder och ödmjuka sig inför Gud, hvilkens rättvisa vrede de ådragit sig genom att öfverträda hans lag, och de måste äfven tro på kraften af Jesu blod såsom det enda medel, genom hvilket de kunna få syndernas förlåtelse. Guds Son har dött såsom deras syndoffer, och han har uppfarit till himmelen för att där framstå inför Fadern såsom deras försvarare. Genom omvändelse och tro kunna de blifva befriade från syndens förbannelse, och Kristi nåd skall sedermera iståndsätta dem att öfva lydnad för Guds lag.

”Och nu”, fortfor han, ”se, bunden i anden går jag till Jerusalem, icke vetande, hvad där skall vederfaras mig, utom att den Helige Ande i alla städer betygar och säger, att bojor och bedröfvelser vänta mig. Dock för egen del aktar jag icke lifvet något värdt, på det att jag må fullborda mitt lopp och det ämbete, hvilket jag har mottagit af Herren Jesus, att betyga evangelium om Guds nåd. Och se, nu vet jag, att I icke mera skolen se mitt ansikte”.

Paulus hade icke ämnat säga något sådant, men under det han talade, fick han en ingifvelse af Anden, som bestyrkte hans farhågor, att detta var hans sista möte med dessa bröder från Efesus.

”Därför betygar jag för eder på denna dag, att jag är oskyldig till allas blod, ty jag har icke undandragit mig att förkunna eder allt Guds råd”. Ingen fruktan för att förnärma dem, ej heller någon önskan att erhålla deras vänskap eller bifall kunde förmå Paulus att icke framhålla den undervisning, Gud hade gifvit honom för deras varning och tillrättavisning. Gud fordrar äfven i våra dagar, att hans tjänare skola utan fruktan predika ordet och uppfylla dess bud och rätter. En Kristi tjänare skall icke framhålla för människorna endast de sanningar, som äro behagliga för dem, medan han fördöljer andra, som skulle förorsaka dem smärta. Han skall med djup omsorg iakttaga karaktärens utveckling hos församlingsmedlemmarna, och om han ser, att några af dem hysa synd i sina hjärtan, måste han såsom en trogen herde ur Guds ord framhålla sådan undervisning, som är särskildt lämplig för dem. Om han tilläte dem att ovarnade fortsätta sin självförmätna vandel, skulle han hållas ansvarig för deras själar. Den församlingsherde, som fullgör sitt höga uppdrag, måste gifva sin församling trogen undervisning rörande hvarje punkt i den kristna läran, upplysande medlemmarna om hvad de måste vara och göra för att kunna bestå på Guds stora dag. Endast den, som troget framhåller sanningen, skall vid slutet af sitt lif sverk kunna säga med Paulus: ”Jag är oskyldig till allas blod”.

Aposteln fortsatte sitt tal och förmanade sina bröder: ”Så hafven nu akt på eder själfva och på hela hjorden, i hvilken den Helige Ande har satt eder till biskopar, att vårda Guds församling, hvilken han har förvärfvat sig med sitt eget blod”. Om evangelii förkunnare

ständigt besinnade, att de hafva att göra med en egendom, som Kristus har köpt med sitt blod, skulle de hafva en högre uppfattning af den stora betydelsen af sitt arbete. De måste hafva akt på sig själfva och på sin hjord. De måste belysa och inskär- pa sin undervisning genom sitt eget exempel. I det de undervisa andra om lifvets väg, böra de akta sig för att gifva dem någon orsak att tala illa om sanningen. Såsom Kristi representanter skola de ständigt söka att ära och upphöja hans namn. Genom renhet i lefverne och gudligt samtal skola de visa sig vara värdiga sin höga kallelse.

De faror, som hotade församlingen i Efesus, hade blifvit uppenbarade för aposteln. ”Ty jag vet, att efter min bortgång skola svåra ulfvar inkomma bland eder, hvilka icke skola skona hjorden, och ur eder egen krets skola män uppstå, som skola tala det förvändt är för att draga lärjungarna efter sig”. Aposteln intogs af fruktan, då han blickade framåt i tiden och såg, huru församlingen komme att angripas af både yttre och inre fiender. Med högtidligt allvar förmanade han sina bröder att troget hålla vakt öfver sin heliga kallelse. Som ett exempel härpå påminde han dem om sin outtröttliga verksamhet bland dem: ”Vaken därför, ihågkommande, att jag i tre års tid, natt och dag, icke har låtit af att under tårar förmana livar och en”.

Vidare sade han: ”Och nu anbefaller jag eder, mina bröder, åt Gud och åt hans nåds ord, som förmår uppbygga eder och gifva eder arfvet bland alla dem, som äro helgade. Silfver eller guld eller kläder har jag af ingen begärt”. I Efesus funnos några rika bröder, men Paulus hade aldrig begärt något understöd från dem för sin personliga del. Det hörde ej till hans budskap att fästa deras uppmärksamhet på hans egna behof. ”Dessa mina händer”, sade han, ”hafva gjort tjänst för mina behof och för dem, som hafva varit med mig”. Under sin trägna verksamhet och sina vidsträckta resor för Kristi sak var han i stånd att ej allenast försörja sig själf, utan äfven att spara något för sina medarbetares underhåll och för att lindra fattigas nöd. Detta kunde han göra endast genom ständig flit och den största sparsamhet. Han kunde därför med rätta nämna sitt eget exempel, i det han sade: ”I allt har jag visat eder, att så måste man arbeta och antaga sig de svaga och ihågkomma Herren Jesu ord, att han själf sade: Saligare är gifva än taga”.

”Och när han hade sagt detta, föll han på sina knän och bad med dem alla; och det vardt stor gråt bland dem alla, och de föllo Paulus om halsen och kysste honom ömt, sörjande mest för det ordets skull, som han hade sagt, att de icke mer skulle få se hans ansikte. Och så följde de honom till skeppet”.

Från Miletus foro de ”rätt fram och kommo till Kos och dagen därefter till Rodus och därifrån till Patara” på sydvästra kusten af Mindre Asien, där de ”funno ett skepp, som skulle fara öfver till Fenicien”, och de ”gingo ombord därpå och afseglade”. I Tyrus, där skeppet lossade sin last, funno de några lärjungar och fingo stanna hos dem i sju dagar. Genom den Helige Ande fingo dessa bröder varning rörande de faror, som väntade Paulus

i Jerusalem, och de bådo honom innerligen, ”att han icke skulle fara upp till Jerusalem”. Men aposteln lät hvarken lidande eller fängelse afskräcka sig.

Vid slutet af den vecka, som tillbringats i Tyrus, följde alla bröderna tillika med deras hustrur och barn med Paulus till skeppet, och innan han steg ombord, knäböjde de alla på stranden, och han bad för dem och de bådo för honom.

Fortsättande resan söderut, anlände de till Cesarea och ”togo in i evangelisten Filippus’ hus, som var en af de sju, och stannade hos honom”. Här tillbringade Paulus några fridfulla och lyckliga dagar — den sista ostörda frihet, som han på lång tid skulle få åtnjuta.

Lukas säger, att medan Paulus stannade i Cesarea, ”kom en profet ned från Judeen, vid namn Agabus. Och när han hade kommit till oss, tog han Paulus’ bälte och band sina händer och fötter och sade: Så säger den Helige Ande: Den man, hvilken detta bälte tillhör, honom skola judarna så binda i Jerusalem och antvarda honom i hedningars händer”.

”Och när vi hade hört detta”, fortsätter Lukas, ”bådo vi och de, som bodde på stället, att han icke skulle fara upp till Jerusalem”. Men Paulus ville ingalunda afvika från pliktens väg. Han ville följa Kristus, om det än skulle medföra fängelse och död. ”Hvad gören I”, utropade han, ”som gråten och bedröfven mitt hjärta! Ty jag är redobogen icke allenast att bindas, utan äfven att dö i Jerusalem för Herren Jesu namns skull”. När bröderna sågo, att det blott förorsakade honom smärta, utan att afvända honom från hans fattade beslut, upphörde de med sina enträgna förmaningar, sägande: ”Ske Herrens vilja”. .

Snart var stunden inne för afresan från Cesarea, och i sällskap med några af bröderna fortsatte Paulus och hans kamrater resan till Jerusalem. En dyster aning om förestående olycka omtöcknade deras hjärtan.

Aldrig förut hade aposteln nalkats Jerusalem med ett så bedröfvadt hjärta. Han visste, att han skulle finna endast få vänner, men däremot många fiender. Han nalkades den stad, som hade förkastat och dödat Guds Son — den stad, som nu snart skulle drabbas af Guds vredes dom. Han kom ihåg, hvilka bittra fördomar han själf hade hyst mot Kristi efterföljare, och han kände den djupaste medömkan för sina bedragna landsmän. Men huru ringa var ändå hans förhoppning att kunna vara dem till någon hjälp! Samma blinda vrede, som en gång brann i hans eget hjärta, uppeldade hela nationen mot honom.

Han kunde ej ens räkna på understöd från sina egna bröder i tron. De oomvända judar, som hade följt honom så tätt i hälarna, hade ej varit sena med att kringsprida de mest ogynnsamma rapporter i Jerusalem, både personligen och genom bref, om honom och hans verksamhet; och somliga, till och med bland apostlarna och de äldste, hade trott dessa rapporter och ej gjort några försök att motsäga dem, och de visade ej heller någon önskan att verka i harmoni med honom.

Men midt under dessa nedslående omständigheter blef aposteln dock ej förtviflad. Han höll sig fast vid den förhoppningen, att den röst, som hade talat till hans eget hjärta, äfven skulle tala till hans landsmäns hjärtan, och att den Mästare, som hans medlärjungar älskade och tjänade, skulle förena deras hjärtan med hans i evangelii verk.

Kapitel XXXVIII—Paulus i fängelse.

”Och när vi hade kommit till Jerusalem, mottogo bröderna oss med glädje. Och den följande dagen gick Paulus med oss till Jakob, och dit kommo alla de äldste”.

Vid detta tillfälle öfverlämnade Paulus och hans följeslagare formligen till ledarna af verksamheten i Jerusalem de bidrag, som blifvit sända af de hedniska församlingarna till hjälp för de fattiga bland deras judiska bröder. Insamlandet af dessa bidrag hade upptagit icke så litet af apostelns och hans medarbetares tid samt kräft mycket bekymmer qcIi mödosamt arbete. Den öfverlämnade summan öfverskred vida livad de äldste i Jerusalem väntade få, och den representerade icke så liten uppoffring och försakelse å de troende hedningarnas sida.

Dessa frivilliga gåfvor visade, att de omvända hedningarna troget rättade sig efter den organisation, som hade införts bland Guds folk för främjandet af evangelii verk på jorden, och borde hafva mottagits med tacksam erkänsla. Men Paulus och de, som voro med honom, kunde märka., att till och med bland dem, inför hvilka de nu stodo, funnos några, som icke kunde värdera den broderliga kärlek, som hade frammanat dessa gåfvor.

Under de första åren af evangelisk verksamhet bland hedningarna funnos i Jerusalem några bland de ledande bröderna, som ännu fasthöllo gamla fördomar och tänkesätt och som följaktligen ej kunde hjärtligt samverka med Paulus och hans medarbetare. De voro så måna om att bibehålla några meningslösa former och ceremonier, att de förlorade ur sikte den välsignelse, som skulle tillflöda dem och den sak de så mycket älskade, om de beflitade sig om att bringa alla delar af Herrens verk till en harmonisk enhet. Visserligen önskade de att betrygga den kristna församlingens högsta intressen, men de uraktläto att hålla jämna steg med Guds framåtskridande ledning, och i sin mänskliga visdom omgärdade de dem, som verkade för evangelii utbredande, med många onödiga, för verksamheten hindrande förhållningsregler. Så funnos i församlingen män, som icke höllo sig underrättade om de ständigt skiftande omständigheter och egendomliga behof, med hvilka arbetarna på fjärran liggande missionsfält fingo att göra, men likväl ansågo dessa män sig hafva myndighet att fordra af dessa arbetare, att de skulle följa vissa fastställda arbetsmetoder. De tyckte, att evangelii verk måste föras framåt i öfverensstämmelse med deras åsikter.

Flera år hade förflutit, sedan bröderna i Jerusalem tillika med representanter från andra ledande församlingar hade grundligt diskuterat de kvistiga frågor, som hade uppkommit rörande de metoder, hvilka följdes af dem, som verkade bland hedningarna. Vid denna rådplägning hade bröderna kommit öfverens om att gifva församlingarna bestämda råd rörande vissa seder och bruk, bland hvilka äfven var omskärelsen. Det var vid detta allmänna råd, som bröderna enstämmigt beslutat att till de kristna församlingarna anbefalla Barnabas och Paulus, hvilka voro värdiga brödernas största förtroende.

Vid detta möte voro några närvarande, som bittert klandrade de verksamhetsmetoder, som följdes af de apostlar, på hvilka den förnämsta bördan hvilade för evangelii utbredande i den hedniska världen.Men under det allmänna rådets öfverläggningar fingo de en mera vidgad uppfattning om Guds planer, och de förenade sig med de öfriga bröderna i att fatta de visliga beslut, som möjliggjorde en harmonisk sammanslutning af alla troende.

När sedermera de troende hedningarna hastigt tilltogo i antal, begynte några af de ledande bröderna i Jerusalem att ånyo hysa de gamla fördomarna mot Paulus' och hans medarbetares verksamhetsmetoder. Dessa fördomar blefvo med åren alltmera inrotade, intill dess några af de ledande bröderna beslutade, att evangelii predikan i framtiden måste försiggå i öfverensstämmelse med deras egna idéer. Om Paulus ville följa vissa metoder, som de försvarade, skulle de erkänna och understödja honom i verksamheten, i annat fall kunde de ej längre göra det.

Dessa män hade förgätit den sanningen, att all undervisning måste komma från Gud, och att hvarje arbetare måste erhålla en personlig erfarenhet i att följa sin gudomlige ledare och ej vara beroende af människor för denna direkta ledning samt att Guds tjä- nare måste ombildas efter den gudomliga måttstocken och icke efter mänskliga idéer.

I sina predikningar hade aposteln undervisat folket ”icke i öfvertalande ord af mänsklig vishet, utan i Andens och kraftens bevisning”. De sanningar han förkunnade hade blifvit uppenbarade för honom genom den Helige Ande. ”Ty Anden utrannsakar allt, ja, ock Guds djupheter. Ty hvilken människa vet, hvad i människan är, utom människans ande, som är i henne? Så vet ock ingen, hvad i Gud är, utom Guds Ande,... hvilket vi ock uttala, icke med ord, som mänsklig vishet lärer, utan med ord, som Anden lärer, så att vi förbinda andligt med andligt”.

Under sin predikoverksamhet hade Paulus förtröstat på Gud för direkt ledning. Han hade dock på samma gång omsorgsfullt verkat i harmoni med de beslut, som fattats af det allmänna rådet i Jerusalem. Som en frukt häraf blefvo församlingarna befästade ”i tron och förökades till antal hvar dag”. Och nu, trots den ringa sympati, som han fick röna från som liga, fann han tröst i den förvissningen, att han hade gjort sin plikt med hänsyn till att hos sina bröder uppmuntra en anda af trohet, frikostighet och broderlig kärlek, såsom nu bevisadt genom de frikostiga gåfvor han kunde öfverlämna åt de äldste, som blifvit omvända från judendomen.

Sedan Paulus öfverlämnat gåfvorna, ”berättade han för dem det ena efter det andra af hvad Gud genom hans tjänst hade gjort bland hedningarna”. Genom denna berättelse blefvo alla, till och med de, som hade tviflat, öfverbevisade om, att Gud hade välsignat Paulus i hans verksamhet. ”När de hade hört detta, prisade de Gud”. De insågo, att den verksamhets- metod, som Paulus följt, hade rönt himmelens bifall. De frikostiga gåfvorna, som lågo framför dem, bekräftade apostelns vittnesbörd angående den trohet, som förspordes inom

de omvända hedningarnas församlingar. De män, som räknades bland dem, som förestodo verksamheten i Jerusalem, ehuru de påyrkat godtyckliga åtgärder för verksamhetens kontroll, fingo en ny uppfattning af Paulus' verksamhet och kände sig öfverbevisade om, att de intagit en orätt ståndpunkt, att de varit bundna af judiska seder och stadgar samt att evangelii verk blifvit storligen förhindradt, emedan de ej insett, att skiljemuren mellan judarna och hedningarna hade blifvit nedbruten genom Kristi död.

Detta var det gyllene tillfället för alla de ledande bröderna att öppet bekänna, att Gud hade verkat genom Paulus och att de understundom hade gjort orätt, i det de låtit sig påverkas af fiendens rapporter och därigenom blifvit afundsamma och fördomsfulla. Men i stället för att samfäldt godtgöra den orättvisa de bevisat mot Paulus, gåfvo de honom råd, som visade, att de ännu hyste den känslan, att han skulle till stor del hållas ansvarig för de rådande fördomarna. De voro icke ädelmodiga nog att försvara honom och att visa de tviflande, att de hade haft orätt, utan de sökte att åstadkomma en eftergift å båda sidorna genom att råda honom att hädanefter följa ett framgångssätt, som skulle undanröja alla missuppfattningar.

Som svar på hans vittnesbörd sade de: "Du ser, broder, huru många tusen bland judarna, som hafva blifvit troende, och alla äro ifrare för lagen. Men de hafva fått den upplysning om dig, att du lärer alla judar, som bo bland hedningarna, att affalla från Mo- se, sägande, att de icke skola omskära sina barn och icke vandra efter stadgarna. Hvad är nu att göra? Helt visst skall mycket folk komma tillsamman, ty de få höra att du har kommit. Så gör nu, såsom vi säga dig. Vi hafva bland oss fyra män, som hafva ett löfte på sig. Tag dem med dig och rena dig med dem och kosta på dem, så att de må raka sina hufvud. Då skola alla förstå, att allt hvad de hafva hört om dig är intet, utan att du ock själf så vandrar, att du håller lagen. Men om de hedningar, som blifvit troende, hafva vi skrifvit och förordnat, att de böra taga sig till vara för det, som blifvit offradt åt afgudar, och för blod och för det, som har blifvit kväfdt, och för skörlefnad".

Bröderna hoppades, att Paulus genom att följa det nu gifna rådet skulle på ett afgörande sätt motbevisa de i omlopp varande ryktena om honom. De försäkrade honom, att de beslut, som blefvo antagna vid den förra rådplägningen angående troende hedningar och om ceremoniallagen, ännu voro gällande. Men det råd, som nu gafs, var i strid mot det förra beslutet. Guds Ande hade icke ingifvit denna undervisning; den härledde sig från feghet. Församlingens ledare i Jerusalem visste, att de kristna skulle genom ceremoniallagens förkastande ådraga sig judarnas hat och blottställa sig själfva för förföljelse. Judarnas högsta råd, Sanhedrin, gjorde allt möjligt för att hindra evangelii framgång. Detta råd utsåg män, som hade i uppdrag att följa apostlarna i spåren, synnerligen Paulus, och på alla möjliga sätt söka tillintetgöra deras verk. Om de på Kristus troende fördömdes inför Sanhedrin såsom lagens öfverträdare, så blefvo de utan uppskof straffade som affällingar från den judiska tron.

Många af judarna, som hade anammat evangelium, kände sig ännu dragna till ceremoniallagen och voro därför alltför villiga att gå in på ovisliga eftergifter i hopp om att sålunda vinna sina landsmäns förtroende, undanröja deras fördomar och vinna dem för tron på Kristus såsom världens Återlösare. Paulus insåg, att så länge så många af de ledande medlemmarna af församlingen i Jerusalem fortforo att hysa fördomar mot honom, skulle de ständigt utöfva en inflytelse mot honom. Han var öfvertygad att om han genom någon rimlig eftergift kunde vinna dem för sanningen, skulle ett stort hinder blifva undanröjt för evangelii framgång på andra platser. Men Gud gaf honom ingen rättighet att gifva efter så mycket, som de fordrade.

När vi tänka på Paulus' innerliga önskan att vara i harmoni med sina bröder, hans ömma känslor mot de svaga i tron, hans vördnad för de apostlar, som hade varit med Kristus, och för Jakob, Herrens broder, samt hans beslut att vara allt för alla människor, så långt han kunde utan att uppoffra sina principer — när vi tänka på allt detta, så kunna vi ej så mycket förundra oss öfver, att han lät sig bevekas till att afvika från det afgjorda framgångssätt han hittills hade följt. Men i stället för att vinna sitt mål påskyndade han genom dessa bemödanden att uppnå inbördes harmoni endast den hotande krisen och sina lidanden samt åstadkom en skilsmässa mellan sig och bröderna, hvarjämte församlingen beröfvades en af sina starkaste pelare och de kristna i alla länder tillskyndades sorg.

Redan följande dag begynte Paulus efterkomma de äldstes råd. De fyra män, som hade "ett löfte på sig", och hvilkas löftestid var nära utlupen, togo Paulus med sig in i templet "och anmälde reningsdagarnas fullbordan, då offret skulle frambäras för livar ocli en af dem". Vissa dyrbara offer skulle ännu frambäras för reningen.

De, som liade rådt Paulus att taga detta steg, liade icke till fullo besinnat, för hvilken fara han därigenom blef utsatt. Vid denna tiden på året var Jerusalem uppfylldt af tillbedjare från många länder. Vid utförandet af det uppdrag, som Gud hade gifvit honom, att predika evangelium för hedningarna, hade Paulus besökt många af världens största städer, och han var väl bekant för tusentals, som hade kommit till Jerusalem för att bevista högtiden. Bland dessa voro män, hvilkas hjärtan voro uppfyllda af bittert hat mot honom, och han satte alltså sitt lif i fara, när han gick in i templet vid ett sådant tillfälle som detta. Under flera dagar gick han ut och in bland dem, som tillbådo i templet, synbarligen obemärkt; men nära slutet af den omtalade reningstiden, under det han stod och talade med en präst angående det offer, som skulle frambäras, blef han igenkänd af några judar från Asien.

Med demoniskt raseri rusade de på honom och ropade: "I män af Israel, kommen till hjälp! Denne är den man, som allestädes lärer alla mot folket och mot lagen och mot detta rum". Och medan folket rusade dit, tillädes en annan anklagelse: "Och dessutom har han ock infört greker i templet och orenat detta heliga rum".

Enligt den judiska lagen var det ett brott, som skulle straffas med döden, då en oomskuren person inträdde på den inre förgården af det heliga templet. Man hade sett Paulus i staden i sällskap med Trofimus, som var bördig från Efesus, och man drog därför den slutsatsen, att Paulus hade tagit denne med sig in i templet. Detta hade han dock icke gjort; och då Paulus själf var jude, var hans inträde i templet icke en öfverträdelse af lagen. Men ehuru anklagel-, sen var falsk, tjänade den dock till att väcka folkets fördomar. I det ropet upptogs och bars genom templets gårdar, råkade det sammanskockade folket i vild uppståndelse, och nyheterna härom spredo sig hastigt genom Jerusalem, så att ”hela staden kom i rörelse, och folket sammanskockade sig”.

Att en affälling från Israel skulle drista sig att ohelga templet just på den tid, då tusentals hade kommit från alla delar af världen för att tillbedja, uppeldade pöbelns raseri till det yttersta. ”De fasttogo Paulus och drogo honom ut ur templet, och strax stängdes portarna”.

”Under det de sökte döda honom, kom en anmälan till öfversten öfver krigsskaran, att hela Jerusalem var i uppror”. Klaudius Lysias kände väl till de upproriska element, som han hade att göra med, hvarför han ”tog med sig krigsmän och befäl och lopp genast emot dem, och när de fingo se öfversten och krigsmännen, upphörde de att slå Paulus”. Okunnig om orsaken till tumultet, men iakttagande, att folkets raseri var riktadt mot Paulus, tänkte den romerske öfversten, att denne var en viss egyptisk upprorsmakare, om hvilken han hört talas och som man ännu ej lyckats gripa. Han tog därför hand om honom och lät ”binda honom med två kedjor och sporde, hvem han vore och hvad han hade gjort”. Med ens begynte då folket ropa ”den ene så och andre så; och då han för larmets skull intet säkert kunde få veta, befallde han, att man skulle föra honom till lägret. Och när han kom till trappan, måste han bäras af krigsmännen för folkets våldsamhets skull, ty folkhopen följde efter och ropade: Bort med honom”!

Midt under detta upplopp förblef aposteln lugn och självbehärskad. Han förtröstade på Gud, och han visste, att Guds änglar voro lägrade omkring honom. Han ville ej gärna lämna templet, utan att göra ett försök att framställa sanningen för sina landsmän. När de stodo i begrepp att föra honom in i borgen, sade han till öfversten: ”Tillåtes det mig att säga något till dig”! Lysias svarade: ”Kan du gre kiska! Är du då icke den egyptier, som för en tid sedan uppviglade och förde ut i öknen de fyra tusen lönmördarna”! Till svar härpå sade Paulus: ”Jag är en judisk man, från Tarsus, borgare i en icke obetydlig stad i Cilicien, och jag beder dig: tillstäd mig att tala till folket”.

Hans begäran blef beviljad. Då ”vinkade Paulus, stående på trappan, med handen åt folket”. Denna åtbörd tilldrog sig allas uppmärksamhet, och genom sitt uppträdande vann han deras respekt. ”Och då det blifvit mycket tyst, talade han på ebreiska och sade : I män, bröder och fäder, hören hvad jag nu talar till mitt försvar inför eder”. När de hörde honom tala på ebreiska, blefvo de ännu mera stilla, och under denna stillhet fortsatte han: ”Jag är en judisk

man, född i Tarsus i Cilicien, men uppfödd här i staden, vid Gamaliels fötter undervisad efter strängheten i fädernas lag, varande en ifrare for Gud, såsom I alla i dag ären".

Ingen kunde förneka, hvad aposteln sade, enär det ta faktum var väl kändt för många, som ännu lefde i Jerusalem. Han omtalade därpå sitt förra nit, i det han förföljde Kristi lärjungar ända till döden; och han berättade om de omständigheter, som voro förbundna med hans omvändelse, samt beskref hur hans eget stolta hjärta blifvit underkufvadt, i det han böjt sig för den korsfäste nasaréen. Hade han försökt att argumentera med sina motståndare, skulle de hafva visat sig mosträfviga och ej lyssnat till hans ord; men berättelsen om hans erfarenhet åtföljdes af en öfverbevisande kraft, som för tillfället tycktes uppmjuka och besegra deras hjärtan.

Han sökte därefter visa, att han ej företagit verksamheten bland hedningarna af sitt eget fria val. Han hade önskat verka för sitt eget folk; men just i detta tempel hade Guds röst talat till honom i en helig syn och manat honom att gå "långt bort till hedningarna".

Så långt hade folket lyssnat med spänd uppmärksamhet, men när Paulus berättade om, hur han blifvit vald till en Kristi representant bland hedningarna, råkade de på nytt i raseri. De voro vana att betrakta sig själfva som det enda folk Gud gynnade, och de ville ej tillåta, att de föraktade hedningarna blefvo delaktiga af de förmåner, som hittills ansetts tillhöra uteslutande dem själfva. Höjande sin röst öfver talarens, ropade de: "Bort ifrån jorden med en sådan! Han borde icke hafva fått lefva. Och under det de skriade och refvo af sig kläderna och kastade stoft i luften, befallde öfversten, att han skulle införas i lägret, och tillsade, att han under gissling skulle förhöras, på det att han måtte få veta, hvarför de så ropade mot honom".

"Och när de liade utsträckt honom till gissling, sade Paulus till den höfvitsman, som stod där: Är det eder lofligt att gissla en romersk medborgare, och det odömd? Och när höfvitsmannen hörde detta, gick han och anmälde det för öfversten, sägande: Hvad ämnar du göra? Ty denne man är en romare. Då gick öfversten och sade till honom: Säg mig, är du en romare? Och han sade: Ja. Och öfversten svarade : Själf har jag med en stor summa köpt mig denna medborgarrätt. Men Paulus sade: Jag är till och med född därtill. Och strax gingo de bort ifrån honom, hvilka skulle förhöra honom; och öfversten vardt förskräckt, när han fick veta, att han var en romare, och därför att han hade bundit honom".

"Och dagen därefter, emedan han ville veta med visshet, hvarför han anklagades af judarna, lät han taga bojorna af honom och befallde öfversteprästerna och hela deras råd att sammankomma och lät nedföra och inställa Paulus inför dem".

Aposteln skulle nu undergå förhör inför samma domstol, som han själf varit medlem af, innan han blef omvänd. Då han stod där inför den judiska öfverheten, var han alldeles lugn, och hans ansikte strålade af Jesu frid. "Då fäste Paulus sina ögon på rådet och sade: I män och bröder. Med ett i allo godt samvete har jag vandrat inför Gud ända till denna dag. Då

de hörde dessa ord, upptändes deras vrede på nytt, och öfversteprästen bjöd dem, som stodo bredvid honom, att slå honom på munnen". Som genmäle till denna omänskliga befallning ropade Paulus: "Gud skall slå dig, du hvitmenade vägg. Sitter du för att döma mig efter lagen och befaller mot lagen, att man slår mig? Då sade de, som stodo bredvid: Smädar du Guds öfverstepräst"! Då sade Paulus med sin vanliga artighet: "Jag visste icke, mina bröder, att han var öfverstepräst; ty det är skrifvet: En styresman för ditt folk skall du icke lasta".

"Och emedan Paulus visste, att den ena delen af dem var sadduceer och den andra fariseer, ropade han inför rådet: I män och bröder! Jag är en farisé, son af fariseer. För hoppets och för de dödas uppståndelses skull står jag till rätta".

"Och när han hade sagt detta, vardt en tvedräkt mellan fariseerna och sadduceerna och hopen vardt söndrad; ty sadduceerna säga, att ingen uppståndelse finnes och ingen ängel och ingen ande, men fariseerna bekänna bådadera". De två partierna begynte nu disputera sinsemellan, och motståndet mot Paulus blef sålunda brutet. "Några bland de skriftlärda af fariseernas parti stodo upp och tvistade ifrigt, sägande: Vi finna intet ondt hos denne man. Men om nu en ande eller en ängel har talat med honom"!

I den villervalla, som uppstod, sökte sadduceerna ifrigt att komma i besittning af aposteln, på det att de måtte döda honom; och fariseerna voro lika ifriga att beskydda honom. "Och då tvedräkten vardt stor, och öfversten fruktade, att Paulus skulle slitas i stycken af dem, befallde han manskapet gå ned och rycka honom bort ifrån dem och föra honom till lägret".

Något senare, under det han öfvervägde dagens pröfvande erfarenheter, begynte Paulus frukta, att hans ankomst till Jerusalem möjligen varit ett misstag och misshagat Gud. Hade hans önskan att vara i harmoni med sina bröder ledt till detta olyckliga resultat?

Den ställning, som judarna såsom Guds föregifna folk innehade inför den otrogna världen, förorsakade aposteln stor hjärteångest. Hvad skulle dessa hedniska öfverhetsmän tänka om dem, då de gjorde anspråk på att vara Jehovas tillbedjare och att innehafva ett heligt ämbete, men likväl läto sig behärskas af en blind, oresonlig vrede och sökte döda sina bröder, som vågade afvika från dem i religiös tro, samt förvandlade sin högtidliga rådplägning till strider och villervalla. Paulus kände inom sig, att Guds namn blifvit vanäradt inför hedningarna.

Nu var Paulus i fängelse, och han visste, att hans fiender i sitt förtviflade. hat ej skulle tveka att bruka hvilka medel som helst för att bringa honom om lifvet. Kunde det vara möjligt, att hans arbete för församlingarna var afslutadt och att glupande ulfvar nu komme att vinna inträde hos dem? Kristi sak låg honom tungt på hjärtat, och med djup ängslan tänkte han på den fara, som hotade de vidt skilda församlingarna, blottställda, som de voro, för just sådana män, som dessa, hvilka angripit honom i det stora rådet. Nedslagen och bedröfvad begynte han gråta och bedja.

Herren hade icke öfvergifvit sin tjänare i denna mörka stund. Han hade beskyddat honom från den mordiska folkhopen på tempelgården; han hade stått honom bi inför det stora rådet; han var med honom i fängelset, och han uppenbarade sig för sitt trogna vittne till svar på hans brinnande böner om hjälp och ledning. ”Natten därefter stod Herren hos honom och sade: Var vid godt mod; ty såsom du har vittnat i Jerusalem om det, som angår mig, så måste du ock vittna i Rom”.

Paulus hade en lång tid åstundat att få besöka Rom; ty han önskade så gärna få vittna om Kristus äfven där. Men det hade nu tyckts som om hans planer blifvit omintetgjorda genom judarnas fiendskap. Han hade ingen aning om, att han skulle komma dit som en fånge.

Medan Herren sålunda uppmuntrade sin tjänare, höllo Paulus’ fiender på att lägga planer för att röja honom ur vägen. ”Och när det hade blifvit dag, sammangaddade sig några af judarna och förbannade sig, att de hvarken skulle äta eller dricka, förrän de hade dräpt Paulus. Och det var mer än fyratio, som hade så sammansvurit sig”. Detta var en sådan fasta, som Herren genom Esaia hade fördömt— en fasta ”med kif och split, med hugg och slag af gudlösa näfvar”.

Dessa sammansvurna ”gingo till öfversteprästerna och de äldsta och sade: Vi hafva med högtidlig förbannelse förpliktat oss att ingenting smaka, förrän vi hafva dräpt Paulus. Så gören nu I jämte rådet anmälan hos öfversten, på det att han må låta föra honom ned till eder, såsom ämnaden I noggrannare rannsaka om det, som angår honom. Men innan han hinner fram, äro vi redo att döda honom”.

I stället för att bestraffa denna grymma plan samtyckte prästerna och befälhafvarne gärna därtill. Paulus hade talat sanning, när han jämfört Ananias med en hvitmenad vägg.

Men Gud trädde emellan för att rädda sin tjänare. Paulus’ systerson fick höra, att dessa lönmördare hade uppgjort detta försåt, hvarför han ”kom och gick in i lägret och berättade det för Paulus. Då kallade Paulus till sig en af höfvitsmännen och sade: För denne yngling till öfversten; ty han har något att be- rätta för honom. Då tog han honom med sig och förde honom till öfversten och sade: Fången Paulus har kallat mig till sig och bedt mig föra denne yngling till dig, emedan han har något att säga dig”.

Klaudius Lysias mottog ynglingen vänligt, tog honom af sides och frågade honom: ”Hvad är det, du har att berätta mig”? Ynglingen svarade: ”Judarna hafva öfverenskommit att bedja dig låta i morgon nedföra Paulus till rådet, såsom ämnade de noggrannare rannsaka om honom. Gör dem därför icke till viljes; ty mer än fyratio män af dem ligga i försåt för honom, hvilka hafva förbannat sig, att de hvarken skola äta eller dricka, förrän de hafva dödat honom; och nu äro de redo och vänta, att du skall lofva det”.

”Så affärdade då öfversten ynglingen och bjöd honom för ingen omtala, att du, sade han, har yppat detta för mig”.

Lysias beslutade med ens öfverflytta Paulus från sitt område till landshöfdingen Felix' gränser. Judarna som en nation voro vid denna tid i ett tillstånd af uppror, och upplopp ägde ofta rum bland dem. Om Paulus kvarhållits i Jerusalem, kunde det ha blifvit en fara för staden, ja, äfven för befälhafvaren själf. Han lät därför kalla "till sig två af höfvitsmännen och sade: Hållen två hundra krigsmän redo att afgå till Cesarea och sjuttio ryttare och två hundra skyttar från tredje timmen i natt; och han bjöd dem att anskaffa ök, på hvilka de skulle sätta Paulus och föra honom oskadd till landshöfdingen Felix".

Utan dröjsmål fördes nu Paulus därifrån. "Så togo nu krigsmännen Paulus, såsom det hade blifvit dem befalldt, och förde honom under natten till Antipatris". Från denna plats förde ryttarna fången vidare till Cesarea, medan de fyra liundra soldaterna återvände till Jerusalem.

Befälhafvaren för denna afdelning af ryttare framförde fången inför Felix, på samma gång framlämnande ett bref, som hade blifvit honom anförtrodt af öfversten. Detta bref lydde sålunda:

"Klaulius Lysias hälsar den ädle landshöfdingen Felix. Denne man blef gripen af judarna och var nära att af dem blifva dödad, då jag kom tillstädes med manskapet och tog honom ifrån dem, sedan jag hade förnummit, att han är en romare. Och emedan jag ville veta orsaken, hvarför de anklagade honom, förde jag honom inför deras råd. Då fann jag, att han var anklagad rörande tvistefrågor i deras lag, men icke beskylld för något, som förtjänar död eller fängelse. Men då ett försåt, som af judarna skulle anläggas mot mannen, vardt angifvet för mig, sände jag honom strax till dig och bjöd äfven anklagarna att föra sin talan mot honom inför dig. Farväl"!

Sedan Felix läst detta bref, frågade han från hvilket landskap fången var, och då han fick veta, att han var från Cilicien, sade han: "Jag skall förhöra dig, när äfven dina åklagare komma tillstädes. Och han befallde, att han skulle förvaras i Herodes' palats".

Detta var ej första gången en Guds tjänare hade bland hedningar funnit en tillflyktsort undan kristna bekännares fiendskap. I sitt raseri mot Paulus hade judarna lagt ett annat brott till den mörka lista af illgärningar, som kännetecknа detta folks historia. De hade ännu en gång förhärdat sina hjärtan mot sanningens ord och därigenom gjorde sin dom ännu mera viss.

Blott få inse den fulla betydelsen af de ord Kris- tus uttalade, när han i Nasarets synagoga kungjorde, att han var den Smorde. Han sade, att det var hans mission att trösta, välsigna och frälsa de bedröfvade och åt synden hemfallna; och när han såg, huru stolthet och otro behärskade hans åhörares hjärtan, påminde han dem om hur Gud i förbigångna tider hade vändt sig bort från sitt utvalda folk på grund af dess otro och uppror samt hade uppenbarat sig för sådana hedningar, som icke hade förkastat himmelens ljus. Änkan i Sarepta och Naaman, den syriske mannen, hade följt allt det ljus de hade, och på grund häraf räknades

de vara mer rättfärdiga än Guds utvalda folk, som hade affallit från honom och uppoffrat sina principer för sin egen bekvämighet och för erhållandet af världslig ära.

Kristus framställde för judarna i Nasaret en förskräcklig sanning, när han förklarade, att hos de affallna israeliterna fanns ingen trygghet för Guds trogna tjänare. De kunde ej känna hans värde eller uppskatta hans verksamhet. De judiska ledarna gjorde anspråk på att äga stort nit för Guds ära och för Israels bästa, men de voro egentligen fientligt stämda mot båda. Genom både lära och exempel ledde de folket allt längre bort från lydnad för Guds fordringar, försättande det i en sådan ställning, att Herren ej kunde beskydda det i nödens tid.

Frälsarens bestraffande ord till männen i Nasaret hade nu, i den behandling Paulus rönte, sin tillämpning på ej allenast de otrogna judarna, utan äfven på hans egna bröder i tron. Hade ledarna inom församlingen helt öfvergifvit sina bittra känslor mot aposteln och antagit honom såsom af Gud särskildt kallad att förkunna evangelium för hedningarna, så skulle Herren ej hafva tillåtit att detta händt honom. Han hade icke beslutat, att Paulus' verksamhet skulle sluta så snart; men han utförde ej ett underverk för att omintetgöra den kedja af omständigheter, som församlingsledarne i Jerusalem på detta sätt blifvit upphof till.

Samma anda medför ännu samma resultat. Försumlighet i att tillgodogöra sig den gudomliga nådens välsignelser och använda dem har beröfvat församlingen mycket godt. Hur ofta skulle ej Herren hafva låtit en trogen tjänare fortgå med sin verksamhet ännu en tid, om man hade satt rätt värde på hans arbete. Men om församlingen tillåter själafienden att så förvända förståndet, att den missrepresenterar och misstolkar Kristi tjänares ord och handlingar, om den tilllåter sig att stå i vägen för honom och hindrar honom från att vara till nytta, så tager Herren understundom från församlingen den välsignelse, som han gifvit den.

Satan beflitar sig ständigt att genom sina redskap nedslå modet hos dem, som Gud utvalt till att utföra något stort och godt verk, och att förgöra dem. Kanske dessa Herrens tjänare stå färdiga att uppoffra till och med sitt lif för främjandet af Kristi sak, men ändå låta bröderna ärkebedragaren förleda dem till att hysa tvifvel, som, om de ej bannlysas, slutligen undergräfva förtroendet till dessa tjänares uppriktighet och sålunda göra det omöjligt för dem att vara till någon vidare nytta. Alltför ofta lyckas han genom trosbröder bringa öfver dem sådan sorg och smärta, att Herren i sin nådiga styrelse träder emellan och låter sina förföljda tjänare få ro i grafvens sköte. Sedan händerna lagts i kors öfver det hjärta, som ej längre slår, sedan varningens och uppmuntringens röst tystnat, då torde de förhärdade vakna, så att de inse och värdera de välsignelser dessa tjänare hafva spridt omkring sig. Deras död kanske medför det resultat, som de ej lyckades åstadkomma med sitt lifsverk.

* * * * *

Kapitel XXXIX—Förhöret i Cesarea.

Fem dagar efter Paulus' ankomst till Cesarea, anlände hans anklagare från Jerusalem i sällskap med Tertullus, en vältalare, som de hade anlitat som sin sakförare. Saken kom upp utan vidare dröjsmål, och när Paulus blifvit framförd inför de församlade, "begynte Tertullus sin anklagelse". Under den förmodan, att smicker skulle hafva mer inflytelse öfver den romerske landshöfdingen än enkla framställningar af sanning och rättvisa, begynte den listige vältalaren sitt tal med att loforda Felix: "Att vi genom dig hafva mycken frid och goda anordningar, som blifvit vidtagna för detta folk genom din försorg, ädle Felix, det erkänna vi i allo och allestädes med all tacksägelse".

Tertullus uttalade här en uppenbar lögn, ty Felix var en fördärfvad och föraktlig man till sin karaktär. Det har blifvit sagdt om honom, att han "i utöfningen af allt slags utsväfning och grymhet härskade med en konungs makt och med en slafs sinnelag". De, som hörde Tertullus' tal, visste, att hans smickrande ord ej voro sanna; men deras önskan att få Paulus dömd var starkare än deras kärlek till sanningen.

I sitt tal anklagade Tertullus Paulus för brott, hvilka, om de blifvit bevisade, skulle hafva ådragit honom straff för högförräderi mot regeringen. Han sade: "Vi hafva funnit denne man vara en pest och en upprorsstiftare för alla judar öfver hela världen och en hufvudman för nasaréernas parti, hvilken ock har försökt att oskära templet". Tertullus omtalade sedan, att Lysias, öfversten för hären i Jerusalem, hade med våld tagit Paulus från judarna, när de stodo i begrepp att döma honom i öfevrensstämmelse med sin kyrkliga lag, och hade sålunda tvingat dem att öfverlämna saken till Felix. Denna framställning gjordes i afsikt att förmå landshöfdingen att öfverlämna Paulus åt den judiska domstolen. Alla beskyllningarna bekräftades af de närvarande judarna, som ingalunda sökte dölja sitt hat till fången.

Felix hade dock tillräcklig insiktsförmåga att kunna förstå dessa judars sinnelag och karaktär. Han visste bevekelsegrunden till deras smicker, och han såg äfven, att de ej lyckats bevisa sina anklagelser mot Paulus. Han vände sig till den anklagade och vinkade åt honom, att han skulle tala för sig själf. Paulus slösade inga ord på smicker, utan sade helt enkelt, att han kunde med så mycket större frimodighet försvara sig inför Felix, därför att denne så länge varit landshöfding, att han vore väl känd med judarnas lagar och seder. Han visade, att icke en enda af de framställda anklagelserna mot honom var sann. Han förklarade, att han ej hade förorsakat någon uppståndelse i Jerusalem ej heller hade han oskärat helgedomen. Han sade: "Hvarken i templet hafva de funnit mig tala med någon eller anställa något upplopp ibland folket, icke heller i synagogorna eller i staden, icke heller kunna de inför dig bevisa det, för hvilket de anklaga mig".

På samma gång han bekände, att han "efter den väg, hvilken de kalla parti", hade dyrkat sina fäders Gud, bedyrade han, att han alltid hade trott "allt det, som är skrifvet i lagen och

profeterna", och att han i harmoni med skrifternas tydliga lära alltid hade trott på de dödas uppståndelse. Och han betygade vidare, att hans fasta beslut varit "att hafva ett oförvitligt samvete inför Gud och människor alltid".

På ett trovärdigt och oförtäckt sätt omtalade han, hvarför han besökt Jerusalem, samt omständigheterna i förbindelse med hans arrestering och förhör: "Efter många år kom jag för att föra några allmosor till mitt folk och offer, hvarvid några judar från Asien funno mig renad i templet, utan folkskockning eller buller. Och de hade bort vara tillstädes inför dig och klaga, om de hade något emot mig. Eller säge dessa själfva, hvad orätt de hafva funnit hos mig, då jag stod inför rådet, om icke för detta enda ordets skull, som jag utropade, då jag stod ibland dem: För de dödas uppståndelses skull står jag i dag till rätta inför eder".

Aposteln talade allvarligt och med synbarlig uppriktighet, och hans ord åtföljdes af en öfverbevisande kraft. Klaudius Lysias hade, i sitt bref till Felix, burit ett liknande vittnesbörd med hänsyn till Paulus' uppförande. Dessutom hade Felix en bättre kunskap om den judiska religionen än inånga förmodade. Paulus ' tydliga framställning af fakta i denna sak istånd- satte Felix att ännu tydligare förstå de bevekelsegrunder, som föranledde judarna att söka få aposteln dömd för affall och förräderi. Landshöfdingen ville dock icke tillfredsställa dem genom att orättvist döma en romersk borgare, ej heller ville han öfverlämna honom åt dem att dödas utan lämpligt förhör. Felix kände dock ingen högre bevekelsegrund än egna intressen, och han kontrollerades af begäret att bli berömd och upphöjd. Fruktan för att förnärma judarna afhöll honom från att skänka full rättvisa åt en man, som han visste vara oskyldig. Han beslöt därför att uppskjuta målet, till dess Lysias kunde vara närvarande, sägande: "När öfversten Lysias kommer ned, skall jag noga undersöka eder sak".

Aposteln förblef en fånge, men Felix befallde höfvitsmannen att låta honom "få någon lindring" och ej "hindra någon af hans närmaste att vara honom till tjänst".

Icke så lång tid därefter efterskickades Paulus af Felix och hans hustru Drusilla, emedan dessa vid enskildt samtal önskade få höra af honom om "tron på Kristus". De voro villiga, ja, till och med angelägna att lyssna till dessa nya sanningar — sanningar, som de kanske aldrig åter skulle få tillfälle att lyssna till och som, om de blefve förkastade, skulle blifva ett fördömande vittne mot dem på den allsvåldige Gudens stora dag.

Paulus tog detta tillfälle såsom från Gud och försummade icke att bruka det. Han visste, att han stod inför en, som hade makt att döda honom eller sätta honom fri, men detta oaktadt tilltalade han ej Felix och Drusilla med smickrande ord. Han visste, att hans ord skulle för dem blifva antingen en lifvets el- ler en dödens lukt, och förgätande alla själfviska intressen, sökte han väcka dem till att inse sin fara.

Aposteln visste, att evangelium var ämnadt för enhvar, som ville lyssna till detsamma, samt att en dag skulle dessa regerande personer stå antingen bland de rena och heliga omkring

den stora hvita tronen eller ock bland dem, till hvilka Kristus skall säga: ”Gån bort ifrån mig, I ogärningsmän”. Han visste, att han måste möta alla sina åhörare inför Guds domstol och där göra räkenskap för ej allenast hvad han hade sagt och gjort, utan äfven för bevekelsegrunderna till hans ord och handlingar.

Så själfsvåldigt och grymt hade Felix’ tillvägagående varit, att få voro de, som hade vågat antyda för honom, att hans karaktär och uppförande ej voro felfria. Men Paulus hade ingen fruktan för människor. Han framhöll i oförtäckta ord sin tro på Kristus och grunderna för denna tro, och härvid kom han att särskildt tala om de dygder, som äro väsentliga för den kristliga karaktären, men som så jämmerligt saknades hos det högmodiga par han nu hade framför sig.

Han framhöll för Felix och Drusilla Guds karaktär — hans rättfärdighet, rättvisa och opartiskhet samt beskaffenheten af hans lag. Han visade tydligt, att det är människans plikt att föra ett ärbart och nyktert lefverne, att tygla sina begär under förnuftet, att lefva i harmoni med Guds lag samt att bibehålla sina fysiska och andliga krafter i ett tillstånd af hälsa och verksamhet. Han förklarade, att det visserligen skulle komma en domens dag, då alla skulle vedergällas efter sina handlingar och då det skulle blifva tydligen uppenbart, att förmögenhet, höga äreposter eller titlar ej äro af något värde, då det gäller att vinna Guds ynnest eller blifva frikänd från syndens följder. Han visade, att det närvarande lifvet är människans beredelsetid för det framtida lifvet. Om det närvarande lifvets förmåner och tillfällen försummas, skall man drabbas äf eviga förluster; ingen ny nådatid skall gifvas.

Paulus talade särskildt om Guds lags vidsträckta fordringar. Han visade, hur dess principer sträcka sig till den mänskliga sedenaturens djupaste hemligheter och kasta en flod af ljus öfver det, som varit doldt för människors ögon och kännedom. Hvad handen gör eller tungan talar — hvad som uppenbaras i det yttre lifvet — uppenbarar endast ofullständigt människans karaktär. Lagen genomforskar hennes tankar, bevekelsegrunder och syftemål. De mörka lustar, som äro dolda för människors ögon, det afund, hat, begär, den ärelystnad, de onda handlingar, som öfvervägas i själens mörka gömmen och som ännu aldrig utöfvats på grund af att tillfälle därtill ej gifvits — allt detta fördömer Guds lag.

Paulus sökte fästa sina åhörares tankar på det enda stora syndoffret. Han hänvisade till de offer, som voro en skugga af det tillkommande goda, och framställde sedan Kristus såsom motbilden till alla dessa ceremonier — det mål, till hvilket de pekade såsom den enda källan till lif och hopp för den fallna människan. Forntidens heliga män frälstes genom tron på Kristi offer. Då de sågo det döende offrets smärta och vånda, skådade de framåt öfver tidsåldrarnas svalg till Guds Lamm, som skulle borttaga världens synd.

Gud har rättighet att fordra kärlek och lydnad af alla sina skapade väsen. I sin lag har han gifvit dem en fullkomlig regel för hvad som är rätt. Men många glömma sin Skapare och föredraga att i strid med hans vilja följa sina egna vägar. Med fiendskap återgälda de den

kärlek, som är så hög som himmelen och så vid som världsalltet. Gud kan ej sänka sin lags fordringar till den måttstock, som följes af ogudaktiga människor; ej heller kan människan i sin egen kraft uppfylla lagens fordringar. Endast genom tron på Kristus kan syndaren blifva fri från skuld och iståndsättas att lefva i öfverensstämmelse med sin Skapares lag.

Sålunda framställde Paulus, fången, den gudomliga lagens fordringar för både jude och hedning samt Jesus, den föraktade nasaréen, som Guds Son och världens Återlösare.

Den judiska prinsessan förstod ganska väl den heliga beskaffenheten af den lag, som hon hade så vanärat genom sin öfverträdelse; men hennes fördomar mot den korsfäste stålsatte hennes hjärta mot lifvets ord. Felix däremot, som aldrig förut hade lyssnat till sanningens ord, blef djupt rörd af Paulus' tal, i det Guds Ande intryckte det på hans hjärta med öfverbevisande kraft. Det väckta samvetets röst ljöd i hans inre, och Felix kände, att hvad Paulus hade sagt var sanning. Hans brottsliga bana i det förflutna dök upp i hans minne. Hans tidigare lifs hemliga utsväfningar och blodsutgjutelse samt hans senare lifs brottslighet stodo för honom i tydliga konturer. Han såg sig själf såsom liderlig, grym, rofgirig. Aldrig förut hade sanningen gjort ett sådant intryck på hans hjärta. Aldrig förut hade hans själ så uppfyllts af fasa. Den tanken, att alla hans lifs hemliga brottsligheter voro blottade för Guds ögon och att han måste dömas efter sina handlingar, kom honom att bäfva.

Men i stället för att låta denna öfverbevisning leda honom till omvändelse sökte han att bannlysa de ovälkomna tankarna från sitt sinne. Paulus' företräde hos landshöfdingen förkortades. ”Gå din väg för denna gång”, sade Felix, ”när jag får läglig tid, skall jag låta kalla dig”.

Hvilken kontrast är det icke mellan denne landshöfdings tillvägagående och fångvaktarens i Filippi beteende! Herrens tjänare fördes i kedjor till fångvaktaren, likasom Paulus fördes till Felix. De bevis de gåfvo för att de voro uppehållna af gudomlig kraft, deras fröjd under lidande och vanära, deras frimodighet under jordbäfningen och deras kristliga, förlåtande anda öfverbevisade fångvaktarens hjärta, så att han intogs af fruktan, bekände sina synder och fann förlåtelse. Felix bäfvade, men omvände sig icke. Fångvaktaren mottog med glädje Guds Ande i sitt hjärta och i sitt hem; Felix bad den gudomlige budbäraren att gå sin väg. Den ene valde att blifva ett Guds barn och arfvinge till himmelen; den andre kastade sin lott bland dem, som öfva ogudaktighet.

Under två år satt Paulus fången i Cesarea utan att något ytterligare förhör anställdes med honom. Under denna tid besökte Felix honom flera gånger och lyssnade uppmärksamt till hans ord. Men den verkliga bevekelsegrunden till hans lotsade vänskap var vinningslystnad, och han antydde, att Paulus kunde få sin frihet genom att betala honom en stor summa penningar. Aposteln var dock för ädelmodig att söka sin frihet genom bestickning. Han var ej skyldig till något brott, och han ville ej nu så förnedra sig, att han

begick någon orätt handling för att förskaffa sig frihet. Dessutom var han alltför fattig för att betala en sådan lösepenning, om han också känt sig manad därtill, och han ville ej vädja till sina trossyskons sympati och frikostighet för ett sådant ändamål. Han visste äfven, att han var i Guds händer, och han ville ej lägga något hinder i vägen för honom att utföra, livad han ansåg vara bäst.

Felix blef slutligen kallad till Rom på grund af stora oförrätter, som utöfvats mot judarna. Innan han lämnade Cesarea, ville han ”göra judarna sig förbundna” genom att hålla Paulus kvar i fängelse. Men Felix lyckades ej återvinna judarnas förtroende. Han blef afsatt i vanära, och Porcius Festus blef hans efterträdare med hufvudkvarter i Cesarea.

Gud tillät en stråle af ljus att lysa in i Felix’ hjärta, när Paulus ”talade med honom om rättfärdighet och kyskhet och den tillkommande domen”. Detta var ett tillfälle, som Gud gaf honom att se sina synder och omvända sig. Men han sade till Guds sändebud: ”Gå din väg för denna gång; när jag får läglig tid, skall jag låta kalla dig till mig”. Han hade försmått nådens sista tillbud. Han skulle aldrig få en annan kallelse från Gud.

Kapitel XL—Paulus vädjar till kejsaren.

”Då nu Festus liade tillträdt höfdingedömet, for han efter tre dagar upp till Jerusalem från Cesarea. Då uppträdde öfversteprästerna och de förnämsta bland judarna inför honom mot Paulus och anropade honom mot denne och bådo om den ynnest, att han ville hämta honom till Jerusalem”. Med denna begäran hade de för afsikt att på försåtligt sätt mörda honom på vägen till Jerusalem. Men Festus kände väl det ansvar hans ämbete medförde och nekade artigt att sända efter Paulus. Han förklarade, att ”det icke var romarnas sed att gifva bort någon människa till att förgöras, förrän den anklagade har fått sina åklagare personligen inför sig och haft tillfälle att försvara sig i saken”. Han sade, att han själf ämnade snart resa till Cesarea. ”Må de bland eder som därtill äro befogade, komma med dit ned och anklaga honom, om det finnes någon brottslighet hos mannen”.

Detta var icke, hvad judarna önskade. De hade icke glömt sitt förra nederlag i Cesarea. I motsats till apostelns lugna hållning och kraftiga argument skulle deras hätska anda och grundlösa beskyllningar te sig i sitt värsta ljus. Åter påyrkade de, att Paulus skulle föras till Jerusalem att förhöras där, men Festus var fast i sitt beslut, att Paulus skulle på lämpligt sätt rannsakas i Cesarea. I sin nådiga försyn ledde Gud Festus att fatta detta beslut, så att Paulus’ lefnadstid måtte förlängas.

Då judarnas planer misslyckats, beredde deras ledare sig genast att vittna mot Paulus vid landshöfdingens domstol. När Festus efter några dagars vistelse i Jerusalem återkommit till Cesarea, ”satte han sig på domstolen och befallde, att Paulus skulle framföras. Och när han hade kommit fram, ställde sig de judar, som hade kommit ned från Jerusalem, omkring honom och anförde många och svåra beskyllningar, hvilka de icke kunde bevisa”. Vid detta tillfälle hade judarna ingen sakförare, hvarför de själfva framställde sina beskyllningar. Men under förhörets fortgång visade den anklagade på ett lugnt och trovärdigt sätt, att åklagarnas beskyllningar voro falska.

Festus förstod, att den omtvistade frågan afsåg endast den judiska läran, och han insåg, att inför en rätt tolkning af denna lära fanns det ingenting i deras beskyllningar, kunde de än bevisas, som gjorde Paulus skyldig att dömas till döden eller att ens kastas i fängelse. Men han såg äfven tydligt den vredesstorm, som skulle förorsakas, om Paulus ej blefve dömd eller öfverlämnad i åklagarnas händer, hvarför han, emedan han ”ville göra judarna sig förbundna”, vände sig till Paulus och frågade honom, om han var villig att under hans beskydd fara till Jerusalem för att där blifva förhörd inför Sanhedrin.

Aposteln visste, att han ej kunde vänta någon rättvisa från det folk, som genom sina brott höllo på att samka öfver sig Guds vrede. Han visste, att han, i likhet med profeten Elias, vore tryggare midt ibland hedningarna än bland dem, som förkastade himmelens ljus och förhärdade sina hjärtan mot evangelium. Han var trött af striden, och hans verksamma ande kunde ej gärna längre tåla de upprepade uppskofven med hans rannsakning och den

tröttsamma fångenskapen. Han beslöt därför att begagna sig af sina rättigheter såsom romersk borgare och vädja till kejsaren.

Som svar på landshöfdingens fråga sade Paulus: ”Jag står inför kejsarens domstol, och där bör jag dömas. Mot judarna har jag ingen orätt gjort, såsom ock du bäst vet. Om jag nu är brottslig och har gjort något, som förtjänar döden, så vägrar jag icke att dö, men om det, hvarför dessa anklaga mig, är utan grund, så kan ingen gifva mig till pris åt dem. Till kejsaren vädjar jag”.

Festus visste ingenting om judarnas försåt att mörda Paulus, och han blef därför förvånad öfver denna vädjan till kejsaren. Men dessa apostelns ord gjorde dock slut på vidare förhör vid den domstolen. ”Sedan Festus därefter hade öfverlagt med rådet, svarade han: Till kejsaren har du vädjat, till kejsaren skall du fara”.

Här blef alltså Guds tjänare ännu en gång, på grund af sitt folks hat, som härledde sig från ofördragsamhet och självrättfärdighet, nödsakad att vända sig till hedningarna för att erhålla skydd. Det var ett dylikt hat, som föranledde profeten Elias att fly till änkan i Sarepta för att söka hjälp. Samma hat tvingade evangelii förkunnare att vända sig bort från judarna och gå till hedningarna med sitt budskap. Och samma hat kommer äfven Guds folk i närvarande tid att blifva utsatt för. Bland många af dem, som nu för tiden bekänna sig vara Kristi efterföljare, råder samma högmod, formalism och självviskhet, samma förtryckande anda, som hade ett så stort rum i judarnas hjärta. I framtiden komma män, som föregifva sig vara Kristi representanter, att handla likadant som prästerna och öfverheten gjorde fordom mot Kristus och hans apostlar. En kris skall snart inträffa, i hvilken Guds trogna tjänare skola möta samma hjärteförhärdelse, samma grymma beslutsamhet, samma obevekliga hat.

Alla, som då vilja frimodigt tjäna Gud enligt sitt samvetes öfvertygelse, behöfva mod och karaktärsfasthet samt en grundlig kunskap om Gud och hans ord; ty de, som troget vilja tjäna Gud, skola blifva förföljda, deras bevekelsegrunder skola misstydas, deras bästa bemödanden missuppfattas och deras namn försmädas. Satan skall verka med all sin förförande kraft för att påverka hjärtat och förslöa förståndet, för att få det onda att se godt ut och det goda att se ondt ut. Ju kraftigare och renare Guds folks tro är och ju fastare dess beslut att lyda honom, desto ifrigare skall satan söka uppväcka deras vrede, hvilka göra anspråk på att vara rättfärdiga, men som trampa Guds lag under sina fötter. Det skall då fordras en orygglig förtröstan och ett tappert beslut för att fasthålla den tro, som en gång öfverlämnats åt de heliga.

Gud önskar, att hans folk skall bereda sig för den snart inträffande krisen. Beredt eller oberedt måste det möta densamma; och endast de, som lefva i öfverensstämmelse med den gudomliga måttstocken, skola kunna bestå under denna pröfningstid. När världsliga regenter ingå förbund med religionens tjänare för att befalla i samvetssaker, då skall det blifva uppenbart, hvilka som verkligen frukta och tjäna Gud. När mörkret är som djupast,

då skall ljuset från en gudlig karaktär stråla som klarast. När hvarje mänskligt stöd faller, då skola vi få se, hvilka det är, som äga en orygglig förtröstan på Jehova. Och medan sanningens fiender på alla sidor söka efter tillfälle att tillfoga Guds tjänare ondt, skall Gud vaka öfver dem för att göra dem godt. Han skall för dem vara såsom skuggan af en stor klippa i den brännande öknen.

* * * * *

Kapitel XLI—”Med litet vill du öfvertala mig.”

Paulus hade vädjat till kejsaren, och Festus kunde ej göra annat än sända honom till Rom. Men någon tid förflöt, innan man kunde finna ett lämpligt skepp, och som flera fångar skulle sändas på samma gång, måste de undergå rannsakning, och äfven detta förorsakade uppskof. Detta dröjsmål gaf Paulus tillfälle att inför de ledande männen i Cesarea och äfven inför konung Agrippa II, den siste af Herodes-ätten, framhålla skälen för sin tro.

”Efter några dagars förlopp kommo konung Agrippa och Bernice till Cesarea för att hälsa Festus välkommen. Och då de vistades där i fiera dagar, framlade Festus Paulus’ sak för konungen, sägande: En man har af Felix blifvit här kvarlämnad såsom fånge, angående hvilken, då jag var i Jerusalem, judarnas öfverstepräster och äldsta uppträdde, begärande dom öfver honom”. Han omtalade de omständigheter, som föranledde fången att vädja till kejsaren, berättande om Paulus’ förhör inför honom, sä- gande, att judarna hade ej framlagt någon i hans tycke giltig anklagelse, utan ”framhöllo mot honom några tvistefrågor om deras gudsdyrkan och om en viss Jesus, som var död, men hvilken Paulus sade vara vid lif”.

Då Festus omtalade detta, blef Agrippa intresserad och sade: ”Äfven jag skulle vilja höra honom”. För att tillmötesgå denna önskan föranstaltade man om ett möte mellan dem den följande dagen. ”Dagen därefter kommo då Agrippa och Bernice med stor ståt och gingo in i domsalen med både öfverstarna och de förnämsta männen i staden, och Paulus blef införd på Festus’ befallning”.

Till ära för sina besökare hade Festus sökt att göra detta tillfälle så imponerande som möjligt. Landshöfdingens och hans gästers lysande dräkter, soldaternas blänkande svärd och befälhafvarnas glittrande harnesk ökade skådespelets glänsande prakt.

Ännu bunden med kedjor, fördes Paulus inför den samlade skaran. Hvilken kontrast företeddes icke här! Agrippa och Bernice ägde stor makt och ära, och på grund häraf ägde de världens bifall. Men de saknade de karaktärsdrag, som Gud värderar. De voro öfverträdare af hans lag, fördärfvade till hjärta och lefverne. Deras handlingssätt var en styggelse i himmelens åsyn.

Den åldrige fången, fastkedjad vid sin soldatvakt, hade ingenting i sitt yttre utseende, som kunde förskaffa honom världens hyllning. Men i denna man, synbarligen utan vänner eller förmögenhet eller hederspost, stående här som en fånge för sin tro på Guds Son — i denna man var hela himmelen intresserad. Änglar stodo vid hans sida, och om den strå- lande härligheten från en af dessa budbärare hade lyst fram, skulle den kungliga ståten och prakten hafva försvunnit, konungen och hans tjänare skulle hafva fallit till marken, såsom det gick med den romerska vakten vid Jesu graf.

Festus själf presenterade Paulus för de församlade i följande tal: ”Konung Agrippa och alla I män, som med oss ären tillstädes! Här sen I den man, om hvilken hela mängden af judarna både i Jerusalem och här har legat öfver mig med sina rop, att han icke borde få lefva längre. Men då jag har funnit, att han icke har gjort något, som förtjänar döden, och emedan han själf har vädjat till kejsaren, har jag beslutit att afsända honom. Men jag har icke något tillförlitligt att skrifva om honom till min herre; därför har jag fört honom fram inför eder och i synnerhet inför dig, konung Agrippa, på det att jag, efter skedd rannsakning, må hafva något att skrifva; ty det synes mig orimligt att sända en fånge och icke därjämte uppgifva anklagelserna mot honom”.

Konung Agrippa gaf nu Paulus frihet att tala för sig själf. Aposteln blef ej alls förvirrad af den glänsande ståten och de förnäma stormän han hade framför sig, ty han visste, att världslig ära och rikedom var af föga värde; jordisk pomp och makt kunde ej för ett ögonblick dämpa hans mod eller beröfva honom hans självbehärskning.

”Jag skattar mig lycklig”, sade han, ”att jag i dag skall försvara mig inför dig, konung Agrippa, angående allt det, hvarför jag anklagas af judarna, allra mest emedan du är bekant med judarnas alla stadgar och tvistefrågor. Därför beder jag dig höra mig med tålamod”.

Paulus omtalade sin omvändelse från en hårdnackad otro till tro på Jesus af Nasaret som världens Återlösare. Han beskref den himmelska synen, som först ingaf honom outsäglig fasa, men sedermera befanns vara honom till den största hugsvalelse — en uppenbarelse af gudomlig härlighet, i hvilken den, som han hade föraktat och hatat och hvars efterföljare han då var i färd med att förgöra, uppenbarade sig för honom. Från den stunden hade Paulus varit en ny människa, en som genom Guds omskapande nåd kommit till en uppriktig och brinnande tro på Jesus.

I tydliga och kraftiga ordalag framhöll Paulus för Agrippa de ledande dragen i Kristi lif på jorden. Han framlade bevis för, att profetiornas Messias redan hade varit på jorden som Jesus af Nasaret. Han visade, hur gamla testamentets skrifter förklarade, att Messias skulle uppenbaras såsom en människa bland människor och huru Jesus i sitt lif på jorden hade uppfyllt hvarje detalj i hvad Mose och profeterna skrifvit om honom. För att återlösa en förtappad värld hade Guds Son uthärdat korset och föraktat smäleken, och han hade uppfarit till himmelen som segervinnare öfver döden och grafven.

Hvarför, resonnerade Paulus, synes det för eder otroligt, att Kristus skulle uppstå från de döda? Det hade en gång synts så för Paulus själf. Men hur kunde han annat än tro, hvad han själf sett och hört? Utanför Damaskus’ port hade han sannerligen skådat den korsfäste och uppståndne Kristus, densamma, som hade vandrat omkring på Jerusalems gator, dött på Golgata kors, sönderslitit dödens band och uppfarit till himmelen. Han hade sett honom och talat med honom lika visst, som Petrus, Jakob, Johannes och andra lärjungar hade gjort det. Hans röst hade uppmanat honom att förkunna evangelium om en uppstånden Frälsare,

och hur kunde han neka att lyda? I Damaskus, i Jerusalem, i hela Judeen och på fjärran orter hade han vittnat om Jesus, den korsfäste, framhållande för alla klasser, att de skulle ”omvända sig till Gud, görande gärningar, som tillhöra bättringen”.

”För detta”, sade aposteln, ”grepo judarna mig i templet och försökte döda mig. Men då jag nu har fått hjälp af Gud, står jag ännu i denna dag och vittnar inför både små och stora, sägande intet annat, än hvad profeterna och Mose hafva sagt skola ske, att ju Kristus skulle lida och, såsom den förste af de dödas uppståndelse, förkunna ljus för folket och för hedningarna”.

Hela åhörarskaran hade lyssnat med spänd uppmärksamhet till Paulus’ berättelse om sina förunderliga erfarenheter. Detta var hans älsklingsämne. Ingen, som hörde honom, kunde betvifla hans uppriktighet. Men midt under sin öfvertygande vältalighet blef han afbruten af Festus, som utropade: ”Du är förryckt, Paulus; den myckna lärdomen gör dig förryckt”.

Härtill svarade aposteln: ”Jag är icke förryckt, ädle Festus, utan jag talar sanna och förnuftiga ord. Ty detta känner konungen, inför hvilken jag ock frimodigt talar; ty jag kan icke tro, att något af detta är honom obekant, ty detta har icke skett i en vrå”. Och vändande sig till Agrippa sade han direkt till honom: ”Tror du profeterna, konung Agrippa? Jag vet, att du tror”.

Agrippa var djupt gripen, och för ett ögonblick glömde han sin omgifning och sin värdighet. Med sinnet upptaget endast af de sanningar, som han hade lyssnat till, och seende endast den ödmjuke fången inför sig som Guds representant, svarade han ofrivilligt: ”Med litet vill du öfvertala mig att blifva en kristen”.

Med djupt allvar svarade aposteln: ”Jag önskar till Gud, att, med litet eller mycket, icke allenast du, utan alla, som i dag höra mig, måtte blifva sådana, som jag är”, och upplyftande sina fjättrade händer, tillade han: ”dessa bojor undantagna”.

Festus, Agrippa och Bernice hade verkligen förtjänat att bära sådana bojor, som aposteln bar. Alla hade föröfvat svåra brott. Dessa brottslingar hade denna dag hört frälsning erbjudas dem i Jesu namn, och en af dem åtminstone hade blifvit nästan öfvertalad att mottaga den nåd och förlåtelse, som erbjödos dem. Men Agrippa stötte ifrån sig den erbjudna nåden och nekade att antaga den korsfäste Återlösarens kors.

Konungens nyfikenhet var tillfredsställd, han reste sig och tillkännagaf, att mötet var slut, och när folket skingrades, sade man sinsemellan: ”Denne man har icke gjort något, som förtjänar död eller fängelse”.

Agrippa var jude, men han lät sig ej behärskas af fariseernas öfvermodiga nit och blinda fördomar: ”Denne man”, sade han till Festus, ”hade kunnat lösgifvas, om han icke hade vädjat till kejsaren”. Men hans sak hade blifvit hänvisad till denna högre domstol, och den låg nu utom både Festus’ och Agrippas domsrätt.

Kapitel XLII—Resan och skeppsbrottet.

Paulus var nu ändtligen på väg till Rom. Härom skrifver Lukas: ”När det var beslutadt, att vi skulle af segla till Italien, öfverlämnade de Paulus och några andra fångar åt en höfvitsman vid den kejserliga krigsskaran, vid namn Julius. Och vi gingo ombord på ett adramyttiskt skepp, som skulle segla till Asiens kuststäder, och lade ut, och med oss var Aristarkus, en macedonier från Tessalonika”.

I första århundradet af det kristna tidehvarfvet voro sjöresor förenade med många svårigheter och faror. Sjömännen ställde sin kurs för det mesta efter solens och stjärnornas ställning; och när dessa ej voro synliga eller det såg ut att blifva storm, voro skeppens ägare rädda för att begifva sig ut till sjös. Under en del af året var det nästan omöjligt att företaga någon längre sjöresa.

Aposteln måste nu uthärda de pröfvande erfarenheter, som skulle falla på hans lott såsom en fånge i bojor under den långa och tröttsamma sjöresan till Italien. En omständighet lindrade betydligt hans svåra lott — han fick hafva Lukas och Aristarkus som sina reskamrater. I sitt bref till kolosserna omtalar han den senare af dessa som sin ”medfånge”; men Aristarkus valde själf denna ställning för att han skulle kunna betjäna Paulus i hans svåra belägenhet.

Resan fick en god början. Dagen efter afresan lade de till vid Sidon. Här bemöttes Paulus vänligt af Julius, höfvitsmannen, och då han fick veta, att det fanns kristna i den staden, tillstadde han ”honom att gå till sina vänner för att få omvårdnad”. Denna tillåtelse var aposteln ganska tacksam för, enär han nu var klen till sin hälsa.

När de lämnade Sidon, fingo de motvind, och enär skeppet drefs ur sin kurs, gick resan ganska sakta. Vid Myra i provinsen Lycien fann höfvitsmannen ett skepp från Alexandria, som skulle segla till Italien, och till detta öfverflyttade han genast sina fångar. Men det var ännu motvind, så att skeppet med stor möda kunde segla. Lukas skrifver härom: ”Och då vi under många dagar seglade långsamt och med nöd hade kommit i närheten af Knidos, där vi för motvind ej kunde lägga till, seglade vi under Kreta vid Salmone. Och sedan vi med nöd hade farit där förbi, kommo vi till ett ställe, som kallades Sköna Hamnar ’

Vid Sköna Hamnar måste de stanna en tid för att invänta mera gynnsam vind. Vintern kom hastigt på, och ”seglingen begynte vara farlig”, hvarför de, som hade hand om skeppet, måste slå ur hågen att kunna nå sin bestämmelseort, innan seglationstiden var förbi för det året. Den enda frågan för dem att afgöra var nu. om de skulle stanna kvar i Sköna Hamnar el- ler söka nå en gynnsammare plats för öfvervintring.

Denna fråga blef ifrigt diskuterad, och slutligen lät höfvitsmannen Paulus uttala sin mening, ty aposteln hade vunnit både sjömännens och krigsmännens respekt. Aposteln rådde dem utan tvekan att stanna kvar, där de voro. ”I män”, sade han, ”jag ser, att seglingen

skall medföra trångmål och stor fara icke blott för last och skepp, utan äfven för våra lif". Men "styrmannen och skeppsägaren" tillika med de flesta af passagerarna och besättningen voro icke villiga att följa Paulus' råd. Och emedan den hamn, där de lågo för ankar, "var otjänlig för öfvervintring, rådde de flesta, att man skulle lägga ut därifrån för att försöka komma fram till Fenix, en hamn på Kreta, som vetter mot sydväst och nordväst, för att där öfvervintra".

Höfvitsmannen beslöt att följa majoritetens omdöme. Följaktligen lämnade de Sköna Hamnar, då "en lindrig sunnanvind blåste upp", i hopp om att snart kunna nå den önskade hamnen. "Men icke långt därefter stack upp mot ön en häftig stormvind", och "skeppet rycktes med och kunde icke hålla upp mot vinden".

Man måste låta skeppet drifva för vinden och kom så i närheten af en liten holme vid namn Klauda. I skydd af denna holme beredde sjömännen sig för det värsta. Räddningsbåten, det enda medel de hade för räddning, om skeppet skulle stöta på grund, bogserades med tåg och var nu i fara att slås i stycken hvilket ögonblick som helst. Det första man gjorde var alltså att bärga räddningsbåten. Alla möjliga åtgärder vidtogos sedan för att stärka skeppet, så att det skulle kunna hålla tillsammans under stormen. Det lilla skydd de haft vid denna holme varade dock icke länge, och snart voro de åter utsatta för stormens hela raseri.

Hela natten rasade stormen, och trots de vidtagna försiktighetsmåtten sprang skeppet läck. Då de hårdt ansattes af stormen, "vräkte de dagen därefter lasten öfver bord". Då natten åter inbröt, hade vinden ännu ej lagt sig. Det stormridna skeppet med sin afbrutna mast och sönderrifna segel kastades hit och dit af de tumlande vågorna. Hvarje ögonblick tycktes det som om de knakande bjälkarna skulle gifva vika, under det skeppet slungades omkring af de vilda vågorna. Läckan blef större, så att både passagerare och besättning måste oupphörligt pumpa vattnet. Ingen fick något tillfälle för hvila. "På tredje dagen", skrifver Lukas, "kastade vi med egna händer ut skeppets redskap. Och då hvarken sol eller stjärnor syntes på flera dagar, och stormen låg hårdt uppå, betogs oss slutligen allt hopp om räddning".

Under två veckors tid drefvo de omkring för stormen, utan att se hvarken sol eller stjärnor. Ehuru aposteln led kroppsliga smärtor, hade han ord af uppmuntran och hopp, när det såg som mörkast ut, och i behofvets stund var han alltid redo att gifva dem en hjälpsam hand. Genom tron höll han fast vid allmaktens arm, och han hjärta förtröstade på Gud. Han hade inga farhågor för sig själf; ty han visste, att Gud skulle bevara honom så att han skulle kunna vittna om Kristi sanning i Rom. Men han kände medlidande med de stackars själar, som omgåfvo honom — syndiga, djupt sjunkna och oberedda att dö. Då han innerligt bad Gud bevara deras lif, blef det uppenbaradt för honom, att hans bön blifvit hörd.

Under ett tillfälligt lugn gick Paulus upp på däcket, hof upp sin röst och sade: "O män, I hade bort lyda mig och icke afsegla från Kreta, och spara eder detta trångmål och denna

fara. Och nu uppmanar jag eder att vara vid godt mod, ty bland eder skall intet lif gå förloradt, utan endast fartyget. Ty denna natt har en ängel från den Gud, hvilken jag tillhör och hvilken jag äfven dyrkar, stått hos mig och sagt: Frukta icke, Paulus; för kejsaren skall du inställas, och se, Gud har skänkt dig alla dem, som segla med dig. Varen därför vid godt mod, I män; ty jag tror på Gud, att det skall så ske, som det har blifvit taladt till mig; men på en ö måste vi stranda".

På fjortonde natten, sedan de begynt att kringkastas af de vilda vågorna, vid midnattstiden, erforo sjömännen från ljudet af bränningarna, att de voro i närheten af land. "Då lodade de och funno tjugu famnars djup, och när de hade kommit ett litet stycke därifrån, lodade de åter och funno femton famnars djup, och då de fruktade", skrifver Lukas, "att vi till äfventyrs skulle stöta på skarpa grund, kastade de ut fyra ankare från akterskeppet och önskade, att det måtte dagas".

Vid dagningen kunde de dunkelt urskilja en stormig kust, men inga kända landmärken kunde upptäckas. Så mörk var utsikten, att de hedniska sjömännen förlorade modet och "sökte fly från skeppet", och då de lotsades göra förberedelser för att nedsläppa ankaret från förskeppet, sedan de redan firat ned skeppsbåten, upptäckte Paulus deras onda afsikter och underrättade höfvitsmannen och krigsmännen, sägande: "Om dessa icke stanna kvar på skeppet, så kunnen I icke räddas". Strax "afhöggo krigsmän- nen tågen till skeppsbåten och läto den falla ned" i hafvet.

Den mest kritiska stunden hade ännu icke kommit. Aposteln sökte åter uppmuntra alla ombord och uppmanade både passagerare och sjömän att taga någon föda, sägande: "Det är i dag den fjortonde dagen I biden och förblifven fastande, utan att hafva tagit något till eder. Därför uppmanar jag eder att taga eder föda; ty detta hör till eder räddning, ty på ingen af eder skall ett hufvudhår gå förloradt".

"När han hade sagt detta, tog han ett bröd, tackade Gud i allas åsyn och bröt det och började äta". Då förenade sig hela denna utmattade och modfällda skara af två hundra sjuttiofem själar, som utan Paulus' uppmuntran skulle hafva dukat under af förtviflan, med aposteln i att äta. "Sedan de nu hade ätit sig mätta, lättade de skeppet, kastande säden i hafvet".

Det hade nu blifvit fullkomligt dager igen, ehuru de ingenting sågo, hvarigenom de kunde afgöra, hvar de befunno sig. Men de "blefvo varse en vik, som hade en strand, dit de beslöto att drifva upp skeppet, om de kunde. Och de kapade från sig ankarna och släppte dem i hafvet och lossade tillika roderbanden och hissade upp bramseglet för vinden och höllo mot stranden. Och de träffade på en landtunga, på hvilken de läto skeppet skjuta upp, och förskeppet fastnade där och förblef orörligt, men akterskeppet bröts sönder af vågornas häftighet".

Paulus och de andra fångarna hotades nu af ett annat öde, som var ännu mera förskräckligt än att lida skeppsbrott. Krigsmännen sågo, att de omöjligen kunde bevaka fångarna under

försöket att rädda sig själfva, ty enhvar hade nog af att söka rädda sig själf. Men om någon af fångarna saknades, komme den, som hade uppsikt öfver honom, att få plikta därför med sitt lif. Krigsmännen föreslogo därför, att alla fångarna skulle dödas. Den grymma lagen biföll detta obarmhärtiga tillvägagående, och planen skulle med ens hafva utförts, om det ej varit för honom, till hvilken alla ombord stodo i tacksamhetsförbindelse. Höfvitsmannen Julius visste, att Paulus hade varit medel till alla ombordvarandes frälsning, och han var dessutom öfvertygad om, att Herren var med honom, och han vågade därför icke göra honom någon skada. Han befallde därför, att ”alla, som kunde simma, skulle först kasta sig ut och gå i land, och de öfriga söka land, somliga på plankor och somliga på stycken af skeppet. Och på detta sätt skedde, att alla blefvo räddade och kommo i land”. När namnen sedan uppropades, saknades icke en enda.

De förolyckade blefvo vänligt mottagna af det barbariska folket på ön Melite. ”De upptände en eld”, skrifver Lukas, ”och togo oss alla till sig, för det påkommande regnets skull och för köldens skull”. Paulus var bland dem, som bidrogo mest till att söka göra det bekvämt för andra. Han samlade en hop torra kvistar, och då han lade dem på elden, ”kom en huggorm i följd af hettan ut därifrån och högg sig fast vid hans hand”. De omkringstående infödingarna blefvo storligen förskräckta, och när de sågo, att Paulus var en fånge, tänkte de sinsemellan, att han tvifvelsutan var ”en mördare, hvilken hämnden icke tillät att lefva, ehuru han blifvit räddad från hafvet”. Paulus skakade emellertid af sig ormen i elden och led ingen skada af hans bett. Folket, som visste, hur gif- tig denna orm var, väntade att få se honom falla död till marken hvilket ögonblick som helst. Men ”sedan de länge hade väntat och sett, att intet ondt hände honom, kastade de om och sade, att han var en gud”.

Under de tre månader, som skeppets sällskap stannade på ön Melite, togo Paulus och hans medarbetare hvarje tillfälle i akt att predika evangelium, och Herren verkade med förunderlig kraft genom dem. För Paulus’ skull blefvo alla i detta sällskap bemötta med stor vänlighet; alla deras behof blefvo fyllda, och när de lämnade ön, försågos de äfven med allt hvad de behöfde för resan. De förnämsta händelserna under deras vistelse på ön beskrifvas sålunda af Lukas:

”I närheten af detta ställe lågo landtgårdar, som tillhörde den förnämste mannen på ön, benämnd Publius, hvilken upptog och välvilligt härbergerade oss i tre dagar. Och det hände sig, att Publius’ fader låg sjuk i feber och rödsot, och till honom gick Paulus in, bad och lade sina händer på honom och helade honom. Men då detta hade skett, kommo ock andra på ön, som hade sjukdomar, till honom och blefvo botade, och de hedrade oss med många hedersbevisningar och försågo oss, när vi afseglade, med hvad vi behöfde”.

Kapitel XLIII—I Rom.

Så snart sjöfartstiden åter inträdde, fortsatte höfvitsmannen sin resa med fångarna till Rom. Ett alexandrinskt skepp, som bar tvillinggudarnas — ”Kastor och Pollux” — tecken, hade på sin färd västerut öfvervintrat vid ön Melite, och på detta skepp gick vårt ressällskap ombord. Resan blef något försenad genom motvind, men de kommo lyckligt fram till den italienska kusten och kastade ankar i Puteolis sköna hamn.

I denna stad funnos några kristna, och dessa bådo aposteln kvarstanna hos dem i sju dagar, hvilket ock beviljades af den vänlige höfvitsmannen. Sedan de mottagit Paulus’ bref till romarna, hade de kristna längtat efter att få ett besök från aposteln. De hade ej väntat att få se honom såsom fånge, men hans lidanden tjänade blott till att hos dem väcka en ännu djupare känsla för honom. Afståndet från Puteoli till Rom var endast omkring 225 kilometer (140 eng. mil.), och som denna hamnstad stod i ständig förbindelse med hufvudstaden, blefvo de kristna i Rom underrättade om Paulus’ förestående ditkomst, och somliga gingo honom till mötes för att välkomna honom.

På åttonde dagen efter sin landstigning stego höfvitsmannen och fångarna åter ombord för att fortsätta resan till Rom. Höfvitsmannen beviljade aposteln gärna hvarje gunst, som det stod i hans makt att skänka honom, men han kunde ej befria honom från hans fångenskap eller lösa honom från de kedjor, som bundo honom vid hans vaktare. Det var med ett tungt hjärta Paulus nu fortsatte mot den stora världsstaden för att aflägga sitt länge påtänkta besök. Men huru annorlunda voro ej omständigheterna därvid än hvad han hade väntat! Huru skulle han i detta fjättrade och vanärade tillstånd kunna predika evangelium? Hans hopp att i Rom vinna många själar för sanningen syntes komma att slå fel.

Till sist anlände ressällskapet till Forum Appii, ungefär 64 kilometer (40 eng. mil) från Rom. Under det de banade sig väg fram genom den stora folkträngseln på gatorna, erhöll den gamle gråhårige mannen, där han gick fastkedjad vid tvenne till utseendet förhärdade brottslingar, månget hånfullt ögonkast och var föremål för den råa pöbelns spefulla anmärkningar.

Plötsligen höres ett glädjerop, och en man springer fram från det förbigående folket, faller fången om halsen och fäller glädjetårar, såsom då en son välkomnar en fader, som varit borta en lång tid. Om och om igen upprepas detta skådespel, då någon i kärleksfull förväntan i den fjättrade fången igenkänner den, som i Korint eller Filippi eller Efesus hade predikat lifvets ord för honom.

I det de varmhjärtade lärjungarna sålunda samla sig omkring sin fader i evangelium, måste hela ressällskapet stanna. Krigsmännen äro ifriga att fortsätta färden, men de hafva dock icke hjärta att förhindra detta lyckliga möte mellan Paulus och hans trosbröder, ty äfven de hafva lärt att respektera och älska sin medfånge. I det tärda, af smärta fårade ansiktet se lärjungarna Kristi bild återspeglad. De försäkra Paulus, att de icke hafva förglömt honom

eller upphört att älska honom samt att de ha honom att tacka för det saliga hopp, som upplifvar dem och fyller deras hjärtan med Guds frid. I sin kärleks ifver skulle de så gärna hafva burit honom på sina skuldror hela vägen, om de blott fått lof därtill.

Få hafva verkligen förstått betydelsen af Lukas' ord, när han säger, att Paulus "tackade Gud och fattade mod", när han fick se sina bröder. Midt ibland sina gråtande och sympatiserande bröder, som icke blygdes öfver hans bojor, prisade aposteln Gud med högljudda ord. Den bedröfvelse, som hade omtöcknat hans ande, försvann. Hans kristliga bana hade varit uppfylld af pröfningar, lidanden och missräkningar, men nu kände han sig rikligen belönad för allt. Med fastare steg och gladt hjärta fortsatte han sin väg. Han ville nu ej klaga öfver det förflutna eller frukta för framtiden. Han visste, att bojor och lidanden väntade honom; men han visste äfven, att det varit hans saliga lott att förlossa själar från en oändligt förskräckligare träldom, och han fröjdade sig i sina lidanden för Kristi skull.

I Rom öfverlämnade hufvitsmannen Julius sina fångar åt befälhafvaren för kejsarens vakt. Det goda vitsord han gaf Paulus tillika med det bref han fram- lämnade från Festus liade till följd, att aposteln fick ynnest hos befälhafvaren och tillåtelse att ho i egen hyrd bostad i stället för att insprärras i fängelse. Ehuru han fortfarande var bunden vid en krigsman, hade han frihet att mottaga sina vänner och verka för främjandet af Kristi sak.

Många af de judar, som blifvit bannlysta från Rom några år förut, hade fått tillåtelse att återvända, så att ett stort antal judar voro i Rom vid denna tid. För dessa först och främst ville Paulus framställa, hvad han hade att säga om sig själf och sin mission, innan fienderna finge tillfälle att väcka deras förbittring mot honom. Tre dagar efter sin ankomst till Rom lät han därför sammankalla deras ledande män, för hvilka han på ett enkelt och tydligt sätt be rättade, hur han kommit till Rom som fånge.

"Män och bröder! Fastän jag icke har gjort något mot vårt folk eller fädernas stadgar, vardt jag likväl från Jerusalem såsom fånge öfverlämnad i romarnas händer. Och när de hade anställt förhör med mig, ville de släppa mig lös, emedan intet, som förtjänade döden, fanns hos mig. Men då judarna satte sig däremot, nödgades jag vädja till kejsaren, dock icke såsom hade jag någon anklagelse att göra mot mitt folk. Af denna orsak har jag kallat eder till mig för att se eder och tala med eder, ty för Israels hopps skull är jag bunden med denna kedja".

Han sade ingenting om huru judarna hade misshandlat honom och huru de upprepade gånger försökt att lönmörda honom. Talande med försiktighet och vänlighet, sökte han icke vinna personlig uppmärksamhet och sympati, men hellre att försvara sanningen och uppehålla värdigheten af Kristi evangelium.

Som svar på livad han berättat sade lians åhörare, att de hade ej mottagit några anklagelser mot honom hvarken genom offentliga eller personliga bref och att ingen af de judar, som kommit till Rom, hade beskyllt honom för något brott. De uttryckte äfven en innerlig

önskan att själfva få höra de skäl han hade för sin tro på Kristus. ”Angående detta parti”, sade de, ”hafva vi oss bekant, att det öfverallt motsäges”.

Då de själfva önskade det, bad Paulus dem bestämma en dag, då han kunde framställa för dem evangelii sanningar. På den tid, som bestämdes, voro många samlade, ”för hvilka han utlade och vittnade om Guds rike, sökande öfvertyga dem både ur Moses lag och ur profeterna om det, som angick Jesus, från tidigt på morgonen ända till sent på aftonen”. Han omtalade sin egen erfarenhet och framställde för dem på ett enkelt, uppriktigt och kraftigt sätt argument från gamla testamentets skrifter.

Aposteln visade, att den kristna religionen ej består i former och ceremonier, bekännelser och teorier. Om så vore fallet, då kunde den naturliga människan förstå den genom undersökning, såsom hon förstår världsliga ting. Han lärde, att religionen är en praktisk, frälsande kraft, en helt och hållet gudomlig princip, en personlig erfarenhet rörande Guds makt att omskapa själen.

Han visade, hur Mose hänvisat Israel till Kristus som den profet de skulle lyssna till samt hur alla Guds profeter hade vittnat om honom som Guds stora botemedel mot synd, den syndfrie, som skulle bära syndarens skuld. Han kritiserade ej deras iakttagelse af former och ceremonier, utan han visade, att de i och genom sitt stränga iakttagande af det rituala gudstjänstsystemet förkastade honom, som var motbilden till hela detta system.

Paulus förklarade, att han i sitt oomvända tillstånd icke hade känt Kristus genom personlig bekantskap, utan blott genom den uppfattning, som han i likhet med andra hyste om en kommande Messias, hans karaktär och verk. Han hade förkastat Jesus af Nasaret som en bedragare, emedan denne ej uppfyllde hans föreställning om honom. Men nu hade Paulus fått en långt mera andlig och upphöjd uppfattning om Kristus och hans mission; ty han hade blifvit omvänd. Han sade, att han framställde icke för dem Kristus efter köttet. Herodes hade sett Kristus under den tid han var människa; Hannas hade sett honom, och de romerska soldaterna hade sett honom. Men de hade icke sett honom med trons öga; de hade icke sett honom såsom världens Återlösare. Att fatta Kristus genom tron, att hafva en andlig kännedom om honom, var mera önskvärdt än att vara personligen bekant med honom sådan han var, då han lefde på jorden. Det umgänge med Kristus, Paulus nu hade, var mer intimt och varaktigt än något jordiskt och mänskligt kamratskap kunde vara.

Då Paulus omtalade, hvad han visste, och vittnade om hvad han hade sett angående Jesus af Nasaret såsom Israels hopp, blefvo de, som uppriktigt sökte efter sanning, öfverbevisade. På somligas sinnen gjorde hans ord ett varaktigt intryck. Men det fanns andra, som förhärdade sig mot de heliga skrifternas vittnesbörd, till och med när de framställdes af en, som var särskildt upplyst af den Helige Ande. De kunde ej kullslå hans argument, men nekade likväl att antaga hans slutledningar.

Många månader förflöto efter Paulus' ankomst till Rom, innan judar anlände från Jerusalem för att i egen person framställa sina anklagelser mot fången. De hade upprepade gånger lidit nederlag i sina försök; och då nu Paulus skulle förhöras inför den högsta domstolen inom det romerska väldet, önskade de ej utsätta sig för ett nytt nederlag. Lysias, Felix, Festus och Agrippa hade alla tillkännagifvit, att de ansågo honom vara oskyldig. Hans fiender kunde hoppas att vinna framgång endast genom att på listigt sätt inverka på kejsaren, så att han gynnade dem. Härtill behöfde de mera tid att fullborda och utföra sina planer, och de väntade därför en tid, innan de personligen framlade sina anklagelser mot aposteln.

Genom Guds försyn gaf detta dröjsmål Paulus tillfälle att vidare utbreda evangelium. De, som hade uppsikt öfver Paulus, tillåto honom att bo i en rymlig bostad, där han hade frihet att sammanträffa med sina vänner och dagligen framställa sanningen för dem, som kommo för att lyssna. Under två års tid fortgick han sålunda med sin verksamhet, "predikande Guds rike och lärande det, som angick Herren Jesus Kristus, med all frimodighet, oförhindradt".

Under denna tid glömde han icke de församlingar, som han hade organiserat i olika länder. Han insåg de faror, som hotade de nyomvända, och därför sökte han så långt som möjligt att fylla deras behof genom att i bref varna och undervisa dem. Och från Rom utsände han åt Gud hängifna arbetare för att ej allenast uppmuntra dessa församlingar, utan äfven verka på nya fält, som han själf ej hade besökt. Dessa arbetare voro som visa herdar, hvilka stärkte det af Paulus så väl påbegynta arbetet. Aposteln höll sig ständigt underrättad om dessa församlingars tillstånd och faror, så att han kunde hafva en vislig uppsikt öfver dem.

Sålunda kunde Paulus, ehuru han skenbarligen var afskuren från aktiv verksamhet, utöfva en vidsträcktare och mera varaktig inflytelse, än om han varit fri att resa omkring bland församlingarna såsom under flydda år. Som fånge för Herrens skull hade han större plats i trossyskonens hjärtan; därför tilldrogo sig hans ord, skrifna af en, som var i bojor för Kristi skull, större uppmärksamhet och respekt, än då han var personligen bland dem och talade till dem. Icke förrän han blifvit skild från dem, kunde de troende riktigt förstå, hvilka tunga bördor han hade burit för dem. Hittills hade de till stor del sökt undslippa att bära ansvar och bördor, emedan de ej tyckte sig hafva den därför erforderliga visdomen, skickligheten eller kraften. Men då de nu lämnades i sin oerfarenhet att lära sig de läxor, som de förr undvikit, värderade de hans varningar, råd och undervisning långt mer, än de hade värderat hans personliga verksamhet. Och då de fingo höra om hans tro och frimodighet under hans långvariga fångenskap, uppmuntrades de därigenom till större trohet och nit för Kristi sak.

Bland Paulus' medhjälpare i Rom voro många af hans förra kamrater och medarbetare. Lukas, läkaren, den älskade, som varit med honom på resan till Jerusalem samt under den tvååriga fångenskapen i Cesarea och på hans farliga resa till Rom, var ännu med honom. Äfven Timoteus var där och gjorde hvad han kunde för hans bekvämlighet. Tykikus, "den älskade brodern och trogne tjänaren och hans medtjänare i Herren", var här apostelns

ädelmodige vän. Demas och Markus voro med honom, och Aristarkus och Epafras voro hans ”medfångar”.

Markus’ kristna erfarenheter hade betydligt ökats, sedan han under sina yngre år antog den kristna tron. I det han satt sig djupare in i Kristi lif och död, hade han fått en klarare uppfattning om Frälsarens mission och om de mödor och strider, som åtföljt densamma. I Kristi händer och fötter kunde han läsa märkena efter hans tjänst för människorna samt hans stora självförsakelse för att frälsa de förtappade, och i Timoteus’ själ hade upptändts en beredvillighet att följa Mästaren på självförsakelsens väg. Nu, då han fick vara med Paulus i hans fångenskap, förstod han bättre än någonsin förut, att det var en oändlig vinst att vinna Kristus samt en oändlig förlust att vinna världen, men förlora sin själ, för hvilkens återlösning Kristus hade utgjutit sitt blod. Midt under svåra pröfningar och motgångar förblef Markus ståndaktig, en vis och älskad medhjälpare för aposteln.

Demas förblef ock ståndaktig för en tid, men öfvergaf omsider Kristi sak. Härom skrifver Paulus: ”Demas har öfvergifvit mig, emedan han har fattat kärlek till denna världen”. För världslig vinning sålde Demas sina höga och ädla principer. Huru kortsynt var han icke i detta utbyte! I besittning af endast världslig ära och rikedom var Demas i sanning fattig, huru mycket han än kunde göra anspråk på såsom sin egendom, medan Markus, som valde att lida för Kristi skull, ägde eviga rikedomar, ty i himmelen räknades han såsom Guds arfvinge och Guds Sons medarfvinge.

Bland dem, som gåfvo sina hjärtan åt Gud som en frukt af Paulus’ verksamhet i Rom, var Onesimus, en hednisk träl, som hade förorättat sin mästare, Filemon, en på Kristus troende i Kolosse, och som hade flytt till Rom. Paulus ömmade för mannen i hans fattigdom och tryckande omständigheter och sökte lindra hans nöd, och sedan sökte han upplysa hans förmörkade sinne med sanningens ljus. Onesimus lyssnade till lifvets ord, bekände sina synder och blef omvänd till tron på Kristus.

Paulus fattade tycke för Onesimus på grund af hans gudsfruktan och uppriktighet och ej minst på grund af den omtänksamhet han visade för apostelns bekvämlighet och hans nitälskan för främjandet af evangelii verk. Paulus såg hos honom karaktärsdrag, som kunde göra honom till en nyttig missionsarbetare, och han rådde honom att med ens återvända till Filemon, bedja honom om förlåtelse och begynna lägga sina planer för framtiden. Aposteln lofvade att blifva ansvarig för den summa, som Onesimus hade tagit från Filemon. Som han stod i begrepp att sända Tykikus med bref till de olika församlingarna i Mindre Asien, lät han Onesimus följa med honom. Det var en svår pröfning för denne tjänare att sålunda öfverlämna sig åt den mästare, som han hade förorättat; men han hade blifvit verkligen omvänd, och han drog sig icke tillbaka från att utföra sin plikt.

Paulus gaf Onesimus ett bref till Filemon, hvari han med sin vanliga taktfullhet och vänlighet förde ordet för den ångerfulle trälen samt uttryckte en önskan, att denne måtte få

kvarstanna i hans tjänst. Brefvet begynte med en kärleksfull hälsning till Filemon som en vän och medarbetare: ”Nåd vare med eder och frid af Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus! Jag tackar min Gud alltid, tänkande på dig i mina böner, när jag hör omtalas din kärlek och den tro, som du har till Herren Jesus och mot alla de heliga : att din delaktighet i tron genom kännedomen af allt godt, som I hafven, må vara verksam för Kristus Jesus”. Aposteln påminde Filemon, att hvarje godt uppsåt och karaktärsdrag, som han ägde, var honom tilldeladt genom Kristi nåd. Detta allena gjorde honom olik de fördärfvade och syndiga. Samma nåd kunde göra en usel brottsling till ett Guds barn och en nyttig missionsarbetare.

Paulus kunde hafva befallt Filemon att mottaga Onesimus, emedan det var Filemons kristliga plikt att göra det, men han föredrog hellre att tilltala honom på ett bedjande sätt: ”Ehuru jag med mycken frimodighet i Kristus kan befalla dig det, som är tillbörligt, beder jag dig hellre för kärlekens skull, jag som är en sådan, såsom den gamle Paulus och nu därtill en Jesu Kristi fånge. Jag beder dig för min son, Onesimus, som jag har födt i mina bojor, hvilken förr var för dig onyttig, men nu för mig och dig är mycket nyttig”.

Aposteln bad Filemon att nu, då Onesimus blifvit omvänd, mottaga sin ångerfulle träl som sin egen son och att visa honom sådan vänskap, att han skulle önska stanna kvar hos sin förre mästare, ”icke längre såsom träl, utan såsom mer än träl, såsom en älskad broder”. Han uttryckte sin önskan att behålla Onesimus, så att denne kunde betjäna honom i hans fångenskap, hvilket äfven Filemon själf önskade göra, dock önskade han icke Onesimus’ tjänst, såvida icke Filemon själf ville sätta sin träl i frihet.

Aposteln kände väl till den stränghet, som herrar visade mot sina trälar, och han visste äfven, att File- mon var mycket missnöjd med livad lians tjänare hade gjort. Han sökte därför skrifva på ett sätt, som kunde slå an på hans djupaste och ömmaste känslor som kristen. Onesimus’ omvändelse hade gjort honom till en trosbroder,. och om han nu blefve straffad, skulle Paulus betrakta det såsom om han själf blefve straffad.

Paulus var villig att påtaga sig Onesimus’ skuld, så att den skyldige ej måtte få lida straffets vanära, utan åter komma i åtnjutande af de förmåner han hade förverkat. Han skref därför till Filemon: ”Om du därför håller mig för en medbroder, så tag emot honom såsom mig själf. Men om han har gjort dig någon orätt eller är skyldig något, så skrif det på min räkning. Jag, Paulus, har skrifvit det med egen hand, jag skall betala det”.

Hvilken slående belysning på Kristi kärlek för den ångerfulle syndaren. Den tjänare, som hade bedragit sin herre, hade ingenting, hvarmed han kunde återgälda det. Syndaren, som beröfvat Gud många års tjänst, är alldeles ur stånd att betala sin skuld. Jesus träder emellan syndaren och Gud och åtager sig att betala skulden. Låt syndaren få gå fri, säger han, jag vill lida i hans ställe.

Sedan Paulus erbjudit sig att betala Onesimus' skuld, påminde han Filemon, huru mycket han själf häftade i skuld till aposteln. Han var skyldig Paulus sig själf, enär det var genom aposteln han blifvit omvänd. Sedan bad han Filemon ifrigt, att såsom han hade vederkvickt de heliga genom sin frikostighet, han nu äfven måtte vederkvicka apostelns hjärta genom att bevilja honom denna orsak till glädje. "Förlitande mig på din hörsamhet", tillade han, "har jag skrifvit till dig, vetande, att du till och med skall göra mer, än jag säger".

Paulus' bref till Filemon visar, hvilken inflytelse evangelium utöfvar på förhållandet mellan herre och tjänare. Inom hela romerska väldet var det brukligt att hafva slafvar, och inom de församlingar, där Paulus hade verkat, fanns både herrar och trälar. I de städer, där slafvarna voro långt flera än de fria, ansåg man det nödvändigt att hafva stränga lagar för att hålla dem i underdånighet. En rik romare ägde ofta hundratals slafvar af hvarje stånd och hvarje nation samt af alla olika bildningsgrader. Med full makt öfver dessa hjälplösa varelsers själar och kroppar kunde han pålägga dem hvilket lidande som helst. Om någon i självförsvar lyfte sin hand mot sin herre, kunde både han och hans familj på ett omänskligt sätt dödas. Ett litet misstag eller en vårdslöshet eller en olycka blef ofta straffad utan barmhärtighet.

Somliga herrar, som voro mera mänskliga än andra, voro vänliga mot sina tjänare; men de flesta af dem, som tillhörde de rika och adliga klasserna, hvilka öfverlämnade sig åt liderlighet och fråsseri, behandlade sina slafvar ganska tyranniskt och godtyckligt. Slafveriet var blott ägnadt att leda till hopplös förnedring.

Det var ej apostelns uppgift att godtyckligt eller plötsligt omstörta den gällande samhällsordningen. Om han hade försökt detta, skulle han hafva lagt hinder i vägen för evangelii framgång. Men han framhöll principer, som voro riktade mot själfva grundvalen af slafveriet och som, om de blifvit genomdrifna, skulle hafva undergräft hela slafsystemet. "Hvarest Herrens Ande är, där är frihet", förklarade han. Trälen blef vid sin omvändelse medlem af Kristi kropp, och såsom sådan skulle han älskas och bemötas som en broder, som sin herres medarfvinge till Guds välsignelser och evangelii förmåner. Å andra sidan förmanade han tjänarna att utföra sina plikter, "icke med ögontjänst, såsom viljande behaga människor, utan såsom Kristi tjänare, görande Guds vilja af hjärtat".

Kristendomen åstadkommer en stark förening mellan slafven och hans herre, mellan konungen och undersåten, mellan predikanten och den fallne syndaren, som i Kristus funnit rening från synd. De hafva blifvit rentvagna i samma blod, lefvandegjorda genom samma Ande och förenade till ett i Kristus Jesus.

* * * * *

Kapitel XLIV—Kejsarens hus.

Frälsningens evangelium har alltid vunnit sina största framgångar bland de lägre klasserna. ”Icke många visa efter köttet, icke många mäktiga, icke många ädlingar äro kallade”. Man kunde ej vänta, att Paulus, en fattig och vänlös fånge, skulle blifva i stånd till att vinna de rika och förnäma romarnas uppmärksamhet. Brottsligheten förehöll alla dessa sina glittrande lockelser, och de voro alltför villiga att låta sig fängslas af dem. Men bland de arbetströtta och nödställda offren af deras förtyck, ja, äfven bland de stackars trälarna lyssnade många till Paulus’ ord, och i tron på Kristus funno de ett hopp och en frid, som uppmuntrade dem att uthärda under sina svåra omständigheter.

Men om än apostelns verksamhet begynte med de lägre klasserna, utbredde sig dess inflytelse mer och mer, intill dess det nådde till och med kejsarens palats.

Rom var på den tiden världens förnämsta stad. De förmätna kejsarne utfärdade lagar för nästan alla nationer på jorden. Konungar och hofmännen voro antingen okunniga om den ödmjuke nasaréen eller ock betraktade de honom med hat och förakt. Detta oaktadt dröjde det ej mer än två år, innan evangelium hade utbredt sig från den ringe fångens hem till de kejserliga salarna. Paulus låg i bojor såsom en förbrytare; men ”Guds ord är icke bundet”.

Under gångna år hade aposteln offentligen förkunnat Kristi lära med segervinnande kraft samt genom tecken och underverk gifvit otvetydiga bevis på dess gudomliga beskaffenhet. Med en ädelmodig fasthet hade han framstått inför Greklands visa, och genom sin kunskap och vältalighet hade han tillbakavisat de stolta filosofernas argument. Med orygglig mod hade han stått inför konungar och landshöfdingar och resonnerat om rättfärdighet och kyskhet och den tillkommande domen, intill dess de stolta regenterna bäfvade, som om de redan sågo Guds dags förskräckliga scener.

Inga sådana tillfällen förunnades numrea aposteln, som ej fick gå utom sin egen bostad och därför ej kunde förkunna sanningen för andra än dem, som uppsökte honom där. Han hade icke, såsom Mose och Aron, befallning från Gud att gå inför den ogudaktige monarken och i den stores namn, ”JAG ÄR DEN JAG ÄR”, bestraffa hans grymhet och förtryck. Detta oaktadt var det just vid den tiden, då sanningens förnämste försvarare var skenbarligen afskuren från all offentlig verksamhet, som en stor seger blef vunnen för evangelium; ty från själfva kejsarens hus blefvo medlemmar lagda till församlingen.

Ingenstädes kunde det finnas en mera ogynnsam atmosfär för kristendomen än vid det romerska hofvet. Det syntes som om Nero hade utplånat från sin själ det sista spåret af det gudomliga, ja, äfven af det mänskliga, och nu bar själfva satans prägel. Hans tjänare och hofmän voro i allmänhet af samma karaktär— grymma, nedriga och fördärfvade. Af yttre omständigheter att döma skulle man hafva antagit det vara omöjligt för kristendomen att vinna inträde vid Neros hof och i hans palats.

Men här, som i många andra fall, fick man ett slående bevis på sanningen af Paulus' ord, att hans stridsvapen voro "mäktiga inför Gud att nedslå fästen". Till och med i själfva Neros hushåll vunnos segrar för korset. Från de föraktliga tjänarna af en ännu föraktligare kejsare blefvo själar omvända och blefvo Guds barn. Dessa dolde icke sin kristendom, utan bekände sig offentligen vara Kristi efterföljare. De blygdes ej för sin tro.

Grenom hvilka medel fick kristendomen inträde och fotfäste vid det hof, där man skulle tycka det vara omöjligt för den att komma in? I sin epistel till filipperna säger Paulus, att det var genom sin fångenskap han i själfva Neros hus lyckades vinna anhängare för den kristna tron. Han fruktade för att somliga skulle anse, att hans fångenskap varit ett hinder för evangelii framgång, hvarför han försäkrade dem: "Jag vill, att I, mina bröder, skolen veta, att det, som har vederfarits mig, snarare har ländt till evangelii framgång".

När de kristna församlingarna fingo höra, att Paulus ämnade besöka Rom, förväntade de, att evangelium skulle vinna afgörande segrar i denna stad. Paulus hade fört sanningen till många länder; han ha- de förkunnat den i stora städer. Kunde då icke denne store troskämpe vinna själar för Kristus äfven i den stora världsstaden? Men deras förhoppningar sveko dem, då de fingo veta, att Paulus hade rest till Rom som fånge. De hade känt sig förvissade om, att sedan evangelium en gång blifvit rotfäst i denna stora medelpunkt, skulle det hastigt utbreda sig till alla nationer och blifva den förhärskande makten på jorden. Men hur stor blef ej deras missräkning! Mänskliga förhoppningar grusades, men Guds beslut hade ej slagit fel.

Det var icke genom Paulus' predikningar, utan genom hans bojor, som det romerska hofvets uppmärksamhet drogs till den kristna religionen. Det var som fånge han befriade så många själar från de bojor, som höllo dem i syndens träldom. Men detta var ej allt. Han förklarade: "Dem flesta blandnbrö derna, styrkta i Herren af mina bojor, äro dristigare att utan fruktan tala ordet".

Paulus' trohet och förhoppningsfullhet under hans långa och orättvisa fångenskap, hans mod och tro utgjorde en ständig predikan. Hans ande, som var så olik världens, vittnade om att en högre makt än jordisk bodde hos honom. Och genom hans exempel manades de kristna till större ifver för den sak, för hvars offentliga främjande Paulus nu var ur stånd att göra något. På dessa sätt utöfvade Paulus' bojor en kraftig inflytelse, så att när hans tillfälle att vara till nytta syntes vara afskuret, och han föga kunde uträtta, då var det han samlade kärfvar från fält, som förut synts vara alldeles otillgängliga.

Innan denna tvååriga fångenskap slutade, kunde Paulus säga: "Mina bojor hafva i Kristus blifvit uppenbara i hela kasernen och för alla andra"; och bland dem, som sände hälsningar till filipperna, nämner han förnämligast dem, "som äro af kejsarens hus"

Genom tålamod såväl som genom tapperhet vinnas segrar. Genom ödmjukhet i pröfningar såväl som genom djärfva företag kunna sjalar vinnas för Kristus. Den kristen, som visar

tålamod och sinneslugn under sorg och lidanden, som kan möta till och med själfva döden med orygglig tros lugn och frid, torde utföra mer för evangelii framgång, än han kunde hafva utfört genom ett långt lif af trogen verksamhet. Ofta, då en trogen Herrens tjänare blir bortryckt från ett verksamt deltagande i Guds verk, är denna obegripliga Guds skickelse, hvaröfver vi i vår kortsynthet och vårt oförstånd sörja såsom öfver en stor förlust, af Gud afsedd att utföra ett verk, som eljes ej kunnat utföras.

Må den Kristi efterföljare, som ej längre är i stånd till att verksamt och offentligt deltaga i arbetet för Gud och hans sanning, ej tänka, att han icke mer har något att göra eller någon lön att vinna. Kristi sanna vittnen blifva aldrig åsidosatta. I hälsa och i sjukdom, i lif och i död använder Gud dem fortfarande. När genom satans hat Kristi tjänare blifva förföljda och deras verksamhet förhindrad, när de blifvit kastade i fängelse eller släpade till schavotten eller bålet, så lät Gud detta ske för att sanningen måtte vinna större segrar. När trogna vittnen beseglat sitt vittnesbörd med sitt blod, ha själar, som dittills varit i villrådighet, blifvit öfverbevisade om Kristi lära och ställt sig modigt på hans sida. Från martyrernas aska har sprungit upp en rik skörd för Guds rike.

Paulus' och hans medarbetares nit och trohet lika mycket som de kristna medlemmarnas tro och lydnad under så motbjudande omständigheter utgöra en bestraffning mot lättja och trosbrist hos Kristi tjänare. Aposteln och hans medarbetare kunde genom att argumentera ha kommit till den slutsatsen, att det varit fåfängt att kalla Neros tjänare till omvändelse och tro på Kristus; ty dessa voro blottställda för svåra frestelser och omgifna af ofantligt stora hinder samt utsatta för ett bittert motstånd. Om de än blefve öfverbevisade om sanningen, huru skulle de kunna lyda den? Men Paulus resonnerade icke sålunda. I tron framställde han evangelium för dessa själar, och bland dem, som lyssnade, funnos sådana, som beslutade sig för att lyda, hvad det än måtte kosta dem. Trots hinder och faror ville de mottaga ljuset och förtrösta på Gud, att han skulle hjälpa dem att låta sitt ljus lysa för andra.

Själar blefvo ej allenast vunna för sanningen i kejsarens hus, utan dessa stannade kvar där efter sin omvändelse. De kände sig icke fria att lämna sina ansvarsfulla poster endast därför, att deras omgifningar ej mer voro behagliga för dem. Sanningen hade förändrat deras lif och karaktär, hvilket var ett bevis på den nya trons omskapande kraft.

Finns det någon, som frestas till att låta sina omständigheter utgöra en ursäkt för sin uraktlåtenhet att vittna om Kristus ? Låt då en sådan öfverväga den ställning lärjungarna hade i kejsarens hus — kejsarens ogudaktighet och hofvets skändliga förnedring. Vi kunna ej gärna tänka oss omständigheter, som äro mera ogynnsamma för ett kristligt lif och som medföra större uppoffring eller motstånd än de omstän- digheter, i hvilka dessa kristna vid det kejserliga hofvet befunno sig. Men de förblefvo dock trogna midt nnder dessa svårigheter och faror. På grund af hinder, som synas vara oöfverstigliga, söka kristna ibland att ursäkta sin uraktlåtenhet att lyda sanningen, såsom den är i Kristus Jesus; men ingen

giltig ursäkt kan framläggas. Vore det möjligt, då skulle Gud vara orättvis, därför att han gifvit sina barn frälsningsvillkor, som de icke kunna uppfylla.

Den, som i sitt hjärta är fast besluten att tjäna Gud, skall nog också finna tillfälle att vittna om honom. Inga svårigheter skola kunna förhindra den, som beslutat att först söka Guds rike och hans rättfärdighet. I den kraft, som vinnes genom bön och betraktelse af Guds ord, söker han öfvergifva det onda och utveckla kristliga dygder. Han skådar upp till Jesus, trons begynnare och fullkomnare, som uthärdade syndares motstånd, och villigt uthärdar han förakt och försmädelse. Hjälp och nåd, som äro tillräckliga för alla omständigheter, lofvas af honom, hvilkens ord är sanning. Hans eviga armar omsluta den själ, som skådar upp till honom och förväntar hans hjälp. I hans vård kunna vi hvila tryggt och säga: ”När fruktan kommer öfver mig, sätter jag min förtröstan på dig”. Gud skall uppfylla sina löften på alla, som förtrösta på honom.

Genom sitt eget exempel har Frälsaren visat, att hans efterföljare kunna vara i världen och dock icke af världen. Han kom ej för att deltaga i dess förföriska nöjen ej heller att följa dess seder och bruk, utan han kom för att göra sin Faders vilja samt uppsöka och frälsa det förtappade. Med ett sådant mål framför sig kan den kristne förblifva obesmittad af sina omgifningar. Hvad än hans ställning eller omständigheter äro, huru upphöjd eller ringa han än må vara, skall han uppenbara den sanna religionens kraft i ett troget utförande af sina plikter.

Icke i frihet från pröfningar, utan midt under pröfningar utvecklas den kristna karaktären. Genom motgångar och motstånd manas Kristi efterföljare till större vaksamhet och mera nitisk bön till den mäktige hjälparen. Svåra pröfningar, som uthärdas genom Guds nåd, utveckla tålamod, vaksamhet, ihärdighet samt en innerlig och stadig förtröstan på Gud. Det är ett utmärkande tecken på den kristna tron, att den iståndsätter dess ägare att lida och vara stark, att gifva efter, men likväl segra, att dödas hela dagen lång, men likväl lefva, att bära korset och sålunda vinna härlighetens krona.

* * * * *

Kapitel XLV—Hvad aposteln skref fran Rom.

Redan tidigt i sin kristliga erfarenhet erhöll aposteln Paulus särskildt gynnsamma tillfällen att lära känna Guds vilja rörande Kristi efterföljare. Han ”vardt uppryckt ända till tredje himmelen”, ”till paradiset och hörde outsägliga ord, hvilka ingen människa får utsäga”. Han erkände själf, att många ”syner och uppenbarelser” hade gifvits honom ”från Herren”. Rörande insikt i de evangeliska sanningarnas principer stod han ej efter någon af de ”höga apostlarna”. Han hade en klar och fullkomlig uppfattning af ”bredden och längden och djupet och höjden” af ”Kristi kärlek, som öfvergår kunskapen”.

Paulus kunde icke omtala allt, som han hade sett i syner; ty bland hans åhörare voro somliga, som skulle gjort en oriktig tillämpning af hans ord. Men det, som uppenbarats för honom, iståndsatte honom att verka som en ledare och som en vis lärare samt var honom äfven till hjälp vid skrifvandet af de bref, som han sände till församlingarna under sina senare år. De intryck, som han fått af dessa syner, förblefvo alltid kvar i hans sinne och iståndsatte honom att gifva en rätt framställning af den kristna karaktären. Muntligen och skriftligen aflade han ett vittnesbörd, som ända sedan den tiden varit till hjälp och styrka för Guds församling. Detta vittnesbörd talar ännu tydligt till nutidens troende om de faror, som hota församlingen, och om de falska läror, som skulle uppstå.

Apostelns önskan för dem, till hvilka han sänder sina råd och förmaningar, var, att de ”icke mera må vara barn, som kastas och kringdrifvas af hvarje lärdomsväder”, utan att de alla skulle komma till ”enheten i tron och i Guds Sons kunskap, till en fullkommen man, till Kristi fullhets åldersmått”. Han förmanade dem, som voro Jesu efterföljare i hedniska samhällen, att icke vandra såsom ”de öfriga hedningarna vandra,’ i sitt sinnes fåfänglighet, förmörkade till förståndet och bortkomna från det lif, som är af Gud, för den okunnighets skull, som är i dem för deras hjärtas förhärdelses skull”, utan att vandra ”icke såsom ovisa, utan såsom visa, köpande tiden, ty dagarna äro onda”. Han uppmuntrade de troende till att skåda framåt till den tid, när Kristus, som ”har älskat församlingen och utgifvit sig själf för henne”, skulle ”för sig framställa församlingen såsom härlig, icke hafvande fläck eller skrynka eller något sådant” — en ”helig och ostrafflig” församling. Dessa budskap, skrifna icke af mänsklig kraft utan af Guds, innehålla sanningar, som alla borde grundligt betrakta och till stort gagn ofta upprepa. I dem framstäl les praktisk gudaktighet; principer framhållas, som borde följas af alla församlingar, och den stig, som förer till salighet och evigt lif, blir tydliggjord för alla.

I sitt bref till ”de heliga och troende bröderna i Kristus, som äro i Kolosse”, hvilket han skref, medan han var i Rom, omtalar Paulus sin glädje öfver deras ståndaktighet i tron, hvarom han fått underrättelse af Epafras, om hvilken aposteln skref, att han ”för oss omtalat eder kärlek i Anden”. Och han fortsätter: ”Därför upphöra icke heller vi att, från den dag vi fingo höra det, bedja för eder och begära, att I mån varda uppfyllda med kunskap om hans vilja, i all andelig vishet och insikt, så att I vandren värdigt Herren, honom i allt till

behag, bärande frukt i all god gärning och tillväxande i Guds kunskap, med all kraft stärkta, efter hans härlighets makt, till allt tålamod och all långmodighet ”.

Sålunda klädde Paulus i ord sin önskan för de troende i Kolosse. Hvilket högt ideal framhålles icke för Kristi efterföljare i dessa ord! De visa, hvilka underbara möjligheter, som äro förknippade med det kristliga lifvet, samt framhålla tydligt, att det ej finnes någon gräns för de välsignelser, som Guds barn kunna få. Ständigt tillväxande i kunskap om Gud, kunna de fortgå från kraft till kraft, från höjd till höjd i kristlig erfarenhet, intill dess de genom ”hans härlighets kraft” göras ”delaktiga i de heligas arfslott i ljuset”.

Aposteln upphöjde Kristus inför sina bröder såsom den, genom hvilken Gud skapat alla ting och genom hvilken han verkställt återlösningsplanen. Han förklarade, att den hand, som uppehåller världarna i himalrymden samt håller allting i behörig ordning och ständig rörelse inom hela världsalltet, är samma hand, som blef naglad vid korset för dem.

”Ty i honom skapades allt, det, som är i himmelen, och det, som är på jorden, det synliga och det osynliga, vare sig troner eller myndigheter eller herradömen eller väldigheter; allt är skapadt genom honom och till honom. Och han är före allt, och allt har bestånd i honom”. ”Äfven eder, som fordom voren främmande och till sinnet fiender i edra onda gärningar, har han nu försonat i hans kötts kropp genom döden, för att kunna inför sin åsyn framställa eder heliga, ostraffliga och oförvitliga”.

Guds Son förnedrade sig för att upplyfta den fallna människan. Fördenskull var det, som han lämnade de syndfria världarna, de nittionio, som älskade honom, och kom till denna jord för att blifva ”sargad för våra öfverträdelsers skull och slagen för våra missgärningars skull”. Han blef i allting lik sina bröder. Han blef kött, likasom vi äro kött. Han visste, hvad det betydde att vara hungrig Och törstig samt trött af arbete. Han lifnärde sig på föda och uppfriskades af sömn såsom vi. Han var en främling och en pilgrim på jorden, i världen, men icke af världen, frestad och pröfvad såsom män och kvinnor nu för tiden, men förde dock ett syndfritt lif. Han var ömhjärtad, barmhärtig, medlidsam, alltid mån om andras välfärd. Han representerade med ett ord Guds karaktär. ”Ordet vardt kött, och han bodde ibland oss, full af nåd och sanning”.

Omgifna af hedendomens seder och inflytelser, voro de troende i Kolosse i fara för att dragas bort från evanglii enkelhet, och då Paulus varnade dem därför, drog han deras uppmärksamhet till Kristus såsom deras enda säkra ledare. ”Jag vill”, skref han, ”att I skolen veta, huru stor kamp jag har för eder och för dem i Laodicea och för alla dem, som icke hafva sett mitt ansikte i köttet, på det att deras hjärtan må varda hugsvalade, då de förenas i kärlek och till all rikedom af den fullvissa insikten, till kännedom om Guds hemlighet, Kristus, i hvilken alla visdomens och kunskapens skatter ligga fördolda”.

”Detta säger jag, på det att ingen må bedraga eder med förledande tal, ty om jag ock i köttet är frånvarande, är jag dock i anden hos eder och fröjdar mig och ser eder ordning och

fastheten af eder tro på Kristus. Såsom I nu hafven mottagit Herren Kristus Jesu, så vandren i honom, rotade och uppbyggda i honom och befästade i tron, såsom I hafven blifvit lärda, öfverflödande i henne med tacksägelse. Sen till, att ingen bortröfvar eder med världsvisheten och tomt bedrägeri efter människostadgar, efter världens barnaläror och icke efter Kristus. Ty i honom bor gudomens hela fullhet lekamligen".

Kristus hade förutsagt, att det skulle komma bedragare, genom hvilkas inflytelse "laglösheten" skulle få "öfverhand", och "kärleken kallna hos de flesta". Han hade upplyst lärjungarna om att församlingen skulle utsättas för större fara från detta onda än från den förföljelse hennes fiender skulle utöfva mot henne. Om och om igen varnade han de troende för dessa falska lärare. De måste framför allt värna sig mot denna fara; ty genom att mottaga falska lärare, skulle de öppna sina hjärtan för villfarelser, genom hvilka fienden kunde förmörka deras andliga förstånd och ingjuta tvifvel hos dem, som nyligen blifvit omvända till evangelii tro. Kristus var den måttstock, med hvilken de skulle pröfva de framställda lärorna. Allt, som icke är i harmoni med hans lära, skulle förkastas. Kristus korsfäst för synden, Kristus uppstånden från de döda, Kristus uppfaren i höjden — detta var den frälsningens vetenskap, som de skulle lära sig och undervisa andra om.

Guds ords varningar med hänsyn till de faror, som lura på den kristna församlingen, tillhöra oss, som lefva i dessa dagar. Såsom män på apostlarnas tid sökte att genom stadgar och filosofi undergräfva tron på de heliga skrifterna, så söker rättfärdighetens fiende nu för tiden att genom de tjusande framställningarna af den "högre kritiken", evolution, spiritism, teosofi och panteism leda själar på afvägar. För många är Bibeln som en lampa utan olja, emedan de hafva vändt sina sinnen till spekulativ teologi, som åstadkommer missförstånd och villervalla. Den högre kritikens verk, i det den åtskiljer, ifrågasätter och ombildar, undergräfver tron på Bibeln som en gudomlig uppenbarelse. Det beröfvar Guds ord dess kraft att kontrollera, upplyfta och inspirera det mänskliga lifvet. Genom spiritism läras skaror att tro, att människans begär är hennes högsta lag, att köttslig njutning är frihet samt att människan är ansvarig endast inför sig själf.

Kristi efterföljare skola få höra det "förledande tal", mot hvilket aposteln varnade de troende i Kolosse. De skola få höra spiritistiska tolkningar af skriften, men de böra akta sig att antaga dem. Deras röst måste höjas i tydliga framställningar af den heliga skrifts sanningar. Med trons öga riktadt på Kristus böra de gå stadigt framåt på den utstakade vägen, förkastande alla åsikter, som icke äro i harmoni med hans lära. Guds sanningar böra utgöra ämnet för deras begrundande. De böra betrakta Bibeln såsom Guds röst, som talar direkt till dem. Sålunda skola de finna gudomlig vishet.

Guds kunskap, uppenbarad i Kristus, är den kunskap, som alla måste hafva för att blifva frälsta. Det är denna kunskap, som medför karaktärens förvandling. Om den mottages i lifvet, skall den omskapa själen efter Kristi afbild. Denna kunskap, i jämförelse med

hvilken all annan kunskap är blott fåfänglighet, ja, ett intet, vill Gud, att hans barn skola antaga.

I hvarje släkte och i hvarje land har den sanna grundvalen för karaktärsodling alltid varit densamma, nämligen Guds ords principer. Den enda säkra och pålitliga regeln är att göra, hvad Gud säger. ”Herrens befallningar äro rätta”, och ”den, som så gör, han skall icke vackla till evig tid”. Det var med Guds ord apostlarna mötte de falska teorier, som voro gängse på deras tid, i det de sade: ”Annan grund kan ingen lägga, än den, som är lagd”.

De troende i Kolosse förbundo sig vid sin omvändelse och sitt dop att bortlägga alla trosåskådningar och seder, som de dittills hade följt, samt att därefter troget följa Jesus. I sitt bref till dem påminde Paulus dem härom, och han bad dem att icke glömma, att de för att stå fast vid detta beslut måste ständigt kämpa mot det onda, som sökte vinna kontroll öfver dem. Han sade: ”Om I nu hafven uppstått med Kristus, så söken det, som är ofvan, där Kristus är sittande på Guds högra sida. Trakten efter det, som är ofvan, icke efter det, som är på jorden; ty I hafven dött, och edert lif är fördoldt med Kristus i Gud”.

”Om någon är i Kristus, så är han en ny skapelse; det gamla är förgånget, se, allt har blifvit nytt”. Genom Kristi makt ha män och kvinnor sönderslitit de syndiga vanor, som fjättrat deras lif. De hafva sagt farväl till all egenkärlek. De hädiska hafva begynt visa aktning för heliga ting, drinkaren har blifvit nykter, den skändlige har blifvit ren. Själar, som hafva burit satans afbild, ha blifvit förvandlade till Guds afbild. Denna förvandling är i och för sig ett under öfver alla under. Den åstadkommes genom ordet och är en af ordets djupaste hemligheter. Vi kunna ej förstå den; vi kunna blott tro, hvad skriften säger om den, nämligen att den är ”Kristus i eder, härlighetens hopp”.

När Guds Ande vunnit kontroll öfver sinnet och hjärtat, då utbrister själen i en ny sång; ty man inser då, att i denna erfarenhet har Guds löfte blifvit uppfylldt, att öfverträdelsen är förlåten och synden öfverskyld. Man har omvändt sig till Gud och upphört att öfverträda hans lag samt börjat tro på Kristus, som dött för människans rättfärdiggörelse. ”Då vi nu hafva blifvit rättfärdiggjorda af tron, hafva vi frid med Gud genom vår Herre Jesus Kristus”.

Men oaktadt den kristne blifvit sålunda rättfärdiggjord, bör han dock icke lägga sina händer i kors och känna sig nöjd med hvad som blifvit gjordt för honom. Den, som beslutat sig för att träda in i det andliga riket, skall finna, att den opånyttfödda naturens alla krafter och böjelser, under kontroll af mörkrets makter, stå rustade till strid mot honom. Han måste helga sig på nytt för hvarje dag och modigt gå ut i striden mot det onda. Gamla vanor, medfödda böjelser till det, som är ondt, skola kämpa för att få öfvermakten, och mot dessa måste han alltid stå på vakt och i Kristi kraft kämpa för att vinna seger.

Härom skref Paulus till kolosserna: ”Döden därför edra lemmar, som äro på jorden, skörlefnad, orenhet, lusta, ond begärelse och girigheten, som är afgudadyrkan, för hvilkas

skull Guds vrede kommer öfver otrons barn, och i hvilka äfven I fordom vandraden, då I lefden i dem. Men läggen nu ock I bort alltsamman, vrede, häftighet, ondska, hädelse och skamligt tal från eder mun.... Ikläden eder därför, såsom Guds utkorade, heliga och älskade, en hjärtlig barmhärtighet, mildhet, ödmjukhet, saktmodighet, långmodighet, fördragande hvarandra och förlåtande hvarandra, om någon har klagomål mot någon. Såsom Kristus har förlåtit eder, så gören ock I. Men öfver allt detta ikläden eder kärleken, som är fullkomlighetens band. Och Kristi frid regere i edra hjärtan, till hvilken I ock ären kallade i en kropp, och varen tacksamma"

Brefvet till kolosserna är uppfylldt af högst värdefulla lärdomar för alla, som hafva begynt tjäna Herren — lärdomar, hvilka visa det rena uppsåt och den ädelmodiga sträfvan, som utmärka deras lif, hvilka rätt representera Frälsaren. Öfvergifvande allt, som kan hindra honom att skrida framåt och uppåt eller som kunde vända hans fötter från den smala stigen, skall den troende i sitt dagliga lif uppenbara barmhärtighet, vänlighet, ödmjukhet, fördragsamhet och kristlig kärlek.

Hvad vi mest behöfva är kraften af ett högre, renare, ädlare lif. Vi låta våra tankar dväljas för mycket vid världsliga ting och för litet vid Guds rike.

Under inga omständigheter må den kristne förtvifla i sina sträfvanden att nå det högsta ideal Gud uppställt för honom. Genom Kristi nåd och kraft lofvas alla moralisk och andlig fullkomlighet. Jesus är källan till denna, kraft, källan till det kristliga lifvet. Han leder oss till sitt ord och skänker oss löf från lifvets träd för helandet af våra af syndens sjukdom angripna själar. Han leder oss till Guds tron, och på våra läppar lägger han en bön, som bringar oss i innerlig förening med sig själf. Han sätter himmelens mäktiga redskap i verksamhet för vår skull. Vid hvarje steg äro vi i beröring med hans lefvande kraft.

Gud har ej satt någon gräns för dem, som önska blifva "uppfyllda med kunskap om hans vilja, i all andlig vishet och insikt". Genom bön och vaksamhet, genom tillväxt i kunskap och förstånd skola de blifva "med all kraft stärkta, efter hans härlighets makt". Sålunda blifva de beredda att verka för andra. Det är Frälsarens afsikt, att mänskliga varelser, som blifvit renade och helgade, skola vara hans hjälpande hand. För denna stora förmån böra vi tacka och prisa honom", som har gjort oss skickliga till att vara delaktiga i de heligas arfslott i ljuset, och som har uttagit oss från mörkrets välde och försatt oss i sin älskade Sons rike".

Sitt bref till filipperna, liksom sitt bref till kolosserna, skref Paulus, medan han var i Rom som fånge. Församlingen i Filippi hade sändt bidrag till Paulus genom Epafroditus, som aposteln kallar "min broder och medarbetare och medkämpe, men edert sändebud och tjänare vid mitt behof". Under sitt uppehåll i Rom blef Epafroditus sjuk och var, skref Paulus, "nära döden, men Gud förbarmade sig öfver honom, och icke allenast öfver honom utan ock öfver mig, att jag icke skulle få sorg på sorg". När de troende i Filippi lingo höra

om hans insjuknande, blefvo de mycket oroliga för honom, och han beslöt därför att återvända till dem. Härom skref Paulus: ”Han längtade efter eder alla och oroade sig däröfver, att I haden hört, att han var sjuk.... Jag har därför sändt honom så mycket skyndsammare, på det att I skullen åter få se honom och glädjas och jag hafva mindre sorg. Mottagen honom därför i Herren med all glädje och hållen sådana i ära. Ty för Kristi verks skull var han nära döden, då han hade blottställt sitt lif för att ersätta saknaden af eder i tjänsten mot mig”.

Genom Epafroditus sände Paulus till filipperna ett bref, hvari han tackade dem för deras gåfvor. Af alla församlingarna hade den i Filippi varit den frikostigaste med hänsyn till att förse Paulus med livad han behöfde. I sitt bref säger aposteln härom: ”Men I veten ock själfva, I filipper, att i evangelii begynnelse, då jag for ut från Macedonien, ingen församling satte sig i gemenskap med mig i fråga om utgift och inkomst, utom I allena, ty äfven i Tessalonika sänden I mig både en och två gånger till mitt behof. Icke att jag traktar efter gåfvan, utan jag traktar efter den rikliga frukten för eder räkning. Men jag har nu fått allt, och det i öfverflöd, och är rikligen försedd, sedan jag med Epafroditus bekommit eder gåfva, en ljuf vällukt, ett täckeligt offer, behagligt för Gud”,

”Nåd vare med eder och frid af Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus! Jag tackar min Gud, vid all min hågkomst af eder, då jag alltid i alla mina böner för eder alla gör bönen med glädje, för edert del- tagande i evangelium från den första dagen intill nu, öfvertygad därom, att den, som i eder har begynt ett godt verk, skall fullborda det intill Jesu Kristi dag; såsom det är rätt, att jag tänker detta om eder alla, därför att jag, både i mina bojor och då jag försvarar och stadfäster evangelium, har eder i mitt hjärta såsom alla delaktiga med mig i nåden. Ty Gud är mitt vittne, huru jag längtar efter eder alla.... Och detta beder jag, att eder kärlek måtte allt mer och mer öfverflöda i kunskap och all urskillning, så att I kunnen pröfva hvad bäst är, på det att I mån vara rena och oförvitliga intill Kristi dag, uppfyllda med den rättfärdighetens frukt, som kommer genom Jesus Kristus, till Guds ära och pris”.

Guds nåd uppehöll Paulus under hans fångenskap och iståndsatte honom att fröjda sig i vedermöda. Med tro och tillförsikt skref han till sina bröder i Filippi, att hans fångenskap hade bidragit till evangelii framgång. ”Men jag vill, att I, mina bröder, skolen veta, att det, som har vederfarits mig, snarare har ländt till evangelii framgång, så att mina bojor hafva i Kristus blifvit uppenbara i hela kasernen och för alla andra, och de flesta bland bröderna, styrkta i Herren af mina bojor, äro dristigare att utan fruktan tala ordet”.

Det ligger en lärdom för oss i Paulus’ erfarenhet, ty däri se vi, hur Gud går tillväga. Han kan bringa seger ur det, som för oss ej synes vara annat än nederlag. Vi stå i fara att glömma Gud och se på de ting, som synas, i stället för att med trons öga skåda det osynliga. Vi äro benägna att beskylla Gud för försumlighet eller grymhet, när vi drabbas af någon olycka. Om han anser för godt att afskära vårt arbe- te i någon viss riktning, bedröfvas vi, i stället för att vi borde tänka, att Gud sålunda styr till vårt bästa. Vi behöfva lära, att aga är något,

som tillhör hans stora plan, och att under lidandets aga kan den kristne understundom uträtta mer, än då han är i verksam tjänst.

Såsom deras exempel för det kristliga lifvet hänvisade Paulus filipperna till Kristus, ”hvilken, då han var i Guds skepelse, icke aktade såsom ett rof att vara jämlik Gud, utan utblottade sig själf och antog en tjänares skepelse och vardt lik människor och i åthäfvor funnen såsom en människa; han ödmjukade sig själf och vardt lydig intill döden, ja, intill korsets död”.

Han fortsätter: ”Därför, mina älskade, likasom I alltid hafven varit lydiga, arbeten — icke allenast såsom i min närvaro, utan nu mycket mer i min frånvaro — med fruktan och bäfvan på eder frälsning. Ty Gud är den, som verkar i eder både vilja och gärning för sitt välbehags skull. Gören allt utan knorr och betänkligheter, på det att I mån vara otadeliga och rena, Guds ostraffliga barn, midt ibland ett vrångt och förvändt släkte, bland hvilka I lysen såsom ljus i världen, fasthållande lifvets ord, mig till berömmelse på Kristi dag, att jag icke har fåfängt lupit eller fåfängt arbetat”.

Dessa ord hafva blifvit nedtecknade för att vara till hjälp för hvarje kämpande själ. Paulus håller upp fullkomlighetens måttstock och visar, hur man kan nå den. ”Arbeten.... med fruktan och bäfvan på eder frälsning”, säger han, ”ty Gud är den, som verkar i eder”.

Det arbete, som fordras för vår frälsning, är öm- sesidigt — en samverkan måste försiggå mellan Gud och den ångerfulle syndaren. Detta är nödvändigt för utvecklingen af rätta karaktärsdrag. Människan måste beflita sig om att öfvervinna allt, som hindrar henne från att uppnå fullkomlighet. Men härunder är hon helt beroende af Gud för framgång, ty mänskliga sträfvanden i och för sig äro icke tillräckliga. Utan Guds bistånd kunna vi ingenting uträtta. Gud verkar, och människan verkar. Det är människan, som motstår frestelsen, men hon får kraft från Gud att göra det. Å ena sidan finnes oändlig visdom, medlidsamhet och kraft; å den andra svaghet, syndfullhet och absolut hjälplöshet.

Gud önskar härska öfver oss; men han kan ej hjälpa oss, utan att vi samtycka därtill och samverka med honom. Guds Ande verkar genom de förmågor och sinnesförmögenheter, som människan fått. Af oss själfva kunna vi ej bringa våra beslut och böjelser i harmoni med Guds vilja, men om vi äro ”villiga att göras villiga”, så kan Frälsaren åstadkomma detta för oss och ”nedslå tankebyggnader och hvarje förskansning, som” uppreses mot Guds kunskap, och taga allt förnuft till fånga till Kristi lydnad”.

Den, som önskar utveckla en stark, fullkomlig karaktär och blifva en väl utbildad kristen, måste uppoffra allt och göra allt för Kristus; ty Återlösaren antager ingen delad tjänst. Han måste dagligen lära sig, hvad det betyder att helt öfverlämna sig åt Gud. Han måste studera Guds ord samt lära sig förstå det och lyda dess föreskrifter. Sålunda kan han uppnå den kristliga förträfflighet, som framställes för honom i ordet. Dagligen verkar Gud i honom och utbildar hos honom en fullkomlig karaktär, som kan bestå i den slutliga pröfningen.

Och dagligen utvecklar den troende inför människor och änglar en karaktär, som visar, hvad evangelium kan utföra för den fallna människan.

Paulus säger: ”Jag anser mig icke själf hafva fattat det, men ett säger jag: Jag förgäter det, som är tillryggalagdt, och sträcker mig mot det, som är framför, och jagar mot målet efter den segerlön, som förehålles af Guds kallelse ofvanefter i Kristus Jesus”.

Paulus utförde mycket arbete. Från den stund, då han öfverlämnade sig åt Kristus för att troget tjäna honom, verkade han outtröttligt för honom hela sitt lif. Han färdades från stad till stad, från land till land och framhöll den enkla berättelsen om korset samt vann själar för Kristus och upprättade församlingar. För dessa församlingar hade han ständig omsorg, och han skref många bref med råd och upplysningar till dem. Tidtals arbetade han i sitt yrke för att förtjäna sitt dagliga bröd. Men aldrig under lifvets bråda sysslor förlorade Paulus ur sikte den stora uppgiften — att sträfva framåt mot lönen af sin höga kallelse. Ett mål höll han ständigt framför sig — att vara trogen mot den, som hade uppenbarat sig för honom utanför Damaskus. Ingen makt kunde hindra honom därifrån. Att upphöja Golgata kors — detta var den allt uppslukande bevekelsegrunden, som inspirerade hans ord och handlingar.

Det stora syftemål, som förmådde Paulus att sträfva framåt midt under trångmål och svårigheter, borde föranleda hvarje Kristi tjänare att helt helga sig själf åt Herrens tjänst. Frestaren skall söka att draga hans uppmärksamhet från Frälsaren genom att locka honom med världsliga nöjen, men han skall dock tränga framåt mot målet, bevisande för världen, för änglar och för människor, att hoppet att få skåda Guds ansikte är värdt all möda och uppoffring, som ernåendet af detta hopp fordrar.

Paulus blef ej missmodig, fastän han var i fångenskap. Nej, tvärtom går ett segerrop genom de bref, som han skref från Rom till församlingarna. Till filipperna skref han: ”Fröjden eder i Herren alltid; åter säger jag: fröjden eder.... Hafven ingen omsorg, utan edra önskningar vare kunniga inför Gud i allt genom åkallan och bön med tacksägelse; och Guds frid, som öfvergår allt förstånd, skall bevara edra hjärtan och edra tankar i Kristus Jesus. För öfrigt, mina bröder, hvad sant är, hvad värdigt, hvad rätt, hvad rent, hvad älskeligt, hvad som ljuder väl, finnes någon dygd och finnes något lof, tänken därpå”.

”Och min Gud skall, efter sin rikedom, fylla alla edra behof i härlighet i Kristus Jesus.... Vår Herre Jesu Kristi nåd vare med eder alla! Amen”.

Kapitel XLVI—Paulus åter i frihet.

På samma gång Paulus' verksamhet i Rom välsignades till många själars omvändelse och till de troendes uppmuntran och uppbyggelse, samlade sig mörka moln, som hotade ej allenast hans egen trygghet, utan äfven församlingens framgång. Vid sin ankomst till Rom blef han öfverlämnad till befälhafvaren af den kejserliga vakten, en rättvis och ärlig man, och genom dennes vänlighet fick han jämförelsevis stor frihet att fortsätta evangelii verk. Men innan den tvååriga fångenskapen var slut, valdes en annan befälhafvare, från hvilken aposteln ej kunde vänta någon gunst.

Judarna voro nu mera verksamma än någonsin förut i sin förföljelse mot Paulus, och de funno en skicklig medhjälpare i den lösaktiga kvinna, som Nero hade tagit till sin andra hustru. Denna var en proselytmakerska för judarna och lånade därför hela sin inflytelse åt deras mordiska afsikter mot kristendomens store kämpe.

Paulus kunde ej hoppas på mycken rättvisa af den kejsare, till hvilken han hade vädjat. Nero var mera moraliskt fördärfvad, mera fåfänglig till sin karaktär och på samma gång i stånd att visa gräsligare grymhet än någon kejsare, som regerat före honom. Regeringens angelägenheter kunde ej häfva öfverlämnats åt en mera dispotisk kejsare. Redan första året af sin regering hade han med gift afdagatagit sin unge styfbroder, den rättmätige arfvingen till tronen. Nero hade sjukit djupare och djupare ned i brottslighet, intill dess han mördat sin egen moder och sedermera sin hustru. Det fanns intet brott så gräsligt, att han ej kunde utföra det, ingen handling så nedrig, att han ej ville åtaga sig den. Hos hvarje ädelsinnad människa väckte han blott förakt och afsky.

Detaljerna af den ogudaktigliet, som praktiserades inom kejsarens hof, äro alltför anstötliga och afskyvärda att här återgifvas. Hans otyglade lösaktighet väckte känslor af afsky till och med hos dem, som tvingades att deltaga i hans brott. De lefde i ständig fasa för att han skulle antyda något ännu värre, än han förut gjort. Men oaktadt all denna brottslighet voro hans undersåtar honom trogna. Han erkändes som hela den civiliserade världens ende härskare. Men mer än detta, han tillskrefs äfven gudomliga egenskaper och tillbads som en gud.

Ur mänsklig synpunkt betraktadt skulle man tro, att Paulus med all visshet skulle blifva dömd skyldig af en sådan domare. Men aposteln visste, att han hade ingenting att frukta, så länge han förblef trogen mot Gud. Den, som i det förflutna varit hans beskyddare, kunde ännu skydda honom från judarnas hat och från kejsarens makt.

Gud beskyddade också sin tjänare. Då Paulus förhördes, kunde beskyllningarna mot honom ej bevisas. Det oväntade inträffade: med en aktning för rättvisa, som var helt främmande för hans karaktär, förklarade Nero fången vara oskyldig. Paulus' bojor aftogos, och han var åter en fri man.

Hade hans förhör uppskjutits ännu en tid eller om han för någon orsaks skull hade nödgats stanna kvar i Rom till följande år, skulle han tvifvelsutan hafva omkommit i den förföljelse, som då ägde rum. Under Paulus' fångenskap hade så många blifvit omvända till kristendomen, att det tilldrog sig myndigheternas uppmärksamhet och fiendskap. Kejsarens vrede upptändes särskildt, emedan några medlemmar af hans hus blifvit omvända, och han fann snart en ursäkt för att göra de kristna till föremål för sin gränslösa grymhet.

Ungefär vid den tiden inträffade i Rom en förskräcklig eldsvåda, som lade nära halfva staden i aska. Ett rykte kom då i omlopp, att Nero själf hade anlagt denna brand, men för att vända misstankarna från sig gjorde han min af stor frikostighet genom att hjälpa de hemlösa och utblottade. Han blef dock anklagad för denna brand. Staden råkade i uppståndelse och raseri och för att vända misstankarna från sig själf och äfven för att befria staden från en klass af folk, som han fruktade och hatade, öfverflyttade han beskyllningen på de kristna. Hans plan lyckades, och tusentals af Kristi efterföljare, män, kvinnor och barn, blefvo på det grymmaste sätt dödade.

Paulus undgick denna förskräckliga förföljelse, ty han hade lämnat Rom snart efter att han erhållit sin frihet. Denna sista frihetstid gjorde han flitigt bruk af genom att besöka församlingarna. Han sökte få till stånd en fastare förening mellan de grekiska och de österländska församlingarna samt att befästa de troendes sinnen mot de falska läror, som begynt insmyga sig till fördärf för deras tro.

De pröfningar och den oro, som Paulus fått lida, hade försvagat hans fysiska krafter, och åledrdomens bräckligheter begynte blifva märkbara. Han kände, att han nu utförde sitt sista verk; och ju kortare tiden blef för hans verksamhet, desto ifrigare blef han i sina bemödanden, ja, hans nit syntes icke hafva någon gräns. Fast i sitt beslut, punktlig i hvad han företog sig, stark i tron, färdades han i många länder från församling till församling och sökte att med alla till buds stående medel stärka de troendes händer, så att de måtte troget arbeta för att vinna själar för Jesus samt för att de i de pröfvande tider, som redan begynt inträda, måtte förblifva ståndaktiga i evangelium och vara Kristi trogna vittnen.

* * * * *

Kapitel XLVII—Paulus' sista fångenskap.

Paulus' arbete bland församlingarna, sedan han blifvit frikänd i Rom, undslapp icke hans fienders uppmärksamhet. Ända sedan förföljelsen började under Neros regering hade de kristna allestädes varit under lagens bann. Efter en tid kommo de otrogna judarna på den idén att lägga skulden på Paulus för branden i Rom. Icke en enda af dem tänkte för ett ögonblick, att han var skyldig; men de visste, att den ringaste skymt af möjlighet för en sådan beskyllnings trovärdighet skulle besegla hans dom. Grenom deras bemödanden blef Paulus åter arresterad och skyndsamt bortförd i sin sista fångenskap.

På denna sin sista resa till Rom åtföljdes Paulus af flera af sina forna kamrater, medan andra gärna önskade dela hans öde, men blefvo af honom afrådda från att sålunda blottställa sina lif. Hans utsikter voro denna gång långt mindre gynnsamma än under hans förra fångenskap. Förföljelsen under Nero hade storligen förminskat de kristnas antal i Rom. Tusentals hade lidit martyrdöden för sin tro, och många hade lämnat staden, medan de, som voro kvar, voro mycket nedslagna och förskräckta.

Paulus belf genast efter sin ankomst till Rom kastad i en dyster fängelsecell för att förblifva där, tills han fullbordade sitt lefnadslopp. Eftersom han var anklagad för att hafva anstiftat ett af de värsta brott, som kunde utöfvas mot staden och nationen, var han föremål för allmänt förakt.

De få vänner, som delat apostelns bördor med honom, begynte nu lämna honom. Somliga lämnade honom helt och hållet, medan andra reste ut till olika församlingar i någon mission, och bland dessa voro Fygellus och Hermogenes de första. Sedan öfvergaf Demas den förföljde aposteln, därtill skrämd af hotande faror och svårigheter. Kreskens blef af Paulus sänd till församlingarna i Galatien, Titus till Dalmatien, Tykikus till Efesus. I sitt bref till Timoteus sade Paulus rörande denna erfarenhet: : Endast Lukas är hos mig". Aldrig förr hade aposteln behöft sina bröders närvaro och tjänst så mycket som nu, försvagad som han var af ålder, möda och svårigheter samt inspärrad i en mörk och fuktig cell i ett romerskt fängelse. Den hjälp han kunde få af Lukas, sin älskade lärjunge och trogne vän, var honom till stor tröst och iståndsatte honom att meddela sig med sina bröder och med världen utomkring.

Under denna pröfvande tid gladdes Paulus öfver att ofta få besök af Onesiforus. Denne hjärtevänlige efesier gjorde allt han kunde för att bringa ljus och lättnad till Paulus i hans eljes så dystra fångenskap. Hans älskade lärare var i fängelse för sanningens skull, medan han själf var i frihet; han sparade där- för inga bemödanden för att göra Paulus' tillstånd mera drägligt.

I det sista bref, som aposteln skref, säger han om denne trogne lärjunge: "Herren gifve Onesiforus' hus barmhärtighet; ty han har ofta vederkvickt mig och har icke blygts för min boja, utan då han var i Rom, sökte han mig mycket flitigt och fann mig. Herren gifve

honom, att han måtte finna barmhärtighet hos Herren på den dagen. Och all den tjänst, som han har gjort i Efesus, känner du själf bäst".

Grud har själf nedlagt i människohjärtat en åtrå efter kärlek och sympati. Under sin djupa ångest i Gretsemane längtade Frälsaren själf efter lärjungarnas sympati. Och fastän Paulus ej visade, att han lät sig påverkas af sina svårigheter och lidanden, längtade han dock efter sina bröders närvaro och medlidsamhet. Onesiforus ' besök, som vittnade om denne broders trohet under en tid, då Paulus var ensam och öfvergifven, bragte glädje och tröst till en, som hade uppoffrat sitt lif för att betjäna andra.

* * * * *

Kapitel XLVIII—Paulus inför Nero.

När Paulus blef kallad inför Nero att förhöras, hade han icke annat än en säker och snar död att vänta. Den allvarliga beskaffenheten af det brott han var anklagad för, och den rådande fientligheten mot de kristna lämnade föga hopp om gynnsamt utslag i saken.

Bland greker och romare hade man för sed att låta den anklagade välja sin egen sakförare att försvara sig inför en domstol. Genom kraftiga argument, genom känslofull vältalighet och öfvertalande ord, böner och tårar lyckades en sådan sakförare icke sällan uppnå ett gynnsamt utslag för fången eller åtminstone att få hans straff förmildradt. Men när Paulus blef kallad inför Nero, vågade ingen erbjuda sin tjänst som hans sakförare; ingen vän var till hands att nedskrifva en rapport öfver de anklagelser, som framlades mot honom, eller de argument, som han framställde till sitt eget försvar. Bland de kristna i Rom fanns icke en enda, som framträdde för att bistå honom i denna pröfvande stund.

Den enda pålitliga berättelse vi hafva om detta förhör gifves af Paulus själf i hans andra bref till Timoteus. Aposteln skrifver härom: ”Vid mitt första försvar var ingen med mig, utan alla öfvergåfvo mig. Må det icke tillräknas dem. Men Herren stod mig bi och styrkte mig, på det att genom mig predikan skulle fullbordas, och alla hedningar få höra den; och jag blef räddad ur lejonets mun”.

Paulus inför Nero — hvilken slående kontrast! Den förmätne monarken, inför hvilken gudsmannen skulle försvara sin tro, hade uppnått höjden af jordisk makt, myndighet och rikedom såväl som det lägsta djup af synd och brottslighet. I makt och storhet hade han ingen like. Det fanns ingen, som kunde sätta hans auktoritet i fråga, ingen, som kunde motsätta sig hans vilja. Konungar lade sina kronor vid hans fötter. Mäktiga härar marschera under hans befäl, och hans flottas flaggor betecknade seger. En bildstod af honom var uppställd i domsalen; senatorers påbud och domares beslut voro blott ekot af hans vilja. Milliontals människor böjde sig i lydnad för honom. Hela världen darrade inför Neros namn. Att ådraga sig hans misshag medförde förlust af egendom, frihet och lif, och hans vredgade uppsyn var mera fruktad än farsot.

Utan penningar, utan vänner, utan försvarare stod den åldrige fången inför Nero, hvars uppsyn tydligt uppenbarade de passioner, som härskade inom honom, medan den anklagades ansikte vittnade om ett hjärta, uppfylldt af Guds frid. Paulus’ erfarenhet hade inbegripit fattigdom, självförsakelse och lidande. Trots att han ständigt blifvit missrepresenterad, förolämpad och misshandlad af sina fiender, i det de på detta sätt sökt skrämma lionom till eftergift, hade han modigt upphöjt korsets fana. Liksom Mästaren hade han varit en-hemlös kringvandrare, och liksom han hade uppoffrat sitt lif för att vara till välsignelse för sina medmänniskor. Huru kunde Nero, en nyckfull, passionerad, liderlig tyrann, förstå att rätt uppskatta denna Guds tjänares karaktär och bevekelsegrunder ?

Den stora domsalen var uppfylld af en ifrig, orolig skara, som sökte tränga sig fram för att få se och höra, livad som försiggick. Där voro höga och låga, rika och fattiga, lärda och okunniga, stolta och ringa — alla saknade en sann kunskap om lifvets och frälsningens väg.

Judarna framlade mot honom de gamla beskyllningarna om förräderi och kätteri, och både judar och romare beskyllde honom för att vara skulden till den stora stadsbranden. Paulus höll sig under allt detta lugn och stilla. Folket och domarne sågo på honom med förvåning. De hade varit närvarande vid månget förhör och hade sett mången brottsling; men aldrig hade de sett en man bibehålla en så lugn och helig värdighet som den fånge de nu hade framför sig. Domarnes skarpa ögon, som voro vana att läsa fångars anletsdrag, granskade förgäfves Paulus' ansikte för att finna något tecken på brottslighet. När han tilläts hålla sitt eget försvarstal, lyssnade alla med spänd uppmärksamhet.

Ännu en gång har Paulus tillfälle att för en undrande skara upphöja korsets fana. Då han ser på den samlade skaran — judar, greker, romare och främlingar från olika länder — känner han i sin själ en innerlig längtan att se dem frälsta. Han glömmer,

hvarför de samlats, och de faror, som omgifva honom, samt det förskräckliga öde, som ligger honom så nära. Han ser blott Jesus, medlaren, innerligt bedjande inför Gud för syndiga människor. Med mer än mänsklig vältalighet och kraft framhåller han evangelii sanningar. Han utpekar för sina åhörare det offer, som blifvit gjordt för det fallna släktet. Han betygar, att ett oändligt pris blifvit betaldt för människans återlösning. Vägen har blifvit öppnad för henne att få sitta med Jesus på hans tron. Genom Guds änglar sättes jorden i förbindelse med himmelen, och allt, hvad människan gör, vare sig godt eller ondt, är uppenbart för den eviga rättvisans ögon.

Sålunda talar sanningens försvarare. Trogen bland de trolösa, principfast bland de principlösa står han såsom Guds representant, och hans röst ljuder som en röst från himmelen. Ingen fruktan, ingen bedröfvelse, ingen nedslagenhet i ord eller blick skönjes hos honom. Stark i medvetandet om sin oskuld, rustad med sanningens harnesk, fröjdar han sig öfver den förvissningen, att han är ett Guds barn. Hans ord ljuda som ett segerrop öfver krigslarmet. Han bedyrar, att den sak, åt hvilken han har ägnat sitt lif, är det enda verk, som aldrig kan gå under. Om än han förgås, så skall dock evangelium aldrig förgås. Gud lefver, och hans sanning skall segra.

Många, som den dagen sågo honom, "sågo hans ansikte likasom en ängels ansikte".

Aldrig förut hade denna skara lyssnat till sådana ord som dessa. De kommo hjärtats känslosträngar att dallra äfven hos de mest förhärdade. De tydliga och öfverbevisande sanningarna omstörtade villfarelsens fästen. Ljuset bröt in i mångas sinnen, som sedermera följde dess strålar. De sanningar, som den dagen uttalades, skulle uppskaka hela

folk och fortlefva genom hela tiden, utöfvande sin inflytelse på människors hjärtan, då de läppar, som uttalade dem, voro tillslutna i en martyrs graf.

Aldrig förut hade Nero hört sanningen framställas, såsom den blef framställd vid detta tillfälle. Aldrig förut hade hans eget lifs förskräckliga brottslighet blifvit så klart uppenbarad för honom. Himmelens ljus genomträngde hans själ, och han skälfde af fasa vid tanken på att han, världens störste monark, slutligen skulle framstå inför en högre domstol och mottaga en rättvis dom för sina handlingar. Han blef förskräckt för apostelns Gud, och han vågade icke fälla någon dom öfver Paulus, mot hvilken ingen beskyllning hade blifvit bevisad. En känsla af bäfvan underkufvade för en tid hans blodtörstiga anda

För ett ögonblick öppnades himmelens portar för den ogudaktige och förhärdade Nero, och dess frid och renhet syntes honom önskvärd. I detta ögonblick ljöd nådens kallande röst i hans själ. Men endast för ett ögonblick gaf han tanken om förlåtelse rum. Därpå gaf han befallning, att Paulus skulle föras tillbaka till sin fängesecell ; och då dörren till cellen stängdes igen bakom Guds budbärare, blef omvändelsens dörr för evigt tillsluten för den romerske kejsaren. Ingen himmelsk ljusstråle skulle någonsin mer genomtränga det mörker, som omslöt honom. Han skulle snart drabbas af Guds straffdom.

Icke lång tid därefter afseglade Nero på sin nesliga expedition till Grekland, där han ådrog sig själf och sitt kejsardöme stor vanära genom sin föraktliga lösaktighet. Med pomp och ståt återvände han till Rom, där han omgaf sig med sitt hoffolk och nedlät sig till de mest afskyvärda utsväfningar. Midt under denna skändliga tillställning nåddes deras öron af ett stojande uppror ute på gatorna. Ett bud utskickades för att inhämta orsaken därtill, och det kom tillbaka med den fasaväckande nyheten, att Galba, i spetsen för en arméstyrka, var i hastigt antågande mot Rom samt att uppror hade redan utbrutit i staden och att gatorna voro uppfyllda af en uppretad pöbel, som hotade kejsaren och alla hans försvarare med död och som nu hastigt rusade fram mot palatset.

I denna farofulla stund hade Nero ej, såsom den trogne Paulus, en mäktig och nådig Gud att förlita sig på. Ryggande tillbaka för det lidande eller kanske tortering, som han möjligen komme att få uthärda från pöbelns händer, tänkte den usle tyrannen taga sig själf afdaga, men hans mod svek honom i det kritiska ögonblicket. Han förlorade helt och hållet modet och företog en vanhederlig flykt till ett landtställe några mil därifrån. Hans flykt var dock förgäfves, ty hans gömställe blef snart upptäckt, och när ryttarne, som voro honom på spåren, nalkades, anlitade han en träls bistånd och tilldelade sig själf ett dödssår. Sålunda fick den grymme tyrannen Nero sluta sina dagar vid den tidiga åldern af endast trettiotvå år.

Kapitel XLIX—Paulus' sista bref.

Från kejsarens domsal återvände Paulus till sin cell, viss om, att han vunnit blott en kort förlängning af sitt lif. Han visste, att hans fiender ej skulle gifva sig någon ro, förrän de skaffat honom ur vägen. Men han visste äfven, att sanningen vunnit seger för en tid. Att en korsfäst och uppstånden Frälsare blifvit förkunnad för en så stor skara folk, som hade lyssnat till honom, var i och för sig en seger. Den dagen hade ett verk påbörjats, som skulle tillväxa i kraft — ett verk, som Nero och alla andra Kristi fiender ingalunda skulle kunna hindra eller tillintetgöra.

I sin dystra cell satt Paulus dag efter dag fullt medveten om att på ett ord eller en vink från Nero kunde bödlarna komma och göra slut på hans lif. Under dessa omständigheter tänkte han på Timoteus och beslutade sända efter honom. Han hade anförtrott vården af församlingen i Efesus åt Timoteus, som därför blifvit kvar där, när Paulus gjorde sin sista resa till Rom. Paulus och Timoteus voro förenade med hvarandra med ovanligt starka kärleksband. Timoteus hade, ända sedan han blef omvänd, delat Paulus' verksamhet och lidanden, och vänskapen mellan dessa två hade blifvit allt starkare, innerligare och heligare, intill dess Timoteus var för den åldrige, i verksamheten utslitne aposteln allt, livad en son kunde vara för en älskad och hedrad fader. Man kan ej förundra sig så mycket öfver, att Paulus i sin ensamhet längtade efter att se honom.

Under de mest gynnsamma omständigheter kunde Timoteus ej hinna till Rom från Mindre Asien på mindre än flera månaders tid. Paulus visste, att hans lif var osäkert, och han fruktade, att Timoteus kunde komma för sent för att få se honom. Han hade viktiga råd och lärdomar för ynglingen, åt hvilken så ansvarsfulla uppgifter blifvit anförtrodda, hvarför han, på samma gång han uppmanade honom att komma utan uppskof, gaf honom ett vittnesbörd, som han möjligen ej skulle lefva för att muntligen delgifva honom. Hans hjärta var uppfylldt med kärleksfull ängslan för sin son i evangelium och för den församling, han hade vård om, och han sökte därför intrycka på Timoteus' sinne, hur viktigt det var för lionom att troget sköta sitt heliga kall.

Paulus begynte sitt bref med denna hälsning: ”Till min älskade son Timoteus. Nåd, barmhärtighet, frid af Gud Fader och Jesus Kristus, vår Herre! Jag tackar Gud, hvilken jag tjänar från mina förfäder i ett rent samvete, likasom jag oaflåtligen tänker på dig i mina böner natt och dag”.

Aposteln förmanade därpå Timoteus att vara ståndaktig i tron. Han skref: ”För denna orsaks skull påminner jag dig att upplifva Guds nådegåfva, som är i dig genom mina liänders påläggning. Ty Gud har icke gifvit oss försagdhetens ande, utan kraftens och kärlekens och tuktens. Blygs därför icke för vår Herres vittnesbörd ej heller för mig, hans fånge, utan lid äfven du för evangelium efter Guds kraft”. Paulus uppmanade Timoteus att komma ihåg, att han hade blifvit kallad med ”en helig kallelse” att förkunna hans kraft,

som ”i ljuset framburit lif och oförgänglighet genom evangelium, för hvilket”, sade han, ”jag har blifvit satt till förkunnare och apostel och hedningarnas lärare. Hvarför jag också lider detta, men blyges dock icke därför, ty jag vet på hvem jag tror och är viss, att han förmår förvara till den dagen det, som är mig ombetrodt”.

Genom sin långa verksamhet hade Paulus aldrig vacklat i sin trohet mot Frälsaren. Hvarhelst han var, vare sig inför de argsinta fariseerna eller de romerska myndigheterna, inför flen uppretade pöbeln i Lystra eller de ångerfulla syndarna i det macedoniska fängelset, resonnerande med de förskräckta sjömännen på det af vågorna kringkastade skeppsvraket eller stående ensam inför Nero för att föra sin egen sak — aldrig hade han blygts för den sak han försvarade. Det enda stora syftemålet med hans kristliga lif hade varit att tjäna honom, livilkens namn han en gång föraktat, och inga motgångar eller förföljelser hade varit i stånd att afvända honom från detta syftemål. Hans tro, som stärkts genom sträfvanden och renats genom uppoffringar, uppehöll honom och gaf honom förnyade krafter.

Paulus fortsatte: ”Så stärk dig nu, min son, i den nåd, som är i Kristus Jesus. Och hvad du har hört af mig inför många vittnen, anbefall det åt trog- na människor, hvilka äro dugliga att ock lära andra. Lid äfven du, såsom en god Jesu Kristi stridsman”.

En sann Guds tjänare skall icke oroa sig öfver svårigheter eller ansvar. Från den källa, som aldrig tryter för dem, som riktigt söka efter gudomlig kraft, hämtar han krafter, genom hvilka han iståndsättes att möta och öfvervinna frestelser samt att utföra de plikter, som Gud ålagt honom. Den nåd, som delgifves honom, ökar hans förmåga att känna Gud och hans Son. I sin själ längtar han innerligen efter att kunna tjäna sin Mästare på ett antagligt sätt. Och i den mån han skrider framåt på den kristna vädjebanan, blir han stark i den ”nåd, som är oss gifven i Kristus Jesus”. Denna nåd iståndsätter honom att vara ett troget vittne om de ting, som han hört. Han föraktar icke, ej heller försummar han den kunskap, som han fått af Gud, utan han meddelar denna kunskap åt trogna män, hvilka i sin tur undervisa andra däri.

I detta sitt sista bref till Timoteus framställer Paulus för den yngre arbetaren ett högt ideal, utpekande de plikter, som åligga en Kristi tjänare. Aposteln säger: ”Vinnlägg dig om att bevisa dig själf för Gud såsom bepröfvad, en ostrafflig arbetare, som rätt delar sanningens ord. Men fly ungdomens lustar och far efter rättfärdighet, tro, kärlek, frid med dem, som åkalla Herren af rent hjärta. Och visa från dig dåraktiga och oskickliga spörsmål, vetande, att de föda af sig tvister. Men en Herrens tjänare bör icke tvista, utan vara mild mot alla, skicklig att undervisa, fördragande det onda, med saktmod tillrättavisande motståndarna i hopp att till äfventyrs Gud gifver dem bättring till att förstå sanningen”.

Aposteln varnade Timoteus för de falska lärare, som skulle söka att vinna inträde i församlingen. Han förklarar: ”Men vet detta, att i de yttersta dagarna tillstunda svåra tider.

Ty människorna skola vara egenkära, giriga, stortaliga, högfärdiga, hädiska, mot föräldrar olydiga, otacksamma, oheliga.... hafvande gudaktighetens sken men förnekande dess kraft. Och dessa bör du undfly".

Och han fortsätter: "Och onda människor och bedragare skola gå allt längre i ondska, förvillande och förvillade. Men du, förblif vid det du har lärt och hvarom du har blifvit förvissad, vetande af hvem du har lärt det, och att du från barndomen känner de heliga skrifterna, som kunna göra dig vis till frälsning. ... All skrift, af Gud ingifven, är ock nyttig till undervisning, till bestraffning, till upprättelse, till tuktan i rättfärdighet, på det att Guds människa må vara fullbordad, till allt godt verk skicklig". Gud har försett oss med tillräckliga medel för att vi skola kunna vinna seger i striden mot det onda här i världen. Bibeln är rustningskammaren, där vi kunna förse oss med den nödvändiga rustningen. Våra länder måste vara omgjordade med sanning. Vårt pansar måste vara rättfärdighet. Vi måste taga trons sköld i vår hand och frälsningens hjälm på vår hjässa. Med Andens svärd, som är Guds ord, skola vi slå. oss igenom alla hinder och afhugga alla syndens fängslande fjättrar.

Paulus visste, att stora faror hotade församlingen. Han visste, att de, som skulle hafva uppsikt öfver församlingen, måste utföra troget och nitiskt arbete, och han skref därför till Timoteus: "Jag besvär dig inför Gud och Herren Jesus Kristus, som skall döma lefvande och döda, och vid hans tillkommelse och hans rike: Predika ordet, träd fram i tid och otid, tillrättavisa, bestraffa, förmana med all saktmodighet och undervisning".

Denna allvarliga förmaning till en så trogen och nitisk arbetare, som Timoteus var, är ett kraftigt vittnesbörd om den stora betydelsen af det arbete, som utföres af evangelii förkunnare samt det ansvar, som är förenadt därmed. Paulus liksom kallar Timoteus inför Guds domstol och besvär honom att predika ordet, icke människors meningar och seder, samt att vara redo att vittna för Gud, närhelst tillfälle yppar sig därför — inför stora församlingar och enskilda kretsar, ute vid vägkanten och vid den husliga härden, till vänner och fiender, under trygghet eller blottställd för svårigheter och faror, vanära och förlust.

Af fruktan för att Timoteus' milda och eftergifna sinnelag möjligen kunde leda honom till att undvika en väsentlig del af sitt arbete, förmanade Paulus honom att troget och äfven med stränghet bestraffa synden hos dem, som öfvat grofva brott. Men han skulle dock göra detta med "all saktmodighet ocli undervisning". Han skulle uppenbara Kristi kärlek och tålamod, förklarande och inskärpande sina bestraffningar med ordets sanningar.

Att hata och bestraffa synd, men på samma gång visa ömhet och medlidsamhet för syndaren, är ingalunda en lätt sak. Ju ifrigare vi äro i våra egna bemödanden att i hjärta och lefverne utveckla helighet, desto djupare skall vårt hat för synden blifva och desto mera afgjordt skola vi visa, att vi ej kunna samtycka till någon afvikelse från det, som är rätt. Vi måste akta oss för otillbörlig stränghet mot syn- daren, men vi må äfven akta oss för att ej

underskatta syndens onda beskaffenhet. Vi skola visa kristlig långmodighet och kärlek mot den, som förirrar sig; men det är fara för att vi kunna visa så stor fördragsamhet för det onda, att man betraktar sig själf såsom oförtjänt af bestraffning samt förkastar den såsom opåkallad och orättvis.

Evangelii tjänare åstadkomma stundom stor skada genom att tillåta sin fördragsamhet mot den felande att urarta till fördragsamhet mot synd, och detta till den grad, att man äfven deltager i den. Sålunda ledas de till att ursäkta och öfverskyla det, som Gud fördömer, och omsider blifva de så förblindade, att de försvara dem, som Gud befaller dem att bestraffa. Den, som så förslöat sin andliga insiktsförmåga genom en syndig slapphet mot dem som Gud fördömer, skall omsider begå en större synd genom att uppträda strängt och barskt mot dem, som hafva Guds bifall.

Genom den mänskliga visdomens öfvermod, genom förakt för den Helige Andes inflytelse och genom en afsmak för Guds ords sanningar skola många, som bekänna sig vara kristna och anse sig dugliga att undervisa andra, ledas till att vända sig bort från Guds fordringar. Paulus förklarade för Timoteus: ”Ty en tid skall komma, då de icke skola fördraga den hälsosamma läran, utan skola efter sina egna lustar samla åt sig hopar af lärare, emedan det kliar i öronen, och vända sina öron från sanningen och vända sig till fablerna”.

Aposteln åsyftar icke här uppenbara världsmänniskor, utan kristna bekännare, som följa sina böjelser och sålunda blifva sina egna trälar. Sådana äro villiga att lyssna endast till sådana läror, som icke bestraffa deras synder eller fördöma deras nöjesälskande lefnadssätt. De blifva sårade öfver Kristi trogne tjänares ord samt välja sig lärare, som berömma och smickra dem. Bland dem, som föregifva sig vara evangelii förknnnare, finnas äfven många, som framhålla mänskliga meningar i stället för Guds ord. De äro otrogna i sitt kall och vilseleda sådana, som af dem förvänta andlig ledning.

I sina heliga lagbud har Gud gifvit oss en fullkomlig lefnadsregel, och han har förklarat, att intill tidens slut skall denna lag, oförändrad till sin minsta prick eller bokstaf, vara bindande på människorna. Kristus kom för att göra lagen stor och härlig. Han visade, att den hvilar på den omfattande grundvalen af kärlek till Gud och kärlek till nästan samt att lydnad för dess bud utgör människans hela plikt. I sitt eget lif har han lämnat oss ett exempel på lydnad mot Gud. I sin bergspredikan visade han, hur dess fordringar gå djupare än de yttre handlingarna och sträcka sig till själfva hjärtats tankar och uppsåt.

Lydnad mot lagen skall komma människan att ”försaka ogudaktigheten och de världsliga lustarna” samt -att ”lefva tuktigt och rättfärdigt och gudligt i denna världen”. Men fienden till all rättfärdighet har fångat världen i sina snaror samt ledt män och kvinnor till att öfverträda lagen. Det har gått såsom Paulus förutsåg, att det skulle gå — skaror hafva vändt sig bort från Guds ords tydliga och hjärterannsakande sanningar samt själfva valt sig lärare, hvilka framställa för dem sådana fabler, som falla i deras smak. Bland både predikanter

och församlingsmedlemmar finnas många, som trampa Guds bud under sina fötter. Därigenom blir världens Skapare förolämpad, och satan ler i segerglädje öfver den framgång han vinner genom sina anslag.

Med det tilltagande föraktet för Guds lag får man äfven mer och mer afsmak för religionen, och på samma gång tilltaga högmod, nöjeslystnad, olydnad mot föräldrar och själfviska njutningar, medan de mera sansade allestädes fråga med djup ängslan: Hvad kan göras för att afvända den hotande faran? Svaret återfinnes i Paulus' förmaning till Timoteus: ”Predika ordet”. I Bibeln allena finna vi den enda pålitliga regeln för våra handlingar. Den innehåller en afskrift af Guds vilja, en framställning af den gudomliga visdomen. Den löser för människans förstånd lifvets stora problem; och för alla, som rätta sig efter dess principer, utgör den en säker ledtråd, som bevarar dem från att förslösa sitt lif i fåfänga bemödanden.

Gud har kungjort sin vilja för oss, och det är dårskap af människan att sätta i fråga det, som har gått öfver hans läppar. Sedan den oändliga visheten talat, kan det ej finnas någon tvifvelaktig fråga för människan att afgöra, inga möjliga tvetydigheter för henne att utreda. Allt, som fordras af henne, är, att hon uppriktigt och villigt instämmer i Guds uttryckta vilja. Lydnad är såväl förnuftets som samvetets högsta beslut.

Paulus sade vidare i sin förmaning: ”Men du, var nykter i allt, fördrag lidandet, gör en evangelii förkunnares verk, uträtta ditt ämbete fullständigt”. Paulus skulle snart fullborda sitt lopp, och han ville, att Timoteus skulle taga hans plats för att värna församlingarna mot de fabler och villfarelser, genom hvilka fienden på olika sätt skulle söka att leda dem bort från evangelii enkelhet. Han förmanade honom att akta sig för att invecklas i världsliga affärer, som kunde hindra honom från att helt ägna sig åt Guds verk samt att med ett gladt sinnelag uthärda motstånd, vanära och förföljelse, hvartill hans trohet komme att blottställa honom, och slutligen att troget fullfölja sitt kall genom att göra bruk af alla för handen varande medel, genom hvilka han kunde vara till välsignelse för dem, för hvilka Jesus hade dött.

Paulus' lif var en belysning af de sanningar han predikade, och just däri låg hans makt och inflytelse. Alltid hade han en djup känsla af sitt ansvar, och han verkade i nära förening med honom, som är källan till all rättvisa, nåd och sanning. Han höll fast vid Kristi kors såsom sin enda försäkring om framgång. Kärlek till Frälsaren var den odödliga bevekelsegrunden, som uppehöll honom i hans kamp mot det egna jaget och mot det onda, som utifrån angrep honom, i det han kämpade mot en kall och kärlekslös värld och mot bittra fiender.

Hvad församlingen behöfver i dessa farliga tider, är en kår af arbetare, som i likhet med Paulus har utbildat sig för att vara till välsignelse för andra — arbetare, som hafva en djup erfarenhet i de ting, som tillhöra Gud, och som äro uppfyllda med nit och ifver. Åt Gud

helgade, självuppoffrande män behöfvas, män, som icke äro rädda för pröfningar och ansvar, män, som äro tappra och trogna, män, som ha Kristus, ”härlighetens hopp”, inneboende i sitt hjärta och hvilkas läppar, berörda af en helig eld, ”predika ordet”. Guds verk aftynar, när det lider brist på sådana arbetare, och då insmyga sig dödliga villfarelser, hvilka förgifta moralen och nedslå förhoppningarna hos en stor del af människosläktet.

Då trogna och utarbetade fanbärare nedlägga sitt lif för sanningens skull, hvilka skola då träda fram och intaga de tomma platserna i de glesnade leden? Skola våra ynglingar mottaga det heliga kallet från sina fäders händer? Äro de beredda att fylla de platser, som innehades af de trogna fäder, som nedlagt sin vandringsstaf ? Skall apostelns förmaning hörsammas och skola de lyda pliktens röst midt under de hos ungdomen så gängse lockelserna till själfviska och äregiriga företag?

Paulus afslutade sitt bref med personliga hälsningar till olika individer samt upprepade åter sin innerliga önskan, att Timoteus måtte snart komma till honom, om möjligt före vinterns inbrott. Han nämnde den känsla af ensamhet han erfor på grund af att somliga af hans vänner hade öfvergifvit honom och på grund af andras nödvändiga frånvaro; och om Timoteus skulle tveka, därför att församlingen i Efesus behöfde honom, så upplyste Paulus om, att han redan hade skickat Tykikus att intaga hans plats.

Sedan han sagt några ord om rannsakningen inför Nero, om hur hans bröder hade öfvergifvit honom och om en förbundstrogen Guds uppehållande nåd, afslutade Paulus sitt bref med att anbefalla sin älskade Timoteus åt Öfverherden, som, om än underherdarna måste nedlägga sin vandringsstaf, fortfarande skulle vårda sin hjord.

Kapitel L—Dömd till döden.

Under Paulus' sista rannsakning inför Nero hade kejsaren fått ett så kraftigt intryck af apostelns ord, att han uppsköt med utslaget, i det han hvarken frigaf eller fördömde Guds anklagade tjänare. Men kejsarens hat mot Paulus uppflammade snart åter. Förtretad öfver sin oförmåga att hämma utbredandet af den kristna religionen, ej ens inom det kejserliga huset, beslöt han, att så snart han kunde få någon någorlunda trovärdig anledning därtill, skulle han låta döda aposteln. Icke lång tid därefter uttalade Nero det utslag, hvarigenom Paulus dömdes till martyrdöden. Men som en romersk borgare ej kunde dömas äfven till tortyr, dömdes han till att afrättas genom halshuggning.

Paulus fördes till afrättningsplatsen på ett hemligt sätt. Endast få åskådare tillätos att vara närvarande, emedan hans förföljare, oroade öfver hans vidsträckta inflytelse, befarade, att flera kunde blifva omvända till kristendomen, om de tillätes bevittna hans afrättning. Men äfven de förhärdade soldaterna, som skötte om honom, lyssnade till hans ord och sågo med förvåning, hur han med glädje och frimodighet gick sitt öde till mötes. För somliga, som bevittnade hans martyrdöd, blef. den förlåtande anda, som han utvisade gent emot sina mördare och hans osvikliga tro på Kristus intill det sista, en lifvets lukt till lif. Flera än en anammade den Frälsare, som Paulus predikade, och fingo äfven de ej så lång tid därefter besegla sin tro med sitt blod.

Ända till sista stunden bekräftade Paulus' lif sanningen af hans ord till korintierna: "Gud är den, som bjöd ljuset lysa utur mörkret och lyste i våra hjärtan, på det att kunskapen om Guds härlighet i Jesu Kristi ansikte skulle framlysa. Men vi hafva denna skatt i lerkärl, på det att den öfversvinneliga kraften må vara Guds och icke af oss. Vi äro på allt sätt trängda, men icke undertryckta, rådvilla, men icke rådlösa, förföljda, men icke öfvergifna, nederslagna, men icke förlorade; vi föra alltid omkring Jesu död i vår kropp, på det att ock Jesu lif må i vår kropp varda uppenbart". Han förlitade icke på sig själf, utan på Guds Andes ständiga närvaro i hans själ, i det denne Ande bragte hvarje tanke till lydnad för Kristi vilja. Profeten förklarar: "Den, som är fast i sitt sinne, bevarar du i frid, i frid; ty på dig förtröstar han". Den himmelska frid, som hvilade öfver Paulus' ansikte, vann mången själ för evangelium.

Paulus omgafs alltid af en himmelsk atmosfär. Alla, som umgingos med honom, kände inflytelsen af hans förening mod Kristus. Den omständigheten, att hans eget lif vittnade om den sanning han förkunnade, gaf öfverbevisande kraft åt hans predikan. Häri ligger sanningens kraft. Den okonstlade, stilla inflytelsen af ett heligt lif är den mest öfverbevisande predikan, som kan gifvas till fördel för kristendomen. Ett till och med oomstörtligt argument kan väcka motstånd; men ett gudligt exempel har en oemotståndlig kraft.

Aposteln förbisåg sina egna lidanden i sin ängslan för dem, som han nu stod i begrepp att lämna att för sig själfva kämpa mot fördomar, hat och förföljelse. De få kristna, som följde honom till afrättningsplatsen, sökte han stärka och uppmuntra genom att upprepa de löften, som äro gifna till dem, som blifva förföljda för rättfärdighetens skull. Han försäkrade dem, att ingenting skulle slå fel af allt det, som Herren talat angående sina pröfvade och trogna barn. Under en liten tid torde de få lida trångmål på grund af mångahanda frestelser, de torde blifva utblottade på jordiska bekvämligheter; men de kunde uppmuntra sina hjärtan med försäkringen om Guds trohet, sägande: ”Jag vet, på hvem jag tror, och är viss, att han förmår förvara till den dagen det, som är mig ombetrodt”. Snart skulle pröfningens och lidandets natt taga slut, och då skulle fridens och den fullkomliga dagens glada morgon randas.

Aposteln skådade in i framtidens vida rymd, ej med känslor af ovisshet eller farhågor, utan med glad förhoppning och med trängtande hjärta. När han står på afrättningsplatsen, ser han icke bödelns yxa, ej heller jorden, som snart skall färgas af hans blod. Denna sommardag skådar han genom den lugna, blåa himlarymden upp till den Eviges tron.

Denne troshjälte ser den stege, som Jakob såg i en syn, den stege, som representerar Kristus, som förenat jorden med himmelen och den dödliga människan med den evige Guden. Hans tro stärkes, i det han påminner sig, hur patriarker och profeter hafva förtröstat på densamme, som är hans stöd och hugsvalelse och för hvilken han nu uppoffrar sitt lif. Från dessa heliga män, hvilka under de flydda århundradena vittnat om sin tro, hör han den försäkringen, att Gud är sannfärdig. Hans medapostlar, som i uppfyllelsen af sitt uppdrag hade gått ut för att möta religiös ofördragsamhet, hednisk vidskepelse, förföljelse och förakt, och som icke ansågo sitt lif vara af något värde för egen del, utan lefde uteslutande för att hålla korsets fackla upplyft midt i otrons mörker — dessa hör han vittna, att Jesus är Guds Son, världens Frälsare. Från sträckbänken, bålet och fängelsehålan, från jordens kulor och grottor nås hans öra af martyrernas segerrop. Han hör vittnesbörd från trogna själar, som, utblottade, hemsökta, torterade, likväl bära ett allvarligt vittnesbörd om sin tro, förklarande: ”Jag vet, på hvem jag har trott”. Dessa, som uppoffrat sitt lif för sin tro, betyga inför världen, att den, på hvilken de förtröstat, är i stånd att frälsa till det yttersta.

Återköpt med Kristi offer, tvagen i hans blod och iklädd hans rättfärdighet, har Paulus vittnesbördet inom sig själf, att hans själ är dyrbar i sin Återlösares ögon. Hans lif är fördoldt med Kristus i Gud, och han är öfvertygad om, att den, som besegrat döden, är i stånd till att bevara det, som är honom anförtrodt. Hans själ griper fast i Frälsarens löfte: ”Jag skall uppväcka honom på den yttersta dagen”. Hans tankar och förhoppningar äro riktade på hans Herres andra uppenbarelse. Och då bödelns svärd

sänker sig och dödens skuggor samla sig omkring martyren, sträcker sig hans sista tanke, liksom äfven hans tankar förr, till uppståndelsens morgon, till Lifgifvaren, som skall hälsa honom välkommen till de saligas glädje.

Nära ett tjogtal sekler hafva försvunnit i tidens haf, sedan den åldrige Paulus utgöt sitt blod för Guds ords och Jesu Kristi vittnesbörds skull. Ingen trogen hand har upptecknat för kommande släkten de sista scenerna af denne helige mans lif; men inspirationens penna har för oss bevarat det vittnesbörd han aflade på dödsdagen. Såsom ett trumpetskall har hans röst ljudit genom tidsåldrarna sedan den tiden, genom hans mod uppmuntrande tusentals af Kristi vittnen att förblifva trogna samt uppväckande i tusentals bedröfvade hjärtan ekot af hans egen segerglädje : ”Ty jag offras redan, och tiden för mitt uppbrott är inne. Jag har kämpat den goda kampen, jag har fullbordat loppet, jag har bevarat tron. Härefter är mig förvarad rättfärdighetens krona, hvilken Herren, den rättfärdige domaren, skall gifva mig på den dagen, men icke blott åt mig, utan åt alla, som älska hans tillkommelse ”.

Kapitel LI—En trogen underherde.

I Apostlagärningarna nämnes endast föga om aposteln Petrus' senare verksamhet. Under de år af liflig verksamhet, som följde på Andens utgjutelse på pingstdagen, var han bland dem, som outtröttligt verkade för att omvända de judar, som kommo till Jerusalem för att tillbedja under de årliga högtiderna.

När de troendes antal förökades i Jerusalem och på andra platser, hvilka besöktes af korsets budbärare, befunnos Petrus' förmågor vara af oskattbart värde för den kristna församlingen i dess begynnelsestadier. Inflytelsen af hans vittnesbörd om Jesus af Nasaret utbredde sig nära och fjärran. På honom hade lagts ett dubbelt ansvar. Han bar ett bestämdt vittnesbörd om Messias för de otrogna och verkade nitiskt för deras omvändelse, på samma gång han utförde ett särskildt arbete för de troende, stadfästande dem i tron på Kristus.

Sin kallelse att vara en underherde mottog Petrus sedan han lärt sig att ej lita på sig själf, utan förtros- ta endast på Guds kraft. Innan han förnekade sin Herre, sade Kristus till honom: "När du en gång har blifvit omvänd, så styrk dina bröder". I dessa ord låg en antydning om det vidsträckta och fruktbringande verk, som denne apostel skulle utföra för dem, som i framtiden skulle komma till tron. För detta verk hade Petrus blifvit förberedd genom den erfarenhet han själf gjort med hänsyn till synd och lidande och ånger. Icke förrän han hade lärt känna sin svaghet, kunde han verkligen förstå den troendes fulla beroende af Kristus. Midt ibland frestelsens stormar hade han fått lära sig inse, att man kan vara trygg i sin kristliga vandel endast i den mån man i misströstan på sig själf söker sitt enda stöd hos Frälsaren.

Vid Kristi sista möte med sina lärjungar på hafsstranden blef Petrus pröfvad genom den tre gånger upprepade frågan: "Älskar du mig?" samt åter försatt på sin plats bland de tolf. Här fick han i uppdrag att föda Herrens hjord. Då han nu blifvit omvänd ocli antagen af Gud, skulle han ej allenast söka att frälsa dem, som voro utanför fårahuset, utan han skulle äfven vara en herde för fåren.

Kristus framhöll för Petrus endast ett villkor för att vara hans tjänare: "Älskar du mig?" Detta är den väsentliga egenskapen. Om Petrus ägt alla andra nödvändiga egenskaper, skulle han ändå utan denna ej kunnat vara en trogen underherde för Guds hjord. Kunskap, gifmildhet, vältalighet, nitälskan — alla dessa äro nödvändiga egenskaper för en Herrens tjänare, men utan Kristi kärlek i hjärtat är hans tjänares arbete förfeladt.

Kristi kärlek är icke en tillfällig känsla, utan en lefvande princip, som skall uppenbaras som en i hjärtat förblifvande kraft. Om herdens karaktär och uppförande äro en belysning af den sanning, som han försvarar, så skall Herren besegla hans verk med sitt bifall. Herden och hjorden skola blifva ett genom sitt gemensamma hopp till Kristus.

I det sätt, hvarpå Frälsaren bemötte Petrus, låg en lärdom för honom och hans bröder. Fastän Petrus hade förnekat sin Herre, hade Jesus aldrig vacklat i sin kärlek till honom. Aposteln fick härigenom lära, att han, i det han predikade ordet för andra, skulle bemöta öfverträdaren med tålamod, sympati och förlåtande kärlek. Han skulle komma ihåg sina egna svagheter och felsteg samt bemöta de åt hans vård öfverlämnade fåren och lammen med samma ömhet, som Kristus visat mot honom.

Vi människor, ehuru vi själfva så ofta förfela oss, äro benägna att bemöta de frestade och dem, som komma på villospår, med något helt annat än ömhet och kärlek. Yi kunna icke läsa deras hjärtan; vi känna icke deras inre strider och smärtor. Yi behöfva därför lära oss att bestraffa i kärlek, att såra blott för att hela och gifva sådana varningar, som delgifva hopp.

Under hela sin verksamhet vakade Petrus troget öfver den åt hans vård anförtrodda hjorden, sålunda bevisande sig vara värdig det ansvarsfulla kall han fått af Frälsaren. Han upphöjde ständigt Jesus af Nasaret som Israels hopp och människosläktets Frälsare. Han ställde sitt eget lif under den store Mästarens disciplin. Genom alla de medel, som det var honom möjligt, sökte han utbilda de troende för nitisk verksamhet, Hans gudliga exempel och outtröttliga

arbete uppmuntrade mången lofvande yngling till att ägna sig helt åt predikoämbetet. Med tidens fortgång vann aposteln allt större inflytelse som lärare och ledare; och ehuru han aldrig förlorade sin börda att verka särskildt för judarna, vittnade han dock i många länder och stärkte tron hos stora skaror, som hade anammat evangelium.

Under de senare åren af sin verksamhet blef Petrus inspirerad att skrifva till de troende, som ”bo förskingrade i Pontus, Galatien, Kappadocien, Asien och Bitynien”. Hans bref blefvo ett medel till att upplifva modet och stärka tron hos dem, som voro utsatta för pröfningar och lidanden, samt att uppmuntra till förnyad ifver för utöfvandet af goda gärningar hos dem, som genom mångfaldiga frestelser voro i fara för att förlora sin förening med Gud. Af dessa brefs anda kunna vi se, att författaren var förtrogen med Kristi lidanden och den hugsvalelse, som Kristus allena kan gifva, samt att hela hans väsende blifvit omskapadt genom Guds nåd, medan hans hopp om evigt lif hade en fast och säker grund.

Vid själfva början af sitt första bref tillskrifver denne åldrige Guds tjänare sin Herre lof och tacksägelse, i det han utropar: ”Välsignad vare Gud och vår Herre Jesu Kristi Fader, som efter sin stora barmhärtighet har födt oss på nytt till ett lefvande hopp, genom Jesu Kristi uppståndelse från de döda, till ett oförgängligt, obefläckadt och ovanskligt arf, som i himmelen är förvaradt åt eder, som med Guds makt bevarens genom tron till den frälsning, hvilken är beredd att uppenbaras på den yttersta tiden”.

I denna förhoppning om en säker arfvedel på den nya jorden fröjdade sig den tidigare församlingens kristna till och med under tider af svåra pröfningar och lidanden. Härom

säger Petrus: ”I fån fröjda eder, efter att nu en liten tid, om så måste vara, hafva lidit bedröfvelse under mångahanda pröfningar, på det att eder bepröfvade tro må befinnas mycket dyrbarare än det förgängliga guld, som pröfvas i eld, till lof, ära och pris vid Jesu Kristi uppenbarelse; hvilken I älsken, fastän I icke hafven sett honom, och på hvilken I nu tron, fastän I icke sen honom, och skolen fröjda eder med en outsäglig och härlig glädje, då I vinnen eder tros mål, edra själars frälsning”.

Apostelns ord gälla för de troende i hvarje tidsålder, och de äro särskildt maktpåliggande för dem, som lefva på en tid, när ”alltings slut är nära”. Hans förmaningar och varningar, hans ord af tro och uppmuntran äro behöfliga för hvarje själ, som önskar bibehålla sin ”första tillförsikt fast intill änden”.

Aposteln sökte få de troende att inse, hur viktigt det är att man ej låter sinnet irra omkring på förbjuden mark eller slösar sina krafter på värdelösa ämnen. De, som icke önska att blifva fångade i satans snaror, måste noga bevaka alla ingångar till själen; de måste undvika att läsa, se eller höra något, som kan väcka orena tankar. Sinnet måste ej lämnas frihet att fästa sig vid hvilka ämnen som helst, ty själens fiende är alltid framme med antydningar om det, som är orätt. Hjärtats portar måste troget bevakas, så att onda inflytelser icke få väcka onda tankar och själen lämnas att irra omkring i mörker. Härom säger Petrus: ”Omgjorden därför edert sinnes länder och varen nyktra och sätten ett fullkomligt hopp till den nåd, som tillfaller eder vid Jesu Kristi uppenbarelse. Såsom lydiga barn, rätten eder icke efter de förra begä- relserna i eder okunnighet, utan, såsom den helige, som har kallat eder, varen ock I heliga i all eder umgängelse. Ty det är skrifvet: Varen heliga; ty jag är helig”.

”Vandren i fruktan under edert främlingsskaps tid, vetande, att I icke med förgängliga ting, silfver eller guld, hafven blifvit återlösta från edert fåfängliga, fäderneärfda lefverne, utan med Kristi dyra blod, såsom ett felfritt och obesmittadt lamms, hvilken väl var förut bestämd före världens grundläggning, men i de yttersta tiderna blifvit uppenbar för eder skull, som genom honom tron på Gud, hvilken har uppväckt honom från de döda och gifvit honom härlighet, på det att I skullen hafva tro och hopp till Gud”.

Kunde människornas frälsning hafva förvärfvats med silfver eller guld, hur lätt skulle det då icke hafva varit att göra det för honom, som säger: ”Mitt är silfret, och mitt är guldet”. Men öfverträdaren kunde återlösas endast genom Guds Sons dyrbara blod. Frälsningens plan är grundad på uppoffring. Aposteln Paulus säger: ”Ty I kännen vår Herre Jesu Kristi nåd, att han, ehuru rik, vardt fattig för eder skull, på det att I genom hans fattigdom skullen varda rika”. Kristus utgaf sig själf för oss, på det att han måtte återlösa oss från all orättfärdighet. Och frälsningens yppersta välsignelse är den Guds gåfva, som är ”evigt lif genom Jesus Kristus, vår Herre”.

Petrus fortsätter: ”Gören edra själar rena i sanningens lydnad till oskrymtad brödrakärlek och älsken hvarandra innerligt af ett rent hjärta”. Guds ord, sanningen, är det medel, genom livilket Gud uppenbarar sin Ande och kraft. Lydnad för detta ord frambringar frukt af det rätta slaget — ”oskrymtad brödrakärlek”. Denna kärlek är himmelsk samt leder till höga bevekelsegrunder och oegennyttiga handlingar.

När sanningen blir en förblifvande princip i lifvet, blir själen ”född på nytt, icke af förgängligt, utan af oförgängligt säde, genom Guds lefvande ord, som förblifver evinnerligen ”. Denna nya födelse följer på anammandet af Kristus såsom Guds ord. När genom den Helige Ande gudomliga sanningar intryckas på hjärtat, väckas nya tankar och hitintills slumrande krafter vakna upp för att samverka med Gud.

Så hade förhållandet varit med Petrus och hans medlärjungar. Kristus var den, som uppenbarade sanningen för världen. Genom honom blef den oförgängliga säden, Guds ord, utsådd i människors hjärtan. Men många af sina dyrbaraste lärdomar framställde han för dem, som icke då kunde fatta dem. När den Helige Ande efter Jesu himmelsfärd påminde lärjungarna om hans lärdomar, då vaknade deras slumrande sinnen. Betydelsen af dessa lärdomar framstod plötsligt för dem som en ny uppenbarelse, och den rena, oförfalskade sanningen fann rum i deras hjärtan. Då blefvo de delaktiga af hans lifs underbara erfarenheter. Ordet vittnade genom dem, genom de män, som han hade utvalt, och de förkunnade den underbara sanningen, att ”Ordet vardt kött, och han bodde bland oss, full af nåd och sanning.... Och af hans fullhet hafva vi alla fått, och nåd för nåd”.

Aposteln förmanade de troende att studera skrifterna, ty genom en rätt uppfattning af dem kunde de göra sin kallelse och utkorelse fast. Petrus insåg, att hvarje själ, som slutligen skulle vinna seger, måste genomgå svårigheter och pröfningar; men han visste äfven, att genom en rätt uppfattning af skrifterna skulle de frestade iståndsättas att draga sig till minnes löften, som kunde trösta dem och stärka deras tro.

Han fortsätter vidare: ”Allt kött är såsom gräs, och all dess härlighet såsom blomster på gräs; gräset vissnade och blomstret föll af, men Herrens ord förblifver evinnerligen; och detta är det ord, som har blifvit såsom ett gladt budskap förkunnadt ibland eder. Så läggen nu bort all ondska och allt svek och skrymteri och afund och allt förtal. Och åstunden, såsom nyfödda barn, den andliga, oförfalskade mjölken, på det att I genom henne mån tillväxa till frälsning, om I annars hafven smakat, att Herren är god”.

Många af de troende, till hvilka Petrus skref sina bref, bodde midt ibland hedningar, och mycket berodde på deras trohet mot sin höga bekännelse. Aposteln förmanade dem att icke försumma sina förmåner såsom Jesu Kristi efterföljare. ”I ären ett utvalt släkte”, skrifver han, ”ett konungsligt prästerskap, ett heligt folk, ett egendomsfolk, på det att I skolen förkunna hans dygder, som har kallat eder från mörker till sitt underbara ljus, I, som

tillförne icke voren ett folk, men nu ären ett Guds folk, I, som icke haden fått barmhärtighet, men nu hafven fått barmhärtighet".

"Mina älskade, jag förmanar eder såsom gäster och främlingar, att I afhållen eder från de köttsliga begärelserna, hvilka föra strid mot själen, och hafven en god umgängelse bland hedningarna, på det att de i det, hvari de förtala eder såsom illgärningsmän, må för edra goda gärningar, hvilka de se för sina ögon, prisa Gud på besökelsens dag".

Aposteln talar tydligt om de troendes förhållande till de borgerliga myndigheterna: "Varen all mänsklig ordning undergifna för Herrens skull, ehvad det är konungen, såsom den öfverste, eller höfdingarne, såsom af honom sända, dem, som ondt göra, till straff och dem, som godt göra, till pris; ty så är Guds vilja, att I med goda gärningar skolen nedtysta de dåraktiga människornas okunnighet. Varen såsom fria, men icke såsom hade I friheten till en täckmantel för ondskan, utan såsom Guds tjänare. Hedren alla, älsken bröderna, frukten Gud, ären konungen".

De, som voro tjänare, gaf han det rådet, att de skulle vara sina mästare undergifna "med all fruktan, icke allenast de goda och saktmodiga, utan äfven de vrångsinta. Ty detta är nåd", utropade han, "om någon för samvetets skull inför Gud fördrager bedröfvelser, då han lider orättvist. Ty hvad berömmelse är det, om I ären tåliga, då I för edra missgärningar varden slagna? Men om I ären tåliga, då I liden för goda gärningar, det är nåd för Gud. Ty därtill ären I kallade, emedan äfven Kristus har lidit för oss och lämnat oss en föresyn, på det att I skullen efterfölja hans fotspår, hvilken icke gjorde någon synd, och i hvilkens mun intet svek vardt funnet, hvilken, när han blef smädad, icke smädade igen, och när han led, icke hotade, utan öfverlämnade det åt den, som rätt dömer, hvilken våra synder själf bar på sin kropp upp på trät, på det att vi skulle vara döda från synderna och lefva för rättfärdigheten, genom hvilkens sår I hafven blifvit helade. Ty I voren villfarande såsom får, men nu ären I omvända till edra själars herde och biskop".

Aposteln förmanade de troende kvinnorna att vara kyska i sin umgängelse samt anständiga i sin dräkt och sitt uppförande. Med hänsyn härtill gifver han följande råd: "Hvilkas prydnad icke vare den yttre, af hårflätor och guldsmycken eller klädedräkter, utan hjärtats fördolda människa, med den saktmodiga och stilla andens oförgängliga väsende, som är kostbart inför Gud".

Denna lärdom har sin tillämpning på troende i alla tidsåldrar. "Af deras frukt skolen I känna dem" Den inre prydnad, som består i en stilla och saktmodig anda, kan ej nog uppskattas. Hos en sann kristen är den yttre prydnaden alltid i harmoni med den inre friden och helgelsen. "Om någon vill efterfölja mig", sade Kristus, "han förneke sig själf och tage sitt kors på sig och följe mig". Självförnekelse och uppoffring utmärker den kristnes lif. Att en kristens smak äfven blir omvänd ses af dräkten hos den, som vandrar på den väg, som Herren har utstakat för de återlösta.

Det är rätt att älska det sköna och att känna åtrå därefter; men Kristus vill, att vi skola älska det, som är skönast, det som är ovanskligt, samt först och främst söka därefter! Ingen yttre prydnad kan i värde eller älskvärdhet jämföras med den ”saktmodiga och stilla andens oförgängliga väsende”, ett ”glänsande och rent fint linne”, som alla jordens heliga skola iklädas. Denna dräkt skall göra dem sköna och älskvärda här i lifvet och skall i det tillkommande gifva dem inträde i Konungens palats. Hans löfte lyder: ”De skola vandra med mig i hvita kläder, emedan de äro värdiga”.

Skådande med en siares blick framåt till de farliga tider, som skulle komma för Kristi församling, förmanade aposteln de troende att vara ståndaktiga un- der pröfningar och lidanden. ”Mina älskade”, säger han, ”förundren eder icke öfver den glödhetta bland eder, som vederfares eder till pröfning”.

Pröfningar utgöra en del af den uppfostran Guds barn få i Kristi skola för att de må renas från allt världsligt slagg. Då de råka i pröfningar, är det ett bevis för, att Gud leder dem. Pröfningar och motgångar äro de medel han utvalt för vår fostran, och endast genom sådan fostran kan framgång vinnas. Den, som känner hjärtat, känner också människornas svagheter bättre, än de själfva kunna känna dem. Han ser, att somliga af dem hafva förmågor, som, rätt utvecklade, kunna brukas för främjandet af hans verk. I sin gudomliga försyn bringar han dessa själar i olika förhållanden, så att de må upptäcka de brister, som de ej känna till; och han gifver dem tillfälle att befria sig från dessa brister och att utbilda sig för hans tjänst. Ofta tillåter han lidandets glödhetta att luttra dem.

Gud vårdar sig ständigt om sin arfvedel. Han tillåter intet lidande att drabba sina barn, utan att det är nödvändigt för deras timliga och eviga välfärd. Han skall luttra sin församling, likasom Kristus renade templet under sin verksamhetstid på jorden. Alla de pröfningar, som han låter komma öfver sitt folk, äro ämnade att göra dess gudsfruktan mera genomgripande och att öka dess kraft för främjandet af Kristi rike.

Det var en tid i Petrus’ lif, då han ej kände sig villig att bära något kors i Kristi efterföljd. När Frälsaren kungjorde för lärjungarna det lidande och den död, som förestodo honom, utropade Petrus: ”Bevare dig Gud, Herre. Icke skall sådant vederfa- ras dig”. Självbevarelsekänslan, som ryggade tillbaka för delaktighet i Kristi lidande, eggade Petrus till motsträfvighet. Att Kristi lefnadsbana gick genom ångest och förödmjukelse var för denne lärjunge en bitter läxa, som han var mycket senfärdig att lära sig. Men i ugnens glödhetta skulle han få lära sig den. Och när hans nu en gång. så viga gestalt blifvit böjd genom många års bördor och möda, kunde han skrifva: ”Mina älskade, förundren eder icke öfver den glödhetta bland eder, som vederfares eder till pröfning, likasom hände eder något sällsamt, utan i den mån I deltagen i Kristi lidanden, så glädjens, på det att I ock mån glädjas och fröjdas vid hans härlighets uppenbarelse”.

Med hänsyn till det ansvar, som hvilade på de äldsta i egenskap af underherdar för Kristi hjord, skrifver aposteln: ”Vården Guds hjord, som är hos eder, och hafven akt på honom, icke af tvång, utan själf: mant, icke för slem vinning utan beredvilligt, icke såsom herrar öfver församlingarna, utan såsom föredömen för hjorden. Och då Öfverherden varder uppenbar, skolen I undfå härlighetens ovanskliga krona”.

De, som innehafva en underherdes ämbete, böra flitigt vaka öfver Herrens hjord. De böra icke utöfva en sträng och diktatorisk öfversikt, utan en vaksam vård, som har en uppmuntrande, stärkande och upplyftande inflytelse med sig. Den tjänst, som tillhör Herrens verk, omfattar mer än att blott predika; den omfattar en nitisk och personlig verksamhet. Församlingen på jorden utgöres af felande män och kvinnor, som behöfva öfva sig i tålamod och samvetsgrann flit, för att de må erhålla den utbildning och den fostran, som äro behagliga för Gud här i lifvet och för hvilka de i det kommande lifvet skola krönas med ära och odödlighet. Trogna underherdar behöfvas, sådana, som hvarken smickra Guds folk eller bemöta det med stränghet, men som däremot föda fåren med lifvets bröd, sådana män, som i sitt dagliga lif känna den Helige Andes omskapande kraft och i sina hjärtan hysa en stark, oegennyttig kärlek till dem, för hvilka de verka.

Underherden måste vara i stånd till att handla visligt, när han får att göra med afvikelser, bitterhet, afund och ohelig äflan inom församlingen, och han behöfver då att vara i besittning af Kristi anda för att kunna ställa allt i behörig ordning. Han måste troget varna för och bestraffa synd samt afhjälpa oegentligheter, och härför fordras ej allenast predikningar i kyrkan, utan äfven personligt arbete i hemmen. Det egensinniga hjärtat torde ej vilja erkänna budskapets sannfärdighet, och Guds tjänare torde blifva kritiserad och orätt bedömd, men han bör då ihågkomma, att ”visheten ofvanefter är först kysk, sedan fridsam, foglig, eftergifven, full af barmhärtighet och goda frukter, tvifvelfri och oskrymtad. Och rättfärdighetens frukt utsås i frid för dem, som hålla frid”.

Evangelii tjänares arbete är att ”upplysa alla, hurudan hushållningen är med den hemlighet, som från evighet har varit fördold i Gud” Om den, som åtager sig detta arbete, väljer den del, som fordrar minst uppoffring, nöjande sig med att blott predika, samt lämnande det personliga arbetet åt någon annan, så kan hans verksamhet icke vara antaglig för Gud. Själar, för hvilka Kristus har dött, gå ned i evigt fördärf af brist på väl planlagda personliga bemödanden. Den individ, som åtager sig att blifva predikant, har gjort ett orätt val, om han ej är villig att utföra det personliga arbete, som fordras för en behörig vård af Guds hjord.

Den sanne herden visar en självförgätande anda. Han tänker icke på sitt eget bästa, utan önskar blott att främja Guds verk. Genom ordets predikande och personlig verksamhet, i det han går från hus till hus, lär han känna folkets behof, sorger och pröfningar; och i samverkan med den store Hjälparen lider han med dem, hugsvalar dem i deras bedröfvelser, stillar deras själshunger och vinner deras hjärtan för Gud. I detta arbete

erhåller predikanten änglarnas bistånd, och själf får han den upplysning i sanningen, som gör honom vis till frälsning.

I förbindelse med sin undervisning till dem, som innehafva ansvarsfulla poster inom församlingen, framställer aposteln några allmänna principer, som skulle iakttagas af alla, som tillhöra församlingen. De yngre medlemmarna af hjorden skulle följa sina äldstes exempel i kristlig ödmjukhet. ”Sammalunda I yngre, varen de äldre undergifna, och alla hvarandra; hållen eder hårdt vid ödmjukheten; ty Gud står emot de högfärdiga, men de ödmjuka gifver han nåd. Ödmjuken eder därför under Guds mäktiga hand, på det att han må upphöja eder i sinom tid, och kasten allt edert bekymmer på honom, ty han har omsorg om eder. Varen nyktra och vaken; ty eder vedersakare, djäfvulen, går omkring såsom ett rytande lejon och söker hvem han må uppsluka”.

Petrus skref till de troende under en tid, då församlingen var utsatt för egendomliga pröfningar. Många hade redan blifvit delaktiga i Kristi lidanden, och snart skulle församlingen utsättas för en häftig, förföljelse. Inom förloppet af några år skulle många af dem, som hade stått som lärare och ledare inom församlingen, lida martyrdöden för evangelium. Snart skulle svåra ulfvar tränga in i församlingen och ej spara hjorden. Men de, som hoppades på Kristus, skulle ej låta något sådant försänka dem i missmod och förtviflan. Med ord af uppmuntran och glad förhoppning riktade Petrus de troendes sinne från nutidens pröfningar och framtidens lidanden till ”ett oförgängligt, obefläckadt och ovanskligt arf, som i himmelen är förvaradt”, och han bad innerligt: ”All nåds Gud, som har kallat eder till sin eviga härlighet i Kristus Jesus, sedan I en liten tid lidit, han skall fullkomna, stödja, styrka och stadfästa eder. Honom vare ära och makt i evigheters evighet! Amen”.

* * * * *

Kapitel LII—Ståndaktig intill änden.

I sitt andra bref, som Petrus skref till dem, som ”hafva fått samma dyrbara tro som vi”, framhåller han samma gudomliga plan för den kristliga karaktärens utveckling. Han skrifver: ”Nåd och frid föröke sig hos eder genom Guds och vår Herre Jesu Kristi kunskap! Eftersom hans gudomliga makt har skänkt oss allt, som hör till lif och gudaktighet, genom hans kunskap, som har kallat oss genom sin härlighet och dygd, hvarigenom de dyra och stora löftena äro oss gifna, på det att I genom dem skullen blifva delaktiga af Guds natur, undkomna det i världen genom lusta rådande fördärfvet, så använden ock I därför all flit att i eder tro ådagalägga dygd, i dygden förståndighet, i förståndigheten återhållsamhet, i återhållsamheten tålamod, i tålamodet gudaktighet, i gudaktigheten brödrakärlek, i brödrakärleken allmännelig kärlek. Ty om dessa stycken finnas och i rikt mått äro hos eder, så låta de eder icke vara overksam- ma eller utan frukt med afseende på vår Herre Jesu Kristi kunskap”.

Dessa ord äro fulla af undervisning och segervisshet. Aposteln framställer för de troende den kristna karaktärsutvecklingens trappsteg uppåt till en fullkomligare kunskap om Gud, för hvars uppnående den kristne ständigt måste skrida uppåt. Tro, dygd, förståndighet, återhållsamhet, tålamod, gudaktighet, brödrakärlek och allmännelig kärlek utgöra de olika trappstegen. Vi frälsas genom att stiga uppåt steg för steg, tills vi uppnå höjden af Kristi ideal. Sålunda har Kristus för oss blifvit gjord till visdom, rättfärdighet, helgelse och förlossning.

Gud har kallat sitt folk till ära och dygd, och dessa drag skola uppenbaras i deras lif, som äro verkligen förenade med honom. Sedan de blifvit delaktiga af den himmelska gåfvan, skola de fortgå till fullkomlighet, ”med Guds makt bevarade genom tron”. Guds ära består däri, att han skänker sina dygder åt sina barn. Han önskar se män och kvinnor uppnå den högsta utveckling, och när de genom tro tillgodogöra sig Kristi kraft, när de tillägna sig hans osvikliga löften, när de med en enträgenhet, som måste vinna framgång, söka den Helige Andes kraft, då skola de blifva fullkomliggjorda i honom.

Sedan den omvände mottagit den tro, som framhålles i evangelium, så är hans nästa steg att ådagalägga dygd, sålunda renande sitt hjärta och beredande sinnet för mottagandet af förståndighet med hänsyn till Guds kunskap. Denna förståndighet eller kunskap är grunden för all sann bildning och tjänst. Den är den enda betryggande åtgärden mot frestelse, och det är den allena, som kan göra oss lika Gud till vår karaktär. Genom kunskapen om Gud ock hans Son, Jesus Kristus, erhåller den troende ”allt, som hör till lif och gudaktighet” Ingen god gåfva frånhålles honom, som uppriktigt önskar att komma i besittning af Guds rättfärdighet.

Kristus sade: ”Detta är det eviga lifvet, att de känna dig, den ende sanne Guden, och den du har sändt, Jesus Kristus”. Och profeten Jeremia förklarar: ”Den vise berömme sig icke

af sin vishet, den starke berömme sig icke af sin styrka, den rike berömme sig icke af sin rikedom. Utan den, som vill berömma sig, han berömme sig däraf att han har förstånd till att känna mig: att jag är Herren, som gör nåd, rätt och rättfärdighet på jorden. Ty till sådana har jag behag, säger Herren". Det mänskliga sinnet kan knappast fatta bredden, djupet och höjden af de andliga framsteg, hvilka den kan göra, som vinner denna kunskap.

Ingen behöfver frukta för, att han ej skall kunna, i sin ställning, uppnå den kristna karaktärens fullkomlighet. Genom Kristi offer har det möjliggjorts för den troende att uppnå allt, som hör till lif och gudaktighet. Gud uppmanar oss att vara fullkomliga och framställer för oss Kristi karaktärs exempel. I sin ödmjukhet, som fullkomnades i ett lif af ständig kamp mot det onda, visade Frälsaren, att mänskliga varelser kunna genom Guds hjälp här i lifvet uppnå en fullkomlig karaktär. Hvad Kristus gjorde i detta hänseende utgör Guds försäkran till oss, att äfven vi kunna vinna en fullständig seger.

Gud visar den troende, att det är möjligt för honom att blifva lik Kristus och vandra i lydnad för alla hans lags principer. Men människan är i och för sig själf alldeles ur stånd att uppnå detta tillstånd. Den helighet, som Guds ord visar, att hon måste äga, innan hon kan blifva frälst, är en frukt af den gudomliga nåden, i det hon underdånigt böjer sig för den tuktande och bevarande inflytelsen af sanningens Ande. Människans lydnad kan göras fullkomlig endast genom rökelsen från Kristi rättfärdighet, som med sin vällukt uppfyller hvarje hennes försök att lyda. Det är den kristnes plikt att ihärdigt sträfva att öfvervinna hvarje karaktärsfel. Han bör utan återvändo bedja Frälsaren bota hvarje sjuklighet i hans af synden smittade själ. Människan har hvarken visdom eller kraft att öfvervinna; dessa tillhöra Herren, och han skänker dem åt enhvar, som i ödmjukhet och med innerlig längtan att behaga Gud beder honom om hjälp.

Karaktärens ombildning från ohelighet till helighet är ett ständigt pågående verk. Dag ut och dag in verkar Gud för människans heliggörande, och hon bör samverka med honom, ihärdigt beflitande sig om att uppodla goda lefnadsvanor. Hon bör fortgå från nåd till nåd; och när hon sålunda lägger resultat till resultat, skall Gud fördubbla dessa — människan adderar, Gud multiplicerar. . Vår Frälsare är alltid redo att lyssna till det förkrossade hjärtats bön och besvara den, och han skänker sina trogna nåd och frid i öfverflöd. Han tilldelar dem så gärna de välsignelser de behöfva i kampen mot det onda, som vidlåder dem.

Somliga göra uppriktiga försök att gå uppför den kristna utvecklingens stege, men under det de skrida uppåt, begynna de att förtrösta på mänsklig kraft, och snart förlora de Jesus ur sikte, honom, som är deras tros begynnare och fullkomnare. Resultatet blir undergång, och allt, som de hafva vunnit, förloras. I sanning bedröfligt är deras tillstånd, som hafva tröttnat under färden uppåt och tillåtit själens fiende att frånröfva dem de kristliga dygder, som blifvit utvecklade i deras hjärtan och lif. "Den, som icke har dem", förklarar aposteln, "han är blind och kortsynt och har glömt, att han blifvit renad från sina forna synder".

Aposteln Petrus hade haft många års erfarenhet i de ting, som tillhöra Gud. Hans tro på Guds kraft att frälsa hade förökats med de flyende åren, till dess han stadfäst utom allt tvifvel omöjligheten för den att gå under, som i tro skrider uppåt steg för steg på den helgelsens trappa, som når ända till himmelens portar.

Under många år hade Petrus framhållit för de troende nödvändigheten af ständig tillväxt i nåden och i kunskap om sanningen; och då han nu visste, att han snart måste lida martyrdöden för sin tro, kallade han ännu en gång deras uppmärksamhet till de dyrbara förmåner, som stå till hvarje troendes förfogande. I sin tros fulla förvissning förmanade han sina bröder till ståndaktighet i det kristliga lifvet, sägande: ”Vinnläggen eder därför, mina bröder, så mycket mer att göra eder kallelse och utkorelse fast; ty om I det gören, skolen I icke någonsin falla. Ty sålunda skall eder rikligen förlänas ingången i vår Herres och Frälsares, Jesu Kristi, eviga rike”. Saliga förvissning! Härligt är i sanning det hoppets ljus, som upplyser den troendes lefnadsstig, i det han i tron skrider uppåt mot den kristna fullkomlighetens sälla höjder.

Aposteln fortsätter: ”Därför är det min afsikt att alltid påminna eder härom, fastän I veten det och ären befästade i den sanning, som har kommit till eder, och jag anser det vara rätt att, så länge jag är i denna hyddan, påminna och uppmuntra eder, vetande, att jag snart skall aflägga min hydda, såsom ock vår Herre Jesus Kristus för mig har uppenbarat. Och jag vill äfven vinnlägga mig därom, att I efter min bortgång städse må kunna påminna eder detta”.

Aposteln var väl underrättad om Guds beslut rörande människosläktet; ty under Kristi verksamhetstid på jorden hade han sett och hört mycket, som angick Guds rike. Härom säger han: ”Vi hafva icke följt klokt uttänkta fabler, då vi hafva kungjort för eder vår Herre Jesu Kristi makt och tillkommelse, utan vi hafva själfva sett hans härlighet; ty han fick af Gud Fader ära och pris, när från den stora härligheten kom en sådan röst till honom: Denne är min älskade Son, till hvilken jag har ett godt behag. Och denna röst hörde vi komma från himmelen, då vi voro med honom på det heliga berget”.

Men ehuru dessa bevis så tydligt bekräftade den troendes hopp, fanns ett ännu kraftigare bevis i profetians vittnesbörd, genom hvilket allas tro kunde stadfästas och finna en säker ankargrund. Rörande denna sak betygar Petrus: ”Och så mycket fastare hafva vi det profetiska ordet, och I gören väl, att I akten därpå, såsom på ett ljus, som skiner i ett mörkt rum, till dess det dagas och morgonstjärnan uppgår i edra hjärtan, framför allt vetande, att ingen profetia i skriften kommer af egen utläggning. Ty ingen profetia har någonsin framkommit af en männi- skas vilja, utan heliga Guds män hafva talat, drifna af den Helige Ande”.

På samma gång aposteln upphöjde det profetiska ordet såsom en säker vägledare under tider af faror, varnade han dock församlingen mot de falska profetiornas fackla, som komme att bäras af falska lärare, som skulle ”insmyga falska partier, förnekande till och

med den Herre, som har köpt dem". Och dessa, som skulle uppstå inom församlingen och af många anses för sanna, jämförde aposteln med "källor utan vatten, skyar, som drifvas af en stormvind, och åt dem är det svarta mörkret förvaradt till evig tid". "Så har deras sista blifvit värre än det första. Ty det vore bättre för dem att icke hafva känt rättfärdighetens väg än att, sedan de hafva lärt känna den, vända tillbaka från det heliga bud, som blifvit dem öfverlämnadt ' Skådande ned genom tidsåldrarna till tidens slut fick Petrus en ingifvelse att beskrifva tillståndet i världen strax före Kristi andra ankomst. "I de yttersta dagarna", säger han, "skola komma hånfulla bespottare, som vandra efter sina egna lustar och säga : Hvar är löftet om hans tillkommelse, ty från den dag, då våra fäder afsomnade, förblifver allt, såsom det har varit från skapelsens begynnelse"? Men "när de säga: det är frid och säkerhet, då kommer ett plötsligt fördärf öfver dem". Alla skulle dock icke blifva indragna i fiendens snaror. I det alla jordiska tings slut nalkades, skulle, det finnas sådana, som kunde förstå tidens tecken. Medan ett stort antal, som bekände sig vara troende, skulle genom sina gärningar förneka sin tro, skulle det finnas en kvarlefva, som skulle bestå intill änden.

Petrus närde ständigt i sitt hjärta hoppet om Kristi återkomst, och han försäkrade församlingen, att Frälsarens löfte; "När jag har gått bort och beredt eder rum, skall jag komma tillbaka och taga eder till mig", säkerligen skulle gå i fullbordan. För de pröfvade och trogna torde tiden kännas lång, men han försäkrade dem, att "Herren fördröjer icke sitt löfte, såsom somliga mena, att det är ett fördröjande, utan han är långmodig för eder skull och vill icke att några skola förgås, utan att alla skola vända sig till bättring. Men Herrens dag skall komma såsom en tjuf, och då skola himlarna med dån försvinna och elementen upplösas af hetta och jorden och de verk, som äro därpå, förbrännas. När nu allt detta skall upplösas, hurudana bören icke I då vara i helig umgängelse och gudaktighet, medan I vänten och ifrigt åstunden Guds dags tillkommelse, för hvars skull himlarna skola upplösas af eld och elementen smälta af hetta! Men nya himlar och en ny jord vänta vi, efter hans löfte, i hvilka rättfärdighet bor".

"Därför, mina älskade, medan I vänten detta, vinnläggen eder om att för honom befinnas vara obesmittade och ostraffliga, i frid, och ansen vår Herres långmodighet för frälsning; såsom ock vår älskade broder Paulus, efter den vishet, som blifvit honom gifven, har skrifvit till eder.... Då I således, mina älskade, förut veten detta, så vakten eder, att I icke ryckens med i de tygellösas villfarelse och affallen från eder egen fasthet, utan växen i nåden och vår Herres och Frälsares, Jesu Kristi kunskap. Honom vare ära både nu och till evig tid! Amen"

Genom Guds försyn tilläts Petrus att afsluta sitt lifsverk i Rom, där Nero gifvit befallning om att han skulle försättas i fångenskap, ungefär vid samma tid, som Paulus arresterades för sista gången. Sålunda skulle de två åldrige apostlarna, som under många år verkat på vidt skilda arbetsfält, få för sista gången vittna om Kristus i den stora världsstaden och på

dess mark utgjuta sitt blod såsom en säd, som skulle bära en ofantlig skörd af heliga och martyrer.

Sedan Petrus, efter att hafva förnekat Kristus, åter kommit i förbindelse med verksamheten, hade han ej ryggat tillbaka för någon fara, utan visat ädel tapperhet i förkunnandet af den korsfäste, uppståndne och till himmelen uppfarne Frälsaren. I sin fängelsecell drog han sig till minnes de ord, som Kristus hade uttalat till honom: ”Sannerligen, sannerligen säger jag dig: När du var yngre, omgjordade du dig själf och gick, hvart du ville, men då du varder gammal, skall du uträcka dina händer, och en annan skall omgjorda dig och föra dig dit du icke vill”. Jesus hade sålunda uppenbarat för sin lärjunge själfva sättet, hvarpå han skulle dödas, samt till och med förutsagt, att hans händer skulle utsträckas på korset.

Eftersom Petrus var jude och utlänning, blef han dömd till att hudflängas och korsfästas. När han anade, hvilken ryslig död han skulle lida, påmindes han om, hvilken stor synd han hade begått, då han förnekade Jesus i hans pröfningsstund. En gång så obenägen att upptaga korset, räknade han det nu som en glädje att få uppoffra sitt lif för evangelium; och inför den omständigheten, att han hade förnekat sin Herre, tyckte han det vara för stor ära att få dö på samma sätt som hans Mästare hade dött. Petrus hade uppriktigt ångrat sin synd, och Kristus hade förlåtit honom, såsom det. framgår af det höga upp- drag han hade gifvit Petrus, nämligen att föda hjordens får och lamm. Men Petrus kunde aldrig förlåta sig själf. Icke ens tanken på den sista scenens förskräckliga smärtor kunde förmildra bitterheten af hans sorg och ånger. Som en sista ynnestbevisning bad han sina bödlar att nagla honom till korset med hufvudet nedåt. Bönen blef beviljad, och på detta sätt dog den store aposteln Petrus.

Kapitel LIII—Johannes, den älskade.

Johannes är utmärkt framför de andra lärjungarna såsom den ”lärjunge, hvilken Jesus älskade”. Han synes hafva i högsta grad åtnjutit Kristi vänskap, och han erhöll många bevis på Frälsarens förtroende och kärlek. Han var en af de två, som tillätos bevittna Kristi härlighet på förklaringsberget och hans ångest i Getsemane, och det var åt denne lärjunges vård, som Kristus anförtrodde sin moder, när han hängde döende på korset.

I återgäld härför visade den älskade lärjungen sin Frälsare stor hängifvenhet. Johannes höll sig till Kristus, såsom vinrankan håller sig fast vid en ståtlig pelare. För sin Mästares skull blottställde han sig för dömssalens faror och dröjde kvar vid korset; och när lärjungarna nåddes af nyheterna om Kristi uppståndelse, skyndade han till grafven och kom dit före till och med den ifrige Petrus.

Den förtroendefulla kärlek och oegennyttiga hängifvenhet, som Johannes visade i sin karaktär och i sitt dagliga lif, innehålla lärdomar af obeskrifligt värde för den kristna församlingen. Johannes ägde icke af naturen den älskvärda karaktär, som hans senare erfarenheter uppenbarade. Af naturen hade han svåra karaktärsfel. Han var ej allenast stolt, egenvillig och äregirig, utan äfven otålig och snarstucken. Han och hans broder kallades ”tordöns söner”. Ett ondt sinnelag, hämndgirighet och benägenhet att kritisera — alla dessa karaktärsdrag hade funnits hos den älskade lärjungen. Men under allt detta såg den gudomlige Läraren ett hängifvet, uppriktigt och kärleksfullt hjärta. Jesus bestraffade hans egenkärlek, omintetgjorde hans äregiriga planer och pröfvade hans tro. Men han uppenbarade ock för honom det, som hans själ längtade efter — helighetens skönhet och kärlekens omskapande kraft.

Bristfälligheterna i Johannes’ karaktär blefvo tydligen skönjbara vid flera tillfällen under hans personliga sammanvaro med Frälsaren. Vid ett tillfälle sände Kristus budbärare före sig till en liten samaritisk stad och anmodade folket att tillreda mat för honom och hans lärjungar. Men när Frälsaren nalkades staden, låtsades han, som om han ville fortsätta färden till Jerusalem. Detta uppväckte samariternas afund, så att de, i stället för att inbjuda dem att stanna kvar där, undandrogo dem den gästvänlighet, som de skulle hafva visat mot en vanlig vägfarande. Jesus tvingar sig aldrig på någon, och samariterna förlorade den välsignelse, som de skulle hafva fått, om de hade inbjudit honom som sin gäst.

Lärjungarna visste, att det var Frälsarens afsikt att genom sin närvaro välsigna samariterna, och därför blefvo de förvånade och förtretade öfver deras likgiltighet, afund och oartighet. Jakob och Johannes blefvo synnerligen uppbragta häröfver. Att den, som de aktade så högt, skulle blifva bemött på detta sätt, ansågo de vara en så stor misshandling, att samariterna borde genast straffas därför. I sin ifver sade de: ”Herre, vill du, att vi skola säga, att eld må komma ned från himmelen och förtära dem, såsom ock Elia gjorde”? De åsyftade de samaritiska befälhafvarne och deras sällskap, som blefvo utsända att gripa profeten Elia.

De blefvo förvånade att i Jesu ansikte se ett uttryck af smärta och ännu mera förvånade, när han bestraffade dem: ”I veten icke, hvilkens andas barn I ären. Ty Människosonen har icke kommit för att fördärfva själar, utan för att frälsa dem”.

Det hör icke alls till Kristi mission att tvinga människor att anamma honom. Det är satan och män, som drifvas af hans anda, som söka att tvinga människornas samvete. Under en låtsad nitälskan för rättfärdighet ledas män, som stå i förbindelse med onda änglar, att plåga sina medmänniskor för att på så sätt tvinga dem att antaga deras uppfattning af religionen. Kristus däremot söker alltid att visa barmhärtighet och att vinna de irrande genom uppenbarelsen af sin kärlek. Han kan ej tåla någon medtäflare i själen, ej heller antager han en delad tjänst; han önskar en frivillig tjänst, en villig underdånighet för hans tvingande kärlek.

Vid ett annat tillfälle framställde Jakob och Johannes genom sin moder en begäran om att få innehafva de högsta äreposterna i Kristi rike. Oaktadt Jesus upprepade gånger hade undervisat dem om detta rikes beskaffenhet, hyste dessa unga lärjungar ännu den tanken, att en Messias skulle komma, som skulle intaga en tron och äga konungslig makt i öfverensstämmelse med livad människor önskade. Modern, som i sitt hjärta hyste samma begär för sina söner, bad därför för dem: ”Säg, att dessa två mina söner skola sitta, den ene på din högra och den andre på din vänstra sida i ditt rike”.

Men Frälsaren sade: ”I veten icke, hvad I begären. Kunnen I dricka den kalk, som jag skall dricka, eller döpas med det dop, hvarmed jag döpes”? De kommo ihåg hans hemlighetsfulla ord, hvilka tydde på pröfningar och lidanden,. men svarade dock utan tvekan: ”Det kunna vi”. De skulle räkna det för den högsta ära att få bevisa sin trohet genom delaktighet i allt, som skulle drabba deras Herre.

”Min kalk skolen I dricka, och med det dop, hvarmed jag döpes, skolen I döpas”, betygade Kristus, som såg framför sig ett kors i stället för en tron och två röfvare som sina kamrater, en på hans högra sida och en på hans vänstra. Jakob och Johannes skulle verkligen få blifva delaktiga i hans lidanden — den ene genom att snart drabbas af döden genom svärd, den andre genom att en längre tid än någon af de andra lärjungarna följa sin Mästare i möda, vanära och förföljelse. ”Men att sitta på min högra och min vänstra sida”, tillade han, ”det tillkommer icke mig att gifva, utan det skall gifvas dem, åt hvilka det är beredt af min Fader”.

Jesus förstod den bevekelsegrund, som gaf upphof till denna begäran, samt bestraffade dessa två lärjungar för deras stolthet och äregirighet sålunda: ”I veten, att folkens furstar härska öfver dem, och att de store hafva makt öfver dem. Men så skall det icke vara bland eder, utan hvilken som vill blifva stor bland eder, han skall vara eder tjänare, och hvilken som vill blifva främst ibland eder, han vare eder dräng; likasom Människosonen icke har kommit för att låta tjäna sig, utan för att tjäna och gifva sitt lif till lösen för många”.

I Guds rike finnas inga favoriter. Ingen kan förtjäna Guds ynnest, ej heller skänker han den på ett godtyckligt sätt. Den är en frukt af karaktären. Kronan och tronen äro tecken på ett tillstånd, som uppnåtts, tecken på de segrar, som man vunnit öfver sig själf genom Jesu Kristi nåd.

En lång tid efteråt, när Johannes hade kommit i innerlig förening med Kristus genom delaktighet i hans lidanden, uppenbarade Jesus för honom, hur man kommer i ett närmare förhållande till hans rike. Härom sade han: ”Den, som öfvervinner, honom skall jag gifva att sitta med mig på min tron, såsom ock jag har öfvervunnit och sitter med min Fader på hans tron”. Den skall stå Kristus närmast, som har blifvit mest delaktig af hans anda, af självuppoffrande kärlek, en kärlek, om hvilken kan sägas, att han ”förhäfver sig icke, han uppblåses icke,... han söker icke sitt, han förtörnas icke; han tillräknar icke det onda”. Detta är en kärlek, som drifver Kristi lärjungar, såsom den påverkade Mästaren själf, att uppoffra allt, att lefva, verka och försaka ända in i döden för att frälsa människan.

Vid ett annat tillfälle under sin tidigare verksamhet mötte Jakob och Johannes en person, som, ehuru han icke var en. erkänd efterföljare af Kristus, utkastade djäflar i hans namn. Lärjungarna förbjödo mannen att verka, och de trodde, att de gjorde rätt härutinnan. Men när de omtalade detta för Kristus, bestraffade han dem, sägande: ”Förbjuden honom icke; ty ingen är, som gör någon kraft i mitt namn, som snart därefter-skulle kunna tala ondt om mig”. Ingen, som på något sätt visade sig vänligt stämd mot Kristus, skulle bortstötas. Lärjungarna måste icke hysa en inskränkande och fördomsfull anda, utan de skulle uppenbara samma omfattande sympati, som de iakttagit hos sin Mästare. Jakob och Johannes trodde, att de genom att förbjuda denne man att verka kunde vänta att blifva ärade af sin Herre, men de insågo omsider, att det var egentligen sin egen ära, de voro rädda om. De erkände sitt felsteg och mottogo bestraffningen.

Den undervisning, som Jesus gaf rörande mildhet och ödmjukhet och kärlek såsom väsentliga för tillväxten i nåden och en lämplig beredelse för hans verk, var af största värde för Johannes. Han uppskattade hvarje lärdom han fick och sökte ständigt att bringa sitt lif i harmoni med det gudomliga mönstret. Johannes hade begynt att få en skymt af Kristi härlighet, icke af den världsliga pomp och ståt, som han upplärts att förvänta, utan en härlighet, som var ”full af nåd och sanning”, ”såsom den af Fadern enföddes härlighet”.

Den djupa och brinnande kärlek, som Johannes kände till sin Mästare, var ej orsaken till Kristi kärlek till honom, utan fastmer frukten af denna kärlek. Johannes önskade att likna Jesus ; och under Kristi omskapande kärlek blef han mild och ödmjuk. Hans egna jag blef doldt i Jesus. Mer än någon af sina medarbetare öfverlämnade han sig åt kraften af detta underbara lif. Han säger: ”Lifvetvardt uppenbaradt, och vi hafva sett och vittna och förkunna för eder det eviga lifvet”. ”Och af hans fullhet hafva vi alla fått och nåd för nåd”. Johannes kände Frälsaren af egen erfarenhet. Hans Mästares undervisning var intecknad i

hans själ. När han vittnade om Frälsarens nåd, var hans enkla språk vältaligt på grund af den kärlek, som genomströmmade hans själ.

Det var Johannes djupa kärlek till Kristus, som gjorde, att han innerligt önskade att hålla sig tätt vid hans sida. Frälsaren älskade alla de tolf, men Johannes var mest mottaglig för hans kärlek. Han var yngre än de andra, och med mer barnslig förtröstan öppnade han sitt hjärta för Jesus. Sålunda kom han i en innerlig gemenskap med Kristus, och genom honom blefvo Frälsarens' mest anderika lärdomar delgifna folket.

Jesus älskar dem, som representera Fadern, och Johannes kunde tala om Faderns kärlek, såsom ingen annan af lärjungarna kunde det. Han uppenbarade för sina medmänniskor det, som han kände i sitt eget hjärta, ty han uppenbarade Kristi egenskaper i sin själ. Från hans ansikte strålade Guds härlighet. Den helgelsens skönhet, som förvandlat honom, sken med en Kristus-lik klarhet från hans anlete. I beundran och kärlek skådade han Frälsaren, intill dess hans enda önskan blef att likna honom och att umgås med honom, och i sin karaktär återspeglade han sin Mästares karaktär.

"Sen", säger han, "hurudan kärlek Fadern har bevisat oss, att vi kallas Guds barn.... Mina älskade, vi äro nu Guds barn, och det är icke ännu uppenbart, hvad vi skola varda, men vi veta, att när han varder uppenbar, skola vi blifva honom lika, ty vi skola se honom såsom han är".

Kapitel LIV—Ett troget vittne.

Efter Kristi himmelsfärd finna vi Johannes vara en trogen och nitisk arbetare för sin Mästare. Med de andra lärjungarna gladde han sig öfver Andens utgjutelse på pingstdagen, och med ny frimodighet och kraft fortfor han att tala lifvets ord till folket samt söka leda deras tankar till det osynliga. Han var en kraftig predikant med djupt allvar och brinnande nit. Med en välljudande röst och på ett skönt språk berättade han, hvad Jesus hade sagt och gjort, och han gjorde det på ett sätt, som gjorde djupt intryck på hans åhörare. Hans enkla framställningssätt, den upplyftande kraften af de sanningar han uttalade samt det brinnande nit, som kännetecknade hans framställning af sanningen, gaf honom tillträde till alla klasser.

Apostelns lif var äfven i harmoni med hans lära. Kristi kärlek, som uppeldade hans hjärta, dref honom att verka nitiskt och outtröttligt för sina medmänniskor, synnerligen för sina bröder inom den kristna församlingen.

Kristus hade uppmanat de första lärjungarna att älska hvarandra, såsom han hade älskat dem. Sålunda skulle de vittna inför världen, att Kristus såsom härlighetens hopp bodde inom dem. ”Ett nytt bud gifver jag eder”, sade han, ”att I skolen älska hvarandra, såsom jag har älskat eder, på det att ock I mån älska hvarandra”. Men när dessa ord uttalades, kunde lärjungarna icke fatta dem; icke förrän de hade bevittnat Kristi lidanden, hans korsfästelse, uppståndelse och himmelsfärd samt erfarit den Helige Andes utgjutelse på pingstdagen, fingo de en klarare uppfattning af Guds kärlek och beskaffenheten af den kärlek, som de måste hysa för hvarandra. Då kunde Johannes säga till sina medlärjungar:

”Däraf hafva vi lärt känna kärleken, att han har gifvit sitt lif för oss; äfven vi äro pliktiga att gifva vårt lif för bröderna”.

Då lärjungarna efter Andens utgjutelse gingo åstad att förkunna en lefvande Frälsare, var deras enda önskan, att själar måtte frälsas. De gladde sig öfver den sällhet de erforo i umgänget med de heliga. De voro ömhjärtade, omtänksamma, självförsakande och villiga att göra hvilken uppoffring som helst för sanningens skull. I sitt dagliga umgänge med hvarandra uppenbarade de den kärlek, som Kristus hade uppmanat dem att utöfva mot hvarandra, och genom oegennyttiga ord och handlingar sökte de upptända denna kärlek i andras hjärtan.

En sådan kärlek skulle de troende alltid hafva. De skulle alltid visa en villig lydnad för det nya budet. De skulle stå i så nära förening med Kristus, att de kunde iståndsättas att uppfylla alla hans fordringar. Genom sitt lefverne skulle de upphöja sin Frälsares makt, som kunde rättfärdiggöra dem genom sin rättfärdighet.

Men så småningom uppstod en förändring. De troende började finna fel med hvarandra; och då de läto sina tankar dväljas vid andras brister och en kritiserande anda insmög sig

bland dem, förlorade de Frälsaren och hans kärlek ur sikte. De begynte också att ägna större uppmärksamhet åt yttre former samt lade större vikt vid teori än vid ett praktiskt troslif. I sin ifver att finna fel hos andra förbisågo de sina egna fel. De förlorade den broderliga kärlek, som Kristus hade förmanat dem att praktisera, och det värsta af allt var, att de voro icke medvetna om denna förlust. De insågo icke, att lyckan och glädjen försvann så småningom från deras lif och att de snart genom bristen på Guds kärlek i sina hjärtan skulle försjunka i andligt mörker.

Johannes insåg, att denna brödrakärlek höll på att försvinna från församlingen, och därför förehöll han ständigt de troende behofvet af denna kärlek. Hans bref till församlingen äro uppfyllda af denna tanke. ”Mina älskade”, säger han, ”låtom oss älska hvarandra ; ty kärleken är af Gud, och hvar och en som älskar, han är född af Gud och känner Gud. Den, som icke älskar, han känner icke Gud, ty Gud är kärlek. Däruti har Guds kärlek till oss blifvit uppenbar, att Gud har sändt sin enfödde Son i världen, på det att vi skulle lefva genom honom. Däruti består kärleken, icke att vi hafva älskat Gud, men att han har älskat oss och sändt sin Son till försoning för våra synder. Mina älskade, om Gud så har älskat oss, så äro ock vi pliktiga att älska hvarandra”.

Om den särskilda bemärkelse, i hvilken denna kär- lek skulle utöfvas bland de troende, skrifver aposteln: ”Åter skrifver jag till eder ett nytt bud, det som är sant i honom och i eder; ty mörkret försvinner, och det sanna ljuset skiner redan. Den, som säger sig vara i ljuset och hatar sin broder, han är ännu i mörkret. Den, som älskar sin broder, han förblifver i ljuset, och ingen förargelse är i honom. Men den, som hatar sin broder, han är i mörkret och vandrar i mörkret och vet icke, hvart han går, ty mörkret har förblindat hans ögon”. ”Ty detta är det bud, som I hafven hört från begynnelsen, att vi skola älska hvarandra”. ”Vi veta, att vi hafva öfvergått från döden till lifvet, ty vi älska bröderna. Den som icke älskar, han förblifver i döden. Hvar och en, som hatar sin broder, han är en mandråpare; och I veten, att ingen mandråpare har evigt lif förblifvande i sig. Däraf hafva vi lärt känna kärleken, att han har gifvit sitt lif för oss; äfven vi äro pliktiga att gifva vårt lif för bröderna”.

Det är icke världens motstånd, som innebär den största faran för församlingen. Det är det onda, som de troende själfva hysa i sina hjärtan, som medför den största olyckan och som är det verksammaste hindret för främjandet af Guds verk. Det finnes intet säkrare sätt för det andliga lifvets försvagande, än att de troende hysa afund, misstankar, klander och onda tankar i sina hjärtan. Å andra sidan utgör harmoni och endräkt bland individer, som hafva olika sinnelag, det kraftigaste vittnesbörd för, att Gud har sändt sin Son i världen. Och det är Kristi efterföljares saliga förmån att aflägga just detta vittnesbörd. Men för att göra detta måste de ställa sig under Frälsarens ledning. Deras karaktär måste komma i öf-

verensstämmelse med hans karaktär och deras vilja med hans vilja.

”Ett nytt bud gifver jag eder”, säger Kristus, ”att I skolen älska hvarandra, såsom jag har älskat eder, på det att ock I mån älska hvarandra”. Hvilken underbar förklaring! Men o, huru dåligt den praktiseras! Det råder en sorglig brist på brödrakärlek inom Guds församling i våra dagar. Många, som bekänna sig älska Frälsaren, älska icke hvarandra. De otrogna gifva noga akt på dem, som bekänna sig vara kristna, för att se, om deras tro utöfvar en helgande inflytelse på deras lif; och de äro ganska skickliga att upptäcka karaktärsfel och inkonsekvenser i deras handlingssätt. Kristna böra icke gifva fienden tillfälle att utpeka dem som ett folk, som står under Guds fana, på samma gång de hata hvarandra. De äro alla medlemmar af samma familj, alla barn af samme himmelske Fader, med samma saliga hopp om odödlighet. De borde därför vara förenade genom kärlekens ömmaste band.

Högst hjärtgripande är den vädjan Guds Ande ställer till våra hjärtan, när den uppmanar oss att hysa samma ömma sympati och kärlek, som Kristus uppenbarade. Endast den individ, som äger en oegennyttig kärlek för sin broder, äger en sann kärlek till Gud. En sann kristen skall ej tillåta en nödställd själ, som sväfvar i fara, att gå utan varning och hjälp. Han skall ej hålla sig på afstånd från de felande och lämna dem att störta ännu djupare ned i olycka och missmod eller att falla på satans stridsfält.

De, som aldrig hafva erfarit Kristi ömma och dragande kärlek, kunna ej leda andra till lifvets källa. Hans kärlek i hjärtat är en tvingande kraft, som leder individen att uppenbara honom i sitt tal, i en öm och medlidsam anda, i en förädlande inflytelse öfver dem, med hvilka de umgås. Kristna tjänare, som skola röna framgång i sin verksamhet, måste känna Kristus, och för att känna honom måste de känna hans kärlek. I himmelen mätes deras duglighet att verka för Herren med deras förmåga att älska, såsom Kristus älskade, och att verka, såsom han verkade.

”Låtom oss älska, icke med ord eller med tungan, utan i gärning och sanning”, skrifver aposteln. Den kristne vinner en fullkomlig kristlig karaktär, när han i sitt hjärta har en böjelse att hjälpa och välsigna andra. Denna atmosfär af kärlek, som omsluter dén troendes själ, gör honom till en lifvets lukt till lif och gör det möjligt för Gud att välsigna hans arbete.

Kärlek till Gud framför allt och oegennyttig kärlek till hvarandra, det är vår himmelske Faders bästa gåfva. Denna kärlek är icke en tillfällig känsla, utan en gudomlig princip, en förblifvande kraft. Ett oheligt hjärta kan icke frambringa en sådan kärlek. Den finnes endast i det hjärta, där Jesus bor. ”Låtom oss älska, ty han har först älskat oss”. I det af den gudomliga nåden förnyade hjärtat är kärleken den härskande principen i hvarje handling. Den ombildar karaktären, kontrollerar våra böjelser och begärelser samt förädlar våra känslor. Om vi gifva denna kärlek rum i vårt hjärta, skall den förljufva vårt lif och utöfva en förädlande inflytelse på vår omgifning.

Johannes sökte att gifva de troende ett klart begrepp om de stora förmåner, som de skulle få åtnjuta, om de läte sig behärskas af kärlekens ande. Den- na frälsande kraft i hjärtat

skulle kontrollera alla deras bevekelsegrunder och lyfta dem öfver världens fördärfliga inflytelser. Och i den mån de mottaga denna kärlek och låta den blifva deras lifs drifkraft, skulle deras förtröstan på Gud och hans nådiga styrelse med dem fullkomnas. De kunde då nalkas honom med trons fulla tillförsikt samt veta, att de skulle af honom få allting, som vore dem af nöden för deras timliga och eviga väl. Härom säger han: ”Däruti är kärleken fullkomnad hos oss, att vi hafva frimodighet på domens dag, ty såsom han är, så äro ock vi i denna världen. Räddhåga är icke i kärleken, utan den fullkomliga kärleken utdrifver räddhågan”. ”Och detta är den tillförsikt vi hafva till honom, att om vi bedja något efter hans vilja, så hör han oss”.

”Om någon syndar, så hafva vi en försvarare hos Fadern, Jesus Kristus, som är rättfärdig. Och han är försoningen för våra synder, men icke allenast för våra, utan ock för hela världens”. ”Om vi bekänna våra synder, så är han trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss synderna och renar oss från all orättfärdighet”. Villkoren för erhållandet af Guds nåd äro enkla och rimliga. Herren fordrar icke af oss, att vi skola utföra någon svår handling för att erhålla hans förlåtelse. Vi behöfva ej göra långa pilgrimsfärder eller utföra smärtsamma botöfningar för att blifva mottagliga för himmelens Gud eller för att försona vår öfverträdelse. ”Den, som bekänner och öfvergifver” sina öfverträdelser, ”han får barmhärtighet”.

Kristus beder för sin församling inför sin Fader i himmelen, han beder för dem, som han återlöst med sitt blod. Århundrade efter århundrade har lagts till det förflutna, men kraften af Kristi försoningsoffer har dock icke därigenom förminskats. Hvarken lif eller död, hvarken höjd eller djup kan skilja oss från Guds kärlek, som är i Kristus Jesus, ej därför att vi hålla oss så fast vid honom, utan därför att han fasthåller oss. Om vår frälsning berodde på våra egna handlingar, kunde vi icke blifva frälsta. Men den beror på honom, som står bakom alla sina löften. Vår kärlek till honom kan synas svag, men hans kärlek är den äldre broderns kärlek, och så länge vi bibehålla vår förening med honom, kan ingen rycka oss ur hans hand.

Med årens flykt och under det de troende ökades i antal, verkade Johannes med tilltagande trohet och ifver för sina bröder. Många faror hotade församlingen under den tiden. Satan verkade allestädes med förförande kraft. Genom att missrepresentera och beljuga de troende sökte satans tjänare väcka motstånd mot Kristi lära, och som en följd däraf hotades församlingen af splittring och villfarelse. Somliga, som bekände Kristus, påstodo, att Guds kärlek fritog dem från lydnad för Guds lag. Å andra sidan lärde många, att det var nödvändigt att iakttaga de judiska sederna och ceremonierna, att hållandet af lagen utan tro på Kristi blod var tillräckligt för frälsning. Somliga trodde, att Kristus var en god människa, men förnekade hans gudom. Några, som föregåfvo sig vara trogna mot Guds verk, voro bedragare samt förnekade Kristus och hans evangelium i sitt dagliga lif. De lefde själfva i

öfverträdelser samt införde kätterska läror i församlingen. Sålunda blefvo många insnärjda i tvifvel och villfarelse.

Johannes blef mycket bedröfvad öfver att se des- sa giftiga irrläror smyga sig in i församlingen. Han såg de faror, som hotade församlingen, och han begynte ofördröjligen och beslutsamt värna de troende däremot. Hans bref äro uppfyllda af kärlekens anda. Han synes hafva skrifvit med en penna, doppad i kärlek. Men när han kom i beröring med dem, som öfverträdde Guds lag, men på samma gång gjorde anspråk på att lefva utan synd, tvekade han ej att varna dem för det bedrägeri, som de blifvit insnärjda i.

I ett bref till en medhjälpare i evangelii verk, en kvinna med godt anseende och vidsträckt inflytelse, säger han: ”Ty många villoandar hafva utgått i världen, hvilka icke bekänna, att Jesus Kristus har kommit i köttet; detta är villoanden och antikrist. Tagen eder till vara, att I icke förloren det, vi med vårt arbete hafva vunnit, utan fån full lön. Hvar och en, som afviker och icke förblifver i Kristi lära, han har ingen Gud; den, som förblifver i läran, han har både Fadern och Sonen. Om någon kommer till eder och icke medför denna lära, så mottagen honom icke i huset och hälsen honom icke välkommen. Ty den, som hälsar honom välkommen, gör sig delaktig i hans onda gärningar”.

Vi äro berättigade att följa den älskade lärjungens exempel i dylika fall rörande sådana, som föregifva sig tillhöra Kristus, på samma gång de lefva i uppenbar öfverträdelse af Guds lag. I våra dagar äro samma inflytelser verksamma, som i församlingens tidigare erfarenhet hotade att hämma dess framgång, och därför är det högst viktigt för oss att gifva akt på aposteln Johannes’ råd i denna sak. ”I måsten vara kärleksfulla mot dem”, är det rop, som höres från alla håll, synnerligen från sådana, som bekänna si g vara helgade. Men den sanna kärleken är alltför ren att kunna öfverskyla en synd, som ej blifvit bekänd. Det är sant, att vi skola älska de själar, för hvilka Kristus har dött, men vi böra aldrig på något sätt försvara det onda. Vi skola icke förena oss med de upproriska under kärlekens täckmantel. I denna tid af världens historia fordrar Gud, att Kristi efterföljare skola troget och utan omsvep försvara det, som är rätt, likasom Johannes på sin tid verkade mot de själsfördärfvande villfarelserna.

Aposteln lär oss, att på samma gång vi skola visa kristlig artighet, ha vi rättighet att gå rätt på sak men synd och syndare och att detta ej är i strid med den sanna kärleken. Han säger: ”Hvar och en, som gör synden, han öfverträder ock lagen, och synden är lagöfverträdelse. Och I veten, att han uppenbarades, på det att han skulle borttaga våra synder; och synd är icke i honom. Hvar och en, som förblifver i honom, han syndar icke; livar och en, som syndar, har icke sett honom eller lärt känna honom”.

Som ett Kristi vittne inlät Johannes sig icke i någon strid eller tröttande diskussion. Han framhöll, hvad han visste, hvad han hade sett och hört. Han hade varit intimt förenad med Kristus i hans verksamhet, han hade lyssnat till hans undervisning och bevittnat hans stora

underverk. Endast få kunde se skönheten i Kristi karaktär, såsom Johannes såg den. För honom hade mörkret försvunnit, och det sanna ljuset lyste för honom. Hans vittnesbörd om Frälsarens lif och död var tydligt och kraftigt. Han talade ur ett hjärta, som öfverflödade af kärlek till Frälsaren, och ingen makt kunde tillbakahålla hans ord.

Han förklarade: ”Det, som var från begynnel- sen, det vi hafva hört, det vi hafva sett med våra ögon, det vi hafva beskådat och våra händer hafva vidrört, om lifvets ord, det, som vi hafva sett och hört, det förkunna vi ock för eder, på det att äfven I mån hafva gemenskap med oss; men vår gemenskap är med Fadern och med hans Son, Jesus Kristus”.

Så har ock hvarje på Kristus sant troende själ genom sin egen erfarenhet ”beseglat, att Gud är sannfärdig”.

* * * * *

Kapitel LV—Förvandlad genom nåd.

I Johannes' lif hafva vi ett exempel på sann helgelse. Under de år han stod i innerlig förening med Kristus, blef han ofta varnad och förmanad af Frälsaren, han mottog alla hans bestraffningar. I det Guds karaktär blef uppenbarad för honom, såg han sina egna ofullkomligheter och blef därigenom förödmjukad. Dag efter dag fick han bevittna sin Frälsares ömhet och fördragsamhet samt höra hans undervisning rörande ödmjukhet och tålamod. Dag efter dag blef han mer och mer intagen af Kristus, och i denna sin kärlek till Mästaren förlorade han sig själf ur sikte. Den kraft och den ömhet, det majestät och den ödmjukhet, den karaktärsstyrka och det tålamod, som han såg i Guds Sons dagliga lif, fyllde hans själ med beundran. Han öfverlämnade sitt snarstuckna och äregiriga sinnelag åt Kristi omskapande kraft, och den gudomliga kärleken omdanade hans karaktär.

Som slående motsats till den helgelse, som frambringades i Johannes' lif, står den erfarenhet, som hans medlärjunge Judas hade. Äfven Judas bekände sig vara en Kristi lärjunge, men han hade endast en form af gudaktighet. Han var visserligen i stånd att se skönheter i Kristi karaktär, och hans hjärta kände ofta en inre maning till omvändelse, men han ville icke ödmjuka sitt hjärta eller bekänna sina synder. Genom att motstå den gudomliga inflytelsen vanhedrade han Mästaren, som han bekände sig älska. Johannes bestraffade ständigt hans fel; men Judas kränkte sitt samvete och gaf vika för frestelsen, sålunda rotfästande sig själf i sina onda vanor. Det var ej i öfverensstämmelse med hans önskningar och syftemål att praktisera de sanningar, som Kristus lärde honom, och han kunde ej förmå sig själf att förkasta sina egna idéer för att blifva mottaglig för visdom från himmelen. I stället för att vandra i ljuset föredrog han att vandra i mörkret. Han hyste onda begär, girighet, hämndfulla känslor, mörka och ondskefulla tankar, till dess han kom helt och hållet under satans inflytelse.

Johannes och Judas representera två olika klasser bland dem, som bekänna sig vara Kristi efterföljare. Båda dessa lärjungar hade samma tillfällen att iakttaga och följa det gudomliga föredömet. Båda stodo i nära förening med Jesus i hans verksamhet och voro i tillfälle att lyssna till hans undervisning. Båda hade tillgång till den Guds nåd, som ombildar karaktären. Men medan en af dem var en ödmjuk lärjunge af Jesus, uppenbarade den andre, att han var ej ordets görare, utan blott dess hörare. Den ene dödade dagligen det egna jaget och besegrade synden samt helgades sålunda genom sanningen; den andre motstod nådens omdanande kraft, tillfredsställde sina själfviska böjelser och bragtes sålunda i träldom under satan.

En sådan ombildning af karaktären, som framträder i Johannes' lif, är alltid en följd af umgänge med Kristus. En individ kan äga tydliga bristfälligheter i sin karaktär, men när han blir en sann Kristi lärjunge, skall nådens omskapande kraft omdana och helga honom. Han skådar Herrens härlighet såsom i en spegel samt förvandlas därigenom från härlighet till härlighet, intill dess han liknar den han beundrar.

Johannes undervisade om helighet, och i sina bref till församlingen gaf han ofelbara regler för de kristnas vandel. ”Hvar och en, som har detta hopp till honom, han renar sig, såsom han är ren”. ”Den, som säger sig förblifva i honom, han är ock pliktig att själf så vandra, som han vandrade”. Han lärde, att den kristne måste vara renhjärtad och föra ett rent lefverne. Han bör aldrig vara tillfredsställd med blott en tom bekännelse. Såsom Gud är helig i sin sfär, så bör den fallna människan vara helig i sin.

”Detta är Guds vilja, eder helgelse”, skrifver aposteln Paulus. Församlingens helgelse är Guds syftemål med allt, som han låter komma öfver sina barn. Han har af evighet utvalt dem till att vara heliga. Han utgaf sin Son att dö för dem, på det att de måtte blifva helgade genom sanningens lydnad samt blifva frigjorda från det egna jagets småaktigheter. Han fordrar af dem ett personligt arbete, ett fullkomligt öfverlämnande af sig själfva åt honom. Gud kan blifva ärad af dem, som bekänna sig tro på honom, endast då de förvandlas efter hans afbild och behärskas af hans Ande. Sedan kunna de såsom hans vittnen kungöra, hvad Guds nåd har uträttat för dem.

Sann helgelse är en utveckling af kärlekens prin- cip. ”Gud är kärlek, och den, som förblifver i kärleken, han förblifver i Gud och Gud i honom”. Den, som har Kristus inneboende i hjärtat, uppenbarar en praktisk gudaktighet i sitt lif. Karaktären blifver renad, förädlad och förhärligad. En ren lära sammansmälter med rättfärdighetens gärningar, himmelska bud utvecklas i heliga handlingar.

De, som önska komma i besittning af helgelsens välsignelser, måste först lära sig betydelsen af självförnekelse. Kristi kors är den hufvudpelare, på hvilken hänger ”en evig fullvikt af härlighet”. ”Om någon vill efterfölja mig”, säger Kristus, ”han förneke sig själf och tage sitt kors på sig och följe mig”. Det är doften af vår kärlek till våra medmänniskor, som uppenbarar vår kärlek till Gud. Det är tålamod i arbetet, som medför hvila för själen. Det är genom ödmjuk, flitig, trogen tjänst, som Israels välfärd främjas. Gud uppehåller och stärker den, som är villig att vandra i Kristi fotspår. Helgelsen är icke ett ögonblicks verk, ej heller en timmes eller en dags, utan en hel lifstids. Den uppnås icke genom ett känslosvall af lycka, utan den är resultatet af ett ständigt korsfästande af den gamla människan och ett oafbrutet lif. för Kristus. Det, som är orätt, kan ej rättas, ej heller kan en reformation åstadkommas i karaktären genom svaga, tillfälliga försök. Det är endast genom långvarig och oupphörlig sträfvan, sträng disciplin och modig kamp vi skola öfvervinna. Vi veta icke den ena dagen, hur svår vår kamp skall blifva den följande. Så länge satan härskar, hafva vi det egna jaget att underkufva, vidlådande synder att öfvervinna. Så länge lifvet varar, gifves intet hviloställe, ingen höjdpunkt, som vi kunna uppnå och säga, att vi hafva uppnått fullkomlighet. Helgelse är frukten af att öfva lydnad hela lifvet igenom.

Ingen af apostlarna och profeterna gjorde någonsin anspråk på att vara utan synd. Män, som hafva lefvat i den innerligaste förening med Gud; män, som hellre uppoffrat sitt lif än de uppsåtligen gjort något orätt; män, som Gud har ärat med ljus och kraft från höjden —

sådana män hafva bekänt, att de varit behäftade med synd. De förlitade sig ej på köttet eller gjorde anspråk på egen rättfärdighet, utan de hafva förtröstat på Kristi rättfärdighet.

Så förhåller det sig ock med alla, som lära af Kristus. Ju närmare vi komma honom och ju klarare vi se renheten af hans karaktär, desto mer afskyvärd skall synden se ut för oss och desto mindre benägna skola vi känna oss att upphöja oss själfva. Vår själ skall då ständigt sträcka sig efter Gud, och vi skola alltid med förkrossade hjärtan ifrigt bekänna vår synd och ödmjuka oss inför Herren. Vid hvarje steg framåt i vår kristliga erfarenhet skola vi få en allt djupare känsla af ånger. Vi skola lära oss förstå, att i Kristus allena finnes fullkomlighet, ocli vi skola instämma i apostelns bekännelse: ”Jag vet, att i mig, det är, i mitt kött, bor icke något godt”. ”Men från mig vare det fjärran att berömma mig, om icke af vår Herre Jesu Kristi kors, genom hvilket världen är korsfäst för mig och jag för världen”.

Låt den himmelske sekreteraren anteckna Guds folks kamp och strider, låt honom nedskrifva deras böner och tårar; men låt ej Gud blifva vanärad genom detta uttalande från mänskliga läppar: ”Jag är syndfri; jag är helig”. Helgade läppar uttala aldrig sådana förmätna ord.

Aposteln Paulus hade blifvit uppryckt till den tredje himmelen, där han sett och hört, hvad ingen människa kunde uttala, och likväl uttalar han sig på följande anspråkslösa sätt: ”Icke att jag redan har vunnit det eller redan är fullkomnad, men jag far därefter, att jag må fatta det”. Låt himmelens änglar uppteckna Paulus’ segrar i den goda kamp, som han utkämpade. Låt himmelen fröjda sig i hans ständiga sträfvan uppåt samt i hans farande efter lönen, medan han räknade allt annat som afskräde. Änglar fröjda sig öfver att få berätta om hans segrar. Men Paulus skryter ej alls däröfver. Den ställning han intog är den ställning, som hvarje Kristi efterföljare bör intaga i sitt löpande på vädjebanan för att vinna en oförgänglig krona.

De, som känna sig benägna att skylta med en hög bekännelse, böra skåda in i Guds lags spegel. När de få se dess gränslösa fordringar och begynna fatta, att den har till och med att göra med hjärtats tankar och uppsåt, så skola de ingalunda skryta öfver att vara syndfria. Härom säger Johannes: ”Om vi säga, att vi icke hafva synd, så bedraga vi oss själfva, och sanningen är icke i oss. Om vi säga, att vi icke hafva syndat, så göra vi honom till en lögnare, och hans ord är icke i oss”. ”Om vi bekänna våra synder, så är han trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss våra synder och renar oss från all orättfärdighet”

Det finnes kristna bekännare, som påstå sig vara heliga och stå helt på Herrens sida samt göra anspråk på Guds löften, på samma gång de vägra att lyda hans bud. Dessa öfverträdare af Guds lag göra anspråk på allt, som Gud lofvat sina barn. Men detta är endast förmätenhet å deras sida, ty Johannes säger oss, att sann kärlek till Gud uppenbaras i lydnad för alla hans bud. Det är icke nog att hafva en teoretisk tro på sanningen, att bekänna sig tro på Kristus, att tro, att Jesus ej är någon bedragare och att Bibelns religion ej är någon klokt

uttänkt fabel. Se här, hvad Johannes säger: ”Den, som säger: jag känner ho nom, och icke håller hans bud, han är en lögnare, och i honom är icke sanningen. Men den, som håller hans ord, i honom är kärleken till Gud i sanning fullkomnad. Däraf veta vi, att vi äro i honom”. ”Den, som håller hans bud, förblifver i honom och han i honom”.

Johannes lärde icke, att frälsningen skulle förtjänas genom lydnad, men däremot att lydnad var en frukt af tro och kärlek. ”I veten, att han uppenbarades, på det att han skulle borttaga våra synder; och synd är icke i honom. Hvar och en, som förblifver i honom, han syndar icke; hvar och en, som syndar, har icke sett honom eller lärt känna honom”. Om vi förblifva i Kristus, om hans kärlek är utgjuten i våra hjärtan, då blifva våra känslor, våra tankar, våra handlingar i harmoni med Guds vilja. Det helgade hjärtat är i harmoni med Guds heliga bud och fordringar.

Det finns många, som sträfva att hålla Guds bud, men ändå icke åtnjuta mycken frid och glädje. Denna brist i deras erfarenhet härleder sig från deras försummelse att öfva tro. De vandra omkring såsom på en salthed eller i en af solhettan förbränd öken; De göra anspråk på endast föga, då de kunde fordra mycket; ty Guds löften äro gränslösa. Sådana personers lif missrepresentera den helgelse, som vinnes genom att lyda sanningen. Herren önskar, att alla hans sö- ner och döttrar skola vara lyckliga, fridfulla och lydiga ; och den troende kan komma i besittning af dessa välsignelser genom att öfva tro. Genom tron kan hvarje bristfällighet i karaktären fyllas, hvarje besmittelse aftvås, hvarje fel rättas samt hvarje god böjelse och förmåga utvecklas.

Bönen är det af Gud bestämda medlet för ernåendet af seger i striden mot synden och för utvecklingen af en kristlig karaktär. Den gudomliga inflytelse, som utgör svaret på trons bön, skall i den för Guds vilja undergifna själen åstadkomma allt, hvad han beder om. Vi kunna bedja om syndernas förlåtelse, om den Helige Andes utgjutelse, om ett kristligt sinnelag, om visdom och krafter att utföra Guds verk, om hvarje gåfva, som Gud lofvat skänka oss, och han har lofvat, att vi skola få allt detta.

Det var på Guds berg Mose fick se mönstret till den underbara byggnad, som skulle inhysa Jehovas härlighet. Det är på berget med Gud — i hemligt böneumgänge med honom — som vi få skåda det ideal han uppställt för människan. Genom detta medel för kommunikation med himmelen har Gud i alla tidsåldrar utfört sina beslut och planer rörande sina barn på jorden, i det han så småningom utvecklat nådens under för deras sinnen. Hans tillvägagående, då han meddelar oss sanningen, belyses i följande ord: ”Hans uppgång är så viss som morgonrodnadens”. Den, som ställer sig i det förhållandet till Gud, att han kan upplysa honom, skrider framåt såsom från den dunkla morgongryningen till middagssolens klarhet.

Sann helgelse betyder fullkomlig kärlek, fullkomlig lydnad, fullkomlig hängifvenhet åt Guds vilja. Vi helgas åt Gud genom lydnad för sanningen. Vårt samvete måste renas från

döda gärningar till att tjäna den lefvande Guden. Vi äro ännu icke fullkomliga; men det är vår sälla förmån att afskära alla band, som hålla oss fängslade vid oss själfva och vid synden samt att skrida uppåt mot fullkomligheten. Gud har gjort det möjligt för oss att uppnå stora ting, en upphöjd och helig ståndpunkt.

Orsaken, hvarför så många i denna tidsålder göra så ringa framsteg i det kristliga lifvet, är den, att de tolka Guds vilja i öfverensstämmelse med sin egen vilja. De smickra sig själfva med att de lefva i öfverensstämmelse med Guds vilja, då de endast följa sina egna böjelser. Dessa hafva ingen kamp med det egna jaget. Det finns andra, hvilka en tid lyckas att hålla ut i kampen mot sina själfviska begär efter nöjen och ett lättfärdigt lefverne. De äro uppriktiga och nitälskande, men de tröttna på ständig sträfvan och möda samt på ett ständigt dödande af köttet. Maklighet synes för dem så inbjudande och dödandet af det egna jaget så motbjudande; och de tillsluta sina trötta ögon och falla under frestelsens makt i stället för att motstå den.

Den undervisning, som gifves oss i Guds ord, lämnar ej rum för något prutande med det onda. Guds Son uppenbarades, på det att han måtte draga alla människor till sig. Han kom ej för att vagga människorna till sömns, utan för att visa dem den smala vägen, på hvilken alla måste gå för att slutligen uppnå Guds stads portar. Hans barn måste vandra på den väg han utstakat. De måste ständigt kämpa mot sitt eget kött, hvilken uppoffring af egna bekvämligheter och själfviska njutningar tillika med möda och umbäranden det än må kosta dem.

Människan kan förhärliga Gud förnämligast genom att blifva ett heligt redskap, genom hvilket han kan verka. Tidens ström försvinner hastigt i evighetens haf. Låt oss därför icke försumma att gifva Gud det, som tillhör honom. Låt oss icke undanhålla honom det, som vi ej kunna gifva honom utan egen vinst och ej undanhålla honom utan egen förlust. Han begär hela ditt hjärta; gif honom det, ty det är hans på grund af både skapelsen och återlösningen. Han begär ditt förstånd; gif honom det, ty det hör honom till. Han begär dina penningar; gif honom dem, ty de äro hans egendom. ”Iären icke edra egria. Ty Iären dyrt köpta”. Kristus fordrar en helgad själs hyllning — en själ, som har beredt sig för Herrens tjänst genom öfvandet af den tro, som är verksam i kärlek. Han framhåller för oss det högsta ideal — fullkomliget. Han förmanar oss att helt och hållet stå på hans sida här i världen, såsom han står på vår sida inför Gud i himmelen.

”Detta är Guds vilja, eder helgelse”. Är det också din vilja? Dina synder kunna vara uppstaplade som berg inför dig; men om du ödmjukar ditt hjärta och bekänner dina synder, förlitande dig på en korsfäst och uppstånden Frälsares förtjänst, skall han förlåta dig och rena dig från all orättfärdighet. Gud fordrar, att du skall vara i fullkomlig öfverensstämmelse med hans lag. Denna lag är ekot af hans röst, som säger till dig: heligare, ja, ännu heligare. Far efter fullheten af Kristi nåd. Låt ditt hjärta blifva uppfylldt

af en innerlig längtan efter hans rättfärdighet, hvars verk enligt Guds ord är frid och hvars verkan är ro och stillhet för evigt.

I det din själ längtar efter Gud, skall du finna mer och mer af hans nåds outgrundliga rikedomar. I det du begrundar dessa rikedomar, skall du komma i besittning af dem samt uppenbara värdet af Frälsarens offer, hans skyddande rättfärdighet, hans visdoms fullhet och hans makt att framställa dig för Fadern ”obesmittad och ostrafflig”.

Kapitel LVI—Patmos.

Mer än ett halft sekel hade förflutit, sedan den kristna församlingen bildades. Under denna tid hade evangelii budskap rönt ständigt motstånd. Dess fiender hade aldrig tröttnat i sina försök, och slutligen hade de lyckats få den romerske kejsarens makt öfver på sin sida i kampen mot de kristna.

I den förskräckliga förföljelse, som följde därpå, gjorde aposteln Johannes mycket för att stärka och stadfästa de kristna i deras tro. Han bar ett vittnesbörd, som hans motståndare ej kunde nedgöra och som hjälpte bröderna att med mod och trohet genomgå de pröfningar, som drabbade dem. När de kristnas tro syntes vackla inför det bittra motstånd, som de voro tvungna att möta, upprepade denne gamle och bepröfvade tjänare med kraft och vältalighet berättelsen om den korsfäste och uppståndne Frälsaren. Han stod fast i sin tro, och från hans läppar ljöd alltid det glada budskapet: ”Det, som var från begynnelsen, det vi hafva hört, det vi hafva sett med våra ögon, det vi hafva beskådat och våra händer hafva vidrört, om lifvets ord,... det, som vi hafva sett och hört, det förkunna vi ock för eder”.

Johannes uppnådde hög ålder. Han lefde, tills han fick se Jerusalem förstöras och det ståtliga templet läggas i ruiner. Han öfverlefde alla de andra lärjungarna, som umgåtts med Frälsaren under hans verksamhet på jorden, och därför hade hans budskap stor kraft, i det han förkunnade, att Jesus var Messias, världens återlösare. Ingen kunde betvifla hans uppriktighet, och genom hans predikan blefvo många omvända.

De ledande bland judarna voro uppfyllda med bittert hat mot Johannes för hans orygglige trohet mot Kristi sak. De förklarade, att deras bemödanden mot de kristna skulle vara förgäfves, så länge Johannes’ vittnesbörd ljöd i folkets öron. Om Jesu underverk och lära skulle komma i glömska, måste detta djärfva vittnesbörd nedtystas.

Johannes blef därför kallad till Rom för att där förhöras angående sin tro. Här blef emellertid apostelns lära förvrängd inför myndigheterna, och falska vittnen anklagade honom för utbredandet af mot regeringen riktade villfarelser. Genom dessa beskyllningar hoppades hans fiender kunna röja honom ur vägen.

Johannes försvarade sig själf på ett klart och öfverbevisande sätt samt med sådan okonstlad uppriktighet, att hans ord gjorde ett kraftigt intryck. Hans åhörare voro förvånade öfver hans visdom och vältalighet. Men ju mera öfverbevisande hans vittnesbörd var, desto bittrare blef hans motståndares hat. Kejsar Domitianus uppfylldes med raseri. Han kunde hvarken förneka de sanningar, som denne Kristi trogne försvarare framställde, ej heller öfvervinna den kraft, som åtföljde hans framställning, men han föresatte sig dock att nedtysta honom.

Johannes blef kastad i en kittel med kokande olja; men Herren bevarade sin trogne tjänares lif på samma sätt, som han bevarade de tre ebréernas lif i den brinnande ugnen. Då orden

uttalades: Så förgås alla, som tro på den bedragaren, Jesus' Kristus från Nasaret, betygade Johannes: Min Mästare underkastade sig allt, som satan och hans änglar kunde uppfinna för att förödmjuka och plåga honom. Han utgaf sitt lif för att frälsa världen. Jag anser det vara en ära att få lida för hans skull. Jag är en svag och syndig människa. Kristus var helig, mild och obesmittad. Han gjorde ingen synd, ej heller blef något svek funnet i hans mun.

Dessa ord hade sin verkan, och Johannes blef tagen upp ur kitteln af samma män, som kastat honom däri.

Åter drabbades aposteln af en svår förföljelse. Genom ett kejserligt påbud blef Johannes bannlyst till ön Patmos "för Guds ords och Jesu vittnesbörds skull". Här, tänkte hans fiender, skulle ej hans inflytelse komma att göra sig känd. Slutligen måste han här dö af nöd och umbäranden.

Patmos, en öde, klippig ö i det Ægeiska hafvet, hade af romerska regeringen gjorts till en bannlysningsort för brottslingar; men för Guds tjänare blef denna dystra boningsplats himmelens port. Skild från lifvets brådskande och stojande scener, var han här, efter förflutna års enträgna arbete, i åtnjutande af umgänge med Gud och Kristus och med änglar från liimmelen, och från dessa himmelska väsen mottog han undervisning för församlingen under hela dess framtid. De händelser, som skulle kännetecknа de af slutande scenerna af denna världens historia, blefvo i hufvuddrag framställda för honom; och där upptecknade han de uppenbarelser han erhöll från Gud. När hans röst ej längre kunde vittna om honom, som han älskade och tjänade, skulle de budskap, som han fick på denna öde ö vara som en brinnande lampa, som upplyste de troende om Herrens planer och beslut rörande alla jordens nationer.

Bland Patmos' klippor och stenblock samtalade Johannes med sin Skapare. Han skådade tillbaka öfver sitt förflutna lif, och hans hjärta uppfylldes af frid vid tanken på de välsignelser, som han fått mottaga. Han hade fört ett kristligt lif, och i tron kunde han säga: "Vi veta, att vi hafva öfvergått från döden till lifvet". Så förhöll det sig icke med kejsaren, som hade bannlyst honom. Han kunde endast skåda tillbaka på blodiga krigsfält och plundring, på ruinerade hem, på gråtande änkor och faderlösa barn — alltsammans en frukt af hans äregiriga åtrå efter öfvermakt.

På sin afstängda vistelseort kunde Johannes närmare sätta sig in i den gudomliga maktens uppenbarelser, sådana de framställas i naturens bok såväl som på skriftens inspirerade blad. Han fann behag i att begrunda skapelsens verk och att beundra den gudomlige arkitekten. Under flydda år hade hans ögon skådat skogbeklädda kullar, grönskande dalar och bördiga slätter, och det hade alltid varit ett nöje för honom att i den sköna naturen spåra Skaparens visdom och makt. Han var nu omgifven af scener, som för många skulle synas dystra och motbjudande; men för Johannes var förhållandet helt annat. Hans omgifningar voro visserligen kala och ödsliga, men det blåa himlahvalfvet öfver honom var lika klart och

skönt som öfver hans älskade Jerusalem. I de vilda, storslagna klipporna, i de hemlighetsfulla bråddjupen, i himlarymdernas härlighet kunde han inhämta stora och viktiga lärdomar. Allt förkunnade Guds makt och härlighet.

Öfverallt omkring sig såg aposteln bevis på den flod, som hade öfversvämmat jorden på grund af att invånarna öfverträdt Guds lag. De väldiga klippblock, som uppslungats från hafvens djup och från jordens inre, när stora vattenmassor brusto fram ur jorden, påminde honom kraftigt om denna utgjutelse af Guds vrede. I rösten af många vatten, djup ropande till djup, kunde profeten igenkänna Skaparens röst. Hafvet, som piskades till raseri af de obarmhärtiga vindarna, voro för honom en bild af en vanärad Guds vrede. De väldiga vågorna, som vräkte sig med förskräcklig våldsamhet mot klipporna, hvilka såsom af en osynlig hand hejdade deras framfart, vittnade om den Allsmäktiges allt behärskande makt. Å andra sidan insåg han, huru svaga och dåraktiga de dödliga människorna äro, hvilka, fastän blott i stoftet krälande maskar, högmodas i sin inbillade visdom och makt och stålsätta sina hjärtan mot världsalltets härskare, såsom om Gud vore endast sådan, som de själfva äro. Klipporna påminde honom om Kristus, hans fasta Klippa, hos hvilken han kunde finna skydd för all fara. Från den bannlsyte aposteln på det klippiga Patmos hördes brinnande böner, och ur hans hjärta uppsteg en innerlig längtan efter Gud.

Berättelsen om Johannes gifver oss en slående belysning på huru Gud kan bruka åldriga arbetare i sin tjänst. När Johannes blef bannlyst till ön Patmos, tänkte många, att hans tjänstetid var slut och att det gamla brutna röret kunde sönderfalla när som helst. Men Herren hade ännu bruk för honom. Han var bannlyst från sitt förra verksamhetsfält, men han upphörde dock icke att vittna om sanningen. Till och med på Patmos vann han nya vänner, och flera blefvo där omvända. Han hade ett glädjens budskap för dem, i det han förkunnade en uppstånden Frälsare, som i himmelen manade godt för sina barn, ända till dess han återvänder för att taga dem till sig. I sin höga ålder mottog Johannes flera uppenbarelser från himmelen, än han gjort under hela sitt föregående lif.

Man borde hysa den ömmaste aktning för dem, som uppoffrat hela sitt lif i Guds verk. Dessa ålderstigna arbetare hafva troget stått på sin post under lifvets stormar och pröfningar. De torde nu vara svaga och bräckliga, men de äga ännu förmågor, som de kunna bruka i Guds verk. Fastän de äro utarbetade och ur stånd att bära de tunga bördor, som de yngre kunna och böra bära, kunna de gifva högst värderika råd.

De torde hafva begått misstag, men af dessa hafva de lärt att undvika faror och villfarelser, och på grund däraf kunna de gifva visa råd. De hafva utstått profvet, och ehuru de hafva förlorat något af sina fysiska krafter, skjuter Herren dem icke åt sidan, utan han skänker dem särskild nåd och visdom.

De, som hafva tjänat sin Mästare, när det var förenadt med svårigheter att verka för honom, de, som uthärdat under knappa omständigheter och förblifvit trogna, då endast få anammat

sanningen, dessa böra hedras och respekteras. Herren önskar, att de yngre arbetarna skola vinna visdom, styrka och mognad genom att umgås med dessa trogna män. Må de yngre lära sig inse, att de äro storligen gynnade därigenom, att hafva sådana arbetare bland sig. Må de därför gifva dem en hedrad plats i sina rådplägningsmöten.

När de, som hafva tillbringat hela sitt lif i Kristi tjänst, nalkas slutet af sin jordiska tjänstetid, skall den Helige Ande leda dem till att omtala de erfarenheter, som de hafva haft i förbindelse med Guds verk. Guds förunderliga styrelse med sitt folk och hans stora godhet, i det han frälst dem i pröfningens stund, böra omtalas för dem, som nyss kommit till tron. Gud önskar, att de gamla och bepröfvade tjänarna skola stå på sin post och utföra sin del för att frälsa män och kvinnor från att dragas ned i det ondas mäktiga malström. Han vill, att de skola bära den kristnes vapenrustning, till dess han bjuder dem att aflägga densamma.

De kristna kunna från aposteln Johannes' erfarenhet under tider af förföljelse draga en förunderlig lärdom, full af styrka och tröst. Gud hindrar icke de ogudaktiga från att utföra sina stämplingar, men han vänder deras onda anslag till nytta och välsignelse för dem, som fasthålla sin tro och förblifva trogna under pröfningar och strider. Ofta måste evangelii tjänare utföra sitt arbete under förföljelsens stormar, bittert motstånd och vanärande orättvisa. Under sådana förhållanden bör han ihågkomma, att den erfarenhet, som vinnes i pröfningens och lidandets glödheta ugn, är värd all den smärta, som han måste ut- stå. På detta sätt drager Gud sina barn närmare till sig, att han må visa dem deras svaghet såväl som sin styrka. Han lär dem att förlita sig på honom. Sålunda bereder han dem att möta svårigheter, att fylla ansvarsfulla platser och att uppfylla det kall, för hvilket Gud gifvit dem deras förmågor.

I alla tidsåldrar hafva Guds utvalda vittnen varit utsatta för smädelse och förföljelse för sanningens skull. Josef blef beljugen och förföljd, emedan han stod fast i sin kyskhet och ärbarhet. David, Guds utvalde tjänare, blef af sina fiender jagad såsom ett villebråd. Daniel blef kastad i lejongropen, emedan han ej ville vara otrogen mot sin Gud. Job blef beröfvad sina jordiska ägodelar samt fick lida kroppsliga plågor, till dess han afskyddes af sina vänner och släktingar, men förblef under allt detta orubbligt trogen mot Gud. Jeremia kunde ej hindras från att tala ord, som Gud hade gifvit honom att tala, och hans vittnesbörd uppväckte konungens och furstarnas vrede till den grad, att han blef kastad i en vämjelig grop. Stefanus blef stenad, emedan han predikade Kristus och honom korsfäst. Paulus blef kastad i fängelse, hudflängd, stenad, ja, slutligen dödad, emedan han var Guds trogne budbärare bland hedningarna. Och Johannes blef bannlyst till ön Patmos "för Guds ords och Jesu Kristi vittnesbörds skull".

Dessa exempel på människors ståndaktighet bevisa, att Herren troget uppfyller sina löften, att han alltid är nära med sin uppehållande nåd. De utgöra ett vittnesbörd om trons kraft att motstå världens förföriska makt. Det är ett trons verk att i mörka stunder hvila trygg under

Guds skyddande vingar samt att känna sig förvissad om, att vår Fader styr vår farkost, då den slungas omkring af storm och våg. Endast trons öga kan skåda bortom tidens gräns och rätteligen uppskatta värdet af de eviga tingen.

Jesus gifver ej sina efterföljare någon förhoppning om att vinna jordisk ära och rikedom eller att få lefva ett lif, som är fritt från pröfningar. Däremot uppmanar han dem att följa honom på självförsakelsens och vanärans stig. Den, som kom för att återlösa världen, måste kämpa mot det ondas makter. Onda människor och onda änglar bildade en obarmhärtig sammanslutning mot Fridsfursten. I hvarje ord och handling uppenbarade han gudomlig medlidsamhet, och denna hans olikhet med världens framkallade den bittraste fientlighet.

Så skall det förhålla sig med alla, som vilja lefva gudeligen i Kristus Jesus. Förföljelse och vanära träffa alla, som äro ledda af Kristi Ande. Förföljelsens beskaffenhet är olika i olika tider, men själfva principen eller den anda, som underblåser den, är samma anda, som dödat Herrens utvalda ända sedan Abels dagar.

Under alla tidsåldrar har satan förföljt Guds trogna barn. Han har plågat dem och dödat dem. Men i själfva döden hafva de segrat. De ha visat sig vara i besittning af hans kraft, som är mäktigare än satan. Ogudaktiga människor kunna plåga och dräpa kroppen, men de kunna icke komma åt det lif, som är doldt med Kristus i Gud. De kunna inspärra män och kvinnor inom fängelsets murar, men de kunna icke inspärra anden.

Genom pröfning och förföljelse blir Guds härlighet, hans karaktär, uppenbarad i hans utvalda. De på Kristus troende, som hatas och förföljas af värl- den, blifva uppfostrade och utbildade i Kristi skola. På jorden vandra de på den smala vägen, och de blifva luttrade i lidandets ugn. De följa Kristus genom heta strider, och de lida självförsakelse och bittra missräkningar, men det är på detta sätt de få lära sig syndens afskyvärdhet och förbannelse. Då de äro delaktiga i Kristi lidanden, kunna de skåda bortom denna världens mörker in i härligheten därofvan och säga: ”Jag håller före, att denna tidens lidanden äro att akta för intet mot den härlighet, som på oss kommer att uppenbaras”.

* * * * *

Kapitel LVII—Uppenbarelsen.

I apostlarnas dagar voro de kristna uppfyllda af nit och entusiasm. Så outtröttligt verkade de för sin Mästare, att på en jämförelsevis kort tid blef evangelii budskap, trots det bittra motståndet, förkunnadt i alla delar af den då bebodda världen. Det nit, som Jesu efterföljare på den tiden visade, har nedtecknats af inspirationens penna till uppmuntran för de troende i alla tidsåldrar. Om församlingen i Efesus, som Herren Jesus använde som en symbol af hela den kristna församlingen i den apostoliska tidsåldern, förklarade det trogna och sannskyldiga vittnet:

”Jag känner dina gärningar och ditt arbete och ditt tålamod, och att du icke kan fördraga de onda och har pröfvat dem, som säga sig vara apostlar och icke äro det, och har funnit dem vara lögnare. Och du har tålamod och har fördragit för mitt namns skull och icke förtröttats”

Till en början kännetecknades församlingen i Efesus af barnslig enfald och entusiasm. De troende sökte ifrigt att efterkomma allt Guds ord, och i sitt lif uppenbarade de en uppriktig och innerlig kärlek till Kristus. De gladde sig öfver att få göra Guds vilja, emedan Frälsaren genom sin Ande bodde i deras hjärtan. Uppfyllda med kärlek till sin Återlösare, var deras högsta önskan och sträfvan att vinna själar för honom. De hade ingen tanke på att tillgodogöra sig Kristi nåd endast för egen del. De kände vikten af sitt kall och budskapet: ”Frid på jor den, till människorna ett godt behag”, hade gjort ett så djupt intryck på deras hjärtan, att de kände en brinnande längtan att utbreda frälsningens glada budskap till jordens yttersta gränser. Och världen kunde af deras uppförande se, att de hade varit med Jesus. Syndiga människor, som ångrat sina synder och fått förlåtelse samt blifvit renade och helgade, bringades i förening med Gud genom hans Son.

Församlingens medlemmar voro förenade i tro och handling. Kristi kärlek var den gyllene kedja, som förenade dem. De sökte att alltmer fullkomligt lära känna Herren, och i deras dagliga lif kunde man skönja Kristi frid och glädje. De besökte de faderlösa och änkorna i deras betryck samt bevarade sig från världens befläckelse, ty de insågo, att försumlighet i dessa stycken skulle vara en motsägelse till deras bekännelse och ett förnekande af deras Frälsare.

De utbredde sin missionsverksamhet till hvarje stad. Själar blefvo omvända, och dessa fattades af samma ifver att i sin tur delgifva andra de dyrbara skatter, som de själfva funnit. De kunde icke gifva sig någon ro, förrän andra fingo fröjda sig i samma ljus, som hade upplyst deras egen själ. Stora skaror af otrogna fingo kännedom om skälen för den kristnes hopp. Brinnande, af Guds Ande inspirerade personliga upprop gjordes till de i mörker irrande och till de förskjutna samt till dem, som gjorde anspråk på att känna sanningen, men som älskade vällust mer än Gud.

Men efter en tid begynte de troendes nit att aftaga, och deras kärlek till Gud och till hvarandra aftog. Församlingen blef kall och stelnade i former. Somliga förglömde, huru

underbart sanningen hade kommit till dem. Den ene efter den andre af de gamla fanbärarna föllo på sin post. Somliga af de yngre arbetarne, som kunde hafva hjälpt till med att bära banbrytarnas bördor och sålunda blifvit beredda att taga en vislig ledning af verksamheten, hade begynt tröttna på de så ofta upprepade sanningarna. I deras kraf för någonting nytt och uppskakande sökte de framhålla nya åsikter, som voro mera fängslande för sinnet, men icke i harmoni med evangelii principer. I sin självtillit och andliga blindhet kunde de ej inse, att dessa sofisterier skulle föranleda många att betvifla äktheten af den förflutna tidens kristliga erfarenheter och sålunda komma i villrådighet och otro.

Då dessa falska läror blefvo framhållna, uppkommo splittringar, och mångas ögon vändes bort från Jesus som trons begynnare och fullkomnare. Diskuterandet af obetydliga läropunkter och betraktelsen af fängslande fabler, som människor uppdiktat, upptog den tid, som borde hafva användts för att utbreda evangelium. De massor, som kunde hafva blifvit omvända genom en trogen framställning af sanningen, lämnades utan varning. Gudsfruktan begynte hastigt aftaga, och det såg ut som om satan höll på att vinna herravälde öfver dem, som bekände sig vara Kristi efterföljare.

Det var under denna kritiska tid i församlingens historia Johannes blef bannlyst. Aldrig hade församlingen behöft hans råd och förmaningar mer än nu. Nästan alla af hans förra medarbetare hade lidit martyrdöden. De öfverblifna af de troende rönte bittert motstånd. Att döma af utsikterna skulle fienden snart komma att triumfera öfver Kristi församling.

Men Herrens osynliga hand ledde äfven nu i mörkret. Genom hans försyn kom Johannes i den ställning, i hvilken Kristus kunde gifva honom en underbar uppenbarelse af sig själf och af de gudomliga sanningarna för Guds folks upplysning.

Genom att bannlysa Johannes hoppades sanningens fiender för alltid kunna nedtysta detta trogna vittne, men på ön Patmos mottog denne lärjunge ett budskap, hvars inflytelse skulle fortfara att stärka församlingen intill tidens ände. Ehuru de icke fritogos från ansvaret för sin orätta handling, blefvo de, som bannlyste Johannes, redskap i Herrens hand att utföra hans beslut; och själfva deras försök att utsläcka sanningens ljus blef orsak till, att det lyste med ännu större klarhet.

Det var på sabbaten, ”Herrens dag”, som härlighetens Herre uppenbarade sig för den bannlyste aposteln. Johannes höll sabbaten lika samvetsgrannt på ön Patmos, som när han predikade för folket i Judeens byar och städer. Han gjorde anspråk på de dyrbara löften, som Gud hade gifvit till dem, som helighålla denna dag. Johannes skrifver: ”Jag var i Anden på Herrens dag och fick höra bakom mig en stark röst såsom af en basun. . . .Jag vände mig om för att se rösten, som talade med mig, och då jag vände mig om, såg jag sju gyllene ljusstakar och midt ibland de sju ljusstakarna en, som var lik en människoson”.

Storligen gynnad var denne älskade lärjunge. Han hade sett sin Mästare i Getsemane, sett, hur hans ansikte där bar märken efter de bloddroppar, som hans ångest frampressat ur

porerna, då ”hans utseende var så vanställdt och ringare än andra människors” och då ”hans gestalt var oansenligare än andra människobarns”. Han hade sett honom i händerna på de romerska soldaterna, iklädd en purpurmantel och med en törnekrona på hufvudet. Han hade •sett honom hänga på Golgata kors, utsatt för pöbelns grymma begabberi och misshandling. Nu var han i tillfälle att än en gång få skåda sin Herre. Men hur förändradt är icke nu hans utseende! Han är ej längre en sorgernas man, föraktad och förödmjukad af människor. Nu är han klädd i himmelens strålande härlighet. ”Hans hufvud och hår voro hvita såsom hvit ull, såsom snö, och hans ögon voro såsom eldslåga. Och hans fötter liknade kalkolibanos, såsom hade den blifvit glödgad i en ugn” Hans röst liknade ljudet af många vatten. Hans ansikte sken såsom solen. I hans hand voro sju stjärnor, och från hans mun utgick ett skarpt, tveeggadt svärd, som symboliserar kraften af hans ord. Det öde Patmos strålade af den uppståndne Frälsarens härlighet.

”Och då jag såg honom”, fortsätter Johannes, ”föll jag liksom död till hans fötter; och han lade sin högra hand på mig och sade: Frukta icke; jag är den förste och den siste”.4

Johannes blef stärkt, så att han kunde umgås med sin förhärligade Herre. Sedan uppläts himmelen för hans undrande blickar, och han tilläts beskåda dess härlighet. Han fick se Guds tron, och bortom denna jordens strider såg han den hvitklädda skaran af återlösta. Han hörde de himmelska änglarnas musik och den triumferande jubelsång, som uppstämdes af dem, hvilka segrat genom Lammets blod och genom sitt vittnesbörds ord. I den uppenbarelse, som gafs honom, upprullades scen efter scen af hänförande intresse i Guds barns erfarenheter på jorden, och församlingens historia intill tidens slut utvecklades för honom. I bilder och symboler framställdes för honom ämnen af största betydelse, hvilka han skulle uppteckna, så att Guds folk i den tidsåldern och i kommande tidsåldrar måtte få ett klart begrepp om de faror och strider, som förelågo det.

Denna uppenbarelse gafs till ledning och tröst för församlingen under den kristna tidsåldern. Detta oaktadt hafva religionslärare förklarat, att den är förseglad och att dess hemligheter ej kunna förklaras. Därför hafva många vändt sig bort från dess profetior samt uraktlåtit att ägna dem sin uppmärksamhet och att studera dem. Men Gud önskar ej, att hans folk skall betrakta Uppenbarelseboken på ett sådant sätt. Den är ”Jesu Kristi uppenbarelse, hvilken Gud gaf honom för att visa hans tjänare hvad som snart skall ske”. ”Salig är den, som läser, och de, som höra profetians ord och bevara det, som däri är skrifvet; ty tiden är nära”. ”Jag betygar för hvar och en, som hör orden i denna boks profetia: Om någon lägger något till dem, på honom skall Gud lägga de plågor, som äro skrifna i denna bok. Och om någon tager bort något från orden i denna profetias bok, hans del skall Gud borttaga från lifvets träd och från den heliga staden, om hvilka det är skrifvet i denna bok. Den, som betygar detta, säger: Ja, jag kommer snart. Amen, kom, Herre Jesu”!

I Uppenbarelseboken finna vi en framställning af Guds djupheter. Själfva namnet ”uppenbarelse” är en motsägelse till den förklaringen, att denna bok är förseglad. En

uppenbarelse är något, som är framlagdt i dagen, åskådliggjordt. Herren själf uppenbarade för sin tjänare de hemligheter, som finnas i denna bok, och det var hans afsikt, att de skulle vara tillgängliga för allas forskning och granskning. Dess sanningar tillhöra dem, som lefva i de yttersta dagarna af denna världens historia, såväl som dem, hvilka lefde på Johannes' tid. Somliga af de händelser, som beskrifvas i denna profetia, hafva redan ägt rum, medan andra nu hålla på att gå i fullbordan. Somliga beskrifva slutet af den stora striden mellan mörkrets makter och himmelens Furste, medan andra uppenbara de återlöstas segerfröjd på den nya jorden.

Må ingen föreställa sig, emedan han ej kan förstå hvarje sinnebild, som förekommer där, att det är lönlöst att studera denna bok för att söka fatta dess sanningar. Den, som uppenbarade dessa ting för Johannes, skall gifva den ifrige forskaren efter sanning en försmak af himmelska ting. De, hvilkas hjärtan äro villiga att anamma sanningen, skola få nåd att förstå dess innehåll, och de skola blifva delaktiga af den välsignelse, som är lofvad dem, som ”höra profetians ord och bevara det, som däri är skrifvet”.

I Uppenbarelseboken finna alla Bibelns böcker sin fulländning. Den utgör ett motstycke till Daniels bok. Den ena är en profetia, den andra en uppenbarelse. Den bok, som blef förseglad, är ej en ”uppenbarelse”, utan det är den del af Daniels bok, som syftar på de yttersta dagarna. Ängeln sade: ”Du, Daniel, må gömma dessa ord och försegla denna skrift intill ändens tid”.

Det var Kristus, som befallde aposteln att uppteckna det, som skulle uppenbaras för honom. ”Hvad du ser, skrif upp det i en bok och sänd henne till de sju församlingarna, till Efesus och till Smyrna och till Pergamus och till Tyatira och till Sardes och till Filadelfia och till Laodicea”. ”Jag är.... den lefvande; och jag var död, och se, jag är lefvande i evigheters evighet.... Skrif därför hvad du har sett, både det som är och det som skall ske härefter, hemligheten af de sju stjärnorna, hvilka du har sett i min högra hand, och af de sju gyllene ljusstakarna. De sju stjärnorna äro de sju församlingarnas änglar, och de sju ljusstakarna äro sju församlingar”.

Namnen på de sju församlingarna beteckna församlingen under sju olika tidsperioder af det kristna tidehvarfvet. Talet sju betecknar fullkomlighet och visar, att budskapet sträcker sig ända till tidens ände, medan de sinnebilder, som användas, framställa tillståndet inom församlingen under olika tidsperioder af världens historia.

Kristus omtalas såsom vandrande omkring midt ibland de sju gyllene ljusstakarna. Därigenom framställes hans förhållande till församlingarna. Han meddelar sig ständigt med dem. Han känner deras tillstånd. Han iakttager deras ordning, deras gudsfruktan, deras andakt. Ehuru han är öfverstepräst och medlare i den himmelska helgedomen, framställes han såsom gående fram och åter bland sina för samlingar på jorden. Han håller ständigt ett vaksamt öga öfver dem för att se, om någon af hans väktares ljus begynt att lysa dunkelt

eller gå ut. Om dessa ljusstakar lämnades åt mänsklig vård, skulle den rykande veken snart slockna; men Jesus är den sanne väktaren i Herrens hus och i templets gårdar. Genom hans ständiga vård och uppehållande nåd underhålles deras lif och ljus.

Kristus framställes såsom hållande de sju stjärnorna i sin högra hand. Detta är en försäkran om, att ingen församling, som troget uppfyller sitt kall, behöfver frukta för att duka under; ty ingen stjärna, som åtnjuter den Allsmäktiges beskydd, kan ryckas ur Kristi hand.

”Detta säger den, som håller de sju stjärnorna i sin högra hand”.9 Dessa ord uttalas till församlingens lärare, till dem, som Gud har anförtrott stora och ansvarsfulla uppdrag. De ljufva inflytelser, som skola finnas inom församlingen, äro nära förbundna med Guds tjänare, hvilkas uppgift är att uppenbara Kristi kärlek. Himmelens stjärnor stå under hans kontroll. Han fyller dem med ljus. Han styr dem på deras banor genom himlarymderna. Om han ej gjorde detta, skulle de blifva fallna stjärnor. Så äfven med hans tjänare. De äro blott såsom redskap i hans hand, och allt det goda de uträtta utföres endast genom hans makt. Genom dem låter han sitt ljus framlysa. Från Frälsaren få de sin duglighet. Om de skåda upp till honom, såsom han skådade upp till Fadern, skola de blifva i stånd att utföra hans verk. I den mån de förlita sig på Gud, meddelar han dem sin härlighet, på det att de skola återspegla den till världen.

Redan tidigt i församlingens historia begynte den laglöshetens hemlighet, som förutsades af aposteln Paulus, att utföra sitt fördärfliga verk; och då de falska lärare, mot hvilka Petrus hade varnat de troende, framställde sina villfarelser, blefvo många insnärjda i deras falska läror. Somliga stapplade under pröfningar och frestades att uppgifva sin tro. Vid den tid, då Johannes skref denna uppenbarelse, hade många förlorat sin första kärlek för evangelii sanningar. Men i sin stora nåd lämnade Gud icke församlingen att fortgå i detta affallna tillstånd. I sin ömma vård gaf han den ett budskap, som uppenbarade hans kärlek till den och hans innerliga önskan, att den skulle göra sin kallelse och utkorelse fast för evigheten. ”Kom därför ihåg”, sade han, ”hvarifrån du har fallit, och bättra dig och gör de första gärningarna ”.

Församlingen var bristfällig samt i behof af sträng bestraffning och aga; och Johannes blef inspirerad att nedteckna budskap af varning, bestraffning och förmaning till dem, som hade förlorat evangelii grundprinciper ur sikte och därigenom stodo i fara att förlora sitt hopp om frälsning. Men de bestraffande ord, som Gud talar, uttalas alltid i kärlek och med löfte om frid för hvarje troende, som ångrar sin synd. Härom säger Herren: ”Se, jag står vid dörren och klappar; om någon hör min röst och upplåter dörren, skall jag ingå till honom och hålla måltid med honom och han med mig”.

Och till dem, som midt under kampen behåller sin tro på Gud, talar han följande ord af bifall och löfte: ”Jag känner dina gärningar. Se, jag har gifvit inför . dig en upplåten dörr, hvilken ingen kan tillsluta, ty du har ringa makt, och du har hållit mitt ord och icke förnekat

mitt namn.... Emedan du har bevarat mitt tålamods ord, så skall ock jag bevara dig från den frestelsestund, som skall komma i hela världen för att fresta dem, som bo på jorden". De troende få denna förmaning: "Blif vaken och stärk det öfriga, som var på väg att dö". "Se, jag kommer snart; behåll det du har, att ingen må taga din krona".

Det var genom en lärjunge, som förklarade sig vara en "broder och delaktig med eder i bedröfvelsen", som Kristus uppenbarade för sin församling de ting, som den måste lida för hans skull. Skådande ned genom långa sekel af mörker och vidskepelse, såg den åldrige siaren stora skaror lida martyrdöden på grund af sin kärlek till sanningen. Men han såg äfven, att den, som stod sina tidigare vittnen bi, ej under förtryckets tider skulle öfvergifva sina trogna efterföljare intill tidens ände. "Frukta icke", säger han, "för det, som du kommer att lida. Se, djäfvulen skall kasta somliga af eder i fängelse, på det att I mån varda försökta, och I skolen hafva bedröfvelse. ... Var trogen intill döden, så skall jag gifva dig lifvets krona".

Och till alla trogna, som kämpa mot det onda, hörde Johannes följande löften uttalas: "Den, som öfvervinner, honom skall jag gifva att äta af lifvets träd, som är i Guds paradis". "Den, som öfvervinner, han skall så klädas i hvita kläder, och jag skall icke utplåna hans namn ur lifvets bok, och jag skall bekänna hans namn inför min Fader och inför hans änglar". "Den, som öfvervinner, honom skall jag gifva att sitta med mig på min tron, såsom ock jag har öfvervunnit och sitter med min Fader på hans tron".

Johannes såg Guds nåd, ömhet och kärlek blan- dade med hans helighet, rättvisa och makt. Han såg, hur syndare funno en Fader i honom, som de hade fruktat på grund af sina synder. Och skådande bortom slutet på den stora striden såg han "dem, som hade vunnit seger,... stå på glashafvet, hållande Guds harpor" samt sjungande Moses och Lammets sång.

Frälsaren framställes för Johannes under sinnebilden af "lejonet af Juda stam" och af ett "Lamm stående, likasom slaktadt". Dessa sinnebilder föreställa en förening af oändlig makt och självuppoffrande kärlek. Lejonet af Juda, så förskräckligt för dem, som förkasta Guds nåd, skall vara Guds Lamm för dem, som troget lyda Frälsarens bud. Den eldstod, som bådar förskräckelse och vrede för öfverträdarna af Guds lag, är ett tecken på ljus och nåd och förlossning för dem, som hålla hans bud. Den arm, som är mäktig att slå de upproriska, är mäktig att förlossa de trogna. Hvar och en, som troget håller ut, skall blifva frälst. "Han skall utsända sina änglar med starkt ljudande basun, och de skola församla hans utvalda från de fyra väderstrecken, från himmelens ena ände till den andra".

Guds barn skola vara, såsom de alltid varit, en liten hjord i jämförelse med världens millioner; men om de troget hålla fast vid sanningen, såsom den är uppenbarad i ordet, skall Gud vara deras fasta borg. De stå under den Allsmäktiges breda sköld. Gud utgör alltid flertalet. När ljudet af det sista trumpetskallet tränger in i de dödas boning och de rättfärdiga komma segrande därur och utropa: "Du död, livar är din udd; du dödsrike, hvar

är din seger”? — då skola Guds barn från alla tidsåldrar tillsam- mans med Gud, Kristus och änglarna utgöra flertalet.

Kristi sanna lärjungar följa honom genom svåra strider samt uthärda självförsakelse och bitter missräkning. Men allt detta gifver dem en insikt i syndens förbannelse och afskyvärda beskaffenhet, så att de lära sig att förakta den. Såsom de äro delaktiga i Kristi lidanden här, så skola de blifva delaktiga i hans härlighet. I en helig syn såg profeten, hur de öfverblifna af Guds församling slutligen segrade, och han beskrifver denna scen som följer: ”Jag såg likasom ett glashaf, blandadt med eld, och dem, som hade vunnit seger,... stå på glashafvet, hållande Guds harpor. Och de sjöngo Moses, Guds tjänares, sång och Lammets sång, sägande: Stora och underbara äro dina verk, Herre Gud, du allsvåldige; rättfärdiga och sanna äro dina vägar, du folkens Konung”.

”Och jag såg, och se, Lammet stod på Sions berg, och med det ett hundra fyratiofyra tusen, hvilka hade dess namn och dess Faders namn skrifvet på sina pannor”. I denna världen voro deras sinnen helgade åt Gud. De tjänade honom med förståndet och med hjärtat, och nu kan han därför teckna sitt namn på deras pannor. ”De skola regera i evigheters evighet”. De gå icke in och ut, såsom de, som måste tigga om plats, utan de höra till det antal, till hvilka Kristus säger: ”Kommen, I min Faders välsignade, och tagen i besittning det rike, som eder är tillredt från världens grundläggning ”. Han hälsar sina barn välkomna, sägande: ”Gå in i din Herres glädje”.

”Dessa äro de, som följa Lammet hvarthelst det går. Dessa hafva blifvit köpta från människorna till en förstling åt Gud och Lammet”. I sin syn ser profeten dem stående på Sions berg, omgjordade för he- lig tjänst, klädda i glänsande, rent fint linne, som är de heligas rättfärdighet. Men alla, som följa Lammet i himmelen, måste först hafva följt det på jorden, icke ovilligt eller på grund af ett tillfälligt godtycke, utan förtröstansfullt, kärleksfullt och med villig lydnad, såsom en hjord följer sin herde.

”Och jag hörde en röst från himmelen, såsom en röst af mycket vatten och såsom en röst af starkt tordön; och den röst jag hörde var såsom då harpospelare spela på sina harpor. Och de sjöngo såsom en ny sång inför tronen,... och ingen annan kunde lära den. sången än de ett hundra fyratiofyra tusen, som hade blifvit köpta från jorden.... Och i deras mun har lögn icke blifvit funnen, ty de äro utan vank”.

”Och jag såg den heliga staden, ett nytt Jerusalem, nedkomma af himmelen från Gud, tillredt såsom en brud, prydd för sin man”. ”Dess glans var lik den kostbaraste sten, såsom en kristallklar jaspissten. Och han hade en stor och hög mur och hade tolf portar och i portarna tolf änglar och inskrifna namn, hvilka äro namnen på Israels barns tolf stammar”. ”De tolf portarna voro tolf pärlor; hvar port för sig var af en enda pärla, och stadens gata var rent guld, likt genomskinligt glas. Och tempel såg jag icke däruti, ty Herren Gud, den allsvåldige, är dess tempel, och Lammet”.

”Och intet förbannadt skall vara mer; och Guds och Lammets tron skall vara där inne, och hans tjänare skola dyrka honom. Och de skola se hans ansikte, och hans namn skall vara på deras pannor. Och natt skall icke vara mer, och de behöfva icke ljus af lampa och ljus af sol, ty Herren Gud lyser öfver dem”.

”Och han visade mig en flod med lifvets vatten, hvilken, klar som kristall, ntgick från Guds och Lammets tron. Mellan stadens gata och floden står, på båda sidor, lifvets träd, som bär tolf skördar, gifvande en skörd för livar månad; och trädets löf tjäna till folkens läkedom”. ”Saliga äro de, som två sina kläder, att de må få tillträde till lifvets träd och genom portarna ingå i staden”.

”Och jag hörde en stark röst från himmelen säga:

Se, Guds tabernakel bland människorna,

och han skall bo ibland dem,

och de skola vara hans folk,

och Gud själf skall vara med dem,

deras Gud”.

* * * * *

Kapitel LVIII—Den segrande församlingen.

Mer än nitton hundra år hafva förflutit, sedan apostlarna fingo hvila från sitt arbete, men berättelsen om deras mödor och uppoffringar för Kristi skull är ännu en af församlingens dyrbaraste skatter. Denna berättelse, som skrefs under den Helige Andes ingifvelse, var ämnad att i hvarje tidsålder uppmuntra Kristi efterföljare till större nit och verksamhet för Frälsarens sak.

Lärjungarna uppfyllde det uppdrag, som Kristus gaf dem. Då dessa budbärare gingo ut att förkunna evangelium, åtföljdes deras bemödanden af en sådan uppenbarelse af Guds härlighet, som dödliga människor aldrig förr bevittnat. Med den Helige Andes samverkan utförde apostlarna ett verk, som uppskakade hela världen. Evangelium utbreddes till alla folk på jorden inom ett enda släktes tid.

Härliga voro i sanning de resultat, som åtföljde Kristi utvalda apostlars verksamhet. Vid början af sin verksamhet voro somliga af dem okunniga, men de voro helt hängifna sin Mästares sak, och med honom som lärare erhöllo de snart en lämplig utbildning för det stora verk, som han anförtrodt åt dem. Deras hjärtan voro uppfyllda af nåd och sanning, som inspirerade deras bevekelsegrunder och kontrollerade deras handlingar. Deras lif var doldt med Kristus i Gud, och deras eget jag hade försvunnit i den oändliga kärlekens djup.

Lärjungarna voro män, som voro uppriktiga i tal och bön — män, som kunde hålla fast vid den mäktige i Israel. Huru tätt höllo de sig icke intill sin Herres sida och fäste sin personliga heder vid hans tron! Jehova var deras Gud. Hans ära var deras ära. Hans sanning var deras sanning. Hvarje angrepp mot sanningen sårade djupt deras själ, och de kämpade af hela sin förmåga för att främja Kristi sak. De kunde framhålla lifvets ord, emedan de hade mottagit den himmelska smörjelsen. De förväntade mycket, och därför grepo de sig an med stora företag. Kristus hade uppenbarat sig för dem, och de skådade upp till honom, förväntande hans ledning. Deras uppfattning af sanningen och deras förmåga att uthärda under motstånd stodo i förhållande till deras trohet i att foga sig efter Guds vilja. Jesus Kristus, Guds visdom och kraft, var ämnet för hvarje deras predikan. Hans namn — det enda namn under himmelen, genom hvilket människor kunna blifva frälsta — ärades och upphöjdes af dem. När de framhöllo, att Kristus, den uppståndne Frälsaren, kunde frälsa till det yttersta, blefvo hjärtan gripna af deras ord, och män och kvinnor vunnos för evangelium. Skaror, som hade smädat Frälsarens namn och föraktat hans makt, bekände sig nu vara den korsfästes lärjungar.

Icke i sin egen kraft, ntan i den lefvande Gudens kraft utförde apostlarna sin mission. Deras arbete var icke lätt, ty i början af den kristna församlingen var verksamheten förbunden med stora svårigheter och bittra sorger. Apostlarna ledo ofta nöd, smädelse och förföljelse; men de räknade ej sina lif dyrbara för egen del, utan fröjdade sig öfver, att de fingo lida för Kristi skull. Tvekan, obeslutsamhet och brist på företagsamhet förspordes icke i deras

verksamhet. De voro villiga att uppoffra alla sina krafter i Herrens tjänst. Medvetandet om det ansvar, som hvilade på dem, gaf dem en renare och rikare erfarenhet, och Guds nåd uppenbarades i de segrar, som vunnos för Kristus. I och genom dem verkade den Allsmäktige för att föra evangelii verk framåt till seger.

På den grund, som Kristus själf hade lagt, byggde apostlarna Guds församling. I skriften brukas ofta uppförandet af ett tempel som belysning för byggandet af församlingen. Sakarja omtalar Kristus såsom Telningen, som skulle bygga Herrens tempel, och han talar om hedningarna såsom bistående i detta verk: ”Fjärran ifrån skall man komma och bygga på Herrens tempel”. Och Esaia förklarar: ”Främlingar skola bygga upp dina murar”.

Petrus säger om byggandet af detta tempel: ”Och gån till honom, den lefvande stenen, som väl af människor är förkastad, men hos Gud utvald och dyrbar, och låten eder, äfven I, såsom lefvande stenar, uppbyggas till ett andeligt hus, till ett heligt prästerskap, för att offra andliga offer, som äro Gud välbehagliga genom Jesus Kristus”.

I den judiska och den hedniska världens stenbrott arbetade apostlarna med att bryta sten för grundva- lens läggande. Härom säger Paulus i brefvet till de troende i Efesus: ”Alltså ären I icke numera främlingar och gäster, utan medborgare med de heliga och Guds husfolk, uppbyggda på apostlarnas och profeternas grund, där hörnstenen är Jesus Kristus själf, i hvilken hela byggnaden sammanfogas och växer till ett heligt tempel i Herren, i hvilken äfven I med uppbyggens till en Guds boning i Anden”.

Och till korintierna säger han: ”Efter den Guds nåd, som har blifvit mig gifven, har jag, såsom en vis byggmästare, lagt grunden, och en annan bygger därpå; men livar och en må se till, huru han bygger därpå. Ty en annan grund kan ingen lägga än den, som är lagd, hvilken är Jesus Kristus. Men om någon på denna grund bygger med guld, silfver, dyrbara stenar, trä, hö eller strå, så skall hvars och ens verk blifva uppenbart, ty dagen skall göra det klart, emedan han uppenbaras med eld, och elden skall pröfva, hurudant hvars och ens verk är”.

Apostlarna byggde på en säker grundval, nämligen tidsåldrarnas Klippa. Till denna grundval bragte de stenarna, som de bröto från världens stenbrott. De, som byggde, mötte icke så få hinder. Deras arbete försvårades storligen genom motstånd från Kristi fiender. De voro utsatta för ofördragsamhet, fördomar och hat från sådana, som byggde på en falsk grundval. Många af dem, som byggde på församlingstemplet, kunde liknas vid dem, som byggde Jerusalems murar i Nehemias dagar och om hvilka det står skrifvet: ”De, som byggde på muren, och de, som lassade på och buro bördor, gjorde sitt arbete med den ena handen, och med den andra höllo de vapnet”.

Konungar och landshöfdingar, präster och rådsherrar sökte att tillintetgöra arbetet på Guds tempel. Men trots fängelse, tortyr och död förde trogna män verket framåt, och byggnaden växte i skönhet och symmetri. Ibland blefvo arbetarna nästan förblindade af vidskepelsens

töcken, som lägrade sig öfver dem. Vid andra tider blefvo de nästan öfvermannade af sina motståndares våldsamheter. Men med en fast tro och ett oryggligt mod drefvo de verket framåt.

Den ene efter den andre af dem, som stodo i främsta leden bland byggningsmännen, stupade för fiendens hand. Stefanus stenades, Jakob dödades med svärd, Paulus blef halshuggen, Petrus blef korsfäst, Johannes blef bannlyst. Detta oaktadt förökades församlingen ständigt. Nya arbetare intogo de fallnas platser, och sten efter sten lades till byggnaden. Sålunda reste sig så småningom Guds församlingstempel.

Flera århundraden af bitter förföljelse följde på den kristna församlingens upprättande, men män, som vågade sitt lif för förmånen att arbeta på Guds tempel, saknades aldrig. Om sådana står det skrifvet: ”Somliga hafva fått lida bespottelser och gisslingar och därjämte bojor och fängelse, blifvit stenade, ihjälsågade, satta på prof, dödade med svärd, hafva gått omkring i fårskinn och gethudar, nödlidande, plågade, misshandlade; hvilka världen icke var värdig, kringirrande i öknar och berg och hålor och jordens klyftor”.

Rättfärdighetens fiende lämnade ingenting ogjordt i sina bemödanden att förhindra det verk, som öfverlämnats åt Herrens byggnadsmän. Men Gud ”har icke låtit sig vara utan vittnesbörd”. Arbetare res- tes upp, hvilka på ett mästerligt sätt försvarade den tro, som en gång öfverlämnats åt de heliga. Historien vittnar om dessa mäns uthållighet och tapperhet. Liksom apostlarna föllo många på sin post, men templets byggande fortskred lika fullt. Arbetarna blefvo slagna, men arbetet upphörde icke. Valdenserna, John Wycliff, Huss och Hieronymus, Martin Luther och Zwingli, Cranmer, Latimer och Knox, hugenotterna, John och Charles Wesley samt en skara af andra framförde till grundvalen en massa material, som skall bestå för evigt. Och de, som på senare åren hafva så ädelmodigt främjat spridningen af Guds ord, och de, som genom sin tjänst i hedniska länder beredt vägen för kungörelsen af nådens sista budskap — alla dessa hafva äfven hjälpt till med att bygga detta tempel.

Genom de tidsåldrar, som förflutit sedan apostlarnas dagar, har arbetet på Guds tempel pågått oupphörligen. Vi kunna skåda tillbaka genom seklen och se de lefvande stenar, som ingått i detsamma, glimma som ljuspunkter i villfarelsens och vidskepelsens mörker. Genom hela evigheten skola dessa dyrbara klenoder stråla med tilltagande klarhet, vittnande om den förunderliga kraften af Guds sanningar. Det bländande ljuset från dessa polerade stenar uppenbarar den starka kontrasten mellan ljus och mörker, mellan sanningens guld och villfarelsens slagg.

Paulus och de andra apostlarna tillika med alla de rättfärdiga, som hafva lefvat sedan den tiden, hafva utfört sin del i byggandet af detta tempel. Men ännu är det icke fullbordadt. Vi, som lefva i denna tidsålder, hafva äfven en del att utföra. Äfven vi skola tillföra grundvalen material, som kan bestå eldprof- vet — guld, silfver och dyrbara stenar,

”huggna för palatser”. Till dem, som sålunda bygga för Gud, talar Paulus ord af uppmuntran och varning: ”Om det verk, som någon har byggt därpå, varder bestående, skall han få lön. Men varder någons verk nedbrändt, så skall han gå miste om den; men själf skall han varda frälst, dock såsom genom eld”. Den kristne, som troget förkunnar lifvets ord, förande män och kvinnor in på helighetens och fridens stig, bringar till detta tempels grundval sådant material, som skall bestå, och i Kristi rike skall han hedras som en vis byggmästare.

Om apostlarna är det skrifvet: ”De gingo ut och predikade allestädes, och Herren verkade med dem och stadfäste ordet med åtföljande tecken”. Såsom Kristus sände ut sina lärjungar, så utsänder han nu medlemmarna af sin församling. Dessa senare kunna hafva samma kraft, som apostlarna hade. Om de förtrösta på Gud och mottaga kraft från honom, skall han samverka med dem, och deras arbete skall ej blifva fåfängt. Må de blott inse, att Herren har satt sitt bifallstecken på det verk, som de hafva att utföra. Gud sade till Jeremia: ”Säg icke: Jag är för ung, utan gå åstad, hvart jag än sänder dig, och tala, hvad jag än bjuder dig. Frukta icke för dem, ty jag är med dig och vill hjälpa dig”. Då räckte Herren ut sin hand och berörde sin tjänares läppar och sade: ”Se, jag lägger mina ord i din mun”. Och han bjuder oss att gå åstad och tala de ord, som han gifver oss, i det vi känna hans heliga beröring på våra läppar.

Kristus har gifvit ett heligt uppdrag till församlingen. Hvarje medlem bör vara ett redskap, genom hvilket Gud kan meddela världen sin nåds skatter, Kristi outgrundliga rikedomar. Mer än allt annat önskar Frälsaren sådana redskap, som kunna inför världen rätt representera lians Ande och karaktär. Det finns ingenting, som världen så mycket behöfver som uppenbarelsen af Frälsarens kärlek genom mänskliga redskap. Hela himmelen längtar efter att se män och kvinnor, genom hvilka Gud kan uppenbara kristendomens kraft.

Församlingen är det medel, genom hvilket Gud kungör sanningen för världen; den har fått kraft af honom att utföra ett särskildt verk, och om den är trogen mot honom och lyder hans bud, skall hans nåds fullhet hvila öfver den. Om den står fast vid sitt trohetslöfte samt ärar Israels Gud, finns ingen makt, som kan bestå inför densamma.

Nitälskan för Gud och hans sak uppeldade lärjungarna till att förkunna evangelium med stor kraft. Bör icke en liknande nitälskan uppelda våra hjärtan med ett fast beslut att framhålla berättelsen om återlösande kärlek, om Kristus och honom korsfäst? Det är hvarje kristens saliga förmån att ej allenast förvänta, utan äfven att påskynda Frälsarens återkomst.

Om församlingen vill ikläda sig Kristi rättfärdighet och afsäga sig all trohetsförbindelse med världen, skall den gå en ljus och härlig morgongryning till mötes. Guds löften med hänsyn till församlingen skola stå fast för evigt. Han skall göra den till en evig berömmelse, till en fröjd för många släkten. Sanningen skall lämna sina föraktare och förkastare bakom sig och vinna en härlig seger. Understundom har dess framgång försenats, men aldrig helt

hejdats. När Guds budskap möter motstånd, gifver han det större kraft, så att det kan utöfva en större inflytelse. Upp- fylld af Guds kraft, skall den bana sig väg genom de kraftigaste hinder och segra öfver hvarje motstånd, som kommer i dess väg.

Hvad var det, som uppehöll Guds Son under hans möda och försakelse här på jorden? Jo, han såg frukterna af sin själskamp och var tillfredsställd. Han skådade in i evigheten och såg den sällhet, som åtnjöts af dem, som genom hans förnedring hade fått förlåtelse och evigt lif. Hans öra uppfångade de återlöstas jubelsång. Han hörde dem sjunga Moses och Lammets sång.

Äfven vi kunna få blicka in i framtiden, i himmelens sällhet. I Bibeln finna vi uppenbarelser om den framtida härligheten, härliga scener, som målats af Guds hand, och dessa äro dyrbara för församlingen. Genom tron kunna vi stå på tröskeln till den eviga staden och höra den nådiga välkomsthälsningen till dem, som i detta lifvet samverkat med Kristus och ansett det som en ära att få lida för hans skull. När orden uttalas: ”Kommen, I min Faders välsignade”, kasta de sina kronor vid Återlösarens fötter och utropa: ”Lammet, som är slaktadt, det är värdigt att taga makt och rikedom och visdom och starkhet och pris och ära och lof.... Honom, som sitter på tronen, och Lammet vare lof och pris och ära och kraft i evigheters evighet”.

Där möta de återlösta dem, som ledde dem till Frälsaren, och alla förena sig i att prisa honom, som led döden, på det att mänskliga varelser måtte få det lif, som är lika varaktigt som Guds lif. Striden är då afslutad. All vedermöda och kamp är ändad. Segersången ljuder genom hela himmelen, i det de frälsta stämma in: Värdigt, värdigt är Lammet, som var slaktadt, men som lefver igen, en triumferande segrare.

”Därefter såg jag, och se, en stor skara, som ingen kunde räkna, af alla folkslag och stammar och folk och tungomål, stående inför tronen och inför Lammet, klädda i hvita fotsida kläder, med palmer i sina händer. Och de ropade med hög röst och sade: Frälsningen är vår Guds, som sitter på tronen, och Lammets”.

”Dessa äro de, som komma ur den stora bedröfvelsen; och de hafva tvagit sina kläder och gjort dem hvita i Lammets blod. Därför äro de inför Guds tron och tjäna honom dag och natt i hans tempel; och den, som sitter på tronen, skall bo öfver dem. De skola icke mer hungra eller törsta, icke heller skall solen eller någon hetta falla på dem. Ty Lammet, som är midt för tronen, skall vårda dem och leda dem till lefvande vattenkällor, och Gud skall aftorka alla tårar från deras ögon”. ”Och döden skall icke vara mer, icke heller sorg, icke heller rop, icke heller värk varder mer, ty det första har gått till ända”.

* * * * *

I Väntan på Slutet